Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Dickens, Charles.; oversatte af L. Moltke.
Titel | Title:	Charles Dickens's samlede Værker
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	4. gjennemsete Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 15
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : F. H. Eibes og J. Erslevs Forlag, 1889-94
Fysiske størrelse | Physical extent:	29 bd.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

58, - 61.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 02694 0

+Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

71

CHARLES DICKENS'S

SAMLEDE VÆRKER,

OVERSATTE

AF

L. MOLTKE.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

15

FJORTENDE BIND:

(BLEAK HOUSE)

II.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

BLEAK HOUSE.

AF

CHARLES DICKENS.

OVERSAT FRA ENGELSK

VED

L. MOLTKE.

II.

FJERDE GENNEMSETE UDGAVE.

KØBENHAVN.

F. H. EIBES OG J. ERSLEVS FORLAG.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1892.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Første Kapitel.

Uventede Arveprætendenter.

Atter indfinde de to Herrer, som netop ikke udmærkede sig ved pyntelige Opslag og Knapper, og som havde været til Stede ved det sidste Ligskue i „Forgyldte Bas“, sig med forbavsende Hurtighed — de ere nemlig med aandeløs Hast blevne hentede af det virksomme og intelligente Kommunalbud – anstille Undersøgelse overalt i Gaarden og smutte ind i Dagligstuen i „Bassen“, hvor de skrive med gridske smaa Penne paa Silkepapir. Snart nedskrive de i Nattens Timer, hvorledes Kvarteret omkring Chancery Lane i Gaar omtrent ved Midnatstid kom i den heftigste Spænding og Bevægelse ved følgende foruroligende og rædsomme Tildragelse. Snart gøre de opmærksom paa, at man utvivlsomt vil huske, hvorledes Publikum for nogen Tid siden sattes i en pinlig Stemning paa Grund af et gaadefuldt Dødsfald ved Opium, som indtraf paa første Sal i et Hus, der brugtes som Klude-, Glasskaar- og Skibsinventariebutik af et ekscentrisk, forfaldent og gammelt Individ ved Navn Krook, og hvorledes Krook ved et mærkeligt Sammenstød blev forhørt ved det Ligskue, der, som man vil huske, dengang blev holdt i „Forgyldte Bas“, en velstyret Restauration, der mod Vest støder umiddelbart op til det omhandlede Sted, og hvor en meget respektabel Vært, James George Bogsby, driver sin Næringsvej. Snart udvikle de — med saa mange Ord som mulig — hvorledes Beboerne af

den Gyde, hvor den tragiske Tildragelse, der er Genstand for nærværende Beretning, fandt Sted, den foregaaende Aften i nogle Timer havde mærket en ejendommelig Lugt, en Lugt, som een Gang havde været saa gennemtrængende, at Swills, en Buffosanger, som i denne Egenskab er engageret af J. G. Bogsby, selv fortalte vor Referent, at han havde sagt til Miss M. Melvilleson, en Dame med musikalsk Talent, som ligeledes af J. G. Bogsby er engageret til at synge paa en Række Koncerter, harmoniske Forsamlinger eller Møder kaldede, og som opføres i „Forgyldte Bas“ under Bogsbys Ledelse i Overensstemmelse med George den Andens Lov, at Swills havde fundet sin Stemme alvorlig angreben af Atmosfærens urene Tilstand, ved hvilken Lejlighed han skæmtefuldt havde sagt, „at han lignede et Posthorn i Frostvejr, da der ikke var en ren Tone i ham,“ hvilken Swills's Forklaring i et og alt stadfæstes af to intelligente, gifte, kvindelige Personer, der bo i samme Gyde, og som ere kendte under Navnene respektive Mrs. Piper og Mrs. Perkins, som begge havde lagt Mærke til de forpestede Dunster og ment, at de udstrømmede fra den af Krook beboede Lejlighed. Alt dette og en hel Del mere skrive de to Herrer, som have indgaaet et venskabeligt Kompagniskab paa Grund af den sørgelige Katastrofe, ned paa Stedet, og Gaardens ungdommelige Befolkning, der i en Fart er kommen paa Benene, klatrer op ad Vinduesskodderne uden for Dagligstuen i „Forgyldte Bas“ for at se det øverste af deres Hoveder, mens de ere sysselsatte med dette Arbejde.

Hele Gaden, baade voksne og Børn, er søvnløs den Nat og kan ikke gøre andet end stikke sine mange Hoveder sammen, tale om det af Skæbnen hjemsøgte Hus og se paa det. Miss Flite er modig bleven frelst ud af sit Kammer, som om det havde staaet i lys Lue, og har faaet en Seng i „Bassen“, der ikke slukker sin Gas eller lukker sin Dør hele Natten; thi ethvert almindeligt Røre er til Fordel for „Bassen“ og gør, at Gyden trænger til Styrkelse. Huset har ikke siden Ligskuet gjort saa meget i den mavestyr-

kende Artikel Genever med Krydderneliker eller i varm Kognakstoddy. Saa snart Kældersvenden hørte, hvad der var sket, smøgede han sine Skjorteærmer helt op til Skuldrene og sagde: „Vi faa Søgning!“ Under den første Forskrækkelse for den unge Piper af Sted efter Sprøjterne og vendte triumferende tilbage i kort Galop, siddende oven paa Sprøjten Føniks, i hvilket fabelagtige Dyr han af alle Kræfter holdt sig fast midt iblandt Hjelme og Fakler. Een Hjelm er bleven tilbage, og efter omhyggelig at have undersøgt alle Revner og Sprækker spadserer den langsomt frem og tilbage uden for Huset i Selskab med een af de to Politibetjente, som ligeledes skulle vaage over det, og enhver i Gaarden, som har en Sixpence i Lommen, nærer en umættelig Længsel efter at vise dette Kløverblad Gæstfrihed i en flydende Skikkelse.

Weevle og hans Ven Guppy ere inden for Skranken i „Bassen“ og kunne faa alt, hvad Skænkestuen i „Bassen“ indeholder, naar de bare ville blive der. „Det er ingen Tid,“ siger Bogsby, „til at knibe paa Skillingen,“ skønt han dog ser noget skarpt efter den inden for Disken. „Bestil blot, mine Herrer, og De skulle faa alt, hvad De ville nævne.“

Saaledes opfordrede, nævne de to Herrer, og særlig Weevle, saa mange Ting, at de i Tidens Løb finde det vanskeligt at nævne nogen Ting med tilstrækkelig Tydelighed, skønt de endnu stadig meddele enhver ny Gæst en eller anden Skildring af, hvilken Nat de have oplevet, og af, hvad de have sagt, og hvad de have tænkt, og hvad de have gjort. Imidlertid kommer den ene eller den anden af Politibetjentene ofte hen til Døren, som han skyder op, saa langt som hans Arm kan naa, og ser indad fra Mørket udenfor, ikke fordi han nærer nogen Mistanke; men han vil dog nok vide, hvad de tage sig for derinde.

Saaledes gaar Natten sin blytunge Gang og finder stadig Gyden ude af Sengen til uvant Tid, idet den trakterer og bliver trakteret og opfører sig som en Gyde, der uventet

har faaet en lille Arv. Saaledes forsvinder Natten omsider med langsomt vigende Fjed, og Lygtetænderen, der gaar sin Runde, hugger, som en despotisk Konges Skarpretter, de smaa Ildhoveder af, der have formastet sig til at ville formindske Mørket. Saaledes kommer Dagen, hvad enten den vil eller ikke.

Og Dagen kan, selv med sine sløve, londonske Øjne, se, at Gyden har været oppe hele Natten. Foruden de Ansigter, der ere faldne i Søvn paa Borde, og de Hæle, der hvile paa haarde Gulve i Stedet for i Senge, bærer selve Gydens Murstens-Fysiognomi et træt og udmattet Præg. Og nu kommer Kvarteret, der er vaagnet og har begyndt at høre tale om, hvad der er hændet, strømmende halvt paaklædt til for at gøre Spørgsmaal, og de to Politibetjente og Hjelmen, der i deres Ydre ere langt mindre modtagelige for Indtryk end Gyden, have nok at gøre med at passe paa Døren.

„Du milde Gud, mine Herrer!“ siger Snagsby, som kommer. „Hvad er det, jeg hører?“

„Det er sandt,“ svarer den ene Politibetjent; „det er det, det er. Og se nu til, at De flytter Dem.“

„Ih, du milde Gud,“ siger Snagsby, der bliver skubbet noget ublidt tilbage. „Jeg var her ved Døren i Aftes imellem ti og elleve og talte med den unge Mand, som logerer her.“

„Saa?“ svarer Politibetjenten. „Saa kan De træffe den unge Mand indenfor ved Siden af. Og se nu til, at I kunne flytte jer, nogle af jer.“

„Han er da vel ikke kommen til Skade?“

„Nej. Hvad Skade skulde han vel være kommen til?“

Snagsby, der i sin forstyrrede Sindstilstand aldeles ikke kan svare herpaa eller paa noget andet Spørgsmaal, gaar til „Forgyldte Bas“, hvor han finder Weevle døsende ved Te og ristet Brød og overvældet af Sindsbevægelse og fordampet Tobaksrøg.

„Og Mr. Guppy ligeledes!“ udbryder Snagsby. „Gud, Gud!

Hvilken Skæbne der dog synes at være i alt dette! Og min lil —"

Snagsby taber Mælet, idet han vil sige Ordene „min lille Kone." Thi da han ser denne fornærmede Kvinde skride ind i „Forgyldte Bas" paa denne Time af Morgenstunden og blive staaende foran Ølsprøjten, idet hun som en anklagende Aand fæster sine Øjne paa ham, bliver han stum.

„Min Ven," siger Snagsby, da hans Tunge atter er løsnet, „vil du ikke nyde noget? En lille Draabe — rent ud sagt — Shrub, f. Eks.?"

„Nej," svarer Mrs. Snagsby.

„Du kender jo disse to Herrer, min Engel?"

„Ja!" svarer Mrs. Snagsby med et stift Kniks for dem, men stadig med Øjnene fæstede paa Snagsby.

Den ulykkelige Snagsby kan ikke udholde dette. Han tager sin Kone ved Haanden og fører hende hen til den ene Side bag en Fustage.

„Lille Kone, hvorfor ser du saaledes paa mig? Lad dog være med det!"

„Jeg raader ikke for mine Øjne," svarer Mrs. Snagsby, „og om jeg ogsaa kunde, vilde jeg dog ikke."

Snagsby svarer med sin blide Hoste: „Vil du virkelig ikke, min Ven?" og grubler. „Det er en skrækkelig Hemmelighed, min Engel!" Men endnu er han lige ulykkelig over sin Kones Blik.

„Ja," svarer Mrs. Snagsby, „det er en skrækkelig Hemmelighed."

„Lille Kone," beder Snagsby i en ynkelig Tone, „tal dog for Guds Skyld ikke til mig med dette Udtryk og se ikke saa forskrækket paa mig! Jeg beder dig at lade det være. Gode Gud, tror du, at jeg vilde volde nogens Selvantændelse?"

„Det kan jeg ikke sige noget om," svarer hun.

Efter at have kastet et hastigt Blik paa sin ulykkelige Stilling kan Snagsby heller ikke sige noget derom. Han er ikke i Stand til at nægte, at han jo kan have haft

noget at gøre dermed. Han har haft noget — han ved ikke hvad — at gøre med saa meget gaadefuldt i denne Retning, at han mulig, uden selv at vide af det, kan være indviklet endog i denne Sag. Han tørrer mat Panden og gisper.

„Mit Liv, mit alt," siger den ulykkelige Papirhandler, „vilde du have noget imod at sige, hvorfor du, der ellers er saa fintfølende og forsigtig i din Opførsel, er kommen paa et Værtshus før Frokosttid?"

„Hvorfor er du kommen her?" spørger hun.

„Ene og alene for at indhente Oplysninger om den sørgelige Ulykke, der har ramt den gamle Mand, som er — brændt op." Snagsby har gjort en Pause for at undertrykke en Stønnen. „Og saa vilde jeg have fortalt dig det hele ved Tebordet, min Engel."

„Ja, det vilde du vist! Du fortæller mig jo alting."

„Alt — min lil —"

„Det vilde være mig kært," siger Mrs. Snagsby efter at have set paa hans tiltagende Forvirring med et strengt og mørkt Smil, „hvis du vilde følge hjem med mig. Du har bedre af at være der end noget andet Sted."

„Ja, det er kun alt for sandt, min Engel. Jeg kan gaa, naar du vil."

Snagsby kaster et fortvivlet Blik omkring i Skænkestuen, siger Godmorgen til Weevle og Guppy, forsikrer dem, hvor meget det har glædet ham at se dem uskadte, og følger sin Kone hjem. Før Aften bliver hans Tvivl om, hvorvidt han ikke kan være ansvarlig for en eller anden ufattelig Del af Katastrofen, næsten til Vished ved Mrs. Snagsbys vedholdende stive Blik. Hans sjælelige Lidelser ere saa store, at han nærer dunkle Forestillinger om at overgive sig til Retfærdigheden og forlange at blive frikendt, hvis han er uskyldig, og straffet efter Lovens yderste Strenghed, hvis han er skyldig.

Efter at Weevle og Guppy have nydt deres Frokost, gaa de hen i Lincolns Inn for at gøre en lille Spadseretur

paa Pladsen og drive saa mange Tømmermænd ud af deres Hoveder, som en saadan lille Morgenvandring kan.

„Tiden kan ikke være heldigere, Tony," siger Guppy, „til et Par Ord imellem os om et Punkt, hvorom vi saa snart som muligt maa blive enige."

„Hør, ved du hvad, William G.!" svarer Weevle, idet han med røde Øjne iagttager sin Kammerat. „Er det noget om et Komplot, kan du spare dig Ulejligheden at tale derom. Jeg har faaet nok deraf og vil ikke have mere dermed at gøre. Med det første skal man nok se, at der gaar Ild i dig, saa at du springer i Luften med et Knald."

Dette supponerede Fænomen er Guppy saa ubehageligt, at hans Stemme skælver, idet han i en moraliserende Tone siger: „Tony, jeg havde troet, at det, vi have oplevet i Nat, vilde være et Vink til dig om aldrig mere at blive personlig, saa længe du lever." Hvortil Weevle svarer: „William, jeg havde troet, at det vilde være et Vink til dig om aldrig mere at komplottere, saa længe du lever." Hvortil Guppy siger: „Hvem komplotterer?" Hvortil Jobling svarer: „Det gør du!" Hvortil Guppy ytrer: „Nej, jeg gør ikke." Hvortil Jobling atter ytrer: „Jo, du gør!" Hvortil Guppy ytrer: „Hvem siger det?" Hvortil Jobling ytrer: „Det gør jeg!" Hvortil Guppy ytrer: „Ja saa!" Hvortil Jobling ytrer: „Ja jeg gør!" Og da de begge nu ere blevne noget varme, fortsætte de stiltiende deres Gang for atter at afkøle sig.

„Tony," siger derpaa Guppy, „hvis du havde ladet din Ven tale ud i Stedet for at fare op imod ham, saa vilde du ikke have misforstaaet ham. Men du har et hidsigt Sind og bruger ikke din Eftertanke. Da du i dig selv, Tony, har alt, hvad der egner sig til at fortrylle Øjet —"

„Pokker i Vold med Øjet! Snak rent ud af Posen!"

Da Guppy mærker, at hans Ven er i denne gnavne og materielle Stemning, udtrykker han kun sin Sjæls finere Følelser ved den krænkede Tone, hvori han vedbliver:

„Tony, naar jeg siger, at der er et Punkt, hvorom vi saa snart som muligt maa blive enige, siger jeg dette ganske

bortset fra ethvert, om end nok saa uskyldigt Komplot. Du ved, at det hører til Faget, at i enhver Sag, som bringes for Retten, bliver man i Forvejen enig om, hvilke Omstændigheder Vidnerne skulle bevise. Er det altsaa nu ønskeligt eller ikke, at vi vide, hvilke Omstændigheder der skulle bevisés ved Undersøgelsen om denne ulykkelige gamle Mo — Mands Dødsmaade?" Guppy havde nær sagt Mogul, men finder Mand mere passende til Forholdene.

„Hvilke Omstændigheder?"

„De Omstændigheder, der vedkomme denne Undersøgelse. De ere" — Guppy opregner dem paa sine Fingre — „hvad vi vidste om hans Levemaade; naar du sidst saa ham; i hvilken Tilstand han da var; den Opdagelse, vi gjorde, og hvorledes vi gjorde den."

„Ja," svarer Weevle, „det er omtrent rigtigt."

„Vi gjorde Opdagelsen, fordi han paa sin ekscentriske Maade havde fastsat en Sammenkomst med dig til Klokken tolv om Natten, da du skulde forklare et skrevet Dokument for ham, hvilket du saa ofte havde gjort, eftersom han ikke kunde læse. Jeg, som tilbragte Aftenen hos dig, blev kaldt til, o. s. v. Da Undersøgelsen alene vil dreje sig om de med Dødsfaldet forbundne Omstændigheder, tror jeg, at du vil være enig med mig i, at det ikke vilde være nødvendigt at gaa uden for disse?"

„Nej, det vil det vistnok ikke."

„Og dette er vel ikke et Komplot?"

„Nej, hvis det ikke er noget værre end det, tager jeg mine Ord tilbage."

„Og nu, Tony," siger Guppy, idet han atter tager hans Arm og spadserer langsomt af Sted med ham, „nu gad jeg nok i al Venskabelighed vide, om du har tænkt over, hvor fordelagtigt det vilde være, hvis du vedblev at bo der?"

„Hvad mener du?" siger Tony og bliver staaende.

„Om du har tænkt over, hvor fordelagtigt det vilde være, hvis du vedblev at bo der?"

„Hvor? Der?“ spørger Tony og peger hen mod Kludebutikken.

Guppy nikker.

„Jeg vil ikke tilbringe en Nat til der for alt, hvad du kunde byde mig,“ siger Weevle med en forfærdet Stirren.

„Er det ogsaa dit Alvor, Tony?“

„Mit Alvor? Ser jeg ud, som om det ikke var mit Alvor? Jo, jeg føler, at det er mit Alvor; jeg ved, at det er mit Alvor,“ siger Weevle med en aldeles ægte Gysen.

„Altsaa vejer Muligheden eller Sandsynligheden — thi saaledes maa det opfattes — for, at du aldrig vilde blive generet ved at have de Effekter, der indtil for kort Tid siden tilhørte en gammel Mand, som slet ingen Slægtninge synes at have haft, og Visheden om, at du vilde blive sat i Stand til at udfinde, hvad han virkelig har haft gemt der, aldeles intet i dine Øjne imod forrige Nat, hvis jeg forstaar dig rigtig?“

„Nej, aldeles intet. At kunne tale saa koldblodig om, at et Menneske skulde bo der!“ udbryder Weevle harmfuldt. „Flyt du selv derind.“

„Jeg, Tony!“ siger Guppy beroligende. „Jeg har ikke boet der og vilde heller ikke kunne faa Logi der nu, hvorimod du allerede har et.“

„Det er ganske til din Tjeneste,“ svarer hans Ven, „og — uh! — du kan flytte derind, naar du vil.“

„Saa vil du altsaa paa dette Standpunkt af Sagen opgive det hele?“

„Du har aldrig,“ svarer Tony med den mest overbevisende Sikkerhed, „sagt et sandere Ord i hele dit Liv. Ja, det vil jeg.“

Mens de tale saaledes sammen, kommer der en Droske, og paa Bukken af den viser en meget højpuldet Hat sig for Publikum. Inden i Drosken og følgelig ikke saa iøjnefaldende for Mængden, skønt tilstrækkelig iøjnefaldende for de to Venner, — thi Vognen holder næsten for deres Fødder — sidder den ærværdige Mr. Smallweed og Mrs. Smallweed tillige med deres Sønnedatter Judy. Hele Selskabet bærer Præget af

Hastværk og Spænding, og idet den højpuldede Hat, der overskygger Smallweed jun., stiger ned, stikker Smallweed sen. Hovedet ud af Vinduet og bræger til Guppy:

„God Dag, hvorledes har De det?“

„Hvad kan dog Smalhans og hans Familie ville her paa denne Tid af Dagen?“. siger Guppy til sin Ven.

„Bedste Sir,“ raaber Bedstefader Smallweed, „vil De gøre mig en Tjeneste? Vil De og Deres Ven være saa venlige at bære mig ind i Værtshuset der, mens Bart og hans Søster slæbe af Sted med deres Bedstemoder? Vil De gøre en gammel Mand den Tjeneste?“

Guppy ser paa sin Ven, og de lave sig til at bære den ærværdige Byrde til „Forgyldte Bas“.

„Der har du din Takst,“ siger Patriarken med et bistert Grin til Kusken og truer ad ham med sin afmægtige Næve. „Forlang een Penny mere af mig, og jeg skal tage lovlig Hævn over dig. Tag endelig forsigtig paa mig, kære unge Mand. Tillad, at jeg tager Dem om Halsen. Jeg skal ikke klemme Dem mere end haardt nødvendigt. Aa Gud! Aa Himmel! Aa mine Ben!“

Det er godt, at der ikke er langt til „Bassen;“ thi Weevles Ansigt faar et apoplektisk Udseende, førend de ere komne Halvvejen. Imidlertid udfører han uden nogen alvorligere Forværrelse af disse Symptomer end Udstødelsen af visse hæse Lyd, der tyde paa et besværet Aandedræt, sin Del af Beæringen, og den venlige gamle Mand bliver efter sit eget Ønske sat ned i Dagligstuen i „Forgyldte Bas.“

„Aa Gud!“ gisper Smallweed, idet han ser sig aandeløs om fra en Lænestol. „Aa Himmel! Aa min Ryg, mine Ben! Aa, hvor jeg pines og plages! Sæt dig, du dansende, svansende, kravlende, skravlende Vrøvl af en Papegøje! Sæt dig!“.

Denne lille Henvendelse til Mrs. Smallweed bliver fremkaldt af en Tilbøjelighed hos denne ulykkelige gamle Dame til, hver Gang hun er paa Benene, at humpe omkring og fare løs paa livløse Ting og akkompagnere sig selv lige-

som i en Heksedans. En nervøs Svækkelse har sandsynligvis lige saa megen Del i disse Livstegn som nogen fjollet Hensigt hos den stakkels gamle Kone; men ved denne Lejlighed ere de saa særdeles levende lige over for en Lænestol, Mage til den, i hvilken gamle Smallweed sidder, at hun først holder op, efter at hendes Børnebørn have tvunget hende ned i den, medens hendes Husbond og Herre imidlertid med stor Tungefærdighed har tiltalt hende med det kærlige Skældsord „et Svinehoved af en Skade," hvilket gentages forbavsende mange Gange.

„Bedste Sir," vedbliver Bedstefader Smallweed derpaa, idet han henvender sig til Guppy, „der er hændet en Ulykke. Har nogen af Dem hørt tale om den?"

„Ja, det var jo os, som opdagede den!"

„De opdagede den. De opdagede den begge! Bart, det var dem, som opdagede den!"

De to Opdagere stirre paa Smallweed'erne.

„Mine kære Venner," kvækker Bedstefader Smallweed og udstrækker begge Hænder, „De skal have Tak, fordi De have opfyldt det sørgelige Hverv at opdage Asken af min Kones Broder."

„Hvad?" siger Guppy.

„Min Kones Broder, kære Ven, og eneste Slægtning. Vi stod ikke paa nogen god Fod med hinanden, hvilket nu maa beklages; men han vilde aldrig staa paa en god Fod med os. Han holdt ikke af os. Han var ekscentrisk, meget ekscentrisk. Medmindre han har efterladt sig et Testamente, hvilket ikke er rimeligt, bliver jeg Skifteforvalter i Boet. Jeg er kommen for at vaage over Efterladenskaberne; de maa forsegles og bevares. Jeg er kommen," gentager Bedstefader Smallweed, idet han med alle ti Fingre paa een Gang hager Luften ind til sig, „for at vaage over Efterladenskaberne."

„Hør, Smalhans," siger den i sine Forventninger skuffede Guppy, „jeg synes, at De gerne kunde have sagt, at den gamle Mand var Deres Onkel."

„De vare begge saa tavse om ham, og jeg troede, at De helst saa, at jeg ogsaa var det,“ svarer den gamle Ræv med et hemmelig blinkende Øje. „Og desuden var jeg ikke stolt af ham.“

„Og det kom heller ikke Dem ved, hvad han var eller ikke,“ siger Judy, ligeledes med et hemmelig blinkende Øje.

„Han vilde aldrig kendes ved mig, medens han levede,“ bemærker Smalhans, „og derfor ved jeg heller ikke, hvorfor jeg skulde kendes ved ham.“

„Nej, han omgikkes os aldrig — hvilket er beklageligt,“ afbryder den gamle Mand ham; „men jeg er kommen for at vaage over Efterladenskaberne og gennemse Papirerne. Vi skulle nok godtgøre vor Adkomst. Den er i min Konsulents Hænder; Mr. Tulkinghorn har haft den Godhed at paatage sig at være min Konsulent, og der gror ikke Græs under Fødderne paa ham, kan jeg sige Dem: Krook var min Kones eneste Broder; hun havde ingen andre Slægtninge end Krook og Krook ingen andre Slægtninge end min Kone. Jeg taler om din Broder, du Brandstok af en Skarnbasse, som blev syv og tresindstyve Aar gammel.“

Mrs. Smallweed begynder straks at virre med Hovedet og at istemme: „Syv og tresindstyve Pund, syv Shillings og syv Pence. Syv og tresindstyve Tusinde Poser Penge! Syv og tresindstyve Hundrede Tusinde Millioner Pakker Sedler!“

„Er der ingen, der vil række mig et Pottemaal?“ udbryder hendes forbitrede Mand og ser sig hjælpeløs om uden at kunne opdage et Kastevaaben, som han kan naa. „Vil ingen være saa god at give mig en Spyttebakke? Vil ingen give mig noget rigtig haardt, som jeg kan kaste i Hovedet paa hende? Din Heks, din Kat, din Hund, din Brandstok af en Skraalhals!“ Med disse Ord kaster Smallweed, der er bleven skruet op til den højeste Grad af Arrighed af sin egen Veltalenhed, i Mangel af alt andet Judy efter hendes Bedstemoder, idet han med al den Kraft,

han kan opdrive, skyder denne Ungmø hen mod den gamle Dame og derpaa synker sammen i Stolen som en Klud.

„Aah, er der ingen, som vil ryste op i mig?“ siger Stemmen inde fra den mat sprællende Bylt, hvori han er falden sammen. „Jeg er kommen for at vaage over Efterladenskaberne. Ryst op i mig og kald paa Politibetjenten, der holder Vagt uden for det nærmeste Hus, for at jeg kan give ham Underretning om Efterladenskaberne. Min Konsulent vil straks være her for at tage sig af dem. Deportation eller Galgen for enhver, der vover at røre ved dem!“ Medens hans kærlige Børnebørn stille ham op og lade ham gennemgaa den sædvanlige Oplivelsesproces, gentager han endnu stadig som et Ekko: „Ef — Efterladenskaberne! Efterladenskaberne!“

Weevle og Guppy se paa hinanden; den første, som om han har opgivet det hele, den sidstnævnte med et flovt Ansigt, som om han dog lige til nu havde næret nogle svage Forhaabninger. Men der er intet at stille op mod de Smallweedske Arvekrav. Tulkinghorns Fuldmægtig kommer ned i Kontoret for at underrette Politiet om, at Tulkinghorn indestaar for, at alting har sin Rigtighed med Hensyn til Slægtskabsforholdet, og at Papirerne og Effekterne til rette Tid og paa behørig Maade ville blive tagne i Besiddelse. Smallweed faar straks Lov til at hævde sin Ret ved at blive baaren hen til en sentimental Visit i Sidehuset og op i Miss Flites forladte Værelse, hvor han tager sig ud som en grim Rovfugl, med hvilken hendes Fuglesamling nylig er bleven forøget.

Da denne uventede Arvings Komme snart bliver bekendt i Gyden, tjener ogsaa det til Fordel for „Bassen“ og holder Gyden i Aande. Mrs. Piper og Mrs. Perkins finde det haardt for den unge Mand, hvis der virkelig ikke skulde gives et Testamente, og synes, at der burde tildeles ham en smuk Foræring af Boet. Som Medlemmer af den ungdommelige Kreds, der er en Skræk for alle Fodgængere i Chancery Lane, hensmuldre den unge Piper og den unge

Perkins hele Dagen som Aske bag Posten og Porthvælvingen, medens en vild Hujen og Skraalen finder Sted over deres Levninger. Lille Swills og Miss M. Melvilleson indlade sig i venlig Samtale med deres Beskyttere i Erkendelsen af, at disse usædvanlige Tildragelser nedbryde Skrankerne mellem Kunstnere og Ikke-Kunstnere. Bogsby fremhæver „Den yndede Sang om Kong Død! med Kor af hele Selskabets Personale," som Ugens harmoniske Hovednummer og melder paa Plakaten, at „I. G. B. har følt sig opfordret til at gøre dette, skønt med en stor Ekstraudgift, paa Grund af et i Skænkestuen af et stort Antal ærede Tilhørere meget almindelig ytret Ønske og som en Hyldest af en nylig stedfunden sørgelig Tildragelse, der har vakt saa megen Opmærksomhed." Der er eet Punkt med Hensyn til den afdøde, hvorpaa Gyden er særlig spændt, nemlig om der vil blive brugt en Ligkiste af almindelig Størrelse, da der er saa lidt at gemme i den; men da Bedemanden i Løbet af Dagen erklærer i Skænkestuen i „Bassen," at han har faaet Ordre til at bestille „en seks Fods," lægger den almindelige Ivrighed sig, og man finder, at gamle Smallweeds Opførsel gør ham megen Ære.

Uden for Gyden og et langt Stykke fra den hersker der ligeledes en stærk Spænding; thi Videnskabsmænd komme for at se, og paa Hjørnet afsætte Kareter Læger, der komme i samme Hensigt, og der høres mere lærd Snak om antændelige Luftarter, end man nogen Sinde har drømt om. Nogle af disse Autoriteter — og det naturligvis de viseste — paastaa med Harme, at den afdøde ikke havde Lov til at dø paa den angivne Maade; og skønt de af andre Autoriteter mindes om et vist Forhør til Bevis for saadanne Dødsmaader, hvilket findes optrykt i sjette Bind af naturvidenskabelige Afhandlinger, samt om en ikke aldeles ubekendt Bog om den engelske Retslægevidenskab og ligeledes om det italienske Tilfælde med Grevinde Cornelia Baudi, udførlig beskrevet af Bianchini, en Kannik i Verona, som skrev et lærd Værk og i sin Tid af og til omtaltes, som

om han havde Glimt af Fornuft i sig; samt endvidere om d'Hrr. Foderé og Mère, to fordømte Franskmænd, der endelig vilde undersøge Sagen, og endelig om et stadfæstende Vidnesbyrd af Monsieur Le Cat, en i sin Tid berømt fransk Kirurg, der havde været saa uhøflig at bo i et Hus, hvori et saadant Tilfælde var indtruffet, ja endog at skrive en Beretning derom — saa opfatte de dog Krooks Halsstarrighed i at forlade Verden ad en saadan Bivej som aldeles uforsvarlig og personlig fornærmelig. Jo mindre Gyden forstaar af alt dette, des bedre synes den om det, og des mere gør den sig til gode med Lageret i „Forgyldte Bas." Derpaa kommer Tegneren for et Billedblad med en allerede tegnet Forgrund og Figurer til alt, lige fra et Skibbrud paa Kysten af Cornwall til en Mønstring i Hyde Park eller en Folkeforsamling i Manchester, og i Mrs. Perkins's egen, nu evig mindeværdige Stue aftegner han Krooks Hus i naturlig Størrelse, ja meget større, idet han gør et sandt Tempel af det, og paa samme Maade tegner han, efter at have faaet Tilladelse til at kigge ind i det skæbnesvangre Værelse, dette, som om det var tre Fjerdingvej langt og femten Favne højt, hvilket i Særdeleshed henrykker Gyden. I al denne Tid fare de ovenomtalte Herrer ind og ud ad ethvert Hus og overvære de videnskabelige Diskussioner — gaa overalt hen og høre paa alt — og smutte dog stadig ind i Dagligstuen i „Bassen" og skrive med de gridske smaa Penne paa Silkepapiret.

Omsider kommer Coroneren og hans Forhør ligesom forrige Gang, med Undtagelse af, at Coroneren kæler for denne Sag som noget usædvanligt og privat siger til de edsvorne, at „Huset her ved Siden af, mine Herrer, synes at være et ulykkeligt Hus, et af Skæbnen mærket Hus; men saaledes gaar det undertiden, og det er en Gaade, som vi ikke kunne forklare!" hvorpaa den „seks Fods" bringes ned og bliver meget beundret.

I alle disse Forhandlinger har Guppy saa ringe Del, undtagen da han aflægger sit Vidnesbyrd, at han gaar om-

kring som et privat Individ og kun kan se paa det hemmelighedsfulde Hus udvendig, mens han har den Ærgrelse at se Smallweed sætte en Hængelaas for Døren, og bittert maa indrømme, at han er lukket ude. Men førend disse Forhandlinger ere afsluttede, det vil sige, Aftenen efter Katastrofen, har Guppy noget at sige, som maa siges til Lady Dedlock.

Den unge Mand, som hedder Guppy, med nedtrykt Hjerte og den brødefulde, flove Bevidsthed, som Frygt og Nattevaagen i „Forgyldte Bas“ have avlet, fremstiller sig omtrent Klokken syv om Aftenen i Hovedstadsresidensen og beder om at faa hendes Naade i Tale. Merkurius svarer, at hun skal i Selskab. Kan han ikke se, at Vognen holder for Døren? Jo, han ser Vognen holde for Døren; men han ønsker alligevel at faa Mylady i Tale.

Merkurius har, som han kort efter meddeler en opvartende kavalermæssig Kollega, stor Lyst til „at knubse den unge Mand;“ men hans Ordre er bestemt. Han siger derfor tvært, at den unge Mand kan gaa op. Der lader han den unge Mand vente i en stor, just ikke alt for stærkt oplyst Sal, medens han melder ham.

Guppy ser ind i Skyggen paa alle Kanter og opdager overalt smaa Dynger Kul eller Aske. Straks efter hører han en Raslen. Er det —? Nej, det er intet Genfærd, men smukt Kød og Blod, iført en glimrende Dragt.

„Jeg maa bede Deres Naade om Forladelse,“ stammer Guppy meget modfalden. „Det er et ubelejligt Øjeblik —“

„Jeg sagde Dem jo, at De kunde komme, naar De vilde.“ Hun tager en Stol og ser vist paa ham ligesom forrige Gang.

„Jeg takker Deres Naade. Deres Naade er meget forekommende.“

„De kan tage Plads.“ Hendes Tone er ikke meget forekommende.

„Jeg ved ikke, Deres Naade, om det er Umagen værd,

at jeg sætter mig og opholder Dem, thi jeg — jeg har ikke faaet de Breve, som jeg omtalte, da jeg havde den Ære at gøre Deres Naade min Opvartning."

„Er De alene kommen for at sige mig det?"

„Alene derfor, Deres Naade." Guppy er ærgerlig og urolig; men han bliver endnu mere trykket ved Synet af hendes glimrende og skønne Ydre. Hun kender helt vel dets Indflydelse og har studeret det alt for nøje til at skulle spilde et Gran af dets Virkning paa nogen. Idet hun ser saa vist og saa koldt paa ham, føler han ikke alene, at han ikke har den allermindste Traad til, hvad hun tænker paa, men ogsaa, at han med hvert Øjeblik ligesom fjernes længere og længere fra hende.

Hun vil ikke tale; det er klart. Altsaa maa han.

„Kort sagt, Deres Naade," siger Guppy ligesom en ynkelig, bodfærdig Tyv, „den Person, af hvem jeg skulde have haft Brevene, er pludselig død —." Han standser. Lady Dedlock fuldender rolig Sætningen.

„Og Brevene ere blevne tilintetgjorte tillige med Personen?"

Guppy havde gerne sagt nej, om han havde kunnet, hvilket han ikke er i Stand til at skjule.

„Jeg tror det, Deres Naade."

Bare han havde kunnet se den mindste Gnist af Haab i hendes Ansigt nu! Nej, han vilde ikke have kunnet se noget saadant, selv om hendes blendende Ydre ikke havde gjort ham aldeles fortumlet.

Han fremstammer et Par kejtede Undskyldninger for sit mislykkede Forsøg.

„Er det alt, hvad De har at sige mig?" spørger Lady Dedlock efter at have ladet ham tale ud.

Guppy mener ja.

„De maa være ganske vis paa, at De ikke ønsker at meddele mig noget mere, da dette er den sidste Gang, De vil have Lejlighed dertil."

Guppy er ganske vis derpaa. Og han nærer virkelig for Øjeblikket ingenlunde noget saadant Ønske.

„Det er nok. Jeg fritager Dem for enhver Undskyldning. God Aften!“ Og hun ringer paa Merkurius, for at han skal lukke den unge Mand, som hedder Guppy, ud.

Men i dette Hus er der tilfældigvis i samme Øjeblik en gammel Mand, som hedder Tulkinghorn. Og denne gamle Mand, der med sine sagte Skridt er gaaet op til Bogværelset, har i dette Øjeblik lagt sin Haand paa Laasegrebet — træder ind — og staar lige over for den unge Mand, idet denne vil til at gaa.

Et Blik mellem den gamle Mand og Damen, og et Sekund ruller det Forhæng op, som ellers altid er nede. Mistanken, ivrig og skarp, ser ud. Et Sekund til, atter ned.

„Jeg beder om Forladelse, Lady Dedlock; jeg beder tusinde Gange om Forladelse. Det er saa mærkeligt at træffe Dem her paa denne Tid. Jeg troede ikke, at der var nogen her. Jeg beder om Forladelse!“

„Bliv!“ I en ligegyldig Tone kalder hun ham tilbage. „Vær saa god at blive her. Jeg skal i Selskab. Jeg har intet mere at sige denne unge Mand.“

Den forvirrede unge Mand bukker, idet han gaar, og ytrer det ærbødige Haab, at Mr. Tulkinghorn fra Lincolns Inn Fields befinder sig vel.

„Hvad, hvad?“ siger Sagføreren og betragter ham under sine sammentrukne Øjenbryn, skønt han ikke har nødig at se sig to Gange for. „Fra Kenge & Carboy, ikke sandt?“

„Kenge & Carboy, Mr. Tulkinghorn. Navnet Guppy.“

„Ganske rigtigt. Jo Tak, Mr. Guppy; jeg befinder mig meget vel.“

„Det glæder mig. De kan ikke befinde Dem for godt for Fagets Æres Skyld.“

„Tak, Mr. Guppy.“

Guppy lister bort. Tulkinghorn, som i sin rustrøde sorte Dragt danner en prægtig Modsætning til Lady Dedlocks straalende Skønhed, følger hende ned ad Trappen

til hendes Vogn. Han vender tilbage, idet han gnider sig om Hagen og vedbliver at gnide sig en hel Del om den i Løbet af Aftenen.

Andet Kapitel.

En Drejning med Skruen.

„Naa," siger George, „hvad mon dette egentlig er? Er det en løs eller en skarp Patron? Et Knald eller en Kugle?"

Et brækket Brev er Genstanden for Rytterens Tanker og synes at volde ham meget Hovedbrud. Han ser paa det i Afstand, ser paa det nærved, holder det i sin højre Haand, holder det i sin venstre Haand, læser det med Hovedet paa den ene Side, læser det med Hovedet paa den anden Side, trækker Øjenbrynene sammen, løfter dem i Vejret, men kan alligevel ikke blive klog paa det. Han glatter det paa Bordet med sin svære Næve, og medens han i dybe Tanker gaar op og ned ad Skydebanen, gør han af og til Holdt foran det for paa ny at tage det i Øjesyn. Men selv det hjælper ikke. „Er det," vedbliver George grublende, „en løs eller en skarp Patron?"

Fil Squod er i nogen Afstand optaget af en Pensel og en Malerpotte og maler Skiverne hvide, medens han i Marchtakt og paa Tambur- og Pibermaner sagte fløjter, at han maa og vil vende tilbage til den Pige, han har forladt.

„Fil!" Rytteren vinker, idet han kalder paa ham.

„Giv Agt, Fil! Hør efter."

„Ja vel, Kommandant, ja vel."

„Tillad mig at minde Dem om — skønt jeg, som De selv ved, ikke er juridisk forpligtet dertil — at den paa Dem for den Sum 97 Lstr. 4 sh. 9 d. af Mr. Matthew Bagnet

trukne, af Dem akcepterede to Maaneders Veksel forfalder i Morgen, og at De maa være forberedt paa at betale den, naar den bliver Dem præsenteret. Deres Josva Smallweed.“ — „Hvad mener du om det, Fil?“

„Ikke noget godt, Herre.“

„Hvad?“

„Jeg mener,“ svarer Fil, idet han tankefuldt gør et Kryds i sin Pande med Penselsskaftet, „at det aldrig er noget godt, naar man bliver krævet for Penge.“

„Du maa vide, Fil,“ siger Rytteren og sætter sig paa Bordet, „at jeg først og fremmest har betalt, ja, jeg kan gerne sige mere end Halvdelen af denne Sum i Renter.“

Fil tilkendegiver ved med en højst uforklarlig Vridning af sit fortrukne Ansigt at skubbe sig et Par Skridt tilbage, at han ikke tror, at Sagens Forhold er blevet bedre ved denne Omstændighed.

„Og du maa desuden vide, Fil,“ siger Rytteren, idet han standser hans overilede Slutninger med en Bevægelse med sin Haand, „at det altid har været en stiltiende Overenskomst, at denne Veksel skulde kunne, hvad man kalder, fornyes. Og fornyet er den bleven uendelig mange Gange. Hvad siger du nu?“

„Jeg siger, at jeg tror, det nu har en Ende med disse Fornyelser.“

„Saa? Ja! Jeg er næsten selv af samme Mening.“

„Josva Smallweed, er det ham, som blev baaren herind i en Lænestol?“

„Ja netop!“

„Herre,“ siger Fil med megen Værdighed, „han er som en Blodigle i sine Lyster, som en Skrue og en Skruestikke i sine Handlinger, som en Slange i sine Bugter og som en Hummer i Henseende til Kløer.“

Efter saaledes udtryksfuldt at have udtalt sin Mening vender Squod tilbage til den Skive, han har under Arbejde, og tilkendegiver kraftig gennem sit omtalte musikalske Organ, at han vil og maa vende tilbage til den unge Dame,

der svæver for hans Tanker. Efter at have lagt Brevet sammen gaar George hen mod ham.

„Der er een Udvej, Kommandant," siger Fil og ser listig paa ham, „til at klare den Sag."

„Sagtens ved at betale Pengene? Ja gid jeg kunde."

Fil ryster paa Hovedet. „Nej, saa galt er det da heller ikke. Der gives een Udvej," siger Fil med et meget artistisk Sving med Penselen — „saadan en lille pæn Fallit."

„Fallit?"

Fil nikker.

„Det vilde være en smuk Udvej! Ved du, hvad der i saa Tilfælde vilde blive af Bagnets? Ved du, at de vilde blive ødelagte ved at betale min gamle Gæld? Du er mig en net Fyr," siger Rytteren og ser med ikke ringe Harme paa ham med sine store Øjne, „en rigtig net Fyr, Fil!"

Fil, der ligger paa Knæ foran Skiven, er netop i Færd med paa det alvorligste, skønt ikke uden mange allegoriske Strøg med sin Pensel og Glatninger med sin Tommelfinger af den hvide Overflade omkring Randen, at forsikre, at han havde glemt Bagnets Ansvar og ikke vilde saa meget som krumme et Haar paa noget af denne værdige Families Medlemmers Hoved, da der høres Fodtrin i den lange Gang udenfor, og en munter Stemme spørger, om George er hjemme. Med et Blik paa sin Herre kravler Fil op og siger: „Her er Herren, Mrs. Bagnet! Her er han!" og den gamle Tøs træder ind, ledsaget af Bagnet.

Den gamle Tøs viser sig aldrig paa nogen Tid af Aaret i Spadseredragt, uden i en grov og meget slidt, men meget ren, graa Klædes Kaabe, der utvivlsomt er det samme Klædningsstykke, som er blevet saa mærkeligt for Bagnet ved at have banet sig Vej hjem til Europa fra en anden Verdensdel i Selskab med Mrs. Bagnet og en Paraply. Dette sidste trofaste Paahæng er ogsaa altid en Del af den gamle Tøses Kostume, naar hun er ude. Den har ingen her i Verden kendt Farve og til Haandtag en rynket Trækrog, hvis

Spids eller Næb er indlagt med en Metalgenstand, som ligner en lille Model af et Okseøje over en Gadedør eller et af de aflange Glas i et Par Briller; denne Prydelse har imidlertid ikke den Sejhed i at holde sig paa sin Post, som man kunde ønske hos en Ting, der saa længe har staaet i Forbindelse med den britiske Hær. Den gamle Tøses Paraply er noget tykmavet og synes at trænge til Snørliv, hvilket Udseende mulig kan udledes derfra, at den i en Række af Aar har gjort Tjeneste hjemme som Hjørneskab og paa Rejser som Vadsæk. Hun slaar den aldrig op, da hun nærer den største Tillid til sin prøvede Kaabe med dens rummelige Hætte, men bruger i Almindelighed Instrumentet som en Stav, hvormed hun udpeger de Stykker Kød og de Knipper Grønt, hvorom hun vil købslaa, eller vækker Sælgernes Opmærksomhed ved et venskabeligt Puf. Uden sin Torvekurv, der er en Slags Vidjebrønd med baskende Laag, gaar hun aldrig uden for en Dør, og saaledes omgiven af disse sine trofaste Ledsagere, og idet hendes ærlige Ansigt ser muntert ud under en simpel Straahat, træder hun frisk og rødmusset ind i Georges Skydebane.

„Naa, George," siger hun, „hvorledes har De det denne solklare Morgenstund, gamle Kammerat?"

Med et venligt Haandtryk trækker Mrs. Bagnet dybt Vejret efter sin Gang og sætter sig ned for at hvile sig. Da hun har en oven paa Bagagevogne og andre lignende Stillinger opnaaet Færdighed i at kunne med Lethed hvile sig, hvor det skal være, tager hun Plads paa en plump Bænk, løser sine Hattebaand, skyder Hatten tilbage, lægger Armene over Kors og synes at have det nok saa godt.

Imidlertid har Bagnet vekslet Haandtryk med sin gamle Vaabenbroder og med Fil, hvem Mrs. Bagnet ligeledes skænker et godmodigt Nik og Smil.

„Naa, George," siger Mrs. Bagnet hastig, „her ere vi da, Livsenstræet og jeg" — hun omtaler ofte sin Mand med Navnet Livsenstræ, fordi dette var et Øgenavn, som han, da de gjorde hinandens Bekendtskab, havde i Regimentet

paa Grund af den overordentlige Haardhed og Sejhed i hans Ansigtstræk — „vi have blot set herind for at bringe alting i Rigtighed som sædvanlig med denne hersens Kaution. Giv ham den ny Veksel at underskrive, og han underskriver den som en Mand.“

„Jeg vilde være kommen til Dem i Formiddag,“ siger Rytteren tøvende.

„Ja, vi troede jo nok, at De vilde komme; men vi gik tidlig ud og lod Woolwich, den kære Dreng, blive hjemme for at passe paa sine Søstre, og kom saa til Dem, som De ser. For Livsenstræet, han har saa meget at gøre nu og faar saa lidt Bevægelse, saa han kan have godt af at røre sig lidt. Men hvad er der i Vejen, George?“ spørger Mrs. Bagnet og afbryder sin muntre Tale. „De ligner Dem jo ikke selv!“

„Jeg er heller ikke ganske mig selv,“ svarer Rytteren; „der er gaaet mig noget imod, Mrs. Bagnet.“

Hendes hurtige Øje fatter straks Sandheden. „George!“ siger hun og rækker Pegefingeren i Vejret. „Sig ikke, at der er noget galt paa Færde med Livsenstræets Kaution! Gør det ikke, George, for Børnenes Skyld!“

Rytteren ser paa hende med et uroligt Ansigt.

„George,“ siger Mrs. Bagnet, idet hun bruger begge Armene for Eftertryks Skyld og undertiden lader sine flade Hænder falde ned paa Knæene, „har De ladet noget gaa galt med Livsenstræets Kaution og ladet ham i Stikken, saa at maaske alting bliver solgt for os — og jeg ser „solgt“ staa i Deres Ansigt, George, saa tydelig, som om det var prentet — saa har De begaaet en skammelig Handling og narret os grusomt. Jeg siger grusomt, George, hører De?“

Bagnet, der ellers er saa ubevægelig som en Post eller en Lygtepæl, lægger sin brede højre Haand paa sit skaldede Hoved ligesom for at skærme det mod et Styrtebad og ser urolig paa sin Kone.

„George,“ siger den gamle Tøs, „jeg undrer mig over Dem! George, jeg skammer mig over Dem! George, jeg

kunde aldrig have troet, at De vilde have gjort det! Jeg har jo nok altid kendt Dem som en rullende Sten, hvorpaa der ikke gror Mos; men jeg havde aldrig troet, at De kunde tage den Smule Mos, Bagnet og Børnene havde at ligge paa. De ved, hvilken stræbsom, ordentlig Mand han er. De ved, hvorledes Quebec og Malta og Woolwich ere, og jeg havde aldrig troet, at De vilde eller kunde have Hjerte til at være saadan imod os. Aa, George, hvor kunde De gøre det?"

Da Mrs. Bagnet tier, tager Bagnet sin Haand fra sit Hoved, som om Styrtebadet var forbi, og ser mistrøstig paa George, der er bleven ganske bleg og sørgmodig ser paa den graa Kaabe og Straahatten.

„Mat," siger Rytteren med dæmpet Stemme til ham, men idet han stadig ser paa hans Kone, „det gør mig ondt, at du tager dig det saa nær, da jeg dog haaber, at det ikke er saa slemt, som det lader. Jeg har rigtignok i Morges faaet dette Brev" — han læser det højt — „men jeg haaber, at det endnu kan ændres. Og nu det om den rullende Sten, det er sandt; jeg er en rullende Sten, og jeg tror fuldt og fast, at jeg aldrig har rullet den noget godt til, paa hvis Vej jeg er kommen rullende. Men det er umuligt, at en gammel Landstryger af Kammerat kan holde mere af din Kone og dine Børn, end jeg gør, Mat, og jeg haaber, at du vil se saa tilgivende paa mig, som du kan. Tro ikke, at jeg har skjult noget for dig; det er først et Kvarter siden, at jeg fik Brevet."

„Gamle Tøs," mumler Bagnet efter et kort Ophold, „vil du ikke sige ham min Mening?"

„Aa, hvorfor," svarer Mrs. Bagnet, halvt leende og halvt grædende, „giftede han sig ikke med Joe Pouchs Enke i Nordamerika? Saa var han ikke kommen i alle disse Forlegenheder."

„Den gamle Tøs har Ret," siger Bagnet; „hvorfor gjorde du ikke det?"

„Aah, hun har vel nu faaet sig en bedre Mand, haaber

jeg," svarer Rytteren. „Men i ethvert Tilfælde staar jeg nu her og er ikke gift med Joe Pouchs Enke. Hvad skal jeg gøre? Du ser alt, hvad jeg har skrabet sammen. Det er ikke mit; det er dit. Sig et Ord, og jeg sælger hver Stump. Havde jeg kunnet haabe, at den fornødne Sum saa noget nær vilde være kommen ud deraf, havde jeg for længe siden solgt det hele. Tro ikke, at jeg vil lade dig eller dine i Stikken; før vilde jeg sælge mig selv. Gid jeg," siger Rytteren og slaar sig modfalden for Brystet, „kendte nogen, der vilde købe saadant et gammelt, forslidt Stykke Møbel."

„George," siger den gamle Tøs, „ved nærmere Eftertanke fortjener De dog ikke saa meget at dadles, undtagen for saa vidt De begyndte paa denne Næringsvej uden at have Midlerne dertil."

„Og det lignede mig!" bemærker den bodfærdige Rytter, idet han ryster paa Hovedet. „Det lignede mig, ved jeg."

„De burde ikke have forlangt Kautionen, George, og burde heller ikke have faaet den, alt vel overvejet. Men gjort Gerning staar ikke til at ændre. De har altid været en ærlig og oprigtig Karl, skønt lidt flygtig af Dem. Paa den anden Side maa De tilstaa, at det er naturligt, at vi ere ængstelige, naar saadant noget hænger os over Hovedet. Og dermed skal alt være glemt og tilgivet, George."

Idet Mrs. Bagnet rækker ham den ene af sine ærlige Hænder og sin Mand den anden, rækker George dem hver en af sine og holder fast paa dem, medens han taler.

„Jeg forsikrer jer begge, der er intet, som jeg ikke vilde gøre for at betale denne Veksel. Men alt, hvad jeg har kunnet rage og skrabe sammen, er hver anden Maaned gaaet med til at forny den. Vi have levet tarvelig nok her, Fil og jeg; men Banen bringer ikke fuldt saa meget ind, som jeg havde ventet, og er ikke — er, kort sagt, ikke Mønten. Det var ikke rigtigt af mig at overtage den? Nej, det var det ikke heller. Men jeg blev paa en Maade lokket til dette Skridt og troede, at det skulde gøre mig stadig og bringe mig i Vej, og I maa bære over med, at

jeg nærede saadanne Forventninger, og jeg er jer inderlig taknemmelig og skammer mig af Hjertet over mig selv.“ Med disse Slutningsord trykker George begge de Hænder, han holder i sine, hvorpaa han, idet han slipper dem, træder tilbage i en bredbrystet, rank Stilling, som om han havde aflagt sit sidste Skriftemaal og øjeblikkelig skulde skydes med al militær Honnør.

Mrs. Bagnet siger nu, at der straks maa tages Hensyn til Brevet; at det er raadeligt, at George og Bagnet straks gøre Smallweed deres Opvartning, og at Hovedformaalet er at frelse Bagnet, som ingen Penge har. Da George er aldeles enig med dem heri, sætter han Hatten paa og laver sig til at marchere til Fjendens Lejr med Bagnet.

„Bryd Dem ikke om et Fruentimmers hastige Ord, George,“ siger hun til sidst og klapper ham paa Skulderen. „Jeg betror Dem mit gamle Livsenstræ og er vis paa, at De bringer ham ud af hans Knibe.“

Rytteren svarer, at det er venlig sagt, og at han nok enten paa den ene eller den anden Maade skal bringe Livsenstræet ud af Kniben, hvorpaa Mrs. Bagnet, der atter er klarøjet, med sin Kappe, Kurv og Paraply gaar hjem til sin øvrige Familie, og Kammeraterne vandre bort i Haab om at formilde Smallweed.

Det er meget tvivlsomt, om der gives to Mennesker i England, der vilde komme mindre skikkelig fra en Underhandling med Smallweed, end George og Matthew Bagnet, ligesom ogsaa, om der trods deres krigeriske Holdning, brede, firkantede Skuldre og tunge Skridt gives et Par mere enfoldige og med Livets Smallweedske Sager mindre fortrolige Børn. Mens de med stor Værdighed skride gennem Gaderne, mener Bagnet, at det er et Venskabsstykke at bringe Mrs. Bagnets sidste Udfald paa Bane, da han mærker, at hans Ven er saa tankefuld.

„George, du kender den gamle Tøs; hun er saa sød og mild som Mælk. Men kom til hende om Børnene eller mig, og hun knalder af som Krudt.“

„Det gør hende Ære, Mat!“

„George, den gamle Tøs — kan ikke gøre noget — som ikke gør hende Ære. Mere eller mindre.“

„Hun er lige saa meget værd som hendes Vægt i Guld,“ svarer Rytteren.

„Guld?“ siger Bagnet. „Jeg vil sige dig noget. Den gamle Tøs vejer tolv Lispund og seks Pund. Tror du, jeg vilde tage den Vægt — i noget som helst Metal — for den gamle Tøs? Nej. Hvorfor ikke? Fordi den gamle Tøs er af et langt kostbarere Metal — end det allerkostbareste Metal.“

„Det har du Ret i, Mat.“

„Da hun tog mig — og modtog Ringen — tog hun Tjeneste med mig og Børnene — med Hoved og Hjerte, for Livstid. Hun mener det saa ærlig og er sin Fane saa tro — rør os med en Finger — og hun træder i Gevær. Om ogsaa den gamle Tøs brænder paa — engang imellem — naar Pligten kalder — saa overse det, George. For hun er trofast.“

„Gud velsigne hende, Mat!“ svarer Rytteren. „Jeg har kun saa meget des højere Tanker om hende derfor.“

„Du har Ret!“ siger Bagnet med Begejstring, men uden at slappe Stramheden i en eneste Muskel. „Du kan have nok saa høje Tanker om den gamle Tøs — saa høje som Klippen ved Gibraltar — og de ere dog for lave — om saadanne Fortjenester.“

Disse Lovtaler føre dem til Bedstefader Smallweeds Hus. Døren bliver aabnet af den alderstegne Judy, der, efter med ikke synderlig gunstige Blikke, men snarere med et ondskabsfuldt Grin at have maalt dem fra Top til Taa, lader dem blive staaende der, mens hun raadfører sig med Oraklet, om hun skal lade dem komme ind. Oraklet har vel givet sit Samtykke, eftersom hun vender tilbage med de Ord paa sine Honninglæber, „at de kunne gaa ind, hvis de have Lyst.“ Med denne Autorisation skride de over Dørtærskelen og finde Smallweed med sine Fødder i Skuffen under Lænestolen, ligesom det kunde være i et Papirbad,

og Mrs. Smallweed med Puden over sig, ligesom en Fugl, der ikke maa synge.

„Kære Ven," siger Smallweed og udstrækker sine magre, kærlige Arme. „God Dag! Hvorledes har De det? Hvad er det for en Ven, De har med, kære Ven?"

„Jo," svarer George, der i Begyndelsen ikke er i Stand til at være synderlig venlig, „det er jo Matthew Bagnet, der har vist mig en Tjeneste i den Sag, vi to have sammen, ved De nok."

„Naa! Mr. Bagnet? Ja saa!" Den gamle Mand ser paa ham under sin Haand. „Haaber, De har det godt, Mr. Bagnet? Smuk Mand, Mr. George! Militær Holdning!"

Da der ikke bydes dem Stole, tager George en til Bagnet og en til sig selv. De sætte sig, Bagnet, som om han ikke var i Stand til at bøje sig andetsteds end i Hofterne.

„Judy," siger Smallweed, „hent Piben."

„Aa, jeg tror ikke," ytrer George, „at hun har nødig at ulejlige sig; thi sandt at sige, har jeg ikke Lyst at ryge i Dag."

„Ikke det?" svarer den gamle Mand. „Judy, hent Piben."

„Sagen er den, Mr. Smallweed," vedbliver George, „at jeg er i temmelig daarligt Humør. Det forekommer mig, at vor Ven i City har gjort Knuder."

„Aa Gud, nej!" siger Smallweed. „Det gør han aldrig."

„Ikke det? Naa, det glæder mig at høre, for jeg troede, at det maaske var hans Værk. Det er det, som jeg vil tale om; dette Brev, som De nok kender."

Smallweed smiler meget stygt, da han genkender Brevet.

„Hvad er Meningen dermed?"

„Judy," siger den gamle Mand, „har du Piben? Lad mig faa den. Hvad Meningen er, gode Ven?"

„Ja! Hør nu, Mr. Smallweed," siger Rytteren, idet han tvinger sig til at tale saa venlig og fortrolig, som han kan, mens han holder det aabne Brev i den ene Haand og støtter den andens svære Knoer paa sit Laar, „der er omsat en

god Slump Penge imellem os, og vi sidde nu Ansigt til Ansigt og kende begge meget godt den Overenskomst, som altid har fundet Sted. Jeg vil gøre, som jeg altid har plejet og regelmæssig har gjort, og forny Vekslen. Jeg har aldrig faaet et Brev som dette fra Dem og er lidt ked af det, fordi min Ven, Matthew Bagnet, der, som De ved, ikke havde Pengene —"

„Det ved jeg ikke," siger den gamle Mand rolig.

„Gid Pokker havde Dem — det, mener jeg — jeg siger Dem det jo, ikke sandt?"

„Aa jo, De siger mig det," svarer Bedstefader Smallweed. „Men jeg ved det ikke."

„Naa," siger Rytteren, idet han tvinger sig, „saa ved jeg det."

Smallweed svarer med den mest glimrende Sindsro: „Naa! Det er noget ganske andet!" Og tilføjer: „Men det gør intet til Sagen. Mr. Bagnets Stilling bliver i ethvert Tilfælde den samme."

Den ulykkelige George søger at jævne Sagen i Mindelighed og formilde Smallweed ved at snakke ham efter Munden.

„Det er netop det, jeg mener. Som De siger, Mr. Smallweed, Matthew Bagnet vil rimeligvis i ethvert Tilfælde komme i Klemme. Men, ser De, det gør hans gode Kone urolig og mig med; thi medens jeg ikke er andet end en forfløjen Døgenigt, hvem Spark falde naturligere end Halvpence, saa er han en ordentlig Familiefader, skal jeg sige Dem. Og hør nu, Mr. Smallweed," siger Rytteren og bliver mere tillidsfuld, mens han paa denne soldatermæssige Maade søger at ordne sine Forretninger, „skønt De og jeg paa en vis Maade ere ganske gode Venner, ved jeg dog nok, at jeg ikke kan forlange, at De ganske skal lade min Ven Bagnet slippe."

„Aa Gud! De er alt for beskeden; De kan forlange, hvad det skal være af mig, Mr. George." — Der er en vis

varulveagtig Spøgefuldhed hos Bedstefader Smallweed i Dag. —

„Men De kan nægte mig det, mener De? Eller maaske ikke saa meget De som vor Ven i City? Ha, ha, ha!“

„Ha, ha, ha!“ gentager Smallweed i en saa haard Tone og med saa mærkværdig grønne Øjne, at Bagnets medfødte Værdighed bliver endnu mere forøget ved at se paa den ærværdige Mand.

„Naa,“ siger den sangvinske George, „det glæder mig at se, at vi kunne spøge; for jeg vil gerne have denne Sag bragt i Orden paa en venskabelig Maade. Her er nu min Ven Bagnet, og her er jeg. Vi ville afgøre Tingen paa Stedet som sædvanlig, hvis De synes, Mr. Smallweed. Og De vil lette min Ven Bagnets og hans Families Sind en hel Del, naar De bare vil sige ham, hvad De mener.“

„Aa, du gode Himmel! Aah!“ udbryder her en eller anden skingrende Spøgelsestemme i en spottende Tone, medmindre det skulde være den skæmtsomme Judy, som viser sig at være stum, da de forbavsede Gæster se sig om, men som nylig har gjort et haanligt og spottende Kast med sin Hage. Bagnets Værdighed bliver endnu større.

„Men jeg synes, Mr. George,“ siger nu gamle Smallweed, der hele Tiden har holdt Piben i Haanden, „jeg synes, at De spurgte mig om, hvad Meningen var med Brevet?“

„Ja, det gjorde jeg,“ svarer Rytteren i sin utvungne Tone; „men jeg bryder mig ikke videre om at faa det at vide, naar kun Tingen kommer i Orden.“

Smallweed, der vogter sig for at sigte efter Rytterens Hoved, kaster Piben i Gulvet og slaar den i Stykker.

„Det er det, jeg mener. Jeg vil knuse Dem. Jeg vil smuldre Dem. Jeg vil støde Dem til Pulver. Gaa Fanden i Vold!“

De to Venner staa op og se paa hinanden. Bagnets Værdighed har naaet sit højeste Punkt.

„Gaa Fanden i Vold!“ gentager den gamle Mand. „Jeg vil ikke vide mere af Deres Rygen Tobak og letfærdige

Tale. De er jo en uafhængig Dragon, ikke sandt? Gaa til min Sagfører — De husker nok, hvor han bor; De har været der før — og vis Deres Uafhængighed! Det er det bedste Raad, jeg kan give Dem. Luk Gadedøren op, Judy, og vis de Skraalhalse ud. Raab om Hjælp, hvis de ikke vil gaa. Vis dem ud!"

Han raaber dette saa højt, at Bagnet, idet han lægger sin Haand paa sin Kammerats Skulder, faar denne, inden han er kommen sig af sin Forbavselse, ud af Gadedøren, som øjeblikkelig smældes i af den triumferende Judy. Aldeles forvirret, bliver George lidt staaende og ser paa Dørhammeren. Bagnet gaar, ligesom en Skildvagt, op og ned uden for det lille Dagligstuevindue og ser ind ad det, hver Gang han gaar forbi, idet han aabenbart pønser paa noget.

„Naa, Mat," siger George, da han er kommen til sig selv igen, „vi maa probere det med Prokuratoren. Hvad synes du om denne Slyngel?"

Bagnet, der standser for at kaste et Afskedsblik ind i Dagligstuen, svarer med en Hovedrysten, som gælder det indre: „Havde min gamle Tøs været her — skulde jeg have sagt ham Besked!" Efter saaledes at have afskudt Emnet for sine Betragtninger, sætter han sig i Trit og marcherer af med Rytteren, Skulder mod Skulder.

Da de melde sig i Lincolns Inn Fields, er Tulkinghorn optagen og kan ikke faas i Tale. Han vil overhovedet ikke tale med dem; thi da de have ventet en hel Time, og Fuldmægtigen har underrettet ham derom, bringer han dem det intet mindre end opmuntrende Budskab tilbage, at Tulkinghorn ikke har noget at sige dem, hvorfor de gøre bedst i ikke at vente. Vente gøre de imidlertid med den militære Taktiks Udholdenhed, og omsider kommer den Klient, som har været inde, ud fra Tulkinghorns Værelse.

Klienten er en smuk, gammel Dame; ingen anden end Mrs. Rouncewell, Husholdersken paa Chesney Wold. Hun kommer ud fra Helligdommen med en rigtig gammeldags Nejen og lukker sagte Døren efter sig. Hun behandles med

Udmærkelse her; thi Fuldmægtigen træder frem for at føre hende igennem det yderste Kontor og lukke op for hende. Den gamle Dame takker ham for hans Artighed, men ser i det samme de ventende Kammerater.

„Undskyld, Sir, men ere de Herrer ikke militære?“

Da Fuldmægtigen med Øjet henviser Spørgsmaalet til dem selv, og George ikke vender sig bort fra Almanakken over Kaminen, paatager Bagnet sig at svare: „Jo, Madame, forhenværende.“

„Jeg tænkte det nok. Jeg var vis paa det. Mit Hjerte bliver varmt ved Synet af Dem. Det gør det altid, naar jeg ser Folk som Dem. Gud velsigne Dem! De maa undskylde en gammel Kone; men jeg havde selv engang en Søn, som gav sig til at være Soldat. En smuk, rask Knøs var han og god, trods al sin Letsindighed, skønt visse Folk vilde sætte ondt for ham hos hans stakkels Moder. Undskyld, at jeg har ulejliget Dem; Gud velsigne Dem, mine Herrer.“

„Det samme ønsker jeg Dem!“ svarer Bagnet med en oprigtig, god Vilje.

Der er noget meget rørende i den gamle Dames Stemme og den Skælven, som er udbredt over hendes pyntelige, gamle Skikkelse. Men George er saa optagen af Almanakken over Kaminen — han udregner maaske de kommende Maaneder efter den — at han ikke vender sig om, førend hun er gaaet, og Døren har lukket sig efter hende.

„George,“ hvisker Bagnet brummende, da han endelig vender sig bort fra Almanakken, „tab ikke Modet! En Soldat maa aldrig give tabt; frisk Mod, Kammerat!“

Efter at Fuldmægtigen atter er gaaet ind for at sige, at de endnu ere der, og de har hørt Tulkinghorn svare utaalmodig: „Saa lad dem komme ind!“ gaa de ind i den store Sal med det malede Loft, hvor de finde ham staaende med Ryggen til Kaminen.

„Naa, Godtfolk, hvad vil De mig? Jeg sagde Dem jo,

Sergent, da jeg sidst saa Dem, at jeg ikke ønsker Deres Selskab her?“

Sergenten, som i det sidste Par Minutter har faaet sin sædvanlige Holdning tilbage, forklarer, at han har faaet dette Brev, har været hos Smallweed og er bleven vist herhen.

„Jeg har intet at sige Dem,“ svarer Tulkinghorn. „Naar De gør Gæld, maa De betale den eller ogsaa tage mod Følgerne. De har vel ikke nødig at komme herhen for at lære det!“

Sergenten maa desværre tilstaa, at han ikke har Pengene.

„Meget vel; saa maa den anden Mand — denne Mand, hvis det er ham — betale dem for Dem.“

Sergenten maa desværre tilføje, at den anden Mand heller ikke har Pengene.

„Meget vel, saa maa De betale dem i Fællesskab eller ogsaa begge bøde for det. De har faaet Pengene og maa betale dem tilbage. De kan ikke stikke andre Folks Kapitaler i Lommen og slippe fra det uden Ansvar.“

Sagføreren sætter sig i sin Lænestol og rører op i Ilden. George haaber, at han vil have den Godhed at —

„Hør, Sergent, jeg har intet at sige Dem. Jeg kan ikke lide Deres Venner og vil ikke se Dem her. Denne Sag hører ikke til min Praksis; thi skønt Mr. Smallweed har været saa god at tilbyde mig disse Forretninger, har jeg dog intet at gøre med dem. De maa gaa til Melchisedech i Cliffords Inn.“

„Jeg maa bede Dem om Forladelse,“ siger George, „fordi jeg trænger saaledes ind hos Dem imod Deres Ønske, hvilket næsten er lige saa ubehageligt for mig, som det kan være for Dem; men vil De ikke lade mig sige Dem et Ord under fire Øjne?“

Tulkinghorn staar op med Hænderne i Lommen og gaar hen i en af Vinduesfordybningerne! „Skynd Dem, jeg

har ingen Tid at spilde!“ Midt under denne ypperlig paatagne Ligegyldighed kaster han et skarpt Blik paa Rytteren og mager det saaledes, at han selv kommer til at staa med Ryggen mod Lyset, medens den anden vender Ansigtet mod det.

„Naa ja, Sir,“ siger George, „den Mand, jeg har taget med, er den anden Person, der er indviklet i denne ulykkelige Sag — af Navn, kun af Navn — og min eneste Hensigt er at forebygge, at han kommer i Ulejlighed for min Skyld. Det er en meget respektabel Mand med Kone og Børn, og han har tidligere staaet i det kongelige Artilleri —“

„Jeg giver ikke en Pris Tobak, min gode Ven, for hele det kongelige Artilleri med Officerer, Menige, Krudtkarrer, Vogne, Heste, Kanoner og Ammunition.“

„Det er rimeligt nok, Sir. Men jeg vilde give meget til, at Bagnet og hans Kone og Børn ikke kom i Ulykke for min Skyld. Og kunde jeg hjælpe dem ud af denne Sag, vilde jeg gerne uden Godtgørelse udlevere det, De ønskede af mig forleden Dag.“

„Har De det med?“

„Ja jeg har.“

„Sergent,“ vedbliver Sagføreren i sin tørre, lidenskabsløse Tone, som det er langt haabløsere at have at gøre med end selv med den største Heftighed, „tag Deres Beslutning, medens jeg taler; thi De hører mit sidste Ord. Naar jeg har talt ud, har jeg sluttet denne Sag og tager den ikke oftere op igen. Læg vel Mærke dertil. De kan lade det, De siger at have taget med, blive her et Par Dage, hvis De vil, og De kan ogsaa tage det med, hvis De vil. Lader De det blive her, kan jeg gøre dette for Dem: Jeg kan bringe denne Sag paa sin gamle Fod igen og desuden give Dem den skriftlige Forsikring, at Bagnet paa ingen Maade skal blive generet, førend De er bleven klemt til det yderste — at Deres Midler skulle være udtømte, førend

Kreditoren tyr til hans. Derved er han saa godt som frelst. Har De bestemt Dem?“

Rytteren stikker Haanden ind paa Brystet og svarer med et langt Suk: „Jeg maa gøre det, Sir.“

Dermed sætter Tulkinghorn sine Briller paa, sætter sig ned og skriver Forsikringen, som han langsomt oplæser og forklarer for Bagnet, der hele Tiden har stirret op i Loftet og atter lægger sin Haand paa sit skaldede Hoved under dette ny mundtlige Styrtebad og synes i højeste Grad at trænge til den gamle Tøs for at udtrykke sine Tanker igennem hende. Derpaa fremtager Rytteren af sin Brystlomme et sammenlagt Papir, som han uvillig lægger foran Sagføreren. „Det er kun et Tjenestebrev. Det sidste, jeg fik fra ham.“

Se paa en Møllesten, George, for at iagttage, om der foregaar nogen Forandring i dens Udtryk, og De vil snarere finde en saadan der end i Tulkinghorns Aasyn, da han aabner og læser Brevet. Han lægger det sammen igen og gemmer det i sin Pult med et Ansigt saa ubevægeligt som Døden.

Heller ikke har han andet eller mere at sige eller gøre end at nikke paa den samme kolde, uhøflige Maade og i al Korthed at tilføje: „De kan gaa. Følg disse Folk ud!“ Da de ere blevne fulgte ud, gaa de til Bagnets Bolig for at spise til Middag.

Kogt Oksekød med Grønt i Stedet for kogt Flæsk med Grønt forrige Gang, og Mrs. Bagnet uddeler Maden paa samme Maade og krydrer den med sit gode Humør; thi hun er af den sjældne Slags, der modtager det gode uden at lade falde noget Vink om, at det kunde være bedre, og faar et Lysglimt ud af enhver lille mørk Plet i sin Nærhed. Ved denne Lejlighed er denne Plet Georges mørke Pande; thi han er usædvanlig tankefuld og forstemt. I Begyndelsen stoler Mrs. Bagnet paa, at Quebecs og Maltas Kærtegn skulle oplive ham; men da hun mærker, at disse unge Damer finde, at deres gamle Ven ikke er den sædvanlige lystige,

gamle Ven, vinker hun det lette Infanteri bort og overlader det til ham i Ro og Mag at deployere paa den fri Plads ved den huslige Arne.

Men han deployerer ikke. Han bliver i sluttet Kolonne, mørk og forstemt. Under den langvarige Rengørings- og Sammenlægningsproces, under hvilken han og Bagnet forsynes med deres Piber, er han ikke bedre, end han var ved Bordet. Han glemmer at ryge, ser paa Ilden og falder i Tanker, lader sin Pibe gaa ud og opfylder Bagnets Bryst med Sorg og Uro ved at vise, at Tobakken ikke smager ham.

Da Mrs. Bagnet derfor kommer ind igen, rødmusset efter sin Toning i den forfriskende Vandspand, og sætter sig til sit Arbejde, brummer Bagnet: „Gamle Tøs!“ og tilvinker hende en Opfordring til at udfinde, hvad der er i Vejen.

„Men, George,“ siger Mrs. Bagnet, idet hun rolig træder sin Naal, „hvor De er i daarligt Humør!“

„Er jeg? Ingen god Selskabsbroder? Nej, jeg er bange for det.“

„Han er slet ikke som den gamle Ven, Moder!“ udbryder lille Malta.

„Det er vel, fordi han ikke er rask, Moder!“ tilføjer Quebec.

„Ja, det er rigtignok et slemt Tegn ikke at være som den gamle Ven!“ svarer Rytteren og kysser Smaapigerne. „Men jeg er bange for, det er sandt,“ tilføjer han med et Suk. „Disse smaa have altid Ret!“

„George,“ siger Mrs. Bagnet, „hvis jeg kunde tro, at De var tvær nok til endnu at tænke paa, hvad en hidsig, gammel Soldaterkone — der gerne kunde have bidt sin Tunge af bagefter og næsten burde have gjort det – sagde til Dem i Morges, saa vilde jeg nu være i Forlegenhed med, hvad jeg skulde sige til Dem.“

„Kære, gode Veninde,“ svarer Rytteren, „det har jeg glemt for længe siden.“

„For ved De hvad, George, jeg sagde ikke andet og vilde ikke sige andet, end at jeg betroede mit Livsenstræ til Dem og var vis paa, at De vilde hjælpe ham igennem. Og De har hjulpet ham igennem som en brav Karl!“

„Tak, mange Tak for Deres gode Mening om mig.“

Idet Rytteren giver Mrs. Bagnets Haand et venligt Tryk, henvendes hans Opmærksomhed paa hendes Ansigt. Efter at have set paa det et Øjeblik, medens hun arbejder med sin Naal, ser han hen paa den unge Woolwich, der sidder i en Krog, og vinker denne Piberdreng hen til sig.

„Se der, min Dreng,“ siger George, idet han meget blidt glatter Moderens Haar med sin Haand, „der ser du en god, kærlig Pande! Lys og klar af Kærlighed til dig. Lidt angreben af Sol og Vejr ved at følge med din Fader og passe paa dig, men frisk og sund som det modne Æble paa Træet.“

Bagnets Ansigt udtrykker, saa vidt dets træede Stof tillader det, den højeste Grad af Bifald.

„Den Tid vil komme, min Dreng,“ vedbliver Rytteren, „da din Moders Haar vil være graat og hendes Pande fuld af Rynker — og da vil hun være en smuk gammel Kone. Sørg for, medens du er ung, at du, naar den Tid kommer, kan tænke: „Jeg har ikke sat hende eet graat Haar i hendes kære Hoved; jeg har ikke været Skyld i een sorgfuld Fure i hendes Ansigt!“ Thi af alle de mange Ting, du kan tænke paa, naar du er bleven Mand, vil dette være den bedste Tanke for dig, Woolwich!“

George slutter med at rejse sig fra sin Stol og sætte Drengen paa den ved Siden af Moderen, idet han med lidt Hastværk siger, at han vil ryge et Par Drag af sin Pibe ude paa Gaden.

Tredje Kapitel.

Esthers Fortælling.

Jeg laa syg i flere Uger, og mit Livs sædvanlige Gang blev ligesom til en gammel Erindring, hvilket dog ikke saa meget var en Virkning af Tiden som af den Forandring i alle mine Vaner, der fremkaldtes af min hjælpeløse og uvirksomme Tilstand. Jeg havde ikke været ret mange Dage indespærret i Sygeværelset, førend alt andet syntes at have trukket sig tilbage i en fjern Afstand, hvor der var liden eller ingen Adskillelse mellem de forskellige Stadier af mit Liv, som i Virkeligheden havde været skilte fra hinanden ved flere Aar. Ved min Sygdom syntes jeg at være kommen over en mørk Indsø og at have ladet alle mine Oplevelser tilbage paa den sunde Kyst.

Skønt det i Begyndelsen voldte mig megen Uro at tænke paa, at mine Husholdningspligter ikke varetoges, laa de dog snart lige saa langt tilbage som de ældste af mine gamle Pligter i Greenleaf eller som de Sommereftermiddage, da jeg med min Mappe under Armen og min barnlige Skygge ved min Side gik hjem fra Skolen til min Gudmoders Hus. Jeg havde ikke før vidst, hvor kort Livet virkelig var, og i hvor lidet et Rum Aanden kunde presse det sammen.

Mens jeg var meget syg, blev mit Sind i høj Grad urolig over den Maade, hvorpaa disse Inddelinger af Tiden smeltede sammen. Paa een Gang et Barn, en ældre Pige og den lille Kone, som jeg havde været saa glad ved at være, følte jeg mig ikke alene trykket af de Sorger og Forlegenheder, der fulgte med disse Stillinger, men tillige af den store Møje, som de uendelige Forsøg paa at bringe dem i Forbindelse med hverandre voldte mig.

Af samme Grund er jeg næsten bange for at hentyde til det Tidsrum i min Sygdom — det syntes kun at være een lang Nat, men det indeholdt sikkert flere baade Dage

og Nætter — da jeg arbejdede mig op ad Kæmpetrapper og, saaledes som jeg havde set en Orm gøre det i en Havegang, stadig, idet jeg stødte paa en eller anden Hindring, maatte vende om og paa ny arbejde mig op. I visse Mellemrum vidste jeg meget godt, og jeg tror ogsaa, at jeg som oftest havde en uklar Forestilling derom, at jeg laa i min Seng, og at jeg talte med Charley, mærkede, at hun rørte ved mig, og kendte hende meget godt; og dog kunde jeg høre mig selv klage: „Aah, endnu flere af disse uendelige Trapper, Charley — flere og flere — jeg tror, de naa helt op til Himmelen;“ og opad arbejdede jeg mig igen.

Tør jeg hentyde til det endnu værre Tidspunkt, da det forekom mig, at der et Sted i et stort mørkt Rum var en Slags luende Halsbaand eller Ring eller Stjernekreds, hvoraf jeg var en af Perlerne, og da jeg kun bad om at maatte blive løst fra de øvrige, og at det voldte mig en saa ubeskrivelig Kval og Elendighed at høre til den skrækkelige Tingest.

Maaske bliver jeg mindre kedelig og mere forstaaelig, jo mindre jeg taler om disse Fantasier. Jeg kalder dem ikke tilbage for at gøre andre sorgfulde, eller fordi jeg selv nu i mindste Maade sørger ved at mindes dem. Det kunde maaske være, at vi, naar vi kendte mere til saadanne sælsomme Hjemsøgelser, vilde være bedre i Stand til at lindre dem.

Den Hvile, som paafulgte, den lange, søde Søvn, den velsignede Ro, da jeg i min Svaghed var alt for rolig til at tænke paa mig selv og kunde have hørt, at jeg skulde dø, uden at det vilde have fremkaldt nogen anden Følelse hos mig end en medlidende Kærlighed til dem, som jeg lod tilbage — denne Tilstand kan maaske fattes af flere. I denne Tilstand var jeg, da jeg første Gang gøs tilbage for Lyset, da det atter straalede mig i Møde, og med en grænseløs Glæde, for hvilken ingen Ord ere begejstrede nok, følte, at jeg vilde faa mit Syn igen.

Jeg havde hørt Ada græde ved Døren Dag og Nat; jeg

havde hørt hende sige til mig, at jeg var grusom og ikke holdt af hende; jeg havde hørt hende bede og bønfalde om at maatte komme ind for at pleje og trøste mig og ikke mere at forlade mit Leje; men naar jeg havde kunnet tale, havde jeg kun svaret: „Aldrig, min søde Pige, aldrig!“ og atter og atter paalagt Charley at holde min Yndling borte fra Værelset, hvad enten jeg levede eller døde. Charley havde været mig tro i denne Nødens Tid og med sin lille Haand og sit store Hjerte holdt Døren fast tillukket.

Men nu, da mit Syn blev stærkere, og det herlige Lys hver Dag straalede klarere og klarere for mig, kunde jeg læse de Breve, som min Veninde hver Morgen og Aften skrev til mig, og kunde trykke dem til mine Læber og lægge min Kind paa dem uden Frygt for at gøre hende Skade. Jeg kunde se min lille Pige gaa saa varsomt og omhyggelig omkring i de to Værelser og sætte alt paa sin Plads og atter fra det aabne Vindue tale saa glad til Ada. Jeg kunde fatte Stilheden i Huset og den Tankefuldhed, den udtrykte hos alle dem, der altid havde været saa gode imod mig. Jeg kunde græde i mit Hjertes overvættes Lyksalighed og være lige saa glad i min Svaghed, som jeg havde været i mine sunde Dage.

Efterhaanden begyndte mine Kræfter at vende tilbage. I Stedet for at ligge med en saa sælsom Ro og iagttage, hvad der blev gjort for mig, som om det blev gjort for en anden, for hvis Skyld jeg nærede en stille Sorg, hjalp jeg nu selv lidt med og det mere og mere, indtil jeg kunde være til Nytte for mig selv og igen fik Kærlighed til og Interesse for Livet.

Hvor godt husker jeg ikke den glade Eftermiddag, da jeg blev rejst op i Sengen og støttet med Puder for at have den store Fryd at drikke Te med Charley! Den lille Skabning, der aabenbart var kommen til Verden for at pleje de svage og syge, var saa lykkelig og havde saa travlt og afbrød saa ofte sine Tilberedelser for at lægge sit Hoved til mit Bryst og kæle for mig og med Glædestaarer udbryde,

at hun var saa glad, saa glad, at jeg nødtes til at sige: „Hvis du bliver saaledes ved, Charley, maa jeg lægge mig ned igen, min lille Ven; thi jeg er mattere, end jeg troede.“ Og saa blev Charley saa stille som en Mus og flyttede sit straalende Ansigt fra det ene Sted til det andet i de to Værelser, fra Skyggen hen i det guddommelige Solskin og fra Solskinnet hen i Skyggen, medens jeg i Stilhed iagttog hende. Da hun var færdig med alle sine Tilberedelser, og det nydelige Tebord med de smaa Lækkerier, som skulde friste mig, og den hvide Dug og Blomsterne og alt, saa kærlig og smukt ordnet til mig af Ada, var blevet stillet hen ved min Seng, følte jeg mig stærk nok til at sige noget til Charley, som ikke var nyt for mine Tanker.

Først takkede jeg Charley for den Orden, der var i Værelset, som var saa luftigt og frisk, saa pynteligt og frit for hver en Plet, at jeg næppe kunde tro, jeg havde ligget saa længe i det. Dette henrykte Charley, og hendes Ansigt straalede endnu klarere end før.

„Og dog, Charley,“ sagde jeg, idet jeg saa mig om, „savner jeg noget, som jeg er vant til.“

Stakkels lille Charley saa sig ogsaa om og rystede paa Hovedet, som om der intet manglede.

„Ere alle Billederne der, hvor de plejede at være?“ spurgte jeg hende.

„Ja, hvert eneste et, Miss,“ svarede Charley.

„Og Møblerne, Charley?“

„Ja, undtagen at jeg har flyttet dem lidt om for at faa mere Plads, Miss.“

„Og dog,“ sagde jeg, „savner jeg en Ting. Aah, nu ved jeg, hvad det er, Charley! Det er Spejlet.“

Charley rejste sig fra Bordet, idet hun lod, som om hun havde glemt noget, og gik ind i det andet Værelse, og der hørte jeg hende hulke.

Jeg havde meget ofte tænkt derpaa; nu var jeg vis paa det. Jeg kunde takke Gud for, at det nu ikke rystede mig. Jeg kaldte Charley tilbage, og da hun kom — først

lod hun, som om hun smilte, men da hun nærmede sig mig, saa hun nedtrykt ud — tog jeg hende i mine Arme og sagde: „Det har ikke stort at sige, Charley. Jeg haaber, at jeg meget godt kan undvære mit gamle Ansigt.“

Jeg kom snart saa vidt, at jeg kunde sidde oppe i en stor Lænestol og endog gaa svimlende ind i det andet Værelse, idet jeg støttede mig paa Charley. Ogsaa her var Spejlet borte; men derfor blev det, jeg havde at bære, ikke tungere.

Min Formynder havde for længe siden villet besøge mig, og der var nu ingen fornuftig Grund til, at jeg skulde nægte mig denne Glæde. Han kom en Formiddag, og da han var traadt ind, kunde han først kun holde mig i sine Arme og sige: „Kære, kære Pige!“ Jeg havde længe vidst, hvilken dyb Kærlighedens og Ædelmodighedens Kilde hans Hjerte var, og opvejede ikke en Plads i dette rigelig min ubetydelige Smerte og Forandring? „Ak jo!“ tænkte jeg. „Han har set mig og holder endnu mere af mig end før; han har set mig og er endog kærligere imod mig, end han før var. Hvad har jeg da at sørge over?“

Han satte sig paa Sofaen ved Siden af mig og støttede mig med sin Arm. Et lille Øjeblik sad han med Haanden for Ansigtet, men fik igen sit sædvanlige Væsen, da han tog den bort. Der har aldrig været, kan aldrig have været et elskeligere Væsen.

„Lille Kone,“ sagde han, „hvor det har været en tung Tid! Og saa har den lille Kone tillige været saa stivsindet!“

„Det var kun i den bedste Hensigt, Formynder,“ sagde jeg.

„Naturligvis i den bedste. Men Ada og jeg have været meget ulykkelige; Deres Veninde Caddy er kommen og gaaet, tidlig og sildig; alle her i Huset have ganske tabt Hovedet; ja i sin Ængstelse for Dem har endog stakkels Rick skrevet, og det oven i Købet til mig!“

Jeg havde læst om Caddy i Adas Breve, men ikke om Richard, og jeg sagde ham det.

„Ja, det forstaar sig," svarede han. „Jeg holdt det for bedst ikke at tale om det til hende."

„Og De siger, at han har skrevet til Dem," sagde jeg med det samme Eftertryk, som han havde brugt. „Som om det ikke faldt af sig selv, at han gjorde det; som om han kunde skrive til nogen bedre Ven."

„Det tror han, at han kunde, min kære Pige, og til mange bedre. ' Sandheden er, at han skrev til mig under en Slags Forbehold, idet han ikke kunde skrive til Dem med noget Haab om at faa Svar, skrev koldt, hovmodigt, harmfuldt. Vi maa bære over med det, kæreste lille Kone. Skylden er ikke hans. Jarndyce-ktra-Jarndyce har gjort ham forstyrret i Hovedet og ødelagt mig i hans Øjne. Saa galt og værre end det har jeg set før, og det tit og mange Gange. Selv om to Engle vare Parter i den Sag, tror jeg, at den vilde forandre deres Natur."

„Den har ikke forandret Deres, Formynder."

„Aa jo, saamænd har den saa, lille Ven," sagde han smilende. „Den har gjort Søndenvinden østlig, jeg ved ikke hvor ofte. Rick mistror mig, gaar til Jurister og hører, at han maa mistro mig, at jeg har modsatte Interesser, Adkomster, der stride mod hans, og jeg ved ikke alt; hvorimod Himmelen skal vide, at hvis jeg kunde komme ud af de Bjærge af Parykkeri, der i saa lang Tid have baaret mit ulykkelige Navn, hvilket jeg ikke kan, eller jævne dem ved at tilintetgøre min egen oprindelige Ret, hvilket jeg heller ikke kan, og hvilket ingen menneskelig Magt, saa vidt jeg tror, vil kunne, vilde jeg øjeblikkelig gøre det. Jeg vilde hellere give stakkels Rick hans egentlige Natur tilbage end have alle de Penge, som afdøde, paa Hjerte og Sjæl af Kanslerrettens Hjul knuste Parter i Sager have efterladt ukrævede hos Generalkassereren, og det er Penge nok, til at der kunde støbes en Pyramide af dem til Minde om Kanslerrettens alt overgaaende Slethed."

„Er det muligt, Formynder," spurgte jeg forbavset, „at Richard har været mistroisk mod Dem?"

„Ak, min kære Ven, det ligger i saadanne Misbrugs fine Gift, at de avle saadanne Sygdomme. Hans Blod er smittet, og Tingene miste deres naturlige Udseende i hans Øjne. Det er ikke hans Skyld.“

„Men det er en skrækkelig Ulykke.“

„Det er en skrækkelig Ulykke, lille Kone, idelig at komme ind under Paavirkningen af Jarndyce-ktra-Jarndyce. Jeg kender ingen større. Lidt efter lidt er han bleven forledet til at stole paa det forraadnede Rør, som giver alle hans Omgivelser noget af sin Raaddenskab. Men atter siger jeg af min ganske Sjæl, vi maa have Taalmodighed med stakkels Rick og ikke dadle ham. Hvilken Mængde skønne, friske Hjerter som hans har jeg ikke i min Tid set blive ødelagte paa samme Maade!“

Jeg kunde ikke lade være med at udtrykke min Forundring og Sorg over, at hans kærlige, uegennyttige Planer kun havde baaret saa ringe Frugter.

„Det maa vi ikke sige, Dame Durden,“ svarede han muntert; „Ada er bleven lykkeligere, haaber jeg, og det er meget. Jeg troede, at jeg og disse to unge Væsener kunde være Venner i Stedet for mistroiske Fjender, og saaledes for saa vidt modarbejde Processen og blive den for stærk. Men det var for meget forlangt; Jarndyce-ktra-Jarndyce var Gardinet om Ricks Vugge.“

„Men tør vi ikke haabe, at en Smule Erfaring vil lære ham, hvor falsk og ødelæggende den Ting er?“

„Vi ville haabe det, kære Esther, og at han ikke vil lære det for sildigt. I ethvert Tilfælde maa vi ikke være for strenge imod ham. Der gives desuden ikke mange modne og gode Mennesker, som, hvis de bleve kastede ind i denne samme Ret som Parter i en Sag, ikke vilde blive væsentlig forandrede og forværrede i tre — i to — ja, i eet Aar. Hvorledes kunne vi da undre os over stakkels Rick? En ung Mand, der er saa uheldig,“ her blev hans Stemme mere dæmpet, som om han tænkte højt, „kan først ikke tro — og hvem kan vel det? — at Kanslerretten er, hvad

den er. Han venter ivrig og heftig, at den vil fremme hans Tarv og bringe hans Sager til en Afgørelse. Den forhaler, skuffer, prøver, piner ham, opslider hans sangvinske Forhaabninger og hans Taalmodighed Traad for Traad; men endnu stadig sætter han sin Lid til den, bygger sin Fremtid paa den og finder hele sin Verden troløs og hul. Naa, naa, naa! Nok derom, min Ven!"

Først havde han hele Tiden støttet mig, og hans Ømhed var mig saa kær, at jeg lagde mit Hoved paa hans Skulder og holdt af ham som en Fader. Under denne lille Pause besluttede jeg paa en eller anden Maade at faa en Sammenkomst med Richard, naar jeg igen var kommen til Kræfter, og at prøve at bringe ham til Fornuft.

„Der gives bedre Emner end disse," sagde min Formynder, „naar man er saa glad som vi over vor kære Piges Helbredelse. Og jeg har et Ærinde at udrette. Naar maa Ada komme og besøge Dem, gode Esther?"

Ogsaa jeg havde tænkt derpaa, en Smule i Forbindelse med de fraværende Spejle, men ikke meget; thi jeg vidste, at min kærlige Veninde ikke vilde blive anderledes, fordi mit Udseende var anderledes.

„Kære Formynder," sagde jeg, „da jeg har lukket hende ude saa længe — skønt hun i Sandhed er det samme som Lyset for mig —"

„Det ved jeg nok, Dame Durden, ja det ved jeg."

Han var saa god, hans Berøring udtrykte en saa inderlig Medlidenhed og Hengivenhed, og hans Stemme bragte en saadan Trøst i mit Hjerte, at jeg standsede lidt, helt ude af Stand til at blive ved. „Ja, ja, De er træt," sagde han. „Hvil Dem lidt."

„Da jeg har holdt Ada borte saa længe," begyndte jeg lidt efter, „kunde jeg nok have Lyst til at have min Vilje endnu lidt længer, Formynder. Det er bedst, at jeg kommer bort herfra, førend jeg ser hende. Hvis Charley og jeg kunde tage et eller andet Sted ud paa Landet, saa snart

jeg kan taale at røre mig, og tilbringe en Uges Tid der for at samle Kræfter i den styrkende Luft og under Forventningen om den Glæde atter at have Ada ved min Side, saa tror jeg, at det vilde være det bedste for os."

Jeg haaber, at det ikke var en Svaghed af mig, at jeg ønskede at blive lidt mere vant til mit forandrede Udvortes, førend jeg saa den dyrebare Pige, som jeg længtes saa brændende efter; men sandt er det. Jeg gjorde det. Var det en Svaghed, vidste jeg, at han vilde bære over med den.

„Vor forkælede lille Kone," sagde min Formynder, „skal have sin Vilje, endog i sin Ubøjelighed, skønt jeg nok ved, at det vil koste Taarer dernede. Og se her! Her aflægger Boythorn, Ridderlighedens Hjerte, saadanne glubske Løfter, som endnu aldrig før ere blevne aflagte paa Papir, om, at dersom De ikke vil komme og flytte ind i hans Hus, som han udtrykkelig af den Grund allerede har forladt, saa vil han ved Himmel og Jord rive det ned og ikke lade een Sten blive paa den anden."

Og min Formynder rakte mig et Brev, hvori Boythorn, uden nogen almindelig Begyndelse saasom: „Min kære Jarndyce," straks udbrød i de Ord: „Jeg sværger, at dersom Miss Summerson ikke kommer og tager hele mit Hus, som jeg rømmer for hende i Dag Klokken eet, i Besiddelse," og derpaa med den største Alvor og i de stærkeste Udtryk afgav den ovennævnte mærkværdige Erklæring. Vi satte ikke mindre Pris paa Brevskriveren, fordi vi lo ad Brevet, og bleve enige om, at jeg den næste Dag skulde skrive et Taksigelsesbrev og modtage hans Tilbud, der var mig meget velkomment; thi af alle de Steder, jeg kunde have tænkt mig, var jeg ikke saa gerne taget hen til noget som til Chesney Wold.

„Naa, lille Husholderske," sagde min Formynder og saa paa sit Ur, „min Tid blev mig strengt foreskreven, da jeg gik herop, eftersom De ikke maa udmatte Dem for meget, og den er nu udløben lige til den sidste Minut. Jeg har en Bøn til. Den lille Miss Flite havde ikke saa snart

hørt et Rygte om, at De var syg, førend hun gik herned — fem Mil, stakkels Sjæl, i et Par Dansesko — for at spørge til Dem. Det var en Guds Lykke, at vi vare hjemme; ellers var hun gaaet tilbage igen."

Den gamle Sammensværgelse for at glæde mig! Alle syntes at være delagtige i den!

„Hør nu, Kæledægge," sagde min Formynder, „hvis det ikke vilde være for trættende for Dem at lade den lille uskyldige Skabning komme ind til Dem en Eftermiddag, førend De frelser Boythorns ellers til Undergang viede Hus fra Sløjfning, tror jeg, at De vilde gøre hende stoltere og mere tilfreds med sig selv, end jeg, skønt mit ophøjede Navn er Jarndyce, kunde gøre hende i hele min Levetid."

Jeg tvivler ikke om, at han vidste, at der i denne stakkels nedbøjede Skabnings tarvelige Fremtoning vilde være noget, som vilde tale som en blid Formaning til min Sjæl. Jeg følte det, medens han talte til mig. Jeg kunde ikke sige ham hjertelig nok, hvor gerne jeg vilde modtage hende. Jeg havde altid beklaget hende, men aldrig saa meget som nu. Jeg havde altid glædet mig over min ringe Evne til at trøste hende i hendes Ulykker, men aldrig, aldrig halvt saa meget som nu.

Vi aftalte en Tid, da Miss Flite skulde komme med Diligencen og spise til Middag med mig. Da min Formynder forlod mig, vendte jeg mit Ansigt mod Væggen og bad om Tilgivelse, hvis jeg, omgiven af saadanne Velsignelser, havde forstørret den lille Prøvelse, jeg skulde underkastes, for mig selv. Den barnlige Bøn fra hin gamle Fødselsdag, da jeg havde higet efter at blive flittig, tilfreds og trofast og gøre nogen noget godt og selv vinde nogen Kærlighed, hvis jeg kunde, vendte tilbage i mine Tanker med en bebrejdende Følelse af den Glæde, jeg siden havde nydt, og af alle de kærlige Hjerter, der siden vare blevne mig hengivne. Var jeg svag nu, hvad havde denne Naade da baadet mig? Jeg gentog den gamle barnlige Bøn med

dens gamle barnlige Ord og mærkede, at den atter bragte mig Fred.

Nu kom min Formynder hver Dag. Efter en Uges Tid kunde jeg gaa omkring i vore Værelser og føre lange Samtaler med Ada bag Gardinet. Men jeg saa hende aldrig; thi jeg havde endnu ikke Mod til at se det kære Ansigt, skønt jeg let kunde have gjort det, uden at hun havde set mig.

Paa den fastsatte Dag kom Miss Flite. Den stakkels lille Skabning løb ind i mit Værelse, idet hun helt glemte sin sædvanlige Værdighed, faldt mig om Halsen og kyssede mig en Snes Gange og udbrød af sit Hjertes Inderste: „Min kære Fitz Jarndyce!“

„Ak Gud,“ sagde hun, idet hun stak sin Haand i sin Sypose, „jeg har intet andet end Dokumenter her, min kære Fitz Jarndyce; jeg maa laane et Lommetørklæde.“

Charley gav hende et, og den gode Skabning brugte det ogsaa; thi hun holdt det for Øjnene med begge Hænder og sad saaledes og fældede Taarer i de næste ti Minutter.

„Hvilken Glæde, min kære Fitz Jarndyce!“ sagde hun. „Ikke den mindste Smerte. Glæde over at se Dem rask igen. Glæde over at have den Ære at maatte komme ind og se til Dem. Jeg holder langt mere af Dem end af Kansleren. Skønt jeg regelmæssig indfinder mig i Retten. Det er sandt, min bedste, siden jeg taler om Lommetørklæder —“

Her saa Miss Flite paa Charley, der havde hentet hende paa det Sted, hvor Diligencen bedede. Charley saa paa mig og syntes ikke at have Lyst til at følge Hentydningen.

„Meget rigtigt,“ sagde Miss Flite, „meget sandt! Højst uforsigtigt af mig at tale derom; men, min kære Miss Fitz Jarndyce, jeg er bange for, at jeg undertiden er — mellem os sagt, De kan ikke tænke Dem det — lidt — hvad man kalder forstyrret,“ sagde Miss Flite og rørte ved sin Pande. „Ikke andet.“

„Hvad vilde De have sagt mig?“ spurgte jeg smilende,

da jeg saa, hvor gerne hun vilde blive ved. „De har vækket min Nysgerrighed, og nu maa De tilfredsstille den.“

Miss Flite saa paa Charley for at hente Raad i denne vigtige Sag, og Charley sagde: „Ja, saa gør De bedst i at sige det,“ hvorover Miss Flite blev umaadelig glad.

„Hvor vor unge Veninde er skarpsindig,“ sagde hun til mig i sin hemmelighedsfulde Tone. „Diminutiv, men meget skarpsindig! Naa ja, min Ven, det er en smuk Anekdote, ikke andet. Men alligevel finder jeg den fortryllende. Hvem anden fulgte os vel ned ad Vejen fra Diligencen end en fattig Person med en meget ugentil Hat —“

„Det var Jenny, Miss,“ sagde Charley.

„Netop!“ Miss Flite indrømmede det med den største Blidhed. „Jenny. Ja! Og hvad fortæller hun vor unge Veninde andet, end at der har været en tilsløret Dame i hendes Hus, som har spurgt til min kære Fitz Jarndyces Befindende og taget et Lommetørklæde med sig som et lille Minde, alene fordi det havde tilhørt min elskværdige Fitz Jarndyce? Var det ikke meget indtagende af den tilslørede Dame?“

„Med Forlov, Miss,“ sagde Charley, paa hvem jeg havde set noget forbavset, „Jenny siger, at da hendes Barn døde, lod De et Lommetørklæde blive liggende, som hun tog og gemte tillige med Barnets Tøj, dels, tænker jeg, fordi det havde tilhørt Dem, Miss, og dels fordi det havde ligget over Barnet.“

„Diminutiv,“ hviskede Miss Flite og gjorde en Mængde Bevægelser mod sin egen Pande for at udtrykke Forstand hos Charley, „men overordentlig skarpsindig! Og saa klar! Hun er klarere end nogen Advokat, jeg nogen Sinde har hørt.“

„Ja, Charley,“ sagde jeg, „jeg husker det nok. Naa, og saa?“

„Ja, Miss,“ sagde Charley, „det Lommetørklæde tog Damen. Og Jenny ønsker, at De skal vide, at hun ikke vilde have skilt sig ved det for en hel Bunke Penge, men

at Damen tog det og lod nogle Penge ligge i Stedet for. Jenny kendte hende slet ikke, Miss."

„Men hvem kan det dog have været?" spurgte jeg.

„Min Ven," sagde Miss Flite, idet hun med sit hemmelighedsfulde Blik nærmede sine Læber til mit Øre, „efter min Mening — men sig det ikke til vor diminutive Veninde — var det Lordkanslerens Kone. Han er gift, skal jeg sige Dem. Og jeg hører, at hun gør ham Livet skrækkelig surt. Kaster hans Herligheds Dokumenter paa Ilden, naar han ikke vil betale Juvelerens Regning."

Jeg tænkte ikke videre paa den Dame dengang, da jeg troede, at det maaske havde været Caddy. Desuden blev min Opmærksomhed optagen af min Gæst, der var forfrossen og sulten efter Rejsen, og da vor Middagsmad kom ind, maatte hun have lidt Hjælp, mens hun pyntede sig med et ynkeligt, gammelt Livbaand og et Par slidte, ofte stoppede Handsker, som hun havde taget med i et Stykke Papir. Desuden skulde jeg præsidere ved Festmaaltidet, der bestod af en Ret Fisk, en stegt Kylling, Kage, Grønt, Budding og Madeira, og det var saa fornøjeligt at se, hvor godt det smagte hende, og med hvor mange Omstændigheder og Ophævelser hun gjorde det Ære, at jeg snart ikke kunde tænke paa andet.

Da vi vare færdige, og vor lille Dessert stod for os, pyntet af min Yndling, som ikke vilde overlade nogen anden Tilsynet med noget, der tilberedtes til mig, var Miss Flite saa snaksom og glad, at jeg troede at kunne faa hende til at fortælle sin Historie, da hun altid gerne vilde tale om sig selv. Jeg begyndte med at sige: „De har i mange Aar gjort Lordkansleren Deres Opvartning, ikke sandt, Miss Flite?"

„Jo, i mange, mange, mange Aar, min bedste. Men jeg venter en Dom. Snart."

Selv i hendes Haab laa der en Ængstelighed, som gjorde mig det tvivlsomt, om det havde været rigtigt af mig at

røre ved dette Emne, og jeg besluttede derfor ikke at tale videre om det.

„Min Fader ventede en Dom," sagde Miss Flite. „Min Broder. Min Søster. De ventede alle en Dom. Den samme, som jeg venter."

„De ere alle —"

„Ja. Naturligvis døde," sagde hun.

Da jeg mærkede, at hun vilde blive ved, syntes jeg, at jeg gjorde hende en større Tjeneste ved at gaa ind paa Emnet end ved at undgaa det.

„Vilde det ikke være klogere," spurgte jeg, „ikke længer at vente paa denne Dom?"

„Jo, det vilde det naturligvis."

„Og ikke længer besøge Retten?"

„Det vilde det naturligvis ogsaa. Det er saa opslidende altid at vente paa noget, som aldrig kommer, min bedste Fitz Jarndyce! Opslidende, forsikrer jeg Dem, det gaar lige ind til Marv og Ben!"

Hun viste mig sin Arm, og den var virkelig frygtelig mager.

„Men Stedet har noget skrækkelig tiltrækkende. Stille! Tal ikke derom til vor diminutive Veninde, naar hun kommer ind. Det kunde let gøre hende bange. Med god Grund. Stedet har noget grusomt tiltrækkende. Man kan ikke forlade det. Og man maa vente."

Jeg søgte at overbevise hende om, at dette ikke var Tilfældet, og hun hørte ogsaa taalmodig paa mig, men havde straks sit Svar paa rede Haand.

„Ja, ja, ja! Det tror De, fordi jeg er lidt forstyrret. Meget dumt at være lidt forstyrret, ikke sandt? Og ligeledes meget forvirrende. For Hovedet. Jeg mærker det. Men jeg er kommen der i saa mange Aar og har lagt Mærke til alting. Det er Scepteret og Seglet, der ligge paa Bordet."

Hvad troede hun da, at de kunde gøre, spurgte jeg.

„Trække," svarede Miss Flite. „Trække Folk til, min bedste. Trække Freden ud af dem. Forstanden ud af dem.

Skønheden ud af dem. Deres gode Egenskaber ud af dem. Jeg har mærket, at de endog have trukket min Ro fra mig om Natten. De kolde, glinsende Djævle!"

Hun klappede mig flere Gange paa Armen og nikkede godmodig, som om det var hende magtpaaliggende, at jeg skulde indse, at jeg ikke skulde være bange for hende, fordi hun talte saa mørkt og betroede mig disse rædsomme Hemmeligheder.

„Lad mig engang se," sagde hun. „Jeg vil fortælle Dem, hvorledes det er gaaet mig. Førend de begyndte at trække mig til sig — ja førend jeg havde set dem — hvad var det da, jeg plejede at gøre? At spille paa Tamburin? Nej. At tamburere. Jeg og min Søster gav os af med Tambureren. Fader og vor Broder vare Bygmestre. Vi boede sammen. Levede meget pænt, min bedste! Først blev Fader tiltrukken — langsomt. Hjemmet blev trukket med ham. Faa Aar efter var han en hidsig, tvær, vredladen Fallent, uden et venligt Ord eller Blik til nogen. Før havde han været ganske anderledes. Han blev trukken i Gældsfængsel. Der døde han. Derpaa blev vor Broder trukken af Sted — hurtig — til Drikfældighed. Og Pjalter. Og Død. Saa blev min Søster trukken bort. Stille! Spørg ikke om, hvortil! Derpaa blev jeg syg og elendig og hørte, som jeg saa ofte før havde hørt, at i alt dette var Kanslerretten Skyld. Da det var blevet bedre med mig, gik jeg hen og tog Uhyret i Øjesyn. Og da opdagede jeg Sammenhængen og følte mig saa tiltrukken, at jeg maatte blive der."

Efter at være bleven færdig med denne korte Fortælling, som hun meddelte i en dæmpet, mat Tone, som om Rystelsen endnu var ganske ny for hende, fik hun efterhaanden sin sædvanlige godmodige Vigtighed tilbage.

„De tror mig ikke ganske! Naa ja! De vil nok tro mig med Tiden. Jeg er lidt forstyrret. Men jeg har lagt Mærke til alting. Jeg har i disse mange Aar set mange ny Ansigter komme inden for Scepterets og Seglets Omraade,

uden at de selv vidste af det. Saaledes som min Faders kom der. Som min Broders. Som min Søsters. Som mit eget. Jeg hører Konversations Kenge og de andre sige til de ny Ansigter: „Der er den lille Miss Flite. De er ung her og maa lade Dem forestille for den lille Miss Flite.“ Meget godt. Stolt af at have den Ære! Og vi le alle. Men jeg ved, hvorledes det vil gaa. Jeg ved langt bedre end de, naar Tiltrækningen er begyndt. Jeg kender Tegnene, min bedste. Jeg saa dem begynde hos Gridley. Og jeg saa dem ende. Bedste Fitz Jarndyce,“ her talte hun atter med dæmpet Stemme, „jeg saa dem begynde hos vor Ven, Myndlingen i Jarndyce-ktra-Jarndyce. Gid nogen vilde holde ham tilbage. Ellers bliver han trukken sin Undergang i Møde.“

Hun saa nogle Øjeblikke stiltiende paa mig, medens et Smil efterhaanden udbredte sig over hendes Ansigt; og som om hun frygtede for at have været for mørk, og idet Sammenhængen i hendes Forestillinger syntes at tabe sig, sagde hun høflig, mens hun nippede til sit Glas Vin: „Ja, min bedste, som jeg sagde, jeg venter en Dom. Snart. Saa sætter jeg mine Fugle i Frihed og borttestamenterer Godser.“

Hendes Hentydning til Richard og den sørgelige Mening, som udtalte sig i hendes stakkels, udmagrede Skikkelse og traadte frem gennem al hendes usammenhængende Snak, gjorde et dybt Indtryk paa mig. Men til Lykke for hende var hun nu atter idel Venlighed og straalede af Nik og Smil.

„Men, min bedste,“ sagde hun muntert og udstrakte sin Haand for at lægge den paa min, „De har jo slet ikke gratuleret mig i Anledning af min Læge. Nej, ikke en eneste Gang!“

Jeg maatte tilstaa, at jeg ikke ret forstod, hvad hun mente.

„Min Læge, Mr. Woodcourt, der var saa omhyggelig for mig. Skønt hans Hjælp blev ydet uden mindste Veder-

lag. Indtil Dommens Dag. Jeg mener den Dom, som vil løse Scepterets og Seglets Trylleri over mig."

„Mr. Woodcourt er saa langt borte nu," svarede jeg, „at jeg troede, Tiden til en saadan Lykønskning var forbi."

„Men, Barn," sagde hun, „er det muligt, at De ikke ved, hvad der er sket?"

„Nej," sagde jeg.

„Ikke, hvad alle Mennesker have talt om, min elskede Fitz Jarndyce?"

„Nej; De glemmer, hvor længe jeg har været syg."

„Sandt, min bedste, for Øjeblikket — sandt. Jeg maa skænde paa mig selv. Min Hukommelse er, ligesom alt andet, bleven trukken ud af mig af det, jeg før sagde. Meget stærk Indflydelse, ikke sandt? Naa, der har fundet et skrækkeligt Skibbrud Sted i de østindiske Farvande."

„Har Mr. Woodcourt lidt Skibbrud?"

„Bliv ikke bange. Han er i Sikkerhed. Et frygteligt Optrin. Døden i alle Skikkelser. Flere Hundrede døde og døende. Ild, Uvejr og Mørke. Mangfoldige af de druknende kastede op paa en Klippe. Der og under det hele var min Læge en Helt. Rolig og modig i alle Forhold. Frelste mange Menneskers Liv, klagede aldrig over Sult og Tørst, indhyllede de nøgne i de Klæder, han havde tilovers, overtog Anførselen, viste dem, hvorledes de skulde bære sig ad, ledede dem, plejede de syge, begravede de døde og bragte til sidst de stakkels overlevende i Sikkerhed. De ulykkelige, udmagrede Skabninger saa godt som tilbad ham. De kastede sig for hans Fødder, da de vare komne i Land, og velsignede ham. Hele Landet genlyder deraf. Vent lidt! Hvor er min Pose med Dokumenter? Jeg har det der, og De skal selv læse det."

Og jeg læste hele den skønne Tildragelse, skønt dengang kun meget langsomt og ufuldstændigt; thi mine Øjne vare saa dunkle, at jeg ikke kunde se Ordene, og jeg græd saa meget, at jeg mange Gange var nødt til at lægge den

lange Fortælling, hun havde klippet ud af en Avis, fra mig. Jeg følte mig saa stolt af alene at have kendt den Mand, der havde udført saa ædle og modige Gerninger; jeg følte en saa glødende Begejstring over hans Hæder; jeg beundrede saa højt, hvad han havde gjort, at jeg misundte de skibbrudne, der havde kastet sig for hans Fødder og velsignet ham som deres Frelser. Jeg følte, at ingen — hverken en Moder, en Søster eller en Hustru — kunde ære ham mere end jeg. Ja, det gjorde jeg virkelig.

Min stakkels lille Gæst forærede mig Meddelelsen, og da hun, før det begyndte at blive mørkt, rejste sig for at tage Afsked, for at hun ikke skulde gaa Glip af den Diligence, med hvilken hun skulde vende tilbage, var hun endnu ganske opfyldt af Skibbruddet, som jeg endnu ikke var bleven rolig nok til at kunne fatte i alle dets Enkeltheder.

„Min bedste," sagde hun, medens hun omhyggelig pakkede sit Livbaand og sine Handsker ind, „min kække Læge burde have en Pairstitel. Og han faar den nok. Tror De ikke ogsaa?"

At han havde fortjent den, jo. At han vilde faa den, nej.

„Hvorfor ikke, Fitz Jarndyce?" spurgte hun temmelig skarpt.

Jeg svarede, at det ikke var Skik i England at skænke Mænd Pairstitler, fordi de havde udmærket sig ved fredelige Gerninger, hvor store disse end kunde være, undtagen enkelte Gange, fordi de havde opdynget meget betydelige Kapitaler.

„Du milde Gud, hvor kan De tale saaledes? De ved jo dog, at alle Englands største Prydelser med Hensyn til Kundskaber, Poesi, Menneskekærlighed og Forbedringer af enhver Slags optages i Adelsstanden! Se Dem om, min bedste, og tænk paa det. Nu tror jeg, at det er Dem, der er lidt forstyrret, naar De ikke ved, at dette er den store Grund, hvorfor Pairstitlerne aldrig ville uddø i Landet!"

Jeg er bange for, at hun troede, hvad hun sagde; thi i visse Øjeblikke var hun meget taabelig.

Jeg maa nu aabenbare en lille Hemmelighed, som jeg hidtil har søgt at skjule. Jeg havde undertiden troet, at Woodcourt elskede mig, og at han, dersom han havde været mere formuende, vilde have sagt mig det, førend han rejste. Jeg havde undertiden troet, at det vilde have glædet mig, hvis han havde gjort det. Men hvor meget bedre var det ikke nu, at dette ikke var sket! Hvor vilde jeg ikke have lidt, hvis jeg havde maattet skrive til ham, at det stakkels Ansigt, han engang havde kendt som mit, aldeles havde forladt mig, og at jeg ganske fritog ham for hans Forpligtelse mod en Person, som han aldrig havde set.

Og det var langt bedre, som det var. Idet jeg naadig blev skaarnet for en stor Smerte, kunde jeg atter i mit Hjerte bede min barnlige Bøn om at blive alt det, han saa herlig havde vist sig at være; og der var intet at gøre om; ingen Lænke for mig at bryde eller for ham at bære paa; og jeg kunde med Guds Hjælp gaa min beskedne Gang paa Pligtens Vej, og han kunde gaa sin stoltere Gang paa dens bredere Bane; og skønt vi ikke fulgtes ad paa Rejsen, kunde jeg dog stræbe efter ved dennes Slutning at møde ham uegenkærlig, uskyldig og bedre, end da hans Øjne havde hvilet paa mig med Velbehag.

Fjerde Kapitel.

Chesney Wold.

Charley og jeg foretog ikke vor Rejse til Lincolnshire alene; thi min Formynder, som havde besluttet ikke at tabe mig af Syne, førend jeg var lykkelig og vel under Boythorns Tag, ledsagede os, og vi vare to Dage undervejs.

Ethvert Vindpust, enhver Vellugt, Blomsterne, Bladene og Græsset, enhver forbifarende Sky, kort sagt, alt i Naturen forekom mig dejligere og vidunderligere, end jeg før havde fundet. Dette var min første Vinding af min Sygdom, og hvor lidt havde jeg ikke mistet, naar hele den store Verden var saa fuld af Fryd for mig!

Da min Formynder straks vilde vende tilbage, fastsatte vi paa Henrejsen den Dag, da min dyrebare Veninde skulde komme til mig. Jeg skrev et Brev til hende, som jeg gav ham med, og han forlod os en halv Time efter vor Ankomst til vort Bestemmelsessted en smuk Aften i Forsommeren.

Hvis en god Fe havde bygget dette Hus til mig med sin Tryllestav, og jeg havde været hendes Yndlingsguddatter, kunde der ikke være blevet taget større Hensyn til mig. Der var truffet saa mange Forberedelser for min Skyld og vist et saadant kærligt Hensyn til mine smaa Lyster og Tilbøjeligheder, at jeg gerne kunde have sat mig en halv Snes Gange ganske overvældet, førend jeg havde set Halvdelen af Værelserne. Jeg gjorde imidlertid, hvad bedre var, idet jeg i Stedet derfor viste Charley dem alle. Charleys Henrykkelse bragte mig Ro, og efter at vi havde spadseret lidt i Haven, og Charley havde udtømt hele sit Forraad af beundrende Udtryk, følte jeg mig saa rolig glad, som jeg burde være. Det var mig en stor Trøst efter Te at kunne sige til mig selv: „Nu, min gode Esther, synes jeg, at du er bleven fornuftig nok til at kunne skrive et Taksigelsesbrev til din Vært.“ Han havde efterladt et Velkomstbrev til mig, saa lyst som hans eget Ansigt, og betroede sin Fugl til min Varetægt, hvilket jeg vidste var det største Vidnesbyrd om hans Tillid. Jeg skrev følgelig en Billet til ham i London og fortalte ham, hvorledes alle hans Yndlingsplanter og Træer havde det, og hvorledes den mest forbavsende af alle Fugle havde kvidret Husets Velkommen til mig paa den gæstfrieste Maade, og at den, efter at den til min lille Piges ubeskrivelige Henrykkelse havde siddet og

sunget paa min Skulder, nu sad paa sin Pind i den sædvanlige Krog af sit Bur; men om den drømte, kunde jeg ikke sige. Da jeg var færdig med min Billet og havde sendt den paa Posthuset, gav jeg mig i Færd med at pakke ud og sætte i Orden og sendte Charley i god Tid i Seng, idet jeg sagde til hende, at jeg ikke havde Brug for hende mere den Aften.

Thi jeg havde endnu ikke set i Spejlet eller forlangt at faa mit eget igen. Jeg vidste, at dette var en Svaghed, som maatte overvindes; men jeg havde stadig sagt til mig selv, at jeg først vilde begynde derpaa, naar jeg var kommen derhen, hvor jeg nu var. Derfor havde jeg længtes efter at blive ene, og derfor sagde jeg nu, da jeg var ene paa mit Værelse: „Hvis du vil være glad, Esther, og have nogen Ret til at turde bede om at være oprigtig, saa maa du holde Ord, min Ven.“ Jeg var fast besluttet paa at holde det; men jeg satte mig dog først lidt ned for at tænke paa alle de Goder, der vare faldne i min Lod. Og derpaa læste jeg min Bøn og tøvede lidt endnu.

Mit Haar var ikke blevet klippet af, skønt det mere end een Gang havde svævet i Fare. Det var langt og tykt. Jeg løsnede det og gik derpaa hen til Spejlet paa Natbordet. Et lille Musselins Gardin var trukket for det. Jeg trak det til Side og blev et Øjeblik staaende og saa gennem et saadant Slør af mit eget Haar, at jeg ikke kunde se nogen anden Genstand. Derpaa strøg jeg mit Haar bort og fæstede Blikket paa Billedet i Spejlet, opmuntret ved at se, hvor rolig det saa paa mig. Jeg var bleven meget forandret — ja meget, saare meget. Først var mit Ansigt mig saa fremmed, at jeg tror, jeg kunde have holdt mine Hænder for det og være faret tilbage, naar den Opmuntring ikke havde været. Meget snart blev jeg fortroligere med det, og da saa jeg, hvor stor den Forandring var, der var foregaaet med det, bedre, end jeg i Begyndelsen havde gjort. Den var ikke saaledes, som jeg havde ventet; men jeg havde

ikke ventet noget bestemt, og jeg er vis paa, at hvilket som helst vilde have overrasket mig.

Jeg havde aldrig været nogen Skønhed og aldrig selv holdt mig for en saadan; men jeg havde dog været meget forskellig fra, hvad jeg nu var. Det var nu alt sammen borte. Himmelen var mig saa god, at jeg kunde lade det fare med faa, bitre Taarer og staa der ganske taknemmelig og ordne mit Haar.

Een Ting gjorde mig urolig, og jeg tænkte længe derpaa, førend jeg faldt i Søvn. Jeg havde glemt Woodcourts Blomster. Da de vare visnede, havde jeg tørret dem og lagt dem i en Bog, som jeg holdt meget af. Ingen vidste dette, ikke engang Ada. Jeg vidste ikke rigtig, om jeg havde Ret til at gemme, hvad han havde sendt en saa helt forskellig Person — om det var ædelmodigt imod ham at gøre dette,; thi jeg kunde have elsket ham og være bleven ham inderlig hengiven. Omsider kom jeg til den Overbevisning, at jeg kunde beholde dem, naar jeg kun gemte dem som et Minde om noget, der uigenkaldelig var svundet og aldrig mere maatte kaldes tilbage for at ses i noget andet Lys. Jeg haaber, at dette ikke vil synes en ringe Sag. Jeg mente det saare alvorlig.

Jeg sørgede for at være tidlig oppe næste Morgen og staa foran Spejlet, da Charley kom listende ind paa Taaspidserne.

„Men Gud, Miss!“ udbrød hun og for tilbage. „Er det Dem?“

„Ja, Charley,“ svarede jeg og vedblev rolig at sætte mit Haar. „Og jeg har det godt og er meget glad.“

Jeg saa, at der faldt en Sten fra Charleys Hjerte; men en endnu større var falden fra mit. Nu vidste jeg det værste og fandt mig med Ro deri. Jeg skal ikke i Løbet af min Fortælling dølge de Svagheder, som jeg ikke ganske kunde overvinde; men de veg snart fra mig, og den gladere Sindsstemning blev mig tro.

Da jeg gerne vilde vinde mine Kræfter og mit gode Humør fuldstændig tilbage, førend Ada kom, lagde jeg nu i Forening med Charley en Mængde Smaaplaner om at være ude i fri Luft hele Dagen. Vi skulde gaa ud før Frokost og spise tidlig til Middag, atter gaa baade før og efter Middag og spadsere i Haven, naar vi havde drukket Te, gaa tidlig i Seng og stige op paa hver Bakke og undersøge hver Vej, Sti og Mark i Omegnen. Styrkende og forfriskende Lækkerier fik jeg nok af; thi Boythorns gode Husholderske trippede altid omkring med noget at spise eller at drikke, ja hun hørte ikke saa snart, at jeg hvilede mig i Parken, førend hun kom trippende ud efter mig med en Kurv, mens der fra hendes venlige Ansigt straalede en Forelæsning om, hvor vigtigt det var hyppig at nyde noget. Og saa var der en Kleppert, som var udtrykkelig bestemt til, at jeg skulde ride paa den, en tyk og fed Kleppert med en kort Hals og Manken helt ned over Øjnene, og som — naar den vilde — kunde gaa i en saa let og magelig Pasgang, at den var en sand Skat. Efter ganske faa Dages Forløb kom den hen til mig, naar jeg kaldte paa den, aad af min Haand og fulgte mig, hvor jeg gik. Vi bleve saa gode Venner, at naar den gik dovent og noget tvært med mig ned ad en skyggefuld Sti, havde jeg kun nødig at klappe den paa Halsen og sige: „Det undrer mig, Stubbs, at du ikke traver, da du dog ved, hvor meget jeg holder af det; gør mig den Tjeneste at bruge dine Ben, for ellers gaar du og bliver dum og falder i Søvn.“ Den rystede saa et Par Gange komisk paa Hovedet og satte sig i Trav, mens Charley blev staaende og lo saa inderlig glad, at hendes Latter klang som Musik. Jeg ved ikke, hvem der havde givet Stubbs dens Navn; men det passede lige saa naturlig til den som dens laadne Haarlag. Engang spændte vi den for en lille Vogn og kørte triumferende en Milsvei med den hen ad de grønne Stier, men pludselig, mens vi hævede den til Skyerne, syntes den at tage det ilde op, at den var bleven ledsaget af en Kreds af pinagtige smaa Myg, der havde svær-

met omkring dens Øren hele Vejen uden at synes at være komne en Tomme længere fremad, og blev staaende for at tænke derpaa. Jeg tror, at den kom til den Overbevisning, at det ikke var til at udholde; thi den nægtede paa det bestemteste at røre sig, indtil jeg gav Charley Tømmen og steg ud og gik. Nu fulgte den efter mig med en Slags trodsig Godmodighed, idet den stak sit Hoved under min Arm og gned sit Øre mod mit Ærme. Forgæves sagde jeg: „Naa, Stubbs, efter hvad jeg kender til dig, er jeg vis paa, at du vil gaa, naar jeg sætter mig op at køre lidt;“ thi saa snart jeg gik fra den, stod den atter stille. Følgelig maatte jeg gaa foran ligesom før, og paa den Maade kom vi hjem til stor Morskab for hele Landsbyen.

Charley og jeg havde sandelig al Grund til at kalde den den venligste af alle Landsbyer; thi efter en Uges Tids Forløb vare Folkene saa glade ved at se os gaa forbi, skønt det skete mange Gange om Dagen, at der var hilsende Ansigter i ethvert Hus. Jeg havde tidligere kendt mange af de voksne og næsten alle Børnene; men nu syntes endog Kirketaarnet at have et fortroligt og kærligt Udseende. Blandt mine Venner var der en gammel Kone, som boede i en straatækket Hytte, der var saa lille, at naar Vinduesskoddet blev drejet om paa sine Hængsler, dækkede det hele Façaden. Denne gamle Kone havde en Sønnesøn, som var Sømand, og jeg skrev et Brev til ham for hende, og øverst oppe i det aftegnede jeg Kaminkrogen, hvor hun havde opfødt ham, og hvor hans gamle Skammel endnu indtog sin gamle Plads. Hele Landsbyen holdt det for det vidunderligste Mesterværk i Verden; men da der kom et Svar tilbage hele den lange Vej fra Plymouth, hvori han fortalte, at han vilde tage Billedet med sig hele den lange Vej til Amerika og atter skrive fra Amerika, fik jeg al den Ære, som egentlig tilkom Postvæsenet, og Fortjenesten for det hele System.

Ved saaledes at være saa meget i Luften, lege med saa mange Børn, sladre med saa mange Mennesker, blive

budt ind i saa mange Smaahuse, fortsætte Charleys Undervisning og hver Dag skrive lange Breve til Ada fik jeg næppe Tid til at tænke paa den Smule Tab, jeg havde lidt, og var næsten altid i godt Humør. Kom jeg ogsaa engang imellem til at tænke et Øjeblik derpaa, havde jeg kun nødig at tage fat paa et eller andet for at glemme det. Engang følte jeg det mere, end jeg havde haabet at ville føle det, idet et Barn sagde: „Moder, hvorfor er Damen ikke mere en smuk Dame, saaledes som hun før var?“ Da jeg dog mærkede, at Barnet ikke holdt mindre af mig for det, men strøg medlidende sin bløde Haand hen over mit Ansigt, opmuntrede dette mig snart igen. Der indtraf mange smaa Hændelser, som til min store Trøst viste mig, hvor naturligt det er for kærlige Hjerter at være tænksomme og fintfølende mod dem, der staa under dem. En saadan lille Hændelse rørte mig i Særdeleshed. Jeg kom tilfældigvis ind i den lille Kirke, netop som en Brudevielse havde fundet Sted, og det unge Par skulde til at skrive under i Kirkebogen. Brudgommen, som først fik Pennen, satte et plumpt Kors som sit Mærke, og Bruden, som kom efter ham, gjorde ligesaa. Nu havde jeg, da jeg var der forrige Gang, lært Bruden at kende, ikke alene som Stedets smukkeste Pige, men tillige som den, der havde udmærket sig i Skolen, og jeg kunde derfor ikke bare mig for at se lidt forundret paa hende. Hun kom hen til mig og hviskede, mens Taarer af Kærlighed og Beundring stod i hendes Øjne: „Han er et rart, godt Menneske, Miss; men han kan ikke skrive endnu — han skal først lære det af mig — og jeg vilde ikke for alt i Verden gøre ham flov!“ Hvad havde jeg da at være bange for, tænkte jeg ved mig selv, naar en saadan Sjæleadel fandtes hos en Daglejers Datter?

Luften aandede frisk og oplivende paa mig, og Sundhedens Farve udbredte sig over mit ny Ansigt, ligesom den havde udbredt sig over mit gamle. Charley var vidunderlig at se til, saa straalende og rødmusset var hun, og vi nød begge den hele Dag og sov trygt den hele Nat.

I Chesney Wolds Park havde jeg et Yndlingssted, hvor der stod en Bænk, fra hvilken man havde en dejlig Udsigt. Skoven var bleven ryddet og udluftet for at hjælpe paa denne Udsigt, og det lyse, solbestraalede Landskab nedenfor var saa smukt, at jeg satte mig der i det mindste een Gang om Dagen. En malerisk Vej, som kaldtes Genfærdets Gangsti, tog sig fordelagtig ud fra dette ophøjede Punkt, og det mærkelige Navn og et gammelt Sagn i den Dedlock'ske Familie, som Boythorn havde fortalt mig, blandede sig med Udsigten og forøgede dens Skønhed med en hemmelighedsfuld Tiltrækningskraft. Der var ogsaa en Skrænt her, som var berømt for sine Violer, og da det var Charleys daglige Fornøjelse at plukke vilde Blomster, fik hun snart Stedet lige saa kært som jeg.

Det vilde være overflødigt at undersøge, hvorfor jeg aldrig nærmede mig Herregaarden og endnu mindre gik derind. Familien var der ikke, havde jeg hørt, og ventedes heller ikke. Jeg var langtfra ligegyldig for Bygningen; tværtimod sad jeg ofte paa dette Sted og tænkte paa, hvorledes Værelserne vel hang sammen, og om ekkoagtige Fodtrin virkelig nogen Sinde, som Sagnet sagde, gav Genlyd paa Genfærdets ensomme Gangsti. Den ubeskrivelige Følelse, som Lady Dedlock havde fremkaldt hos mig, kan maaske have gjort noget til, at jeg, selv under hendes Fraværelse, holdt mig borte fra Gaarden. Hendes Aasyn og Skikkelse knyttede sig naturligvis til den; men jeg kan dog ikke sige, at dette skræmmede mig bort fra den, skønt der var noget, som gjorde det, og saaledes havde jeg da af en eller anden eller maaske af ingen Grund ikke nærmet mig den en eneste Gang lige til den Dag, hvortil min Fortælling nu kommer.

Jeg sad og hvilede mig paa min Yndlingsplads efter en lang Spadseretur, og Charley plukkede Violer et lille Stykke fra mig, og mens jeg saa paa Genfærdets Gangsti, der laa i en mørk Skygge af Murværk langt borte, og udmalede mig den kvindelige Skikkelse, som man sagde be-

søgte det, saa jeg en Skikkelse nærme sig gennem Skoven. Udsigten var saa lang og formørkedes saaledes af Løvet, og Skyggerne af Grenene paa Jorden gjorde den saa meget mere utydelig, at jeg først ikke kunde skelne, hvad det var for en Skikkelse; men lidt efter lidt viste det sig at være en Kvinde — en Dame — Lady Dedlock. Hun var ene og nærmede sig det Sted, hvor jeg sad, med langt hurtigere Skridt, end det ellers var hendes Vane.

Jeg blev forvirret over at være hende saa nær og havde gerne rejst mig for at gaa videre. Men jeg kunde ikke; jeg sad uden at røre mig, ikke saa meget paa Grund af hendes ilsomme, bedende Bevægelser, ikke saa meget paa Grund af hendes hurtige Gang og udstrakte Hænder, ikke saa meget paa Grund af den store Forandring i hendes Væsen og Fraværelsen af hendes hovmodige Kulde, som paa Grund af noget i hendes Ansigt, som jeg havde længtes efter og drømt om, da jeg var et lille Barn; noget, jeg aldrig havde set i noget andet Ansigt; noget, jeg aldrig før havde set i hendes.

Jeg blev angst og mat, og jeg kaldte paa Charley. Lady Dedlock blev øjeblikkelig staaende og fik atter næsten det samme Udseende, som jeg tidligere havde kendt.

„Jeg er bange for, jeg har forskrækket Dem, Miss Summerson,“ sagde hun, idet hun nu langsomt nærmede sig. „De kan endnu næppe være kommen til Kræfter. De har været meget syg, ikke sandt? Det har gjort mig ondt at høre.“

Jeg kunde lige saa lidt have fjernet mine Øjne fra hendes blege Ansigt, som jeg kunde have rørt mig fra den Bænk, hvorpaa jeg sad. Hun rakte mig sin Haand, og dens isnende Kulde, der stod i en saadan Modsætning til den tvungne Fatning i hendes Træk, forøgede den Fortryllelse, som overvældede mig. Jeg kan ikke sige, hvorom mine hvirvlende Tanker drejede sig.

„De er atter i Bedring?“ spurgte hun venlig.

„Jeg var fuldstændig rask indtil for et Øjeblik siden, Lady Dedlock.“

„Er det Deres Pige?“

„Ja.“

„Vil De ikke sende hende i Forvejen og gaa hjemad til Deres Bolig med mig?“

„Charley,“ sagde jeg, „gaa hjem med dine Blomster, saa kommer jeg straks bagefter.“

Med sit bedste Kniks bandt Charley rødmende sine Hattebaand og gik. Da hun var gaaet, satte Lady Dedlock sig paa Bænken ved Siden af mig.

Jeg kan ikke finde Ord til at udtrykke den Sindsstemning, hvori jeg kom ved at se mit Lommetørklæde, hvormed jeg havde tilhyllet det døde Barn, i hendes Haand.

Jeg saa paa hende; men jeg kunde ikke se hende, jeg kunde ikke høre hende, jeg kunde ikke trække Vejret. Mit Hjerte bankede saa voldsomt og vildt, at jeg var til Mode, som om det skulde briste. Men da hun trykkede mig til sit Bryst, kyssede mig, græd over mig, beklagede mig og kaldte mig tilbage til mig selv, da hun faldt paa Knæ og raabte til mig: „Aah, mit Barn, mit Barn! Jeg er din syndige og ulykkelige Moder! Aah, søg at tilgive mig!“ — da jeg saa hende for mine Fødder paa den bare Jord i stor Sjælekvide, da følte jeg trods min stormende Bevægelse et Udbrud af Taknemmelighed mod Guds Forsyn, fordi jeg var bleven saaledes forandret, at jeg aldrig kunde volde hende Skam ved noget Spor af Lighed, fordi ingen nu kunde se mig og hende og i fjerneste Maade tænke sig noget nært Baand mellem os.

Jeg løftede min Moder op, idet jeg bønfaldt hende om ikke at bøje sig saa sorgfuldt og ydmygt for mig. Jeg sagde det med usammenhængende Ord; thi foruden den Forvirring, hvori jeg var kommen, gjorde det mig bange at se hende for mine Fødder. Jeg sagde eller søgte i det mindste at sige, at hvis det tilkom mig, hendes Barn, at tilgive hende, saa gjorde jeg det og havde gjort det i mange, mange Aar.

Jeg sagde hende, at mit Hjerte strømmede over af Kærlighed til hende; at det var en naturlig Kærlighed, som intet af, hvad der var sket, havde forandret eller kunde forandre; at det ikke sømmede sig for mig, som nu for første Gang hvilede ved min Moders Barm, at kræve hende til Regnskab, fordi hun havde skænket mig Livet, men at det var min Pligt at velsigne hende, om ogsaa hele Verden vendte hende Ryggen, og jeg bad hende om Tilladelse dertil. Jeg holdt min Moder i min Favn og hun mig i sin, og her i de stille Skove, i Sommerdagens Tavshed syntes vore to Hjerter at være det eneste, som ikke havde Ro.

„Til at velsigne og anerkende mig som Moder er det alt for sent," hulkede hun. „Jeg maa vandre min mørke Bane alene, og den vil føre mig, hvorhen den skal. Fra den ene Dag, undertiden fra den ene Time til den anden ser jeg ikke Vejen for mine brødefulde Fødder. Dette er den jordiske Straf, jeg har bragt over mig selv, og jeg bærer og skjuler den."

Selv mens hun tænkte paa sine Lidelser, omgav hun sig med sit vante Udtryk af stolt Ligegyldighed ligesom med et Slør, skønt hun snart lagde det til Side igen.

„Jeg maa skjule denne Hemmelighed, hvis den paa nogen Maade kan skjules, om end ikke ganske for min egen Skyld. Jeg elendige og vanærede Skabning har en Mand!"

Disse Ord udtalte hun med en dæmpet, fortvivlet Graad, hvis Lyd var frygteligere end noget Skrig. Idet hun skjulte sit Ansigt med sine Hænder, sank hun ned fra min Favn, som om hun vilde, at jeg ikke maatte røre ved hende, ligesom jeg hverken ved Overtalelser eller de kærligste Bønner kunde faa hende til at staa op. Hun svarede: Nej, nej, nej, kun saaledes kunde hun tale til mig; alle andre Steder maatte hun være stolt og hovmodig, her vilde hun ydmyges og beskæmmes i de eneste naturlige Øjeblikke i sit Liv.

Min ulykkelige Moder meddelte mig, at hun under min Sygdom nær var bleven vanvittig. Først da havde hun faaet at vide, at hendes Barn levede. Hun havde tidligere

ikke kunnet ane, at jeg var dette Barn. Hun var fulgt efter mig herned for kun en eneste Gang i sit Liv at tale med mig. Vi kunde aldrig omgaas, aldrig tale med hinanden her i denne Verden. Hun rakte mig et Brev, som kun jeg maatte læse, og sagde, at naar jeg havde læst og tilintetgjort det — ikke saa meget for hendes Skyld, da hun intet ønskede, som for hendes Mands og min egen — maatte jeg regne hende for død. Kunde jeg af den Sorg, hvori jeg saa hende, tro, at hun elskede mig med en Moders Kærlighed, bad hun mig gøre det; thi da vilde jeg maaske tænke paa hende med større Medlidenhed, naar jeg saa, hvad hun led. Hun havde givet Slip paa ethvert Haab, enhver Hjælp. Hvad enten hun skjulte sin Hemmelighed til sin Død, eller den blev opdaget, og hun bragte Skam og Vanære over det Navn, hun havde faaet, saa var denne Kamp dog kun hendes alene, og ingen Kærlighed kunde nærme sig hende, intet menneskeligt Væsen yde hende Hjælp.

„Men har Hemmeligheden hidtil været sikker?“ spurgte jeg. „Er den sikker nu, kæreste Moder?“

„Nej. Den har været meget nær ved at blive opdaget og frelstes kun ved et Tilfælde. Den kan blive røbet ved et andet Tilfælde — i Morgen, om det skal være.“

„Frygter De nogen bestemt Person?“

„Stille! Skælv og græd ikke saa meget for mig; jeg fortjener ikke disse Taarer,“ sagde min Moder og kyssede mine Hænder. „Ja, jeg frygter een Person meget.“

„En Fjende?“

„Det er i alt Fald ikke en Ven; en Mand, der er alt for lidenskabsløs til at være nogen af Delene. Det er Sir Leicesters juridiske Konsulent; mekanisk tro uden Hengivenhed og meget skinsyg over den Fordel, den Forrettighed og Anseelse, det giver at være Herre over fornemme Huses Hemmeligheder.“

„Aner han noget?“

„Meget.“

„Dog ikke om Dem?“ spurgte jeg forskrækket.

„Jo! Han er altid aarvaagen og altid i Nærheden af mig. Jeg kan maaske nøde ham til at holde sig rolig, men jeg kan aldrig gøre mig fri for ham.“

„Kender han da saa lidt til Medlidenhed eller Anger?“

„Hverken til det eller til Vrede. Han er ligegyldig for alt undtagen for sit Kald, og hans Kald er at faa fat i Hemmeligheder og vedligeholde den Magt, de skaffe ham, uden at nogen deler den med ham eller gør ham den stridig.“

„Kunde De ikke betro Dem til ham?“

„Det vilde jeg aldrig prøve paa. Den mørke Vej, jeg har vandret i saa mange Aar, vil ende, hvor den skal. Jeg gaar den alene, hvorledes den saa bliver. Dens Afslutning er maaske nær, den er maaske fjern; saa længe Vejen varer, faar intet mig til at forlade den.“

„Er det Deres faste Beslutning, kæreste Moder?“

„Ja! Længe har jeg overbudt Daarskab med Daarskab, Stolthed med Stolthed, Haan med Haan, Uforskammethed med Uforskammethed og trodset mange Forfængeligheder med mange flere. Jeg vil trodse denne Fare i Livet og i Døden, om jeg kan. Den har lukket sig omkring mig næsten lige saa skrækkelig, som om disse Skove havde lukket sig omkring Huset; men min Bane igennem den er den samme. Jeg har kun een; jeg kan kun have een.“

„Mr. Jarndyce —“ begyndte jeg, da hun i det samme hurtig spurgte:

„Aner han noget?“

„Nej, nej! Vær overbevist om, han aner intet.“ Og jeg meddelte hende, hvad han havde fortalt mig om det, han kendte til min Historie. „Men han er saa god og forstandig, at han maaske, dersom han vidste —“

Min Moder, som hidtil ikke havde forandret sin Stilling, førte sin Haand op til mine Læber og afbrød mig.

„Aabenbar ham alt. Du har mit fulde Samtykke dertil — en ringe Gave fra en saadan Moder til hendes krænkede

Barn — men tal ikke til mig derom. Endnu har jeg nogen Stolthed tilbage.“

Jeg forklarede, saa godt jeg dengang kunde, eller saa vidt jeg nu kan huske — thi min Sorg og Bevægelse var saa stor, at jeg næppe forstod mig selv, skønt hvert Ord, der udtaltes af den Moders Stemme, som var mig saa ukendt og saa trist, som jeg i min Barndom ikke havde lært at elske og genkende, som aldrig havde sunget mig i Søvn, aldrig givet mig en Velsignelse, aldrig vakt noget Haab hos mig, gjorde et dybt Indtryk paa min Hukommelse — jeg forklarede, siger jeg, eller søgte at forklare, at jeg kun havde ment, at Jarndyce, der havde været mig den bedste af Fædre, maaske vilde være i Stand til at skaffe hende Raad og Trøst. Men min Moder svarede nej, det var umuligt; ingen kunde hjælpe hende. Den Ørken, der laa foran hende, maatte hun gennemvandre alene.

„Mit Barn, mit Barn!“ sagde hun. „For sidste Gang! For sidste Gang disse Kys! For sidste Gang disse Arme om min Hals! Vi mødes aldrig mere. For at kunne haabe at udrette, hvad jeg søger at udrette, maa jeg være, hvad jeg har været saa længe. Dette er min Bøn og min Dom. Hører du tale om den glimrende, lykkelige, smigrede Lady Dedlock, saa tænk dig din elendige Moder med sin onde Samvittighed under denne Maske! Tænk paa, at Virkeligheden ligger i hendes Lidelser, i hendes Samvittighedskvaler, i, at hun i sit Hjerte myrder den eneste Kærlighed og Sandhed, det evner at føle! Og tilgiv hende da, om du kan, og bed Himmelen tilgive hende, hvilket den aldrig kan!“

Vi holdt endnu nogle Øjeblikke hinanden omfavnede; men hun var saa fast, at hun tog mine Hænder bort og lagde dem mod mit Bryst, hvor hun slap dem med et sidste Kys, og gik fra mig ind i Skoven. Jeg var ene, og rolig og stille neden for mig i Solen og Skyggen laa den gamle Borg med sine Terrasser og Smaataarne, over hvilken der, da jeg første Gang saa den, havde syntes at hvile en saa-

dan Ro, men som nu lignede en forhærdet og ubarmhjertig Iagttager af min Moders Elendighed.

Skønt jeg var lammet og lige saa mat og hjælpeløs, som jeg nogen Sinde havde været i mit Sygeværelse, holdt dog Nødvendigheden af at forebygge en Opdagelse, ja selv den fjerneste Mistanke, mig oprejst. Jeg tog saadanne Forholdsregler, at jeg kunde skjule for Charley, at jeg havde grædt, og tvang mig selv til at tænke paa enhver hellig Forpligtelse, jeg havde til at være aarvaagen og fattet. Det varede ikke saa kort, førend jeg kunde fatte mig eller undertrykke Udbrud af Smerte, men efter en Times Tids Forløb følte jeg mig bedre og mærkede, at jeg turde vende tilbage. Jeg gik meget langsomt hjem og sagde til Charley, der stod i Døren og ventede paa mig, at jeg var bleven fristet til at forlænge min Spadseretur, efter at Lady Dedlock havde forladt mig, og var meget træt og vilde lægge mig. Da jeg havde lukket mig inde i mit Værelse, læste jeg Brevet. Jeg saa tydelig deraf, at jeg ikke var bleven forladt af min Moder. Hendes ældste og eneste Søster, min Barndoms Gudmoder, der havde opdaget Livstegn hos mig, da jeg var bleven lagt hen som død, havde i sin strenge Pligtfølelse, uden at ønske eller haabe, at jeg maatte leve, opfostret mig i den dybeste Hemmelighed og ikke set min Moders Ansigt siden nogle faa Timer efter min Fødsel. Saa skjult var jeg bleven holdt her i Verden, at min Moder, indtil for ganske kort siden, ikke havde vidst andet, end at jeg aldrig havde aandet — var bleven begraven — aldrig havde haft Liv — aldrig baaret et Navn. Da hun første Gang havde set mig i Kirken, havde hun studset og tænkt paa, hvorledes hendes Barn vilde have set ud, hvis det var kommet levende til Verden og var vedblevet at leve; men det havde dengang ogsaa været alt.

Hvad Brevet videre meddelte mig, vil jeg ikke gentage her. Til sin Tid og paa sit Sted vil det fremkomme i min Fortælling.

Det første, jeg gjorde, var at brænde, hvad min Moder

havde skrevet, og endog at sprede Asken. Jeg haaber, at man ikke vil finde det saa meget unaturligt eller slet af mig, at jeg derpaa blev dybt nedtrykt ved Tanken om, at jeg nogen Sinde var bleven opfostret, eller at det forekom mig, at det vilde have været bedre og lykkeligere for mange Mennesker, om jeg aldrig havde aandet; at jeg gruede for mig selv som den, der var en Fare og muligvis en Vanære for min egen Moder og en stolt Families Navn, og at jeg blev saa forvirret og rystet, at jeg fik den Tro, at det var rigtigt og havde været tilsigtet, at jeg skulde dø, og det var urigtigt og ikke tilsigtet, at jeg nu var i Live.

Disse Følelser nærede jeg virkelig dengang. Jeg faldt i Søvn af Udmattelse, og da jeg vaagnede, græd jeg paa ny ved Tanken om, at jeg endnu var til her i Verden med min Byrde af Sorg for andre. Jeg forfærdedes for mig selv ved atter at tænke paa hende, mod hvem jeg var et Vidne, paa Chesney Wolds Ejer, paa den ny og skrækkelige Mening af de gamle Ord, der nu drønede for mit Øre ligesom Brændingen paa Kysten: „Din Moder, Esther, var din Skam, og du er hendes. Den Tid vil komme — og det snart nok — da du bedre vil forstaa dette og tillige føle det, som kun en Kvinde kan føle det.“ Med dem vendte hine andre Ord tilbage: „Bed hver Dag, at andres Synder ikke maa blive hjemsøgte paa dit Hoved.“ Jeg kunde ikke gøre mig Rede for, hvad der fejlede mig; men jeg var til Mode, som om hele Brøden og Skammen var paa min Side, og som om Hjemsøgelsen var nær.

Dagen blev til en skummel, skyfuld og tungsindig Aften, og endnu kæmpede jeg med den samme Sorg. Jeg gik ene ud, og efter at have spadseret lidt i Parken og iagttaget de mørke Skygger, som faldt paa Træerne, og den ustadige Flugt af Flagermusene, som undertiden næsten rørte ved mig, følte jeg mig for første Gang tiltrukken af Herregaarden. Jeg havde maaske ikke nærmet mig den, dersom jeg havde været i en kraftigere Stemning; nu derimod fulgte jeg den Sti, som førte tæt forbi den.

Jeg vovede ikke at dvæle eller se op, men gik forbi Terrassehaven med dens duftende Vellugt, dens brede Gange, pyntelig holdte Bede og glatte Plæner, og jeg saa, hvor smuk og alvorlig den var, og hvorledes der var Spor af Tiden og Vejret i de gamle Stenrækværker og Brystværn og de brede, udhulede Trappetrin, og hvorledes Mosset og Vedbenden voksede op ad dem og rundt omkring det gamle Stenfodstykke til Solskiven; og jeg hørte Springvandet plaske. Derpaa førte Vejen forbi lange Rækker af mørke Vinduer, der afbrødes af Taarne og Buer af ekscentriske Former, hvor gamle Stenløver og groteske Uhyrer rejste Børster og snærrede ad Aftenskumringen oven over de Vaabenskjolde, de holdt i deres Kløer. Herfra snoede Vejen sig ind under en Porthvælving og over en Borggaard, hvor Hovedindgangen var — jeg ilede hurtig af Sted — og forbi Staldene, hvor der kun syntes at lyde dybe Stemmer, hvad enten det var Blæsten, som susede gennem en tæt Masse af Vedbend, der klyngede sig fast til en høj, rød Mur, eller Vejrhanens dæmpede Klagen eller Hundenes Gøen eller et Urs langsomme Slag. Idet jeg nu mærkede en sød Lugt fra Lindetræer, hvis Løv jeg hørte rasle, fulgte jeg Stien hen til den Side, der vendte mod Syd, og der, oven over mig, vare Rækværkerne paa Genfærdets Gangsti og eet oplyst Vindue, som maaske var min Moders.

Vejen var brolagt her ligesom Terrassen ovenfor, og mine Fodtrin, som hidtil havde været lydløse, begyndte nu at give Genlyd mod Fliserne. Uden at standse for at se efter noget, men idet jeg dog saa alt, skred jeg rask fremad og vilde snart være kommen forbi det oplyste Vindue, dersom mine Fodtrin ikke pludselig havde mindet mig om, at Sagnet om Genfærdets Gangsti indeholdt en skrækkelig Sandhed; at det var mig, som skulde bringe Ulykke over dette stolte Hus, og at mine advarende Fjed endog nu hjemsøgte det. Greben af en endnu større Rædsel for mig selv, som bragte mig til at gyse, løb jeg bort fra mig selv og fra alt, fulgte den samme Vej tilbage, ad hvilken jeg var

kommen, og standsede ikke, førend jeg naaede Haveporten, og Parken laa skummel og sort bag ved mig.

Først da jeg var bleven ene paa mit Værelse om Aftenen, begyndte jeg at indse, hvor urimelig og utaknemmelig denne Tilstand var. Men fra min Yndling, som skulde komme næste Dag, fandt jeg et muntert Brev, der var saa fuldt af kærlig Forventning, at jeg maatte have været af Marmor, hvis det ikke havde rørt mig. Fra min Formynder fandt jeg ligeledes et Brev, hvori han bad mig at sige Dame Durden, om jeg nogetsteds skulde se denne lille Kone, at de havde surmulet paa det ynkeligste i hendes Fraværelse; Husholdningen gik rent i Staa, da ingen kunde tage sig af Nøglerne, og enhver, som hørte til Huset, sagde, at det ikke længer var det samme Hus, og var i Færd med at gøre Oprør for at faa hende tilbage. To saadanne Breve paa een Gang bragte mig til at tænke paa, hvor meget jeg blev elsket, og hvor glad jeg burde være. Derved kom jeg atter til at tænke paa hele mit forbigangne Liv, og dette bragte mig i en bedre Stemning.

Thi jeg indsaa meget godt, at jeg ikke kunde være bestemt til at dø, da jeg ellers ikke vilde have levet, ikke at tale om, at et saa lykkeligt Liv da ikke vilde være blevet mig til Del. Jeg indsaa meget godt, hvor mange Ting der i Forening havde fremmet mit Vel, og at om Fædrenes Synder ogsaa stundom hjemsøgtes paa Børnene, indeholdt disse Ord dog ikke den Mening, jeg om Morgenen havde frygtet for. Jeg vidste, at jeg var lige saa uskyldig i min Fødsel som en Dronning i sin, og at min himmelske Fader lige saa lidt vilde straffe mig, fordi jeg var bleven født, som belønne en Dronning derfor. Denne Dags Rystelse havde overbevist mig om, at jeg, endog snart, trøstig kunde finde mig i den Forandring, der var foregaaet med mig. Jeg gentog mine Beslutninger og bad, at jeg maatte styrkes i dem, idet jeg udøste mit Hjerte for mig selv og for min ulykkelige Moder og følte, at Morgenens Mørke var ved at

svinde. Det hvilede ikke over min Søvn, og da den næste Dags Lys vækkede mig, var det borte.

Min dyrebare Veninde skulde komme Klokken fem om Eftermiddagen. Jeg vidste ikke, hvorledes jeg bedre skulde faa Mellemtiden til at gaa end ved at spadsere et langt Stykke ad den Vej, hun skulde komme, og Charley, jeg og Stubbs — Stubbs sadlet; thi vi kørte aldrig med den siden den ene store Tur — gjorde derfor en lang Udflugt paa den omtalte Vej og tilbage igen. Efter vor Hjemkomst holdt vi en stor Mønstring over Huset og Haven og sørgede for, at alt var i den smukkeste Stand, og slap Fuglen ud som en vigtig Del af det hele.

Der var endnu over to Timer til, at hun kunde komme, og jeg maa tilstaa, at jeg i dette Mellemrum, der forekom mig meget langt, var i en pinlig Spænding med Hensyn til mit forandrede Udseende. Jeg elskede min Yndling alt for højt, til at jeg ikke skulde ængstes mere over det Indtryk, det vilde gøre paa hende end paa nogen anden. Denne Ængstelse hidrørte ikke fra, at jeg selv var i mindste Maade nedslaaet derover; men, tænkte jeg, var hun ogsaa helt forberedt derpaa? Vilde hun ikke, naar hun første Gang fik mig at se, blive lidt rystet og skuffet? Vilde hun maaske ikke søge efter sin gamle Esther og ikke finde hende? Maatte hun maaske ikke først vænne sig til mig og begynde det hele forfra?

Jeg kendte de forskellige Udtryk i den søde Piges Ansigt saa godt, og det var et saa ærligt Ansigt i dets Elskværdighed, at jeg forud var vis paa, at hun ikke vilde kunne skjule sine Tanker for mig. Jeg overvejede, om jeg ganske kunde indestaa for mig selv, hvis det røbede en af hine Formodninger, hvilket var saa højst sandsynligt.

Jo, jeg troede nok, at jeg kunde. Efter den foregaaende Aften troede jeg at kunne det. Men at vente og vente og længes og længes og tænke og tænke var en saa daarlig Forberedelse, at jeg besluttede atter at gaa ud paa Vejen og møde hende.

Jeg sagde derfor til Charley: „Charley, jeg vil gaa ene hen ad Vejen, til hun kommer,“ og da Charley syntes om alt, hvad jeg syntes om, gik jeg og lod hende blive hjemme.

Men førend jeg kom til den anden Milepæl, havde jeg saa ofte faaet Hjertebanken ved at se Støv i det fjerne — uagtet jeg vidste, at det ikke var og endnu ikke kunde være Diligencen — at jeg besluttede at vende om og gaa hjem igen. Og da jeg var vendt om, blev jeg saa bange for, at Diligencen skulde komme bag paa mig, at jeg løb den største Del af Vejen for ikke at blive indhentet.

Men da jeg saa var kommen lykkelig og vel hjem, maatte jeg sige mig selv, at der havde jeg baaret mig net ad! Nu var jeg hed og rød i Ansigtet og havde saaledes gjort ondt værre i Stedet for bedre.

Endelig, medens jeg endnu troede, at der var i det mindste et Kvarter tilbage, raabte Charley ud til mig i Haven, hvor jeg stod og rystede: „Nu kommer hun, Miss! Der er hun!“

Det var ikke min Hensigt; men jeg løb op paa mit Værelse og skjulte mig bag Døren. Der stod jeg og skælvede, selv da jeg hørte min Yndling komme derop og udbryde: „Esther, kære, elskede Veninde, hvor er De? Lille Kone, kære Dame Durden!“

Hun løb ind og vilde være løben ud igen, men fik mig i det samme at se. Aa, den søde Pige! Det kære, gamle Blik, lutter Kærlighed, lutter Venlighed, lutter Hengivenhed. Intet andet i det — nej, intet, intet!

Hvor jeg følte mig lykkelig, idet jeg knælede ned paa Gulvet, medens min søde, skønne Veninde, ligeledes knælende, trykkede mit arrede Ansigt mod sin yndige Kind, badede det med sine Taarer og Kys, vuggede mig frem og tilbage som et Barn, kaldte mig med ethvert ømt Navn, hun kunde optænke, og trykkede mig til sit trofaste Hjerte.

Femte Kapitel.

Jarndyce-ktra-Jarndyce.

Hvis den Hemmelighed, jeg havde at skjule, havde været min alene, maatte jeg have aabenbaret den for Ada, førend vi havde været ret længe sammen. Men den var ikke min alene, og jeg følte, at jeg ikke engang havde Ret til at betro min Formynder den, medmindre meget vigtige Omstændigheder skulde indtræde. Det var en tung Byrde at bære alene; men min Pligt syntes mig at være tydelig, og lyksalig over min Venindes Kærlighed manglede jeg ikke Tilskyndelse eller Opmuntring for at opfylde den. Skønt Mindet om min Moder ofte, naar Ada sov, og alt var stille, holdt mig vaagen og gjorde Natten sørgelig, gav jeg dog ikke atter efter for det, og Ada fandt mig saaledes, som jeg havde plejet at være, undtagen naturligvis i den specielle Henseende, som jeg har sagt nok om, og som jeg ikke agter fór det første at omtale videre, hvis jeg kan undgaa det.

Den Møje, jeg havde med at være fuldstændig fattet den første Aften, da Ada, mens vi sad ved vort Arbejde, spurgte mig, om Familien var paa Herregaarden, og jeg maatte svare: ja, jeg troede det, for Lady Dedlock havde talt med mig i Skoven for to Dage siden, var stor og blev endnu større, da Ada spurgte mig om, hvad hun havde sagt, og da jeg svarede, at hun havde været venlig og deltagende, og da Ada, medens hun anerkendte hendes Skønhed og Elegance, opholdt sig over hendes stolte Væsen og bydende, kolde Mine. Men Charley hjalp mig, uden at vide af det, idet hun fortalte, at Lady Dedlock kun havde opholdt sig to Nætter paa Gaarden under sin Rejse fra London til en anden stor Gaard i Nabogrevskabet og var tagen bort igen tidlig om Morgenen, efter at vi havde set hende paa vor Udsigt, som vi kaldte det. Charley stadfæstede det gamle Ordsprog om smaa Gryder, maa jeg tilstaa; thi

hun hørte mere i een Dag, end der vilde være kommet mig for Øre i en hel Maaned.

Vi skulde opholde os en Maaned i Boythorns Hus. Min Kæledægge havde næppe været der otte glade Dage, saaledes som de staa for min Hukommelse, da Charley en Aften, efter at vi havde hjulpet Gartneren med at vande Blomster, og ligesom Lysene vare blevne tændte, viste sig med en vigtig Mine bag Adas Stol og vinkede mig hemmelighedsfuldt ud af Stuen.

„Undskyld, Miss," sagde Charley hviskende og med et Par Øjne, der ikke kunde være større og rundere. „Der er nogen, som ønsker at tale med Dem i det Dedlock'ske Vaaben."

„Men, Charley," svarede jeg, „hvem kan ville tale med mig i Værtshuset?"

„Det ved jeg ikke, Miss," sagde Charley, idet hun stak Hovedet frem og foldede Hænderne fast om sit Forklædebaand, hvilket hun altid gjorde, naar hun gottede sig over en Hemmelighed; „men det er en Herre, Miss, og han sender Dem sin ærbødige Hilsen og beder Dem komme uden at tale videre derom."

„Hvis Hilsen, Charley?"

„Hanses, Miss," svarede Charley, hvis grammatiske Kundskaber skred fremad, skønt ikke meget hurtig.

„Men hvorledes kommer du til at være Bud, Charley?"

„Undskyld, Miss, jeg er ikke Budet," svarede min lille Pige. „Det var Grubble."

„Hvem er da Grubble, Charley?"

„Mr. Grubble, Miss?" svarede Charley. „Ved De ikke det, Miss? Det Dedlockske Vaaben, W. Grubble," hvilket Charley fremsagde, som om hun stavede sig langsomt til det efter Skiltet.

„Hvad, Værten, Charley?"

„Ja, Miss. Hans Kone er en meget smuk Kone, men hun har brækket sin Ankel og har aldrig faaet den sat rigtig sammen igen. Og hendes Broder er den Savskærer,

der har været i Fængsel, og som man nu tror drikker sig ihjel i Øl.“

Da jeg ikke vidste, hvad der var paa Færde, og var noget ængstelig af mig nu, fandt jeg det bedst at gaa derhen, hvorfor jeg bad Charley skynde sig og hente mig Hat, Slør og Sjal, og jeg gik ned ad den lille bakkede Gade, hvor jeg var lige saa hjemme som i Boythorns Have.

Grubble stod i Skjorteærmer i Døren til sin meget renlige lille Kro og ventede paa mig. Da han saa mig komme, tog han sin Hat af med begge Hænder og viste mig, idet han bar den saaledes, som om den var et Jærnskib — den saa ud til at være lige saa tung — gennem den sandbestrøede Gang ind i sin bedste Stue, et pynteligt Værelse med Tæppe paa Gulvet, flere Blomster i Vinduerne, end egentlig var behageligt, et koloreret Kobberstik af Dronning Karoline, diverse Konkylier, en hel Del Præsenterbakker, to udstoppede og tørrede Fisk i Glaskasser, og enten et mærkværdigt Æg eller et mærkværdigt Græskar — men jeg ved ikke, hvad det var, og tvivler ogsaa om, at ret mange vidste det — hængende under Loftet. Jeg kendte meget godt Grubble af Udseende, da han saa ofte stod i sin Dør. Det var en før, midaldrende Mand med et venligt Ansigt, og som aldrig syntes, at han var huslig og hyggelig paaklædt, naar han ikke havde Hat og Kravestøvler paa; men han gik aldrig med Frakke, undtagen naar han skulde i Kirke.

Han pudsede Lyset, traadte et Skridt tilbage for at se, hvorledes det tog sig ud, og gik baglængs ud af Stuen, ganske uventet for mig, som vilde have spurgt ham om, hvem der havde bedt ham sende Bud efter mig. Idet Døren til Værelset lige overfor gik op, hørte jeg nogle Stemmer, der klang kendte for mine Øren, men pludselig tav. Nogle raske Skridt nærmede sig det Værelse, hvori jeg var, og hvem anden stod for mig end Richard!

„Kære Esther!“ sagde han. „Min bedste Veninde!“ og han var saa varm og inderlig, at jeg under den første Over-

raskelse og Glæde over hans broderlige Hilsen næppe kunde faa Vejret saa meget, at jeg kunde sige ham, at Ada havde det godt.

„Der svarer De netop paa mine Tanker — altid den samme gode, kære Pige!“ sagde Richard, idet han førte mig hen til en Stol og satte sig ved Siden af mig.

Jeg tog mit Slør lidt til Side, men ikke helt.

„Altid den samme kære, gode Pige!“ sagde Richard lige saa hjertelig som før.

Nu slog jeg Sløret helt tilbage og sagde ham, idet jeg lagde min Haand paa hans Arm og saa ham lige i Ansigtet, hvor meget jeg paaskønnede hans venlige Ord, og hvor inderlig jeg glædede mig over at se ham, og det saa meget mere paa Grund af den Beslutning, jeg havde taget under min Sygdom, og som jeg nu meddelte ham.

„Kære Veninde,“ sagde Richard, „der er ingen, hvem jeg mere ønsker at tale med end Dem, da jeg saa gerne vil, at De skal forstaa mig.“

„Og jeg, Richard,“ sagde jeg og rystede paa Hovedet, „vilde saa gerne, at De skulde forstaa endnu een til.“

„Da De hentyder saa ligefrem til John Jarndyce,“ sagde Richard, „mener De vel ham.“

„Ja, naturligvis.“

„Saa kan jeg lige saa gerne straks sige, at det glæder mig, da det netop er i saa Henseende, at jeg mest ønsker at blive forstaaet. Af Dem, husk vel paa det; af Dem, min Veninde! Jeg skylder hverken John Jarndyce eller nogen anden Regnskab.“

Det gjorde mig ondt at høre ham tale i den Tone, og han mærkede det.

„Naa, naa, kære Veninde,“ sagde han, „vi ville ikke tale videre derom for Øjeblikket. Jeg har stor Lyst til i al Stilhed at gaa op til Deres Landsted med Dem under Armen og overraske min fortryllende Kusine. Det tillader da vel Deres Loyalitet imod John Jarndyce?“

„Kære Richard,“ svarede jeg, „De ved, at De vilde være

hjertelig velkommen i hans Hus — Deres Hjem, dersom De vilde betragte det saaledes, og De er lige saa hjertelig velkommen her."

„De taler som den bedste af alle smaa Koner!" udbrød Richard glad.

Jeg spurgte ham, hvorledes han syntes om sin Stilling.

„Aa, ganske godt! Det gaar an; den er lige saa god som enhver anden, for en Tid. Jeg tror næppe, at jeg vil have videre Interesse for den, naar jeg først slaar mig til Ro; men saa kan jeg jo sælge min Bestalling og — men det er ikke Umagen værd at tale om disse kedsommelige Ting i dette Øjeblik."

Saa ung og saa smuk og i alle Henseender saa ganske det modsatte af Miss Flite og dog hende saa frygtelig lig i det mørke, ivrige, forskende Udtryk, der for hen over ham!

„Jeg er for Tiden i Byen med Permission," sagde Richard.

„Saa?"

„Ja. Jeg er rejst over for at varetage mit — mit Kanslerrets-Tarv før den lange Ferie," sagde Richard og fremtvang et sorgløst Smil. „Omsider begynde vi da at faa denne gamle Proces ordentlig i Gang."

Intet Under, at jeg rystede paa Hovedet!

„Som De siger, det er intet fornøjeligt Emne." Richard talte, idet den samme Skygge ligesom før for over hans Ansigt. „Lad det drive for alle fire Vinde for i Aften — Puf! Væk! Hvem tror De, der er fulgt med mig?"

„Var det ikke Skimpoles Stemme, jeg før hørte?"

„Akkurat! Han er mig til større Trøst, end nogen anden vilde være. Hvor han dog er et fortryllende Barn!"

Jeg spurgte Richard, om nogen vidste, at de vare fulgtes ad herned. Hvortil han svarede nej, ingen. Han havde hilst paa det kære gamle Barn — saaledes kaldte han Skimpole — og det kære gamle Barn havde fortalt ham, hvor vi vare, og han havde sagt det kære gamle Barn, at han saa gerne vilde se os, og det kære gamle Barn havde

straks faaet Lyst til det samme, og saa havde han taget ham med. „Og han er — dermed taler jeg ikke om nogle Smaaudgifter for ham — tre Gange saa meget værd i Guld, som han vejer. Det er saadan en lystig Fyr. Han er saa ophøjet over verdslige Hensyn. Livlig og ungdommelig!“

Jeg kunde rigtignok ikke se noget Bevis paa Skimpoles Ophøjethed over verdslige Hensyn i den Omstændighed, at han lod Richard betale for sig. Han kom nu ind og gav vor Samtale en anden Retning. Han var henrykt over at se mig; havde, sagde han, med nogle Mellemrum i seks Uger fældet søde Taarer af Glæde og Deltagelse for min Skyld; havde aldrig været saa glad som ved at høre om min Bedring, begyndte at fatte Blandingen af godt og ondt her i Verden; følte, at han saa meget mere paaskønnede, at han var rask, naar han vidste, at en anden var syg, vidste ikke, om det ikke maaske var indrettet saaledes, at A skulde skele, for at B kunde glæde sig saa meget mere over, at han saa lige, eller at C gik paa Træben, for at D kunde være saa meget mere tilfreds med sit Kød og Blod i en Silkestrømpe.

„Bedste Miss Summerson, her er nu vor Ven Richard,“ sagde han, „fuld af de lyseste Fremtidsudsigter, som han fremmaner af Kanslerrettens Mørke. Er det nu ikke henrivende, begejstrende, fuldt af Poesi! I gamle Dage oplivedes Skovene og de ensomme Steder for Hyrden ved Pans og Nymfernes indbildte Fløjten og Dansen. Nærværende Hyrde, vor sværmeriske Richard, opliver de kedsommelige Retssale ved at lade Fortuna og hendes Følge danse igennem dem til en Domskonklusions melodiske Toner. Det er meget morsomt, ser De! En eller anden knarvorn Brumbasse siger maaske til mig: „Hvortil nytte disse juridiske og naturretlige Misbrug? Hvorledes vil De forsvare dem?“ Jeg svarer: „Min brummende Ven, jeg forsvarer dem ikke, men de ere mig meget kærkomne. En ung Hyrde, en Ven af mig, forvandler dem til noget for min Enfoldighed højst tiltrækkende. Jeg siger ikke, at det er derfor,

at de ere til — thi jeg er et Barn blandt jer verdenskloge Brumbasser og staar hverken eder eller mig selv til Ansvar for noget — men det kan maaske dog være saa."

Jeg begyndte for Alvor at tro, at Richard næppe kunde have fundet nogen farligere Ven end ham. Det gjorde mig urolig, at han paa en Tid, da han mest kunde have faste Grundsætninger og Formaal nødig, skulde have denne tiltrækkende Letsindighed og Opsættelse af enhver Ting, denne luftige Ligegyldighed for alt, hvad der kunde kaldes Grundsætning og Formaal, i sin Nærhed. Jeg troede at kunne forstaa, hvorledes en Natur som min Formynders, der havde Verdenserfaring og var nødt til at se paa de usle, med Familieulykken forbundne Omsvøb og Stridigheder, kunde finde en umaadelig Trøst i Skimpoles Tilstaaelser om sine Skrøbeligheder og hans uskyldige Oprigtighed; men jeg kunde ikke tro, at denne var saa naturlig, som den syntes, eller at den ikke lige saa godt som enhver anden Rolle og med mindre Ulejlighed lettede Skimpoles Hang til Lediggang.

De gik begge tilbage med mig, og da Skimpole havde forladt os ved Porten, gik jeg sagte ind og sagde: „Kære Ada, her er en Herre, som vil hilse paa dig." Det var ikke vanskeligt at læse i det blussende, forbavsede Ansigt. Hun elskede ham inderlig, og baade han og jeg vidste det. Det var en meget gennemsigtig Sag dette, at de kun mødtes som Søskendebørn.

Jeg begyndte næsten at tro om mig selv, at jeg ligesom var ond i min Mistanke; men jeg var ikke saa ganske vis paa, at Richard elskede hende rigtig af Hjertet. Han beundrede hende og vilde, derom er jeg overbevist, med den største Stolthed og Varme have fornyet deres ungdommelige Forbindelse, dersom han ikke havde vidst, hvor meget hun vilde agte det Løfte, hun havde givet min Formynder. Men ikke des mindre nærede jeg den pinlige Forestilling, at den Indflydelse, som herskede over ham, endog strakte sig hertil; at han udsatte sine oprigtigste og alvor-

ligste Bestræbelser i denne, ligesom i alle andre Henseender, indtil hans Sind var blevet lettet for Jarndyce-ktra-Jarndyce. Ak, hvad Richard vilde være bleven uden denne Pest, skal jeg aldrig faa at vide!

Han sagde Ada ærlig og ligefrem, at han ikke var kommen for at gøre noget hemmeligt Brud paa de Betingelser, han — næsten alt for villig og tillidsfuldt — havde indgaaet med Jarndyce, men var kommen for aabenlyst at se hende og mig og forsvare sig med Hensyn til hans nuværende Forhold til Jarndyce. Da det kære gamle Barn straks vilde indfinde sig hos os, bad han mig at bestemme en Tid den næste Dag, da han ved en aaben Samtale med mig kunde retfærdiggøre sig, hvorfor jeg foreslog at spadsere med ham i Parken Klokken syv. Kort efter kom Skimpole og underholdt os en Times Tid. Han forlangte udtrykkelig at se lille Coavinses — hvormed han mente Charley — og sagde hende med en patriarkalsk Mine, at han havde givet hendes afdøde Fader alt det Arbejde, han havde kunnet, og hvis en af hendes smaa Brødre vilde skynde sig at komme ind i samme Fag, haabede han, at han endnu vilde være i Stand til at forskaffe ham en Del Arbejde.

„Thi jeg bliver altid fangen i disse Garn," sagde Skimpole og saa straalende hen paa os ud over et Glas Vin og Vand, „men bliver stadig løst ud igen. Der er altid nogen, der gør det for mig. Selv kan jeg ikke gøre det, ved De nok, da jeg aldrig har Penge. Men en eller anden gør det. Jeg kommer ud ved en andens Hjælp; jeg er ikke som Stæren; jeg kommer ud. Men hvis De vilde spørge mig, hvem denne anden er, vilde jeg ikke kunne sige Dem det. Lad os drikke denne ubekendtes Skaal. Gud velsigne ham!"

Richard kom lidt sildig næste Morgen, skønt jeg ikke havde længe at vente, og vi gik ud i Parken. Luften var klar og dugget og Himmelen aldeles skyfri. Fuglene sang dejlig; de glimrende Dugperler mellem Bregnerne, Græsset og Løvet vare herlige at se; Skovens Yppighed syntes at

være bleven tyve Gange større siden i Gaar, ret som om Naturen i den stille Nat, medens den tilsyneladende havde været dysset saa trygt i Søvn, gennem de mindre Enkeltheder i ethvert vidunderligt Blad havde været endnu aarvaagnere end sædvanlig for at forherlige denne Dag.

„Det er et yndigt Sted," sagde Richard, idet han saa sig om. „Her høres ingen af Retssagernes skrigende Dissonanser!"

Men der kom en anden Forstyrrelse.

„Ved De hvad, kære Veninde," sagde Richard, „naar jeg faar mine Sager i Orden, tror jeg, at jeg tager herned og slaar mig til Ro."

„Vilde det ikke være bedre, at De straks slog Dem til Ro?"

„Nej, det er ikke saa let en Sag at slaa sig til Ro nu eller i det hele at foretage sig noget bestemt nu. Det lader sig kort sagt ikke gøre; jeg i det mindste kan ikke gøre det.

„Hvorfor ikke?" spurgte jeg.

„Det ved De nok, Esther. Hvis De boede i et Hus, der ikke var færdigt, hvis Tag maaske i Morgen, i Overmorgen, i næste Uge, næste Maaned, næste Aar skulde tages ned eller sættes op, eller som skulde rives ned i Bund og Grund eller bygges op helt fra nyt af, saa vilde De have ondt ved at finde Hvile eller Ro. Saaledes gaar det ogsaa mig. Nu? Der gives intet Nu for mig, der fører Proces."

Jeg kunde næsten have troet paa den dragende Kraft, om hvilken min stakkels lille, fjollede Veninde havde udbredt sig, da jeg atter saa det mørke Blik fra den foregaaende Aften. Skrækkelige Tanke, ogsaa dette indeholdt en Skygge af den ulykkelige Mand, som var død!

„Kære Richard," sagde jeg, „det er en daarlig Begyndelse paa vor Samtale."

„Det vidste jeg, at De vilde sige, Dame Durden."

„Ikke alene jeg, kære Richard. Det var ikke mig, som

engang advarede Dem imod at støtte noget Haab paa Familieforbandelsen."

„Nu kommer De atter tilbage til John Jarndyce!" sagde Richard utaalmodig. „Naa ja, vi maa dog nærme os ham sent eller tidlig, da han er Hovedemnet for det, jeg har at sige; og det er derfor lige saa godt, at det sker straks. Kære Esther, hvor kan De være saa blind? Ser De ikke, at Sagen vedkommer ham selv, og at det kan være meget godt for ham at ønske, at jeg ikke vidste eller brød mig noget om den, men at det maaske ikke vilde være fuldt saa godt for mig?"

„Aa, Richard," indvendte jeg, „er det muligt, at De kan have hørt og set ham, at De kan have boet under hans Tag og kendt ham, og dog, selv til mig paa dette ensomme Sted, hvor ingen kan høre os, kan faa saa uværdig en Mistanke over Deres Læber?"

Han rødmede stærkt, som om hans medfødte Højmodighed følte et bebrejdende Stik. Han tav lidt, førend han med dæmpet Stemme svarede:

„Esther, jeg er overbevist om, at De ved, at jeg ikke har nogen lav Tænkemaade, og at jeg indser, at Mistro og Mistænksomhed ere jammerlige Egenskaber hos et Menneske i min Alder."

„Det ved jeg meget godt," svarede jeg. „Der er ikke noget, jeg er saa sikker paa."

„Sikken en sød Pige," udbrød Richard. „Og det ligner Dem, fordi det trøster mig. Jeg trængte til at finde lidt trøsteligt i denne Sag; thi det er i bedste Tilfælde en slem Sag, hvilket jeg da ikke har nødig at fortælle Dem."

„Jeg ved nok," sagde jeg, „jeg ved lige saa godt, Richard — hvorledes skal jeg udtrykke mig — lige saa godt som De, at saadanne Miskendelser ere fremmede for Deres Natur. Og jeg ved lige saa godt som De, hvad det er, der forandrer den saaledes."

„Naa, Søster, naa," sagde Richard lidt muntrere, „De er i ethvert Tilfælde upartisk imod mig. Hvis jeg er saa

uheldig at blive paavirket af denne Indflydelse, er han det maaske med. Hvis den har omspundet mig lidt, har den maaske ogsaa omspundet ham lidt. Jeg siger ikke, at han ikke er en hæderlig Mand uden for al denne Forvikling og Uvished; det er jeg sikker paa, at han er. Men den smitter alle. De har hørt ham sige det halvhundrede Gange. Hvorfor skulde da han slippe fri?"

„Fordi han," svarede jeg, „er en ualmindelig Karakter og med Fasthed har holdt sig uden for Kredsen, Richard."

„Aa, fordi og fordi!" sagde Richard paa sin livlige Maade. „Det kunde dog muligvis være ret klogt og snildt at vise en saadan tilsyneladende Ligegyldighed. Den kan bringe andre Parter til at blive forsømmelige med at varetage deres Tarv, og Folk kunne dø, enkelte Punkter gaa i Glemmebogen, og mange Ting indtræffe, som kunne være ret belejlige."

Jeg var saa greben af Medlidenhed med Richard, at jeg ikke kunde gøre ham flere Bebrejdelser, ikke engang med et Blik. Jeg huskede paa min Formynders Overbærenhed med hans Fejl, og hvor fuldstændig uden Nag han havde talt om dem.

„Esther," vedblev Richard, „De maa ikke tro, at jeg er kommen for at gøre hemmelige Beskyldninger mod John Jarndyce. Jeg er kun kommen for at retfærdiggøre mig. Hvad jeg siger, er, at alting gik meget godt, og at vi kom meget godt ud af det sammen, saa længe jeg var Dreng og slet ikke tænkte paa denne Proces; men saa snart jeg begyndte at faa Interesse for den og give mig af med den, blev Forholdet ganske anderledes. Da opdagede John Jarndyce, at Ada og jeg maatte bryde med hinanden, og at jeg ikke passede for hende, hvis jeg ikke forandrede min forkastelige Adfærd. Jeg vil ikke tilkøbe mig John Jarndyces Gunst paa disse ubillige Forligsvilkaar, som han ingen Ret har til at foreskrive mig. Hvad enten det behager ham eller ikke, maa jeg hævde mine og Adas Rettigheder. Jeg

har tænkt meget paa det, og dette er den Overbevisning, hvortil jeg er kommen."

Den kære, stakkels Richard! Han havde rigtignok tænkt meget derover. Hans Ansigt, hans Stemme, hans Væsen, alt viste det kun alt for tydelig.

„Jeg meddelte ham derfor ærlig og oprigtig — De maa nemlig vide, at jeg har skrevet ham til om alt dette — at vi vare Modstandere, og at vi hellere maatte være det aabenlyst end hemmelig. Jeg takkede ham for hans Velvilje og Beskyttelse; men han maatte gaa sin egen Vej, og jeg min. Tingen er, at vore Veje ikke ere de samme. Ifølge et af de omtvistede Testamenter vilde jeg arve meget mere end han. Jeg vil ikke sige, at det er det Testamente, hvorpaa det egentlig kommer an; men det er nu engang til Stede, og det faar nu at gaa dermed, som det kan."

„Jeg har ikke nødig at høre af Deres Mund, kære Richard," sagde jeg, „hvad De har skrevet. Jeg havde hørt det i Forvejen uden noget vredt eller haardt Ord."

„Nej virkelig?" svarede Richard i en blidere Tone. „Det glæder mig at have sagt, at han var en hæderlig Mand uden for denne ulykkelige Sag. Men det siger jeg altid, og jeg har aldrig tvivlet om det. Jeg ved nok, kære Esther, at min Opfattelse synes Dem meget ukærlig, og at den ogsaa vil forekomme Ada saaledes, naar De fortæller hende, hvad vi have talt imellem os; men var De trængt saaledes ind i Sagen som jeg, medens jeg var hos Kenge; vidste De blot, hvilke Masser af Beskyldninger og Kontrabeskyldninger, af Formodninger og Kontraformodninger den indeholder, vilde De finde mig forholdsvis maadeholden."

„Maaske," sagde jeg. „Men tror De, Richard, at der blandt alle disse mange Dokumenter findes synderlig Sandhed og Retfærdighed?"

„Der er Sandhed og Retfærdighed etsteds i Sagen, Esther —"

„Eller var engang for længe siden."

„Er — er — maa være der," vedblev Richard heftig,

„og den maa bringes for Lyset. Men at gøre Ada til Stikpenge og Tavshedsløn er ikke Midlet dertil. De siger, at Processen forandrer mig; John Jarndyce siger, at den forandrer, har forandret og vil forandre enhver, som har nogen Lod eller Del i den. Des større Ret er der følgelig paa min Side, naar jeg vil gøre alt, hvad jeg magter, for at bringe den til Ende.“

„Tror De virkelig, at ingen andre i alle disse mange Aar have gjort alt, hvad de have magtet? Er Vanskeligheden bleven mindre, fordi det saa ofte er slaaet fejl?“

„Det kan ikke vare evig,“ svarede han, idet der blussede en Heftighed op hos ham, som atter fremkaldte det forrige, sørgelige Minde hos mig. „Jeg er ung og udholdende, og Viljekraft og Dristighed have mangen en Gang gjort Vidundere. Andre have kun halvt kastet sig over Sagen. Jeg opofrer mig for den. Jeg gør den til mit Livs Formaal.“

„Aah, kære Richard, saa meget des værre!“

„Nej, nej, nej, frygt ikke for min Skyld,“ svarede han kærlig. „De er en sød, god, forstandig, klog, velsignet Pige; men De har Deres Fordomme. Jeg kommer nu igen tilbage til John Jarndyce. Se, kære Esther, dengang han og jeg stod paa den Fod med hinanden, som han fandt saa ønskelig, stod vi ikke paa nogen naturlig Fod.“

„Er Uenighed og Fjendskab da noget naturligt for Dem?“

„Nej, det siger jeg ikke. Jeg mener, at hele denne Sag sætter os paa en unaturlig Fod, hvormed naturlige Forhold ikke kunne forenes. Det er en anden Grund til at paaskynde den. Naar den er endt, finder jeg maaske, at jeg har taget fejl af John Jarndyce. Mit Hoved bliver maaske klarere, naar jeg er bleven fri for den, og jeg vil maaske da indrømme Rigtigheden af det, De har sagt i Dag. Meget vel! Saa vil jeg tilstaa det og give ham Oprejsning.“

Alting skulde udsættes til dette indbildte Tidspunkt! Alting saa længe holdes i Forvirring og Uklarhed!

„Hør nu, bedste af alle fortrolige,“ sagde Richard, „jeg

ønsker, at min Kusine Ada skal vide, at jeg ikke er egensindig, lunefuld og uretfærdig med Hensyn til John Jarndyce; men at jeg har Grunde og Hensigter at støtte mig til. Jeg ønsker at skildre mig for hende gennem Dem, da hun har saa megen Agtelse og Ærbødighed for sin Fætter John, og fordi jeg ved, at De vil fremstille min Fremgangsmaade i et mildere Lys, selv om De misbilliger den, og — og, kort sagt," tilføjede Richard, der havde tøvet noget ved disse sidste Ord, „fordi jeg — jeg ikke vil fremstille mig i denne trættekære, stridslystne, mistroiske Skikkelse for en saa tillidsfuld Pige som Ada."

Jeg sagde ham, at han havde lignet sig selv mere i disse sidste Ord end i, hvad han ellers havde sagt.

„Ja," indrømmede Richard, „det kan være sandt nok, kære Veninde. Jeg føler det næsten. Men jeg skal nok engang i Tiden vise mig, som jeg virkelig er. Det kan De være rolig for."

Jeg spurgte ham, om dette var alt, hvad han ønskede, at jeg skulde meddele Ada.

„Ikke ganske," svarede han. „Jeg bør ikke skjule for hende, at John Jarndyce svarede paa mit Brev paa sin sædvanlige Maade, idet han tiltalte mig som „Min kære Rick," søgte at overbevise mig om min urigtige Opfattelse og forsikrede mig, at han altid skulde vedblive at være den samme imod mig. — Det er naturligvis alt sammen saa meget godt, men forandrer dog ikke Sagen. — Jeg ønsker ligeledes, at Ada skal vide, at, om jeg ogsaa kun sjælden ser hende, varetager jeg dog lige saavel hendes som mit eget Tarv — idet vi to sejle i den samme Baad — og at jeg haaber, at hun ikke af de løse Rygter, der maatte komme hende for Øre, vil danne sig den Forestilling, at jeg er letsindig eller ufornuftig. Nej, tværtimod; jeg har altid Processens Tilendebringelse for Øje og lægger altid mine Planer i den Retning. Da jeg nu er bleven myndig og har gjort det Skridt, jeg har gjort, holder jeg mig fritagen for ethvert Ansvar over for John Jandyce; men da Ada endnu stadig

er Kanslerretsmyndling, vil jeg dog endnu ikke opfordre hende til at forny vor Forbindelse. Hvis De vil sige hende alt dette paa Deres betænksomme Maade, gør De mig en stor og væsentlig Tjeneste, bedste Esther, og jeg skal da give Jarndyce-ktra-Jarndyce paa Hovedet med endnu større Kraft. Jeg forlanger naturligvis ikke, at noget skal holdes hemmeligt paa Bleak House."

„Richard," sagde jeg, „De nærer megen Tillid til mig; men jeg er bange for, at De ikke vil tage imod Raad af mig."

„I denne Retning kan jeg det umulig. I enhver anden skal jeg med Glæde gøre det."

Som om der gaves nogen anden Retning i hans Liv; som om hele hans Bane og Karakter ikke vare gennemtrængte af een og samme Farve!

„Men jeg tør maaske gøre Dem et Spørgsmaal, Richard?"

„Det skulde jeg mene," svarede han smilende. „Hvem skulde vel turde det, naar De ikke turde?"

„De siger jo selv, at De ikke fører noget synderlig ordentligt Liv?"

„Hvor skulde jeg andet, bedste Esther, naar jeg ingenting har i Orden?"

„Er De atter i Gæld?"

„Ja naturligvis," svarede Richard, forbavset over min Enfoldighed.

„De siger, naturligvis?"

„Ja, kære Barn. Jeg kan ikke kaste mig hel og holden over en Ting, uden at det koster Penge. De glemmer eller ved maaske ikke, at Ada og jeg skulle arve noget ifølge det ene eller det andet Testamente. Spørgsmaalet drejer sig kun om den større eller den mindre Sum. I ethvert Tilfælde falder der noget af til mig. Gud velsigne Dem, De fortræffelige Pige," sagde Richard og gjorde sig ordentlig lystig over mig, „det gaar nok! Jeg skal nok klare den Sag!"

Jeg saa saa tydelig den Fare, hvori han svævede, at jeg i Adas, i min Formynders, i mit eget Navn brugte de indstændigste Bønner, jeg kunde udtænke, for at advare

ham imod den og vise ham nogle af hans Fejltagelser. Han hørte taalmodig og venlig paa alt, hvad jeg sagde; men det sprang tilbage fra ham uden at gøre mindste Virkning. Jeg kunde ikke undre mig herover efter den Maade, hvorpaa han i sin forudindtagne Stemning havde modtaget min Formynders Brev; men jeg besluttede dog endnu at prøve paa, hvad Ada var i Stand til.

Da vor Spadseretur derfor havde bragt os tilbage til Landsbyen, og jeg var kommen hjem til Frokost, forberedte jeg Ada paa den Forklaring, jeg havde at give hende, og sagde hende nøjagtig, hvorfor jeg troede, at Richard gjorde sig selv ulykkelig og spredte hele sit Liv for Vinden. Det gjorde hende naturligvis meget nedtrykt, skønt hun stolede langt, langt mere end jeg paa, at han vilde rette sine Fejl, og hun skrev straks følgende lille Brev til ham:

„Kæreste Fætter!

Esther har underrettet mig om alt, hvad du har sagt hende i Morges. Jeg skriver dette for i mit eget Navn paa det indstændigste at gentage alt, hvad hun har sagt, og for at lade dig vide, at jeg er overbevist om, at du sent eller tidlig i vor Fætter John vil se et Mønster paa Sanddruhed, Redelighed og Godhed og dybt, dybt angre, at du — om ogsaa mod din Vilje — har gjort ham stor Uret.

Jeg ved ikke rigtig, hvorledes jeg skal udtrykke, hvad jeg dernæst ønsker at sige dig; men jeg haaber, at du vil opfatte det saaledes, som det er ment. Jeg nærer Frygt for, kæreste Fætter, at det til Dels er min Skyld, at du nu skaffer dig saa megen Sorg — og rammer Sorgen dig, rammer den ogsaa mig. Hvis dette skulde være Tilfældet, eller hvis du tænker for meget paa mig ved det, du foretager dig, saa bønfalder jeg dig paa det indstændigste at lade det fare. Du kan ikke gøre noget for min Skyld, som vilde gøre mig halvt saa glad, som naar du vilde vende Ryggen til den Skygge, hvori vi begge ere blevne fødte. Bliv ikke vred paa mig, fordi jeg siger dette. Kære, gode

Richard, for min Skyld, for din egen og af en naturlig Modbydelighed for den Kilde til Sorg, som har gjort sit til at gøre os begge forældreløse, mens vi vare saa unge, beder jeg dig: Lad det fare. Vi have nu al Grund til at vide, at der intet godt, intet Haab er deri; at der ikke kan vindes andet end Sorg deraf.

Kære Fætter, det er overflødigt for mig at tilføje, at du er fuldstændig fri, og at du højst sandsynlig vil finde en, som du vil elske langt højere end din første Ungdomsdrøm. Jeg er overbevist om, hvis du tillader, at jeg siger det, at den, du vælger, langt vilde foretrække at følge din Skæbne vidt og fjernt, om end den bliver nok saa beskeden, og se dig glad, opfylde din Pligt og gaa frem paa den Bane, du selv har valgt, fremfor Haabet om at blive, ja endog for at være meget rig sammen med dig, naar det skulde betales med aarlange Udsættelser og Ængstelse og Ligegyldighed for andre Ting. Du vil maaske undre dig over, at jeg kan sige dette saa tillidsfuldt, da jeg har saa lidt Kundskab og Erfaring; men jeg ved det med Vished, fordi jeg føler det.

Din inderlig hengivne
Ada."

Denne Billet førte meget snart Richard til os, men frembragte kun lidt om i det hele nogen Forandring hos ham. Vi maatte gerne prøve, hvem der havde Ret og hvem Uret; han skulde vise os det, vi skulde faa det at se. Han var livlig og varm, som om Adas Ømhed havde glædet ham; men jeg kunde kun med et Suk haabe, at Brevet vilde gøre et dybere Indtryk paa hans Sind, ved at han atter læste det.

Da de skulde blive sammen med os den Dag og havde bestilt Pladser med Diligencen for at vende tilbage næste Morgen, søgte jeg Lejlighed til at tale med Skimpole, og da vi vare saa meget ude i fri Luft, fandt jeg let en saadan og sagde da, at det var ansvarsfuldt at opmuntre Richard.

„Ansvarsfuldt, bedste Miss Summerson?“ gentog han, idet han opfattede Ordet med sit venligste Smil. „Jeg er det sidste Menneske i Verden, paa hvem dette Ord kan passe. Jeg har aldrig i mit Liv været ansvarlig for noget; jeg kan ikke være det.“

„Jeg er dog bange for, at det er noget, som enhver er nødt til at være,“ sagde jeg noget frygtsomt; thi han var langt ældre og langt klogere end jeg.

„Nej virkelig?“ sagde Skimpole, idet han modtog denne ny Oplysning med spøgefuld Overraskelse. „Men enhver er dog vel ikke nødt til at være solvent? Det er jeg ikke, det har jeg aldrig været. Se engang, kære Miss Summerson,“ sagde han, idet han tog en Haandfuld Smaapenge op af Lommen, „her er nu en Slump Penge; men jeg har ingen Forestilling om, hvor mange der er. Jeg kan ikke tælle. Det kan være, at der er fire Shillings og ni Pence, og det kan ogsaa være, at der er fire Pund og ni Shillings. Man siger mig, at jeg skylder mere bort end det. Det er meget muligt. Jeg skylder alt det bort, som godmodige Mennesker ville tillade mig at skylde bort. Naar de ikke sige Stop til mig, hvorfor skulde jeg da gøre det? Der har De Harald Skimpole i det smaa. Er det Ansvarlighed, saa er jeg ansvarlig.“

Det utvungne Væsen, hvormed han gemte Pengene igen og saa paa mig med et Smil paa sit fine Ansigt, som om han havde omtalt en lille Mærkelighed hos en ganske anden Person, bragte mig næsten til at tro, at han virkelig intet havde at gøre dermed.

„Naar De nævner Ansvarlighed,“ vedblev han, „bliver jeg tilbøjelig til at sige, at jeg aldrig har haft den Lykke at kende nogen, hvem jeg kunde holde for saa vederkvægende ansvarlig som De. De forekommer mig at være en sand Prøvesten for Ansvarlighed. Naar jeg ser Dem, kære Miss Summerson, saa opsat paa at holde det hele lille ordentlige System, hvis Midtpunkt De er, i den mest fuldkomne Gang, bliver jeg tilbøjelig til at sige mig selv — ja,

jeg siger det virkelig meget ofte til mig selv — det er Ansvarlighed."

Efter disse Ytringer var det vanskeligt at forklare, hvad jeg mente; men jeg gik dog saa vidt dermed, at jeg sagde, at vi alle haabede, at han vilde fraraade og ikke støtte Richard i de sangvinske Planer, han nu nærede.

„Med største Fornøjelse," svarede han, „hvis jeg bare kunde. Men, kære Miss Summerson, jeg forstaar ikke at forstille mig eller bruge List. Naar han tager mig ved Haanden og fører mig igennem Westminster Hall i et luftigt Optog efter Fortuna, saa maa jeg følge med. Naar han siger: „Skimpole, dans med!" saa maa jeg danse med. Den sunde Menneskeforstand vilde ikke gøre det, ved jeg nok; men jeg har ingen sund Menneskeforstand."

„Det er meget uheldigt for Richard."

„Synes De? Sig ikke det! Lad os engang sætte, at han holder Omgang med den sunde Menneskeforstand — en fortræffelig Mand — en hel Del rynket — skrækkelig praktisk — Smaapenge nok i hver Lomme til at kunne bytte en Tipunds Note — linieret Regnskabsbog i Haanden — ser i det hele taget ud som en Rodemester. Vor kære Richard, der er sangvinsk, heftig, springer over Hindringer, brister af Poesi ligesom en ung Blomsterknop, siger til den meget hæderlige Omgangsfælle: „Jeg ser en gylden Udsigt for mig; den er meget straalende, den er meget smuk, den er meget munter; nu springer jeg over Landskabet for at komme hen til den!" Den hæderlige Omgangsfælle giver ham øjeblikkelig et Dunk i Hovedet med den linierede Regnskabsbog, svarer ham ganske bogstavelig og prosaisk, at han ikke kan se noget sligt; viser ham intet andet end Gebyrer, Bedrageri, Hestehaars Parykker og sorte Kapper. Det, ser De nu selv, er en sørgelig Forandring — ganske vist i allerhøjeste Maade forstandig, men ubehagelig. Saaledes kan jeg ikke bære mig ad. Jeg har ingen linieret Regnskabsbog; jeg har i min Krop ingen af de Dele, hvoraf en Rode-

mester er sammensat; jeg er aldeles ikke hæderlig og ønsker heller ikke at være det. Sært maaske, men saaledes er det!"

Det var unyttigt at sige mere, hvorfor jeg foreslog, at vi skulde indhente Ada og Richard, der gik et lille Stykke foran os, og ganske opgav Skimpole. Han havde om Formiddagen været ovre paa Herregaarden og beskrev nu lunefuldt Familieportrætterne. Der var saadanne vældige Hyrdinder blandt de hedengangne Ladyer Dedlock, fortalte han os, at fredelige Hyrdestave forvandledes til Angrebsvaaben i deres Hænder. I Snørliv og med Pudder i Haaret vogtede de strengt deres Faareflokke og paaklæbede deres Skønhedspletter for at forfærde simple Folk, ligesom andre Stammers Høvdinger bruge deres Krigsmaling. Der var en Sir N. N. Dedlock med et Feltslag, en sprængt Mine, Røgstøtter, Lynglimt, en brændende By og en stormet Skanse, alt sammen i fuld Virksomhed mellem Bagbenene paa hans Hest, sagtens for at vise, hvor lidt en Dedlock ænsede saadanne Smaating. Han skildrede den hele Slægt, som om den øjensynlig i levende Live havde været, hvad han kaldte „udstoppede Mennesker" — en stor Samling, med Glasøjne, opstillede paa den sindrigste Maade paa deres forskellige Pinde og Knager, meget korrekte, aldeles uden Liv og stadig i Glaskapsler.

Jeg kunde ikke nu være saa rolig, naar der skete en Hentydning til dette Navn, at det jo var en Lettelse for mig, da Richard med et Udbrud af Forundring ilede bort for at modtage en fremmed, som han havde set langsomt nærme sig os.

„Gud," sagde Skimpole, „Vholes!"

Vi spurgte, om det var en Ven af Richard.

„Hans Ven og juridiske Konsulent," svarede Skimpole. „Har De nu Lyst, kære Miss Summerson, til at se sund Menneskeforstand, Ansvarlighed og Hæderlighed forenede paa eet Sted — ønsker De at se en eksemplarisk Mand — da er Vholes Manden."

Vi vidste ikke, sagde vi, at Richard fik Hjælp af nogen Mand af dette Navn.

„Da han kom ud af sin juridiske Barndom," svarede Skimpole, „tog han Afsked med vor konverserende Ven Kenge og indlod sig, tror jeg, med Vholes. Ja, jeg ved, at han gjorde det, fordi jeg forestillede ham for Vholes."

„Havde De kendt ham længe?" spurgte Ada.

„Vholes? Bedste Miss Clare, jeg havde den Slags Kendskab til ham, som jeg har haft til adskillige Mænd af hans Fag. Han havde gjort et og andet paa en meget forekommende, høflig Maade — taget Skridt, tror jeg, at det kaldes — hvilket endte med, at han skred til at tage mig. En tredje Mand havde den Godhed at træde til og betale Pengene, en Sum af noget og fire Pence; jeg har glemt, hvor mange Pund og Shillings det var, men jeg ved, at det endte med fire Pence, fordi det dengang forekom mig saa snurrigt, at jeg kunde skylde nogen fire Pence — og derefter bragte jeg dem sammen. Vholes bad mig forestille ham, og jeg føjede ham deri. Og nu da jeg kommer til at tænke derpaa," han saa forskende paa os med sit frimodigste Smil, da han gjorde denne Opdagelse, „Vholes gav mig nok Stikpenge! Han gav mig noget og kaldte det Provision. Var det en Fempunds Note? Ved De hvad, jeg tror bestemt, det var en Fempunds Note!"

Han fik ikke Tid til yderligere at overveje dette Punkt; thi Richard kom ophidset tilbage og forestillede Vholes — en gusten Mand med tynde Læber, der saa ud, som om de vare kolde, røde Pletter hist og her i Ansigtet, høj og mager, omtrent halvhundrede Aar gammel, højskuldret og duknakket. Sort klædt, som han var, med sorte Handsker og tilknappet lige op til Hagen, var der intet saa mærkeligt ved ham som hans livløse Væsen og det langsomme, faste Blik, hvormed han iagttog Richard.

„Jeg haaber, at jeg ikke forstyrrer Dem, mine Damer," sagde Vholes; og nu opdagede jeg, at han endvidere udmærkede sig ved en vis indvortes Maade at tale paa. „Jeg

har aftalt med Mr. Carstone, at han altid skal faa at vide, naar hans Sag staar paa Retslisten, og da en af mine Skrivere i Gaar Aftes underrettede mig om, at den ganske uventet var bleven fastsat til i Morgen, tog jeg selv i Morges med Diligencen hertil for at konferere med ham."

„Ja," sagde Richard ivrig og med et triumferende Blik paa Ada og mig, „nu snegle vi ikke saa langsomt af Sted som før; vi begynde at tage Fart! Vi maa leje en Vogn for at kunne komme over til Poststationen og tage med Diligencen i Aften!"

„Som De vil, Sir," svarede Vholes. „Jeg er ganske til Deres Tjeneste."

„Lad mig engang se!" sagde Richard og saa paa sit Ur. „Naar jeg nu springer ned til Kroen, pakker min Vadsæk og bestiller en Gig, eller hvad der ellers er at faa, have vi endnu en Time tilovers, førend vi skulle af Sted. Jeg kommer tilbage og drikker Te. Kusine Ada, vil du og Esther tage jer af Mr. Vholes, mens jeg er borte?"

Og væk var han i sin Ivrighed og sit Hastværk og kom os snart af Syne i Tusmørket. Vi andre gik hen ad Huset til.

„Er Mr. Carstones Nærværelse nødvendig i Morgen?" spurgte jeg. „Kan den nytte noget?"

„Nej, Miss," svarede Vholes; „ikke det jeg ved."

Baade Ada og jeg beklagede derfor, at han vilde tage bort, kun for at blive skuffet.

„Mr. Carstone har nu engang gjort sig det til Grundsætning selv at varetage sit Tarv," sagde Vholes, „og naar en Klient har gjort sig noget til Grundsætning, og det ikke er umoralsk, bliver det min Pligt at gennemføre det. I Forretninger vil jeg gerne være nøjagtig og aaben. Jeg er Enkemand med tre Døtre — Emma, Jane og Caroline — og mit Ønske er at opfylde mine Pligter for at kunne efterlade dem et godt Navn. Dette synes at være et smukt Sted, Miss."

Da disse Ord henvendtes til mig, svarede jeg ja og opregnede Egnens væsentligste Skønheder.

„Nej virkelig?“ sagde Vholes. „Jeg er saa lykkelig at kunne understøtte min gamle Fader i Taunton Dalen, hans Fødested, og beundrer meget den Egn. Jeg havde ikke troet, at der var noget saa tiltrækkende her.“

For at holde Samtalen i Gang spurgte jeg Vholes, om han kunde have Lyst til altid at leve paa Landet.

„Der, Miss,“ svarede han, „tager De mig paa det ømme Sted. Mit Helbred er ikke godt — min Fordøjelse er nemlig meget svækket — og havde jeg kun mig selv at tage Hensyn til, vilde jeg tage min Tilflugt til Landlivet, i Særdeleshed da Forretninger altid have hindret mig i at omgaas godt Selskab i Almindelighed og særlig Damerne, hvad der altid har været mit inderligste Ønske. Men da jeg har mine tre Døtre, Emma, Jane, Caroline, og min gamle Fader, har jeg ikke Raad til at være egenkærlig. Vel har jeg nu ikke længer nødig at sørge for en kær Bedstemoder, der døde i sit hundrede og andet Aar; men der er endnu stadig nok tilbage til at gøre det uundgaaelig nødvendigt, at Møllen holdes i Gang.“

Det krævede nogen Opmærksomhed at høre, hvad han sagde, paa Grund af hans indvortes Talen og livløse Væsen.

„De maa undskylde, at jeg har nævnt mine Døtre,“ sagde han. „Det er min Svaghed. Jeg vilde saa gerne efterlade de stakkels Pigebørn en lille Formue og et godt Navn.“

Vi kom nu til Boythorns Hus, hvor Tebordet stod dækket og ventede paa os. Kort efter kom Richard, ilfærdig og urolig, og hviskede noget til Vholes, idet han bøjede sig over hans Stol. Vholes svarede højt — eller næsten saa højt, tror jeg, som han altid plejede at svare: „De vil skaffe Vogn til mig? Det kommer mig ud paa et. Som De vil. Jeg er ganske til Deres Tjeneste.“

Skimpole skulde blive til om Morgenen for at indtage de to Pladser, der allerede vare betalte, og da Ada og jeg vare nedslaaede baade over Richards Væsen og over at skulle skilles fra ham, viste vi saa tydelig, som vi paa en høflig

Maade kunde, at vi vilde overlade Skimpole til det Dedlockske Vaaben og trække os tilbage, naar de rejsende vare borte.

Da Richards glade Stemning rev alting med sig, gik vi alle sammen op paa Bakken oven for Landsbyen, hvor Richard havde bestilt en Gig til at vente paa sig, og hvor vi fandt en Mand staaende med en Lygte ved Siden af den magre, lysegule Hest, der var spændt for Giggen.

Jeg skal aldrig glemme de to, der sad ved Siden af hinanden, oplyste af Lygten; Richard lutter Overgivenhed, Ild og Latter med Tømmen i Haanden, og Vholes ganske stille, med sorte Handsker, tilknappet og seende paa ham, som om han saa paa sit Bytte og forheksede det. Det hele Billede af denne varme, mørke Aften, Kornmodene, den støvede, af Hækker og høje Træer indhegnede Landevej, den magre, lysegule Hest, som spidsede Øren, og den Fart, hvormed de kørte af Sted til Jarndyce-ktra-Jarndyce, staar tydelig for mine Øjne.

Min elskede Veninde sagde den Aften til mig, at hvad enten det gik Richard heldig eller uheldig, hvad enten han fik Venner eller blev venneløs, kunde det kun gøre den ene Forskel for hende, at jo mere han trængte til et trofast Hjertes Kærlighed, des mere Kærlighed vilde dette ene trofaste Hjerte have at give ham; han tænkte jo paa hende trods sine Fejl, og derfor vilde hun altid tænke paa ham, aldrig paa sig selv, naar hun kunde opofre sig for ham, aldrig paa sin egen Glæde, naar hun kunde fremme hans.

Mon hun holdt sit Ord?

Jeg ser hen ad den foran mig liggende Vej, hvor Afstanden allerede bliver kortere, og Rejsens Maal begynder at kunne øjnes, og trofast og god, højt oppe over Kanslerretsprocessens døde Hav og alle de Askefrugter, det kaster op paa Land, synes jeg, at jeg ser min Yndling.

Sjette Kapitel.

En Kamp.

Da den Tid kom, at vi skulde vende tilbage til Bleak House, vare vi der punktlig den fastsatte Dag og modtoges med et overvældende Velkommen. Jeg havde ganske genvundet mit Helbred og mine Kræfter, og da jeg saa Husholdningsnøglerne ligge til mig paa mit Værelse, ringede jeg mig selv ind med en lille lystig Kimen, som om jeg havde været et nyt Aar. „Atter Pligten, Pligten, Esther," sagde jeg, „og hvis du ikke er overvættes glad ved at opfylde den med endnu større Villighed og Tilfredshed end før, saa bør du være det; det er alt, hvad jeg har at sige dig, min Ven!"

De første Formiddage, der vare saa fulde af Travlhed og Forretninger, brugte jeg til Opgørelse af saa mange Regnskaber, til saa hyppige Rejser frem og tilbage mellem Brummeriet og de andre Dele af Huset, saa mange Mønstringer af Skabe og Skuffer, saadan en ny Begyndelse over det hele, at jeg ikke fik et Øjeblik tilovers. Men da alt dette var overstaaet, og alt var kommet i Orden, tog jeg til London nogle Timer, hvilket noget i det Brev, jeg havde tilintetgjort i Boythorns Hus, havde bragt mig til i mit stille Sind at beslutte.

Jeg gjorde Caddy til Paaskud for dette Besøg og skrev i Forvejen en Billet til hende for at bede hende ledsage mig paa en lille Forretningsudflugt. Da jeg tog meget tidlig hjemmefra, kom jeg saa tidlig til London med Diligencen, at jeg havde hele Dagen til min Raadighed.

Caddy, som ikke havde set mig siden sin Bryllupsdag, var saa glad og venlig, at jeg næsten blev bange for, at jeg vilde gøre hendes Mand skinsyg; men han var paa sin Vis lige saa slem — lige saa god, mener jeg, og det var, kort sagt, den gamle Historie, og ingen vilde levne mig den mindste Mulighed til at gøre det allermindste fortjenstlige.

Den gamle Turveydrop laa til Sengs, hørte jeg, og Caddy lavede hans Chokolade, som en melankolsk lille Læredreng — det forekom mig underligt, at nogen kunde sættes i Lære hos en Dansemester — skulde bringe ovenpaa. Hendes Svigerfader var særdeles venlig og opmærksom, fortalte Caddy mig, og de levede meget lykkelig sammen. — Naar hun sagde, at de levede sammen, mente hun, at den gamle Herre fik alt, hvad der var godt, og havde hele den gode Beboelseslejlighed, mens hun og hendes Mand tog til Takke med, hvad de kunde faa, og vare stuvede sammen i et Par Hjørneværelser oven over Stalden. —

„Men hvorledes har Deres Moder det, Caddy?“ spurgte jeg.

„Jeg hører fra hende gennem Fader, Esther, men ser kun sjælden noget til hende. Vi ere gode Venner, kan jeg Gud ske Lov sige; men Moder finder, at der er noget latterligt i, at jeg har giftet mig med en Dansemester, og er bange for, at det ogsaa skal ramme hende.“

„Og Deres Fader, Caddy?“

„Han kommer her hver Aften,“ svarede Caddy, „og er saa glad ved at sidde i Krogen der, at det er en Fornøjelse at se ham.“

Idet jeg kastede et Blik paa Krogen, saa jeg tydelig Mærket af Jellybys Hoved paa Væggen. Det var trøsteligt at vide, at han havde fundet et saadant Hvilested for det.

„Og De selv, Caddy,“ vedblev jeg, „De har sikkert altid nok at gøre?“

„Ja, kære Esther, det har jeg rigtignok; thi for at betro Dem en stor Hemmelighed, saa øver jeg mig i Dans for at kunne give Undervisning deri. Prinses Helbred er ikke stærkt, og jeg vilde saa gerne kunne hjælpe ham. Med sine Skoler hist og sine Klasser her, sine private Elever og Lærlingene har han virkelig alt for meget at gøre, den Stakkel!“

Forestillingen om Lærlingene forekom mig endnu saa morsom, at jeg spurgte, om der var mange af dem.

„Fire,“ svarede Caddy. „Een i Huset og tre udenfor. Det er meget gode Børn, kun ville de, naar de komme sammen, gerne lege — som Børn jo altid ville — i Stedet for at passe deres Arbejde. Den lille Dreng, som de saa, valser derfor alene med sig selv i det tomme Køkken, og de andre fordele vi omkring i Huset, som vi bedst kunne.“

„Det er naturligvis kun, for at de kunne øve sig i Trinene?“

„Ja, paa den Maade øve de sig saa og saa mange Timer ad Gangen i de Trin, de have for. De danse i Akademiet, og paa denne Tid af Aaret udføre vi Ture Klokken fem hver Morgen.“

„Det er et besværligt Liv!“ udbrød jeg.

„Ja, kære Esther,“ svarede Caddy smilende, „naar Lærlingene fra Byen ringe os op om Morgenen — Klokken gaar ind i vort Sovekammer for ikke at forstyrre den gamle Mr. Turveydrop — og jeg aabner Vinduet og ser dem staa paa Dørtrinet med deres smaa Dansesko under Armen, kommer jeg uvilkaarlig til at tænke paa Skorstensfejeren.“

Alt dette fremstillede rigtignok Kunsten for mig i et sælsomt Lys. Caddy glædede sig over Virkningen af sin Meddelelse og fortalte mig muntert Enkelthederne ved sine egne Studier.

„For at spare Udgifter, kære Esther, maa jeg kunne spille lidt baade paa Klaver og paa Violin og maa følgelig øve mig paa disse to Instrumenter saavel som i Enkelthederne ved vor Haandtering. Hvis Moder havde været saaledes som andre Mennesker, havde jeg maaske haft lidt musikalsk Kundskab at begynde med. Men det havde jeg nu ikke, og denne Del af Arbejdet er i Begyndelsen lidt afskrækkende, maa jeg tilstaa. Men jeg har et meget godt Øre og er vant til Kedsommeligheder — det kan jeg da i ethvert Tilfælde takke Moder for — og en god Vilje trækker et svært Læs, ved De nok.“ Med disse Ord satte Caddy sig smilende ved et lille klingrende Klaver og hamrede nok saa kækt væk paa en Kvadrille. Derpaa stod hun god-

modig rødmende op igen og sagde, medens hun endnu stadig smilede: „Le ikke ad mig, saa er De sød!“

Jeg kunde snarere have grædt, men gjorde ingen af Delene og roste og opmuntrede hende af mit ganske Hjerte, da jeg var overbevist om, at skønt hun kun var en Dansemesters Kone og i sin indskrænkede Ærgerrighed alene tragtede efter selv at blive i Stand til at give Undervisning i Dans, var hun slaaet ind paa en naturlig og gavnlig Bane af kærlig Flid og Udholdenhed, der var fuldt ud saa god som en Mission.

„Kære Esther,“ sagde Caddy glad, „De kan ikke tro, hvor De opmuntrer mig. Jeg kommer til at skylde Dem, De ved ikke hvor meget. Hvilke Forandringer, Esther, selv i min lille Verden! Husker De den første Aften, da jeg var saa uartig og saa fuld af Blækklatter? Hvem skulde da blandt alle andre Muligheder og Umuligheder være falden paa, at jeg nogen Sinde skulde komme til at lære Folk at danse?“

Da hendes Mand, der havde forladt os, mens vi snakkede saaledes sammen, nu kom tilbage, førend han skulde til at undervise Lærlingene i Balsalen, sagde Caddy, at hun var ganske til min Raadighed. Men det glædede mig at kunne svare hende, at Tiden til mit Besøg endnu ikke var kommen; thi det vilde have været mig ubehageligt at skulle have taget hende med nu. Vi gik derfor alle tre ind til Lærlingene, og jeg tog selv Del i Dansen.

Lærlingene vare de snurrigste Smaafolk af Verden. Foruden den melankolske Dreng, som jeg haabede ikke var bleven det af at valse alene i det tomme Køkken, var der to andre Drenge og en lille snavset, halt Pige i en Flors Kjole, saadant et for tidlig udviklet Pigebarn med en forjasket Hat — ligeledes af Flor — paa Hovedet og et Par tyndsaalede Sko i en gammel, luvslidt Fløjls Sypose. Drengene vare ynkelige, naar de ikke dansede, og havde Lommerne fulde af Sejlgarn, Springstene og Pinde, og deres Ben og Fødder og navnlig Hæle vare i højeste Grad klodsede. Jeg

spurgte Caddy, hvorfor deres Forældre havde valgt dette Fag for dem. Men hun svarede, at det vidste hun ikke; de skulde maaske være Lærere eller maaske Skuespillere. Deres Forældre vare alle sammen simple Folk, og den melankolske Drengs Moder havde Udsalg af Ingefærøl.

Vi dansede en Times Tid med megen Værdighed, og den melankolske Dreng gjorde Mirakler med sine Underekstremiteter, hvilke syntes at have en vis Fornøjelse, der dog aldrig gik op over Bæltestedet. Caddy havde, medens hun iagttog sin Mand og aabenbart havde taget sig ham til Mønster, faaet en Ynde og Ro, der tilhørte hende selv og i Forening med hendes smukke Ansigt og Figur var ualmindelig klædelig. Hun lettede ham allerede meget ved disse unge Menneskers Undervisning, og han skred sjælden ind, undtagen for at udføre sin Del af Turen, naar han havde noget at gøre i den. Han spillede altid Melodien. Det Flors Barns Affekterthed og Nedladenhed mod Drengene var et kosteligt Syn. Og saaledes dansede vi en stiv Klokketime.

Da Øvelsen var forbi, lavede Caddys Mand sig til at gaa hen i en Skole, og Caddy løb ud for at gøre sig i Stand til at følge med mig. Imidlertid sad jeg i Balsalen og iagttog Lærlingene. De to Drenge fra Byen gik ud paa Trappen for at trække deres Halvstøvler paa og rykke Drengen, der hørte til Huset, i Haaret, hvilket jeg sluttede af hans Indvendinger, og da de kom ind igen med Trøjerne tilknappede, inden for hvilke de havde stukket deres Dansesko, tog de noget koldt Kød og Brød frem og bivuakerede under en malet Lyre paa Væggen. Da den lille Flors Pige havde proppet sine Sandaler i Syposen og taget et Par nedtraadte Sko paa, rystede hun med et Sæt Hovedet ind i den forjaskede Hat og svarede paa mit Spørgsmaal, om hun holdt af at danse, med at sige: „Ikke med Drenge," hvorpaa hun bandt Hattebaandet tværs over Hagen og gik haanlig hjem.

„Det gør gamle Mr. Turveydrop saa ondt," sagde Caddy,

„at han endnu ikke er færdig med at klæde sig paa og ikke kan have den Fornøjelse at se Dem, førend De gaar. De er en af hans Yndlinge, Esther.“

Jeg svarede, at jeg var ham meget taknemmelig, men troede det dog ikke nødvendigt at tilføje, at jeg med Fornøjelse gav Afkald paa denne Opmærksomhed.

„Han bruger saa lang Tid til at klæde sig paa,“ sagde Caddy, „da saa mange se op til ham i saa Henseende, og han har sit Renommé at holde ved lige. De kan ikke tænke Dem, hvor venlig han er mod Fader. Om Aftenen taler han til Fader om Prinsregenten, og jeg har aldrig set Fader more sig saa godt.“

Der var noget i denne Skildring af, hvorledes Turveydrop frydede Jellyby med sin Holdning, som morede mig meget. Jeg spurgte Caddy, om han tog hendes Fader ud med sig.

„Nej, det gør han ikke; men han taler til Fader, og Fader beundrer ham og hører til og synes godt om det. Jeg ved naturligvis nok, at Fader ikke kan gøre Krav paa at have Holdning; men de komme saa brillant ud af det med hinanden. De kan ikke tænke Dem, hvor godt de passe sammen. Jeg har aldrig før set Fader snuse; men han tager regelmæssig en Pris af Mr. Turveydrops Daase og bliver hele Aftenen ved at holde den for Næsen og tage den bort igen.“

At gamle Turveydrop nogen Sinde under alle Livets Omskiftelser og Forandringer skulde være kommen Jellyby til Undsætning mod Borriobula-Gha, forekom mig at være en af de morsomste af alle Morsomheder.

„Og Peepy,“ sagde Caddy lidt tøvende, „som jeg var mest bange for — næst efter at jeg selv skulde faa Smaafolk — skulde falde Mr. Turveydrop til Besvær, ham er han saa mageløs imod. Han forlanger at se ham, kære Veninde! Han lader ham bringe sig Avisen op paa Sengen; han giver ham Skorpen af sit ristede Brød at spise, lader ham gaa Smaaærinder for sig i Huset, sender ham til mig

efter Smaapenge. Kort sagt, og for ikke at gøre langt Vrøvl, jeg er en meget lykkelig Kone og bør være taknemmelig. Hvor skulle vi hen, Esther?"

„Til Old Street Road, hvor jeg maa tale et Par Ord med den Kontorist, som modtog mig paa Diligencekontoret den Dag, jeg kom til London og saa Dem første Gang, kære Caddy," svarede jeg. „Nu, da jeg tænker paa det, husker jeg, at det var den Herre, som førte os til Deres Hjem."

„Saa er det jo ganske naturligt, at jeg ledsager Dem."

Til Old Street Road gik vi da og spurgte, om Mrs. Guppy var hjemme. Mrs. Guppy, der boede til Gaden og øjensynlig havde svævet i Fare for at knække sig selv som en Nød i Dagligstuedøren ved at titte ud ad den, førend der blev spurgt efter hende, fremstillede sig straks og bad os gaa ind. Det var en gammel Dame med en stor Kappe, en temmelig rød Næse og et temmelig ustadigt Blik; men hun smilede over hele Ansigtet. Hendes lille beklumrede Kabinet var indrettet til at modtage Besøg, og der hang et Portræt af hendes Søn i det, der, havde jeg nær skrevet, lignede mere end Virkeligheden selv; det holdt saa halsstarrig fast paa ham og vilde paa ingen Maade lade ham slippe.

Men ikke alene Portrættet var til Stede; vi traf tillige Originalen. Han var meget broget klædt og sad ved et Bord, hvor han læste i juridiske Dokumenter med Pegefingeren paa Panden.

„Miss Summerson," sagde han, idet han rejste sig, „dette er i Sandhed en Oase. Vær saa god at sætte en Stol til den anden Dame, Moder, og gaa saa af Vejen."

Mrs. Guppy, hvis idelige Smilen gav hende et ganske skælmsk Udseende, opfyldte sin Søns Ønske og satte sig derpaa i en Krog, idet hun med begge Hænder holdt sit Lommetørklæde mod sit Bryst, som om det kunde være et Omslag.

Jeg forestillede Caddy, og Guppy sagde, at alle mine

Venner vare mere end velkomne, hvorpaa jeg gik over til Hensigten med mit Besøg.

„Jeg tog mig den Frihed at sende Dem en Billet.“

Guppy indrømmede Modtagelsen ved at tage den op af sin Brystlomme, trykke den til sine Læber og med et Buk atter gemme den i Lommen. Mrs. Guppy morede sig saa kostelig derover, at hun virrede med Hovedet, medens hun smilede og stiltiende appellerede til Caddy med sin Albu.

„Kunde jeg tale et Par Ord med Dem i Enrum?“ spurgte jeg.

Mage til Guppys Moders Overgivenhed i dette Øjeblik tror jeg aldrig at have set. Hun lo ikke højt, men virrede med Hovedet og rystede paa det, holdt Tørklædet for Munden, appellerede til Caddy med sin Albu, Haand og Skulder og var i det hele saa ubeskrivelig fornøjet, at hun kun med Møje kunde føre Caddy gennem den lille Fløjdør ind i sit Sovekammer ved Siden af.

„Miss Summerson,“ sagde Guppy, „De vil undskylde det kejtede Væsen hos en Moder, der altid tænker paa sin Søns Lykke. Skønt Moder ikke sjælden ved dette Væsen kan vække pinlige Tanker, ledes hun dog ene og alene af sin moderlige Følelse.“

Jeg vilde næppe have troet, at nogen saa pludselig kunde være bleven saa rød eller have forandret sig saa meget, som Guppy gjorde, da jeg nu slog mit Slør til Side.

„Jeg udbad mig at turde tale nogle Øjeblikke med Dem her,“ sagde jeg, „i Stedet for at søge Dem hos Mr. Kenge, da jeg, idet jeg mindedes, hvad De engang havde sagt mig, var bange for, at jeg maaske ellers kunde volde Dem en eller anden Ubehagelighed, Mr. Guppy.“

Jeg voldte ham saamænd allerede nu Ubehageligheder nok. Jeg har aldrig set en saadan Befippelse, en saadan Forbavselse og Skræk.

„Miss Summerson,“ stammede Guppy „jeg — jeg beder Dem undskylde, men i vort Fag hol — holdes det for nød — nødvendigt at — være tydelig. De har hentydet til en

Lejlighed, Miss, da jeg — da jeg havde den Ære at gøre en Tilstaaelse, som —"

Han syntes at faa noget i Halsen, som det var ham umuligt at synke. Han førte Haanden op til den, hostede, skar Ansigter, søgte atter at synke det, hostede igen, skar paa ny Ansigter, saa sig om overalt i Værelset og bladede i sine Papirer.

„Jeg er bleven lidt svimmel, Miss," forklarede han, „og lidt forstyrret i Hovedet. Jeg — hm — jeg faar undertiden saadanne Anfald!"

Jeg gav ham lidt Tid til at fatte sig, og han brugte den til at holde sin Haand mod Panden og tage den bort igen og til at skyde sin Stol ind i Krogen bag ved sig.

„Jeg vilde sige, Miss," sagde Guppy — „Gud, det er noget bronkitisk, tror jeg — hm! — sige, at De ved den Lejlighed havde den Godhed at afvise og forkaste en Erklæring. De — De har maaske intet imod at indrømme dette? Skønt her ingen Vidner ere til Stede, vilde det maaske dog være en Tilfredsstillelse for — for Deres Sjæl — at gøre denne Indrømmelse."

„Der kan ikke være mindste Tvivl om, at jeg uden Forbehold afslog Deres Forslag."

„Tak, Miss," svarede han og maalte Bordet med sine rystende Hænder. „For saa vidt er det tilfredsstillende, og det gør Dem Ære. Hm — det er ganske bestemt Bronkitis! — Det maa være noget i Luftrøret — hm — De vil maaske ikke tage mig det ilde op, hvis jeg ytrer — ikke fordi det er nødvendigt; thi Deres egen sunde Fornuft, ja enhvers sunde Fornuft maa indse det — hvis jeg ytrer, at denne Erklæring fra min Side var afgørende og endte dermed?"

„Det fatter jeg helt vel," sagde jeg.

„Maaske — hm — det er vistnok ikke den Formalitet værd, men det kunde dog muligvis være en Tilfredsstillelse for Deres Sjæl — maaske vilde De ikke have noget imod at indrømme dette, Miss?"

„Det indrømmer jeg fuldt ud og med største Glæde."

„Mange Tak. Det er virkelig meget hæderligt. Jeg beklager, at min Livsstilling i Forbindelse med Omstændigheder, hvorover jeg ikke er Herre, sætter mig ude af Stand til nogen Sinde at komme tilbage til eller forny hint Tilbud i nogen Form eller Skikkelse; men det vil stedse være et med Venskabets Hjem — hm — sammenknyttet Tilbageblik.“ Guppys Bronkitis kom ham til Undsætning og standsede hans Udmaaling af Bordet.

„Jeg kan maaske nu omtale, hvad jeg ønsker at sige Dem?“ begyndte jeg.

„Det vil være mig en Ære, forsikrer jeg,“ svarede Guppy. „Jeg er saa overbevist om, at Deres klare Forstand og rigtige Følelser ville — ville holde Dem inden for de rette Grænser — at jeg er overbevist om kun at ville kunne glæde mig over, hvad De maatte ønske at fremsætte.“

„De var ved den Lejlighed saa god at hentyde —“

„Undskyld mig, Miss,“ sagde Guppy, „men vi gøre bedst i ikke at forlade Omstændighedernes Omraade for at gaa over til Hentydningernes. Jeg kan ikke indrømme, at jeg hentydede til noget.“

„De sagde dengang,“ begyndte jeg atter, „at De muligvis var i Besiddelse af Midler til at fremme mit Vel og min Lykke ved at opdage noget, som vedkom mig. Jeg formoder, at De støttede denne Tro paa, at De vidste, at jeg var et forældreløst Barn, der skyldte Mr. Jarndyces Kærlighed alt. Begyndelsen og Enden paa det, jeg er kommen for at udbede mig af Dem, Mr. Guppy, er, at De vil have den Godhed at opgive enhver Tanke om at tjene mig. Jeg har ofte tænkt herpaa og især i den sidste Tid, efter at jeg har været syg. Omsider besluttede jeg for det Tilfælde, at De skulde mindes dette Forsæt og paa en eller anden Maade iværksætte dette, at gaa til Dem og forsikre Dem, at De tager aldeles fejl. De kan ikke gøre nogen Opdagelse, der kunde være mig til mindste Nytte eller Glæde. Jeg kender min Historie og kan forsikre Dem,

at De aldrig kan fremme mit Vel ved saadanne Midler. De har maaske ogsaa selv for længe siden opgivet denne Plan. I saa Tilfælde maa De undskylde, at jeg uden Nødvendighed har ulejliget Dem. Hvis ikke, beder jeg Dem, idet jeg gentager min tidligere Forsikring, fra nu af at opgive den. Jeg beder Dem gøre det for min Sjæleros Skyld."

„Jeg maa tilstaa, at De udtrykker Dem med den Forstandighed og rigtige Følelse, som jeg tiltroede Dem, Miss. Intet kan være mere tilfredsstillende end en saadan rigtig Følelse, og har jeg bedømt nogen af Deres Hensigter fejlagtig, er jeg villig til at gøre Dem min Undskyldning derfor. Idet jeg nu herved gør Dem denne Undskyldning, tillader jeg mig dog at udbede mig, at den, hvilket Deres Forstandighed og rigtige Følelse sikkert ogsaa ville indrømme Nødvendigheden af, bliver opfattet saaledes, at den alene vedrører nærværende Samtale."

Jeg maa lade Guppy, at hans tidligere opblæste Væsen for en stor Del tabte sig. Han syntes virkelig glad ved at kunne gøre noget, som jeg bad ham om, og lod til at blive undselig.

„Hvis De vil tillade mig at fuldende, hvad jeg har at sige, uden atter at begynde forfra," vedblev jeg, da jeg saa, at han vilde tale, „vil De gøre mig en Tjeneste. Jeg kommer til Dem i al Hemmelighed, fordi De ved at gøre mig den Tilstaaelse viste mig en Fortrolighed, som jeg i Sandhed ønskede at ære, og som jeg ogsaa altid har æret. Jeg omtalte min Sygdom. Jeg har sandelig ingen Grund til at tage i Betænkning at sige, at jeg meget godt ved, at de Hensyn, som kunde have gjort det tvivlsomt, om jeg burde have bedet Dem om noget, ere aldeles bortfaldne. Derfor fremkommer jeg med det Ønske, jeg har udtalt, og jeg haaber, at De vil have saa megen Godhed for mig, at De vil opfylde det."

Jeg maa end yderligere vise Guppy den Retfærdighed at sige, at han var bleven mere og mere undselig, og at

han var meget genert og alvorlig, idet han nu med glødende Ansigt sagde:

„Ved min Ære, mit Liv, min Sjæl, Miss Summerson, saa sandt jeg lever, vil jeg opfylde Deres Ønske! Jeg vil ikke gøre noget som helst Skridt, der kunde stride imod det. I hvad jeg her lover vedrørende den foreliggende Sag," vedblev Guppy hastig, som om han gentog en velkendt Formular, „siger jeg Sandhed, den hele Sandhed og intet uden Sandhed, saa sandt —"

„Jeg er fuldstændig rolig," sagde jeg og stod op, da han var kommen saa langt, „og jeg takker Dem mange Gange. Kære Caddy, jeg er færdig."

Guppys Moder kom ind med Caddy og gjorde nu mig til Modtageren af sin tavse Latter og Nikken, hvorpaa vi anbefalede os. Guppy fulgte os til Døren som et Menneske, der enten ikke er rigtig vaagen eller gaar i Søvne, og mens vi gik, blev han staaende der med stive Blikke.

Men en Minut derpaa kom han bag efter os ned paa Gaden uden Hat, saa at hans lange Haar fløj ham om Ørene, standsede os og sagde ivrig:

„Miss Summerson, ved min Ære, ved min Sjæl, De kan stole paa mig!"

„Derom er jeg overtydet," svarede jeg.

„Undskyld, Miss," sagde Guppy, idet han gik med det ene Ben og blev staaende med det andet, „men da denne Dame — Deres eget Vidne — er til Stede, kunde det maaske være en Tilfredsstillelse for Deres Sjæl — som det er mit Ønske at berolige — hvis De vilde gentage Deres Indrømmelser."

„Naa ja, Caddy," sagde jeg til hende, „det vil maaske ikke overraske Dem, kære Veninde, naar jeg siger Dem, at der aldrig har været nogen Forbindelse —"

„Forlovelse eller Forpligtelse til Ægteskab," sufflerede Guppy.

„Forlovelse eller Forpligtelse til Ægteskab," sagde jeg, „mellem denne Herre —"

„William Guppy fra Penton Place, Pentonville,“ mumlede han.

„Mellem denne Herre, Mr. William Guppy fra Penton Place, Pentonville, og mig.“

„Mange Tak, Miss,“ sagde Guppy. „Meget fuldstændig — hm — undskyld — Damens Navn, saavel Fornavn som Familienavn?“

Jeg meddelte ham det.

„Gift Kone, formoder jeg,“ sagde Guppy. „Gift Kone. Mange Tak. Forhen Caroline Jellyby, ugift, dengang fra Thavies Inn i Londons City, men af det udensogns Kvarter; nu fra Oxford Street, Newman Street. Mange Tak.“

Han løb hjem, men kom løbende tilbage igen.

„Med Hensyn til den Sag, De nok ved, gør det mig smertelig ondt, at min Livsstilling og Omstændigheder, hvorover jeg ikke er Herre, hindre en Fornyelse af, hvad der blev helt tilendebragt for nogen Tid siden,“ sagde Guppy modfalden til mig, „men det kunde ikke ske. Nu kunde det derimod. Jeg overlader det ganske til Dem.“

Jeg svarede, at det paa ingen Maade lod sig gøre. Sagen tillod ikke den fjerneste Tvivl. Han takkede mig og løb hjem til sin Moder — men kom atter tilbage.

„Det er unægtelig meget hæderligt af Dem, Miss,“ sagde Guppy. „Kunde et Alter blive oprettet i Venskabets Hjem — men ved min Sjæl, De kan i enhver Henseende stole paa mig, undtagen naar der er Tale om den ømme Lidenskab.“

Kampen i Guppys Bryst og de mange Fagter, den fik ham til at gøre snart hen imod sin Moders Dør og snart til os, var mere end iøjnefaldende nok i den blæsende Gade — især da hans Haar trængte til at klippes — til at faa os til at skynde os bort. Jeg gik med lettet Hjerte; men da vi sidste Gang saa os om, gjorde Guppy endnu Fagter i den samme urolige Stemning.

Syvende Kapitel.

Sagfører og Klient.

Navnet „Mr. Vholes“ med Inskriptionen: „I Stuen“ foran staar paa en Dørstolpe i Symonds Inn i Chancery Lane, et lille blegt, glasøjet, jammerfuldt juridisk Kollegium, der ligner en stor Skarnfjerding med to Afdelinger og en Sigte. Det ser ud, som om Symond i sin Tid har været en sparsommelig Mand og opført sit Kollegium af gamle Bygningsmaterialier, som velvillig tage imod tør Raaddenskab, Snavs og alt, hvad der kan tænkes af stygt og forfaldent, og forevige Mindet om Symond med beslægtet Lurvethed. Paa dette smudsige Mindeskjold findes Vholes' juridiske Vaabenmærke indtegnet.

Vholes' Kontor, der af Tilbøjelighed unddrager sig Lyset og ligger afsides, er presset sammen i en Krog og blinker til en Brandmur. Tre Fod mørk Gang med ujævnt Gulv fører Klienten til Vholes' kulsorte Dør i et Hjørne, der er yderst mørkt den klareste Sommermorgen og belemres af et sort Skod til en Kældertrappe, imod hvilket de Kunder, der komme noget sildig, i Almindelighed støde deres Pander. Vholes' Kontor er saa lille, at den ene Kontorist kan aabne Døren uden at rejse sig fra sin Stol, medens den anden, der sidder ved Siden af ham ved samme Pult, har lige saa let ved at røre op i Ilden. En Lugt som af syge Faar, der blander sig med Lugten af Muggenhed og Støv, hidrører fra den aftenlige — og tit ogsaa daglige — Forbrug af Faaretælle i Lys og fra Gnidningen af Pergaments Bind og Blade mod hverandre i fedtede Skuffer. For øvrigt er Atmosfæren flov og lummer. Værelset er ikke i Mands Minde blevet hverken malet eller hvidtet, og de to Kaminer ryge, saa at der overalt findes et Lag løs Sod, og de skumle, sprukne Vinduer i deres plumpe Rammer have kun eet Præg, nemlig af Beslutningen om altid at være snavsede og lukkede, undtagen naar de tvinges op. Dette forklarer

det Fænomen, at der i Almindelighed i varmt Vejr er stukket en Fyrrepind ind i Gabet paa det svageste af dem.

Vholes er en meget respektabel Mand. Han har ingen stor Praksis; men han er en meget respektabel Mand. De større Sagførere, der have samlet eller ere i Færd med at samle sig Formuer, indrømme alle, at han er meget respektabel. Han forsømmer aldrig nogen Udsigt til Praksis, hvilket er et Bevis paa Respektabilitet. Han gør sig aldrig nogen Fornøjelse, hvilket er endnu et Bevis paa det samme. Han er tilbageholden og alvorlig, hvilket er et tredje Bevis. Hans Fordøjelse er svækket, hvilket er meget respektabelt. Og han bjærger Hø til sine tre Døtre af det Græs, som er Kød. Og hans Fader lever af ham.

Kansleren har for ti Minutter siden sluttet Retsterminen, og den lange Ferie er begyndt. Vholes og hans unge Klient samt adskillige blaa Poser, der i en Fart ere blevne stoppede fulde, saa at de have mistet enhver regelmæssig Skikkelse, ligesom de store Slanger, naar de have proppet sig med Føde, ere vendte tilbage til Kontorhulen. Vholes trækker, rolig og sindig, som en respektabel Mand bør være, sine snævre sorte Handsker af, som om han flaaede sine Hænder, tager sin stramme Hat af, som om han skalperede sig selv, og sætter sig ved sin Pult. Klienten kaster sin Hat og sine Handsker paa Gulvet, sparker til dem, uden at se efter dem eller ænse, hvor de komme hen; slænger sig, halvt sukkende, halvt stønnende i en Lænestol; støtter sit værkende Hoved paa sin Haand og ser ud som et Portræt af Fortvivlelsen i dens Ungdom.

„Atter intet sket!“ siger Richard. „Intet, intet!“

„Sig ikke: intet sket,“ svarer den rolige Vholes. „Det er næppe ærligt.“

„Men hvad er der da sket?“ siger Richard, idet han med et mørkt Blik vender sig om imod ham.

„Det er maaske ikke det hele Spørgsmaal,“ svarer Vholes. „Spørgsmaalet kan drejes hen til, hvad sker der?“

„Og hvad sker der da?“ spørger den modfaldne Klient.

Vholes, der sidder med Albuerne paa Pulten og rolig fører de fem Fingerspidser paa sin højre Haand hen mod de fem Fingerspidser paa sin venstre Haand og atter skiller dem ad og ser fast og langsomt paa sin Klient, svarer:

„En hel Del sker der, Sir. Vi have sat vore Skuldre til Hjulet, Mr. Carstone, og Hjulet gaar rundt.“

„Ja, med Ixion bunden til det. Hvorledes skal jeg faa Ende paa de næste fire eller fem fordømte Maaneder?“ udbryder den unge Mand, idet han rejser sig op fra sin Stol og gaar omkring i Stuen.

„Mr. Carstone,“ svarer Vholes, der ikke lader sine Øjne vige fra ham, hvor han saa gaar. „De er saa heftig, og det gør mig ondt for Dem. Undskyld, at jeg raader Dem til ikke at ærgre Dem saa meget, ikke at være saa opfarende, ikke at slide Dem selv saaledes op. De burde have større Taalmodighed. De burde tvinge Dem.“

„Jeg burde efterligne Dem, Mr. Vholes, ikke sandt?“ siger Richard, som atter sætter sig med et utaalmodigt Smil og hamrer med sine Støvlehæle paa Tæppet.

„Mr. Carstone,“ svarer Vholes, der vedbliver at se paa Klienten, som om han langsomt vilde fortære ham med sine Øjne og sin fagmæssige Appetit; „jeg er ikke saa formastelig, at jeg skulde opstille mig som et Mønster til Efterligning af Dem eller noget andet Menneske. Naar jeg kun efterlader mine tre Døtre et godt Navn, er det mig nok; for mig selv forlanger jeg intet. Men siden De udtrykkelig nævner mig, vil jeg indrømme, at jeg gerne vilde give Dem lidt af min — ja, De er tilbøjelig til at kalde det Ufølsomhed, og jeg skal saamænd ikke have noget derimod — lad os sige Ufølsomhed.“

„Mr. Vholes,“ siger Klienten noget skamfuld, „jeg tænkte ikke paa at beskylde Dem for Ufølsomhed.“

„Det tror jeg dog, at De gjorde, om end uden at vide det. Meget naturligt. Det er min Pligt at varetage Deres Tarv med koldt Blod, og jeg kan godt forstaa, at jeg i Øjeblikke som det nærværende kan forekomme Dem i Deres

ophidsede Stemning ufølsom. Mine Døtre kende mig bedre; min gamle Fader kender mig bedre. Men de have kendt mig meget længer end De, og Kærlighedens tillidsfulde Øje er intet mistroisk Forretningsøje. Ikke fordi jeg beklager mig over, at Forretningsøjet er mistroisk, nej tværtimod. Naar jeg skal varetage Deres Tarv, ønsker jeg at have ethvert muligt Baand paa mig; det er i sin Orden, at jeg har det; jeg søger Undersøgelse. Men Deres Tarv kræver, at jeg er kold og metodisk, Mr. Carstone, og jeg kan ikke være anderledes; nej, ikke engang for at gøre Dem til Behag."

Efter at have kastet et Blik paa Kontorkatten, som passer taalmodig paa et Musehul, fæster Vholes atter sit Trylleøje paa sin unge Klient og vedbliver med sin tilknappede, halvt hørlige Stemme, som om der var en uren Aand inden i ham, der hverken vil komme frem eller tale rent ud af Posen:

„Hvad De skal foretage Dem i Retsferien, spørger De? Jeg skulde mene, at de militære have mange Midler til at adsprede sig. Havde De spurgt mig, hvad jeg vilde foretage mig i Ferien, kunde jeg langt lettere have svaret Dem. Jeg vil varetage Deres Tarv. Jeg skal være at finde her, Dag og Nat, optaget af Deres Tarv. Det er min Pligt, og Retsterminen og Retsferien ere mig lige gode. Hvis De vil raadføre Dem med mig om Deres Tarv, vil De kunne træffe mig her til enhver Tid. Andre Folk af Faget forlade Byen. Det gør jeg ikke. Ikke fordi jeg dadler dem derfor; jeg siger kun, at jeg gør det ikke. Denne Pult er Deres Klippe!"

Vholes giver den et Rap, og den lyder saa hult som en Ligkiste, men dog ikke for Richard. Der er Opmuntring for ham i denne Lyd. Maaske Vholes ved det.

„Jeg ved meget vel, Mr. Vholes," siger Richard mere fortrolig og venlig, „at De er den paalideligste Mand af Verden, og at have at gøre med Dem, er at have at gøre med en Forretningsmand, der ikke lader sig blende. Men

sæt Dem i mit Sted; tænk Dem det urolige Liv, jeg fører, idet jeg med hver Dag kommer dybere og dybere i Forlegenhed, stadig haaber og stadig skuffes, veed med mig selv, at det bliver værre og værre med mig, uden at der er Udsigt til, at det vil blive bedre, og De vil da finde Sagen noget mørk, ligesom jeg selv."

„De ved," siger Vholes, „at jeg aldrig giver Forhaabninger. Jeg sagde Dem det straks, og især i en Sag som denne, hvor den største Del af Omkostningerne udredes af selve Boet, vilde jeg handle ubetænksomt mod mit gode Navn, hvis jeg gav Forhaabninger. Men naar De siger, at der ikke er indtraadt nogen Forandring til det bedre, maa jeg sige nej dertil."

„Hvad?" siger Richard livligere. „Hvorledes vil De godtgøre det?"

„Mr. Carstone, De repræsenteres af —"

„De sagde nylig — en Klippe."

„Ja, en Klippe. Det er noget. De bliver særlig repræsenteret og forsvinder ikke længer i andres Tarv. Processen sover ikke; vi vække den, vi lufte den, vi føre den omkring. Det er noget. Det er ikke alt sammen Jarndyce i Gerningen, saavel som i Navnet. Det er noget. Ingen faar nu udelukkende sin Vilje. Og det er ganske vist noget."

Richard, hvis Ansigt pludselig begynder at blusse, slaar med sin knyttede Haand i Pulten.

„Mr. Vholes, hvis nogen, da jeg første Gang kom til John Jarndyces Hus, havde sagt mig, at han ikke var den uegennyttige Slægtning, han syntes at være, at han var, hvad han efterhaanden har vist sig at være, vilde jeg ikke have kunnet finde Ord, stærke nok til at afvise en saadan Bagvadskelse med, kunde jeg ikke have forsvaret ham ivrig nok. Saa lidt kendte jeg dengang til Verden! Derimod erklærer jeg Dem nu, at han for mig er Processens Inkarnation; at den, i Stedet for at være et abstrakt Begreb, er John Jarndyce; at jo mere jeg lider, des mere forbitret

bliver jeg paa ham; at enhver ny Forhaling, enhver ny Skuffelse kun er en ny Fornærmelse fra John Jarndyces Side."

„Nej, nej, tal ikke saaledes. Vi maa alle have Taalmodighed. Desuden taler jeg aldrig ondt om Folk, aldrig."

„Mr. Vholes," vedbliver den opbragte Klient, „De ved lige saa godt som jeg, at han vilde have ladet Sagen dø hen, hvis han havde kunnet."

„Han viste sig ikke aktiv," indrømmer Vholes med tilsyneladende Ulyst. „Han var vistnok ikke aktiv. Men alligevel, men alligevel kan han have haft de bedste Hensigter. Hvem kan læse i Hjertet?"

„Det kan De," svarer Richard. „Tydelig nok til at vide, hvilke hans Hensigter vare. Staar vort gensidige Tarv i indbyrdes Strid eller ikke? Svar — mig — paa — det?" siger Richard og ledsager de fire sidste Ord med fire Slag paa sin Tillidsklippe.

„Mr. Carstone," svarer Vholes, urokkelig i sin Stilling og uden at blinke med sine graadige Øjne, „jeg vilde svigte min Pligt som Deres juridiske Raadgiver, jeg vilde afvige fra min Troskab mod Deres Tarv, hvis jeg fremstillede dette Tarv som faldende sammen med Mr. Jarndyces. Det gør det ingenlunde. Jeg tillægger aldrig nogen Bevæggrunde. Men jeg bør ikke gyse tilbage for en fagmæssig Pligt, selv om den udsaar Splid i Familier. Jeg tror, at De nu raadfører Dem fagmæssig med mig om Deres Tarv? Ikke sandt? Og da svarer jeg, at det ikke falder sammen med Mr. Jarndyces."

„Nej, naturligvis!" udbryder Richard. „Det har De jo for længe siden opdaget."

„Jeg ønsker ikke at tale mere end nødvendig om en tredje Person. Jeg ønsker at efterlade mit gode Navn uplettet tillige med den Smule Formue, jeg muligvis skaffer mig ved min Flid og Udholdenhed, til mine tre Døtre. Jeg ønsker ligeledes at leve i god Forstaaelse med mine Kolleger. Da Skimpole gjorde mig den Ære — jeg

vil ikke sige den store Ære; thi jeg nedlader mig aldrig til at smigre — at føre os sammen i dette Værelse, sagde jeg, at jeg ikke kunde give nogen Betænkning eller noget Raad om Deres Tarv, saa længe dette Tarv var noget andet Medlem af Faget betroet. Og jeg talte i saadanne Udtryk, som det var min Pligt at bruge om det højtagtede Firma Kenge & Carboy. De fandt ikke des mindre for godt at unddrage dette Firma Varetagelsen af Deres Tarv og at overgive det til mig. Naar jeg engang af mit ganske Hjerte," siger Vholes med en bestemt Mands Alvor, „lykønsker Dem til, at De er kommen i Besiddelse af Formue, skylder De mig intet undtagen det lille Mellemværende af Omkostninger, som da finder Sted imellem Sagfører og Klient og ikke indeholdes i de takserede Omkostninger, der udredes af Boets Masse. Jeg fordrer intet andet af Dem end Godkendelse af min ivrige og virksomme Opfyldelse — ikke en søvnig og rutinemæssig Opfyldelse; saa megen Ære kræver jeg — af min fagmæssige Pligt. Naar mit Hverv er udført heldig, er alt imellem os forbi."

Vholes tilføjer sluttelig som en Slags Tillæg til denne Udtalelse af sine Grundsætninger, at da Mr. Carstone nu vender tilbage til sit Regiment, vil han maaske have den Godhed at give ham en à konto Anvisning paa tyve Pund paa sin Agent.

„Der har nemlig i den sidste Tid været mange smaa Konsultationer og Møder," tilføjer Vholes, idet han blader i sin Dagbog, „og den Slags Ting løbe op, og jeg tilstaar gerne, at jeg ikke er nogen Kapitalist. Da vi traadte i Forhold til hinanden, sagde jeg Dem aabenhjertig — det er en Grundsætning hos mig, at der aldrig kan være for megen Aabenhjertighed mellem Sagfører og Klient — at jeg ikke var nogen Kapitalist, og at De, naar Kapital var Deres Formaal, hellere maatte lade Deres Dokumenter blive i Kenges Kontor. Nej, her finder De ingen af Kapitalens Fordele eller Ulemper. Denne" — Vholes giver atter Pulten et hult Slag — „er Deres Klippe; den giver sig ikke ud for mere."

Klienten, hvis Modfaldenhed umærkelig er bleven mindre, og hvis ubestemte Forhaabninger igen ere blussede op, tager Pen og Blæk og skriver Anvisningen, dog ikke uden at ængstes ved Tanken om den Datum, den kom til at bære, da det saa maaske kun er sparsomt med Aktiver hos Agenten. Imidlertid ser den paa Legeme og Sjæl tilknappede Vholes vist paa ham. Imidlertid passer Vholes' Kat paa Musehullet.

Til sidst giver Klienten Vholes Haanden og beder ham for Himmels og Jords Skyld at gøre sit yderste for at „slæbe" ham gennem Kanslerretten. Vholes, som aldrig giver Haab, lægger sin flade Haand paa Klientens Skulder og svarer med et Smil: „Altid her, personlig eller skriftlig vil De altid træffe mig her, Sir, med Skulderen mod Hjulet." Dermed skilles de, og da Vholes er bleven ene, fører han forskellige Smaaposter fra sin Dagbog over i sin Anvisningsbog til Bedste for sine tre Døtre. Saaledes vilde ogsaa en vindskibelig Ræv eller Bjørn opgøre sit Regnskab over Gæs eller vildfarende rejsende med et vist Hensyn til sine Unger, hvilket dog ikke skal være til Forklejnelse for de tre knoklede, magre og tilknappede Møer, der bo sammen med Fader Vholes i en Jordhytte i en fugtig Have i Kensington.

Da Richard fra den døsige Skygge i Symonds Inn er traadt ud i Solskinnet i Chancery Lane, vandrer han tankefuld videre, drejer ind i Lincolns Inn og gaar hen i Skyggen af Træerne der. Paa mangen en saadan Vandrer ere disse Træers spillende Skygger ofte faldne; for mange saadanne bøjede Hoveder, forbidte Negle, sænkede Øjne, langsomme Skridt, ustadige og drømmende Blikke, Forødere og forødte er Livet blevet surt. Denne Vandrer er endnu ikke lurvet; men det kan nok komme. Kanslerretten, som ikke kender til anden Visdom end Præcedensernes, er meget rig paa saadanne Præcedenser; og hvorfor skulde een være saa forskellig fra ti Tusinde?

To Par Øjne, der ikke ere uvante med den Slags Mennesker, se efter ham, idet han grublende gaar over Pladsen

og forsvinder i Skyggen af den sydlige Porthvælving. Guppy og Weevle ere Ejerne af disse Øjne, og de have staaet og lænet sig til det lave Stenbrystværn under Træerne og talt med hinanden. Han er gaaet tæt forbi dem, men har ikke set andet end Jorden.

„William," siger Weevle, idet han glatter sit Skæg; „der gaar en Antændelse for sig der! Det er ikke Selvantændelse, men det er en ulmende Antændelse, er det."

„Ja," siger Guppy, „han var ikke til at holde borte fra Jarndyce og er sagtens i Gæld til op over Ørene. Jeg har aldrig kendt synderlig til ham. Han var saa stor paa det som „Monumentet", mens han var paa Prøve hos os. Gud ske Lov, at jeg er bleven fri for ham, baade som Kontorist og Klient! Men, Tony, det, jeg talte om, var, hvad de ere i Færd med."

Guppy lægger atter Armene over Kors og støtter sig igen til Brystværnet, som om han vilde fortsætte en vigtig Samtale.

„De ere endnu stadig i Færd med det," siger Guppy, „optage bestandig Inventarier, undersøge Papirer og gennemrode den ene Bunke Pjalter efter den anden."

„Og Smalhans hjælper dem?"

„Smalhans forlod os, idet han sagde til Kenge, at hans Bedstefaders Forretninger vare alt for besværlige for den gamle, og at han kunde forbedre sin Stilling ved at overtage dem. Der var opstaaet lidt Kulde mellem mig og Smalhans, fordi han var saa indesluttet. Men han sagde, at du og jeg havde begyndt med det, og da jeg ikke kunde svare ham noget herpaa — thi han havde Ret — bragte jeg vort Bekendtskab paa den gamle Fod. Deraf ved jeg, hvad de ere i Færd med."

„Har du slet ikke været derinde?"

„Tony," sagde Guppy, lidt forlegen, „oprigtig talt, jeg gider ikke komme i det Hus undtagen i dit Selskab, og jeg har derfor ikke været der, og derfor foreslog jeg dette Stævnemøde, for at vi kunne hente dine Sager. Nu slaar

Timen, Tony!“ — Guppy bliver hemmelighedsfuld og rørende veltalende: — „Det er nødvendigt, at jeg endnu en Gang indskærper dig, at Omstændigheder, hvorover jeg ikke har Raadighed, have gjort en sørgelig Forandring i mine kæreste Planer og hos det ubesvarede Billede, som jeg tidligere omtalte til dig, min Ven. Hint Billede er søndersplittet, og hin Afgud sunken i Støvet. Mit eneste Ønske med Hensyn til de Formaal, som jeg agtede at gennemføre der i Gyden ved din venskabelige Hjælp, er nu, at de maa blive overladte til sig selv og begravede i Glemselens Dyb. Tror du, det er muligt, finder du det i det hele rimeligt — jeg spørger dig derom, Tony, som min Ven — ifølge dit Kendskab til hin egensindige og snedige gamle Person, der faldt som et Offer for det — selvantændelige Element; tror du, Tony, i det hele ved nærmere Eftertanke, at det kan være rimeligt, at han kan have gemt de Breve et eller andet Sted, og at de ikke bleve tilintetgjorte hin Aften?“

Weevle tænker sig om. Ryster paa Hovedet. Tror det ikke.

„Tony,“ siger Guppy, idet de gaa hen til Gyden, „hør mig endnu en Gang som min Ven. Uden at indlade mig paa yderligere Forklaringer, vil jeg gentage, at Afguden er sunken i Grus. Jeg har intet andet Formaal at fremme nu end Begravelse i Glemselens Dyb. Dertil har jeg forpligtet mig. Det skylder jeg mig selv, det skylder jeg det søndersplittede Billede, samt de Omstændigheder, hvorover jeg ikke er Herre. Hvis du med saa meget som med en Mine, som med et Øjekast tilkendegav mig, at du etsteds i dit forrige Logi saa ligge Papirer, der saa meget som lignede de omhandlede Papirer, vilde jeg kaste dem i Ilden paa mit eget An- og Tilsvar.“

Weevle nikker. Stolt i sine egne Tanker af at have udtalt alt dette med en halvt forensisk, halvt romantisk Mine, ledsager han med Værdighed sin Ven til Gyden.

Aldrig har den, saa længe den har været Gyde, haft en saadan Fortunatus' Pung af Sladder som om det, der foregaar i Klude- og Glasskaarbutikken. Hver Morgen Klok-

ken otte bringes den ældre Smallweed ned til Hjørnet og bæres ind, ledsaget af sin Kone, Judy og Bart; og regelmæssig hver Dag blive de der til Klokken ni om Aftenen, idet de styrke sig med de just ikke alleroverflødigste Zigeunermaaltider fra Spiseværten, og rumstere, søge, rage, gnave og dykke ned imellem den salig afdødes efterladte Skatte. Hvad det er for Skatte, holde de saa hemmelig, at Gyden gaar fra Forstanden. I sin Vanvid udmaler den sig Guineer, som strømme ud af Tepotter, Puncheboller, der flyde over af Kroner, gamle Lænestole og Madratser, der ere udstoppede med Banknoter. Den faar fat i Sixpenny-Historien — med koloreret Titelkobber — om de bekendte Gniere Daniel Dancer og hans Søster og om Elwes fra Suffolk — og overfører alle Kendsgerningerne paa Krook. To Gange har hele Gyden, da Skraldemanden er bleven kaldt ind for at bortføre et Læs gammelt Papir, Aske og Glasskaar, samlet sig og stirret ned i Kurvene, mens de bares ud. Mangen en Gang ser man de to Herrer, som skrive paa Silkepapiret, luske om i Nabolavet, skyende hinanden, eftersom deres forrige Kompagniskab er opløst. „Bassen“ skaffer snildt den fremherskende Nysgerrighed Genklang paa de harmoniske Aftener. Lille Swills modtages med Bifald for, hvad der i Faget er kendt under Navn af „Rulade“ Allusioner til Emnet, og samme Kunstner improviserer begejstret i de almindelige Partier. Selv Miss Melvilleson fremhæver i den genopstandne kaledoniske Melodi: „Vi nikke saa smaat“ den Sætning, at „Hunde holde af Vædske“ — af hvilken Natur denne Vederkvægelse saa end kan være — med et saadant Skælmeri og en saadan Drejning af Hovedet hen mod den nærmeste Dør, at man øjeblikkelig forstaar, at hun dermed vil vise, at Smallweed gerne vil finde Penge, og hver Aften beærer hende med et dobbelt Da Capo. Trods alt dette opdager Gyden intet, og den er, som Mrs Piper og Mrs Perkins nu meddele den forrige logerende, hvis Komme er Løsenet til en almindelig Sammenstimlen, i en uafbrudt Gæring for at opdage alt og mere.

Weevle og Guppy, paa hvem hvert Øje i Gyden vogter, banke i en højst populær Tilstand paa Døren til den salig afdødes Hus. Men da de tvært imod Gydens Forventning lukkes ind, blive de straks upopulære og menes ikke at føre noget godt i deres Skjold.

Skodderne ere mere eller mindre tillukkede overalt i Huset, og i Stueetagen er der mørkt. Efter at de af den yngre Smallweed ere blevne førte ind i den bageste Butik, kunne de, da de komme lige fra Dagslyset, først ikke se andet end Mørke og Skygger, men skelne efterhaanden dog den ældre Smallweed, der sidder i sin Lænestol paa Randen af en Brønd eller Grav af Makulatur, den dydige Judy, der graver deri som en kvindelig Graver, og Mrs. Smallweed paa den flade Grund i Nærheden, indesnet i en Bunke af sønderrevet, trykt eller beskrevet Papir, der lader til at være de sammenhobede Komplimenter, som i Dagens Løb ere blevne kastede efter hende. Hele Selskabet, Smalhans med, er sværtet af Støv og Snavs og har et djævleagtigt Udseende, som ikke forskønnes ved Værelsets Ydre. Der er endnu flere Pjalter og Ragerier i det end før, og det er, om muligt, endnu smudsigere, ligesom det ogsaa er spøgelseagtigt paa Grund af Sporene af dets døde Beboer og hans Skriverier med Kridt paa Væggene.

Da de fremmede træde ind, lægge gamle Smallweed og Judy samtidig Armene over Kors og standse deres Ransagning.

„Aha!“ hvæser den gamle. „Hvor gaar det, mine Herrer? Kommer for at hente Deres Sager, Mr. Weevle? Det er godt, det er godt. Ha, ha, ha! Vi vare ellers blevne nødte til at sælge Deres Tøj for Pakhusleje, hvis De havde ladet det blive her ret længe endnu. De føler Dem vist ganske som hjemme her igen? Glæder mig at se Dem.“

Idet Weevle takker ham, lader han Øjet løbe om i Stuen. Guppys Øje følger Weevles Øje, Weevles Øje vender tilbage uden at indeholde noget nyt Budskab. Guppys Øje vender tilbage og møder gamle Smallweeds Øje. Denne forekommende gamle Herre brummer endnu, ligesom et op-

trukket Instrument, der løber ud: „Hvor gaar det, Sir, hvor — gaar — det?“ Og da han er løben ud, synker han hen i en grinende Tavshed, idet Guppy farer sammen ved at se Tulkinghorn staa i Mørket lige overfor med Hænderne paa Ryggen.

„En Herre, der har haft den Godhed at paatage sig at være min Konsulent,“ siger Bedstefader Smallweed. „Jeg er rigtignok en alt for ringe Klient for en saa berømt Mand, men han er saa god!“

Guppy giver hemmelig sin Ven et Vink om at se sig endnu en Gang for og gør et dybt Buk for Tulkinghorn, der gengælder det med et let Nik. Tulkinghorn ser til, som om han ikke havde andet at gøre og var ganske fornøjet over denne ny Forretning.

„Her er en Del Effekter,“ siger Guppy til Smallweed.

„For det meste kun Pjalter og Skramleri, bedste Ven, Pjalter og Skramleri! Jeg og Bart og Judy vilde gerne forfatte en Fortegnelse over, hvad der var Umagen værd at sælge; men saa langt ere vi ikke komne endnu, saa — langt — ere vi — ikke — komne — endnu!“

Smallweed er atter løben ud, og imidlertid er Weevles Øje, ledsaget af Guppys Øje, løbet rundt i Værelset og vendt tilbage.

„Ja, Sir,“ siger Weevle, „nu ville vi ikke opholde Dem længere, hvis De vil tillade os at gaa ovenpaa.“

„Hvorhen De vil! Lad, som De var hjemme, lad, som De var fuldstændig hjemme!“

Idet de gaa op ad Trappen, løfter Guppy sine Øjenbryn spørgende i Vejret og ser paa Tony. Tony ryster paa Hovedet. De finde hans forrige Værelse i en meget uhyggelig og ubehagelig Tilstand; Asken af den Ild, som brændte hin mindeværdige Aften, ligger endnu paa den rustne Rist i Kaminen. De have Modbydelighed for at røre ved nogen Ting og blæse først Støvet af den. Heller ikke er det dem om at gøre at forlænge deres Besøg, hvorfor de pakke det

ubetydelige Løsøre ind saa hurtig som muligt, mens de tale i en hviskende Tone.

„Se engang her," siger Tony og farer tilbage. „Der kommer den skrækkelige Kat ind ad Døren!"

Guppy trækker sig tilbage bag en Stol. „Smalhans har fortalt mig noget om den. Den for omkring og kradsede og bed om sig den Aften som en Drage, kom op paa Tagryggen og luskede om der en fjorten Dages Tid, indtil den, mager som en Benrad, drattede ned gennem Skorstenen. Har du nogen Sinde set Mage til Bæst? Den ser ud, som om den vidste Besked med det hele, hvad? Ser næsten ud som Krook. Væk! Herud med dig, dit Utyske!"

Lady Jane, der staar i Døren med sin tigeragtige Snærren og sin Krølle af Hale, viser ingen Lyst til at adlyde; men da Tulkinghorn snubler over den, spytter den paa hans Ben og flytter sin krumme Ryg ovenpaa med en forbitret Ed, muligvis for atter at luske om paa Tagryggen og vende tilbage gennem Skorstenen.

„Mr. Guppy," siger Tulkinghorn, „maa jeg ikke tale et Ord med Dem?"

Guppy er sysselsat med at tage Stjernevrimmel-Galleriet af britiske Skønheder ned fra Væggen og gemme disse Kunstværker i deres gamle, daarlige Hatteæske. „Sir," svarer han rødmende, „det er altid mit Ønske at vise mig høflig mod ethvert Medlem af Faget og især, kan jeg forsikre, mod et saa kendt Medlem af det som Dem, ja jeg kan tilføje, et saa udmærket Medlem som Dem. Ikke des mindre maa jeg betinge mig, Mr. Tulkinghorn, at, hvis De ønsker at tale et Ord med mig, det da bliver talt i min Vens Nærværelse."

„Nej virkelig?" siger Tulkinghorn.

„Ja. Mine Grunde ere aldeles ikke af nogen personlig Natur; men de ere mere end tilstrækkelige for mig selv."

„Naturligvis, naturligvis." Tulkinghorn er lige saa ubevægelig som Kaminen, som han rolig har nærmet sig. „Sagen er ikke af den Vigtighed, at jeg skal gøre Dem den Ulej-

lighed at stille Betingelser, Mr. Guppy.“ Han standser her for at smile, og hans Smil er lige saa kedeligt og luvslidt som hans Benklæder. „Man maa ønske Dem til Lykke, Mr. Guppy; De er en heldig ung Mand.“

„Aa ja saamænd, Mr. Tulkinghorn; jeg klager ikke.“

„Klager? Fornemme Venner, fri Adgang til store Huse og elegante Damer! Der er Folk i London, Mr. Guppy, som vilde give deres Øren for at være i Deres Sted.“

Guppy, der ser ud, som om han gerne vilde give sine egne mere og mere rødmende Øren for, i det mindste i dette Øjeblik, at være i hine Menneskers Sted, svarer: „Naar jeg passer mit Fag og gør, hvad Ret er, mod Kenge & Carboy, vedkomme mine Venner og bekendte hverken dem eller noget Medlem af Faget, Mr. Tulkinghorn ikke undtagen. Jeg er ikke forpligtet til at forklare mig yderligere, og med al Agtelse for Dem, og uden Fornærmelse — jeg gentager det, uden Fornærmelse —“

„Selvfølgelig!“

„— agter jeg heller ikke at gøre det.“

„Meget vel,“ siger Tulkinghorn med et roligt Nik; „jeg ser af disse Portrætter, at De føler en levende Interesse for den fine Verden?“

Han henvender disse Ord til den forbavsede Tony, som indrømmer Rigtigheden af denne venlige Beskyldning.

„En Dyd, som kun faa Englændere mangle,“ vedbliver Tulkinghorn. Han har staaet ved Kaminen med Ryggen til dens forrøgede Gesims og vender sig nu om med sin Lorgnet for Øjnene. „Hvem er det? Lady Dedlock. Ha! Et meget godt Portræt paa sin Maade, men mangler Karakter i Udtrykket. Far vel, mine Herrer, far vel!“

Da han er gaaet, skynder Guppy, der sveder stærkt, sig med at tilendebringe Indpakningen af Stjernevrimmel-Galleriet og slutter med Lady Dedlock.

„Tony,“ siger han hastig til sin forbavsede Kammerat, „lad os skynde os med at faa pakket ind og komme bort herfra. Det vilde være forgæves længer at skjule for dig,

Tony, at en hemmelig Forstaaelse og Omgang har fundet Sted imellem mig og et af Medlemmerne af det svanelige Aristokrati, som jeg her holder i min Haand. Den Tid kunde være kommen, da jeg vilde have aabenbaret dig det. Nu kommer den aldrig. Det skyldes saavel den Ed, jeg har aflagt, som det søndersplittede Billede og de Omstændigheder, hvorover jeg ikke er Herre, at det hele bliver begravet i Glemselens Dyb. Jeg bønfalder dig som min Ven ved den Interesse, du altid har vist for den fine Verden, og ved de smaa Forskud, hvormed jeg har set mig i Stand til at tjene dig, at begrave det, uden at gøre noget Spørgsmaal!"

Denne Opfordring udtaler Guppy i en Tilstand, der ikke er langt fra forensisk Vanvid, mens hans Ven røber en forvirret Stemning ikke alene i sit Hovedhaar, men endog i sit omhyggelig plejede Skæg.

Ottende Kapitel.

Nationalt og privat.

England har i nogle Uger været i en skrækkelig Tilstand. Lord Coodle vilde træde ud, Sir Thomas Doodle vilde ikke træde ind, og da der ikke med Undtagelse af Coodle og Doodle er nogen, som det er værd at tale om, har der ingen Regering været. Det er en Guds Lykke, at det fjendtlige Møde mellem disse to Mænd, som een Gang syntes uundgaaeligt, ikke fandt Sted; thi havde begge Pistolkugler truffet, og Coodle og Doodle taget Livet af hinanden, maa man tro, at England var kommet til at vente paa at blive regeret, indtil den unge Coodle og Doodle, som for Tiden gik med Bluse og Kasket, vare blevne voksne. Den forfærdelige nationale Ulykke afværgedes imidlertid ved, at Lord Coodle i rette Tid gjorde den Opdagelse, at hvis han i Debattens Hede havde sagt, at han foragtede og afskyede hele Sir

Thomas Doodles lave Fremgangsmaade, havde han dermed kun villet sige, at Partistridigheder aldrig skulde bringe ham til at nægte den sin varmeste Beundring; mens det paa den anden Side viste sig, at Sir Thomas Doodle havde indskrevet Lord Coodle i sit Hjerte som et Dydens og Ærens Spejl for Efterkommerne. Ikke des mindre har England i adskillige Uger været i den sørgelige Forlegenhed at maatte undvære en Lods — som Sir Leicester Dedlock saa rigtig bemærkede — der kunde byde Uvejret Trods. Det vidunderlige ved Sagen er, at England ikke har syntes at bryde sig stort om det, men er vedblevet at spise og drikke og tage og give til Ægte, ligesom den gamle Verden gjorde før Syndflodens Dage. Men Coodle kendte Faren, og Doodle kendte Faren, og alle deres Tilhængere og Følgesvende indsaa tydelig Faren. Omsider har Sir Thomas Doodle ikke alene nedladt sig til at træde ind, men ogsaa gjort det til Gavns, idet han har medtaget alle sine Nevøer, Fættere og Svogere. Der er altsaa endnu Haab for det gamle Skib.

Doodle har fundet, at han bør tage sin Tilflugt til Landet — væsentlig i Skikkelsen af Sovereigns og Øl. I denne forvandlede Tilstand er han brugelig paa en hel Del Steder paa en og samme Tid og kan paa en og samme Tid tage sin Tilflugt til en stor Del af Landet. Idet Britannia er meget optaget af at putte Doodle i Lommen i Skikkelse af Sovereigns og med at synke Doodle i Skikkelse af Øl og med at bande sig sort i Ansigtet paa, at hun ikke gør nogen af Delene — aabenbart til hendes Herligheds og Moralitets Fremme, faar Sæsonen i London pludselig Ende, eftersom alle Doodleiter og Coodleiter sprede sig for at understøtte Britannia i disse religiøse Øvelser.

Som Følge heraf forudser Husholdersken paa Chesney Wold, Mrs. Rouncewell, hvorvel hun endnu ikke har faaet nogen nærmere Instruks, at Familien kan ventes om kort Tid med et temmelig stort Tillæg af Fættere og andre, som paa nogen Maade kunne fremme det store konstitutionelle Værk. Og derfor griber den gamle, statelige Dame Tiden

i Pandehaaret og fører den op og ned ad Trapperne, langs hen ad Gallerierne og Gangene og gennem Værelserne for at paase, at alting er i Stand, inden den er bleven synderlig ældre; at Gulve ere bonede blanke, Tæpper lagte paa, Gardiner støvede af, Senge redte og puslede, Køkken og Spisekammer gjorte klare til Bataille og forberedte saaledes, som det sømmer sig den Dedlock'ske Værdighed.

Denne Sommeraften, netop som Solen gaar ned, ere Forberedelserne tilendebragte. Kedsommelig og højtidelig tager den gamle Bygning sig ud med sine mange Værelser, men uden andre Beboere end de malede Skikkelser paa Væggene. Saaledes kom og gik de, kunde en levende Dedlock, der havde været Ejer af det hele, have tænkt, idet han gik dem forbi; saaledes have de tænkt, som jeg nu tænker, paa den Kløft, de vilde gøre i dette Stamgods ved deres Bortgang; fundet det, saaledes som jeg nu finder det, vanskeligt at tro, at den kunde eksistere uden dem; saaledes ere de gaaede bort fra min Verden, som jeg gaar bort fra deres, idet jeg lukker den polerede Dør; saaledes have de intet efterladt, der har savnet dem, og saaledes ere de døde.

Gennem nogle af de glødende Vinduer, der udenfor ere skønne at se til og i denne Solnedgangens Time indfattede, ikke i Sandsten, men i herlige Rammer af Guld, strømmer det fra andre Vinduer udelukkede Lys ind, rigt, ødselt, overstrømmende, ligesom Sommerens Overflod i Landet. Da tø de frosne Dedlock'er op. Sælsomme Bevægelser foregaa paa deres Ansigter, naar Løvets Skygger spille paa dem. En tyk Dommer i et Hjørne forledes til at blinke. En stirrende Baronet med en Kommandostav i Haanden faar en Kløft i sin Hage. Ned i en stenhaard Hyrdindes Barm stjæler der sig en Straale af Lys og Varme, som vilde have gjort den godt for hundrede Aar siden. En af Volumnias Stammødre med højhælede Sko, „og som ligner hende meget" — hun har for fulde to Aarhundreder siden kastet Skyggen af denne jomfruelige Tildragelse foran sig — faar en Glorie om Hovedet og bliver en Helgen. En Hofdame fra Karl den

Andens Hof med store, runde Øjne og tilsvarende Yndigheder synes at bade sig i glødende Vand, der kruser sig, mens det gløder.

Men Solens Ild er ved at slukkes. Allerede nu mørknes Gulvet, og Skyggen stiger langsomt op ad Væggene og river Dedlock'erne bort ligesom Alderdom og Død. Og nu falder en hæslig Skygge fra et gammelt Træ paa Myladys Portræt over den store Kamingesims, saa at det blegner og forskrækkes og ser ud, som om en stor Arm holdt et Slør eller en Hætte og passede paa en Lejlighed til at tilhylle hende. Højere og mørkere stiger Skyggen op ad Væggen — nu er der kun et rødt Skær tilbage paa Loftet — nu er Ilden gaaet ud.

Hele denne Udsigt, der fra Terrassen saa ud, som om den var saa nær, har flyttet sig højtidelig bort og forvandlet sig til et fjernt Fantom. Lette Taager stige op, Duggen falder, og al den søde Vellugt i Haven svæver tungt i Luften. Nu slutte Skovene sig sammen i store Masser, som om de hver for sig vare eet vældigt Træ. Og nu staar Maanen op for at adskille dem og for at glimte hist og her i vandrette Striber bag deres Stammer og forvandle Alleen til en Stenbro af Lys imellem høje, fantastiske, brudte Kirkehvælvinger.

Nu staar Maanen højt paa Himlen, og det store Hus, der mere end før trænger til Beboelse, er som et Legeme uden Liv. Nu er det endog rædsomt, naar man lister sig igennem det, at tænke paa de levende Mennesker, der have sovet i de ensomme Sovekamre, ikke at tale om de døde. Nu er det Skyggernes Tid, da enhver Krog er en Hule, og ethvert nedadgaaende Trin en Faldgrube; da de brogede Ruder afspejles i blege og matte Afskygninger paa Gulvene, da de svære Bjælker paa Trappegangene kunne antages for, hvad det skal være, undtagen for, hvad de i Virkeligheden ere; da der paa Rustningerne falder et svagt Lys, som ikke let kan skelnes fra en hemmelig Bevægelse, og da de lukkede Hjælme vække frygtelige Anelser om Hoveder inden i dem. Men af Skyggerne paa Chesney Wold er Skyggen

paa Myladys Portræt i den store Sal den første til at komme og den sidste til at lade sig forstyrre. I denne Time og denne Belysning forvandler den sig til opløftede, truende Hænder og truer det smukke Ansigt ved ethvert Vindpust, der rører sig.

„Hun er ikke rask," siger en Rideknægt i Mrs. Rouncewells Audiensgemak.

„Mylady? Hvad fejler hun da?"

„Aah, Mylady har kun haft det daarligt, siden hun var her sidst — jeg mener ikke med Familien, men da hun var her som en Slags Trækfugl. Mylady har ikke været synderlig ude, men har for det meste holdt sig inde paa sit Værelse."

„Chesney Wold, Thomas," svarer Husholdersken med stolt Venlighed, „skal nok kurere Mylady! Der gives ingen bedre Luft og ingen sundere Jordbund i hele Verden!"

Thomas har maaske sin egen Mening om den Sag; lader sandsynligvis falde et Vink om den ved den Maade, hvorpaa han stryger sit glatte Hoved fra Nakkehulen til Tindingerne, men undlader dog at udvikle den yderligere og gaar ned i Borgestuen for at gøre sig til gode med en kold Kødpostej og Ale.

Denne Rideknægt er Lodsfisken foran den ædlere Haj. Næste Aften kommer Sir Leicester og Mylady med deres største Følge, og samtidig med dem komme Fætterne og Kusinerne og andre fra alle Stregerne paa Kompasset. Fra nu af strømme i nogle Uger gaadefulde Mennesker uden Navn fra og til og svæve omkring i alle de Dele af Landet, hvortil Doodle for Tiden tager sin Tilflugt i gyldne og maltstærke Strømme; men de ere kun Personer med et uroligt Sind og gøre aldrig noget nogetsteds.

Ved disse nationale Lejligheder finder Sir Leicester Fætterne og Kusinerne nyttige. En bedre Mand end den højvelbaarne Bob Stables til at møde Jægerne ved Middagstid kan der umulig gives. Brugbarere Herrer end de andre Fættere til at ride hen til Valgforsamlinger og Afstemnings-

lokaler og vise sig paa Englands Side vilde det være vanskeligt at finde. Volumnia er lidt enfoldig, men hun er af ægte Blod; der gives mange, som sætte Pris paa hendes livlige Konversation, hendes franske Karader, der ere saa gamle, at de i Tidernes Kredsløb næsten ere blevne ny igen, paa den Ære at føre den skønne Dedlock til Bords, eller vel endog paa det Privilegium at danse med hende. Ved disse nationale Lejligheder kan det være en fædrelandskærlig Tjeneste at danse, og Volumnia ser man stadig hoppe omkring til Fordel for et utaknemmeligt og Pension ikke bevilgende Fædreland.

Mylady gør sig ikke stor Umage for at underholde de talrig forsamlede Gæster og viser sig, da hun endnu stadig er upasselig, sjælden før langt op ad Dagen. Men ved alle de sørgelige Middagsmaaltider, blytunge Frokoster, Basilisk-Baller og andre melankolske Fester er alene Synet af hende en Trøst. Sir Leicester selv holder det for en ren Umulighed, at noget kan savnes i nogen Retning af nogen, der har haft den store Lykke at være bleven modtaget under hans Tag, og han bevæger sig i Selskabet i en ophøjet, tilfreds Tilstand som en pragtfuld Vandkøler.

Daglig trave Fætterne gennem Støv og galopere hen ad Grønsværet ved Landevejen til Valgforsamlinger og Afstemningslokaler — med Hjorteskinds Handsker og Jagtpiske, naar det er til en Valgkreds paa Landet, og med Glacéhandsker og Fiskebensstokke, naar det er til en Valgforsamling i en Købstad — og bringe daglig Rapporter tilbage, over hvilke Sir Leicester udbreder sig ved Middagsbordet. Daglig faar Volumnia sig en lille kusineagtig Passiar med Sir Leicester om Nationens Tilstand, hvoraf han er tilbøjelig til at uddrage den Slutning, at hun er et fornuftigere Fruentimmer, end han havde holdt hende for.

„Hvorledes gaar det?“ siger Miss Volumnia, idet hun folder sine Hænder. „Ere vi sikre?“

Den vigtige Sag er nu nær ved at være tilendebragt,

og Doodle vil om nogle faa Dage ty bort fra Landet. Sir Leicester har netop vist sig i den store Sal efter Bordet som en klar skinnende Stjerne, omringet af Skyer af Fættere og Kusiner.

„Volumnia," siger Sir Leicester, som har en Liste i Haanden, „det gaar os taalelig."

„Kun taalelig!"

Skønt det er Sommervejr, lader Sir Leicester dog stadig lægge i Kaminen om Aftenen. Han indtager sin sædvanlige Plads ved Skærmen i Nærheden af den og gentager med megen Fasthed og en lille Smule Mishag, der ligesom siger: jeg er ingen almindelig Mand, og naar jeg siger taalelig, maa dette Udtryk ikke opfattes i sin almindelige Betydning: „Volumnia, det gaar os taalelig."

„I det mindste er der da ingen Opposition imod Dem," paastaar Volumnia tillidsfuldt.

„Nej, Volumnia. Dette forvirrede Land er i mange Henseender gaaet fra Forstanden, maa jeg desværre sige; men —"

„Saa vanvittigt er det dog ikke. Det glæder mig at høre."

Volumnias sidste Ord have atter bragt hende i Yndest. Med en naadig Bøjning af Hovedet synes Sir Leicester at sige til sig selv: „Et fornuftigt Fruentimmer i det hele taget, skønt undertiden noget vel fremfusende."

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Opposition var den skønne Miss Dedlocks Bemærkning virkelig overflødig, da Sir Leicester ved saadanne Lejligheder altid afgiver sin egen Kandidatur som en fordelagtig en gros Bestilling, der prompte skal udføres. To andre smaa Pladser i Underhuset, der høre ham til, behandler han som Detailbestillinger af mindre Vigtighed, idet han kun sender Kandidaterne af Sted og tilkendegiver Haandværksfolkene: „I maa have den Godhed at lave to Parlamentsmedlemmer af disse Materialier og sende mig dem tilbage, naar de ere færdige."

„Jeg maa desværre sige, Volumnia, at Folket paa mange

Steder har vist en slet Aand, og at denne Opposition mod Regeringen har været af en bestemt og uforsonlig Natur."

„De elendige!" siger Volumnia.

„Ja," vedbliver Sir Leicester med et Blik paa de omkring paa Sofaer og Ottomaner liggende Fættere, „endog paa mange, eller rettere sagt, paa de fleste af de Steder, hvor Regeringen er gaaet af med Sejren over et Koteri —"

Man lægge, i Forbigaaende sagt, Mærke til, at for Coodleiterne ere Doodleiterne altid et Koteri, ligesom at Coodleiterne altid i Doodleiternes Øjne indtage den samme Stilling.

„— Selv paa disse Steder har Partiet — jeg oprøres paa mine Landsmænds Vegne ved at være nødt til at meddele Dem det — ikke triumferet, uden at være blevet sat i uhyre Omkostninger. Flere," siger Sir Leicester, idet han betragter Fætterne med tiltagende Værdighed og svulmende Harme, „flere Hundrede Tusinde Pund."

Hvis Volumnia har en Fejl, er det den, at hun er en lille Smule naiv, idet denne Naivitet, der vilde have passet overordentlig godt til et Skærf og en Barnekrave, ikke saa ganske harmonerer med Sminken og Perlehalsbaandet. Men tilskyndet af denne Naivitet, siger hun:

„Hvortil?"

„Volumnia!" siger Sir Leicester med sin alvorligste Alvor.

„Nej, nej, jeg mente ikke hvortil," udbryder Volumnia med sit lille Yndlingsskrig. „Hvor jeg er dum! Jeg mener, hvor skammeligt!"

„Det glæder mig," svarer Sir Leicester, „at De mener, hvor skammeligt!"

Volumnia iler med at udtale den Mening, at disse skændige Mennesker burde tiltales for Højforræderi og tvinges til at understøtte Partiet.

„Det glæder mig, Volumnia," gentager Sir Leicester, uden at ænse disse formildende Ytringer, „at De mener, hvor skammeligt. Det er en Skændsel for Vælgerne. Men

da De, skønt kun af Uagtsomhed og uden at have til Hensigt at ville gøre mig et saa uforнuftigt Spørgsmaal, spurgte mig hvortil, vil jeg svare Dem. Til nødvendige Udgifter. Og jeg stoler paa, at De med Deres sunde Forstand, Volumnia, hverken her eller andetsteds vil drøfte dette Emne."

Sir Leicester holder det for magtpaaliggende at sætte et knusende Ansigt op mod Volumnia, fordi der hviskes om, at disse nødvendige Udgifter ville i et Par Hundrede Valgpetitioner blive paa en ubehagelig Maade satte i Forbindelse med Bestikkelse, og fordi nogle vanartige Spottefugle som Følge heraf have foreslaaet, at den sædvanlige Bøn for det høje Parlament skal udelades af Liturgien, og Menigheden i Stedet derfor opfordres til at bede for seks Hundrede og halvtredsindstyve Mænd, der ere i en højst svagelig Helbredstilstand.

„Mr. Tulkinghorn," siger Volumnia efter at have givet sig lidt Tid til at fatte sig efter sin sidste Tugtelse, „Mr. Tulkinghorn har sagtens slidt sig fordærvet."

„Jeg ved ikke," siger Sir Leicester, idet han aabner Øjnene, „hvorfor Mr. Tulkinghorn skulde slide sig fordærvet. Jeg ved ikke, hvad hans Forpligtelser ere. Han er ikke Kandidat."

Volumnia havde troet, at han maaske kunde være bleven brugt. Sir Leicester kunde ønske at vide, af hvem og hvortil. Volumnia, der atter bliver forlegen, ytrer, af en eller anden — til at give Raad og træffe Anstalter. Sir Leicester ved ikke, at nogen af Tulkinghorns Klienter har trængt til hans Hjælp.

Lady Dedlock, der sidder ved et aabent Vindue med Haanden paa Karmen og ser ud paa Aftenens Skygger, der udbrede sig over Parken, synes at være bleven opmærksom, da Sagførerens Navn blev nævnet.

En smægtende Fætter med Overskæg og i en meget skrøbelig Tilstand fortæller nu fra sit Leje, at han har hørt, at Tulkinghorn er rejst ned til dette Jærnværk for at afgive en juridisk Betænkning, og at det, da Valgkampen er

forbi i Dag, vilde være yderst morsomt, om Tulkinghorn kom med den Efterretning, at Coodleiternes Kandidat var slaaet af Marken.

Merkurius, der byder Kaffe om, underretter Sir Leicester om, at Tulkinghorn er kommen og spiser til Middag. Mylady vender et Øjeblik Hovedet ind i Stuen og ser derpaa igen ud ligesom før.

Volumnia er henrykt over at høre, at hendes Fryd er kommen. Han er saa original, saadan en underlig Skabning, saadant et storartet Menneske til at vide alt og aldrig at røbe noget! Volumnia er vis paa, at han maa være Frimurer; hun er vis paa, at han staar i Spidsen for en Loge, gaar med et lille Forklæde og bliver ligefrem tilbedt med Lysestagerne og Murskeen.

„Han har ikke været her en eneste Gang," tilføjer hun, „siden jeg er kommen. Jeg har virkelig været nær ved at tro, at mit Hjerte skulde briste af Længsel efter denne ustadige Skabning. Jeg var næsten bleven enig med mig selv om, at han var død."

Det er maaske enten paa Grund af Aftenens tiltagende Mørke, eller fordi der er Mørke i Mylady selv; men der hviler en Skygge over hendes Ansigt, som om hun tænkte: „Gid han var!"

„Mr. Tulkinghorn," siger Sir Leicester, „er altid velkommen her og altid forsigtig, hvor han saa er. En meget brugbar Mand og med Rette agtet."

Den skrøbelige Fætter mener, at han er „umaadelig rig."

„Han nyder unægtelig Anseelse," svarer Sir Leicester. „Han bliver naturligvis godt honoreret og omgaas de højeste Klasser som Ligemand."

Alle fare op; thi tætved knalder et Geværskud.

„Store Gud, hvad er det!" udbryder Volumnia med sit lille visne Skrig.

„En Rotte," siger Mylady, „og den blev skudt."

Ind træder Tulkinghorn, fulgt af Merkur med Lamper og Lys.

„Nej, nej," siger Sir Leicester, „lad dem kun blive borte. Har De noget mod Tusmørket, Mylady?"

Tværtimod, Mylady foretrækker det.

„Og Volumnia?"

Aah, Volumnia kender intet saa dejligt som at sidde og passiare i Mørke.

„Saa bring dem ud igen. Undskyld, Tulkinghorn; hvorledes har De det?"

Tulkinghorn nærmer sig med sin sædvanlige utvungne Holdning, yder i Forbigaaende Mylady sin Hyldest, trykker Sir Leicesters Haand og synker ned i en Lænestol lige over for Baronettens lille Avisbord. Sir Leicester er bange for, at Mylady, der ikke er rigtig rask, skal forkøle sig ved det aabne Vindue. Mylady takker ham, men vil helst blive siddende der for den friske Lufts Skyld. Sir Leicester staar op, ordner hendes Sjal om hende og vender tilbage til sin Plads. Tulkinghorn tager sig imidlertid en Pris Tobak.

„Naa," siger Sir Leicester, „hvorledes gik saa den Valgkamp?"

„Jammerlig lige fra Begyndelsen. Der var ikke mindste Udsigt. De andre satte begge deres Folk igennem. Deres Parti, Sir Leicester, blev slaaet i Bund og Grund med tre mod een."

Det hører til Tulkinghorns mesterlige Klogskab ingen politisk Mening at have, nej, slet ingen Mening. Derfor siger han „Deres" og ikke „vort" Parti.

Sir Leicester er majestætisk opbragt. Volumnia har aldrig hørt Mage. Den skrøbelige Fætter mener, at det er den bestukne Pøbels Skyld.

„Det er det samme Sted, ved De nok," vedbliver Tulkinghorn i det hurtig tiltagende Mørke, da der atter er blevet roligt, „hvor man vilde have stillet Mrs. Rouncewells Søn."

„Et Forslag, hvilket han, som De dengang meget rig-

tig underrettede mig om, havde Sømmelighed og Forstand nok til at afslaa," svarer Sir Leicester. „Jeg kan ikke sige, at jeg paa nogen Maade billiger de Meninger, som Mr. Rouncewell udtalte, dengang han en halv Times Tid var her; men der laa en Følelse for det passende i hans Beslutning, som jeg med Fornøjelse indrømmer."

„Hm!" siger Tulkinghorn. „Den hindrede ham dog ikke i at være meget virksom under dette Valg."

Sir Leicester gisper, førend han taler. „Har jeg forstaaet Dem? Sagde De, at Mr. Rouncewell havde været meget virksom under dette Valg?"

„Ualmindelig virksom."

„Imod —"

„Ak Gud ja, imod Dem. Han er en meget god Taler. Klar og kraftig. Han gjorde en knusende Virkning og har stor Indflydelse. Under Forhandlingerne rev han alle med sig."

Skønt ingen kan se Sir Leicester, er det dog klart for hele Selskabet, at han stirrer majestætisk.

„Og han blev virksomt understøttet," siger Tulkinghorn, „af sin Søn."

„Af sin Søn?" gentager Sir Leicester med gruopvækkende Høflighed.

„Ja, af sin Søn."

„Den Søn, som ønskede at gifte sig med det unge Fruentimmer i Myladys Tjeneste."

„Ja, han har kun een."

„Paa Ære," siger Sir Leicester efter en forfærdelig Pause, „ved min Ære, ved mit Liv, ved mit gode Navn og mine Grundsætninger, da ere Samfundets Sluser sprængte, og Vandene have udslettet Landemærkerne for den Sammenhængsramme, hvorved Tingene holdes sammen!"

Almindeligt Udbrud af fætterlig og kusinelig Harme. Volumnia finder, at det virkelig er paa høje Tid, at en, der har Magten, træder til og gør noget alvorligt. Den skrøbelige Fætter mener, at Landet løber Fanden i Vold.

„Jeg udbeder mig,“ siger Sir Leicester aandeløs, „at vi ikke dvæle yderligere ved denne Omstændighed. Kommentarer ere overflødige. Tillad, Mylady, at jeg med Hensyn til dette unge Fruentimmer ytrer —“

„Jeg agter ikke,“ siger Mylady i en dæmpet Tone, „at skille mig ved hende.“

„Det mente jeg heller ikke. Jeg glæder mig ved at høre Dem sige det. Jeg vilde have sagt, at da De holder hende for værdig til Deres Beskyttelse, burde De bruge Deres Indflydelse til at forebygge, at hun falder i disse farlige Hænder. De kunde vise hende, hvor megen Vold der i en saadan Forbindelse vilde blive gjort paa hendes Pligter og Grundsætninger, og De kunde bevare hende til en bedre Skæbne. De kunde foreholde hende, at hun sandsynligvis i sin Tid vilde finde en Mand paa Chesney Wold, af hvem hun ikke vilde blive slæbt bort fra sine Forfædres Altre.“

Dette fremsætter han med den uforanderlige Høflighed og Ærbødighed, han iagttager, naar han taler til sin Kone. Hun bevæger kun Hovedet til Svar. Maanen er ved at staa op, og der, hvor hun sidder, er der en lille Stribe af koldt, blegt Lys, hvori hendes Hoved ses.

„Man bør imidlertid huske paa,“ siger Tulkinghorn, „at disse Mennesker paa deres Vis ere meget stolte.“

„Stolte?“ Sir Leicester vil næppe tro sine Øren.

„Det skulde ikke undre mig, om de alle gav Slip paa den unge Pige — ja, Kæresten og alle de andre — i Stedet for at hun gav Slip paa dem, dersom hun blev paa Chesney Wold under saadanne Omstændigheder.“

„Ja,“ siger Sir Leicester med skælvende Stemme, „De maa bedst vide det, Mr. Tulkinghorn; De har jo opholdt Dem iblandt dem.“

„Sir Leicester,“ svarer Sagføreren, „jeg fremfører virkelig kun en Kendsgerning. Jeg kunde fortælle Dem en Historie — med Lady Dedlocks Tilladelse.“

Hendes Hoved samtykker, og Volumnia er henrykt.

En Historie! Aah, endelig vil han dog fortælle noget! Volumnia haaber, at der er et Spøgelse i den.

„Nej. Virkeligt Kød og Blod.“ Tulkinghorn tier et Øjeblik og gentager med lidt Eftertryk indpodet paa sin sædvanlige Ensformighed, „virkeligt Kød og Blod. Disse Enkeltheder har jeg først nylig faaet at vide, Sir Leicester. De ere meget korte. De oplyse, hvad jeg har sagt. For Øjeblikket fortier jeg Navnene. Jeg haaber ikke, at Lady Dedlock vil finde min Adfærd upassende.“

Ved Skinnet af Ilden, som kun brænder svagt, kan man se ham skele hen mod Maaneskinnet. I Maaneskinnet ses Lady Dedlock aldeles ubevægelig.

„En af denne Mr. Rouncewells Kolleger, en Mand, der, efter hvad jeg har hørt, var i aldeles tilsvarende Omstændigheder, var saa heldig at have en Datter, som tiltrak sig en fornem Dames Opmærksomhed. Jeg taler om en virkelig fornem Dame; ikke alene i Forhold til ham, men gift med en Mand af Deres Stand, Sir Leicester.“

Sir Leicester siger nedladende: „Ja vel, Mr. Tulkinghorn,“ og viser derved, at hun da maa have antaget meget betydelige moralske Dimensioner i en Jærnværksejers Øjne.

„Damen var rig og smuk og syntes godt om den unge Pige, behandlede hende meget venlig og havde hende altid om sig. Men under al sin Storhed bar denne Dame paa en Hemmelighed, som hun havde holdt skjult i mange Aar. I sin Ungdom havde hun nemlig været forlovet med en ung Ødeland — en Kaptajn i Hæren — som ingen havde godt af at komme i Forbindelse med. Hun blev ikke gift med ham, men blev Moder til et Barn, hvis Fader han var.“

Ved Skinnet af Ilden kan man se ham skele hen til Maaneskinnet. I Maaneskinnet ses Lady Dedlock i Profil, aldeles ubevægelig.

„Da Kaptajnen var død, troede hun sig sikker; men en Kæde af Omstændigheder, som jeg nu ikke vil omtale, ledede til en Opdagelse. Saaledes som Historien er bleven mig fortalt, begyndte de en Dag med en Uforsigtighed fra

hendes Side, hvorved hun blev overrumplet, hvilket viser, hvor vanskeligt det er, selv for en fast Karakter — og hun havde en meget fast Karakter — altid at være paa sin Post. Der blev megen huslig Sorg og Forbavselse, kan De nok tænke; jeg overlader til Dem, Sir Leicester, at forestille Dem Mandens Smerte. Men det er ikke det Punkt, hvorpaa det her kommer an. Da Mr. Rouncewells Kollega fik det at vide, tillod han lige saa lidt, at den unge Pige blev æret og beskyttet, som han vilde have tilladt, at hun var bleven traadt under Fødder for hans Øjne. Saa stor var hans Stolthed, at han førte hende bort, ligesom det kunde have været fra Synd og Vanære. Han fattede ikke det mindste til den Ære, der vistes ham og hans Datter ved Damens Nedladenhed. Han afskyede den unge Piges Stilling, som om Damen havde været den laveste af alle lave. Det er Historien. Jeg haaber, at Lady Dedlock vil undskylde dens sørgelige Natur."

Der gives forskellige Anskuelser om Indholdet, som mere eller mindre strider mod Volumnias. Dette skønne, unge Væsen kan ikke tro, at der nogen Sinde har været en saadan Dame til, og vil slet ikke indlade sig paa Historien. Flertallet hælder til den skrøbelige Fætters Mening, der kan sammenfattes i de faa Ord: „Ligegyldig Sag — Rouncewells fordømte Kollega." Sir Leicester tænker paa Wat Tyler og ordner en Række Tildragelser efter en Plan af sin egen Opfindelse.

Samtalen er i det hele taget ikke livlig; thi man har været længe oppe om Aftenen, siden de nødvendige Udgifter paa andre Steder begyndte, og det er den første Aften i lang Tid, at Familien har været alene. Klokken er over ti, og Sir Leicester beder Tulkinghorn ringe efter Lys. Da er Maaneskinsstrømmen svulmet op til en Sø, og da rører Lady Dedlock sig for første Gang og staar op og gaar hen til et Bord efter et Glas Vand. Blinkende Fættere flokkes ligesom Flagermus om Lysskæret for at række hende det; Volumnia, der altid er rede til noget bedre, naar det kan

skaffes, tager et andet, hvoraf et lille pænt Nip tilfredsstiller hende; Lady Dedlock gaar med Anstand og Fatning og skuet af beundrende Øjne langsomt sin Vej ved Siden af hin Nymfe, der ingenlunde bliver skønnere ved denne Modsætning.

Niende Kapitel.

I Tulkinghorns Værelse.

Tulkinghorn kommer op paa sit Taarnkammer, lidt stakaandet af Rejsen derop, skønt denne er foregaaet i al Magelighed. Der er et Udtryk i hans Ansigt, som om han havde lettet sit Sind fra en vigtig Sag og paa sin indesluttede Maade var tilfreds. At sige om en saa alvorlig og strengt reserveret Mand, at han triumferer, vilde være at gøre ham lige saa stor Uret som at tro, at han var tynget af Kærlighed eller Følsomhed eller nogen anden romantisk Svaghed. Han er adstadig tilfreds. Han føler maaske en stærkere Viden om Magt, idet han løselig omfatter det ene af sine aarespændte Haandled med den anden Haand og holder det paa Ryggen, medens han gaar lydløst op og ned ad Gulvet.

I Værelset findes et rummeligt Skrivebord, hvorpaa der ligger en stor Bunke Papirer. Lampen er tændt, hans Læsebriller ligge paa Pulten, Lænestolen er rullet hen til den, og det ser ud, som om han havde tænkt paa at bruge en Times Tid til disse Fordringer paa hans Opmærksomhed, førend han gaar i Seng. Men tilfældigvis er han ikke oplagt til Forretninger. Efter at have kastet et Blik paa de Dokumenter, der ligge og vente paa ham, aabner han Glasdøren og gaar ud paa Altanen. Der vandrer han atter langsomt frem og tilbage og afkøler sig, hvis forøvrigt en saa

kold Mand kan trænge til Afkøling, efter den Historie, han har fortalt nedenunder.

Der var en Tid, da lige saa kløgtige Mænd som Tulkinghorn vandrede om paa Taarntinder ved Stjernernes Skin og saa op paa Himmelen for at læse deres Skæbne der. Skarer af Stjerner ere synlige i Aften, skønt deres Tindren fordunkles af Maanens Glans. Søger han efter sin egen Stjerne, medens han gaar metodisk frem og tilbage paa Altanen, kan det kun være en meget bleg Stjerne, da den repræsenteres af en saa affalmet Skikkelse hernede. Udgransker han sin Skæbne, er den maaske skreven med andre Skrifttegn nærmere ved ham.

Medens han skrider hen ad Altanen med sine Øjne formodentlig lige saa højt oven over sine Tanker, som de ere oven over Jorden, standses han pludselig uden for Glasdøren af et Par Øjne, der møde hans egne. Der er temmelig lavt til Loftet i hans Værelse, og i den øverste Del af den Dør, der er lige over for Glasdøren, er der Ruder. Inden for den er der rigtignok endnu en Tøjdør, men da det er varmt i Vejret, har han ikke lukket den, da han kom ind. De Øjne, der møde hans, se ude fra Gangen gennem Ruderne. Han kender dem godt. Blodet er i mange lange Aar ikke strømmet saa pludselig og varmt op i hans Kinder som nu, da han genkender Lady Dedlock.

Han gaar ind i Værelset, og hun gaar ogsaa derind og lukker begge Dørene efter sig. Der er en Vildhed — er det af Frygt eller Harme? — i hendes Øjne. Men i sin Holdning og alle andre Henseender ser hun ud, som hun saa ud dernede for to Timer siden.

Er det Frygt, eller er det Harme nu? Han kan ikke blive klog derpaa. Blegheden kan skyldes begge Følelser, de kunne begge være lige saa intensive.

„Lady Dedlock?“

Først siger hun ikke et Ord, ikke engang da hun langsomt er sunken ned i Lænestolen ved Bordet. De se paa hinanden som to Billeder.

„Hvorfor har De fortalt min Historie i saa mange Menneskers Paahør?“

„Det var nødvendigt for mig, Lady Dedlock, at underrette Dem om, at jeg kendte den.“

„Hvor længe har De kendt den?“

„En Mistanke har jeg haft om den i lang Tid — fuldstændig kendt den i kort Tid.“

„I Maaneder?“

„Dage.“

Han staar foran hende med den ene Haand paa en Stoleryg og den anden inden for den gammeldags Vest og Kalvekrøset, netop saaledes, som han ved enhver Lejlighed har staaet foran hende siden hendes Bryllup. Den samme stive Høflighed, den samme rolige Ærbødighed, der lige saa gerne kunde være Trods; den hele Mand er den samme mørke, kolde Genstand i den samme Afstand, som intet har formindsket.

„Er det sandt, det om den stakkels Pige?“

Han bukker let og bøjer Hovedet frem, som om han ikke ganske har forstaaet Spørgsmaalet.

„De ved, hvad De fortalte. Er det sandt? Kende hendes Slægtninge ogsaa min Historie? Er den allerede bleven Bysnak? Skrives den med Kridt paa Murene, og udraabes den paa Gaderne?“

Altsaa Harme, Frygt og Undseelse! Alle disse Følelser strides i hende. Hvilken Magt denne Kvinde har til at kue disse rasende Lidenskaber! Tulkinghorns Tanker faa denne Form, mens han ser paa hende, idet hans buskede graa Øjenbryn trække sig en Haarsbred mere sammen under hendes Blik.

„Nej, Lady Dedlock. Det var kun en Hypotese, som jeg fremsatte, fordi Sir Leicester, uden selv at vide af det, ytrede sig saa hovmodig. Men det vilde blive til en Virkelighed, hvis de vidste — hvad vi vide.“

„De vide det altsaa ikke endnu?“

„Nej.“

„Kan jeg frelse den stakkels Pige fra Ulykke, førend de faa det at vide?“

„Derpaa, Lady Dedlock, kan jeg ikke give noget tilfredsstillende Svar.“

Og med den største Nysgerrighed og Interesse tænker han, idet han iagttager Kampen i hendes Bryst: „Denne Kvindes Kraft og Styrke ere forbavsende!“

„Sir,“ siger hun, idet hun for Øjeblikket nødes til at tvinge sine Læber med al den Energi, hun ejer, for at kunne tale tydelig, „jeg vil udtale mig bestemtere. Jeg vil ikke tvivle om, at Deres Hypotese er rigtig. Jeg anede den og indrømmede dens Sandhed lige saa godt, som De kan, da jeg saa Mr. Rouncewell her. Jeg vidste meget godt, at havde han været i Stand til at se mig saaledes, som jeg var, vilde han have ment, at den stakkels Pige var plettet, fordi hun et Øjeblik, skønt helt uskyldig, havde været Genstand for min store Velvilje. Men jeg føler Interesse for hende, eller, som jeg egentlig bør sige — da jeg ikke længer hører hjemme her — jeg følte Interesse for hende, og hvis De kan tage saa meget Hensyn til den Kvinde, De holder under Deres Fod, at De vil huske derpaa, vil hun i høj Grad paaskønne Deres Barmhjertighed.“

Tulkinghorn, der er Opmærksomheden selv, afviser dette med et ydmygt Skuldertræk og trækker Øjenbrynene sammen.

„De har forberedt mig paa min Skændsel, og jeg takker Dem ogsaa derfor. Er der noget, De forlanger af mig? Er der nogen Fordring, jeg kan indløse, eller nogen Forlegenhed eller Sorg, hvorfor jeg kan fri min Mand ved at indrømme Rigtigheden af Deres Opdagelse? Jeg vil her paa Stedet skrive alt, hvad De vil diktere mig. Jeg er rede til at gøre det.“

„Og hun gør det,“ tænker Juristen, idet han iagttager den faste Haand, hvormed hun griber Pennen.

„Jeg vil ikke ulejlige Dem, Lady Dedlock Jeg beder, skaan Dem selv.“

„Jeg har længe anet dette. Jeg ønsker hverken selv at skaane mig eller at blive skaanet. De kan ikke gøre noget værre imod mig, end De alt har gjort. Gør nu, hvad der staar tilbage.“

Deres Trang til at passe paa hinanden kunde nu være forbi; men de kunne dog ikke lade være at iagttage hinanden, og Stjernerne iagttage dem begge gennem den aabne Glasdør. Langt borte i Maaneskinnet slumre Skovene, og det rummelige Hus er lige saa stille som det trange. Det trange! Hvor ere i denne fredelige Nat den Graver og den Spade, der ere bestemte til at føje den sidste store Hemmelighed til de mange Hemmeligheder i Tulkinghorns Tilværelse? Er Manden endnu ikke født, er Spaden endnu ikke smedet? Underlige Spørgsmaal at gruble over, underligere maaske ikke at gruble over dem under de vaagende Stjerner i en Sommernat.

„Om Anger, Samvittighedsnag eller nogen anden af mine Følelser,“ vedbliver Lady Dedlock straks efter, „siger jeg ikke et Ord. Var jeg ikke stum, vilde De være døv. Derfor ikke mere herom. Det passer ikke for Deres Øren.“

Han lader, som om han vil udtale en Forsikring; men hun afviser den haanlig med sin Haand.

„Jeg kommer for at tale med Dem om helt andre Ting. Mine Smykker ere alle i deres Gemmer, hvor man vil finde dem. Saaledes ogsaa mine Klæder og alle Kostbarheder, jeg har haft. Behag at sige, at jeg tog nogle rede Penge med, men ikke nogen stor Sum. For at undgaa at blive røbet, har jeg ikke taget mine egne Klæder paa. Jeg er gaaet min Vej for fra nu af at forsvinde. Meddel dette. Det er den eneste Bøn, jeg har til Dem.“

„Undskyld mig, Lady Dedlock,“ siger Tulkinghorn urørt. „Jeg er ikke vis paa, om jeg forstaar Dem. De er gaaet —“

„For at forsvinde for alle her. Jeg forlader Chesney Wold i Nat. Jeg gaar i denne Time.“

Tulkinghorn ryster paa Hovedet. Hun rejser sig; men

uden at flytte en Haand fra Stoleryggen eller Vesten og Kalvekrøset ryster han paa Hovedet.

„Hvad, skal jeg ikke gaa, som jeg har sagt?“

„Nej, Lady Dedlock,“ svarer han rolig.

„Ved De, hvilken Lettelse min Forsvinden vil være? Har De glemt Pletten paa dette Sted, eller hvor eller hvem den er?“

„Nej, Lady Dedlock, nej, paa ingen Maade.“

Uden at værdige ham et Svar, gaar hun hen til den indre Dør og har den allerede i Haanden, da han, uden at røre Haand eller Fod eller at hæve sin Stemme, siger til hende:

„Hav den Godhed, Lady Dedlock, at blive og høre mig, eller ogsaa ringer jeg paa Alarmklokken og vækker Huset, førend De er kommen ned paa Trappegangen. Og da maa jeg udtale mig for enhver Gæst og Tjener, hver Mand og Kvinde, der er til Stede.“

Han har overvundet hende. Hun stammer, skælver og fører forvirret Haanden op til Hovedet. Ringe Tegn, disse, hos enhver anden. Men naar et saa øvet Øje som Tulkinghorns opdager Vankelmodighed hos en Personlighed som denne, fatter han straks, hvad den vil sige.

Atter siger han: „Hav den Godhed at høre mig, Lady Dedlock,“ og peger paa en Stol. Hun tøver; men han peger igen, og hun sætter sig.

„Forholdene imellem os ere af en uheldig Natur, Lady Dedlock; men da jeg ikke har skabt dem, vil jeg ingen Undskyldninger gøre for dem. Den Stilling, jeg indtager lige over for Sir Leicester, er Dem saa velkendt, at jeg næppe kan tænke mig andet, end at jeg for længe siden maa være forekommen Dem som den Person, der ganske naturlig maatte gøre denne Opdagelse.“

„Sir,“ svarer hun, uden at se op fra Gulvet, hvorpaa hendes Øjne nu ere fæstede, „jeg maa hellere gaa. Det havde været langt bedre, om De ikke havde holdt mig tilbage. Jeg har intet mere at sige.“

„Undskyld, Lady Dedlock, at jeg endnu har lidt at tilføje, som De maa høre.“

„Saa ønsker jeg at høre det ved den aabne Dør. Jeg kan ikke aande her, hvor jeg sidder.“

Idet hun gaar derhen, røber hans skinsyge Blik en øjeblikkelig Mistanke om, at hun vil springe ud, støde mod Karme og Gesimser og ende sit Liv paa Terrassen nedenfor. Men ved at iagttage hendes Skikkelse, saaledes som hun staar ved Glasdøren og ser ud paa, ikke op til Stjernerne — de Stjerner, som staa lavest paa Himmelen — bliver han rolig. Ved at vende sig om, idet hun flyttede sig, er han kommen til at staa lidt bag ved hende.

„Jeg har endnu ikke været i Stand til, Lady Dedlock, at komme til en for mig selv fyldestgørende Beslutning om, hvad jeg har at gøre. Imidlertid maa jeg bede Dem holde Deres Hemmelighed skjult saaledes, som De har gjort saa længe, og ikke at undre Dem over, at jeg gør det samme.“

Han standser; men hun svarer ikke.

„Undskyld, Lady Dedlock. Det er en vigtig Sag. Beærer De mig med Deres Opmærksomhed?“

„Ja.“

„Jeg takker Dem. Jeg burde have vidst det af det, jeg kender til Deres Karakterstyrke. Jeg burde ikke have gjort dette Spørgsmaal; men jeg har den Vane at sikre mig mit Terræn Skridt for Skridt, mens jeg gaar videre. Det eneste Hensyn i denne ulykkelige Sag er Sir Leicester.“

„Hvorfor,“ spørger hun med dæmpet Stemme og uden at flytte sit Blik fra hine fjerne Stjerner, „hvorfor holder De mig da tilbage i hans Hus?“

„Fordi han er dette Hensyn. Jeg har ikke nødig at sige Dem, Lady Dedlock, at Sir Leicester er en meget stolt Mand; at han stoler fuldstændig paa Dem; at Maanens Fald ned fra Himmelen ikke vilde forbavse ham mere end Deres Fald fra Deres ophøjede Stilling som hans Hustru.“

Hun trækker Vejret hurtig og tungt, men staar lige

saa rolig, som han nogen Sinde har set hende i hendes glimrende Kreds.

„Jeg forsikrer Dem, Lady Dedlock, at hvis jeg ikke havde denne Sag i min Haand, saa kunde jeg lige saa godt have haabet, at jeg med egne Kræfter og egne Hænder kunde rykke det ældste Træ her paa dette Gods op med Rode, som jeg kunde rokke Deres Indflydelse hos Sir Leicester og Sir Leicesters Tillid til Dem. Og selv nu med denne Sag i min Haand tøver jeg. Ikke fordi han kunde nære nogen Tvivl om dens Rigtighed; men fordi der ikke gives noget, som kan forberede ham paa Stødet."

„Heller ikke min Flugt? Tænk vel paa det."

„Deres Flugt, Lady Dedlock, vilde udbrede den hele Sandhed nær og fjernt. Det vilde være umuligt at frelse Familiens Ære en eneste Dag. Det er der ikke Tale om."

Der er en rolig Fasthed i dette Svar, som ikke tilsteder nogen Indvending.

„Naar jeg taler om Sir Leicester som det eneste Hensyn, er det, fordi han og Familiens Ære ere eet. Sir Leicester og Baronetværdigheden, Sir Leicester og Chesney Wold, Sir Leicester og hans Forfædre og hans Stamgods ere uadskillelige, det har jeg ikke nødig at sige Dem."

„Bliv ved!"

„Derfor," siger Tulkinghorn og fortsætter sin Udvikling med sit slæbende Foredrag, „har jeg meget at tage Hensyn til. Sagen maa om mulig dysses ned. Hvorledes kan dette ske, naar Sir Leicester bringes til Vanvid eller lægges paa sit Dødsleje? Hvis jeg gav ham dette Stød i Morgen tidlig, hvad kunde da forklare den Forandring, der straks vilde foregaa med ham? Hvad kunde være Skyld deri? Hvad kunde have gjort Dem uenige? Da vilde det straks blive skrevet med Kridt paa Murene og udskreget paa Gaderne; og De maa huske paa, at det ikke vilde vedkomme Dem alene, til hvem jeg intet Hensyn kan tage i denne Sag, men ogsaa Deres Mand, Lady Dedlock."

Han bliver tydeligere, mens han taler, men ikke et Atom eftertrykkeligere eller livligere.

„Der gives endnu et Synspunkt," vedbliver han, „hvorfra Sagen viser sig. Sir Leicester elsker Dem næsten til Vanvid. Han vilde maaske ikke være i Stand til at overvinde dette Vanvid, selv om han vidste, hvad vi vide. Jeg opstiller en Yderlighed; men det kunde dog være muligt. I saa Tilfælde vilde det være bedre, at han ikke fik noget at vide. Bedre for den sunde Menneskeforstand, bedre for ham, bedre for mig. Jeg maa tage alt dette med i Regningen, og tilsammentaget gør det det meget vanskeligt at fatte en Beslutning."

Hun staar og ser ud paa de samme Stjerner, uden at sige et Ord. De begynde at blegne, og det synes, som om deres Kulde gennemisner hende.

„Min Erfaring lærer mig," siger Tulkinghorn, som imidlertid har stukket Hænderne i Lommen og som en Maskine fortsætter sin forretningsmæssige Overvejelse, „min Erfaring lærer mig, Lady Dedlock, at de fleste Mennesker, jeg kender, vilde have gjort bedst i at lade Ægteskabet fare. Det ligger paa Bunden af de tre Fjerdedele af deres Sorger. Det tænkte jeg, da Sir Leicester giftede sig, og det har jeg altid tænkt siden. Dog ikke mere derom. Jeg maa nu lade mig lede af Omstændighederne. Imidlertid maa jeg bede Dem være tavs, ligesom jeg skal være det."

„Skal jeg vedblive at slæbe mig gennem mit nuværende Liv og bære paa dets Kvaler efter Deres Godtbefindende fra den ene Dag til den anden?"

„Ja, jeg er bange for det, Lady Dedlock."

„Holder De det for nødvendigt, at jeg saaledes skal staa bunden til Skámpælen?"

„Jeg er vis paa, at det, jeg tilraader, er nødvendigt."

„Jeg skal altsaa blive paa denne brogede Skueplads, paa hvilken mit elendige Bedrageri saa længe er blevet opført, og den skal styrte sammen under mig, naar De giver Tegnet?"

„Ikke uden foregaaende Vink, Lady Dedlock. Jeg skal ikke gøre noget Skridt uden i Forvejen at advare Dem.“

Hun gør alle sine Spørgsmaal, som om hun gentog dem efter Hukommelsen eller gennemgik dem i Søvne.

„Vi skulle mødes som sædvanlig?“

„Ja som sædvanlig, hvis De ikke har noget imod det.“

„Og jeg skal skjule min Brøde saaledes, som jeg har gjort det i saa mange Aar?“

„Saaledes som De har gjort det i saa mange Aar. Jeg vilde ikke selv have gjort denne Hentydning, Lady Dedlock; men jeg kan nu minde Dem om, at Deres Hemmelighed ikke kan være tungere for Dem, end den har været, og hverken bedre eller værre, end den har været. Jeg kender den jo rigtignok; men jeg tænker, at vi aldrig ganske have troet hinanden.“

Hun bliver staaende et Øjeblik i den samme stivfrosne Stilling, førend hun spørger:

„Er der mere, som skal siges i Aften?“

„Ja,“ svarer Tulkinghorn metodisk, idet han gnider sig sagte i Hænderne, „jeg kunde ønske at være vis paa, at De billiger min Plan, Lady Dedlock.“

„Det kan De være vis paa.“

„Godt. Og endelig kunde jeg ønske for en Forsigtigheds Skyld at minde Dem om, at jeg, hvis det skulde blive nødvendigt at omtale Sagen til Sir Leicester, under hele vor Samtale udtrykkelig har sagt, at Sir Leicesters Følelser og Ære og Familiens gode Navn vare mine eneste Hensyn. Jeg vilde have prist mig lykkelig ved ogsaa at have kunnet tage Hensyn til Lady Dedlock, dersom Omstændighederne havde tilstedet det; men det gøre de desværre ikke.“

„Jeg maa takke Dem for Deres Troskab.“

Baade før og efter at hun har sagt dette, er hun bleven staaende i dybe Tanker, men endelig rører hun sig og vender sig om mod Døren, urokket i sin medfødte og tillærte Holdning.

Tulkinghorn aabner begge Dørene, ganske som han vilde have aabnet dem i Gaar eller for ti Aar siden, og gør

sit gammeldags Buk, idet hun gaar. Det er ikke noget almindeligt Øjekast, han faar af dette smukke Ansigt, idet det forsvinder i Mørket, og det er ikke nogen almindelig Bevægelse, skønt den kun er højst ringe, som gengælder hans Høflighed. Men, tænker han, da han er bleven ene, denne Kvinde har paalagt sig en ikke almindelig Tvang.

Han vilde vide dette saa meget bedre, hvis han saa hende skride gennem sine Værelser med Haaret kastet vildt tilbage fra Ansigtet, Hænderne sammenfoldede bag om Hovedet, og hendes Skikkelse kroget som af Smerte. Han vilde overbevises saa meget mere derom, hvis han saa hende ile op og ned ad Gulvet i flere Timer uden at mattes, uden at standse, fulgt af de trofaste Fodtrin ude paa Genfærdets Gangsti. Men han lukker den kølige Natteluft ude, slaar Rullegardinet ned og gaar i Seng. Da Stjernerne gaa ned, og den blege Dag titter ind i Taarnkammeret og finder ham saa meget ældre, ser han ud, som om Graveren og Spaden begge vare bestilte og snart vilde blive satte i Arbejde.

Den samme blege Dag kigger ind til Sir Leicester, der i en majestætisk nedladende Drøm tilgiver det bodfærdige Land; og ind til Fætterne, der træde ind i forskellige offentlige Bestillinger, som fortrinsvis bestaa i at hæve Lønning; og ind til den kyske Volumnia, der skænker en Medgift af halvhundrede Tusinde Pund til en hæslig gammel General med Munden fuld af forlorne Tænder, lig et Piano med alt for mange Tangenter, og som længe har været Baths Beundring og ethvert andet Samfunds Skræk. Ogsaa ind i Kamre oppe under Taget kigger den og ind i Udhuse og Stalde, hvor den ydmygere Ærgerrighed drømmer om Salighed i Portnerboliger og i helligt Ægteskab med Will eller Sally. Op staar den klare Sol og drager alting op med sig, Will'erne og Sally'erne, de i Jorden skjulte Dunster, de hængende Blade og Blomster, Fuglene og Dyrene og Krybene, Gartnerne for at feje den duggede Plæne og vise det smaragdfarvede Fløjl, som Tromlen glider hen over, Røgen fra det store Køkkenbaal, som snor sig lige og højt op i

den lyse Luft. Op stiger til sidst Flaget over Tulkinghorns Hoved og forkynder muntert, at Sir Leicester og Lady Dedlock ere i deres glade Hjem, og at der er Gæstfrihed paa Slottet i Lincolnshire.

Tiende Kapitel.

I Tulkinghorns Kontor.

Fra det Dedlock'ske Stamgodses bølgende Enge og vidtstrakte Egeskove drager Tulkinghorn til Londons flove Hede og Støv. Den Maade, hvorpaa han bevæger sig imellem disse to Steder, er en af hans Hemmeligheder. Han gaar ind paa Chesney Wold, som om det laa ved Siden af hans Kontor, og vender tilbage til sit Kontor, som om han aldrig havde været borte fra Lincolns Inn Fields. Han forandrer ikke sin Klædedragt før Rejsen eller taler om denne bagefter. Han svævede ud fra sit Taarnkammer i Morges, ganske som han nu sildig i Tusmørket svæver ind i sin egentlige Bopæl.

Lig en smudsig londonsk Fugl blandt de Fugle, der bygge paa disse behagelige Sletter, hvor alle Faar forvandles til Pergament, alle Geder til Parykker og alle Græsgange til Avner, vender den røgtørrede, visne Jurist, der bor iblandt Mennesker uden at omgaas dem; der er bleven gammel, uden at have kendt en glad Ungdom, og som saa længe har været vant til at bygge sin snævre Rede i Huller og Kroge af den menneskelige Natur, at han har glemt dens bredere og bedre Omraader, med langsomme Skridt tilbage til sit Hjem. I den af en ophedet Stenbro og ophedede Huse opførte Ovn har han bagt sig tørrere, end sædvanligt er, og tænker i sin tørstige Sjæl paa sin halvhundrede Aar gamle, bløde Portvin.

Lygtetænderen hopper op og ned ad sin Stige paa Tulkinghorns Side af Lincolns Inn, da denne de adelige Myste-

riers Yppersteprræst kommer til sin egen øde Gaardsplads. Han gaar op ad Trappen til Yderdøren og er i Færd med at glide ind i den skumle Forstue, da han paa et Trappetrin møder en bukkende og ydmyg lille Mand.

„Er det Snagsby?“

„Ja, Sir. Jeg begyndte næsten at tro, at De ikke kom, og vilde derfor til at gaa hjem igen.“

„Saa? Hvad er det? Hvad vil De mig?“

„Aa, Sir,“ siger Snagsby, idet han af Ærbødighed for sin bedste Kunde holder sin Hat mod Siden af Hovedet, „jeg ønskede saa gerne at sige Dem et Ord.“

„Kan De sige mig det her?“

„Ja meget godt.“

„Saa sig det da.“ Sagføreren vender sig om, lægger sine Arme paa Jærnrækværket oppe paa Trappen og ser paa Lygtetænderen, der tænder nede i Gaarden.

„Det er,“ siger Snagsby i en hemmelighedsfuld, dæmpet Tone, „det er — rent ud sagt — om den fremmede.“

Tulkinghorn ser paa ham med en vis Forundring. „Hvilken fremmede?“

„Det fremmede Fruentimmer. Fransk, hvis jeg ikke tager fejl. Jeg kender ikke selv det Sprog; men efter hendes Væsen og Ydre at dømme, maa jeg tro, at hun er fransk; i ethvert Tilfælde ganske vist udenlandsk. Hende, der var ovenpaa, da Mr. Bucket og jeg havde den Ære at gøre Dem vor Opvartning den Aften med Gadefejerdrengen.“

„Ja vist, ja vist. Mademoiselle Hortense.“

„Saa, Sir? Jeg er ikke kendt med udenlandske Navne i Almindelighed; men jeg tvivler ikke om, at dette er det rigtige.“

„Men hvad kan De da have at sige om hende, Snagsby?“ spørger Tulkinghorn.

„Ja, Sir,“ svarer Papirhandleren og skygger for sin Meddelelse med sin Hat, „det falder mig noget vanskeligt. Min huslige Lyksalighed er meget stor — i det mindste saa stor, som det med Billighed kan forlanges — men min lille Kone er noget tilbøjelig til Skinsyge. Rent ud sagt, er hun over-

maade tilbøjelig til at blive skinsyg. Og, ser De, et udenlandsk Fruentimmer af et smukt Ydre, der kommer ind i Butikken og stadig driver om — jeg skulde være den sidste til at bruge stærke Udtryk, naar jeg kunde undgaa det — men som driver om — paa Gaden — det, ved De nok, er — ikke sandt? Jeg overlader ganske til Dem at bedømme det."

„Men hvad mener De egentlig?" spørger Tulkinghorn.

„Ja netop, Sir," svarer Snagsby. „Jeg vidste nok, at De vilde indse det og undskylde det grundede i mine Følelser, naar henses til min lille Kones velkendte Pirrelighed. Det udenlandske Fruentimmer, ser De, opfangede, da hun er ualmindelig klog, hin Aften Ordet Snagsby, spurgte sig for, fik Adressen at vide og indfandt sig ved Middagstid. Nu er vor unge Tjenestepige Maren bange af sig og faar let Krampe, og da hun blev forskrækket over den fremmedes Øjne, der ere saa vilde, og over den skrattende Tone, hvori hun taler, og som egner sig til at forurolige et skørt Hoved, gav hun efter for sin Skræk, i Stedet for at staa imod, og tumlede ned ad Køkkentrappen fra det ene Krampetilfælde til det andet, Krampetilfælde, hvortil jeg ikke tror, at der nogetsteds ses Mage, undtagen i vort Hus. Følgelig blev der til al Lykke nok at gøre for min lille Kone, saa at jeg kunde være ene om at gaa ud i Butikken. Da sagde hun, at eftersom Mr. Tulkinghorn altid blev nægtet hjemme for hende af sin Kommis, vilde hun gøre sig den Fornøjelse stadig at indfinde sig hos mig, indtil hun kom ind til ham. Siden den Tid har hun, som jeg begyndte at sige, drevet om, Sir," Snagsby gentager Ordet med patetisk Eftertryk „paa Gaden. Det skulde ikke undre mig, om det allerede havde voldet de sørgeligste Fejltagelser hos Naboerne, ikke at tale om — hvis det var muligt — hos min lille Kone, skønt Gud skal vide, at jeg aldrig før har haft nogen anden Forestilling om et udenlandsk Fruentimmer end i Forbindelse med et Bundt Koste og et Pattebarn, og nu med en Tamburin og Ørenringe, nej aldrig, forsikrer jeg Dem!"

Tulkinghorn har hørt opmærksomt paa denne Tale og spørger, da Papirhandleren er færdig: „Er dette alt, Snagsby?“

„Ja, det er alt,“ siger Snagsby og slutter med en Hoste, som tydelig tilføjer: „Og det er mere end nok for mig.“

„Jeg ved ikke, hvad Mademoiselle Hortense kan ville eller tænker paa, medmindre hun er afsindig,“ siger Sagføreren.

„Selv om hun var det, vilde det dog ikke være nogen Trøst at faa et eller andet Vaaben i Skikkelse af en udenlandsk Dolk boret ind i sin Familie.“

„Godt, godt; der skal blive gjort Ende derpaa. Det gør mig ondt, at De er bleven plaget af hende. Hvis hun kommer igen, saa send hende til mig.“

Med mange Buk og korte, undskyldende Hostninger tager Snagsby, lettere om Hjertet, Afsked. Tulkinghorn gaar ovenpaa og siger ved sig selv: „De Fruentimmer ere ikke skabte til andet end til at volde Bryderi overalt i Verden. Som om det ikke var nok at have med Fruen at gøre, kommer nu ogsaa oven i Købet Kammerjomfruen! Men med den Tøjte skal jeg i det mindste gøre kort Proces.“

Med disse Ord aabner han sin Dør, famler sig frem ind i sine skumle Værelser, tænder Lys og ser sig om. Det er for mørkt, til at han kan se ret meget af Allegorien oven over sit Hoved; men den paatrængende Romer, der uafladelig falder ned fra Himmelen og peger, er dog temmelig tydelig i Færd med sin gamle Gerning. Uden at vise ham nogen synderlig Opmærksomhed, tager Tulkinghorn en lille Nøgle op af Lommen, aabner en Skuffe, hvori der ligger en anden Nøgle, som passer til et Skrin, hvori der ligger en tredje, og kommer saaledes til Kældernøglen, hvorpaa han laver sig til at stige ned til den gamle Vins Regioner. Han nærmer sig allerede Døren med et Lys i Haanden, da der høres en Banken.

„Hvem er det? — Aha, Frøken, er det Dem? De kommer som kaldet; jeg har nylig hørt tale om Dem. Naa, hvad vil De?“

Han sætter Lyset paa Kamingesimsen i Kontoristens

Værelse og banker med Nøglen paa sin indskrumpede Kind, mens han henvender dette Velkommen til Mademoiselle Hortense. Denne katteagtige Person med de tæt sammenpressede Læber, og hvis Øjne skotte fra Siden hen til ham, lukker sagte Døren, førend hun svarer.

„Jeg har haft meget ondt ved at træffe Dem.“

„Saa?“

„Jeg har været her meget ofte, men har altid faaet det Svar: Han er ikke hjemme, han er engagé, han er det eller det; De kan ikke faa ham i Tale.“

„Meget rigtigt og meget sandt.“

„Ikke sandt. Løgn!“

Undertiden faar Mademoiselle Hortenses Væsen en Heftighed, som har en saadan Lighed med en legemlig Faren løs paa dens Genstand, at denne Genstand uvilkaarlig farer sammen og træder et Skridt tilbage. For Øjeblikket er dette Tilfældet med Tulkinghorn, skønt Mademoiselle Hortense, idet hun næsten lukker Øjnene, men dog stadig skotter fra Siden af med dem, kun smiler haanlig og ryster paa Hovedet.

„Naa, Frøken,“ siger Sagføreren og banker paa Kaminingesimsen med Nøglen, „har De noget at sige, saa sig det.“

„De har ikke behandlet mig godt. De har vist Dem lav og lumpen.“

„Lav og lumpen, hvad?“ svarer Sagføreren og gnider sig paa sin Næse med Nøglen.

„Ja. Hvorfor skal jeg sige Dem det? De ved det kun alt for godt. De har lokket — narret mig til at give Dem Oplysninger. De har ladet mig vise Dem den af mine Kjoler, som Mylady maatte have haft paa den Aften; De har opfordret mig til at komme her med den paa for at træffe denne Dreng. Sig, er det ikke Tilfældet?“ Mademoiselle Hortense farer endnu engang løs.

„Du er en Heks, en Heks!“ synes Tulkinghorn at tænke, idet han ser mistroisk paa hende; derpaa svarer han: „Ja, min Pige, ja. Jeg betalte Dem for det.“

„De betalte mig!“ gentager hun med bitter Haan. „To

Sovereigns! Jeg har ikke givet dem ud, jeg vil ikke have dem, jeg foragter dem, jeg kaster dem fra mig!“ Hvilket hun bogstavelig gør, idet hun tager dem op fra sit Bryst og slænger dem med en saadan Heftighed hen ad Gulvet, at de springe op igen, førend de trille hen i Krogen, hvor de blive liggende efter at have snurret rundt i en rasende Hvirvel.

„Ja, De har betalt mig! Ih, min Gud, aa ja!“

Tulkinghorn gnider sig i Hovedet med Nøglen, mens hun giver sig Luft i en spottende Latter.

„De maa være rig, mit smukke Barn,“ siger han rolig, „siden De saaledes kaster Deres Penge bort.“

„Jeg er rig,“ svarer hun, „jeg er meget rig paa Had. Jeg hader Mylady af mit ganske Hjerte. Det ved De.“

„Ved det? Hvorledes skulde jeg vide det?“

„Fordi De meget godt vidste det, førend De bad mig om at give Dem de Oplysninger. Fordi De meget godt vidste, at jeg var en-r-r-r-ragée!“ Det synes at være umuligt for Mademoiselle at snurre tilstrækkelig paa r'et i dette Ord, uagtet hun understøtter sit energiske Foredrag ved at knytte begge sine Hænder og bide alle sine Tænder sammen.

„Naa, saa det vidste jeg?“ siger Tulkinghorn.

„Ja. Jeg er ikke blind. De havde sikret Dem mig, fordi De vidste det. De havde Ret! Jeg afskyr hende.“ Mademoiselle lægger Armene over Kors og tilkaster ham disse Ord over en af Skuldrene.

„Efter at have sagt mig dette, hvad har De saa mere at sige, Mademoiselle?“

„Endnu har jeg ingen Tjeneste faaet. Skaf mig en Plads. Skaf mig en god Kondition. Kan eller vil De ikke dette, saa brug mig til at forfølge hende, jage hende, beskæmme og vanære hende. Jeg skal hjælpe Dem, og det med en god Vilje. Thi det gør De dog; det ved jeg godt.“

„De synes at vide en hel Del,“ siger Tulkinghorn.

„Om jeg gør? Holder De mig for saa enfoldig som et Barn, at jeg skulde tro, jeg var kommen herhen den Aften

med den Kjole paa ene og alene for at træffe sammen med den Dreng og derved afgøre et lille Væddemaal, en pari? — Aa Gud, ja!" I dette Svar lige til Ordet pari inklusive har Mademoiselle været ironisk høflig og blid, men er derpaa gaaet over til den bitreste og mest udfordrende Haan, idet hun næsten i eet og samme Øjeblik lukker og opspiler sine sorte Øjne.

„Lad os engang se, hvorledes Sagen egentlig staar," siger Tulkinghorn, idet han ser med den uforstyrreligste Ro paa hende.

„Ja, lad os det," siger Mademoiselle med mange vrede og korte Nik med Hovedet.

„De kommer her for at gøre en mærkværdig beskeden Fordring, som De nylig har fremsat, og naar den ikke indrømmes Dem, vil De komme igen."

„Ja igen," siger Mademoiselle med endnu flere forbitrede og korte Nik, „og igen og atter igen og mange Gange igen, ja stadig!"

„Og De vil ikke alene indfinde Dem her, men maaske ogsaa i Mr. Snagsbys Hus? Og naar dette Besøg heller ikke lykkes, vil De maaske komme igen?"

„Og igen," gentager Mademoiselle med krampagtig Bestemthed, „og atter igen og mange Gange igen, ja stadig."

„Meget vel! Men nu raader jeg Dem, Mademoiselle Hortense, til at tage Lyset og samle Deres Penge op. De finder dem formodentlig bag Pulten derhenne i Krogen."

Hun kaster kun et haanligt Smil over sin Skulder og bliver staaende med korslagte Arme.

„De vil ikke, hvad?"

„Nej, jeg vil ikke!"

„Saa er De saa meget fattigere, og jeg saa meget rigere! Se engang her, Frøken, det er Nøglen til min Vinkælder. Det er en stor Nøgle, men Nøglerne til Fængslerne ere større. Her i denne Stad gives der Forbedringshuse — med Trædemøller for Fruentimmer — Portene ere meget stærke og tunge, og Nøglerne til dem utvivlsomt ogsaa.

Jeg er bange for, at en Dame med Deres livlige Sind vilde finde det ubehageligt at se en af disse Nøgler blive drejet om bag efter sig for en længere Tid. Hvad mener De?"

„Jeg mener," svarer Mademoiselle, uden at røre sig og i en klar, forbindtlig Tone, „at De er en elendig Usling."

„Sandsynligvis," siger Tulkinghorn rolig. „Men jeg spørger ikke om, hvad De mener om mig; jeg spørger om, hvad De mener om Fængselet."

„Intet. Hvad vedkommer det mig?"

„Ikke saa lidt endda, Frøken," siger Sagføreren, idet han sindig lægger sit Lommetørklæde fra sig og glatter sit Kalvekrøs, „Loven er saa despotisk her, at den skrider ind for at forebygge, at nogen af vore engelske Borgere mod sit Ønske forulempes selv af en Dames Besøg. Og naar han klager over, at han bliver saaledes forulempet, slaar Loven sin Klo i den paatrængende Dame og indespærrer hende i et Fængsel under streng Tugt. Drejer Nøglen om efter hende, Frøken." Her gør han en oplysende Bevægelse med Kældernøglen.

„Nej virkelig?" svarer Mademoiselle i den samme forbindtlige Tone. „Det er morsomt! Men hvad vedkommer det mig?"

„Min smukke Veninde," siger Tulkinghorn, „aflæg endnu et Besøg her eller hos Mr. Snagsby, og De skal erfare det."

„I saa Tilfælde vil De maaske sende mig i Fængsel?"

„Maaske."

Det vilde være en Modsigelse, om en Person i Mademoiselles behagelige, spøgefulde Tilstand havde givet sig til at fraade; men ellers kunde en vis tigeragtig Udvidelse af Munden have tydet paa, at en lille Smule mere kunde have bragt hende til det.

„Med eet Ord, Frøken," siger Tulkinghorn, „jeg vil nødig være uhøflig; men indfinder De Dem nogen Sinde oftere uindbuden enten her eller der, overgiver jeg Dem til Politiet. Det er meget ugalant; men stridige Mennesker fører

det paa en ubehagelig Maade gennem Gaderne, bundne fast paa en Bærebør, lille Jomfru."

„Det skal vi se," hvisker Mademoiselle, idet hun udstrækker Haanden; „jeg vil dog se, om De vover at gøre det!"

„Og hvis," vedbliver Sagføreren uden at ænse hende, „hvis jeg skaffer Dem den gode Kondition at blive indespærret i et Fængsel, vil det vare nogen Tid, førend De atter faar Deres Frihed."

„Det skal vi se!" gentager Mademoiselle med sin forrige Hvisken.

„Og nu," vedbliver Sagføreren, „gør De bedst i at gaa. Tænk Dem to Gange om, førend De kommer igen."

„Tænk De," svarer hun, „to Gange to Hundrede Gange!"

„De blev afskediget af Deres Frue, ved De nok," tilføjer Tulkinghorn, idet han følger hende ud paa Trappen, „fordi De var det ustyrligste og genstridigste af alle Fruentimmer. Bliv nu et nyt Menneske og lad det, jeg har sagt Dem, tjene Dem til Advarsel. Thi hvad jeg siger, det mener jeg, og hvad jeg truer med, det gør jeg."

Hun gaar ned uden at svare eller se sig om. Da hun er gaaet, gaar ogsaa han ned, og efter at være kommen tilbage med sin med Spindelvæv overtrukne Flaske giver han sig til i Ro og Mag at nyde dens Indhold, idet han lægger Hovedet tilbage i Lænestolen og af og til opfanger et Glimt af den standhaftige Romer, der peger ned fra Loftet.

Ellevte Kapitel.

Esthers Fortælling.

Det gør kun lidt til Sagen, hvor meget jeg tænkte paa min Moder, som havde paalagt mig for Fremtiden at regne hende som død. Jeg vovede ikke at nærme mig hende eller at sætte mig i skriftlig Forbindelse med hende; thi min

Forestilling om den Fare, hvori hun tilbragte sit Liv, kunde kun sammenlignes med min Frygt for at forøge denne Fare. Ved Tanken om, at alene min Tilværelse var en uforudset Fare paa hendes Bane, kunde jeg ikke altid være Herre over den Rædsel for mig selv, som havde grebet mig, dengang jeg lærte Hemmeligheden at kende. Jeg vovede aldrig at nævne hendes Navn. Jeg var til Mode, som om jeg ikke engang turde høre det. Naar Samtalen undertiden i min Nærværelse tog en saadan Retning, hvilket den ofte gjorde paa en ganske naturlig Maade, gjorde jeg mig Umage for ikke at høre; jeg talte i Tankerne, gentog ved mig selv et eller andet, som jeg vidste, eller gik ud af Stuen. Jeg husker, at jeg ofte bar mig saaledes ad, selv hvor der ikke kunde have været nogen Fare ved, at der blev talt om hende; men jeg gjorde det paa Grund af den Frygt, jeg nærede, for at høre noget, som kunde lede til, at hun blev røbet og røbet ved mig.

Det gør kun lidt til Sagen nu, hvor ofte jeg genkaldte mig Tonen i min Moders Stemme, spurgte mig selv, om jeg atter skulde faa den at høre, hvilket jeg længtes saa inderlig efter, eller tænkte paa, hvor underligt og sørgeligt det var, at den kunde være saa ny for mig. Det gør kun lidt til Sagen, at jeg var opmærksom paa enhver Nævnelse af min Moders Navn; at jeg atter og atter gik forbi Døren til min Moders Hus i Byen og holdt saa meget af det, men var bange for at se paa det; at jeg een Gang sad i Teatret, da min Moder var til Stede og saa mig, og vi vare saa langt skilte fra hinanden i det store Selskab af alle Klasser, at ethvert Baand, enhver Fortrolighed imellem os syntes at være en Drøm. Det er alt sammen, alt sammen forbi. Min Lod er bleven saa lyksalig, at jeg kun kan fortælle lidt om mig selv, som ikke er en Fortælling om Godhed og Ædelmodighed hos andre. Jeg kan gerne forbigaa dette og fortsætte min Fortælling.

Da vi atter vare komne i Ro hjemme, havde Ada og jeg mange Samtaler med min Formynder, for hvilke Richard

var Genstand. Min søde Pige sørgede dybt over, at han kunde gøre deres kærlige Fætter saa stor Uret; men hun var Richard saa tro, at hun ikke kunde bringe det over sit Hjerte at dadle ham, ikke engang derfor. Min Formynder var overbevist herom og knyttede aldrig noget bebrejdende Ord til hans Navn. „Rick tager fejl, min Ven," sagde han tit til hende. „Naa naa, vi have alle taget fejl, og det mere end een Gang. Vi ville stole paa, at du og Tiden ville bringe ham til Fornuft."

Senere hen fik vi Vished om, hvad vi dengang kun anede, nemlig, at han ikke stolede paa Tiden, førend efter at han havde gjort flere Forsøg paa at aabne Richards Øjne, havde skrevet til ham, talt med ham og brugt ethvert uskyldigt Overtalelsesmiddel, som hans kærlige Hjerte kunde udtænke. Vor stakkels ynkværdige Richard var døv og blind for alt. Havde han Uret, vilde han gøre sin Uret god igen, naar Kanslerretssagen var endt. Famlede han i Mørket, kunde han ikke gøre bedre end af alle Kræfter søge at fjerne de Skyer, som forvirrede og formørkede saa meget. Processen var jo Skyld i Mistanker og Misforstaaelser. Naa ja, derfor vilde han se at faa Ende paa Processen og gennem den komme til en klar Overbevisning. Dette var hans uforanderlige Svar. Jarndyce-ktra-Jarndyce havde i den Grad gjort sig til Herre over hans hele Natur, at det var umuligt at fremstille noget Hensyn for ham, som han ikke ved en eller anden forvreden Slutning brugte som en ny Bevisgrund til Forsvar for, at han handlede, som han gjorde. „Saa at det endog er skadeligere," sagde min Formynder, „at gøre det stakkels Menneske Forestillinger end at lade ham sejle sin egen Sø."

Jeg nyttede Lejligheden til at ytre min Tvivl om, at Skimpole var nogen god Raadgiver for Richard.

„Raadgiver?" svarede min Formynder leende. „Hvem vilde vel raadføre sig med Skimpole?"

„Opmuntrer vilde maaske være et bedre Ord," sagde jeg.

„Opmuntrer!“ svarede min Formynder atter. „Hvem vilde vel lade sig opmuntre af Skimpole?“

„Ikke engang Richard?“ spurgte jeg.

„Nej,“ svarede han. „En saadan hensynsløs, uberegnende Spindelvævsnatur er en Trøst og en Adspredelse for ham. Men at et Barn som Skimpole skulde kunne raade, opmuntre eller indtage en alvorlig Stilling over for nogen, det kan der ikke være selv den fjerneste Tanke om.“

„Men, Fætter John,“ sagde Ada, „hvorledes er han bleven saadant et Barn?“

„Hvorledes han er bleven saadant et Barn?“ spurgte min Formynder og gned sig lidt forlegen i Hovedet.

„Ja, Fætter John.“

„Aah,“ svarede han langsomt og gned sig heftigere og heftigere i Hovedet, „han er lutter Følelse og — Modtagelighed og — og Følsomhed — og — Fantasi. Og disse Egenskaber ere ikke blevne tilbørlig udviklede hos ham. De Mennesker, som beundrede ham for dem i hans Ungdom, lagde sagtens for megen Vægt paa dem og for liden paa enhver Opdragelse, der kunde have bragt dem i Ligevægt, og saaledes er han bleven, hvad han er. Naa?“ sagde min Formynder, idet han pludselig standsede og saa forventningsfuldt paa os. „Hvad sige I to dertil?“

Ada sagde med et Blik paa mig, at hun syntes, det var Skade, at han voldte Richard saa mange Udgifter.

„Ja, det er sandt,“ svarede min Formynder hurtig. „Det maa ikke ske. Jeg maa forebygge det.“

Og jeg sagde, at jeg fandt det beklageligt, at han havde kunnet gøre Richard bekendt med Vholes for at faa en Gave af fem Pund.

„Har han gjort det?“ sagde min Formynder med en flygtig Skygge af Ærgrelse. „Men der har De Manden! Der er aldeles ikke noget egennyttigt deri hos ham. Han har ikke Anelse om Penges Værd. Han præsenterer Rick og bliver derpaa gode Venner med Vholes og laaner fem Pund af ham. Han har sikkert selv fortalt Dem det, min Ven?“

„Ja vist,“ svarede jeg.

„Sagde jeg det ikke nok?“ udbrød min Formynder helt triumferende. „Der har De Manden! Havde han ment noget ondt dermed eller vidst, at der var noget ondt deri, vilde han ikke have fortalt det. Han fortæller det, ligesom han gjorde det, af ren Enfoldighed. Men De skal se ham i hans eget Hjem, saa vil De bedre kunne forstaa ham. Vi maa gøre Harald Skimpole et Besøg og advare ham i saa Henseende. Herre Gud, mine Venner, han er jo kun et Barn!“

I Overensstemmelse med denne Plan tog vi kort Tid efter ind til London og fremstillede os ved Skimpoles Dør.

Han boede et Sted, Polygonen kaldet, i Somers Town, hvor dengang en Mængde ulykkelige spanske Flygtninge vandrede omkring, indhyllede i store Kapper og rygende af smaa Papirscigarer. Om han som en Følge af, at hans Ven „nogen“ altid betalte hans Husleje for ham, var en bedre Lejer, end man skulde have troet, eller om hans Uduelighed til Forretninger gjorde det særlig vanskeligt at kaste ham ud, ved jeg ikke; men han havde boet i det samme Hus i flere Aar. Det var i en Forfaldenhedstilstand, som ganske svarede til vor Forventning. Flere af Sprosserne i Kældervinduerne vare borte, Vandkarret faldet i Staver, Dørhammeren løs, Haandtaget til Klokken revet af for længe siden efter Strengens rustne Tilstand at dømme, og smudsige Fodspor paa Gadedørstrappen vare det eneste Kendetegn paa, at der boede nogen der.

En sjusket, blomstrende Pige, der syntes at briste ud gennem Rifterne i sin Kjole og Revnerne i sine Sko, ligesom et overmodent Bær, svarede paa vor Banken med at aabne Døren ganske lidt og stoppe Gabet til med sit Legeme. Da hun kendte Jarndyce — baade Ada og jeg syntes, at hun aabenbart satte ham i Forbindelse med Modtagelsen af sin Løn — formildedes hun øjeblikkelig og tillod os at gaa ind. Da Laasen paa Døren var itu, gav hun sig derpaa til at lukke den ved Hjælp af Kæden, som heller ikke var i nogen videre god Stand, og spurgte os, om vi ikke vilde gaa ovenpaa.

Vi gik op paa første Sal uden endnu at se andet Bohave end de smudsige Fodspor. Jarndyce gik uden videre Omstændigheder ind i et Værelse, og vi bagefter. Det var temmelig skummelt og ingenlunde pænt, men udstyret med en underlig Slags lurvet Yppighed, med en stor Skammel, en Sofa med mange Puder, en Lænestol, ligeledes med mange Puder, et Piano, Bøger, Tegneapparater, Noder, Aviser og nogle faa Skitser og Malerier. En knækket Rude i et af de smudsige Vinduer var klistret til med Papir; men der stod et lille Fad med Drivhus-Ferskener, et andet med Druer, et tredje med Kager og en Flaske med let Vin paa Bordet. Skimpole selv laa i en Slobrok paa Sofaen og drak en stærkt duftende Kaffe af en gammel Porcelæns Kop — det var ved Middagstid — mens han saa paa nogle Gyldenlakker ude paa Altanen.

Han lod sig ikke i mindste Maade forstyrre af vort Komme, men stod op og modtog os paa sin sædvanlige luftige Maade.

„Her er jeg, som De ser!“ sagde han, da vi havde taget Plads ikke uden en vis Møje, da de fleste af Stolene vare i Stykker. „Dette er min tarvelige Frokost. Nogle Mennesker skulle have Oksekød og Lammesteg til Frokost; jeg ikke. Naar jeg har min Fersken, min Kop Kaffe og min Rødvin, er jeg fornøjet. Jeg bryder mig ikke om dem for deres egen Skyld, men fordi de minde mig om Solen. Der er intet af Solen ved Oksekød og Lammesteg. Kun dyriske Tilfredsstillelser!“

„Dette er vor Vens Konsultationsværelse — eller vilde i det mindste være det, hvis han skrev Recepter — hans Helligdom, hans Atelier,“ sagde min Formynder til os.

„Ja,“ sagde Skimpole, idet han vendte sit glade Ansigt om imod os, „dette er Fuglens Bur. Her er det, at den bor og synger. Undertiden rykke de dens Fjer ud og stække dens Vinger; men den synger, den synger!“

Han rakte os Ferskenerne, idet han i en straalende

Tone gentog: „Den synger! Ikke nogen ærgerrig Sang; men den synger dog!“

„De ere meget gode,“ sagde min Formynder. „Er det en Foræring?“

„Nej! En eller anden venlig Gartner sælger dem. Da hans Bud bragte dem i Aftes, spurgte han, om han skulde vente for at faa Pengene for dem tilbage. „Nej, min Ven,“ svarede jeg, „det tror jeg ikke — hvis Deres Tid har nogen Værd for Dem.“ Og det havde den rimeligvis; for han gik sin Vej.“

Min Formynder tilkastede os et Smil, som om han vilde spørge os: „Er det muligt at være nøjeregnende med dette Barn?“

„Dette er en Dag,“ sagde Skimpole, „som altid vil blive husket her. Vi ville kalde den St. Clares og St. Summersons Dag. De maa se mine Døtre. Jeg har en blaaøjet Datter, som er min Skønheds-Datter, jeg har en Følsomheds-Datter, og jeg har en Komedie-Datter. De maa se dem alle sammen. De vil blive henrykte.“

Han vilde allerede til at kalde paa dem; men min Formynder standsede ham og bad ham vente et Øjeblik, da han gerne først vilde sige ham et Ord. „Kære Jarndyce,“ svarede han muntert, idet han gik tilbage til sin Sofa, „saa mange Øjeblikke, De ønsker. Tiden spiller ingen Rolle her. Vi vide aldrig, hvad Klokken er, og bryde os heller aldrig om at vide det. Det er ikke paa den Maade, man kommer frem i Livet, vil De sige? Ganske vist. Men vi komme heller ikke frem i Livet og give os ikke ud derfor.“

Min Formynder saa atter paa os, idet han tydelig nok sagde: „Høre I ham?“

„Hør, Harald,“ begyndte han, „det Ord, jeg har at sige, vedrører Rick.“

„Den kæreste Ven, jeg har!“ svarede Skimpole hjertelig. „Han burde vel ikke være min kæreste Ven, da han ikke staar paa en god Fod med Dem. Men han er det, jeg kan ikke gøre for det; han er saa fuld af ungdommelig Poesi,

og jeg elsker ham. Selv om De ikke kan lide det, kan jeg dog ikke lade det være. Jeg elsker ham."

Den indtagende Frimodighed, hvormed han gjorde denne Erklæring, syntes virkelig uegennyttig og fængslede min Formynder, ja maaske, i det mindste for Øjeblikket, Ada med.

„Elsk De ham kun, saa meget De vil," svarede Jarndyce; „men vi maa skaane hans Lomme, Harald."

„Naa, hans Lomme? Nu kommer De til noget, jeg ikke forstaar mig paa." Han rystede paa Hovedet og smilte ad Ada og mig med en sindrig Tilkendegivelse af, at han aldrig vilde kunne bringes til at forstaa sig derpaa.

„Naar De saaledes rejser omkring med ham," sagde min Formynder rent ud, „maa De ikke lade ham betale for Dem begge."

„Kære Jarndyce," svarede Skimpole, hvis geniale Ansigt straalede over det komiske i denne Idé, „hvad skal jeg gøre? Vil han have mig et Sted hen, maa jeg af Sted. Og hvorledes kan jeg betale? Jeg har jo aldrig Penge. Og om jeg ogsaa havde Penge, saa forstaar jeg mig ikke paa dem. Sæt, at jeg siger til en Mand, hvor meget? Sæt, at Manden siger: syv og seks Pence? Jeg ved ikke, hvad syv og seks Pence vil sige. Det er mig umuligt at forfølge Emnet med mindste Hensyn til Manden. Jeg gaar ikke hen og spørger travle Folk om, hvad syv og seks Pence hedder paa Portugisisk — hvilket jeg ikke forstaar. Hvorfor skulde jeg da gaa hen og spørge dem om, hvad syv og seks Pence er i Penge — hvilket jeg heller ikke forstaar?"

„Ja," sagde min Formynder, ingenlunde misfornøjet med dette ukunstlede Svar, „men naar De vil rejse med Rick, skal De laane Pengene af mig — uden i mindste Maade at sige noget om det og overlade Udregningen til ham."

„Kære Jarndyce, jeg vil gøre, hvad det skal være, for at føje Dem; men det forekommer mig at være en tom Form — en Overtro. Og desuden forsikrer jeg Dem, Miss

Clare, og Dem, bedste Miss Summerson, at jeg troede, at Mr. Carstone var umaadelig rig. Jeg troede, at han kun havde nødig at transportere et eller andet, udstede en Forskrivning eller en Anvisning eller en Veksel, kort sagt, et eller andet Dokument for at nedkalde en Skylregn af Penge."

„Nej, saaledes er det ikke," sagde Ada. „Han er fattig."

„Nej, virkelig? Det overrasker mig."

„Og da han ikke bliver rigere ved at stole paa et raadent Rør," sagde min Formynder, idet han eftertrykkelig lagde sin Haand paa Ærmet af Skimpoles Slobrok, „maa De tage Dem nøje i Agt for at opmuntre ham til at have Lid dertil."

„Kære, gode Ven, og bedste Miss Summerson og bedste Miss Clare, hvorledes kan jeg det? Det er Forretninger, og jeg forstaar mig ikke paa Forretninger. Det er ham, som opmuntrer mig. Han dukker op fra store Forretningsbedrifter, fremstiller de lyseste Udsigter for mig som Udbyttet og opfordrer mig til at beundre dem. Jeg beundrer dem — som lyse Udsigter. Men jeg forstaar mig ikke paa dem, og det siger jeg ham."

Da Skimpole hørte, at hans Forhør, som han kaldte det, nu var forbi, gik han med straalende Ansigt ud for at hente sine Døtre — hans Sønner vare til forskellige Tider løbne bort — og min Formynder var ganske henrykt over den Maade, hvorpaa han havde hævdet sin barnlige Karakter. Kort efter kom han tilbage med tre unge Damer og sin Hustru, der engang havde været en Skønhed, men nu var en skranten, spidsnæbet Invalid, der led af en Mængde forskellige Upasseligheder.

„Dette," sagde Skimpole, „er min Skønheds-Datter, Aretusa — spiller og synger Stumper og Stykker ligesom hendes Fader. Dette er min Følsomheds-Datter, Laura — spiller lidt, men synger ikke. Dette er min Komedie-Datter, Kitty — synger lidt, men spiller ikke. Vi tegne alle sam-

men lidt, komponere lidt, og ingen af os har mindste Forstand paa Tid eller Penge."

Mrs. Skimpole sukkede, syntes det mig, som om hun gerne havde strøget denne Post i Fortegnelsen over Familiens Fuldkommenheder. Det forekom mig ligeledes, at hun i Særdeleshed rettede sit Suk mod min Formynder, og at hun nyttede enhver Lejlighed til at drage et nyt.

„Det er interessant," sagde Skimpole og vendte sine livlige Øjne fra den ene af os til den anden, „og underlig tiltrækkende at efterspore Familieejendommeligheder. I denne Familie ere vi alle Børn, og jeg er det yngste."

Døtrene, der syntes at holde meget af ham, morede sig over dette Faktum, især Komedie-Datteren.

„Det er sandt, mine Børn," sagde Skimpole, „er det ikke? Saaledes er det, og saaledes maa det være, fordi det, som der staar om Hundene i Visen, „er vor Natur." Her er nu Miss Summerson med herlige administrative Evner og en aldeles forbavsende Detailkundskab. Det vil sikkert klinge underligt i hendes Øren, at vi ikke forstaa os paa Karbonade her i Huset. Men vi gøre det ikke, ikke det mindste. Vi kunne slet ikke lave Mad. Naal og Traad forstaa vi heller ikke at bruge. Vi beundre de Mennesker, som have den praktiske Klogskab, vi mangle; men vi kives ikke med dem. Hvorfor skulde de da kives med os? Leve og lade leve, sige vi til dem. Lev I af eders praktiske Klogskab, og lad os leve af eder!"

Han lo, men syntes, som altid, at være fuldstændig ærlig og virkelig at mene, hvad han sagde.

„Vi have Medfølelse, mine Roser," sagde Skimpole, „Medfølelse for alt. Ikke sandt?"

„Jo, Fader!" udbrød de tre Døtre.

„Det er egentlig vort Familiedepartement i denne Livets Hvirvel," sagde Skimpole. „Vi kunne se og have Interesse, og derfor se vi og have Interesse. Hvad kunne vi gøre mere? Der har nu min Skønheds-Datter været gift i tre Aar. Nu var det, set fra det statsøkonomiske Synspunkt

vistnok urigtigt, at hun giftede sig med et Barn og fik to andre til; men det var meget behageligt. Vi havde vore smaa Festligheder og udvekslede sociale Anskuelser. En Dag bragte hun sin unge Mand her hjem med, og de og deres smaa Puslinger have deres Rede ovenpaa. En Gang med Tiden ville Følsomheden og Komedien ogsaa nok bringe deres Mænd her hjem og ligeledes faa deres Reder ovenpaa. Saaledes slaa vi os igennem. Vi ved ikke hvorledes, men det sker dog."

Hun saa i Sandhed meget ung ud til at være Moder til to Børn, og jeg kunde ikke andet end beklage baade hende og dem. Det var tydeligt nok, at de tre Døtre vare voksede op, som de bedst kunde, og lejlighedsvis havde faaet saadan en Smule Opdragelse, som kunde gøre dem skikkede til Legetøj for deres Fader i hans ledige Timer. Hans Sans for det maleriske var bleven tagen paa Raad med ved de forskellige Maader, hvorpaa de bar deres Haar, idet Skønheds-Datteren bar sit i den klassiske Stil, Følsomheds-Datteren sit yppigt og bølgende, Komedie-Datteren sit i den skælmske Stil med en hel Del livlig Pande og en Mængde fejende smaa Lokker grupperede omkring Øjenkrogene. De vare klædte paa en tilsvarende Maade, men meget skødesløst og uordentlig.

Ada og jeg talte med disse unge Damer og fandt en vidunderlig Lighed imellem dem og deres Fader. Imidlertid talte Jarndyce — der havde gnedet sig voldsomt i Hovedet og ladet falde et Vink om en Forandring af Vinden — med Mrs. Skimpole i en Krog, og vi kunde ikke undgaa at høre en Klingren af Penge. Skimpole havde tidligere tilbudt at følge hjem med os og var gaaet ud for at klæde sig paa.

„Mine Roser," sagde han, da han kom tilbage, „sørg godt for eders Moder. Hun er kun daarlig i Dag. Naar jeg følger hjem med Mr. Jarndyce et Par Dages Tid, kommer jeg til at høre Lærkerne synge og bevarer mit gode Humør. Det er blevet sat paa Prøve, som I vide, og vilde atter blive det, hvis jeg blev hjemme."

„Den slemme Mand," sagde Komedie-Datteren.

„Netop paa den Tid, da han vidste, at Fader laa ved Siden af sine Gyldenlakker og saa paa den blaa Himmel," klagede Laura.

„Og da Luften var saa fuld af Høets Duft," sagde Aretusa.

„Det røbede Mangel paa Poesi hos Manden," sagde Skimpole godmodig. „Det var plumpt. Der var et Savn af Humanitetens finere Nuancer deri! Mine Døtre have i høj Grad forarget sig over en skikkelig Mand —"

„Ikke skikkelig, Fader. Umuligt!" paastod de alle tre.

„En ubehøvlet Karl, en Slags sammenrullet menneskeligt Pindsvin," vedblev Skimpole, „der er Bager her i Nabolaget, og af hvem vi havde laant et Par Lænestole. Vi vilde gerne have et Par Lænestole, men havde dem ikke, og saa os derfor om efter en Mand, som havde dem og vilde laane os dem. Naa, denne knarvorne Person laante os dem, og vi sled dem op. Da de vare opslidte, vilde han have dem tilbage. Han fik dem tilbage. Dermed var han tilfreds, vil De sige. Aldeles ikke. Han gjorde Indvendinger over, at de vare opslidte. Jeg ræsonnerede med ham og foreholdt ham hans Vildfarelse. „Kan De, min Ven," sagde jeg, „i Deres Alder være saa halsstarrig at paastaa, at en Lænestol er en Ting, man sætter op paa en Hylde og ser paa? At det er en Genstand til at beskue, til at opmaale i Afstand, til at iagttage fra et Synspunkt?" Han var urimelig, ikke til at overtale og førte et højrøstet Sprog. Jeg, der var lige saa rolig, som jeg er i denne Minut, appellerede endnu en Gang til ham. Jeg sagde: „Hør nu, min gode Mand, hvor forskellige vore Forretningsevner end kunne være, ere vi dog alle Børn af een stor Moder, Naturen. Paa denne blomstrende Sommermorgen ser De mig her" — jeg laa paa Sofaen — „med Blomster foran mig, Frugter paa Bordet, den skyfri Himmel oven over mig, Luften fuld af Vellugt, seende paa Naturen. Ved vort fælles Broderskab beder jeg Dem ikke at skyde den taabelige Skikkelse af en

opbragt Bager frem imellem mig og en saa ophøjet Genstand!“ Men han gjorde det, han skød denne latterlige Skikkelse frem, og han gør det og vil atter gøre det. Og derfor er jeg glad ved at komme af Vejen og følge hjem med min Ven Jarndyce.“

Det syntes at undgaa hans Opmærksomhed, at Mrs. Skimpole og Døtrene bleve tilbage og maatte tage imod Bageren; men dette var en saa gammel Historie for dem alle, at det var noget, der faldt af sig selv. Han tog Afsked med sin Familie med en Ømhed, der var lige saa let og utvungen som ethvert andet Forhold, hvori han viste sig, og kørte bort med os med den største Sindsro. Da vi gik ned, fik vi Lejlighed til gennem en aabenstaaende Dør at se, at hans eget Værelse var et Palads i Sammenligning med Resten af Huset.

Jeg ventede ikke og kunde ikke vente, at der, førend denne Dag var til Ende, skulde ske noget, der i Øjeblikket var meget overraskende for mig, og som aldrig vil blive glemt af mig paa Grund af de Følger, det medførte. Vor Gæst var saa munter undervejs, at jeg ikke kunde gøre andet end høre paa ham og undre mig over ham; og heller ikke var jeg ene herom, thi Ada gav efter for den samme Fortryllelse. Min Formynder syntes, at Vinden, som havde truet med at blive staaende stik Østen, da vi kørte fra Somers Town, var gaaet helt rundt, førend vi vare komne et Par Mile derfra.

Enten nu Skimpoles Barnlighed i andre Henseender var tvivlsom eller ikke, glædede han sig dog som et Barn ved Forandring og klart Vejr. Uden at være træt af sine Indfald undervejs, var han inde i Dagligstuen førend nogen af os andre, og mens jeg syslede lidt med mit Husvæsen, hørte jeg ham ved Pianoet synge Omkvæd i snesevis til italienske Barkaroler og tyske Drikkeviser.

Kort før Bordet vare vi alle samlede, og han sad endnu stadig ved Pianoet og udpillede paa sin Maade smaa Musikpassager og talte alt imellem om at gøre nogle Skitser af

den gamle, ødelagte verulamske Mur, som han havde begyndt paa for et Par Aar siden, men var bleven ked af, færdige i Morgen, da et Kort blev bragt ind, og min Formynder læste højt i en forbavset Tone:

„Sir Leicester Dedlock!“

Gæsten stod i Stuen, medens denne drejede sig rundt med mig, og førend jeg var i Stand til at røre mig. Havde jeg kunnet det, var jeg ilet ud. I min Svimmelhed havde jeg ikke engang Aandsnærværelse nok til at gaa hen til Ada ved Vinduet eller til at se dette eller vide, at det var der. Jeg hørte mit Navn blive nævnt og saa, at min Formynder forestillede mig, førend jeg kunde flytte en Stol.

„Vær saa god at tage Plads, Sir Leicester.“

„Mr. Jarndyce,“ sagde Sir Leicester, idet han bukkede og satte sig ned, „jeg har den Ære at komme her —“

„Det er mig, som De beviser en Ære, Sir Leicester.“

„Jeg takker — at komme her paa min Rejse fra Lincolnshire for at udtale min Beklagelse af, at nogen, om ogsaa nok saa gyldig Grund, jeg maatte have til at finde mig fornærmet af en Mand — som De kender, og som har været Deres Vært, og hvem jeg derfor ikke videre vil omtale — har kunnet hindre Dem, endsige Damer under Deres Ledsagelse og Beskyttelse, i at se de Ubetydeligheder paa min Gaard Chesney Wold, der maatte kunne behage en uddannet og forfinet Smag.“

„De er meget elskværdig, Sir Leicester, og saavel paa disse Damers som paa mine egne Vegne takker jeg Dem ret meget.“

„Er det muligt, Mr. Jarndyce, at den omtalte Herre, hvem jeg af tidligere anførte Grunde afholder mig fra videre at omtale — er det muligt, Mr. Jarndyce, at han kan have gjort mig den Ære at misforstaa min Karakter i den Grad, at han har kunnet give Dem den Tro, at De ikke vilde være bleven modtaget af mit Tyende i Lincolnshire med den Urbanitet, den Høflighed, som det er paalagt det at vise alle de Damer og Herrer, som indfinde sig der i Huset?

Jeg tillader mig blot at paastaa, at det modsatte vilde være Tilfældet."

Min Formynder affærdigede med Finhed hans Tale uden at give noget mundtligt Svar.

„Det har smertet mig, Mr. Jarndyce," vedblev Sir Leicester med Vægt. „Jeg forsikrer Dem, det har smertet — mig at høre af Husholdersken paa Chesney Wold, at en Herre, som var i Deres Selskab i denne Del af Grevskabet, og som syntes at have en udviklet Sans for de skønne Kunster, ligeledes af en eller anden lignende Grund har ladet sig afskrække fra at undersøge Familieportrætterne med den Ro, den Opmærksomhed, den Omhu, som han muligvis kunde have ønsket at skænke dem, og som de muligvis kunde have fortjent." Med disse Ord tog han et Kort frem og læste med megen Værdighed og lidt Forlegenhed gennem sin Lorgnet: „Mr. Hirrold — Herald — Harald — Skampling — Skumpling, jeg beder om Forladelse — Skimpole."

„Dette er Mr. Harald Skimpole," sagde min Formynder, aabenbart forundret.

„Ja saa," udbrød Sir Leicester, „det glæder mig at træffe Mr. Skimpole og at have Lejlighed til at kunne personlig udtale min Beklagelse. Jeg haaber, Sir, at De, naar De atter er i min Egn, ikke vil paalægge Dem en lignende Tvang."

„De er meget forekommende, Sir Leicester Dedlock. Med denne Opmuntring skal jeg ganske sikkert have den Ære og Fornøjelse igen at besøge Deres smukke Hus. Ejerne af saadanne Steder som Chesney Wold ere offentlige Velgørere. De have den Godhed at opbevare en Mængde skønne Ting til Smaafolks Beundring og Glæde; og ikke at nyde godt af den Beundring og Glæde, de tilvejebringe, er en Utaknemmelighed mod vore Velgørere."

Sir Leicester syntes at finde stort Behag i denne Ytring. „De er Kunstner?"

„Nej," svarede Skimpole. „Et Menneske uden nogen som helst Stilling. Kun Kunstelsker."

Sir Leicester syntes at finde endnu større Behag i dette. Han haabede at maatte være saa heldig at være paa Chesney Wold, naar Skimpole næste Gang kom til Lincolnshire. Skimpole erklærede, at han følte sig æret og smigret.

„Mr. Skimpole omtalte," vedblev Sir Leicester, idet han atter henvendte sig til min Formynder, „til Husholdersken, der, som han maaske ved, er et gammelt Tjenestetyende i Familien og denne meget hengiven —"

„Det var, da jeg forleden gik igennem Huset, dengang jeg besøgte Miss Summerson og Miss Clare," forklarede Skimpole.

„At den Ven, med hvem han tidligere havde opholdt sig der, var Mr. Jarndyce." Sir Leicester bukkede for den, der bar dette Navn. „Og derved er jeg kommen til Kundskab om den Omstændighed, som jeg har udtalt min Beklagelse over. At dette skulde hændes nogen Gentleman, Mr. Jarndyce, men navnlig en Gentleman, som tidligere har været kendt af Lady Dedlock, og som endog kan gøre Krav paa et fjernt Slægtskab med hende, og for hvem hun, som Mylady selv har sagt mig, nærer stor Højagtelse, det forsikrer jeg Dem, smerter — mig meget."

„Tal ikke mere derom, Sir Leicester," svarede min Formynder. „Jeg, som vi alle, derom er jeg overbevist, paaskønner Deres Opmærksomhed særdeles meget. Fejltagelsen var virkelig paa min Side, og jeg burde gøre Undskyldning for den."

Jeg havde ikke en eneste Gang set op. Jeg havde ikke set Gæsten og syntes ikke engang at have hørt Samtalen. Det undrer mig, at jeg kan huske den; thi den syntes ikke at gøre noget Indtryk paa mig, mens den fandt Sted. Jeg hørte dem tale, men mit Sind var saa forvirret, og min instinktmæssige Angest for denne Mand gjorde hans Nærværelse saa trykkende for mig, at det forekom mig,

som om jeg ikke kunde høre noget for Tummelen i mit Hoved og mit Hjertes Banken.

„Jeg omtalte Sagen til Lady Dedlock," sagde Sir Leicester, idet han rejste sig, „og Mylady underrettede mig om, at hun havde haft den Fornøjelse at veksle nogle Ord med Mr. Jarndyce og hans Myndlinger ved et tilfældigt Møde med dem under deres Ophold der i Egnen. Tillad, Mr. Jarndyce, at jeg for Dem og disse Damer gentager den Forsikring, jeg allerede har givet Mr. Skimpole. Visse Omstændigheder forbyde mig unægtelig at sige, at det vilde være mig kært at høre, at Mr. Boythorn havde beæret mit Hus med sin Nærværelse; men disse Omstændigheder indskrænke sig alene til ham selv og udstrække sig ikke videre."

„De kender min tidligere Mening om ham," sagde Skimpole til os. „En elskværdig Tyr, der absolut vil have, at enhver Farve skal være Rødt."

Sir Leicester Dedlock hostede, som om det var ham en Umulighed at høre mere om et saadant Individ, og tog Afsked med megen Omstændelighed og Høflighed. Jeg skyndte mig saa snart som muligt op paa mit Værelse og blev der, til jeg havde genvundet min Fatning, som var bleven i høj Grad forstyrret. Da jeg var kommen ned igen, følte jeg mig taknemmelig ved at mærke, at de kun drillede mig med, at jeg havde været undselig og stum lige over for den store Baronet fra Lincolnshire.

Jeg var nu bleven enig med mig selv om, at den Tid var kommen, da jeg maatte meddele min Formynder, hvad jeg vidste. Muligheden af, at jeg kunde komme sammen med min Moder, at jeg kunde blive ført ind i hendes Hus, ja selv af, at Skimpole, hvor fjernt et Forhold jeg end stod i til ham, kunde modtage Venlighed og Opmærksomhed af hendes Mand, var saa pinlig, at jeg følte, jeg ikke længer kunde undvære hans Hjælp.

Da vi havde sagt hverandre Godnat, og Ada og jeg, som sædvanlig, havde snakket lidt sammen i vort Værelse,

gik jeg atter ned og opsøgte min Formynder imellem hans Bøger. Jeg vidste, at han altid læste paa denne Tid, og da jeg kom nærmere, saa jeg Lyset fra hans Læselampe skinne ud paa Gangen.

„Maa jeg komme ind, Formynder?“

„Ja gerne, lille Kone. Hvad er der paa Færde?“

„Intet. Jeg syntes kun, at jeg gerne vilde udnytte disse rolige Øjeblikke til at tale et Par Ord med Dem om mig selv.“

Han satte en Stol hen til mig, lukkede sin Bog og lagde den fra sig og vendte derpaa sit venlige Ansigt om mod mig. Jeg kunde ikke undgaa at lægge Mærke til, at det havde det underlige Udtryk, som jeg een Gang tidligere havde set i det — den Aften, da han sagde, at han ikke var i nogen Forlegenhed, som jeg let vilde kunne fatte.

„Hvad der vedrører Dem, kære Esther,“ sagde han, „vedrører os alle. De kan ikke være villigere til at tale end jeg til at høre.“

„Det ved jeg, Formynder. Men jeg trænger saa meget til Deres Raad og Hjælp. Aah, De ved ikke, hvor meget jeg trænger dertil i Aften.“

Min Alvor lod til at komme ham noget uventet og endog at gøre ham lidt urolig.

„Eller hvor jeg har længtes efter at tale med Dem,“ sagde jeg, „lige siden den fremmede Herre var her i Dag.“

„Den fremmede Herre, min Ven! Sir Leicester Dedlock?“

„Ja.“

Han lagde sine Arme over Kors og saa paa mig med den dybeste Forbavselse, idet han ventede paa, hvad jeg dernæst vilde sige. Jeg vidste ikke, hvorledes jeg skulde forberede ham.

„Men, Esther,“ sagde han med et Smil, „vor Gæst og De ere de to sidste Mennesker paa Jorden, mellem hvem jeg vilde tro, at der kunde være nogen Forbindelse.“

„Ja, Formynder, det ved jeg nok; og det samme vilde jeg have troet indtil for ganske kort siden.“

Smilet veg fra hans Ansigt, og han blev alvorligere end før. Han gik hen til Døren for at se, om den var lukket og satte sig atter foran mig.

„Formynder," sagde jeg, „husker De, at Lady Dedlock talte til Dem om sin Søster dengang, da vi bleve overrumplede af Tordenvejret?"

„Ja, naturligvis."

„Og husker De, at hun og hendes Søster vare blevne uenige, at de vare gaaede hver sin Vej?"

„Naturligvis."

„Hvorfor skiltes de ad, Formynder?"

Hans Ansigt blev helt forandret, da han saa paa mig. „Hvad er det for Spørgsmaal, Barn? Det har jeg aldrig vidst. Ingen anden end de selv har nogen Sinde vidst det, saa vidt jeg ved. Hvem kan sige, hvad disse to smukke og stolte Kvinders Hemmeligheder ere? De har set Lady Dedlock. Havde De set hendes Søster, vilde De vide, at hun var lige saa bestemt og stolt som denne."

„Aa, Formynder, jeg har set hende mange, mange Gange!"

„Set hende?"

Han tav et Øjeblik og bed sig i Læben. „Altsaa, Esther, da De for lang Tid siden talte til mig om Boythorn, og jeg sagde Dem, at han een Gang havde været meget nær ved at blive gift, og at Damen ikke døde, men døde for ham, og at den Omstændighed havde haft sin Indflydelse paa ham i hele hans senere Liv, da vidste De det hele og vidste, hvem Damen var!"

„Nej, Formynder," svarede jeg, forskrækket over det Lys, som dunkelt begyndte at gry for mig. „Nej, jeg ved det ikke endnu."

„Lady Dedlocks Søster."

„Men hvorfor," kunde jeg næppe spørge ham, „hvorfor, Formynder, sig mig, hvorfor skiltes de ad?"

„Det var et Skridt fra hendes Side, og hun gemte Grundene dertil i sit ubøjelige Hjerte. Han formodede siden

— men det var ikke mere end en Formodning — at en eller anden Fornærmelse, som hendes Hovmod havde lidt under hendes Uenighed med Søsteren, havde saaret hende over alle Grænser; men hun skrev til ham, at hun fra dette Brevs Dato var død for ham — hvilket hun bogstavelig ogsaa var — og at denne Beslutning var hende aftvungen af hendes Kendskab til hans stolte Sind og overspændte Æresfølelse, hvilke Egenskaber ogsaa laa i hendes Natur. Af Hensyn til disse fremtrædende Egenskaber hos ham, saavel som af Hensyn til dem hos hende selv bragte hun dette Offer, sagde hun, og vilde leve med det og dø med det. Hun gjorde begge Dele, frygter jeg; saa meget er vist, at hverken han eller nogen fra den Time mere hørte fra eller saa hende."

„Aa, Formynder, hvad har jeg gjort!" udbrød jeg, idet jeg gav efter for min Smerte. „Til hvilken Sorg har jeg ikke været den uskyldige Aarsag!"

„De, Esther?"

„Ja, Formynder. Den uskyldige, men derfor dog sikre Aarsag. Denne ensomt boende Søster er det første, jeg kan mindes."

„Nej, nej!" raabte han og for op.

„Jo, Formynder, jo! Og hendes Søster er min Moder!"

Jeg vilde have meddelt ham min Moders hele Brev; men han vilde ikke høre det dengang. Han talte saa kærlig og forstandig til mig og udviklede alt, hvad jeg i min bedre Sindstilstand kun ufuldkomment havde tænkt og haabet, saa klart for mig, at jeg, hvor gennemtrængt jeg end i saa mange Aar havde været af en brændende Taknemmelighed imod ham, troede, at jeg aldrig havde elsket ham saa højt, aldrig i mit Hjerte takket ham saa inderlig, som jeg gjorde den Aften. Og da han havde fulgt mig til mit Værelse og kysset mig ved Døren, og da jeg omsider lagde mig til at sove, var det min Tanke, hvorledes jeg nogen Sinde kunde blive flittig nok, nogen Sinde blive god nok, nogen Sinde paa min ringe Vis kunde haabe at glemme

mig selv nok og være opofrende nok for ham og gavnlig nok for andre for at vise ham, hvor inderlig jeg velsignede og ærede ham.

Tolvte Kapitel.

Brevet og Svaret.

Næste Morgen kaldte min Formynder mig ind i sit Værelse, og da meddelte jeg ham det, der ikke var blevet sagt den foregaaende Aften. Der var ikke andet at gøre, sagde han, end at bevare Hemmeligheden og at forebygge lignende Sammenkomster som den i Gaar. Han fattede mine Følelser og delte dem. Een Person, som han ikke havde nødig at nævne, var det ham ikke muligt at raade eller hjælpe. Han vilde ønske, at det havde været muligt; men det lod sig ikke gøre. Hvis hendes Mistro til den Sagfører, hun havde nævnet, var vel grundet, hvorom han næppe kunde tvivle, saa frygtede han for en Opdagelse. Han kendte noget til ham baade af Udseende og Omtale, og det var vist, at han var en farlig Mand. I hvad der saa maatte hænde, gentog han mange Gange for mig, var jeg lige saa uskyldig som han og evnede lige saa lidt at forebygge det.

„Heller ikke indser jeg," sagde han, „hvorledes nogen kan tænke paa Dem, kære Esther, i denne Sag. Der kan være Mistanke uden denne Forbindelse."

„Ja nok hos Sagføreren," svarede jeg. „Men jeg er kommen til at tænke paa to andre Personer, siden jeg er bleven ængstelig." Og derpaa fortalte jeg ham alt om Guppy, der kunde have næret nogle ubestemte Formodninger, dengang jeg ikke anede, hvad hans Mening var, men paa hvis Tavshed jeg dog efter vor Sammenkomst troede trygt at kunne stole.

„Det er godt,“ sagde min Formynder, „saa tænke vi foreløbig ikke paa ham. Men hvem er den anden?“

Jeg mindede ham om det franske Fruentimmer og den Ivrighed, hvormed hun havde tilbudt mig sin Tjeneste.

„Ja!“ svarede han tankefuldt. „Det er en mere foruroligende Person end Kontoristen. Men naar alt kommer til alt, min Ven, vilde hun kun søge sig en ny Kondition. Hun havde set Dem og Ada kort i Forvejen, og det var derfor ganske naturligt, at hun tænkte paa Dem. Hun tilbød jo kun at tjene Dem som Kammerjomfru. Andet var det ikke.“

„Men hendes Væsen var saa paafaldende.“

„Ja, hendes Væsen var paafaldende, dengang hun tog sine Sko af og fandt saa stort Behag i en kølig Spadseretur, der kunde være bleven hendes Død. Det vilde være et unyttigt Selvplageri at lægge saadanne Tilfældigheder og Muligheder sammen. Der gives kun meget faa uskyldige Omstændigheder, som ikke kunne faa en farlig Betydning ved at ses fra et saadant Synspunkt. Vær rolig, lille Kone. De kan ikke være noget bedre end Dem selv. Vær dette trods denne Kundskab, ligesom De var det, førend De fik den. Det er det bedste, De kan gøre for alle. Idet jeg deler Hemmeligheden med Dem —“

„Og letter den saa meget for mig, Formynder,“ sagde jeg.

„— vil jeg være opmærksom paa, hvad der foregaar i denne Familie, for saa vidt jeg kan iagttage den langtfra. Og skulde den Time komme, da jeg kan udstrække en Haand for at yde en Person, som det er bedst ikke at nævne, ikke engang her, den mindste Tjeneste, skal jeg ikke undlade at yde hende den for hendes Datters Skyld.“

Jeg takkede ham af mit ganske Hjerte. Idet jeg vilde gaa ud ad Døren, bad han mig blive et Øjeblik. Jeg vendte mig straks om og saa atter det samme Udtryk i hans Ansigt, og da, jeg ved ikke hvorledes, faldt det mig pludselig ind som en ny og fjern Mulighed, at jeg forstod det.

„Kære Esther," sagde min Formynder, „jeg har længe haft noget i mine Tanker, som jeg ønskede at sige Dem."

„Virkelig?"

„Jeg har haft lidt vanskelig ved at komme til det og har det endnu. Jeg vilde gerne, at det skulde blive sagt med Ro og overvejet med Ro. Har De noget imod, at jeg skriver det til Dem?"

„Kære Formynder, hvor kunde jeg have noget imod, at De skriver noget til mig?"

„Saa se da paa mig, min Ven," sagde han med sit livlige Smil. „Er jeg i dette Øjeblik lige saa rolig og ligefrem — synes jeg at være lige saa aaben, lige saa ærlig og gammeldags, som jeg ellers plejer at være?"

Jeg svarede ganske alvorlig „ja," og det med den strengeste Sandhed; thi hans øjeblikkelige Forlegenhed var borte og hans venlige, forstandige, mandige Væsen vendt tilbage.

„Ser jeg ud, som om jeg skjulte noget, mente andet, end hvad jeg sagde, eller i det hele tog noget Forbehold, lige meget i hvilken Henseende?" spurgte han med sine klare Øjne fæstede paa mine.

Jeg svarede, at det gjorde han visselig ikke.

„Kan De fuldt ud tro mig og ganske stole paa, hvad jeg siger, Esther?"

„Ja ubetinget," sagde jeg af mit ganske Hjerte.

„Kære Pige, ræk mig Deres Haand."

Han greb den og sagde, idet han lagde sin Arm om mit Liv og saa ned paa mit Ansigt med den samme ægte Friskhed og trofaste Mine, den gamle beskyttende Mine, som straks havde gjort dette Hus til et Hjem for mig: „Siden hin Vinterdag i Diligencen har De fremkaldt Forandringer hos mig, lille Kone. De har siden den Tid fra først til sidst ikke voldet mig andet end Glæde."

„Aa, Formynder, hvad har De ikke gjort for mig siden den Tid?"

„Men," sagde han, „det skal ikke omtales nu."

„Det kan aldrig glemmes.“

„Jo, Esther, det maa glemmes nu, glemmes for en Tid. De skal nu kun tænke, at intet kan gøre mig anderledes, end som De nu kender mig. Kan De føle Dem sikker paa det, min Ven?“

„Ja, jeg kan, og jeg gør,“ svarede jeg.

„Det er meget, det er alt. Men jeg bør ikke straks tage Dem paa Ordet. Jeg vil ikke skrive om dette noget i mine Tanker, førend De er bleven fuldstændig enig med Dem selv om, at intet kan gøre mig anderledes, end De nu kender mig. Tvivler De i mindste Maade derom, vil jeg aldrig skrive det. Er De derimod efter modent Overlæg bleven vis derpaa, saa send Charley i Dag otte Dage om Aftenen ind til mig efter „Brevet“. Men er De ikke ganske vis i Deres Sag, saa send hende ikke. Husk paa, at jeg stoler paa Deres Sanddruhed i denne som i enhver anden Henseende.“

„Formynder, jeg er allerede vis i min Sag. Jeg kan lige saa lidt forandre min Overbevisning, som De kan forandre Dem imod mig. Jeg skal sende Charley efter Brevet.“

Han trykkede min Haand og sagde ikke mere. Og der taltes heller ikke et Ord om denne Samtale hverken af ham eller mig hele Ugen igennem. Da den fastsatte Aften kom, sagde jeg til Charley: „Gaa hen og bank paa Mr. Jarndyces Dør og sig, at du kommer fra mig — efter Brevet.“ Charley gik Trappe op og Trappe ned gennem Gangene — Siksakvejen i det gammeldags Hus forekom mine lyttende Øren meget lang den Aften — og kom saaledes tilbage gennem Gangene og Trappe ned og Trappe op og bragte Brevet. „Læg det der paa Bordet, Charley,“ sagde jeg. Charley lagde det paa Bordet og gik i Seng, og jeg sad og saa paa det uden at tage det og tænkte paa mange Ting.

Jeg begyndte med min mørke Barndom og gennemgik hine frygtsomme Dage indtil den tunge Tid, da min Tante laa død med sit bestemte Ansigt saa koldt og stivt, og da

jeg følte mig ensommere hos Mrs. Rachael, end om jeg slet ingen i Verden havde haft at tale med eller se paa. Jeg gik over til de forandrede Dage, da jeg blev saa lykkelig at finde Venner rundt omkring mig og at blive elsket. Jeg kom til den Tid, da jeg første Gang saa min søde Pige og vandt den søsterlige Kærlighed, som blev mit Livs Ynde og Skønhed. Jeg mindedes den første varme Velkomststraale, der havde skinnet ud igennem disse Vinduer paa vore forventningsfulde Ansigter og aldrig siden var blegnet. Jeg levede mit lykkelige Liv der om igen; jeg gennemgik min Sygdom og min Helbredelse; jeg saa mig selv saa forandret og dem, der omgav mig, saa uforandrede; og al denne Lykke udstraalede som et Lys fra een Hovedfigur, der stod for mig i det Brev, som laa paa Bordet.

Jeg aabnede det og læste det. Det var saa inderligt i dets Kærlighed til mig, i den uegennyttige Advarsel, det gav mig, og i den Omhu, det viste mig i hvert Ord, at mine Øjne alt for ofte bleve blendede, til at jeg kunde læse meget ad Gangen. Men jeg læste det tre Gange igennem, førend jeg lagde det fra mig. Jeg havde forud troet at kende dets Indhold, og jeg havde haft Ret. Det spurgte mig, om jeg vilde være Husmoder paa Bleak House.

Det var intet Kærlighedsbrev, skønt det udtalte saa megen Kærlighed, men var skrevet saaledes, som han til enhver Tid vilde have talt til mig. I hver Linie saa jeg hans Ansigt, hørte jeg hans Stemme, og følte jeg Indflydelsen af hans kærlige, skærmende Væsen. Det talte til mig, som om vi havde byttet Plads; som om alle gode Gerninger havde været mine, og alle de Følelser, de havde vakt, hans. Det dvælede ved, at jeg var ung, og han over Livets bedste Aar; at han havde naaet en moden Alder, mens jeg var et Barn; at han skrev til mig med sølvgraat Hoved og vidste alt dette saa godt, at han foreholdt mig det til moden Overvejelse. Det sagde mig, at jeg ikke vilde vinde noget ved et saadant Ægteskab og ikke tabe noget ved at afslaa det; thi intet nyt Forhold kunde forøge den Ømhed, han nærede

for mig, og hvad min Beslutning end blev, var han vis paa, at den vilde være den rigtige. Men han havde paa ny overvejet dette Skridt efter vor sidste fortrolige Samtale og besluttet sig til at gøre det, naar det kunde tjene til ved eet ringe Eksempel at vise mig, at hele Verden villig vilde forene sig for at gøre den strenge Spaadom fra min Barndom til Usandhed. Jeg var den sidste, som kunde vide, hvilken Lykke jeg vilde bringe ham; men herom vilde han ikke sige mere; thi jeg maatte altid huske paa, at jeg intet skyldte ham, men at han var i min Gæld for saare meget. Han havde ofte tænkt paa vor Fremtid, og idet han forudsaa, at den Tid maatte komme, og frygtede for, at den vilde komme snart, da Ada — som nu næsten var myndig — skulde forlade os, og vore nuværende Livsforhold opløses, havde han vænnet sig til at tænke over dette Forslag. Og nu kom han frem med det. Men selv om jeg følte, at jeg nogen Sinde kunde give ham den bedste Ret, han kunde faa til at være min Beskytter, selv om jeg følte, at jeg med Glæde og Rette kunde blive hans dyrebare Ledsagerinde i de Dage, han havde tilbage, ophøjet over enhver ringere Tilfældighed og Forandring end Døden, selv da vilde han ikke, at jeg uigenkaldelig bandt mig, saa længe dette Brev var mig saa nyt; selv da maatte jeg have Tid til Overvejelse. I dette eller i det modsatte Tilfælde vilde han være uforandret i sit gamle Forhold, i det gamle Navn, hvormed jeg kaldte ham. Og hans lyse Dame Durden og lille Husholderske vilde altid være den samme; det vidste han.

Dette var det væsentlige Indhold af Brevet, der var skrevet med en Retsindighed og Værdighed, som om han virkelig var min ansvarlige Formynder og upartisk fremstillede et Tilbud fra en Ven, imod hvem han i sin Redelighed fremhævede alt, hvad der kunde fremhæves imod ham.

Men han lod intet Vink falde om, at han havde tænkt paa det samme Skridt, mens jeg saa bedre ud, men havde afholdt sig derfra, eller om, at han, efter at mit gamle

Ansigt var borte, og der ikke længer var noget tiltalende ved mig, kunde elske mig lige saa højt som i mine smukkere Dage. Lige saa lidt var der hentydet til, at Opdagelsen af min Fødsel havde gjort Indtryk paa ham, at hans Højmodighed hævede sig over min Grimhed og den Skam, jeg havde arvet, eller at jo mere jeg trængte til en saadan Troskab, des tryggere kunde jeg stole paa ham til det sidste.

Men jeg, jeg vidste det helt vel nu. Det stod for mig som Slutningen af den velgørende Fortælling, jeg havde fulgt, og jeg følte, at jeg kun havde een Ting at gøre. At ofre mit Liv for hans Lykke, var kun at bringe ham en kummerlig Tak, og hvad andet havde jeg ønsket mig forleden Aften end ny Midler til at takke ham?

Og dog græd jeg meget, ikke alene i mit Hjertes Fylde efter at have læst Brevet, ikke alene over det sælsomme ved denne Udsigt — thi jeg havde, sælsomt nok, anet Indholdet — men som om noget, der ikke havde noget bestemt Navn eller var et bestemt Begreb, var gaaet tabt for mig. Jeg var meget glad, meget taknemmelig og forhaabningsfuld; men jeg græd meget.

Lidt efter gik jeg hen til mit gamle Spejl. Mine Øjne vare røde og svulne, og jeg sagde: „Esther, kan det være dig?“ Jeg er bange for, at Ansigtet i Spejlet vilde til at græde igen ved denne Bebrejdelse; men jeg truede med Fingeren ad det, og det lod være.

„Det ligner mere det fattede Udtryk, hvormed du trøstede mig, min Ven, dengang du viste mig en saadan Forandring!“ sagde jeg, idet jeg begyndte at løsne mit Haar. „Naar du er Husmoder paa Bleak House, maa du være saa munter som en Fugl; ja, du bør egentlig altid være munter, og lad os derfor lige saa godt straks begynde derpaa.“

Jeg blev nu ganske rolig ved at gøre mit Haar i Stand. Endnu hulkede jeg lidt; men det var, fordi jeg havde grædt, ikke, fordi jeg græd nu.

„Og saaledes, min gode Esther, er du da lykkelig for Livstid. Lykkelig ved dine bedste Venner, lykkelig ved dit gamle Hjem, lykkelig ved, at det staar i din Magt at gøre en hel Del godt, og lykkelig ved den bedste Mands ufortjente Kærlighed.“

Jeg kom pludselig til at tænke paa, hvorledes jeg vilde være bleven til Mode, og hvad jeg vilde have gjort, hvis min Formynder havde giftet sig med en anden. Det vilde have været en Forandring! Det viste mit Liv i saadan en ny og tom Skikkelse, at jeg klingrede med mine Husholdningsnøgler og gav dem et Kys, førend jeg lagde dem i deres Kurv.

Derpaa gav jeg mig, medens jeg ordnede mit Haar foran Spejlet, til at tænke paa, hvor ofte jeg havde overvejet, at de dybe Spor af min Sygdom og Omstændighederne ved min Fødsel kun vare ny Grunde, hvorfor jeg burde være flittig, flittig, flittig — nyttig, venlig, tjenstvillig paa enhver redelig, bramfri Maade. Nu var det ogsaa en passende Tid til at sætte sig til at gnave og græde! Og naar det i Begyndelsen var forekommet mig saa underligt — selv om det kunde tjene til en Undskyldning for at græde, hvilket det dog ikke kunde — at jeg en Dag skulde blive Husmoder paa Bleak House, hvorfor var det da egentlig saa underligt! Andre Mennesker havde jo tænkt derpaa, om ogsaa jeg ikke havde. „Husker du ikke, min lille Ven,“ sagde jeg til mig selv, idet jeg saa mig i Spejlet, „hvad Mrs. Woodcourt sagde, førend disse Ar kom her, om at jeg vilde blive gift —“

Det var maaske Navnet, som genkaldte dem — de tørrede Blomster — i min Hukommelse. Det var bedst ikke at gemme dem længer. De vare kun blevne gemte til Minde om noget, der var aldeles borte og forsvundet; men det var bedst ikke at gemme dem længer.

De laa i en Bog, som tilfældigvis var inde i det andet Værelse, vor Dagligstue, som adskilte Adas Kammer fra

mit. Jeg tog et Lys og gik sagte ind for at hente den. Da jeg havde faaet den i Haanden, saa jeg gennem den aabne Dør min skønne Yndling ligge og sove, og jeg listede mig ind for at kysse hende.

Det var svagt af mig, ved jeg nok, og jeg kunde ikke have nogen Grund til at græde; men jeg lod en Taare falde paa hendes kære Ansigt og een til og een til. Endnu svagere var det, at jeg tog de visne Blomster ud af Bogen og trykkede dem et Øjeblik til hendes Læber. Jeg tænkte paa hendes Kærlighed til Richard, skønt Blomsterne vistnok ikke havde noget at gøre dermed. Derpaa bar jeg dem ind i mit eget Kammer og brændte dem i Lyset, og snart vare de Støv.

Da jeg næste Morgen kom ind i Frokoststuen, fandt jeg min Formynder ganske som sædvanlig, lige saa aaben, frimodig og utvungen som ellers. Da der ingen Tvang var i hans Væsen, var der — i det mindste tror jeg det — heller ingen i mit. Jeg var flere Gange sammen med ham om Formiddagen baade inde og ude, uden at nogen tredje var til Stede, og jeg fandt det ikke usandsynligt, at han vilde tale til mig om Brevet; men han sagde ikke et Ord.

Saaledes gik det den næste og den næste Formiddag og i det mindste den hele Uge, i hvilken Skimpole blev hos os. Jeg ventede hver Dag, at min Formynder vilde tale til mig om Brevet; men han gjorde det ikke.

Da jeg nu begyndte at blive urolig, troede jeg at burde skrive et Svar. Jeg prøvede atter og atter derpaa inde paa mit Kammer om Aftenen; men jeg kunde ikke skrive et Svar, der begyndte, som et godt Svar skulde begynde, og jeg besluttede derfor hver Aften at vente een Dag endnu. Og jeg ventede syv Dage til, men han sagde ikke et Ord.

Da Skimpole var rejst bort, skulde vi tre en Eftermiddag ud at køre, og da jeg var bleven paaklædt, førend Ada kom ned, traf jeg min Formynder, der vendte Ryggen til mig og stod og saa ud ad Dagligstuevinduet.

Han vendte sig om, da jeg traadte ind, og sagde smilende: „Naa, er det Dem, lille Kone, hvad?“ og saa igen ud ad Vinduet.

Jeg havde besluttet at tale til ham nu; jeg var, kort sagt, gaaet ned i dette Øjemed. „Formynder,“ sagde jeg temmelig forlegen og skælvende, „naar ønsker De at faa Svaret paa det Brev, Charley kom efter?“

„Naar det er færdigt, min Ven.“

„Det er færdigt, tror jeg.“

„Skal Charley bringe det?“ spurgte han spøgende.

„Nej, jeg har selv taget det med, Formynder,“ svarede jeg.

Jeg slog mine Arme om hans Hals og kyssede ham, og han spurgte, om det var Husmoderen paa Bleak House, og jeg svarede ja; og det gjorde ingen Forandring for Øjeblikket, og vi kørte alle ud sammen, og jeg sagde intet til min Kæledægge om det.

Trettende Kapitel.

Tillidshvervet.

En Morgen, da jeg var færdig med at klingre med mine Nøgleknipper, og min Yndling og jeg spadserede omkring i Haven, vendte jeg tilfældigvis mine Øjne hen mod Huset og saa en lang, tynd Skygge, der lignede Mr. Vholes, gaa ind. Den samme Morgen havde Ada talt til mig om sit Haab, at Richard vilde tabe sin Iver for Kanslerretsprocessen ved at fordybe sig saa stærkt i den, og for nu ikke at dæmpe den søde Piges glade Stemning sagde jeg intet om Vholes' Skygge.

Straks efter kom Charley svævende let mellem Buskene og trippende hen ad Gangene, rosenfarvet og smuk, som

om hun havde været en af Floras Tjenerinder i Stedet for min Pige, og sagde: „Undskyld, Miss, vil De ikke være saa god at gaa indenfor til Mr. Jarndyce?“

Det var en af Charleys Ejendommeligheder, at naar hun havde et Ærinde at overbringe, begyndte hun, saa snart hun saa den Person, hvem det gjaldt, straks, om det ogsaa var aldrig saa langt borte, at udrette det. Derfor saa jeg Charley bede mig med sin sædvanlige Formular: „at gaa indenfor“ til Jarndyce, længe førend jeg hørte hende, og da jeg hørte hende, havde hun sagt det saa ofte, at hun var ganske aandeløs.

Jeg sagde til Ada, at jeg vilde skynde mig at komme tilbage, og spurgte undervejs Charley, om der ikke var en Herre inde hos Jarndyce, hvortil Charley, hvis Grammatik, som jeg til min Skam maa tilstaa, aldrig gjorde min Undervisningsdygtighed nogen synderlig Ære, svarede: „Jo, Miss, ham, som kom ud paa Landet til vos med Mr. Richard.“

En fuldstændigere Modsætning end den mellem min Formynder og Vholes, tror jeg ikke, at der kunde være. Da jeg kom ind, sad de ved et Bord og saa paa hinanden, den ene saa aaben, den anden saa indesluttet; den ene saa rank og bred over Brystet, og den anden saa duknakket og smalskuldret; den ene sigende, hvad han havde at sige, med en saa fyldig, velklingende Stemme, og den anden holdende det for sig selv paa en saa kold, gispende, fiskeagtig Maade, at det syntes mig, jeg aldrig havde set to Mennesker, der havde saa lidt tilfælles.

„De kender jo Mr. Vholes, kære Esther,“ sagde min Formynder, skønt just ikke, maa jeg tilstaa, med den allerstørste Mildhed.

Vholes stod op, behandsket og tilknappet som sædvanlig, og satte sig ned igen, netop ligesom han havde sat sig i Giggen ved Siden af Richard. Da han ikke havde Richard at se paa, saa han lige ud for sig.

„Mr. Vholes,“ sagde min Formynder og mønstrede hans sorte Skikkelse, som om han var en ildevarslende Fugl,

„kommer med daarlige Efterretninger om vor meget uheldige Rick;“ han lagde et stærkt Eftertryk paa „meget uheldige,“ som om disse Ord hentydede til hans Forbindelse med Vholes.

Jeg satte mig imellem dem; Vholes var ubevægelig med Undtagelse af, at han med sin sorte Handske hemmelig pillede paa en af de røde Finner i sit gule Ansigt.

„Og da De og Rick heldigvis ere gode Venner, kunde jeg ønske at høre Deres Tanker, min Ven,“ vedblev min Formynder; „hav den Godhed at tale rent ud, Mr. Vholes.“

„Jeg har sagt, Miss Summerson,“ svarede Vholes, „at jeg som Mr. C.s fagmæssige Raadgiver har Grund til at tro, at hans Omstændigheder for Øjeblikket ere i en forviklet Tilstand, ikke saa meget med Hensyn til Summens Størrelse som med Hensyn til den ejendommelige og paatrængende Natur af de Forpligtelser, han har paadraget sig, og de Midler, han har til at dække eller fyldestgøre dem. Jeg har trukket mange smaa Sager i Langdrag for ham; men der gives en Grænse for enhver saadan Trækken i Langdrag, og den have vi naaet. Jeg har af min egen Lomme gjort adskillige Forskud for at jævne disse Ubehageligheder; men jeg maa nødvendigvis imødese Tilbagebetaling, da jeg ingenlunde giver mig ud for Kapitalist og ernærer en Fader i Taunton Dalen og desuden søger at samle en lille uafhængig Formue til de tre søde Pigebørn, som jeg har hjemme. Jeg er bange for, at da Mr. C.s Omstændigheder ere saaledes, vil det ende med, at han skaffer sig Tilladelse til at skille sig ved sin Bestalling, hvilket det i ethvert Tilfælde er ønskeligt, at hans Slægtninge faa at vide.“

Vholes, som havde set paa mig, mens han talte, nedsænkede sig nu atter i den Tavshed, han næppe kunde siges at have brudt, saa kvalt havde hans Stemme været, og saa igen lige ud.

„At tænke sig det stakkels Menneske endog uden hans nærværende Hjælpekilder!“ sagde min Formynder til mig. „Men hvad kan jeg gøre? De kender ham, Esther. Han

vilde ikke nu modtage nogen Hjælp af mig. At tilbyde ham den eller lade falde et Vink derom, vilde være det samme som at drive ham til en Yderlighed, selv om intet andet gjorde det.“

Derpaa tiltalte Vholes mig igen.

„Det, Mr. Jarndyce siger, er utvivlsomt rigtigt, Miss, og deri ligger Vanskeligheden. Jeg ser ikke, at der er noget at gøre. Jeg siger ikke, at der skal gøres noget. Langtfra. Jeg kommer kun hertil under Fortrolighedens Segl og omtaler det, for at alt kan ske aabenlyst, og for at det ikke bagefter skal hedde, at alt ikke skete aabenlyst. Mit Ønske er, at alt maa ske aabenlyst. Min Attraa gaar ud paa at efterlade mig et godt Navn. Hvis jeg kun tog Hensyn til mit eget Tarv, vilde jeg ikke være her. Hans Indvendinger vilde, som De selv ved, være uovervindelige. Dette er ikke noget fagmæssigt Besøg. Det kan ikke lægges nogen til Last. Det vedkommer mig ene og alene som Medlem af Samfundet, som Fader — og som Søn,“ sagde Vholes, der nær havde glemt dette Punkt.

Det forekom os, at Vholes hverken sagde mere eller mindre end Sandheden, idet han gav til Kende, at han søgte at dele Ansvaret, for saa vidt der var et saadant, ved at kende Richards Stilling. Jeg kunde kun foreslaa, at jeg vilde rejse ned til Deal, hvor Richard dengang kantonnerede, for at tale med ham og om mulig afværge det værste. Uden at tage Vholes paa Raad med i dette Punkt, tog jeg min Formynder til Side for at foreslaa ham det, medens Vholes spankulerede langsomt hen til Kaminen og varmede sine Lighandsker.

Den besværlige Rejse tjente straks min Formynder til Indvending; men da jeg saa, at han ingen anden havde, og jeg kun alt for gerne vilde underkaste mig denne Besværlighed, fik jeg hans Samtykke. Nu stod kun tilbage at blive af med Vholes.

„Ja, Sir,“ sagde Jarndyce, „Miss Summerson vil tale med Mr. Carstone, og vi ville haabe, at hans Stilling endnu

kan forandres til det bedre. De tillader, at jeg lader sætte lidt Frokost frem til Dem."

„Jeg takker, Mr. Jarndyce," sagde Vholes og strakte sit lange, sorte Kjoleærme ud for at hindre, at der blev ringet paa Klokken, „jeg skal intet have. Jeg takker Dem, ikke en Bid. Min Fordøjelse er meget svækket, og jeg er til enhver Tid kun en Stakkel med Kniv og Gaffel. Hvis jeg paa dette Tidspunkt af Dagen tog nogen solid Føde til mig, ved jeg ikke, hvilke Følgerne vilde blive. Da alt nu er sket aabenlyst, vil jeg med Deres Tilladelse tage Afsked."

„Og jeg vilde ønske, Mr. Vholes, at De og vi alle kunde tage Afsked med den Sag," sagde min Formynder bittert.

Vholes, hvis sorte Farve var trængt saa dybt ind i ham fra Hoved til Fod, at den formelig havde dampet foran Ilden og udbredt en meget ubehagelig Lugt, gjorde en kort Bøjning med Hovedet til den ene Side og rystede langsomt paa det.

„Vi, hvis Ærgerrighed det er at blive regnede som hæderlige Praktikanter, kunne kun sætte Skulderen til Hjulet. Vi gøre det. I det mindste gør jeg det, og jeg ønsker at tro det bedste om alle mine Kolleger. De maa huske, Miss, ikke at omtale mig under Deres Samtale med Mr. C.?"

Jeg lovede ham at undgaa det omhyggelig.

„Det er godt, Miss. God Morgen, Mr. Jarndyce." Vholes lagde sin Dødningehandske, hvori der næppe syntes at være nogen Haand, først paa mine og dernæst paa min Formynders Fingre og førte sin lange, tynde Skygge bort. Jeg forestiller mig den, hvorledes den, uden paa Diligencen, tilbagelagde hele det solklare Landskab mellem os og London og kastede sig som en Nattefrost over Kornet, medens den gled af Sted.

Det var naturligvis nødvendigt at sige til Ada, hvorhen jeg rejste, og hvorfor jeg rejste, og hun blev naturligvis ængstelig og modfalden. Men hun var Richard alt for tro til at udtale andet end undskyldende og beklagende Ord,

og i en endnu kærligere Aand skrev hun et langt Brev til ham, som jeg lovede at tage med.

Charley skulde være min Rejsekammerat, skønt jeg intet Rejseselskab ønskede og gerne havde ladet hende blive hjemme. Vi rejste alle til London samme Eftermiddag og tog der to Pladser i Diligencen. Ved vor sædvanlige Sengetid rullede Charley og jeg ned til Kysten tillige med Postsækken, der skulde til Kent.

Det var en Nats Rejse i hine Diligence-Tider; men vi havde Postkareten for os selv og fandt ikke Natten synderlig kedelig. Den gik for mig saaledes, som den vel vilde være gaaet for de fleste Mennesker under lignende Omstændigheder. I det ene Øjeblik var Rejsen haabefuld, i det andet haabløs for mig. Snart troede jeg, at jeg dog maaske kunde udrette noget godt, og snart undrede jeg mig over, at dette kunde være faldet mig ind. Nu syntes det at være noget af det fornuftigste i Verden, at jeg var rejst, og saa igen forekom det mig som den største Urimelighed. I hvilken Tilstand jeg vilde finde Richard, hvad jeg skulde sige til ham, og hvad han vilde svare mig, optog skiftevis mine Tanker under disse to Stemninger, og Hjulene syntes at spille een Melodi — hvorefter Indholdet af min Formynders Brev lempede sig — den hele Nat igennem.

Endelig kom vi ind i Deals smalle Gader, og meget skumle vare de i den raa, taagede Morgenstund. Den lange, flade Strandbred med dens smaa, uregelmæssige Bindingsværkshuse, dens Masser af Gangspil, store Baade, Skure og nøgne, høje Stænger med Blokke og Tove og sandede, øde Pletter, der vare tilgroede med Græs og Ukrudt, havde et saa kedeligt Udseende, som jeg aldrig før havde set. Havet hævede sig under en tyk, hvid Taage; men ellers viste der sig intet andet, med Undtagelse af nogle enkelte Rebslagere, der vare tidlig paa Benene og med deres Hamp om Livet saa ud, som om de, trætte af deres egen Tilværelse, spandt sig selv til Tovværk.

Men da vi vare komne ind i et varmt Værelse i en

ypperlig Gæstgivergaard og, efter at have gjort os til gode med at vadske os og klæde os om, satte os til en tidlig Frokost — thi det var for sildigt til at tænke paa at gaa i Seng — begyndte Deal at faa et muntrere Udseende. Vort lille Værelse lignede en Kahyt, og dette morede Charley meget. Derpaa begyndte Taagen at lette ligesom et Tæppe, og en Mængde Skibe, hvis Nærhed vi ikke havde anet, viste sig for os. Jeg ved ikke, hvor mange Sejlere der efter Opvarterens Sigende laa i Downs. Nogle af disse Skibe vare af storartede Dimensioner; et af dem var en svær Ostindiefarer, som nylig var kommen hjem, og da Solen trængte frem gennem Skyerne og tegnede sølvklare Pletter paa det sortladne Hav, var det et skønt Syn at se, hvorledes disse Skibe bleve lyse og mørke og forandrede imellem en Vrimmel af Baade, som gik fra Land ud til dem og fra dem ind til Land med en Fylde af Liv og Bevægelse i og omkring dem.

Den svære Ostindiefarer var især Genstand for vor Opmærksomhed, fordi den var kommen ind i Downs om Natten. Den var omringet af Baade, og vi talte om, hvor glade Folkene om Bord i den maatte være ved at komme i Land. Charley vilde tillige høre om Sørejsen og om Heden i Ostindien og Slangerne og Tigrene, og jeg fortalte hende, hvad jeg vidste i saa Henseende, og tillige, at Folk paa saadanne Rejser undertiden led Skibbrud og bleve kastede op paa Klipper, hvorfra de bleve reddede ved een Mands Uforfærdethed og Menneskekærlighed. Da Charley spurgte mig om, hvorledes det kunde være, fortalte jeg hende, hvorledes vi hjemme havde hørt om saadant et Tilfælde.

Jeg havde tænkt paa at sende Richard en Billet og underrette ham om, at jeg var kommen; men det forekom mig dog langt bedre at gaa hen til ham uden Indledning. Da han var indkvarteret i Kasernen, var jeg ikke ganske vis paa, om det lod sig gøre, men vi gik ud for at undersøge Sagen. Idet vi tittede ind ad Kaserneporten, fandt vi alt stille derinde paa den Tid af Morgenen, og jeg spurgte en

Sergent om, hvor Richard boede, og han gav mig en Mand med, som gik op ad nogle Trapper uden Tæpper, bankede med Knoerne paa en Dør og forlod os.

„Hvem er det?“ raabte Richard indenfor. Jeg lod derfor Charley blive staaende ude paa den lille Gang og sagde, idet jeg nærmede mig den halvt aabnede Dør: „Kan jeg komme ind, Richard? Det er kun Dame Durden.“

Han sad og skrev ved et Bord imellem et stort Virvar af Klæder, Blikkasser, Bøger, Støvler og Vadsække, der laa strøede rundt omkring paa Gulvet. Han var kun halvt paaklædt — i civile Klæder, saa jeg, ikke i Uniform — hans Haar var ikke redt, og han saa lige saa forstyrret ud som hans Værelse. Alt dette saa jeg, efter at han hjertelig havde budt mig velkommen, og jeg havde sat mig ved Siden af ham; thi da han hørte min Stemme, var han straks sprungen op og havde trykket mig i sine Arme. Den kære Richard! Han var altid den samme imod mig. Lige til — ak, det stakkels, stakkels Menneske! — lige til det sidste modtog han mig med noget af sit gamle glade, ungdommelige Væsen.

„Gode Gud! Min kære lille Kone!“ sagde han. „Hvorledes kommer De her? Hvem kunde vente at se Dem her? Der er da vel ikke noget galt paa Færde? Ada er da rask?“

„Helt rask og yndig som altid, Richard.“

„Naa!“ sagde han og lagde sig tilbage paa sin Stol. „Min stakkels Kusine! — Jeg var ved at skrive til Dem, Esther.“

Hvor han, selv i sin smukke Ungdoms Fylde, saa mat og udtæret ud, medens han lænede sig tilbage i Stolen og klemte det beskrevne Ark Papir sammen i Haanden.

„Har De gjort Dem den Ulejlighed at skrive alt dette, uden at jeg alligevel maa faa det at læse?“ spurgte jeg.

„Ak, min Ven,“ svarede han med en modløs Bevægelse, „De kan læse det overalt her i Stuen. Alt er forbi her.“

Jeg bønfaldt ham blidt ikke at tabe Modet og sagde ham, at da jeg tilfældigvis havde hørt, at han var i For-

legenhed, var jeg kommen for at raadslaa med ham om, hvad der var at gøre.

„Det ligner Dem, Esther, skønt det er unyttigt og saaledes dog ikke ligner Dem," svarede han med et tungsindigt Smil. „Jeg har taget Permission i Dag — havde været borte om en Time — og det er for at skjule, at jeg vil sælge min Bestalling. Naa! Lad sket være sket. Saaledes gaar denne Stilling samme Vej som de andre. Naar jeg nu ogsaa havde været Præst, havde jeg prøvet alle Professioner."

„Saa galt er det da vel ikke heller, Richard?" indvendte jeg.

„Jo, Esther, det er det; jeg er saa nær ved at være vanæret, at de, som have over mig at sige, som der staar i vor Katekismus, hellere ville være af med mig end beholde mig. Og de have Ret. Bortset fra Gæld og Rykkere og alle slige Ubehageligheder, er jeg heller ikke skikket til denne Stilling. Jeg har kun Tanke, Hjerte, Sjæl for een Ting. Hvis denne Sæbeboble ikke var bristet nu," sagde han, idet han rev det Brev, han havde skrevet, i smaa Stykker og forstemt kastede dem bort, eet for eet, „hvorledes kunde jeg da være fulgt med mit Regiment ud af Landet? Jeg vilde være bleven kommanderet i udenrigsk Tjeneste; men hvorledes kunde jeg have marcheret? Hvorledes kunde jeg med mit Kendskab til denne Sag have stolet paa Vholes, naar jeg ikke altid stod bag ved ham?"

Han kunde formodentlig se paa mit Ansigt, hvad jeg vilde til at sige; thi han greb den Haand, jeg havde lagt paa hans Arm, og rørte ved mine Læber med den, ligesom for at hindre mig i at tale.

„Nej, Dame Durden, to Ting forbyder jeg, og maa jeg forbyde. Den ene er John Jarndyce; den anden ved De, hvad er. Kald det Vanvid, om De vil, men jeg kan ikke gøre for det, jeg kan ikke være fornuftig. Men det er det ikke; det er det eneste Formaal, jeg har at stræbe efter. Det vilde være Visdom at opgive det nu, efter al den Tid,

Sorg og Møje, jeg har sat ind paa det! Aa ja, sand Visdom. Og det vilde desuden være meget behageligt for visse Folk; men jeg gør det aldrig."

Han var i en saadan Stemning, at jeg fandt det rigtigst ikke at styrke ham i hans Beslutning, hvis i det hele noget kunde styrke ham i den, ved at modsige ham. Jeg tog Adas Brev frem og lagde det i hans Haand.

„Skal jeg læse det nu?" spurgte han.

Da jeg svarede ja, lagde han det paa Bordet og begyndte, idet han støttede sit Hoved paa sin Haand. Han var ikke kommen langt, førend han støttede sit Hoved paa begge sine Hænder — for at skjule sit Ansigt for mig. Kort efter stod han op, som om han ikke godt kunde se, og gik hen til Vinduet. Her læste han Brevet ud, idet han vendte Ryggen til mig, og blev, efter at han var færdig dermed og havde lagt det sammen, staaende nogle Minutter med det i Haanden. Da han kom tilbage til sin Stol, saa jeg Taarer i hans Øjne.

„De ved naturligvis, Esther, hvad hun siger her?" Han talte i en blidere Tone og kyssede Brevet, idet han gjorde mig dette Spørgsmaal.

„Ja, Richard."

„Hun tilbyder mig," vedblev han, idet han bankede i Gulvet med Foden, „den lille Arv, som om kort Tid vil tilfalde hende — netop saa lidt og saa meget, som jeg har sat over Styr — og beder og bønfalder mig om at modtage den, bruge den til at bringe mine Sager i Orden og blive i Tjenesten."

„Jeg ved, at Deres Vel er hendes Hjertes kæreste Ønske," sagde jeg, „og, kære Richard, Ada har et ædelt Hjerte."

„Ja, det har hun. Gid — gid jeg var død!"

Han gik tilbage til Vinduet, lagde sine Arme paa Karmen og skjulte sit Hoved i dem. Det rørte mig inderlig at se ham saaledes; men da jeg haabede, at han vilde blive endnu mere eftergivende, tav jeg. Min Erfaring var meget

indskrænket; jeg var aldeles ikke forberedt paa, at han fra denne bevægede Tilstand vilde gaa over til at føle sig krænket.

„Og det er dette Hjerte, som den samme John Jarndyce, der ellers ikke skal nævnes, gjorde sit til at fjerne fra mig!“ sagde han harmfuldt. „Og den søde Pige gør mig dette ædelmodige Tilbud fra den samme John Jarndyces Hus og med den samme John Jarndyces Vidende og naadige Samtykke som et nyt Middel til at købe mig.“

„Richard,“ udbrød jeg og stod hastig op, „jeg vil ikke høre Dem udtale saadanne skammelige Ord!“ Jeg var for første Gang i mit Liv virkelig vred paa ham; men det varede kun et Øjeblik. Da jeg saa hans unge, udtærede Ansigt se paa mig, lagde jeg min Haand paa hans Skulder og sagde: „Kære Richard, i en saadan Tone maa De ikke tale til mig. Husk dog paa!“

Han dadlede sig selv meget stærkt og sagde, at han havde haft stor Uret og bad mig tusinde Gange om Tilgivelse. Derover lo jeg, men skælvede dog ogsaa lidt, da jeg var temmelig bevæget efter at have været saa hidsig.

„At modtage dette Tilbud, kære Esther,“ sagde han, idet han satte sig ved Siden af mig og atter tog fat paa vor Samtale — „endnu en Gang, tilgiv mig; jeg er saa nedtrykt — at modtage min dyrebare Kusines Tilbud er, som jeg ikke har nødig at sige Dem, aldeles umuligt. Desuden kunde jeg vise Dem Breve og Papirer, som vilde overtyde Dem om, at alt er forbi her. Jeg er færdig med den røde Kjole, det kan De stole paa. Men i min ulykkelige Tilstand er det mig dog en Slags Tilfredsstillelse at vide, at jeg fremmer Adas Tarv, idet jeg fremmer mit eget. Vholes har sat sin Skulder mod Hjulet og maa, Gud ske Lov, skyde til det lige saavel til hendes som til min Fordel!“

Hans sangvinske Forhaabninger vare atter paa Færde og opklarede hans Ansigt; men de gjorde kun hans Træk endnu sørgeligere for mig.

„Nej, nej!“ udbrød Richard støjende. „Om ogsaa hver Skilling af Adas lille Formue tilhørte mig, skulde ikke det ringeste af den bruges til, at jeg kunde blive i en Stilling, hvortil jeg ikke passer, som ikke kan tiltale mig, og som jeg er ked af. Den skulde blive brugt til noget, som lover et bedre Udbytte, og der, hvor noget større staar paa Spil for hende. Vær ikke urolig for min Skyld. Jeg faar nu kun een Ting at tænke paa, og Vholes og jeg skulle arbejde paa at fremme den. Jeg vil ikke være uden Midler. Naar jeg har solgt min Bestalling, vil jeg kunne træffe Forlig med nogle smaa Aagerkarle, der nu ville have fuld Betaling — det siger Vholes. Jeg vilde i ethvert Tilfælde hæve et Overskud; men det vil blive endnu større derved. Frisk Mod! De skal faa et Brev fra mig til Ada, Esther, og I maa begge nære bedre Haab om mig og ikke tro, at det allerede skulde være saa aldeles forbi med mig!“

Jeg vil ikke gentage, hvad jeg sagde til Richard. Jeg ved, at det var kedeligt, og ingen maa et eneste Øjeblik tro, at det var forstandigt. Det kom kun fra Hjertet. Han hørte taalmodig og opmærksomt paa mig; men jeg indsaa, at det for Øjeblikket ikke vilde kunne nytte at gøre ham Forestillinger om de to Ting, han havde udtalt sig med Forbehold om. Jeg indsaa tillige og var netop ved denne Samtale kommen til Klarhed over, at min Formynder havde haft Ret, naar han mente, at det endog var skadeligere at bruge Overtalelser mod ham end at overlade ham til sig selv.

Jeg fandt derfor til sidst Grund til at spørge Richard, om han havde noget imod at vise mig, at alt virkelig var forbi her, eller om det kun var, hvad han selv troede. Han viste mig uden Tøven en Brevveksling, hvoraf det fremgik, at hans Afskedigelse var saa godt som afgjort, og af hvad han sagde mig, fik jeg at vide, at Vholes havde Genparter af disse Papirer og stadig havde været indviet i hele Sagen. Hele Udbyttet af min Rejse var, at jeg var kommen til Kundskab herom, havde overbragt Adas Brev og skulde

tage tilbage til London med Richard, hvilket vi aftalte. Idet jeg tilstod dette for mig selv, hvor nødig jeg end vilde, sagde jeg, at jeg vilde gaa tilbage til Gæstgivergaarden og vente paa ham der. Han kastede en Kappe om sig og fulgte mig til Porten, og derpaa gik Charley og jeg tilbage langs Strandbredden.

Paa et Sted undervejs opdagede vi en Trængsel af Mennesker, som med usædvanlig Nysgerrighed stimlede sammen om nogle Søofficerer, der kom i Land med en Baad. Jeg sagde til Charley, at dette rimeligvis var en af den svære Ostindiefarers Baade, og vi bleve staaende for at se paa den.

Herrerne gik langsomt i Land og talte livlig med hverandre indbyrdes og med Folkene, som omgav dem, og saa sig om, som om de glædede sig over atter at være i England. „Charley, Charley!“ sagde jeg, „følg med!“ Jeg skyndte mig saa hurtig af Sted, at min lille Pige blev hel forundret.

Først da vi havde lukket os inde i vort Værelse og jeg faaet Tid til at trække Vejret, begyndte jeg at tænke paa, hvorfor jeg havde skyndt mig saa stærkt. I et af de solbrændte Ansigter havde jeg genkendt Allan Woodcourt, og jeg var bleven bange for, at han ogsaa havde genkendt mig. Jeg havde ikke Lyst til, at han skulde se, hvor forandret jeg var bleven. Jeg var bleven overrumplet, og mit Mod havde svigtet mig.

Men det maatte ikke være saa, og nu sagde jeg til mig selv: „Der er ingen Grund, der er og kan slet ingen Grund være til, at det nu skulde være værre for dig, end det før har været. Som du var i forrige Maaned, er du i Dag; hverken værre eller bedre. Dette er ikke din sædvanlige Fasthed; frem med den, frem med den!“ Jeg skælvede stærkt — af at have løbet — og var i Begyndelsen ikke i Stand til at blive rolig igen; men lidt efter lidt blev det bedre, og jeg glædede mig meget over at mærke det.

De rejsende tog ind i Gæstgivergaarden, og jeg hørte

dem tale paa Trappen. Jeg var vis paa, at det var de samme Herrer, da jeg genkendte deres Stemmer — Woodcourts, mener jeg. Det vilde stadig have været mig en stor Lettelse at tage bort, uden at give mig til Kende; men jeg havde besluttet det modsatte. „Nej, min Ven, nej. Nej, nej, nej!“

Jeg løste min Hat og slog mit Slør op — skrev paa et af mine Kort, at jeg tilfældigvis var her med Mr. Richard Carstone, og sendte det ind til Woodcourt. Han kom straks, og jeg sagde til ham, at det glædede mig, at jeg tilfældigvis skulde være en af de første, der bød ham velkommen tilbage til England. Og jeg kunde se, at det gjorde ham meget ondt for mig.

„De har udstaaet Skibbrud og Farer, siden De forlod os, Mr. Woodcourt,“ sagde jeg; „men vi kunne næppe kalde det, der satte Dem i Stand til at vise Dem saa modig og nyttig, nogen Ulykke. Vi læste derom med den største Interesse. Det kom først til min Kundskab gennem Deres forrige Patient, den stakkels Miss Flite, mens jeg kom til Kræfter efter min svære Sygdom.“

„Ah, den lille Miss Flite,“ sagde han; „fører hun endnu stadig det samme Liv?“

„Ja ganske.“

Jeg var nu saa veltilfreds med mig selv, at jeg ikke brød mig om Sløret, men slog det til Side.

„Hendes Taknemmelighed mod Dem, Mr. Woodcourt, er ligefrem yndig. Hun er en meget kærlig, gammel een, derom er jeg overbevist.“

„Saa De — De synes det?“ svarede han. „Det — det glæder mig.“

„Jeg forsikrer Dem,“ sagde jeg, „at jeg blev dybt rørt over hendes Glæde og Deltagelse ved den Lejlighed.“

„Det gjorde mig ondt at høre, at De havde været saa syg.“

„Ja, jeg var meget syg.“

„Men nu er De kommen Dem igen?“

„Jeg har ganske genvundet min Helbred og Munterhed," svarede jeg. „De ved, hvor god min Formynder er, og hvilket lykkeligt Liv vi føre; jeg har alt at være taknemmelig for og intet i Verden at ønske."

Jeg var til Mode, som om han havde større Medlidenhed med mig, end jeg før havde haft med mig selv. Det gav mig ny Kraft, ny Ro at mærke, at det var mig, som skulde give ham Mod. Jeg talte til ham om hans Ud- og Hjemrejse, om hans Fremtidsplaner og om hans mulige Tilbagerejse til Ostindien. Han sagde, at den var meget tvivlsom. Han havde ikke haft mere Lykke med sig der end her. Han var rejst ud som en fattig Skibslæge og var ikke kommen hjem i bedre Kaar. Mens vi talte sammen, og mens jeg glædede mig over at have lettet — hvis jeg tør bruge det Udtryk — det Stød, som Synet af mig havde givet ham, kom Richard ind. Han havde hørt, hvem der var hos mig, og de mødtes med Hjertelighed.

Efter at de første Hilsener vare forbi, og medens de talte om Richards Løbebane, lagde jeg Mærke til, at Woodcourt saa, at ikke alt med Richard var, som det skulde være. Han saa ham i Ansigtet, som om der laa noget i det, der voldte ham Smerte, og mere end een Gang saa han paa mig, ligesom for at faa at vide, om jeg kendte Sammenhængen. Og dog var Richard i en af sine sangvinske, livlige Stemninger og meget glad over at se Woodcourt igen, hvem han godt havde kunnet lide.

Richard foreslog, at vi alle skulde følges ad til London; men Woodcourt kunde ikke gøre os Følgeskab, da han endnu skulde blive lidt ved sit Skib. Han spiste imidlertid til Middag med os og blev efterhaanden igen sig selv saa lig, at jeg blev endnu mere fornøjet med mig selv ved Tanken om, at jeg havde været i Stand til at lindre hans Sorg. Dog var han ikke rolig med Hensyn til Richard. Da Diligencen næsten var færdig, og Richard løb ned for at se efter sit Tøj, talte han til mig om ham.

Jeg var ikke ganske vis paa, om jeg havde Ret til at meddele hele hans Historie; men jeg hentydede med nogle faa Ord til hans spændte Forhold til Jarndyce, og at han var hildet i den ulykkelige Kanslerretsproces. Woodcourt hørte det med Deltagelse og beklagede ham.

„Jeg saa, at De iagttog ham temmelig nøje," sagde jeg. „Finder De ham saa forandret?"

„Han er meget forandret," svarede han og rystede paa Hovedet.

Jeg følte for første Gang Blodet fare op i mine Kinder; men det var kun en øjeblikkelig Bevægelse. Jeg drejede Hovedet til Siden, og det var forbi.

„Det er ikke," sagde Woodcourt, „fordi han er bleven yngre eller ældre, magrere eller førere, blegere eller mere rødmusset, at hans Ansigt har faaet et saa ejendommeligt Udtryk. Jeg har aldrig set et saa mærkeligt Blik hos et ungt Menneske. Man kan ikke sige, at det er Sorg eller Mathed alene; men det er noget af begge Dele og ligner en ikke helt udviklet Fortvivlelse."

„De tror da ikke, at han er syg?" spurgte jeg.

„Nej. Hans Legeme ser kraftigt nok ud."

„At hans Sind er uroligt, vide vi kun alt for godt," vedblev jeg. „De tager jo til London, Mr. Woodcourt?"

„I Morgen eller i Overmorgen."

„Der er intet, som Richard trænger saa meget til som til en Ven. Han har holdt af Dem. Besøg ham, naar De er kommen til Byen. Hjælp paa ham ved at omgaas ham engang imellem, naar De kan. De ved ikke, hvilken Tjeneste De maaske viser ham derved. De kan ikke forestille Dem, hvor meget Ada og Mr. Jarndyce og jeg selv — hvormeget vi alle ville takke Dem."

„Miss Summerson," sagde han, mere rørt, end han i Begyndelsen havde været, „jeg skal være ham en trofast Ven! Jeg vil betragte ham som et Pant paa Deres Tillid, og det skal være mig helligt!"

„Gud velsigne Dem!" sagde jeg, idet mine Øjne fyldtes

med Taarer; men det syntes mig, at de havde Lov til det; thi Taarerne gjaldt ikke mig selv. „Ada elsker ham — vi alle elske ham, men Ada elsker ham saaledes, som vi ikke kunne. Jeg skal meddele hende, hvad De har sagt. I hendes Navn takker jeg Dem og beder Gud velsigne Dem!“

Lige som vi havde vekslet disse ilsomme Ord, kom Richard tilbage og rakte mig Armen for at føre mig til Diligencen.

„Woodcourt,“ sagde han, „vi ses da i London?“

„Ses? Jeg har næppe nogen anden Ven der end Dem. Hvor kan jeg træffe Dem?“

„Ja, det er sandt, jeg maa jo have mig en eller anden Bolig,“ sagde Richard grublende. „Aa, lad det være hos Vholes i Symonds Inn.“

„Godt! Snarest muligt.“

De trykkede hinanden hjertelig i Haanden. Medens jeg sad i Diligencen, og Richard endnu stod paa Gaden, lagde Woodcourt venskabelig sin Haand paa Richards Skulder og saa paa mig. Jeg forstod ham og bevægede min Haand til Tak.

Og af dette hans sidste Blik, da vi kørte bort, saa jeg, at det gjorde ham meget ondt for mig. Det glædede mig at se det. Jeg havde den samme Følelse for mit gamle Jeg, som de døde maaske have, hvis de nogen Sinde igen besøge denne Verden. Det glædede mig at blive ømt mindet, venlig beklaget og ikke at være helt glemt.

Femtende Kapitel.

Stop ham.

Mørket hviler over Tom Eneboers Gang. Det har udbredt sig mere og mere, siden Solen gik ned i Aften, og er efterhaanden buldnet ud, indtil det har opfyldt hvert tomt Rum der paa Stedet. En Tid lang brændte nogle Praase, ligesom Livets Lampe brænder i Tom Eneboers Gang, døsig, døsig i den væmmelige Luft, og blinkede — atter ligesom denne Lampe blinker i Tom Eneboers Gang -- ad mange skrækkelige Ting. Men de ere slukkede. Maanen har set paa Tom med en sløv, kold Stirren, som om den derved vilde vise en mat Anstrengelse i hans øde Egn, der er uskikket til Liv og hærget af vulkansk Ild; men den er skreden bort og gaaet ned. Den sorteste Helhest i Underverdenens Stalde græsser i Tom Eneboers Gang, og Tom ligger i en dyb Søvn.

Mange vældige Taler ere blevne holdte baade i og uden for Parlamentet om Tom, og mange varme Disputer førte om, hvorledes Tom kan bringes paa Fode, om han skal kastes ud paa Landevejen af Politiet eller af Kommunalbude eller ved Klokkeklang eller ved Tallenes Magt eller ved korrekte Smagsprincipper eller ved den høje Kirke eller ved den lave Kirke eller ved slet ingen Kirke; om han skal sættes til at kløve polemiske Haar med sit Hoveds krumme Kniv, eller om han i Stedet for skal sættes til at slaa Sten, og under al denne Støj og alt dette Støv er der kun een Ting, som er helt tydelig, og det er, at Tom kun kan, skal og tør frelses efter en eller andens Teori, men efter ingens Praksis. Og i denne haabefulde Mellemtid gaar Tom hovedkulds sin Undergang i Møde med sit gamle, kække Mod.

Men han faar Hævn. Endog Vindene ere hans Sendebud, og de tjene ham i disse Mørkets Timer. Der er ikke en Draabe af Toms forpestede Blod, som ikke udbreder

Smitsot et eller andet Sted. Det vil endnu i Nat smitte den udvalgte Strøm -- hvori Kemikere ved Analyse vilde kunne finde det ægte Adelskab – i et normannisk Hus, og hans Naade vil ikke være i Stand til at sige nej til denne vanærende Forbindelse. Der gives ikke et Atom af Toms Slim, ikke en Kubiktomme af nogen af de pestførende Luftarter, hvori han lever, intet af hans Lavhed og Fornedrelse, ingen Uvidenhed, Synd eller Raahed af dem, han kan begaa, uden at de ville øve Gengældelse gennem alle Samfundsklasser lige op til den stolteste af de stolte og den højeste af de høje. Ja i Sandhed, ved Smitte, Plyndring og Fordærvelse opnaar Tom sin Hævn.

Det er et omtvistet Punkt, om Tom Eneboers Gang er styggest om Dagen eller om Natten; men i Kraft af det Argument, at jo mere der ses af den, des mere oprørende maa den være, og at ingen Del af den, som overlades til Indbildningskraften, paa langt nær kan tænkes saa slem, som den virkelig er, gaar Dagen af med Sejren. Dagen begynder nu at gry; og det vilde sandelig være bedre for den nationale Hæder, at Solen undertiden gik ned i de britiske Besiddelser, end at den nogen Sinde skulde skinne paa et saa afskyeligt Vidunder som Tom.

En brun, solbrændt Mand, der paa Grund af Søvnløshed synes at foretrække at vandre omkring, i Stedet for at tælle Timerne paa et uroligt Leje, kommer langsomt herhen i disse stille Øjeblikke. Lokket af Nysgerrighed, bliver han ofte staaende og ser sig om op og ned ad disse elendige Stræder. Heller ikke er han kun nysgerrig; thi hans klare, sorte Øje røber en medlidende Interesse, og idet han ser sig om hist og her, synes han at fatte denne Jammer og at have studeret den før.

Paa Bredderne af den stillestaaende Mudderkanal, der udgør Hovedgaden i Tom Eneboers Gang, ses intet andet end de faldefærdige og tillukkede, tavse Huse. Ingen andre vaagne Skabninger end Manden selv vise sig, undtagen i een Retning, hvor han ser en ensom Kvindeskikkelse sidde paa

et Dørtrin. Han gaar hen i den Retning. Da han kommer nærmere, opdager han, at hun har gaaet en lang Vej og er øm i Fødderne og tilsølet. Hun sidder paa Dørtrinet som en, der venter, med Albuen paa sit Knæ og Hovedet paa sin Haand. Ved Siden af hende ligger en Sejldugs Pose eller Bylt, som hun har baaret. Hun sover formodentlig; thi hun ænser ikke hans Trin, da han kommer hen til hende.

Det ujævne Fortov er saa smalt, at da Allan Woodcourt kommer derhen, hvor Fruentimmeret sidder, maa han gaa ud paa Gaden for at komme forbi hende. Idet han ser ned paa hendes Ansigt, møde hans Øjne hendes, og han bliver staaende.

„Hvad er der i Vejen?“

„Intet, Sir.“

„Kan De ikke faa dem banket op? Vil De lukkes ind?“

„Jeg venter, til de staa op i et andet Hus — et Herberge — ikke her,“ svarer Fruentimmeret taalmodig. „Jeg venter her, fordi Solen snart vil komme her og varme mig.“

„De er vist træt? Det gør mig ondt at se Dem sidde her paa Gaden.“

„Tak, Sir; det gør ikke noget.“

En Øvelse, han har i at tale med Fattigfolk og undgaa fornem Nedladenhed eller Barnagtighed — hvilket er den mest yndede Fremgangsmaade, idet mange Mennesker anse det for meget kløgtig at tale som smaa Abcbøger til dem — har snart bragt ham paa en god Fod med Konen.

„Lad mig se Deres Pande,“ siger han, idet han bukker sig. „Jeg er Læge. Vær ikke bange. Jeg vilde ikke for alt i Verden gøre Dem noget ondt.“

Han ved, at han ved at røre ved hende med sin øvede, dygtige Haand endnu lettere kan vinde hende. Hun gør lidt Modstand og siger: „Det er intet;“ men han har næppe lagt sine Fingre paa det saarede Sted, førend hun vender det op mod Lyset.

„Jo, et alvorligt Stød; Huden er slemt i Stykker. Det maa være meget ømt.“

„Det svier lidt, Sir,“ svarer hun med en pludselig Taare paa sin Kind.

„Lad mig prøve, om jeg ikke kan hjælpe Dem lidt. Mit Lommetørklæde vil ikke gøre Dem ondt.“

„Aa Gud nej, Sir, det vil det vist ikke.“

Han renser og tørrer det saarede Sted, og efter at have undersøgt det omhyggelig og trykket varsomt paa det med sin flade Haand, tager han et lille Foderal op af Lommen og forbinder det. Medens han er saaledes sysselsat, siger han med et Smil over denne Operationsstue, som han har indrettet paa Gaden:

„Deres Mand er altsaa Teglbrænder?“

„Hvoraf ved De det, Sir?“ spørger Konen forbavset.

„Aa, jeg maa tro det paa Grund af Lerpletterne paa Deres Pose og Deres Kjole. Og jeg ved, at Teglbrændere pleje at gaa omkring og arbejde paa Akkord paa forskellige Steder; og jeg har desværre ogsaa set, at de have været onde mod deres Koner.“

Konen løfter hastig sine Øjne i Vejret, ligesom for at sige nej til, at hendes Saar har en saadan Oprindelse. Men da hun føler Haanden paa sin Pande og ser hans travle og dog rolige Ansigt, slaar hun dem stille ned igen.

„Hvor er han nu?“ spørger Lægen.

„Han kom galt af Sted i Aftes; men han søger mig i Herberget.“

„Han vil komme i værre Forlegenhed, hvis han oftere misbruger sin store, tunge Haand saaledes, som han har misbrugt den her. Men De tilgiver ham, saa raa som han er, og jeg vil ikke sige andet om ham, end at jeg ønsker, at han fortjente det. Har De intet Barn?“

Konen ryster paa Hovedet. „Et, som jeg kalder mit; men det er Liz's.“

„Deres eget er dødt, kan jeg tænke. Den lille Stakkel!“

Imidlertid er han bleven færdig og gemmer sit Foderal.

„De har da vel et fast Hjem? Er det langt herfra?“ spørger han, idet han godmodig behandler det, han har gjort, som en Ubetydelighed, mens hun staar op og nejer.

„Det er godt tolv Mile herfra. Ved Saint Albans. De kender maaske Saint Albans, Sir? Jeg syntes, De studsede, som om De gjorde det?“

„Ja, jeg kender noget til det. Og nu vil jeg til Gengæld gøre Dem et Spørgsmaal. Har De Penge til at betale Deres Logi med?“

„Jo, jeg har.“ Og hun viser ham Penge. Paa hendes mange, ydmyge Taksigelser svarer han, at hvad han har gjort, har han gjort med en god Vilje, siger hende Farvel og gaar. Tom Eneboers Gang sover endnu, og intet rører sig.

Jo, noget rører der sig dog! Da han gaar tilbage til det Punkt, hvor han opdagede Konen paa Dørtrinet, ser han en pjaltet Skikkelse liste sig meget forsigtig langs med de smudsige Mure — som selv den usleste Tigger helst maatte undgaa at røre ved — og forsigtig holde en Haand ud for sig. Det er et ungt Menneske, hvis Ansigt er indfaldent, og hvis Øjne have et mat Skær. Han er saa opsat paa at komme ubemærket frem, at ikke engang Synet af en fremmed i hele Klæder lader til at friste ham til at se tilbage. Han holder sin pjaltede Albu for Ansigtet, idet han gaar forbi paa den anden Side af Gaden, og sniger og lusker sig frem med sin ængstelige Haand foran sig og sine formløse Klæder hængende i Laser, om hvilke det vilde være umuligt at sige, hvortil eller hvoraf de ere lavede. I Farve og Stof ligne de en Bunke Blade af raadne Moseplanter.

Allan Woodcourt bliver staaende for at se efter ham og lægger Mærke til alt dette med en uklar Følelse af at have set Drengen før. Han kan ikke huske, hvor eller hvorledes; men han har en Forestilling om en saadan Skikkelse. Han tænker, at han har set den i et eller andet

Hospital, men kan dog ikke fatte, hvorfor den paatrænger sig hans Hukommelse med en saadan Styrke.

Efterhaanden dukker han fra Tom Eneboers Gang ud i Dagskæret, og medens han endnu tænker paa Skikkelsen, hører han nogen løbe bag ved sig, og idet han vender sig om, ser han Drengen, forfulgt af Konen, komme farende hen imod sig.

„Stop ham! Stop ham!“ skriger Konen, næsten aandeløs. „Stop ham, Sir!“

Han springer over Gaden i Vejen for Drengen; men denne er ham for rask — drejer af — dukker sig — smutter bort under hans Hænder — kommer frem en halv Snes Skridt paa den anden Side af ham og farer af Sted. Men Konen følger uafladelig i Hælene paa ham og raaber: „Stop ham, aa, stop ham!“ Allan, der ikke kan tro andet, end at han har stjaalet hendes Penge fra hende, forfølger ham og løber saa stærkt, at han indhenter ham en halv Snes Gange; men hver Gang drejer Drengen af, dukker sig, smutter bort og farer atter af Sted. At slaa til ham, vilde være det samme som at kaste ham til Jorden og gøre ham Fortræd; men det kan Forfølgeren ikke overtale sig til, og saaledes fortsættes den latterlig hidsige Jagt. Omsider tyr Flygtningen i sin Nød gennem en smal Gyde ind i en Gaard, hvor der ingen Gennemgang er. Her bliver han stoppet af en Bunke raaddent Tømmer og falder om og ligger og gisper ad sin Forfølger, der staar og gisper ad ham, indtil Konen kommer til.

„Naa, Jo?“ udbryder Konen. „Endelig har jeg da fundet dig, hvad?“

„Jo,“ gentager Allan og undersøger ham opmærksomt, „Jo? Vent lidt! Rigtigt! Jeg kan huske, at denne Knøs for en Tid siden blev stillet for Koroneren.“

„Ja, jeg har set Dem engang ved et Ligskue,“ klynker Jo. „Men hvad gør det? Kunde De ikke derfor gerne lade en Stakkel som mig gaa? Hvorfor vil De gøre mig ulykkelig? Jeg er bleven forfulgt, først af een og saa af en anden af

jer, til jeg er bleven til bare Skind og Ben. Ligskuet var ikke min Skyld. Jeg havde ikke gjort noget. Han var saa god imod mig, var han; han var den eneste, jeg kunde tale til af alle dem, der gik over mine Fliser. Jeg kunde da rimeligvis ingen Lyst have til at se ham ligge Lig. Jeg vilde bare ønske, at jeg selv laa Lig. Jeg ved saamænd heller ikke, hvorfor jeg ikke gaar hen og springer i Vandet."

Han siger dette med en saa ynkelig Mine, og hans smudsige Taarer synes at være saa ægte, og idet han ligger der i Krogen op mod Tømmeret, ligner han saa meget en Svamp eller en anden usund Udvækst, som Forsømmelse og Urenlighed have avlet der, at Allan Woodcourt bliver mildt stemt imod ham. „Hvad har den elendige Skabning gjort?" spørger han Konen, som kun svarer, idet hun mere forundret end vred ryster paa Hovedet ad den paa Jorden liggende Skikkelse: „Gud, Jo; aa Gud, Jo, endelig har jeg da fundet dig!"

„Hvad har han gjort?" spørger Allan. „Har han stjaalet fra Dem?"

„Nej, Sir, nej. Stjaalet fra mig? Han har aldrig gjort mig andet end godt, det er det underlige ved det."

Allan ser fra Jo hen paa Konen og fra Konen hen paa Jo, idet han venter paa, at en af dem vil løse Gaaden.

„Men han fulgtes med mig," siger Konen — „aa Gud, Jo! — han fulgtes med mig ned til Saint Albans og var syg. En ung Dame, Herren velsigne hende for alt det gode, hun har gjort mig, tog sig af ham, da jeg ikke turde, og tog ham hjem med sig —"

Allan gyser tilbage for ham med en pludselig Rædsel.

„Ja, ja. Hun tog ham hjem med sig og sørgede for ham, og som et utaknemmeligt Uhyre løb han sin Vej om Natten og har ikke ladet høre fra sig siden, førend jeg nu fik Øje paa ham. Og den samme unge Dame, som var saa smuk, fik Sygdommen af ham, mistede al sin Skønhed og vilde næppe være til at kende igen som den samme

unge Dame, hvis det ikke var for hendes engleagtige Sind og hendes smukke Skabning og hendes søde Stemme. Kender De den? Du utaknemmelige Skarn, ved du, at alt det er din Skyld og kommer af hendes Godhed imod dig?“ spørger Konen og begynder at rase imod ham, idet hun husker det og brister i en heftig Graad.

Drengen giver sig, ligesom i en plump Bedøvelse over, hvad han hører, til at gnide sin smudsige Pande med sin smudsige Haand og til at stirre mod Jorden og ryste fra Hoved til Fod, saa at det møre Tømmer, hvortil han støtter sig, knager.

Med en rolig, men bestemt Bevægelse holder Allan Konen tilbage.

„Richard fortalte mig,“ stammer han — „jeg har hørt tale derom, mener jeg — bryd Dem ikke om, hvad jeg siger; nu skal jeg straks være hos Dem.“

Han vender sig bort og staar en kort Stund og ser ud gennem den mørke Gyde. Da han kommer tilbage, har han genvundet sin Fatning, undtagen for saa vidt som han maa kæmpe med en Modbydelighed for Drengen, der er saa paafaldende, at den tiltrækker sig Konens Opmærksomhed.

„Du hører, hvad hun siger. Men staa op, staa op!“

Skælvende og bævende rejser Jo sig langsomt op og staar, saaledes som hans Stammefæller gerne pleje, naar de ere i Forlegenhed, med Siden mod Tømmerbunken, idet han støtter den ene af sine høje Skuldre imod den og hemmelig gnider sin højre Haand mod den venstre og sin venstre Fod mod den højre.

„Du hører, hvad hun siger, og jeg ved, det er sandt. Har du været her hele Tiden siden?“

„Gid jeg maa synke i Jorden lige paa Stedet, om jeg har set Tom Eneboers Gang førend i denne velsignede Morgenstund,“ svarer Jo med hæs Stemme.

„Hvorfor er du da kommen her nu?“

Jo ser sig om i den indespærrede Gaard, ser paa sin Forhørsdommer, men kun til Knæene og svarer omsider:

„Jeg forstaar mig ikke paa nogen Ting, og jeg kan ikke godt faa noget Arbejde. Jeg er meget syg og daarlig, og saa tænkte jeg, at jeg vilde vende tilbage hertil, mens alle sov, og skjule mig et Sted, til det blev mørkt, og saa gaa hen og tigge lidt af Mr. Snagsby. Han var altid villig til at give mig noget, var han; men Mrs. Snagsby, hun skældte mig altid ud — ligesom alle de andre.“

„Hvor kommer du fra?“

Jo ser sig atter om i Gyden, ser atter paa sin Forhørsdommers Knæ og lægger til sidst med en vis Hengivelse i sin Skæbne Siden af sit Ansigt mod Tømmerbunken.

„Hørte du ikke, at jeg spurgte dig, hvor du kom fra?“

„Jeg drev omkring, hvor jeg bedst kunde,“ svarer Jo.

„Sig mig nu,“ vedbliver Allan, idet han med en Kraftanstrengelse for at overvinde sin Modbydelighed gaar tæt hen til ham og med et Udtryk af Fortrolighed bøjer sig ned over ham, „sig mig nu, hvorfor du forlod Huset, efter at den gode unge Dame havde været saa ulykkelig at fatte Medlidenhed med dig og tage dig hjem med sig?“

Jo farer pludselig op af sin resignerede Tilstand og erklærer med Heftighed, idet han tiltaler Konen, at han aldrig har vidst noget om den unge Dame, aldrig hørt noget til hende, aldrig gjort hende Fortræd, hellere vilde have gjort sig selv Fortræd, hellere vilde have ladet sit ulykkelige Hoved hugge af end være kommen hende nær, og at hun havde været meget god imod ham, idet han under alt dette bærer sig ad, som om han mener det, og slutter med en ynkelig Hulken.

Allan Woodcourt ser, at det ikke er Forstillelse. Han tvinger sig til at røre ved ham. „Hør, Jo, fortæl mig det ordentlig.“

„Nej. Jeg tør ikke, ellers vilde jeg nok.“

„Men jeg maa alligevel vide det. Tal, Jo!“

Efter to, tre saadanne Opfordringer løfter Jo igen Hovedet, ser sig atter om og siger med dæmpet Stemme: „Naa, saa vil jeg da fortælle Dem noget. Jeg blev ført bort. Saa!“

„Ført bort? Om Natten?“

„Ja!“ Meget bange for, at nogen skal have hørt ham, ser Jo sig om og titter endog op ad Tømmerbunken og ind imellem Sprækkerne i den for at se, om Genstanden for hans Mistanke ikke er skjult paa den anden Side.

„Hvem førte dig bort?“

„Jeg tør ikke nævne ham,“ siger Jo. „Jeg tør ikke.“

„Men for den unge Dames Skyld ønsker jeg at vide det. Du kan stole paa mig. Ingen anden skal høre det.“

„Ja, men jeg ved ikke,“ siger Jo og ryster frygtsomt paa Hovedet, „om han ikke hører det.“

„Aah, han er her jo ikke.“

„Ikke det? Han er overalt og alle Steder paa een Gang.“

Allan ser forlegen paa ham, men opdager en virkelig Mening og Ærlighed paa Bunden af disse forvirrede Ord. Han venter taalmodig paa et tydeligt Svar; og Jo, der lider under hans Taalmodighed, hvisker ham til sidst fortvivlet et Navn i Øret.

„Ja saa!“ siger Allan. „Men hvad havde du da gjort?“

„Ingenting, Sir. Aldrig gjort nogen Verdens Ting, som kunde bringe mig i Forlegenhed, undtagen at jeg ikke vilde flytte mig, og saa Ligskuet. Men nu flytter jeg mig. Jeg flytter hen paa Kirkegaarden; der er jeg i Færd med at flytte hen.“

„Nej, nej, vi skulle se, om vi ikke kunne forebygge det. Men hvad gjorde han ved dig?“

„Lagde mig ind paa Hospitalet,“ svarede Jo hviskende, „til jeg fik Lov til at gaa; saa gav han mig lidt Penge og sagde: „Tag dem,“ sagde han. „Ingen har Brug for dig her,“ sagde han. „Tag dem og gaa din Vej,“ sagde han. „Flyt dig,“ sagde han. „Lad mig aldrig se dig nærmere ved

London end ti Mil, eller du vil fortryde det.“ Og det kommer jeg ogsaa til, hvis han faar mig at se, og han faar mig at se, hvis jeg ikke synker i Jorden,“ siger Jo til sidst og gentager ængstelig de tidligere Formaninger og Forhør.

Allan vakler lidt og siger derpaa til Konen, men stadig med et opmuntrende Blik paa Jo: „Han er ikke saa utaknemmelig, som De troede. Han havde en Grund til at gaa sin Vej, om den end ikke var tilstrækkelig.“

„Tak, Sir, Tak!“ udbryder Jo. „Se saa! Se, hvor streng De var imod mig. Men naar De bare vil fortælle den unge Dame alt, hvad Manden sagde, saa er alting godt. For De var ogsaa meget god imod mig; det ved jeg.“

„Hør nu, Jo,“ siger Allan og ser paa ham, „følg med mig, saa skal jeg skaffe dig et bedre Sted til at skjule dig end her. Selv om jeg gaar paa den ene Side og du paa den anden Side af Gaden for ikke at vække Opmærksomhed, saa ved jeg dog meget godt, at du ikke løber din Vej, naar du lover mig det.“

„Nej, det skal jeg ikke, undtagen jeg skulde se ham komme, Sir.“

„Godt. Jeg tager dig paa Ordet. Nu er den halve By ved at komme paa Benene, og om en Times Tid vil den hele By være lysvaagen. Kom med! Far vel, min gode Kone.“

„Far vel, Sir, og endnu en Gang saa mange Tak.“

Hun har siddet paa sin Pose med spændt Opmærksomhed og rejser sig nu og tager den op. Jo, som gentager: „Fortæl bare den unge Dame, hvad Manden sagde!“ nikker og skraber og gyser og blinker og halvt smiler og halvt græder et Farvel til hende og lister sig efter Allan Woodcourt tæt op til Husene paa den modsatte Side af Gaden. I denne Orden komme disse to fra Tom Eneboers Gang ud i Solens klare Straaler og den renere Luft.

Femtende Kapitel.

Jo's Testamente.

Mens Allan Woodcourt og Jo gaa igennem Gaderne, hvor de høje Kirkespir og Afstandene tage sig saa nær og tydelig ud i Morgenlyset, at selve Staden synes forynget af Hvilen, overvejer Allan, hvor og hvorledes han skal bringe sin Ledsager under Tag. „Det er virkelig underligt," tænker han, „at det i Hjertet af en civiliseret Verden skal være vanskeligere at skaffe denne Skabning i Menneskeskikkelse end en herreløs Hund et Sted at være." Men skønt det er underligt, er det derfor ikke mindre en Kendsgerning, og Vanskeligheden er der.

Først ser han sig ofte tilbage for at overtyde sig om, at Jo ogsaa virkelig følger med. Men han kan vende sine Øjne, hvorhen han vil, saa ser han ham stadig tæt ved Husene paa den anden Side, idet han med forsigtig Haand baner sig Vej fra Mursten til Mursten og hyppig, medens han saaledes lister sig frem, kaster et Blik over til ham. Allan overbevises snart om, at han mindst af alt tænker paa at smutte fra ham, og gaar videre, idet han med mindre delt Opmærksomhed overvejer, hvad han skal gøre.

Ved Synet af et Kaffehus paa et Gadehjørne falder det ham ind, hvad der først er at foretage. Han bliver staaende der, ser sig om og vinker ad Jo. Jo gaar over Gaden og nærmer sig haltende og slæbende, idet han langsomt gnider Knoerne paa sin højre Haand inden i den hule Flade af sin venstre og ælter Snavs ved Hjælp af en naturlig Støder og Morter. Hvad der er et lækkert Maaltid for Jo, bliver da sat for ham, og han begynder at slubre Kaffen i sig og at gumle paa Smørrebrødet, idet han, som et skræmmet Dyr, ser sig om i alle Retninger, mens han spiser og drikker.

Men han er saa syg og daarlig, at endog Appetitten har forladt ham. „Jeg troede, at jeg var nær ved at sulte

ihjel," siger Jo, som snart sætter sin Mad fra sig; „men jeg ved ikke noget af nogen Ting — ikke engang det. Jeg har hverken Lyst til at spise eller drikke." Og Jo staar og gyser og stirrer forundret paa Frokosten.

Allan Woodcourt lægger sin Haand paa hans Puls og hans Bryst. „Træk Vejret, Jo!" — „Det gaar," siger Jo, „saa tungt som en Fragtvogn." Han kunde tilføje, „og rumler ligesom den," men han stammer kun: „Jeg skal nok flytte mig."

Allan ser sig om efter et Apotek. Der er intet i Nærheden; men et Værtshus kan maaske gøre samme eller bedre Tjeneste. Han henter et lille Maal Vin og giver meget forsigtig Drengen noget deraf. Han begynder at blive bedre, næsten i samme Øjeblik som Vinen kommer over hans Læber. „Vi kunne gentage denne Dosis, Jo," siger Allan efter at have undersøgt ham opmærksomt. „Saa! Nu ville vi hvile os fem Minutter endnu og saa gaa videre."

Medens Drengen sidder paa Bænken inde i Kaffehuset, gaar Allan Woodcourt op og ned udenfor og kaster af og til et Blik ind til ham, uden at lade, som om han iagttager ham. Der udfordres intet skarpt Øje til at se, at han er bleven varmet op og vederkvæget. Hvis et saa formørket Ansigt kan opklares, saa opklares hans noget, og lidt efter lidt spiser han den Skive Brød, han saa haabløst havde lagt fra sig. Da Allan ser disse Tegn paa Bedring, gaar han ind til ham for at indlade sig i en Samtale med ham og lokker til sin ikke ringe Forundring Eventyret med den tilslørede Dame med alle dets Følger ud af ham. Jo gumler langsomt, medens han langsomt fortæller. Da han er færdig med sin Historie og sit Smørrebrød, fortsætte de deres Vandring.

I den Hensigt at betro sin fordums Patient, den ivrige lille Miss Flite, sin Forlegenhed med at finde et midlertidigt Tilflugtssted for Drengen, gaar Allan hen til den Gyde, hvor han og Jo først have truffet hinanden. Men alt er forandret i Klude- og Glasskaarbutikken; Miss Flite logerer der ikke

længer; den er lukket, og et Kvindemenneske med haarde Træk, og hvis Alder er en Gaade — men som i Virkeligheden ikke er nogen anden end den tillokkende Judy — er knibsk og sparsom med sine Svar. Da disse imidlertid ere tilstrækkelige til at underrette den fremmede om, at Miss Flite og hendes Fugle bo hos en Mrs. Blinder i Bell Yard, gaar han hen til dette nærliggende Sted, hvor Miss Flite, der staar tidlig op for at kunne møde punktlig hos sin fortræffelige Ven Kansleren, kommer løbende ned ad Trappen med Velkomsttaarer og aabne Arme.

„Min kære Læge!“ udbryder Miss Flite. „Fortjente, udmærkede, hæderlige Embedsmand!“

Hun bruger nogle sære Udtryk, men er saa hjertelig, som den sundeste Forstand kan være, ja mere, end den undertiden er. Allan, der har megen Taalmodighed med hende, venter, til hun ikke har mere Henrykkelse at udtale; peger derefter paa Jo, der staar og skælver i Døren, og siger, hvorfor han er kommen.

„Hvor kan jeg for Øjeblikket faa et Logi til ham her i Nærheden? De, som kender alting her og har saa megen Forstand, kan vist give mig et godt Raad?“

Miss Flite giver sig, mægtig stolt af denne Kompliment, til at tænke efter; men det varer længe, førend nogen klar Tanke falder hende ind. Hele Mrs. Blinders Lejlighed er lejet ud, og hun bor selv i den stakkels Gridleys Værelse. „Gridley!“ udbryder Miss Flite og klapper i Hænderne efter tyve Gange at have gentaget dette Ord. „Gridley! Ja! Naturligvis! Min dyrebare Læge! General George vil hjælpe os ud af Forlegenheden!“

Det vilde ikke kunne nytte at fordre nogen Oplysning om General George, selv om Miss Flite ikke allerede var løben ovenpaa for at tage sin indskrumpne Hat og sit lille, daarlige Sjal og væbne sig med sin Sypose med Dokumenter. Men da hun, efter at være kommen fuldt rustet ned igen, paa sin usammenhængende Maade har underrettet sin Læge

om, at General George, hvem hun ofte besøger, kender hendes kære Fitz-Jarndyce og har stor Interesse for alt, hvad der vedrører hende, bringes Allan til at tro, at de ere paa den rette Vej. Han opmuntrer derfor Jo med, at denne Vandring snart vil være forbi, og saa gaa de til Generalen. Lykkeligvis er der ikke langt dertil.

Det ydre af Georges Skydebane, den lange Gang og det nøgne Perspektiv bag ved den synes Allan at tegne godt. Han opdager ligeledes noget lovende hos George selv, der skrider hen mod dem fra sin Morgenøvelse med Piben i Munden og uden Halsbind, og idet hans muskuløse, af Pallasken og Haandvægtene udviklede Arme vise sig inden for de tynde Skjorteærmer.

„Deres Tjener," siger George med en militær Hilsen; og idet han smiler godmodig over hele sit brede Ansigt lige op til sit stride Haar, henvender han sig derpaa til Miss Flite, som med megen Majestæt og Vidtløftighed udfører Præsentationen. Han slutter den med et nyt „Deres Tjener!" og en Hilsen til.

„Undskyld, De er formodentlig Sømand!" siger George.

„Jeg er stolt af at høre, at jeg ser saadan ud," svarer Allan; „men jeg er kun Skibslæge."

„Nej virkelig? Jeg vilde tro, at De var en ægte Blaatrøje."

Allan haaber, at George paa Grund deraf saa meget desto villigere vil tilgive hans Paatrængenhed, og især, at han ikke vil lægge sin Pibe bort, hvilket han i sin Høflighed har ytret Tegn til at ville gøre, „De er alt for god," svarer Rytteren. „Da jeg af Erfaring ved, at den ikke er Miss Flite ubehagelig, og De heller intet har imod den, saa —" og slutter Sætningen med atter at tage Piben i Munden. Allan giver sig nu til at fortælle ham alt, hvad han ved om Jo, og Rytteren hører efter med et alvorligt Ansigt.

„Og det er Knøsen?" spørger han og ser ned ad den lange Gang hen til det Sted, hvor Jo staar og stirrer paa

den hvidtede Forside med de store Bogstaver, der ingen Mening have i hans Øjne.

„Ja," siger Allan. „Og jeg er i Forlegenhed med ham, Mr. George. Jeg vil nødig bringe ham til et Hospital, selv om jeg straks kunde faa ham ind paa et, da jeg forudser, at han ikke vilde blive der ret mange Timer, selv om han kom derind. Den samme Indvending gælder om Arbejdshusene, selv om jeg havde Taalmodighed til at se mig skyet og undgaaet og blive vist fra Herodes til Pilatus, hvilket er et System, som jeg ikke holder af."

„Det gør intet Menneske," svarer George.

„Jeg er overbevist om, at han ikke vilde blive paa noget saadant Sted, fordi han er gennemtrængt af stor Skræk for den Person, som har befalet ham at holde sig borte; i sin Uvidenhed tror han, at denne Person er overalt og ved alt."

„Undskyld," siger George; „men De har ikke nævnt denne Persons Navn. Er det en Hemmelighed?"

„Drengen gør det dertil; men Navnet er Bucket."

„Bucket af Opdagelsespolitiet?"

„Ja."

„Den Mand kender jeg," svarer Rytteren efter at have pustet en Røgsky ud og rettet sig, „og Drengen har for saa vidt Ret, som han er en — snild Krabat." George ryger meget dybsindig oven paa dette og ser i Tavshed paa Miss Flite.

„Mit Ønske er nu, at Mr. Jarndyce og Miss Summerson i det mindste faa at vide, at denne Jo, som fortæller en saa underlig Historie, atter er kommen til Stede, og blive satte i Stand til at tale med ham, hvis de ønske det. Derfor vilde jeg gerne for Øjeblikket skaffe ham et tarveligt Logi hos skikkelige Folk, der vilde tage sig af ham. Skikkelige Folk og Jo, Mr. George," siger Allan, idet han følger Retningen af Rytterens Øjne ned ad Gangen, „have ikke staaet i noget nærmere Bekendtskab, ser De nok. Deri stikker Knuden. Kender De tilfældigvis nogen her i Nabo-

laget, som vilde beholde ham i nogen Tid, naar jeg betalte forud for ham?“

Idet han gør dette Spørgsmaal, ser han en lille, smudsig Mand med en underlig fortrukken Skikkelse, der staar ved Siden af Rytteren og ser denne op i Ansigtet. Efter endnu et Par Drag af sin Pibe skotter Rytteren ned til den lille Mand, og den lille Mand blinker op til Rytteren.

„Jeg kan forsikre Dem,“ siger George, „at jeg med største Fornøjelse vil lade mig dunke i Hovedet, naar det skal være, hvis jeg kan gøre Miss Summerson en Glæde, og følgelig holder jeg det for et Privilegium at vise denne unge Dame enhver, om ogsaa nok saa ringe Tjeneste. Vi ere af Naturen et Par Landstrygere, Fil og jeg. De ser, hvorledes Stedet er. Jeg vil med Glæde overlade Dem en rolig Krog her til Drengen, hvis den svarer til Deres Ønsker. Der bliver intet at betale, undtagen for Kosten. Vi ere vel ikke i blomstrende Omstændigheder her. Vi ere udsatte for at blive kastede paa Døren med et Øjebliks Varsel. Men saaledes som Stedet er, og saa længe det varer, er det til Deres Tjeneste.“

Med en omfattende Bevægelse med sin Pibe stiller George hele Bygningen til sin Gæsts Raadighed.

„Da De hører til Lægestanden,“ tilføjer han, „holder jeg det for afgjort, at denne ulykkelige Fyr ikke for Tiden har nogen Smitte ved sig?“

Det er Allan ganske sikker paa.

„For det have vi haft nok af.“

Hans sørgmodige Tone finder Genklang hos hans ny bekendt. „Imidlertid er det min Pligt at sige Dem,“ tilføjer Allan, „at Drengen er beklagelig svækket og angreben, og at han maaske — jeg vil dog ikke sige det for vist — er for medtagen til at kunne komme sig igen.“

„Tror De, at han for Øjeblikket er i Fare?“

„Ja, det er jeg bange for.“

„Saa,“ svarer Rytteren i en bestemt Tone, „forekommer det mig — jeg er selv af Naturen en Landstryger — at

jo før han kommer ind fra Gaden, des bedre. Hejda, Fil! Bring ham herind!“

Squod krydser sig ud paa den ene Side for at udføre Kommandoen, og Rytteren lægger Piben fra sig efter at have røget den ud. Jo føres ind. Han er ikke en af Mrs. Pardiggles Tockahupa Indianere; han er ikke et af Mrs. Jellybys Lam, da han ikke staar i nogen Forbindelse med Borriobula-Gha; han forherliges ikke ved Afstand og Ubekendthed; han er ingen ægte, udenlandsk født vild; han er den sædvanlige, hjemmelavede Artikel, smudsig, styg, modbydelig for alle Sanser, i legemlig Henseende en almindelig Skabning fra de almindelige Gader, kun i sjælelig Henseende en Hedning. Indenlandsk Skarn tilsøler ham; indenlandske Snyltedyr fortære ham; indenlandske Saar bedække ham; indenlandske Pjalter hænge paa ham; indenlandsk Uvidenhed, Produktet af engelsk Jordbund og Klima, sænker hans udødelige Natur dybere ned end de Dyr, der omkomme paa Marken. Træd frem, Jo, i Farver, der ikke blende! Fra Isse til Fod er der intet tiltrækkende ved dig.

Han tradsker langsomt ind i Georges Skydebane og staar, jasket sammen som en Bylt, og ser ned paa Gulvet. Han synes at vide, at de ere tilbøjelige til at gyse tilbage for ham, dels paa Grund af det, han er, og dels paa Grund af det, han har været Skyld i. Ogsaa han gyser tilbage for dem. Han er ikke af den samme Klasse, ikke fra det samme Sted i den skabte Verden. Han hører ikke til nogen Klasse eller noget Sted, hverken blandt Dyrene eller blandt Menneskene.

„Se her, Jo!“ siger Allan. „Det er Mr. George.“

Jo ransager stadig Gulvet, ser derpaa et Øjeblik op og derpaa atter ned.

„Han er god imod dig, for han vil give dig Husly her.“

Jo gør en Drejning med den ene Haand, hvilket menes at skulle gælde for et Buk. Efter at have tænkt sig lidt

om og gynget paa den Fod, hvorpaa han støtter sig, mumler han, at han er „meget taknemmelig.“

„Du er ganske sikker her. Alt, hvad du nu har at gøre, er at være lydig og blive rask. Og husk paa at sige os Sandheden her, hvad du saa gør, Jo.“

„Gid jeg maa synke i Jorden, lige i Jorden, hvis jeg ikke gør det,“ siger Jo med sin Yndlingsstadfæstelse. „Jeg har aldrig nogen Sinde gjort noget, undtagen hvad De ved, hvorfor jeg skulde komme i Forlegenhed. Jeg har aldrig nogen Sinde været i nogen Forlegenhed, undtagen at jeg ikke vidste noget af nogen Ting, og saa at jeg sultede.“

„Jeg tror dig. Hør nu paa Mr. George; jeg ser, han vil tale til dig.“

„Det var kun min Hensigt, Sir,“ siger George forbavsende bred og rank, „at vise ham, hvor han kan lægge sig og faa sig en dygtig Portion Søvn. Se nu her!“ Mens Rytteren taler, fører han dem hen til den anden Ende af Skydebanen og aabner et af de smaa Aflukker. „Se nu her; her er en Madras, og der kan du ligge, naar du opfører dig skikkelig, saa længe Mr. — om Forladelse,“ han ser undskyldende paa det Kort, Allan har givet ham, „Mr. Woodcourt tillader det. Bliv ikke bange, hvis du hører Skud; de gælde Skiven, ikke dig. Men der er endnu een Ting, jeg vilde foreslaa,“ siger Rytteren til sin Gæst. „Kom herhen, Fil!“

Fil manøvrerer sig med sin sædvanlige Taktik hen til dem.

„Der ser De en Mand, som blev funden i Rendestenen, da han endnu kun var et lille Barn; følgelig maa man vente, at han vil føle Deltagelse for denne stakkels Fyr. Gør du ikke, Fil?“

„Jo, jeg gør, Herre,“ er Fils Svar.

„Jeg har tænkt paa,“ siger George med en Slags martialsk Tillidsfuldhed, som om han gav sit Votum i en Krigsret, „at hvis denne Mand tog ham med hen i et Bad og

lagde nogle faa Shillings ud til et Par simple Klædningsstykker til ham —"

„Mr. George, min betænksomme Ven," siger Allan og tager sin Pung frem, „det er netop denne Tjeneste, jeg vilde udbede mig."

Squod og Jo sendes straks bort i dette Forbedringsærinde. Ganske henrykt over sit Held, skynder Miss Flite sig, det bedste hun kan, til Retten, da hun er meget bange for, at hendes Ven Kansleren ellers vil blive urolig for hende eller i hendes Fraværelse kan afsige den Dom, hun saa længe har ventet paa, idet hun siger: „Hvilket, som De, min kære Læge og General, selv vil indse, vilde være alt for latterlig uheldigt efter saa mange Aars Forløb!" Allan nytter Lejligheden til at gaa ud efter nogle Lægemidler, som han faar lige i Nærheden, hvorpaa han kort efter vender tilbage og finder Rytteren gaaende op og ned ad Skydebanen.

„Jeg maa tro," siger George, „at De kender noget til Miss Summerson?"

Ja, lader det til.

„De er ikke i Slægt med hende?"

Nej, lader det til.

„Undskyld min tilsyneladende Nysgerrighed. Jeg syntes, at De følte en mere end almindelig Interesse for dette ulykkelige Væsen, fordi Miss Summerson uheldigvis havde fattet Interesse for ham. Det er i det mindste Tilfældet med mig, kan jeg forsikre Dem."

„Og med mig ogsaa, Mr. George."

Rytteren skotter til Allans solbrændte Kind og klare, sorte Øje, maaler hurtig hans Højde og Legemsbygning og synes godt om ham.

„Mens De var borte, har jeg tænkt, at jeg utvivlsomt kender de Værelser i Lincolns Inn Fields, hvor Bucket efter Drengens Forklaring førte ham hen. Skønt jeg ikke ved Navnet, kan jeg dog hjælpe Dem til det. Det er Tulkinghorn. Det er det."

Allan ser spørgende paa ham, idet han gentager Navnet.

„Tulkinghorn. Det er Navnet. Jeg kender Manden og ved, at han tidligere har staaet i Forbindelse med Bucket i Anledning af en afdød Person, der havde fornærmet ham. Jeg kender denne Mand. Til min Sorg.“

Allan spørger ganske naturlig, hvad det er for en Slags Mand.

„Hvad det er for en Slags Mand? Mener De at se til?“

„Nej, i den Henseende tror jeg at kende ham. Jeg mener: at have at gøre med. Hvad det, saaledes i Almindelighed, er for en Mand?“

„Ja, saa maa jeg sige Dem,“ svarer Rytteren, idet han bliver staaende og lægger Armene over Kors paa sit brede Bryst med en saadan Forbitrelse, at han blusser og rødmer over hele Ansigtet, „at det er en fordømt slem Mand. Det er en sejpinende Mand. Han er ikke mere af Kød og Blod, end en gammel Karabin er det. Han er en Mand, der har voldt mig mere Uro og Ængstelse og Misfornøjelse med mig selv end alle andre Mennesker tilsammen. Saadan en Mand er Tulkinghorn.“

„Det gør mig ondt,“ siger Allan, „at jeg har rørt ved et ømt Sted.“

„Ømt!“ Rytteren stiller Benene langt fra hinanden, væder den indvendige Flade af sin brede højre Haand og lægger den paa sin indbildte Knebelsbart. „Det er ikke Deres Skyld; men De skal selv dømme. Han har faaet Magt over mig. Han er den Mand, jeg nylig talte om, der kunde kaste mig paa Døren, naar det skulde være. Han holder mig stadig i Gyngen. Han vil hverken ende eller begynde. Naar jeg har noget at betale ham eller en Frist at bede ham om eller noget at gaa til ham om, saa hverken ser eller hører han mig — viser mig til Melchisedeck i Cliffords Inn, og Melchisedeck viser mig igen til ham — og saaledes lader han mig gaa og snuse og luske omkring sig, som om jeg var skabt af samme Slags Sten som

han. Jeg tilbringer nu omtrent Halvdelen af mit Liv med at luske og lure ved hans Dør. Hvad bryder han sig om det? Ikke Spor. Netop lige saa meget som den gamle Karabin, jeg sammenlignede ham med før. Han ærgrer og driller mig, til — aah! Snak! — jeg glemmer mig selv. Mr. Woodcourt," Rytteren fortsætter sin March, „alt, hvad jeg siger, er, at han er en gammel Mand; men jeg er glad ved, at jeg aldrig faar Lejlighed til at spore min Hest og ride imod ham paa aaben Mark. Thi fik jeg den Lejlighed i en af de Stemninger, hvori han bringer mig, vilde han gaa Fanden i Vold!"

George er bleven saa ophidset, at han finder det nødvendigt at tørre sin Pande med sit Skjorteærme. Selv mens han fløjter sin Heftighed bort med Nationalsangen, blive dog nogle uvilkaarlige Rystninger med Hovedet og Bølgninger af Brystet tilbage, ikke at tale om en tilfældig hastig Ordning med begge Hænder af hans aaben staaende Skjortelinning, som om den ikke stod aaben nok til at hindre en kvælende Følelse i at plage ham. Allan Woodcourt nærer, kort sagt, ikke stor Tvivl om, at Tulkinghorn vilde styrte paa den omtalte Mark.

Jo og hans Ledsager komme kort efter tilbage, og Jo hjælpes hen paa sin Madras af den omhyggelige Fil, hvem Allan, efter med egen Haand at have givet Patienten Medicin, meddeler alle fornødne Midler og Forskrifter. Morgenen er nu rykket langt frem. Han vender tilbage til sit Logi for at klæde sig om og spise Frokost og gaar derpaa til Jarndyce for at betro ham sin Opdagelse.

Jarndyce gaar alene tilbage med ham og siger ham i Fortrolighed, at denne Sag, der ligger ham saa stærkt paa Sinde, maa holdes meget hemmelig. For Jarndyce gentager Jo i det væsentlige, hvad han har sagt om Morgenen, uden nogen synderlig Afvigelse. Kun er hans Fragtvogn tungere at trække og trækkes med en hulere Lyd.

„Lad mig ligge i Fred og Ro her," stammer Jo, „og er der nogen, som kommer forbi der, hvor jeg plejede at

feje, og vil sige til Mr. Snagsby, at Jo, som han engang kendte, sender ham sin Hilsen, saa vil jeg være meget taknemmelig. Jeg vilde være endnu mere taknemmelig, hvis det paa nogen Maade var muligt for en ulykkelig at være det."

Han gør i det næste Par Dage saa mange Hentydninger til Papirhandleren, at Allan, efter at have raadført sig med Jarndyce, godmodig beslutter at gaa til Cooks Court, og det saa meget hellere, som Fragtvognen synes at være nær ved at gaa i Staa.

Han gaar da til Cooks Court. Snagsby staar bag Disken i sin graa Frakke med Overærmerne og undersøger en Kontrakt paa flere Skind, der nylig er kommen fra Afskriveren; en umaadelig Ørken af Kontorskrift og Pergament med enkelte Hvilesteder af nogle faa store Bogstaver for at afbryde den rædsomme Ensformighed og frelse den rejsende fra Fortvivlelse. Snagsby standser ved en af disse Blæk-Brønde og modtager den fremmede med den Hoste, han bruger som almindelig Indledning til Forretninger.

„Husker De mig ikke, Mr. Snagsby?"

Papirhandlerens Hjerte begynder at banke voldsomt; thi hans gamle Frygt har endnu ikke lagt sig. Det er alt, at han kan svare: „Nej, det kan jeg ikke sige, at jeg gør. Jeg skulde næsten tro, at jeg, rent ud sagt, aldrig har set Dem før."

„Jo, to Gange," siger Allan Woodcourt. „Een Gang ved en fattig Sygeseng og een Gang —"

„Nu kommer det endelig!" siger den ulyksalige Papirhandler, idet der gaar et Lys op for ham. „Det har naaet sit Højdepunkt og vil nu briste!" Men han har Aandsnærværelse nok til at føre sin Gæst ind i det lille Kontor og lukke Døren.

„Er De gift?"

„Nej, jeg er ikke."

„Vil De ikke, skønt ugift," siger Snagsby med en tungsindig Hvisken, „tale saa sagte, som De kan? Thi jeg vil

holde hele Forretningen og fem Hundrede Pund oven i Købet paa, at min lille Kone staar og lytter et eller andet Sted."

Inderlig modfalden sætter Snagsby sig paa sin Stol med Ryggen mod Pulten, idet han forsikrer:

„Jeg har aldrig selv haft nogen Hemmelighed. Jeg kan ikke mindes nogen Sinde at have søgt at bedrage min lille Kone, siden hun kom til Regeringen. Jeg vilde ikke have gjort det. Rent ud sagt, jeg kunde ikke have gjort det, jeg turde ikke have gjort det. Men ikke des mindre er jeg indhyllet i Hemmeligheder og Gaader, indtil Livet til sidst bliver mig til en Byrde."

Hans Gæst udtaler, hvor ondt det gør ham at høre det, og spørger, om han kan huske Jo? Snagsby svarer med en undertrykt Stønnen.

„De kan ikke nævne noget individuelt menneskeligt Væsen — mig selv undtagen — som min lille Kone er mere opbragt og forbitret paa end Jo," siger han.

Allan spørger, hvorfor.

„Hvorfor?" gentager Snagsby og griber i sin Fortvivlelse fat i en Busk Haar bag paa sit skaldede Hoved. „Hvor skulde jeg vide hvorfor? Men De er ugift, og gid De længe maa blive skaanet for at gøre en gift Mand et saadant Spørgsmaal!"

Med dette velvillige Ønske hoster Snagsby en Hoste af sørgmodig Hengivelse i sin Skæbne og finder sig i at høre, hvad Gæsten har at meddele.

„Saa, der er det igen!" siger Snagsby, som paa Grund af sine Følelsers Inderlighed og sin halvt kvalte Stemme mister al Farve i sit Ansigt. „Løs paa det igen i en ny Retning! En vis Person paalægger mig paa det højtideligste ikke at tale om Jo til nogen, ikke engang til min lille Kone. Derpaa kommer en anden vis Person i Deres Person og paalægger mig lige saa højtidelig ikke at tale om Jo til den anden visse Person mindst af andre Personer. Det

er jo en hel Daarekiste! Det er jo, rent ud sagt, Bedlam!“ siger Snagsby.

Men det er dog bedre, end han havde ventet, da hverken Minen under ham sprænges, eller den Grube, hvori han er falden, bliver dybere. Og da han har et blødt Hjerte og bliver rørt af den Beskrivelse, han hører af Jo's Stilling, lover han villig at „se derhen“ saa tidlig paa Aftenen, som han i al Stilhed kan. Han ser sig ganske stille om, da Aftenen kommer; men det kan nok være, at Mrs. Snagsby er lige saa fiffig som han.

Jo bliver meget glad over at se sin gamle Ven og siger, da de ere blevne ene, at det er saa overmaade smukt af Snagsby, at han er gaaet den lange Vej for saadant et Menneskes Skyld som han. Rørt af det Syn, han har for Øje, lægger Snagsby straks sin magiske Balsam for alle Saar, en halv Krone, paa Bordet.

„Men hvorledes har du det nu, min stakkels Knøs?“

„Jeg er lykkelig, er jeg, Mr. Snagsby, og trænger ikke til nogen Ting. Jeg har det meget bedre, end De kan tro, Mr. Snagsby; jeg sørger kun over, at jeg gjorde det, men jeg gjorde det ikke med Vilje, Sir.“

Papirhandleren lægger sagte en halv Krone til paa Bordet og spørger ham, hvad det er, han har gjort.

„Mr. Snagsby,“ siger Jo, „jeg gik hen og smittede den Dame, der var og dog ikke var den anden Dame, og ingen af dem sagde nogen Sinde noget til mig, fordi jeg havde gjort det, fordi de ere saa gode, og jeg har været saa ulykkelig. Damen kom selv og saa til mig i Gaar, og hun sagde: „Ak, Jo,“ sagde hun, „vi troede, at vi havde mistet dig, Jo,“ sagde hun. Og dermed satte hun sig ned og smilede saa venlig og sagde ikke et Ord, ja saa ikke engang paa mig, fordi jeg havde gjort det, og jeg vendte mig ind mod Væggen, gjorde jeg. Og Mr. Jarndyce, han, saa jeg, blev nødt til at vende sig om. Og Mr. Woodcourt, han kommer og giver mig noget ind, der skal lindre mig, og

det gør han altid, og naar han kommer og bøjer sig over mig og taler saa smukt, saa ser jeg, at han græder."

Den rørte Papirhandler lægger en halv Krone til paa Bordet. Kun en Gentagelse af dette ufejlbarlige Middel kan lette hans Følelser.

„Hvad jeg tænkte paa, Mr. Snagsby," vedbliver Jo, „var, om De maaske kunde skrive rigtig stort og tydelig."

„Jo, Gud ske Lov, Jo," svarer Papirhandleren.

„Rigtig ualmindelig stort og tydelig?" siger Jo ivrig.

„Ja, min stakkels Dreng."

Jo smiler af Glæde. „Hvad jeg saa tænkte paa, var, at naar jeg var bleven flyttet saa langt, som jeg kunde flyttes, og ikke kunde flyttes længer, om De saa maaske vilde være saa god at skrive rigtig stort og tydelig, saa at enhver kunde se det, at jeg var inderlig ulykkelig over, at jeg havde gjort det, og at jeg ikke havde gjort det med Vilje, og at, uagtet jeg ikke vidste noget af nogen Ting, saa vidste jeg dog, at Mr. Woodcourt havde grædt derover og altid vilde sørge derover, og at jeg haabede, at han vilde kunne tilgive mig. Naar Skriften kunde gøres saaledes, at den sagde det rigtig tydelig, saa gjorde han det maaske nok."

„Den skal sige det, Jo. Meget tydelig."

Jo smiler atter. „Mange Tak. Det er meget smukt af Dem, og det gør mig langt bedre tilpas, end jeg var før."

Den blide Papirhandler slipper med en uafbrudt og ufuldendt Hoste sin fjerde halve Krone — han har ikke før været i et Tilfælde, der har udkrævet saa mange — og laver sig til at gaa. Og Jo og han skulle ikke mødes mere paa denne Jord; nej, aldrig mere.

Thi Vognen, der er saa tung at trække, har snart afsluttet sin Rejse og slæber sig hen over stenet Grund. Døgnet rundt arbejder den sig mat og forslidt op ad de ujævne Skrænter. Ikke mange Gange kan Solen staa op og se den paa dens besværlige Vej.

Fil med sit tilrøgede, sværtede Ansigt er paa een Gang

Sygevogter og Bøssemager ved sit lille Bord i en Krog, idet han ofte ser sig om og med et Nik og en opmuntrende Blinken med sit ene Øjenbryn siger: „Frisk Mod, min Gut, frisk Mod!“ Ofte kommer ogsaa Jarndyce, og Allan Woodcourt er næsten stadig til Stede, og begge tænke de saare tit paa, hvor sælsomt Skæbnen har indviklet dette Udskud af Menneskeslægten i saa forskellige Livs Væv. Rytteren er ligeledes en jævnlig Gæst, der udfylder Døren med sin Kæmpeskikkelse og med sit Overmaal af Liv og Styrke synes at udbrede en øjeblikkelig Kraft over Jo, der aldrig undlader at tale med højere Røst til Svar paa hans opmuntrende Ord.

Jo sover eller døser i Dag, og Allan Woodcourt, der nylig er kommen, staar hos ham og bøjer sig over hans udtærede Legeme. Kort Tid efter sætter han sig paa Kanten af Sengen med Ansigtet mod ham — netop saaledes som han sad i Afskriverens Værelse — og rører ved hans Bryst og Hjerte. Vognen er nær ved at gaa i Staa, men arbejder sig dog endnu lidt længere frem.

Rytteren staar stille og tavs i Døren. Fil har standset en dæmpet, klingrende Lyd og holder sin lille Hammer i Haanden. Woodcourt ser sig om med alvorlig Deltagelse og Opmærksomhed i Ansigtet og giver med et Blik til Rytteren Fil et Vink om, at han skal bære sit Bord ud. Naar den lille Hammer bliver brugt næste Gang, vil der være en Rustplet paa den.

„Naa, Jo, hvad er der i Vejen? Vær ikke bange!“

„Jeg syntes,“ siger Jo, der er faret op og har set sig om, „at jeg igen var i Tom Eneboers Gang. Men der er ingen andre her end De, Mr. Woodcourt?“

„Nej.“

„Og jeg skal ikke tilbage til Tom Eneboers Gang, vel, Sir?“

„Nej.“ Jo lukker sine Øjne og mumler: „Mange Tak!“

Efter nøje at have iagttaget ham et Øjeblik lægger

Allan sin Mund til hans Øre og siger med dæmpet, tydelig Stemme til ham:

„Jo, har du nogen Sinde kunnet en Bøn?“

„Aldrig kunnet nogen Ting, Sir.“

„Ikke saa meget som een kort Bøn?“

„Nej, slet ingenting. Mr. Chadband bad engang hos Mr. Snagsby, og jeg hørte ham; men det lød, som om han talte til sig selv og ikke til mig. Han bad en hel Del, men jeg kunde ikke blive klog paa det mindste deraf. Flere Gange kom der andre Herrer ned i Tom Eneboers Gang og bad, men de sagde næsten alle sammen, at de andre bad fejl, og det lod næsten altid, som om de talte til sig selv eller skældte de andre ud, og ikke talte til os. Vi kunde aldrig nogen Ting. Jeg kunde aldrig blive klog paa, hvad det var.“

Han bruger lang Tid til at sige dette, og kun en øvet og opmærksom Tilhører vilde kunne høre ham eller, hvis han havde hørt ham, forstaa ham. Efter igen en kort Tid at være falden i Søvn eller i Dvale, gør han pludselig en voldsom Anstrengelse for at komme ud af Sengen.

„Stille, Jo! Hvad er der?“

„Det er paa Tiden, at jeg gaar hen til Kirkegaarden,“ svarer han med et vildt Blik.

„Bliv liggende og tal med mig. Hvilken Kirkegaard, Jo?“

„Den, hvor de lagde ham, som var saa god imod mig, ja, meget god imod mig var han. Det er paa Tiden, at jeg gaar hen til den Kirkegaard og beder om at blive lagt ved Siden af ham. Jeg længes efter at gaa derhen og blive begravet. Han plejede at sige til mig: „Jeg er lige saa fattig som du i Dag, Jo,“ sagde han. Jeg længes efter at sige ham, at jeg nu er lige saa fattig som han og er kommen for at blive lagt ved Siden af ham.“

„Med Tiden, Jo, med Tiden.“

„Ja, de vilde maaske ikke gøre det, hvis jeg selv gik.

Men vil De love mig at lade mig bringe derhen og lægge mig ved Siden af ham?"

„Ja, det vil jeg."

„Tak, mange Tak. De maa først faa Nøglen til Porten, førend de kunne bringe mig derind, for den er altid lukket. Og der er en Trappe der, som jeg plejede at feje. — Men det er blevet saa mørkt, Sir. Kommer der ikke Lys?"

„Snart, Jo."

Snart. Vognen er gaaet helt i Stykker, og den ubanede Vej er næsten til Ende.

„Jo, stakkels Jo!"

„Jeg hører Dem, i Mørket; men jeg famler — famler — lad mig faa Deres Haand."

„Jo, kan du sige, hvad jeg siger?"

„Jeg vil sige alt, hvad De siger, Sir; thi jeg ved, det er godt."

„Fader vor."

„Fader vor! — ja det er meget godt."

„Du, som er i Himmelen."

„Er i Himmelen — kommer Lyset?"

„Ja straks. Helliget vorde dit Navn!"

„Helliget vorde — dit —"

Lyset skinner ned paa den mørke, skumle Vej. Død! Død, Deres Majestæt! Død, Mylords og Gentlemen! Død, eders Højærværdigheder og Højuværdigheder af enhver Klasse! Død, Mænd og Kvinder, fødte med himmelsk Medlidenhed i eders Hjerter! Og døende saaledes rundt omkring os hver Dag.

Sekstende Kapitel.

Et Slutningsoptrin.

Stedet i Lincolnshire har atter lukket sine mange Øjne, og Huset i Byen er vaagnet. I Lincolnshire slumre Fortidens Dedlock'er i deres Skilderirammer, og en sagte Vind suser gennem den lange Sal, som om de trak Vejret ganske regelmæssig. I Byen rulle Nutidens Dedlock'er i deres Kareter med de gloende Øjne gennem Nattens Mørke, og de Dedlockske Merkurer, med Aske — eller Pudder — paa Hovedet som et Tegn paa deres store Ydmyghed, hendøse de søvnige Formiddage ved de smaa Vinduer i Forstuen. Den fine Verden — denne vældige Klode af næsten fem Miles Omfang — er i fuld Svingning, og Planetsystemet arbejder ærbødig i sin bestemte Afstand.

Hvor Trængselen er tættest, hvor Lysene ere klarest, hvor alle Sanserne plejes med den største Yppighed og Forfinelse, der findes Lady Dedlock. Hun er aldrig fraværende fra de straalende Højder, som hun har stormet og indtaget. Skønt den Tillid, hun før nærede til sig selv om at kunne skjule, hvad hun vilde, under sin Stoltheds Kaabe, er bleven rokket; skønt hun ikke har nogen Vished om, at hvad hun i Dag er for sine Omgivelser, vil hun ogsaa være i Morgen, ligger det dog ikke i hendes Natur at give efter eller tabe Modet, naar misundelige Øjne hvile paa hende. Man siger om hende, at hun i den sidste Tid er bleven endnu smukkere og endnu hovmodigere. Den svagelige Fætter siger om hende, at hun er smuk nok til at slaa en hel Butik fuld af smukke Kvinder af Marken — men hendes Skønhed er noget foruroligende — det er en forfærdelig Kvinde – kan sætte Huset paa den anden Ende — Shakespeare.

Tulkinghorn siger intet. Nu, ligesom før, staar han i Dørkarme med sit sjattede, hvide Halstørklæde løselig slynget i en gammeldags Sløjfe og modtager Hyldest af Pairsskabet

uden at give Svar. Af alle Mandfolk er han den sidste, om hvem man vilde tro, at han har Indflydelse paa Mylady. Af alle Kvinder er hun den sidste, om hvem man vilde tro, at hun nærer nogen Frygt for ham.

Een Ting har ligget hende stærkt paa Sinde siden deres sidste Samtale i Taarnkammeret paa Chesney Wold. Hun har nu taget sin Beslutning og vil gøre Ende paa det.

Det er Formiddag i den store Verden, Eftermiddag efter den lille Sol. Merkurerne have, trætte af at se ud ad Vinduet, slaaet sig til Ro i Forstuen og hænge med deres tunge Hoveder, de pragtfulde Skabninger, ligesom afblomstrede Solsikker. Ligesom disse, synes de ogsaa at sætte en hel Del Frø i deres Puds og Stads. Sir Leicester er til Landets Bedste falden i Søvn i Biblioteket over en Betænkning fra et Parlamentsudvalg. Mylady sidder i det Værelse, hvor hun gav den unge Mand, som hedder Guppy, Audiens. Rosa er inde hos hende og har skrevet og læst for hende. Rosa sysler nu med et Broderi eller et andet lignende fint Arbejde, og medens hun bøjer sig over det, iagttager Mylady hende nøje.

„Rosa!“

Det smukke Landsbyansigt ser klart op; men da det opdager, hvor alvorlig Mylady er, bliver det forvirret og forundret.

„Se efter Døren. Er den lukket?“

Ja. Hun gaar hen til den og kommer tilbage og ser endnu mere forundret ud.

„Jeg er i Færd med at vise dig Fortrolighed, Barn; thi jeg ved, at jeg kan stole paa din Hengivenhed, om end ikke paa din Dømmekraft. Jeg vil ikke i mindste Maade forstille mig for dig med Hensyn til det, jeg agter at gøre. Tal ikke til nogen om, hvad der foregaar imellem os.“

Den frygtsomme lille Skønhed lover i al Oprigtighed at vise sig paalidelig.

„Ved du,“ spørger Lady Dedlock hende og giver hende et Vink om at flytte sin Stol nærmere, „ved du, Rosa,

at jeg er anderledes imod dig, end jeg er imod enhver anden?“

„Ja, Mylady. Meget venligere. Men jeg synes ogsaa ofte, at jeg kender Dem saaledes, som De virkelig er.“

„Du synes, at du kender mig saaledes, som jeg virkelig er? Stakkels Barn, stakkels Barn!“

Hun siger dette med en Slags Haan — dog ikke mod Rosa — og sidder og grubler og ser drømmende paa hende.

„Tror du, Rosa, at du er til Trøst eller Lettelse for mig? Tror du, at det, fordi du er saa ung og naturlig og saa kærlig og taknemmelig imod mig, kan være mig en Glæde at have dig om mig?“

„Det ved jeg ikke, Mylady; jeg tør næppe haabe det. Men jeg ønsker af mit ganske Hjerte, at det maa være saaledes.“

„Det er saaledes, du smaa.“

Det smukke Ansigt standses i sin Glædesrødmen af det mørke Udtryk i det smukke Ansigt lige over for det. Det venter frygtsomt paa en Forklaring.

„Og naar jeg nu i Dag sagde: Gaa! Forlad mig! vilde jeg sige noget, som vilde volde mig stor Smerte og Uro, Barn, og gøre mig meget ensom.“

„Mylady, har jeg gjort Dem vred?“

„Paa ingen Maade. Kom herhen.“

Rosa bøjer sig ned paa Skammelen ved Myladys Fødder. Med hin moderlige Berøring fra den berømte Jærnværks-ejer-Aften lægger Mylady sin Haand paa hendes sorte Haar og lader den blidt blive liggende der.

„Jeg har sagt dig, at jeg ønskede, du maatte blive lykkelig, og at jeg vilde gøre dig lykkelig, hvis jeg kunde gøre nogen lykkelig her paa Jorden. Jeg kan ikke. Der gives Grunde, som jeg nu kender, Grunde, hvori du ikke har nogen Del, der gøre det langt bedre for dig ikke at blive her. Du maa ikke blive her. Jeg har besluttet, at du ikke skal; jeg har skrevet til din Kærestes Fader, og

han kommer her i Dag. Alt dette har jeg gjort for din Skyld.“

Den grædende unge Pige kysser hendes Haand og siger, at hun ikke ved, hvad hun skal gøre, naar de blive skilte ad! Hendes Frue kysser hende paa Kinden og giver intet andet Svar.

„Bliv lykkelig, Barn, under bedre Forhold. Bliv lykkelig og elsket!“

„Ak, Mylady, det er undertiden forekommet mig — tilgiv, at jeg er saa fri — som om De ikke var lykkelig.“

„Jeg!“

„Vil De blive lykkeligere, naar De har sendt mig bort? Aah, betænk Dem, betænk Dem; lad mig blive lidt endnu!“

„Jeg har sagt dig, mit Barn, at hvad jeg gør, gør jeg for din Skyld, ikke for min egen. Det er gjort. Hvad jeg er imod dig, Rosa, er, hvad jeg er nu — ikke, hvad jeg vil være om en kort Tid. Glem ikke det og røb ikke det, jeg har betroet dig. Gør saa meget for min Skyld, og dermed er alt forbi imellem os!“

Hun river sig løs fra sin uskyldige Pige og forlader Værelset. Da hun langt ud paa Eftermiddagen atter viser sig paa Trappen, er hun i sin hovmodigste og koldeste Stemning, saa ligegyldig, som om enhver Lidenskab, Følelse og Interesse for noget var bleven ødelagt i Verdens første Tidsalder og var forsvunden fra dens Overflade med dens øvrige Uhyrer.

Merkurius har meldt Mr. Rouncewell, hvilket er Grunden til hendes Komme. Rouncewell er ikke i Biblioteket; men hun gaar derind. Sir Leicester er der, og hun vil først tale med ham.

„Sir Leicester, jeg ønsker — men De er optagen.“

„Gud nej. Slet ikke. Det er kun Mr. Tulkinghorn.“

Altid til Stede. Hjemsøger ethvert Sted. Intet Øjeblik er man sikker eller fri for ham.

„Jeg beder Dem undskylde, Lady Dedlock. Tillader De, at jeg gaar?“

Med et Blik, som tydelig siger: „De ved jo, at De har Magt til at blive, hvis De vil,“ svarer hun ham, at det ikke er nødvendigt, og gaar hen mod en Stol. Tulkinghorn flytter den med sit klodsede Buk lidt hen mod hende og trækker sig tilbage i en Vinduesfordybning lige overfor. Saaledes som han nu staar imellem hende og det blegnende Dagslys i den nu stille Gade, falder hans Skygge paa hende, og han formørker alt foran hende. Saaledes formørker han ogsaa hendes Liv.

Selv under de heldigste Forhold er det en kedsommelig Gade, hvor de to lange Husrækker stirre saa bistert paa hinanden, at en halv Snes af de største Bygninger synes langsomt at have stirret sig til Sten, i Stedet for oprindelig at være blevne opførte af dette Materiale. Det er en saa sørgelig, fornem Gade, saa fast besluttet paa ikke at nedlade sig til Livlighed, at Dørene og Vinduerne iagttage en særegen skummel Værdighed med sort Maling og Støv, og de rungende Stalde bagved have et tørt og massivt Udseende, som om de vare bestemte til at huse Stengangere under adelige Billedstøtter. Indviklede Smedejærnsprydelser sno sig op ad Trapperne i denne skrækkelige Gade, og fra disse forstenede Bure hvæse Slukkere til forældede Kerter ad den næsvise Gas. Hist og her indtager en tynd, lille Jærnring, der er helliget Mindet om hedengangen Tran, og gennem hvilken raske Drenge søge at kaste deres Kammeraters Huer — det eneste, hvortil den nu bruges — sin Plads mellem det rustne Løvværk. Ja selve Trannen, der endnu dvæler med lange Mellemrum i smaa, latterlige Glaskrukker med en Knub i Bunden, der ligner en Østers, blinker og surmuler hver Aften ad nyere Lys, ligesom dens høje og tørre Herrer i Overhuset. Det er derfor ikke meget, som Lady Dedlock, idet hun sidder paa sin Stol, kan ønske at se gennem det Vindue, ved hvilket Tulkinghorn staar. Og dog — dog sender hun et Blik i denne Retning, som om det var hendes Hjertes Attraa at faa hin Skikkelse fjernet.

Sir Leicester beder hende undskylde. Hun vilde have sagt?

„Kun, at Mr. Rouncewell er her — han har indfundet sig efter min Opfordring — og at det er bedst, at vi gøre Ende paa Spørgsmaalet om den unge Pige. Jeg er led og ked af den hele Sag.“

„Hvad kan jeg gøre — for — at være Dem til Nytte?“ spørger Sir Leicester i en meget tvivlende Tone.

„Lad os tage imod ham her og faa det afgjort. Vil De give Befaling til, at man sender ham herop?“

„Vær saa god at ringe, Mr. Tulkinghorn. Mange Tak. Bed,“ siger Sir Leicester, der ikke straks kan huske Forretningsudtrykket, „bed denne Jærn-Herre at komme herop.“

Merkurius gaar for at opsøge Jærnværksejeren, finder og fremstiller ham. Sir Leicester modtager naadig denne jærnholdige Person.

„God Dag, Mr. Rouncewell? Vær saa god at tage Plads. Min Retskonsulent, Mr. Tulkinghorn. Mylady ønskede, Mr. Rouncewell,“ Sir Leicester overgiver ham behændig med en højtidelig Haandbevægelse til Mylady, „ønskede at tale med Dem. Hm!“

„Det vil være mig en stor Fornøjelse,“ svarer Jærnværksejeren, „at høre opmærksomt, hvad Lady Dedlock vil gøre mig den Ære at sige.“

Idet han vender sig om imod hende, synes han, at hun gør et mindre behageligt Indtryk paa ham end forrige Gang. En fjern, hovmodig Mine udbreder en kold Atmosfære omkring hende, og i hendes Holdning er der ikke som før noget, der opmuntrer til Frimodighed.

„Tør jeg,“ siger Lady Dedlock ligegyldig, „tør jeg være saa fri at spørge, om der er foregaaet noget imellem Dem og Deres Søn i Anledning af hans forelskede Griller?“

„Hvis jeg ikke tager fejl, Lady Dedlock, saa sagde jeg, da jeg sidst havde den Fornøjelse at se Dem, at jeg alvorlig vilde raade min Søn til at overvinde denne —

Grille.“ Jærnværksejeren gentager hendes Udtryk med en vis Vægt.

„Og det gjorde De?“

„Ja naturligvis.“

Sir Leicester nikker bifaldende og stadfæstende. Meget passende. Naar denne Jærn-Herre havde sagt, at han vilde gøre det, var det ogsaa hans Pligt at gøre det. I denne Henseende er der ingen Forskel mellem de ædle og de uædle Metaller. Meget passende.

„Men har han da overvundet den?“

„Derpaa kan jeg virkelig ikke give Dem noget bestemt Svar, Lady Dedlock. Jeg frygter nej. Rimeligvis ikke endnu. I vor Livsstilling forbinde vi undertiden en bestemt Hensigt med vore — Griller, som gør det noget vanskeligt at faa Bugt med dem. Vi pleje gerne at mene det temmelig alvorlig.“

Sir Leicester har en Anelse om, at der ligger en skjult Wat Tylersk Antydning i denne Ytring, og puster lidt. Rouncewell er fuldstændig venlig og høflig, men lemper inden for disse Grænser aabenbart sin Tone efter Modtagelsen.

„Jeg har nemlig,“ vedbliver Mylady, „tænkt paa denne Sag — den er mig ubehagelig.“

„Det gør mig meget ondt.“

„Og paa, hvad Sir Leicester sagde derom; jeg er aldeles enig med ham“ — Sir Leicester føler sig smigret — „og hvis De ikke kan give os den Forsikring, at det er forbi med denne Grille, maa den unge Pige helst forlade mig.“

„Jeg kan ikke give nogen saadan Forsikring, Lady Dedlock, aldeles ikke.“

„Saa maa hun helst tage bort.“

„Undskyld, Mylady,“ tager Sir Leicester betænksomt til Orde, „men dette kunde maaske dog blive til ufortjent Skade for det unge Fruentimmer. Vi have her et ungt Fruentimmer,“ siger Sir Leicester, idet han stormægtig udbreder Sagen med sin højre Haand som et Sølvservice, „der

er saa heldig at have tiltrukket sig en højtstaaende Dames Beskyttelse, omgiven af de forskellige Fordele, som en saadan Stilling medfører, og som uimodsigelig ere meget store — jeg tror: uimodsigelig meget store — for et ungt Fruentimmer i saadanne Livsforhold. Der opstaar da det Spørgsmaal, bør dette unge Fruentimmer berøves disse mange Fordele og denne store Lykke, ene og alene fordi hun," Sir Leicester slutter sin Sætning med en undskyldende, men værdig Bøjning med Hovedet mod Jærnværksejeren, „fordi hun har tiltrukket sig Mr. Rouncewells Søns Opmærksomhed? Har hun fortjent denne Straf? Er det retfærdigt imod hende? Er det efter vor tidligere Overenskomst?"

„Undskyld," afbryder Rouncewell ham. „Tillader De, Sir Leicester? Jeg tror at kunne afkorte Samtalen. Slaa alt dette af Tankerne, beder jeg Dem. Hvis De kan huske noget saa uvigtigt, hvilket jeg ingenlunde venter, vil De mindes, at min første Tanke i Sagen var ligefrem imod, at hun blev her."

At slaa den Dedlockske Bevaagenhed af Tankerne? Aah! Sir Leicester er forpligtet til at tro et Par Øren, der ere gaaede i Arv til ham gennem en saadan Æt, ellers vilde han ikke have fæstet Lid til, hvad de fortalte, at hin Jærn-Herre havde sagt.

„Det er overflødigt," siger Mylady i sin koldeste Tone, førend han kan faa gjort andet end trække Vejret, fuld af Forbavselse, „at gaa ind paa disse Emner fra nogen af Siderne. Pigen er en meget god Pige; jeg har aldeles intet at sige paa hende; men hun er for saa vidt følelsesløs for sine mange Fordele og sin store Lykke, at hun er forelsket — eller bilder sig det ind, den stakkels lille Nar — og ikke er i Stand til at paaskønne dem."

Sir Leicester tillader sig at ytre, at dette ganske forandrer Sagen. Han havde kunnet være overbevist om, at Mylady havde de allerbedste Grunde til Støtte for sin Mening.

Han er fuldstændig enig med Mylady. Det unge Fruentimmer gør bedst i at tage bort.

„Som Sir Leicester sagde, Mr. Rouncewell, da vi sidste Gang kedede os med denne Sag,“ vedbliver Lady Dedlock med mat Stemme, „kunne vi ikke indlade os paa Vilkaar med Dem. Uden Vilkaar og under de nærværende Forhold er den unge Pige aldeles ikke paa sin Plads her og gør bedst i at tage bort, hvilket jeg ogsaa har sagt hende. Ønsker De, at hun skal sendes tilbage til Landsbyen, eller vil De tage hende med Dem, eller hvad foretrækker De?“

„Hvis jeg tør tale uden Omsvøb, Lady Dedlock, saa —“

„Med største Fornøjelse.“

„— vilde jeg foretrække den Fremgangsmaade, som snarest vilde fri Dem fra denne Byrde og bringe hende bort fra hendes nærværende Stilling.“

„Og for ligeledes at tale uden Omsvøb,“ svarer hun med den samme kunstlede Ligegyldighed, „vilde jeg ogsaa foretrække den. Det er altsaa Deres Mening at tage hende med Dem?“

Jærn-Manden gør et Jærn-Buk.

„Vil De ikke ringe, Sir Leicester?“ Tulkinghorn træder frem fra sit Vindue og trækker i Klokkestrengen. „Jeg havde glemt Dem. Mange Tak.“ Han gør sit sædvanlige Buk og gaar sagte tilbage igen. Den Klokken hurtig adlydende Merkurius viser sig, faar Befaling om, hvem han skal hente, svæver bort, henter den omtalte Person og forsvinder.

Rosa har grædt og er ulykkelig. Da hun kommer ind, forlader Jærnværksejeren sin Stol, lægger hendes Arm i sin og bliver staaende ved Døren med hende, færdig til at gaa.

„Du vil komme i en god Stilling, som du ser,“ siger Mylady i sin trætte Tone, „og tager bort under en passende Beskyttelse. Jeg har sagt, at du er en meget god Pige, og du har intet at græde for.“

„Det lader dog til,“ siger Tulkinghorn, der rækker sig

lidt frem med Hænderne paa Ryggen, „at hun græder, fordi hun skal bort.“

„Ja, hun har ingen fin Opdragelse faaet, ser De,“ svarer Rouncewell lidt heftig, „og er en lille uerfaren Tingest, der ikke har bedre Forstand. Var hun bleven her, havde hun sikkert forbedret sig.“

„Ja sikkert,“ lyder Tulkinghorns rolige Svar.

Rosa hulker, at det gør hende saa ondt at forlade Mylady, og at hun har haft det saa godt paa Chesney Wold og hos Mylady, og takker Mylady saa mange, mange Gange. „Af Sted med dig, du lille Tosse,“ siger Jærnværksejeren, idet han afbryder hende med dæmpet Stemme, skønt ikke vred; „vær ved godt Mod, hvis du holder af Wat!“ Mylady giver hende blot Tegn til at gaa og siger: „Naa naa, Barn! Du er et godt Barn. Gaa nu!“ Sir Leicester har majestætisk gjort sig fri for Sagen og fordybet sig i sin blaa Frakkes Helligdom. Tulkinghorn, en utydelig Skikkelse med Gaden som Baggrund, tager sig større og sortere ud i Myladys Øjne.

„Sir Leicester og Lady Dedlock,“ siger Rouncewell efter nogle Øjeblikkes Pavse, „jeg anbefaler mig med en Undskyldning for atter, skønt ikke af egen Drift, at have ulejliget Dem i denne kedelige Sag. Jeg fatter helt vel, forsikrer jeg Dem, hvor kedelig en saa ringe Sag maa være bleven for Lady Dedlock. Hvis jeg nærer Tvivl med Hensyn til den Maade, hvorpaa jeg har behandlet den, er det kun, fordi jeg ikke straks i al Stilhed brugte min Indflydelse til at tage min unge Veninde her med mig. Men det forekom mig — ja, jeg kan gerne sige, at det forøgede Sagens Vigtighed — at jeg skyldte Dem at forklare, hvorledes alt stod, og oprigtig at tage Hensyn til Deres Ønsker og Bekvemmelighed. Jeg haaber, De vil undskylde min Mangel paa Kendskab til den fine Verden.“

Sir Leicester mener, at han er kaldet ud af sin Helligdom ved disse Ord. „Mr. Rouncewell,“ svarer han, „tal ikke

derom. Retfærdiggørelser ere, haaber jeg, unødvendige paa nogen af Siderne."

„Det glæder mig at høre, Sir Leicester, og hvis jeg til Slutning turde hentyde til, hvad jeg tidligere har sagt om min Moders lange Forbindelse med Familien og til det Værd paa begge Sider, hvorom den vidner, saa vilde jeg fremhæve dette lille Eksempel her ved min Arm, der viser sig saa kærlig og trofast i Skilsmissens Øjeblik, og hos hvem min Moder sikkert har haft sin Del i at vække saadanne Følelser, skønt Lady Dedlock naturligvis har gjort langt mere dertil ved sin hjertelige Interesse og venlige Nedladenhed."

Selv om han mener dette ironisk, er det maaske dog mere sandt, end han tror. Han udhæver det imidlertid ikke ved nogen Afvigelse fra sin ligefremme Maade at tale paa, skønt han, idet han siger det, vender sig hen mod den Del af det dunkle Værelse, hvor Mylady sidder. Sir Leicester staar op for at gengælde hans Afskedshilsen, Tulkinghorn ringer igen, Merkurius kommer atter flyvende, og Rouncewell og Rosa forlade Huset.

Derpaa bringes der Lys, og man ser stadig Tulkinghorn staa i sit Vindue med Hænderne paa Ryggen og Mylady endnu stadig sidde med hans Skikkelse foran sig, der lukker Udsigten for hende baade til Natten og til Dagen. Hun er meget bleg. Tulkinghorn opdager det, da hun staar op for at gaa, og tænker: „Det har hun god Grund til at være. Denne Kvindes Herredømme over sig selv er forbavsende. Hun har hele Tiden spillet Komedie." Men ogsaa han kan spille Komedie – hans eneste, uforanderlige Rolle — og idet han aabner Døren for denne Kvinde, vilde halvhundrede Par Øjne, hvert halvhundrede Gange skarpere end Sir Leicesters, ikke kunne finde noget at udsætte paa ham.

Lady Dedlock spiser i Dag alene i sit Værelse. Sir Leicester er bleven kaldet til Underhuset for at komme Doodle Partiet til Undsætning og berede Coodle Koteriet et Nederlag. Idet Lady Dedlock, endnu stadig dødbleg, sætter

sig til Bords, spørger hun, om han er gaaet. Ja. Om Tulkinghorn ogsaa er gaaet. Nej. Straks efter spørger hun, om han nu er gaaet. Nej. Hvad bestiller han? Merkurius tror, han skriver Breve i Biblioteket. Ønsker Mylady at se ham? Alt andet end det.

Men han ønsker at se Mylady. Efter nogle Minutters Forløb hedder det, at han sender sin Kompliment og spørger, om det behager Mylady at tage imod ham og tale et Par Ord med ham, naar hun har spist. Mylady vil straks tage imod ham. Han kommer da og gør Undskyldninger, fordi han, selv med hendes Tilladelse, trænger sig ind, medens hun sidder til Bords. Da de ere blevne ene, tilkendegiver Mylady ham med en Bevægelse med Haanden, at han skal holde inde med saadanne tomme Talemaader.

„Hvad ønsker De, Sir?“

„Mylady,“ siger Sagføreren, idet han sætter sig paa en Stol et lille Stykke fra hende og langsomt gnider sig op og ned, op og ned, op og ned ad sine rustfarvede Ben; „jeg er temmelig forundret over det Skridt, De har gjort.“

„Nej virkelig?“

„Ja. Jeg var ikke forberedt derpaa. Jeg holder det for en Afvigelse fra vor Overenskomst og Deres Løfte. Det bringer os i en ny Stilling, Lady Dedlock. Jeg ser mig nødsaget til at sige, at jeg ikke billiger det.“

Han holder op med sin Gnidning og ser paa hende med Hænderne paa sine Knæ. Hvor ubevægelig og uforanderlig han ogsaa er, er der dog en ubeskrivelig Frihed i hans Væsen, der er ny og ikke undgaar denne Kvindes Opmærksomhed.

„Jeg forstaar Dem ikke rigtig.“

„Jo, det gør De sikkert. Det tror jeg vist, De gør. Naa, naa, Lady Dedlock, nu nytter det ikke at fægte og parere. De ved, at De holder af den unge Pige.“

„Naa, og saa?“

„Og De ved — og jeg ved det med — at De ikke har sendt hende bort af de Grunde, De har opgivet, men for

saa meget som mulig at fjerne hende fra — undskyld, at jeg omtaler det som en Forretningssag — enhver Skam og Blottelse, der truer Dem selv."

„Naa, og saa?"

„Ja, Lady Dedlock," svarer Sagføreren, idet han lægger Benene over Kors, „jeg misbilliger det. Jeg kalder det for et farligt Skridt. Jeg ved, at det er unødvendigt og skikket til at fremkalde Tanker, Tvivl og Rygter her i Huset. Desuden er det et Brud paa vor Overenskomst. De skulde nøjagtig være, som De før var, hvorimod det maa være lige saa klart for Dem selv, som det er det for mig, at De i Aften har været højst forskellig fra, hvad De før var. Ja, Lady Dedlock, det er aldeles indlysende!"

„Naar jeg," begynder hun, „i Bevidstheden om min Hemmelighed —" Men han afbryder hende.

„Lady Dedlock, dette er en Forretningssag, og i Forretningssager kan man ikke være tydelig nok. Den Hemmelighed tilhører ikke længer Dem. Undskyld mig. Deri ligger netop Fejlen. Den tilhører mig, som gemmer den for Sir Leicester og Familien. Var den Deres, Lady Dedlock, vilde vi ikke være her og føre denne Samtale."

„Meget sandt. Naar jeg i Bevidstheden om denne Hemmelighed gør, hvad jeg kan, for at skaane en uskyldig ung Pige — især med Hensyn til Deres egen Hentydning til hende, dengang De fortalte min Historie i de samlede Gæsters Paahør — for at blive plettet af den Skændsel, der truer mig, følger jeg en Beslutning, jeg har taget. Intet og ingen i Verden kan rokke den eller mig." Dette siger hun meget sindig og tydelig og uden at røbe større Heftighed end han. Og han, han drøfter metodisk sin Forretningssag, som om hun var et eller andet ufølsomt Redskab, der bruges ved en Forretning.

„Nej virkelig? De ser altsaa, Lady Dedlock," svarer han, „at De ikke er til at stole paa. De har fremstillet Sagen med den største Tydelighed og i bogstavelig Over-

ensstemmelse med Kendsgerningerne, og da dette er Tilfældet, er De ikke til at stole paa."

„De mindes maaske, at jeg ytrede Ængstelse i den samme Henseende den Aften, da vi talte sammen paa Chesney Wold?"

„Ja," siger Tulkinghorn, idet han rolig staar op og stiller sig ved Kaminen. „Ja. Jeg husker, Lady Dedlock, at De omtalte denne Pige; men det var, førend vi afsluttede vor Overenskomst, og baade Bogstaven og Aanden i denne udelukkede enhver paa min Opdagelse støttet Virksomhed fra Deres Side. Derom kan der ikke være nogen Tvivl. Med Hensyn til at skaane Pigen — af hvilken Vigtighed eller Værdi er hun? Skaane! Lady Dedlock, her staar et Familienavn paa Spil. Man skulde tro, at Deres Fremgangsmaade gik lige ud — hen over enhver Ting, hverken til højre eller venstre, uden at tage Hensyn paa Vejen, uden at skaane noget og trædende alt under Fødder."

Hun har siddet og set paa Bordet. Hun slaar Øjnene op og ser paa ham. Der er et alvorligt Udtryk i hendes Ansigt, og en Del af hendes Underlæbe sammenpresses under hendes Tænder. „Denne Kvinde forstaar mig," tænker Tulkinghorn, idet hun atter slaar Øjnene ned. „Hun kan ikke skaanes. Hvorfor skal hun da skaane andre?"

De tie. Lady Dedlock har intet spist, men nogle Gange med fast Haand skænket sig noget Vand og drukket det. Hun staar op fra Bordet, tager en Gyngestol og lægger sig tilbage i den, idet hun skygger for sit Ansigt. I hendes Væsen er der intet, som udtrykker Svaghed eller vækker Medlidenhed. Det er tankefuldt, mørkt, sammentrængt. „Denne Kvinde," tænker Tulkinghorn, der staar ved Kaminen, atter som en mørk Genstand, der lukker Udsigten for hende, „er et Studium."

Han studerer hende en Tid lang i Ro og Mag uden at sige et Ord. Ogsaa hun studerer i Ro og Mag noget. Hun er ikke den, der skal tale først, ja det synes saa lidt sand-

synlig, at hun vil gøre det, selv om han blev staaende der til Midnat, at han nødes til at bryde Tavsheden.

„Lady Dedlock, den ubehageligste Del af denne Forretningssamtale er endnu tilbage; men det er en Forretningssag. Vor Overenskomst er brudt. En Dame med Deres Forstand og Karakterstyrke maa være forberedt paa, at jeg erklærer den for brudt og fra nu af gaar min egen Vej."

„Derpaa er jeg fuldstændig forberedt."

Tulkinghorn bøjer Hovedet. „Det er alt, hvad jeg har at ulejlige Dem med, Lady Dedlock."

Idet han vil forlade Værelset, standser hun ham ved at spørge: „Er dette det Vink, jeg skulde faa? Jeg vilde nødig misforstaa Dem."

„Ikke ganske det Vink, De skulde have, Lady Dedlock, eftersom det paatænkte Vink forudsatte, at Overenskomsten var bleven holdt. Men i Virkeligheden er det det samme. Forskellen er kun af juridisk Natur."

„De agter ikke at give mig andet Vink?"

„Nej, Lady Dedlock."

„Agter De i Aften at bringe Sir Leicester ud af hans Vildfarelse?"

„Et bestemt Spørgsmaal!" siger Tulkinghorn med et svagt Smil, og idet han forsigtig ryster paa Hovedet ad hendes beskyggede Ansigt. „Nej, ikke i Aften."

„I Morgen?"

„Alt vel overvejet, maa jeg nægte at svare paa dette Spørgsmaal. Hvis jeg sagde, at jeg ikke med Bestemthed ved naar, saa vilde De ikke tro mig, og det vilde derfor ikke nytte noget. Det bliver maaske i Morgen. Jeg vil helst ikke sige mere. De er forberedt, og jeg vækker ingen Forventninger, som Omstændighederne maaske ikke vilde retfærdiggøre. Jeg anbefaler mig."

Hun tager Haanden bort, vender sit blege Ansigt om imod ham, idet han stiltiende gaar hen til Døren, og standser ham endnu en Gang, da han vil aabne den.

„Agter De at blive længere her i Huset? Jeg hørte, at De skrev inde i Biblioteket. Gaar De atter derind?“

„Kun efter min Hat. Jeg gaar hjem.“

Hun bøjer snarere sine Øjne end sit Hoved, saa ubetydelig og underlig er Bevægelsen, og han fjerner sig. Da han er kommen ud af Stuen, ser han paa sit Ur, men tror, at det gaar for langsomt. Ude paa Trappegangen staar der et pragtfuldt Taffelur, der, hvilket pragtfulde Taffelure sjældent ere, er berømt for sin Nøjagtighed. „Hvad siger du da?“ spørger Tulkinghorn, idet han ser paa det. „Hvad siger du?“

Hvis det nu sagde: „Gaa ikke hjem!“ Hvilket berømt Ur vilde det ikke blive i Fremtiden, hvis det i Aften blandt alle de Aftener, det har vist, sagde til denne gamle Mand blandt alle de gamle og unge Mænd, som have staaet foran det: „Gaa ikke hjem!“ Med sit skarpe, klare Slag slaar det tre Kvarter til otte og giver sig igen til at dikke. „Men du gaar jo daarligere, end jeg havde troet om dig,“ siger Tulkinghorn med en bebrejdende Mumlen til sit Ur. „To Minutter for langsomt? Paa den Maade varer du ikke længe nok.“ Hvilket sjældent Ur til at gengælde ondt med godt, hvis det til Svar dikkede: „Gaa ikke hjem!“

Han kommer ud paa Gaden og gaar videre med Hænderne paa Ryggen i Skyggen af de høje Huse, af hvis Hemmeligheder, Forlegenheder, Pantsættelser og alle Slags kildne Sager mange ligge gemte inden for hans gamle Atlaskes Vest. Han er indviet i selve Murstenenes Fortrolighed. De høje Skorstenspiber telegrafere Familiehemmeligheder til ham. Men dog hvisker ingen Stemme i hele deres lange Udstrækning til ham: „Gaa ikke hjem!“

Gennem de simplere Gaders Røre og Uro, gennem Støjen og Tummelen af mange Fødder, mange Stemmer, medens de blussende Butikslamper lyse for ham, Vestenvinden blæser ham af Sted, og Mennesketrængselen river ham med, drives han ubarmhjertig frem uden at møde noget, der mumler: „Gaa ikke hjem!“

Da han omsider er kommen ind i sit skumle Værelse for at tænde sit Lys og ser sig om og lægger Mærke til, hvorledes Romeren peger ned fra Loftet, ligger der hverken i Romerens Haand eller i de ham omgivende Gruppers Svæven noget nyt Udtryk, der kan give ham den sidste Advarsel: „Kom ikke herhen!“

Det er en Maaneskinsaften; men Maanen, der er i sidste Kvarter, er først nu i Færd med at staa op over Londons Ørken. Stjernerne skinne, ligesom de skinnede ned paa Altanen paa Chesney Wold. Denne Kvinde, som han i den sidste Tid saa ofte har kaldt hende, skuer ud paa dem. Det stormer i hendes Sjæl; hun er hjertesyg og kan ikke finde Ro. De store Værelser ere alt for snævre og beklumrede. Hun kan ikke udholde deres Tvang og vil spadsere alene i en nærliggende Have.

Alt for lunefuld og bydende i alt, hvad hun foretager sig, til at kunne vække nogen synderlig Forundring hos sine Omgivelser over, hvad hun foretager sig, gaar denne Kvinde, let paaklædt, ud i Maaneskinnet. Merkurius følger efter med Nøglen. Efter at have aabnet Haveporten overrækker han sin Frue paa hendes Bud Nøglen og faar Befaling til at gaa. Hun vil spadsere der i nogen Tid for at lindre sit smertefulde Hoved. Hun bliver der maaske en Time for at lindre sit smertefulde Hoved. Hun vil ingen Ledsagelse have. Porten smækker med et Skrald i paa sin Fjeder, og han forlader hende, idet hun gaar ind i Skyggen af nogle Træer.

En smuk Aften, en stor, klar Maane og en Mængde Stjerner. For at komme til sin Kælder og aabne og lukke de rungende Døre maa Tulkinghorn gaa over en lille fængselsagtig Gaard. Han ser tilfældigvis op og tænker paa, hvilken smuk Aften det er, hvilken stor, klar Maane, hvilken Mængde Stjerner! Og en stille Aften er det.

En meget stille Aften. Naar Maanen skinner meget stærkt, synes der at udgaa en Stilhed og Ensomhed fra

den, som endog paavirker stærkt besøgte Steder, der ere fulde af Liv. Det er ikke alene en stille Aften paa støvede Landeveje og paa Bakketoppe, hvorfra man ser en vid Strækning Land hvile roligere og roligere, mens den taber sig i en Rand af Træer mod Himmelen med et graat Genfærd af Blomster paa dem; det er ikke alene en stille Aften i Haver og Skove og paa Floden, hvor Engene ere friske og grønne, og Strømmen tindrer mellem smukke Smaaøer, mumlende Damme og hviskende Siv; Stilheden ledsager den ikke alene paa dens Bane, hvor Huse ligge i tætte Klynger, hvor mange Broer afspejles i den, hvor Bolværker og Skibe gøre den sort og rædsom, hvor den snor sig bort fra disse Forvridninger gennem Lavninger, hvis barske Fyrtaarne staa ligesom Skeletter, der ere blevne skyllede i Land, hvor den udvider sig gennem de kækkere, højere liggende Egne, rige paa Kornmarker, Vejrmøller og Kirketaarne, og hvor den blander sig med det stedse svulmende Hav; det er ikke blot en stille Aften ude paa Dybet og paa Kysten, hvor Iagttageren staar og ser paa Skibet, som med sine udspilede Vinger kløver den Lyssti, der synes kun at vise sig for ham; men selv i denne Londons Ørken er der nogen Ro. Dens Spir og Taarne og dens ene store Kuppel blive mere luftige; dens tilrøgede Tagrygge miste deres Plumphed i det blege Skær; Larmen i Gaderne aftager og dæmpes, og Fodtrinene paa Stenbroen gaa roligere deres Gang. Paa disse Tulkinghorns Omraader, hvor Hyrderne spille paa Kanslerrets-Fløjter af en og samme Tone og med List og Vold holde deres Faar inde i Folden, indtil de have klippet dem ganske nær, taber enhver Lyd sig i denne Maaneskinsaften i en fjern, brusende Summen, som om Staden var et uhyre Glas, der dirrede.

Hvad er det? Hvem skød en Bøsse eller en Pistol af? Hvor var det?

De enkelte Fodgængere studse, standse og stirre omkring. Nogle Vinduer og Døre blive lukkede op, og Folk komme ud for at se, hvad det er. Det var et stærkt Knald,

der gav Genlyd og rullede. Det fik et Hus til at ryste; det siger i det mindste en Mand, der gik forbi. Det har vækket alle Nabolagets Hunde, som gø voldsomt. Forskrækkede Katte fare hen over Gaden. Medens Hundene endnu gø og hyle — een Hund især hyler som en Djævel — begynde Kirkeurene at slaa, som om ogsaa de vare blevne skræmmede op. Gadernes Summen synes ligeledes at svulme op til et Raab. Men det er snart forbi. Førend det sidste Ur begynder at slaa ti, indtræder der Stilhed. Da det har slaaet, faar den smukke Aften, den store, klare Maane og de mange Stjerner atter Fred.

Er der noget i Vejen med Tulkinghorn? Hans Vinduer ere mørke og stille, og hans Dør er lukket. Det maa være noget usædvanligt, der kan bringe ham ud af hans Skal. Man hverken hører eller ser noget til ham. Hvor stor Kanonkraft mon der vilde være nødvendig for at bringe denne rustfarvede gamle Mand ud af hans urokkelige Fatning?

I mange Aar har den standhaftige Romer, uden egentlig at mene noget dermed, peget ned fra Loftet. Det er ikke rimeligt, at han har nogen ny Mening dermed i Aften. Een Gang pegende, peger han stedse, ligesom enhver anden Romer eller endog Brite, det har en eneste Idé. Der er han ganske rigtig i sin umulige Stilling og peger uden Nytte hele Natten igennem i Maaneskin og Mørke, ved Daggry, Solopgang og højlys Dag. Der er han stadig og peger ivrig, uden at nogen bryder sig om ham.

Men lidt efter Dagens Komme kommer der Folk for at gøre rent i Værelserne. Og enten har Romeren faaet en ny, hidtil ikke udtrykt Betydning, eller ogsaa bliver den forreste af de Folk forstyrret i Hovedet; thi idet denne Person ser op paa hans udstrakte Haand og ned paa, hvad der er neden under den, udstøder den et Skrig og flygter. De andre, der se ind ligesom den første, skrige og flygte ligeledes, og der bliver Tummel i Gaden.

Hvad er Meningen? Intet Lys faar Adgang til

det mørke Værelse, og Folk, der ikke pleje at komme der, gaa derind og træde sagte, men tungt, og bære en Byrde ind i Sovekammeret, hvor de lægge den ned. Man hvisker og undrer sig hele Dagen igennem, ransager nøje enhver Krog, forfølger omhyggelig ethvert Spor og optegner særdeles nøjagtig ethvert Stykke Bohaves Stilling. Alles Øjne vende sig op imod Romeren, og alle Stemmer mumle: „Naar han bare kunde sige, hvad han har set!“

Han peger paa et Bord, hvorpaa der staar en næsten halvfuld Flaske og et Glas tillige med to Lys, der ere blevne pustede ud kort efter at være blevne tændte. Han peger paa en tom Lænestol og en Plet paa Gulvet foran den, der næsten kan skjules med en Haand. Disse Ting ligge umiddelbart inden for hans Omraade. En ophidset Indbildningskraft kunde tro, at der var noget saa skrækkeligt ved dem, at de gjorde Resten af Kompositionen, ikke alene de opvartende, tykbenede Drenge, men ogsaa Skyerne, Blomsterne og Frugterne — kort sagt Allegoriens hele Krop og Sjæl med al den Hjerne, der er i den — splittergal. Det hændes vistnok, at enhver, der kommer ind i det mørke Værelse og undersøger disse Ting, ser op paa Romeren, der i alles Øjne er klædt i Hemmelighedsfuldhed og Rædsel, som om han var et lamslaaet, stumt Vidne.

Saaledes vil det vistnok blive Tilfældet, at der i mange kommende Aar vil blive fortalt Spøgelsehistorier om den Plet paa Gulvet, som det er saa let at skjule og saa vanskeligt at faa bort, og at Romeren, der peger ned fra Loftet, saa længe Støv og Edderkopper skaane ham, vil vedblive at pege med langt større Betydningsfuldhed, end han havde i Tulkinghorns Tid, og med en dræbende Betydning. Thi Tulkinghorns Tid er omme for stedse, og Romeren peger ad den morderiske Haand, der blev hævet imod ham, og pegede hjælpeløst ad ham fra Aften til Morgen, mens han laa med Ansigtet mod Gulvet, skudt gennem Hjertet.

Syttende Kapitel.

Venskab og Pligt.

Hjemme hos Joseph Bagnet, ogsaa kaldet Livsenstræ, Eks-Artillerist og for Tiden Basunblæser, er der indtruffet en stor, aarlig Anledning til Gæstebud og Fest: en Fødselsdag i Familien.

Det er ikke Bagnets Fødselsdag. Dette Tidsafsnit i den musikalske Næringsvej betegner Bagnet kun ved at give Børnene et Ekstra-Smækkys før Frokost, ryge sig en Tillægspibe efter Middag og om Aftenen at gruble over, hvad hans stakkels gamle Moder vel nu tænker paa, et Emne til uendelige Tanker, saa meget mere som hans Moder alt for tyve Aar siden har forladt dette Liv. Nogle Mennesker tænke kun sjælden paa deres Fader, men synes i deres Hukommelses Bankbog at have transporteret hele deres Kapital af barnlig Kærlighed paa deres Moder. Bagnet er en af dem. Hans høje Paaskønnelse af den gamle Tøses Fortjenester faar ham sædvanligvis til at gøre Substantivet Godhed til et Hunkønsord.

Det er ikke nogen af de tre Børns Fødselsdag. Disse Dage faa vel ogsaa en vis Udmærkelse, men overskride dog sjælden Grænserne af venlige Hilsener og en Budding. Paa unge Woolwichs sidste Fødselsdag gav Bagnet, efter at have talt om hans Vækst og Fremskridt, sig rigtignok i et Øjeblik, i hvilket han spekulerede over de forandrede Tider, til at eksaminere ham i hans Katekismus, idet han med største Nøjagtighed gennemgik Spørgsmaalene Nr. 1 og Nr. 2: Hvad er dit Navn? og: Hvem gav dig dette Navn? Men da hans Hukommelse derpaa svigtede ham, satte han i Stedet for Nr. 3 det Spørgsmaal: Og hvorledes synes du om dette Navn? Hvilket han udviklede saa opbyggelig og belærende, at det derved fik et helt ortodoks Udtryk. Dette var imidlertid en Specialitet ved denne særlige Fødselsdag og ikke nogen almindelig Højtidelighed.

Det er den gamle Tøses Fødselsdag, og den er den største, med det rødeste Blæk understregede Festdag i Bagnets Almanak. Den glædelige Dag højtideligholdes altid efter visse, af Bagnet for flere Aar siden vedtagne og foreskrevne Former. I den inderlige Overbevisning om, at det at have et Par Høns til Middag er den højeste Grad af kejserlig Yppighed, gaar han uforanderlig denne Dags Morgen selv ud for at købe et Par og bliver lige saa uforanderlig taget ved Næsen af Sælgeren og faar de ældste Beboere af hvilket som helst Hønsebur i Europa. Naar han er kommen hjem med disse Sejhedens Triumfer, indpakkede i et rent blaat og hvidt Bomulds Tørklæde, opfordrer han flygtig Mrs. Bagnet til ved Frokosten at sige, hvad hun vil have til Middag. Ved et Slumpetræf, som endnu aldrig vides at have svigtet, svarer Mrs. Bagnet: Høns, hvorpaa Bagnet øjeblikkelig under almindelig Forbavselse og Jubel tager sin Pakke frem. Han fordrer endvidere, at den gamle Tøs ikke maa gøre andet den hele Dag igennem end sidde i sin allerbedste Kjole og lade sig opvarte af ham og Børnene. Da han just ikke udmærker sig ved sin Kogekunst, kan man let tænke sig, at dette snarere er en Slags Parade end en Nydelse for den gamle Tøs; men hun paraderer med al tænkelig Godmodighed.

Paa den her omtalte Fødselsdag er Bagnet bleven færdig med de sædvanlige foreløbige Anstalter. Han har købt to Eksemplarer af Hønseslægten, der skulle gøres i Stand til at sættes paa Spiddet; han har forbavset og glædet Familien ved uventet at vise dem; han leder selv deres Stegning, og Mrs. Bagnet, hvis raske Fingre klø efter at forebygge, hvad hun ser gaa galt, sidder som Æresgæst i sin Galadragt.

Quebec og Malta brede Dugen paa Spisebordet, medens Woolwich, der, som det sømmer sig, gør Tjeneste under sin Fader, drejer Spiddet med Hønsene. Til disse ungdommelige Medlemmer af Køkkenetaten sender Mrs. Bagnet

af og til et Vink, en Rysten paa Hovedet eller et forvredet Ansigt, naar de gøre noget galt.

„Halv to," siger Bagnet, „paa Minutten. De maa være færdige."

Med Smerte ser Mrs. Bagnet een af dem gaa i Staa over Ilden og begynde at brændes.

„Du skal faa et Middagsmaaltid, gamle Tøs," siger Bagnet, „passende for en Dronning."

Mrs. Bagnet viser godmodig sine hvide Tænder, men røber, som hendes Søn ser, saa megen Uro, at han af Kærlighedens Bud drives til med Øjnene at spørge hende, hvad der er i Vejen, og bliver saaledes staaende med opspilede Øjne og glemmer Hønsene endnu mere end før, uden at der er mindste Haab om, at han igen vil komme til sig selv. Lykkeligvis opdager hans ældste Søster Aarsagen til Uroen i Mrs. Bagnets Barm og bringer ham med et advarende Puf til sig selv. Da de standsede Høns atter gaa rundt, lukker Mrs. Bagnet, lettere om Hjertet, Øjnene.

„George ser ind til os," siger Bagnet, „Klokken halv fem. Paa Slaget. I hvor mange Aar. Har George set ind til os. Paa denne Eftermiddag?"

„Ak, i saa mange, som der skal til at gøre en ung Kone gammel, begynder jeg at tro; netop saa omtrent og ikke mindre," svarer Mrs. Bagnet smilende.

„Lige meget," siger Bagnet. „Du vilde være lige saa ung, som du altid var. Hvis du ikke var yngre. Hvilket du er. Som enhver ved!"

Her give Malta og Quebec sig til at klappe i Hænderne og udbryde, at den gamle Ven ganske vist bringer. noget med til Moder, og begynde at spekulere paa, hvad det vel kan være.

„Ved du hvad, Livsenstræ," siger Mrs. Bagnet, idet hun kaster et Blik paa Dugen og blinker „Salt!" til Malta med sit højre Øje og ryster Peberet væk fra Quebec med sit Hoved; „jeg er nær ved at tro, at George igen begynder at faa sine gamle Landstrygernykker."

„George deserterer aldrig. Lader ikke sin gamle Kammerat i Stikken. Vær kun ikke bange for det.“

„Nej, det siger jeg ikke. Det tror jeg ikke, han gør. Men hvis han kunde komme ud af sin Pengeforlegenhed, saa tror jeg, at han gik sin Vej.“

Bagnet spørger: „Hvorfor?“

„Jo, jeg synes, George er noget utaalmodig og urolig. Jeg siger ikke, at han ikke er lige saa frimodig, som han altid har været. Han maa naturligvis være frimodig, ellers vilde han jo ikke være George; men han ærgrer sig og lader til at være i daarligt Humør.“

„Han holdes til Ekstratjeneste af en Prokurator. Som kunde sætte Fanden selv i daarligt Humør.“

„Der er noget i det,“ siger hans Kone.

En yderligere Fortsættelse af Samtalen hindres for Øjeblikket ved, at Bagnet ser sig nødt til at henvende hele sin Aandskraft paa Maaltidet, der sættes lidt i Fare ved, at Hønsene paa Grund af deres tørre Natur ikke ville give Sauce, og derved, at den tørrede Sauce ikke vil faa Smag og faar en vis Hørfarve. Med lignende Stridighed smuldre Kartoflerne paa Gaflerne, naar de skulle pilles, idet de paa alle Kanter buldne ud fra deres Midtpunkter, som om de led af Jordskælv. Desuden ere Hønsenes Ben længere end ønskeligt og noget skællede. Bagnet overvinder disse Ulemper efter bedste Evne og retter endelig an, og de sætte sig ved Bordet, hvor Mrs. Bagnet indtager Gæstens Plads ved hans højre Side.

Det er godt for hende, at hun kun har een Fødselsdag om Aaret; thi to saadanne Overdaadigheder med Fjerkræ turde blive farlige. Alle Slags finere Sener og Traade, som hører til Fjerkreaturernes Natur, ere hos disse Eksemplarer udviklede i den sælsomme Skikkelse af Guitarstrenge. Deres Lemmer synes at have slaaet Rødder i Brystet og Kroppen paa dem, ligesom gamle Træer slaa Rødder i Jorden. Deres Ben ere saa haarde, at de vistnok maa have brugt den største Del af deres lange og møj-

sommelige Liv til Fodgængerøvelser og Kapvandringer. Men uden at tænke paa disse smaa Mangler, er Bagnet opsat paa, at hans Kone skal nyde en alvorlig Portion af de foran hende staaende Lækkerier, og da den gode gamle Tøs ikke for alt i Verden nogen Dag og mindst paa en Dag som denne vilde volde ham et Øjebliks Misnøje, udsætter hun sin Fordøjelse for en meget mislig Ulejlighed. Hvorledes den unge Woolwich, uden at være af Strudseæt, kan blive færdig med Hønselaarene, er det hans ængstelige Moder umuligt at fatte.

Efter Maaltidets Slutning har Mrs. Bagnet endnu en Prøve at gennemgaa, idet hun maa sidde paa Parade, mens Stuen bliver gjort ren, Skorstenen fejet og Bordtøjet visket af og poleret i Baggaarden. Den Henrykkelse og Iver, hvormed de to unge Damer udføre disse Forretninger, idet de efterligne deres Moder ved at opkiltre deres Skørter og skøjte ud og ind paa smaa Stilladser af Trætøfler, indgyder hende de lyseste Forhaabninger med Hensyn til Fremtiden, men en vis Ængstelse med Hensyn til det nærværende Øjeblik. De samme Aarsager medføre en Forvirring af Tungemaal, en Skratten af Stentøj, en Raslen af Blikkrukker, en Visken med Koste og en overdreven Ødselhed med Vand, medens de unge Damers Mættelse med dette næsten er et alt for rørende Syn, til at Mrs. Bagnet kan blive siddende og se paa det med den for hendes Stilling nødvendige Ro. Endelig ere de forskellige Renselsesprocesser lykkelig og vel tilendebragte; Quebec og Malta vise sig, smilende og tørre, i andre Klæder; Piber, Tobak og noget at drikke sættes frem paa Bordet, og den gamle Tøs faar for første Gang paa denne festlige Glædesdag Fred i sin Sjæl.

Da Bagnet indtager sin sædvanlige Plads, staa Urviserne næsten paa halv fem; da de nøjagtig vise dette Klokkeslet, melder Bagnet:

„George! Præcis som en Soldat!“

Det er George, og han har hjertelige Lykønskninger til den gamle Tøs — hvem han ved denne storartede Lej-

lighed kysser — til Børnene og til Bagnet. „Min bedste Hilsen til alle!“ siger han.

„Men, George, gamle Fyr,“ udbryder Mrs. Bagnet og ser nysgerrig paa ham. „Hvad fejler De? De er saa bleg, George, og ser saa nedslaaet ud. Ikke sandt, Livsenstræ?“

„George,“ siger Bagnet, „sig, hvad der er i Vejen!“

„Jeg vidste ikke af, at jeg var bleg,“ svarer Rytteren og farer med Haanden hen over Panden, „og heller ikke vidste jeg af, at jeg saa nedslaaet ud, og det vilde jeg nødig. Men Sagen er, at Drengen, som jeg havde i Logi, døde i Gaar Eftermiddag, og det har gjort mig meget ondt.“

„Den Stakkel!“ siger Mrs. Bagnet med en Moders Medlidenhed. „Er han død? Ak Gud, ak Gud!“

„Jeg vilde ikke tale derom; for det er ikke noget at tale om paa en Fødselsdag, men De har jo selv faaet det ud af mig, førend jeg kunde sætte mig. Jeg var bleven munter i en Minut,“ siger Rytteren i en livligere Tone, „men De er saa rask af Dem, Mrs. Bagnet.“

„Du har Ret! Den gamle Tøs,“ siger Bagnet. „Er saa rask af sig. Som Krudt.“

„Og hvad mere er, hun er Festens Dronning, og vi ville holde os til hende,“ udbryder George. „Se engang, jeg har en lille Brystnaal med. Det er rigtignok kun en Smaating; men den kan dog altid være et Minde. Det er det eneste gode, der er ved den, Mrs. Bagnet.“

George fremtager sin Foræring, der hilses med beundrende Hop og Haandklap af den yngre Slægt og med en Slags ærbødig Beundring af Bagnet.

„Jeg siger Dem hundrede Tusinde Gange Tak for den, gamle Kammerat,“ siger Mrs. Bagnet med glædestraalende Øjne, idet hun rækker ham Haanden, „og skønt jeg undertiden har været en tvær Soldaterkone imod Dem, George, er jeg dog vis paa, at vi i Virkeligheden ere gode Venner. Hvis De vil, George, skal De nu selv stikke den fast, for at den kan bringe mig Lykke.“

Børnene flokke sig for at se derpaa, og Bagnet bøjer sig i samme Hensigt ud over den unge Woolwichs Hoved med en saa adstadig, træet, og dog saa glad, barnlig Interesse, at Mrs. Bagnet ikke kan bare sig for at smile og sige: „Aa, Livsenstræ, hvor du dog er en kostelig gammel Fyr!“ Men det lykkes ikke Rytteren at stikke Brystnaalen fast. Hans Haand ryster, han er nervøs og taber Naalen. „Hvem skulde vel have troet det?“ siger han, idet han fanger den i Faldet og ser sig om. „Jeg er saa fortumlet i Hovedet, at jeg ikke engang kan komme ud af saa simpelt et Stykke Arbejde som dette.“

Mrs. Bagnet mener, at imod et saadant Tilfælde er intet Middel saa godt som en Pibe, og faar, efter selv i en Fart at have stukket Naalen fast, Rytteren til at sætte sig paa sin sædvanlige hyggelige Plads og Piberne bragte i Virksomhed. „Kan det ikke gøre Dem i Stand, George,“ siger hun, „saa kast bare en Gang imellem Øjnene herover paa Deres Foræring, og de to Ting i Forening maa gøre det.“

„De vil selv kunne gøre det,“ svarer George, „det ved jeg meget godt. Men hvorledes det nu er eller ikke, saa ere de mørke Tanker blevne mig for stærke. Der var nu denne stakkels Dreng. Det var sørgeligt at se ham dø, uden at kunne hjælpe ham.“

„Hvad er det, De siger, George? De hjalp ham jo. De tog ham jo under Deres Tag.“

„For saa vidt hjalp jeg ham jo rigtignok; men det var kun lidt. Jeg mener, at der laa han og døde uden at have lært stort andet end at kende sin højre Haand fra den venstre. Og det var kommet for vidt med ham, til at man kunde hjælpe ham ud over det.“

„Aa, den Stakkel!“ siger Mrs. Bagnet.

„Og derved,“ siger Rytteren, der endnu ikke har tændt sin Pibe og fører Haanden hen over sit Haar, „kom jeg til at tænke paa Gridley. Ham var det ogsaa galt fat med, skønt paa en anden Maade. Og saa blandede de to sig

sammen i mit Hoved tillige med en flinthaard gammel Slyngel, der havde meget at gøre med dem begge. Og at tænke sig denne rustne Karabin staaende med Skæft og Løb i sin Krog, haard, ligegyldig og tage alt saa rolig — det fik Kød og Blod til at snurre, forsikrer jeg Dem."

„Mit Raad til Dem," svarer Mrs. Bagnet, „er, at De skal tænde Deres Pibe og snurre paa den Maade. Det er sundere og behageligere og langt bedre for Helbreden."

„Ja, De har Ret, det vil jeg gøre."

Og han gør det, skønt endnu stadig med en harmfuld Alvor, der gør Indtryk paa de unge Bagnet'er og endog faar Bagnet til at udsætte den Ceremoni at drikke Mrs. Bagnets Skaal, der ved disse Lejligheder altid udbringes af ham selv i en eksemplarisk fin Tale. Men da de unge Damer have lavet, hvad Bagnet plejer at kalde „Miksturen", og Georges Pibe nu er tændt, holder Bagnet det for sin Pligt at skride til Aftenens Skaal. Han tiltaler det forsamlede Selskab i følgende Udtryk:

„George. Woolwich. Quebec. Malta. Det er hendes Fødselsdag. Marcher en hel Dag. I finde dog ikke hendes Mage. Et Glas paa hendes Velgaaende!"

Efter at Skaalen er bleven drukket med Begejstring, takker Mrs. Bagnet i et pynteligt Foredrag af tilsvarende Korthed. Dette Mønster paa Veltalenhed indeholder de fire Ord: „Og paa eders med!" hvilke hun slutter med et Nik til dem alle, den ene efter den anden, og et ordentligt Drag af Miksturen. Men dette slutter hun denne Gang med det aldeles uventede Udraab: „Der staar en Mand!"

Der staar virkelig til det lille Selskabs største Forbavselse en Mand og ser ind ad Dagligstuedøren. Det er en Mand med et skarpt Blik — en rask, kløgtig Mand, der opfanger alle de Øjekast, der sendes ham, enkeltvis og i Forening, paa en Maade, der viser, at han er en mærkværdig Mand.

„God Dag, George," siger Manden og nikker.

„Hvad, det er jo Bucket!" udbryder George.

„Ja,“ svarer Manden, idet han træder ind og lukker Døren. „Idet jeg gik ned ad Gaden her, blev jeg tilfældigvis staaende og saa paa Instrumenterne i Butiksvinduet — en af mine Venner vil gerne have sig en brugt Violoncel med god Tone — og blev derved opmærksom paa et Selskab, der gjorde sig til gode, og jeg syntes jo nok, at det var Dem der i Krogen; jeg troede ikke at kunne tage fejl. Naa, hvorledes gaar det Dem for Tiden, George? Saa jævnt godt? Og Dem, Madame? Og Dem, Sir? Aa Gud!“ siger Bucket og aabner sine Arme, „der er jo ogsaa Børn! Man kan gøre med mig, hvad det skal være, naar man viser mig Børn. Giv mig et Kys, I søde Unger. Har ikke nødig at spørge om, hvem eders Forældre ere. Aldrig i mine Dage set saadan en Lighed.“

Bucket, der ikke er uvelkommen, har sat sig ved Siden af George og tager Quebec og Malta paa Skødet. „I smukke Børn,“ siger Bucket, „giv mig et Kys til; det er det eneste, jeg ønsker. Gud velsigne jer, hvor I se sunde ud! Hvor gamle kunne disse to vel være, Madame? Jeg tænker otte og ti Aar.“

„De kommer det temmelig nær,“ svarer Mrs. Bagnet.

„Jeg kommer det i Almindelighed temmelig nær, for jeg holder saa meget af Børn. En af mine Venner har haft nitten Stykker, alle sammen med een Kone, og hun er endnu lige saa frisk og rød som Morgensolen. Ikke i den Grad som De; men hun kommer Dem min Sæl nær! Og hvad kalder du dem, min Snut?“ vedbliver Bucket, idet han kniber Malta i Kinderne. „Det er Ferskener, er det. Gud velsigne dig! Og hvad mener du om Fader? Tror du, at Fader kunde anbefale en af Buckets Venner en brugt Violoncel med god Tone, min Ven? Mit Navn er Bucket. Er det ikke et morsomt Navn?“

Disse Smigrerier have ganske vundet Familiens Hjerte. Mrs. Bagnet glemmer i den Grad Dagen, at hun selv stopper en Pibe og skænker i et Glas til Bucket og opvarter ham gæstfrit. Det vilde altid være hende kært at modtage en

saa behagelig Person; men hun siger ham, at da han er en Ven af George, er hun især glad ved at se ham i Aften, da George ikke har været i sit sædvanlige Humør.

„Hvad?“ udbryder Bucket. „Nu har jeg aldrig hørt Mage! Hvad er der i Vejen, George? De vil da vel aldrig fortælle mig, at De har været i daarligt Humør? Hvorfor skulde De være i daarligt Humør? De har jo intet paa Hjertet.“

„Intet særligt,“ svarer Rytteren.

„Det mener jeg med,“ siger Bucket. „Hvad kunde De vel have paa Hjertet? Og disse Dæggelam, have De noget paa Hjertet? Nej; men med Tiden ville de nok komme til at ligge unge Fyre paa Hjertet og tage Modet fra dem. Jeg er ingen stor Spaamand; men saa meget tør jeg dog nok forudsige.“

Ganske henrykt, haaber Mrs. Bagnet, at Bucket selv har Børn.

„Ja, skulde De tro det? Nej, jeg har ikke. Min Kone og en logerende udgøre min Familie. Min Kone holder lige saa meget af Børn som jeg og vilde lige saa gerne have nogle; men nej. Saaledes gaar det. De jordiske Goder ere ulige fordelte, og Mennesket bør ikke græmme sig derover. Hvor det er en net Baggaard, Madame. Er der nogen Udgang fra den?“

Der er ingen Udgang fra den Gaard.

„Saa?“ siger Bucket. „Det havde jeg dog troet. Men jeg har aldrig set en Baggaard, jeg har syntes bedre om. Tillader De, at jeg ser nærmere paa den? Mange Tak. Nej, der er ingen Udgang.“

Efter at have kastet sit skarpe Blik rundt omkring i Gaarden vender Bucket tilbage til sin Stol ved Siden af George og klapper George venskabelig paa Skulderen.

„Hvorledes er Humøret nu, George?“

„Nu er det godt,“ svarer Rytteren.

„Det var Ret,“ siger Bucket. „Hvorledes kan det være? En Mand med Deres smukke Skabning og gode Helbred

bør aldrig være i daarligt Humør. Det er intet Bryst til at være i daarligt Humør med, vel, Madame? Og De har jo intet paa Hjertet, George; hvad skulde De vel have paa Hjertet?"

Bucket, der i Forhold til sine Talegavers Omfang og Rigdom dvæler underlig længe ved denne Talemaade, gentager den med et for ham ejendommeligt, lyttende Aasyn flere Gange, mens han tænder sin Pibe. Men hans selskabelige Sol overvinder snart denne korte Formørkelse og skinner paa ny.

„Og det er Broder, mine smaa Venner?" siger han til Quebec og Malta. „Og en smuk Broder er han — Halvbroder, vilde jeg sige. Thi han er for gammel til at være Deres Søn, Madame."

„Da kan jeg i ethvert Tilfælde bevidne, at han ikke er nogen andens," svarer Mrs. Bagnet smilende.

„De overrasker mig! Men han ligner Dem rigtignok, det kan ingen nægte. Gud, han ligner Dem paafaldende! Men der ved Panden, ser De, der har man hans Fader!" Bucket lukker det ene Øje og sammenligner Ansigterne, mens Bagnet ryger med pudsigt Velbehag.

Dette er en Lejlighed for Mrs. Bagnet til at underrette ham om, at Drengen er Georges Gudsøn.

„Er han Georges Gudsøn?" svarer Bucket med største Hjertelighed. „Saa maa jeg endnu en Gang trykke Georges Gudsøn i Haanden. Gudfader og Gudsøn gøre hinanden Ære. Hvad har De i Sinde at sætte ham til? Har han Anlæg for et eller andet Instrument?"

Bagnet tager pludselig Ordet. „Spiller paa Fløjte. Dejlig."

„Vil De tro det, Sir," siger Bucket, slaaet af denne Omstændighed, „at som Dreng spillede jeg selv paa Fløjte? Ikke efter Kunstens Regler, saaledes som jeg maa tro, at han gør det, men efter Gehør. Gud velsigne Dem! „De britiske Grenaderer" — det er en Melodi, der kan gøre en

Englænder varm! Kan du ikke spille „de britiske Grenaderer“ for os, min Gut?“

Intet kan være den lille Kreds kærkomnere end denne Opfordring til unge Woolwich, der straks tager sin Fløjte og spiller den oplivende Melodi, under hvilken Kunstpræstation Bucket ivrig slaar Takten og aldrig undlader kraftig at istemme Omkvædet: „de brit—iske Gra—a—naderer!“ Han viser, kort sagt, en saadan musikalsk Smag, at Bagnet endog tager Piben af Munden for at udtale den Overbevisning, at han er Sanger. Han modtager denne Beskyldning saa beskedent, idet han tilstaar, at han engang har sunget lidt for at udtrykke sit Hjertes Følelser, men uden nogen forfængelig Forestilling om at kunne more sine Venner, at man beder ham om at synge. For ikke at staa tilbage i Selskabelighed samtykker han og giver dem: „Tro mig, at disse Yndigheder.“ Denne Sang, meddeler han Mrs. Bagnet, mener han, har været hans kraftigste Hjælp til at røre Mrs. Bucket Hjerte og faa hende til at gaa til Alteret med ham — Bucket siger selv, til at lade Knuden blive slaaet.

Denne livlige Gæst er noget saa nyt og behageligt, at George, der ikke har røbet nogen glad Bevægelse, da han kom, mod sin Vilje begynder at blive ganske stolt af ham. Han er saa venskabelig, er en Mand med saa mange Hjælpemidler og saa let at komme ud af det med, at det altid er noget at have indført ham der. Efter en Pibe til paaskønner Bagnet Værdien af hans Bekendtskab i den Grad, at han udbeder sig Æren af hans Selskab paa den gamle Tøses næste Fødselsdag. Kan noget fæstne og fastkitte den Agtelse, Bucket har fattet for Familien, endnu stærkere, er det Opdagelsen af Grunden til Festen. Han drikker Mrs. Bagnets Skaal med en Varme, der nærmer sig Henrykkelse, lover mere end taknemmelig at indfinde sig om et Aar, noterer Datoen i en stor sort Brevtaske med et Baand omkring og udtaler det Haab, at Mrs. Bucket og Mrs. Bagnet forinden ville blive ligesom Søstre. Hvad er, som han selv siger, det offentlige Liv uden private Baand? Han er paa

sin jævne Vis en offentlig Mand; men det er ikke i den Sfære, at han finder sin Lykke. Nej, den maa søges inden for det huslige Livs Grænser.

Under disse Omstændigheder er det naturligt, at han paa sin Side mindes den Ven, hvem han skylder et saa lovende Bekendtskab. Og det gør han. Han holder sig ganske tæt ved ham. Hvilket Emne Samtalen saa end drejer sig om, holder han ømt Øje med ham. Han venter for at kunne gaa hjem med ham. Han interesserer sig endog for hans Støvler og iagttager selv disse opmærksomt, mens George sidder med Benene over Kors i Krogen ved Kaminen.

Omsider rejser George sig for at gaa. I samme Øjeblik rejser Bucket ved Venskabets hemmelige Sympati sig ogsaa. Han kæler til det sidste for Børnene og husker det Hverv, han har paataget sig for en fraværende Ven.

„Saa var det denne hersens brugte Violoncel, Sir — kunde De anbefale mig en saadan?“

„Snese,“ svarer Bagnet.

„Mange Tak skal De have,“ siger Bucket og trykker hans Haand. „De er en Ven i Nøden. En god Tone, husk vel paa det! Min Ven er en Kender. Han filer væk paa Mozart og Händel og alle de andre store Mestre som en udlært Arbejder. Og De skal ikke sætte Prisen alt for lavt. Vel vil jeg ikke, at min Ven skal give for meget; men jeg vil paa den anden Side ogsaa, at De skal have Deres Procenter og Vederlag for Deres Tidsspilde. Det er ikke mere end billigt. Man maa og bør jo leve.“

Bagnet ryster paa Hovedet af den gamle Tøs for at tilkendegive, at de have fundet en kostbar Ædelsten.

„Dersom jeg nu saa herind Klokken halv elleve i Morgen Formiddag, kunde De saa sige mig Prisen paa nogle Violonceller med en god Tone?“ spørger Bucket.

Intet er lettere. Baade Mr. og Mrs. Bagnet love at have alle fornødne Oplysninger paa rede Haand, ja lade

endog falde et Vink om Muligheden af at have et Par Stykker til Udvalg.

„Mange Tak," siger Bucket, „mange Tak. God Nat, Madame. God Nat, I søde Unger. Jeg er Dem meget taknemmelig for en af de behageligste Aftener, jeg har tilbragt i mit Liv."

De ere ham meget taknemmelige for den Fornøjelse, han har forskaffet dem ved sit Selskab, og saaledes skilles de ad med mange Ytringer af Velvilje paa begge Sider. „Naa, George, gamle Ven," siger Bucket, idet han i Butiksdøren tager hans Arm, „kom saa!" Mens de gaa ned ad den lille Gade, og Bagnet'erne se efter dem, siger Mrs. Bagnet til det værdige Livsenstræ, at Bucket „ligesom klynger sig til George og synes at holde rigtig meget af ham."

Da de nærmeste Gader ere smalle og slet brolagte, er det lidt ubekvemt at gaa Arm i Arm. George foreslaar derfor, at de skulle gaa hver for sig. Men Bucket, der ikke kan beslutte sig til at give Slip paa sit venskabelige Tag, svarer: „Vent en halv Minut, George. Jeg vilde gerne først tale med Dem." Straks efter haler han ham ind i en Skænkestue i et Værtshus, hvor han stiller sig lige over for ham og sætter sin Ryg mod Døren.

„Naa, George, Pligt er Pligt, og Venskab er Venskab. Jeg lader nødig de to støde mod hinanden, naar jeg kan undgaa det. Jeg har søgt at faa Aftenen til at gaa behagelig, og De maa selv afgøre, om det er lykkedes mig. De maa betragte Dem som Arrestant, George."

„Som Arrestant? Hvorfor?" spørger Rytteren som lynslaaet.

„Hør engang, George," siger Bucket, idet han giver ham en synlig Fremstilling af Sagen med sin fede Pegefinger, „Pligten er, som De meget godt ved, een Ting, og en Samtale en anden. Det er min Pligt at underrette Dem om, at hvad De siger, vil kunne blive brugt imod Dem. Vær derfor varsom med, hvad De siger, George. De har ikke tilfældigvis hørt tale om et Mord?"

„Et Mord!“

„Hør, George,“ siger Bucket og rører sin Pegefinger betydningsfuldt, „læg vel Mærke til, hvad jeg har sagt Dem. Jeg spørger Dem ikke om noget. De har været i daarligt Humør i Eftermiddag. Jeg siger, har De ikke tilfældigvis hørt tale om et Mord?“

„Nej. Hvor er der sket et Mord?“

„Hør, George, gaa nu ikke hen og styrt Dem selv i Ulykke. Jeg vil sige Dem, hvorfor jeg arresterer Dem. Der er sket et Mord i Lincolns Inn Fields — paa en Mand ved Navn Tulkinghorn. Han blev skudt i Aftes. Derfor arresterer jeg Dem.“

Rytteren synker ned paa en Bænk bag ved ham, store Draaber bryde frem paa hans Pande, og en Ligbleghed udbreder sig over hans Ansigt.

„Bucket! Det er ikke muligt, at Mr. Tulkinghorn er bleven dræbt, og at De har mig mistænkt?“

„Det er ganske vist muligt, eftersom det er Tilfældet. Gerningen blev begaaet i Aftes Klokken ti. De ved, hvor De var i Aftes Klokken ti, og vil sikkert være i Stand til at bevise det.“

„I Aftes? I Aftes?“ gentager Rytteren tankefuldt. Da rammer det ham som et Lyn. „Store Gud, i Aftes var jeg jo der!“

„Det har jeg hørt, George,“ svarer Bucket meget rolig, „ligesom ogsaa, at De har været der meget ofte. Man har set Dem drive omkring der i Nærheden, og man har mere end een Gang hørt Dem skændes med ham, og det er muligt — jeg siger ikke, at det er saaledes, men det er muligt — at man har hørt ham kalde Dem et truende, morderisk, farligt Menneske.“

Rytteren gisper, som om han vilde indrømme det alt sammen, hvis han kunde tale.

„Hør, George, det er mit Ønske, som det har været det hele Aftenen, at lade det gaa af i al Ro. Jeg vil sige Dem rent ud, at Sir Leicester Dedlock, Baronet, har udlovet

en Belønning af hundrede Guineer. Vi to, De og jeg, ere altid komne godt ud af det sammen; men jeg har faaet en Pligt at opfylde, og naar man kan tjene disse hundrede Guineer, kan jeg lige saa godt tjene dem som en anden. Af alle disse Grunde vil jeg haabe, at det er Dem klart, at jeg vil være fordømt, om jeg ikke arresterer Dem. Skal jeg kalde paa Hjælp, eller er Sagen afgjort?"

George har fattet sig og staar rank som en Soldat. „Kom," siger han, „jeg er færdig!"

„George, vent lidt!" Som om Rytteren var et Vindue, der skulde hænges Gardiner for, tager han et Par Haandjærn op af Lommen. „Det er en alvorlig Beskyldning, og dette er min Pligt, George."

Rytteren blusser harmfuld og tøver et Øjeblik, men udstrækker saa sine Hænder, sluttede i hinanden, og siger: „Der! Læg dem paa!"

Bucket bringer dem øjeblikkelig i Lave. „Hvorledes er de? Er de magelige? Hvis ikke, saa sig det; thi jeg vil gerne gøre det saa behageligt for Dem, som det kan forenes med min Pligt, og jeg har et andet Par i Lommen." Disse Ord siger han som en hæderlig Handelsmand, hvem det er magtpaaliggende at udføre et Arbejde pyntelig og til sin Kundes fuldkomne Tilfredshed. „Gaa de an, som de ere? Meget vel! Se engang, George," han tager en Kappe frem fra en Krog og begynder at hænge den om Rytterens Hals; „jeg tænkte paa Deres Følelser, da jeg gik ud, og tog derfor denne med. Saa! Hvem har nu godt af det?"

„Jeg," svarer Rytteren; „men gør mig nu en Tjeneste og træk min Hat ned over Øjnene."

„Nej virkelig? Er det Deres Alvor? Er det ikke Synd? Den klæder Dem saa godt."

„Jeg kan ikke se Folk i Øjnene med disse Tingester paa," svarer George hurtig. „Træk for Guds Skyld min Hat ned."

Denne indstændige Bøn opfylder Bucket, sætter sin egen Hat paa og fører sit Bytte ud paa Gaden, idet Rytteren gaar

med lige saa faste Skridt som ellers, skønt med Hovedet mindre oprejst, og Bucket med sin Albu styrer ham hen over Fliserækker og omkring Gadehjørner.

Attende Kapitel.

Esthers Fortælling.

Ved min Hjemkomst fra Deal fandt jeg en Billet fra Caddy, som underrettede mig om, at hendes Helbred, der i nogen Tid havde været meget svagelig, var bleven endnu slettere, og at hun vilde blive gladere, end hun kunde sige mig, hvis jeg vilde komme og se til hende. Billetten indeholdt kun nogle faa Linier, som hun havde skrevet paa sit Sygeleje, og laa inden i en anden til mig fra hendes Mand, som inderlig understøttede hendes Opfordring. Caddy var nu Moder, og jeg Gudmoder til et stakkels lille Barn — et lille, magert Kryb med et gammelt Ansigt, der næsten ikke syntes at være andet end en Huestrimmel og en lille, tynd, langfingret Haand, som altid laa knyttet under Hagen. I denne Stilling kunde det ligge hele Dage med de klare Pletter af Øjne staaende aabne og undre sig over -- saaledes som jeg plejede at forestille mig — hvoraf det kom, at det var saa lille og magert. Naar det blev flyttet, græd det; men ellers var det saa taalmodigt, at det ikke syntes at nære noget andet Ønske end at ligge stille og tænke. Det havde nogle underlige, smaa, mørke Aarer i Ansigtet og nogle underlige, smaa, mørke Striber under Øjnene, ligesom svage Minder fra stakkels Caddys blækkede Dage, og var i det hele taget et ynkeligt lille Syn for dem, der ikke vare vante til det.

Men det var nok for Caddy, at hun var vant til det. De Planer, hvormed hun under sin Sygdom fik Tiden til at gaa om lille Esthers Opdragelse og lille Esthers Giftermaal

og selv om sin egen Alderdom, som Bedstemoder til lille Esthers smaa Esther'e, var et saa smukt Udtryk af hendes Kærlighed til denne hendes Livs Stolthed, at jeg let kunde lade mig friste til at omtale nogle af dem noget nærmere, dersom det ikke i Tide var faldet mig ind, at jeg allerede havde skejet temmelig stærkt ud.

Altsaa tilbage til Billetten. Caddy nærede en Overtro om mig, der blev styrket hos hende lige siden hin Nat, da hun havde ligget og sovet med sit Hoved i mit Skød. Hun troede — ja, jeg kunde gerne sige, var overbevist om — at jeg gjorde hende godt, naar jeg var hos hende. Skønt dette nu vistnok var en saadan Indbildning af den kærlige Pige, at jeg næsten undser mig ved at nævne den, kunde den dog gerne gøre samme Virkning som en Sandhed, naar hun virkelig var syg, og med min Formynders Samtykke rejste jeg derfor ind til Caddy, og hun og Prins gjorde saa megen Stads af mig, at der aldrig har været Mage dertil.

Den næste Dag tog jeg atter ind til hende og ligesaa den tredje. Det var en meget magelig Rejse; thi jeg havde kun nødig at staa lidt tidligere op om Morgenen. Men da jeg havde aflagt tre Besøg, sagde min Formynder, da jeg om Aftenen var kommen hjem, til mig:

„Nej, lille Kone, det gaar ikke an. En Draabe Vand kan hule en Sten ved stadig at falde paa den, og Dame Durden slides op ved stadig at køre med Diligencen. Vi ville tage til London og flytte ind i vort gamle Logi."

„Ikke for min Skyld, kære Formynder; thi jeg føler mig aldrig træt."

„Naa, saa for min Skyld da, eller for Adas eller for begges. Det er nok en vis Persons Fødselsdag i Morgen?"

„Ja, det er det rigtignok," sagde jeg og kyssede min Yndling, som næste Dag fyldte sit et og tyvende Aar.

„Godt," sagde min Formynder, halvt spøgende og halvt alvorlig, „det er en vigtig Dag, som vil skaffe min smukke Kusine adskilligt at gøre, for at hun kan sikre sig sin Selvstændighed, og den vil gøre London til et bekvemmere

Opholdssted for os alle. Vi tage altsaa til London; men der er endnu een Ting, jeg vil spørge Dem om; hvorledes havde Caddy det?"

„Hun var meget daarlig, Formynder. Jeg er bange for, det vil vare noget, førend hun igen kommer til Helbred og Kræfter."

„Hvad kalder De noget?" spurgte min Formynder, tankefuld.

„Nogle Uger, frygter jeg."

„Ja saa!" Han begyndte at gaa op og ned ad Gulvet med Hænderne i Lommen, som om han nok havde troet det. „Men hvad siger De om hendes Læge? Er det en dygtig Mand?"

Jeg maatte tilstaa, at jeg vel ikke vidste andet; men at Prins og jeg dog endnu samme Aften vare blevne enige om, at det vilde være ønskeligt at høre hans Mening stadfæstet af en anden.

„Naa ja, der er jo f. Eks. Woodcourt."

Ham havde jeg ikke tænkt paa, og jeg blev ganske overrasket. Et Øjeblik syntes alt, hvad jeg havde haft paa Hjertet med Hensyn til Woodcourt, at vende tilbage og forvirre mig.

„De har da intet mod ham at indvende, lille Kone?"

„Imod ham, Formynder? Paa ingen Maade!"

„Og De tror heller ikke, at Patienten vil have noget imod ham."

Det var saa langt derfra, at jeg ikke tvivlede om, at hun vilde have den største Tillid til ham og synes meget godt om ham. Jeg sagde, at hun kendte ham; thi hun havde meget ofte set ham under hans venlige Besøg hos Miss Flite.

„Meget vel," sagde min Formynder. „Han har været her i Dag, min Ven, og jeg vil tale med ham derom i Morgen."

Under denne korte Samtale mærkede jeg, at min søde Pige — skønt jeg ikke ved hvorledes; thi hun tav, og vi vekslede intet Blik — godt huskede, hvor muntert hun havde taget mig om Livet, da ingen andre Hænder end

Caddys havde bragt mig den lille Afskedshilsen. Dette bragte mig til at opdage, at jeg burde meddele hende og Caddy med, at jeg snart skulde blive Husmoder paa Bleak House, og at jeg, hvis jeg opsatte denne Tilstaaelse længer, i mine egne Øjne vilde blive mindre værdig til dets Herres Kærlighed. Da vi derfor vare komne ovenpaa og havde ventet, til Klokken var slaaet tolv, for at jeg kunde være den første til at lykønske min Yndling paa hendes Fødselsdag og trykke hende til mit Hjerte, udviklede jeg for hende, ligesom jeg havde udviklet for mig selv, hendes Fætter Johns Godhed og Retskaffenhed og det lykkelige Liv, der ventede mig. Hvis min Yndling nogen Sinde havde holdt mere af mig end ellers under hele vort Samliv, saa var det i Sandhed den Aften; og jeg var saa glad over at vide det og saa styrket ved Bevidstheden om at have handlet rigtig i at bryde denne sidste ørkesløse Tavshed, at jeg var ti Gange lykkeligere end før. For nogle Timer siden havde jeg næppe ment, at der var noget mærkeligt i min Tavshed; men nu, da det var overstaaet, var jeg meget lettere om Hjertet.

Næste Dag tog vi til London. Vi fandt vort gamle Logi ledig og vare efter en halv Times Forløb i Orden der, som om vi aldrig havde forladt det. Woodcourt spiste til Middag hos os for at højtideligholde min Yndlings Fødselsdag, og vi vare saa muntre, som vi kunde være, med den store Tomhed, som Richards Fraværelse naturligvis medførte ved en saadan Lejlighed. Efter den Dag var jeg i nogen Tid — otte eller ni Uger, saa vidt jeg husker — meget om Caddy, og saaledes gik det til, at jeg i det Tidsrum saa mindre til Ada end i noget andet, siden vi vare komne sammen, undtagen mens jeg selv havde været syg. Hun besøgte ligeledes ofte Caddy; men vi havde fuldt op at gøre med at opmuntre og adsprede hende, og vi talte ikke sammen paa vor vanlige fortrolige Maade. Naar jeg kom hjem om Aftenen, vare vi vel sammen; men Caddys Nattero forstyrredes af Smerter, og jeg blev jævnlig hos hende for at pleje hende.

Vi havde ogsaa andre Gæster end Ada. Først og fremmest havde vi Prins, som i de korte Mellemrum mellem sine Undervisningstimer plejede at liste sig ind og sætte sig ned med et Ansigt fuldt af kærlig Ængstelse for Caddy og det lillebitte Barn. Hvorledes Caddys Tilstand saa end var, undlod hun aldrig at forsikre Prins, at hun var saa godt som rask, hvilket jeg, Himmelen tilgive mig det! aldrig undlod at stadfæste. Dette satte gerne Prins i saa godt Humør, at han undertiden tog Stokfiolen op af Lommen og anslog en Streng eller to for at forbavse Barnet; men jeg saa aldrig, at det i mindste Maade lykkedes ham; thi min spæde Navne lagde aldrig Mærke dertil.

Dernæst var der Mrs. Jellyby. Undertiden kom hun med sit sædvanlige aandsfraværende Væsen og satte sig rolig ned, idet hun saa milevidt ud over sit Barnebarn, som om hele hendes Opmærksomhed optoges af en ung Borriobulaner paa hans hjemlige Kyst. Lige saa klarøjet, saa ophøjet og saa sjusket som altid, kunde hun da sige: „Naa, Caddy, hvorledes har du det i Dag, Barn?“ hvorpaa hun blev siddende med et venligt Smil uden at lægge Mærke til Barnet eller tabte sig blidt i en Udregning af det Antal Breve, hun havde modtaget og svaret paa, eller over Borriobula-Ghas Evne til at frembringe Kaffe. Dette gjorde hun altid med en saa ophøjet Foragt for vor indskrænkede Virkekreds, at det var umuligt at tage fejl af den.

Endvidere var der den gamle Turveydrop, som fra Morgen til Aften og fra Aften til Morgen var Genstand for utallige Forsigtighedsregler. Naar Barnet græd, blev det næsten kvalt, for at ikke den mindste Støj skulde forstyrre ham. Naar det var nødvendigt at lægge i Kaminen om Natten, skete det i al Stilhed for ikke at afbryde hans Søvn. Naar Caddy trængte til en eller anden lille Forfriskning, som fandtes i Huset, undersøgte hun først omhyggelig, om han maaske ikke ogsaa trængte til den. Til Gengæld for disse Opmærksomheder indfandt han sig een Gang om Dagen i Stuen og velsignede den næsten, idet han viste en Ned-

ladenhed, Protektion og Huldsalighed i sit Væsen ved at udbrede sin højskuldrede Nærværelses Lys, hvoraf jeg, dersom jeg ikke havde vidst bedre, maatte have troet, at han havde været Caddys Livs Velgører.

„Min Caroline," plejede han at sige, idet han saa godt som bøjede sig over hende, „trøst mig med den Forsikring, at De er bedre i Dag."

„Tak, Mr. Turveydrop, meget bedre," svarede Caddy.

„Henrykt, fortryllet! Og vor kære Miss Summerson, hun er da vel ikke helt nedbøjet af Udmattelse?" Med hvilke Ord han løftede sine Øjenlaag i Vejret og kyssede paa Fingeren ad mig, skønt det glæder mig at kunne sige, at han, efter at jeg var bleven saa forandret, havde ophørt at være egentlig nærgaaende i sine Opmærksomheder.

„Aldeles ikke," forsikrede jeg ham.

„Herligt! Vi maa bære Omsorg for vor kære Caroline, Miss Summerson. Vi maa intet spare, som kan give hende Kræfter. Vi maa kæle for hende. Bedste Caroline," kunde han med den største Højmodighed og Nedladenhed sige til sin Svigerdatter, „De maa intet savne, elskede Barn. Find paa et Ønske og tilfredsstil det, min Datter. Alt, hvad dette Hus, alt, hvad mit Værelse indeholder, staar til Deres Tjeneste, min Ven. Tillad ikke," kunde han undertiden tilføje i et Udbrud af Holdning, „tillad ikke, at Hensyn til mine simple Fornødenheder nogen Sinde gør Afbræk i Deres, min Caroline. Deres Fornødenheder ere vigtigere end mine."

Han havde indført en saa længe hjemlet Ret til denne Holdning, at jeg flere Gange saa Caddy og hendes Mand smelte hen i Taarer ved disse kærlige Selvopofrelser.

„Nej, elskede Børn," kunde han indvende; og naar jeg saa Caddys magre Arm om hans fede Hals, efter at han havde sagt dette, smeltede jeg med, skønt ikke af samme Grund; „nej, nej! Jeg har lovet aldrig at forlade eder. Vær kærlige og gode imod mig; anden Løn forlanger jeg ikke. Nu, Gud velsigne eder! Jeg gaar hen i Parken."

Han vilde trække lidt frisk Luft der og skaffe sig Appetit

til sit Middagsmaaltid i Hotellet. Jeg vil haabe, at jeg ikke gør den gamle Turveydrop Uret; men jeg saa aldrig noget bedre Træk af ham end dem, jeg her med Troskab har optegnet, ene med Undtagelse af, at han ganske vist fattede Godhed for Peepy og undertiden med megen Majestæt tog Drengen ud med sig at spadsere, idet han dog altid ved disse Lejligheder sendte ham hjem, førend han selv gik hen at spise, en Gang imellem med en Halvpenny i Lommen. Men selv denne Uegennyttighed medførte en ikke ringe Udgift; thi for at Peepy kunde være tilstrækkelig dekoreret til at gaa Haand i Haand med Professoren i Holdning, maatte han klædes op fra Top til Taa, hvilket Caddy og hendes Mand maatte betale.

Den sidste af vore Gæster var Jellyby. Naar han kom om Aftenen og med sin blide Stemme spurgte Caddy, hvorledes hun havde det, og derpaa satte sig ned med Hovedet op til Væggen, syntes jeg virkelig særdeles godt om ham. Traf han mig puslende med en eller anden Bagatel, trak han undertiden sin Frakke halvt af, som om han vilde hjælpe mig med et svært Arbejde; men længere kom han aldrig. Hans eneste Syssel var at sidde med Hovedet op til Væggen og se vist paa det tankefulde Barn, og jeg kunde ikke ganske blive den Forestilling kvit, at de forstod hinanden.

Jeg har ikke regnet Woodcourt med blandt vore Gæster, da han nu regelmæssig besøgte Caddy som Læge. Hun begyndte snart at blive bedre under hans Behandling; men han var ogsaa saa venlig, saa dygtig, saa utrættelig i den Umage, han gjorde sig, at det sandelig ikke er til at undres over. Jeg saa en hel Del til Woodcourt i denne Tid, skønt ikke saa meget, som man skulde tro; thi da jeg vidste, at Caddy var sikker i hans Hænder, smuttede jeg ofte hjem, naar han var i Vente. Ikke des mindre mødtes vi jævnlig. Jeg var nu ganske paa det rene med mig selv; men desuagtet glædede jeg mig altid ved den Tanke, at det gjorde ham ondt for mig; og at det endnu gjorde ham

ondt for mig, troede jeg. Han gik Badger til Haande i hans Praksis, der var meget udstrakt, og han havde endnu ikke lagt nogen Plan for sin Fremtid.

Da Caddy begyndte at komme sig, lagde jeg Mærke til en Forandring hos min søde Pige. Jeg kan ikke sige, hvorledes den fremstillede sig for mig, fordi jeg mærkede den i mange Enkeltheder, der hver for sig vare intet og kun bleve til noget, naar de sammenlagdes; men ved at lægge dem sammen saa jeg, at Ada ikke var saa frimodig munter imod mig, som hun plejede at være. Hendes Ømhed imod mig var lige saa kærlig og oprigtig som altid; derom nærede jeg intet Øjeblik nogen Tvivl; men der hvilede en stille Sørgmodighed over hende, som hun ikke betroede mig, og hvori jeg sporede en skjult Sorg.

Det kunde jeg nu ikke forstaa, og jeg var saa ængstelig for min Kæledægges Lykke, at det voldte mig nogen Uro, saa at jeg ofte faldt i dybe Tanker. I den Overbevisning, at Ada skjulte dette noget for mig, for at det ikke ogsaa skulde skaffe mig Sorg, faldt det mig ind, at hun selv var lidt sorgfuld over det, jeg havde fortalt hende om Bleak House.

Hvorledes jeg kom til at tro, at det kunde være Tilfældet, ved jeg ikke. Jeg havde ingen Tanke om, at der laa noget egenkærligt Hensyn til Grund herfor. Jeg sørgede ikke for min egen Skyld; jeg var fuldkommen tilfreds og fuldkommen lykkelig. Men at Ada for min Skyld kunde tænke paa — skønt jeg selv havde opgivet alle saadanne Tanker — hvad der een Gang havde været, men nu var aldeles forandret, syntes at være saa let at tro, at jeg troede det.

Hvad kunde jeg gøre for at berolige min Yndling — overvejede jeg da ved mig selv — og vise hende, at jeg ingen saadanne Følelser nærede? Naa ja, jeg kunde kun være saa munter og flittig som mulig, og det havde jeg hele Tiden stræbt at være. Dog da Caddys Sygdom vistnok mere eller mindre havde forstyrret mine huslige Pligter,

skønt jeg altid havde været hjemme om Morgenen for at sørge for min Formynders Frokost, og han hundrede Gange havde smilet og sagt, at der maa være to smaa Koner, da hans lille Kone aldrig savnedes — besluttede jeg at være dobbelt flittig og glad. Jeg gik derfor omkring i Huset, nynnende alle de Melodier, jeg kunde, og jeg sad og syede og syede ganske fortvivlet og snakkede og snakkede Morgen, Middag og Aften.

Og dog var der den samme Sky mellem mig og min Yndling.

„Naa, Dame Trot," sagde min Formynder, idet han lukkede sin Bog en Aften, da vi alle tre vare samlede, „Woodcourt har altsaa skaffet Caddy Jellyby hendes Helbred tilbage?"

„Ja," svarede jeg; „og at blive betalt med en Taknemmelighed som hendes, er at blive gjort rig, Formynder."

„Gid det var saa vel," sagde han, „det vilde jeg ret ønske."

Det gjorde jeg for den Sags Skyld med, og jeg sagde det.

„Ja, vi vilde gøre ham saa rig som en Jøde, hvis vi vidste, hvorledes. Vilde vi ikke, lille Kone?"

Jeg smilede, idet jeg syede, og svarede, at det var jeg dog ikke saa ganske vis paa, da det maaske kunde ødelægge ham, saa at han ikke mere vilde gøre saa meget Gavn, skønt der var mange, som kun daarlig kunde undvære ham, saasom Miss Flite og Caddy og flere andre.

„Det er sandt," sagde min Formynder, „det havde jeg nær glemt. Men vi vilde gøre ham rig nok til at leve, mener jeg. Rig nok til at arbejde med nogenlunde Sindsro. Rig nok til at have sit eget glade Hjem og sine Husguder — og sin Husgudinde med maaske."

Det var en helt anden Ting, sagde jeg. Derom maatte vi alle være enige.

„Ja ganske vist, vi alle," sagde min Formynder. „Jeg har meget tilovers for Woodcourt; jeg højagter ham og har

i al Stilhed udforsket ham om hans Planer. Det er vanskeligt at tilbyde at hjælpe en selvstændig Mand med den Slags Stolthed, han har. Og dog vilde jeg med Glæde gøre det, hvis jeg kunde eller vidste, hvorledes. Han synes halvt om halvt at have Lyst til en Rejse igen; men det er næsten ligesom at kaste en saadan Mand bort."

„Den kunde maaske aabne ham en ny Verden," sagde jeg.

„Det kunde den maaske," mente min Formynder. „Jeg tvivler om, at han venter sig ret meget af den gamle Verden. Ved De hvad, det er faldet mig ind, at han undertiden er til Mode, som om en eller anden Skuffelse eller Ulykke havde ramt ham i den gamle Verden? Har De aldrig hørt noget derom?"

Jeg rystede paa Hovedet.

„Hm," sagde min Formynder, „saa tager jeg vist fejl."

Da der opstod en lille Pause, som jeg for min søde Piges Skyld mente helst maatte udfyldes, nynnede jeg, mens jeg syede, en Melodi, som min Formynder godt kunde lide.

„Tror De da, at Mr. Woodcourt vil rejse igen?" spurgte jeg ham, da jeg rolig havde nynnet den helt igennem.

„Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal tro; men jeg holder det næsten for sandsynligt, at han vil prøve med et andet Land i længere Tid."

„Han vil sikkert tage alle vore bedste Ønsker med sig, hvorhen han saa gaar," sagde jeg. „Ere de end ikke Rigdomme, ville de dog i det mindste ikke gøre ham fattigere."

„Nej, lille Kone, det ville de ikke."

Jeg sad paa min sædvanlige Plads, ved Siden af min Formynders Stol. Den havde ikke været min sædvanlige Plads før Brevet, men nu var den det. Jeg saa hen til Ada, der sad lige overfor, og idet hun saa paa mig, opdagede jeg, at hendes Øjne fyldtes med Taarer, og at Taarer randt ned ad hendes Kinder. Jeg syntes, at jeg kun havde

nødig at være rolig og glad for een Gang for alle at bringe min Veninde ud af hendes Vildfarelse og berolige hendes kærlige Hjerte. Jeg var det virkelig.

Jeg lod derfor den søde Pige støtte sig til min Skulder — hvor lidet drømte jeg dog om, hvad der laa hende saa tungt paa Hjertet! — og jeg sagde, at hun ikke var ganske vel, lagde min Arm om hendes Liv og førte hende ovenpaa. Da vi vare komne op paa vort Værelse, og hun maaske vilde have fortalt mig, hvad jeg ventede at høre, opmuntrede jeg hende ikke til at betro sig til mig; jeg anede ikke, at det var nødvendigt.

„Aa, kære Esther," sagde Ada, „gid jeg dog kunde tale til dig og Fætter John, naar I ere sammen!"

„Men, elskede Ada, hvorfor skulde du ikke det?"

Ada lod kun Hovedet synke og trykkede mig tættere til sig.

„Du har da ikke glemt, lille Ven," sagde jeg smilende, „hvilke rolige, gammeldags Folk vi ere, og hvorledes jeg er bleven den tavseste af alle Damer? Du har vist ikke glemt, hvor lykkeligt og fredeligt hele mit Liv er afstukket for mig, og af hvem? Jeg er vis paa, at du ikke har glemt, af hvilken ædel Karakter, Ada. Det kan aldrig være Tilfældet."

„Nej aldrig, Esther."

„Nu vel da, kære Veninde, saa kan der jo intet være til Hinder for, at du taler til os!"

„Intet til Hinder, Esther? Aa, naar jeg tænker paa alle disse Aar og paa hans faderlige Godhed og Omhu og paa vort gamle Forhold, hvad skal jeg saa gøre, hvad skal jeg saa gøre?"

Jeg saa lidt forundret paa mit Barn, men fandt det bedst ikke at svare anderledes end ved at opmuntre hende, og gik derfor over til mange smaa Minder om vort Samliv for at hindre hende i at sige mere. Da hun havde lagt sig til at sove, men ikke før, gik jeg tilbage til min Formynder

for at sige ham Godnat, og derpaa gik jeg igen ind til Ada og blev siddende en Tid hos hende.

Hun sov, og medens jeg saa paa hende, forekom det mig, at hun havde forandret sig. Det var i den sidste Tid mere end een Gang forekommet mig. Selv nu kunde jeg ikke blive enig med mig selv om, hvorledes hun havde forandret sig; men noget i hendes Ansigts velkendte Skønhed syntes mig anderledes. Min Formynders gamle Forhaabninger om hende og Richard steg sørgmodig op i min Sjæl, og jeg sagde til mig selv: „Hun sørger for hans Skyld," og kunde ikke fatte, hvorledes denne Kærlighed vilde ende.

Naar jeg var kommen hjem fra Caddy, medens hun havde været syg, havde jeg altid truffet Ada syende; men hun havde stadig lagt sit Sytøj bort, og jeg havde aldrig faaet at vide, hvad det var. Noget af det laa tæt ved hende i en Skuffe, som ikke var helt tillukket. Jeg aabnede ikke denne Skuffe, men vilde dog gerne have vidst, hvad det var for Sytøj; thi det var aabenbart ikke noget til hende selv.

Og idet jeg kyssede min Yndling, saa jeg, at hun laa med den ene Haand under sin Pude, saa at den var skjult.

Nittende Kapitel.

Oplysning.

Da Woodcourt var kommen til London, var han endnu samme Dag gaaet til Vholes; thi fra det Øjeblik, jeg havde bedt ham være Richards Ven, havde han ikke en eneste Gang forsømt eller glemt sit Løfte. Han havde sagt mig, at han modtog dette Hverv som en Helligdom, og han var det stedse tro i denne Aand.

Han traf Vholes i dennes Kontor og underrettede ham om, at han havde aftalt med Richard, at han skulde indfinde sig der for at faa hans Adresse at vide.

„Ganske rigtigt," sagde Vholes. „Mr. C.'s Adresse er ikke hundrede Mile herfra. Men vil De ikke tage Plads?"

Woodcourt takkede; men han havde intet andet Ærinde til ham end det allerede nævnte.

„Ganske rigtigt. Jeg tror," sagde Vholes, der, idet han ikke meddelte Adressen, endnu stadig stiltiende fordrede, at Woodcourt skulde tage Plads, „jeg tror, at De har Indflydelse paa Mr. C., ja, jeg ved det."

„Det vidste jeg ikke selv," svarede Woodcourt; „men De maa sagtens bedst vide det."

„Det hører til min fagmæssige Pligt at studere og opfatte en Mand, der betror mig sit Tarv. Min fagmæssige Pligt skal jeg ikke forsømme, naar jeg kender den. Jeg kan maaske, selv med den bedste Vilje, forsømme den, naar jeg ikke kender den; men ikke, naar jeg kender den."

Woodcourt omtalte atter Adressen.

„Giv mig lidt Tid," sagde Vholes. „Bær et Øjeblik over med mig. Mr. C. spiller om en betydelig Indsats og kan ikke spille uden — har jeg nødig at sige hvilket?"

„Penge, formoder jeg?"

„For at være ærlig imod Dem — thi Ærlighed er min gyldne Regel, enten jeg vinder eller taber ved den, og jeg taber i Almindelighed — Penge er Ordet. Om Udsigterne til Mr. C.'s Spil giver jeg Dem ingen Meddelelse, ingen. Det kan være meget uklogt af Mr. C. at holde op efter at have spillet saa længe og saa højt; det kan ogsaa være det modsatte. Jeg siger intet. Nej," sagde Vholes, idet han med Bestemthed lagde sin Haand fladt ned paa Pulten, „intet."

„De synes at glemme," svarede Woodcourt, „at jeg ikke har bedet Dem om at sige mig noget, og at jeg ingen Interesse har for, hvad De siger."

„Undskyld," indvendte Vholes, „De er uretfærdig mod

Dem selv! De skal ikke — skal ikke paa mit Kontor og med mit Vidende — være uretfærdig mod Dem selv. De er interesseret i enhver Ting og i alt, hvad der vedrører Deres Ven. Jeg kender den menneskelige Natur for godt til et eneste Øjeblik at indrømme, at en Herre med Deres Ydre ikke skulde være interesseret i, hvad der vedrører hans Ven."

„Nu vel," svarede Woodcourt, „det kan være. Jeg er særlig interesseret i hans Adresse."

„Nummer eet tror jeg allerede at have nævnet. Skal Mr. C. vedblive at spille om denne betydelige Indsats, maa han have Kapital. Forstaa mig vel! For Øjeblikket er der Kapital til Stede. Jeg forlanger intet; der er Kapital til Stede. Men til Fortsættelsen af Spillet maa der skaffes mere til Veje, medmindre Mr. C. skal kaste det bort, han allerede har vovet, hvilket ene og alene han maa overveje. Det er dette, som jeg nytter Lejligheden til aabent at meddele Dem, som er Mr. C.'s Ven. Uden Kapital skal det altid være mig en Fornøjelse at møde og handle paa Mr. C.'s Vegne indtil saadant et Beløb af Omkostninger, som man med Sikkerhed kan gøre Regning paa vil blive indeholdt af Boet, men heller ikke videre."

Woodcourt svarede temmelig barsk, at det glædede ham at høre.

„Jeg ønsker," sagde Vholes, „at efterlade mig et godt Navn. Derfor nytter jeg enhver Lejlighed til aabent at meddele en Ven af Mr. C., i hvilken Stilling han er. For mit eget Vedkommende siger jeg kun, at en Arbejder er sin Løn værd. Paatager jeg mig at sætte Skulderen mod Hjulet, saa gør jeg det, og jeg fortjener, hvad jeg faar. Jeg er her i dette Øjemed. Mit Navn staar af den Grund malet paa min Dør."

„Men Mr. Carstones Adresse, Mr. Vholes?"

„Den er, som jeg tror allerede at have sagt, her ved Siden af. Paa anden Sal vil De finde Mr. C.'s Værelser. Mr. C. ønsker at være i Nærheden af sin fagmæssige Raad-

giver, og jeg er langt fra at have noget derimod; thi han maa gerne holde Øje med mig."

Efter denne Meddelelse sagde Woodcourt Farvel og gik for at opsøge Richard, hvis forandrede Udseende han nu begyndte at forstaa alt for godt.

Han fandt ham i et skummelt, daarlig møbleret Værelse, omtrent saaledes som jeg for kort siden havde fundet ham i hans Kvarter i Kasernen, med Undtagelse af, at han ikke skrev, men havde en Bog foran sig, fra hvilken hans Øjne og Tanker vare langt borte. Da Døren tilfældigvis var aaben, stod Woodcourt nogle Øjeblikke foran ham, uden at blive opdaget. Han sagde siden, at han aldrig kunde glemme det udtærede i Richards Ansigt og det modfaldne i hans Væsen, før han vaktes af sin Drøm.

„Woodcourt, kære Ven!" raabte Richard og sprang op med udstrakte Hænder. „De staar der som et Genfærd."

„Men som et venskabeligt Genfærd, der kun, som man siger om Genfærd, venter paa, at der skal blive talt til det. Hvorledes gaar det i den dødelige Verden?" De satte sig nu tæt ved hinanden.

„Daarlig nok og langsomt nok," svarede Richard, „i det mindste med min Del af den."

„Hvad er det for en Del?"

„Kanslerretsdelen."

„Jeg har endnu aldrig hørt," svarede Woodcourt og rystede paa Hovedet, „at det er gaaet godt med den."

„Jeg ikke heller, og hvem har vel det? Woodcourt, det vilde gøre mig meget ondt at blive misforstaaet af Dem, selv om jeg vandt i Deres Agtelse derved. De maa vide, at jeg intet godt har udrettet i den lange Tid. Jeg har ikke haft til Hensigt at gøre ondt; men jeg synes ikke at have været i Stand til andet. Det kan være, at jeg havde gjort bedre i at holde mig ude af det Garn, hvori min Skæbne har indviklet mig; men jeg tror det ikke, skønt De sagtens snart vil høre en ganske anden Mening derom, hvis De ikke allerede har hørt den. For at gøre en lang Historie kort,

jeg er bange for, at jeg har manglet et Formaal; men nu har jeg et Formaal, eller ogsaa har det mig, og det er for sent at tale mere derom. Tag mig, som jeg er, og tænk det bedste om mig."

„Det er et Ord," sagde Woodcourt, „og gør De til Gengæld det samme med mig."

„Aa De," svarede Richard, „De kan øve Deres Kunst for dens egen Skyld; De kan lægge Haanden paa Ploven uden at vende om og bringe et Formaal ud af enhver Ting. De og jeg ere højst forskellige Væsener."

Han talte sørgmodig og syntes atter udmattet.

„Naa!" udbrød han og rystede det af sig. „Alt faar Ende. Vi faa at se! De vil altsaa tage mig, som jeg er, og tænke det bedste om mig?"

„Ja, det vil jeg!" Smilende, men med den dybeste Alvor gav de hinanden Haanden derpaa, og for een af dem kan jeg indestaa med hele mit Hjerte.

„De kommer som en Gave fra Himmelen," sagde Richard; „thi jeg har endnu ikke set andre her end Vholes. Der er een Ting, Woodcourt, som jeg gerne een Gang for alle vilde omtale lige straks. De kan næppe tænke det bedste om mig, hvis jeg ikke gør det. De ved vel, at jeg elsker min Kusine Ada?"

Woodcourt svarede, at jeg havde omtalt det.

„Hør nu," vedblev Richard, „De maa ikke tænke, at jeg er et Udtryk for den topmaalteste Egenkærlighed. Tro ikke, at jeg bryder mit Hoved og halvvejs knuser mit Hjerte med denne usle Kanslerretsproces alene for mine egne Rettigheders og Interessers Skyld. Adas ere knyttede til mine; de kunne ikke adskilles. Vholes arbejder for os begge; tænk paa det!"

Han var saa ivrig, at Woodcourt gav ham de kraftigste Forsikringer om, at han ikke gjorde ham Uret.

„Jeg kan ikke," sagde Richard med noget rørende i den Maade, hvorpaa han dvælede ved dette Punkt, skønt den var ligefrem og ukunstlet, „jeg kan ikke udholde den

Tanke at blive holdt for egenkærlig og lav af en oprigtig Mand som Dem, der kommer med et saa venligt Ansigt. Jeg ønsker at se baade Ada og mig selv faa, hvad der tilhører os; jeg ønsker at gøre mit yderste for at hjælpe hende og mig selv til vor Ret; jeg vover, hvad jeg kan skrabe sammen, for at rede baade hende og mig selv ud af alle disse Garn. Glem endelig ikke det!"

Da Woodcourt senere kom til at tænke paa, hvad der var foregaaet, gjorde Richards Ængstelse i dette Punkt et saa dybt Indtryk paa ham, at han dvælede særlig derved, da han fortalte mig om sit første Besøg i Symonds Inn. Det vakte paa ny en Frygt, som jeg tidligere havde haft for, at min søde Piges lille Formue vilde blive opslugt af Vholes, og at Richards Selvforsvar i al Oprigtighed vilde være dette. Det var netop, dengang jeg havde begyndt at pleje Caddy, at denne Sammenkomst fandt Sted, og jeg vender nu tilbage til den Tid, da Caddy var kommen sig, og der endnu stadig var en Sky imellem mig og min Yndling.

Den Morgen foreslog jeg Ada, at vi skulde gaa hen og besøge Richard. Det overraskede mig lidt at se, at hun ikke vidste, hvad hun skulde gøre, og ikke var saa straalende villig dertil, som jeg havde ventet.

„Du er da vel ikke bleven uenig med Richard i den Tid, jeg har været saa meget borte?" sagde jeg.

„Nej, Esther."

„Maaske har du ikke hørt fra ham?"

„Jo, jeg har hørt fra ham."

Hvilke Taarer i hendes Øjne, og hvilken Kærlighed i hendes Ansigt! Jeg kunde ikke blive klog paa min Yndling. Skulde jeg gaa alene til Richard? Nej, Ada syntes, at det var bedre, at jeg ikke gik alene derhen. Vilde hun da følge med? Ja, Ada syntes, at det var bedre, at hun fulgte med. Skulde vi gaa straks? Ja, vi maatte helst gaa straks. Men jeg kunde ikke blive klog paa min Yndling, der havde Taarer i Øjnene og Kærlighed i Ansigtet!

Vi vare snart klædte paa og gik ud. Det var en skyfuld Dag, og af og til faldt der nogle kolde Regndraaber. Det var en af de farveløse Dage, da alt har et tungt og haardt Udseende. Husene rynkede Panden ad os, Støvet rejste sig imod os, Røgen omslyngede os, intet lagde Baand paa sig eller fik et mildt Præg. Det forekom mig, som om min søde Pige ikke var paa sin Plads i de ujævne Gader, og jeg syntes, at der skred flere Ligtog hen over den ubehagelige Stenbro, end jeg nogen Sinde før havde set.

Først skulde vi finde Symonds Inn; men ligesom vi vilde til at spørge os for i en Butik, sagde Ada, at hun troede, det var i Nærheden af Chancery Lane. „I ethvert Tilfælde gaa vi sagtens ikke meget af vor Vej, naar vi gaa derhen," sagde jeg. Vi gik altsaa til Chancery Lane, og der saa vi det ganske rigtig staa skrevet: Symonds Inn.

Dernæst skulde vi finde Nummeret. „Eller ogsaa er Mr. Vholes' Kontor tilstrækkeligt," huskede jeg paa; „thi Mr. Vholes' Kontor er Døren næstved," hvortil Ada svarede, at det maaske var Vholes' Kontor der paa Hjørnet. Og det var det ogsaa.

Nu opstod det Spørgsmaal, hvilken af de to Døre næstved det var. Jeg vilde gaa hen til den ene og min Yndling til den anden, og min Yndling havde atter Ret. Vi gik derfor op paa anden Sal, hvor vi kom til Richards Navn med store, hvide Bogstaver paa en Dørfylding, der saa ud som en Ligbaare.

Jeg vilde have banket paa; men Ada sagde, at det maaske var bedre, at vi gik lige ind. Saaledes kom vi da ind til Richard, som rugede over et Bord, fuldt af støvede Aktbunker, der forekom mig som støvede Spejle, hvori hans Sjæl afspejlede sig. Hvorhen jeg vendte mit Blik, saa jeg det uheldsvangre Ord, som opfyldte den: Jarndyce-ktra-Jarndyce.

Han modtog os meget venlig, og vi satte os. „Hvis I vare komne lidt før," sagde han, „havde I truffet Woodcourt her. Der har aldrig været Mage til godt Menneske

som Woodcourt. Han har Tid til at se herind af og til, i Stedet for at en anden med det halve af, hvad han har at gøre, ikke engang vilde tænke paa, at han ikke kunde komme. Og han er saa munter, saa livsfrisk, saa forstandig, saa alvorlig, saa — alt, hvad jeg ikke er, at Stuen opklares, hver Gang han kommer, og bliver mørk, naar han gaar igen."

„Gud velsigne ham," tænkte jeg, „for hans Ordholdenhed imod mig."

„Han er ikke saa sangvinsk, Ada," vedblev Richard, idet han kastede sit modfaldne Blik paa Aktbunkerne, „som Vholes og jeg i Almindelighed ere; men han staar ogsaa uden for Sagen og er ikke indviet i dens Hemmeligheder. Vi ere trængte ind i dem, og det er han ikke. Man kan ikke forlange, at han skal kende synderlig til en saadan Labyrint."

Idet hans Blik atter faldt paa Papirerne, og han med begge Hænder for hen over sit Hoved, saa jeg, hvor hule og store hans Øjne og hvor tørre hans Læber vare, og at alle Neglene paa hans Fingre vare forbidte.

„Tror De, at dette er et sundt Opholdssted, Richard?" spurgte jeg.

„Ja, min kære Minerva," svarede Richard med sit gamle, muntre Smil, „det er hverken et landligt eller livligt Sted, og naar Solen skinner her, kan De vædde temmelig højt paa, at den skinner klart paa en bar Plet. Men det er dog for Tiden ganske brugeligt. Det er i Nærheden af Kontorerne og i Nærheden af Vholes."

„Maaske vilde en Forandring —"

— „Være mig tjenlig?" sagde Richard og fremtvang et Smil, idet han udfyldte Sætningen. „Det skulde ikke undre mig. Men den kan nu kun komme paa een Maade — eller, rettere sagt, kun paa een af to Maader. Enten maa det være ude med Processen eller med Parten. Men det skal blive Processen, Processen, min søde Pige!"

Disse sidste Ord henvendtes til Ada, der sad ham

nærmest. Da hun havde vendt sit Ansigt bort fra mig og hen mod ham, kunde jeg ikke se det.

„Det gaar meget godt," vedblev Richard. „Det vil Vholes kunne sige Dem. Vi drive virkelig Værket med Kraft. Spørg kun Vholes. Vi lade dem ikke have Ro. Vholes kender alle deres Krogveje, og vi ere dem overalt paa Sporet. Vi have allerede forbavset dem. Vi skulle vække denne Rede Syvsovere, kan De tro!"

Hans Haabefuldhed havde længe været mig pinligere end hans Sørgmodighed; den var saa forskellig fra sand Haabefuldhed, havde noget saa vildt i sin Beslutning om at haabe, var saa graadig og ivrig og dog sig selv saa bevidst at være tvungen og uholdbar, at den for længst havde rørt mit Hjerte. Men Kommentaren til den, der nu var uudslettelig skreven i hans smukke Ansigt, gjorde den langt sørgeligere, end den havde plejet at være. Jeg siger uudslettelig; thi jeg var overtydet om, at selv om hin fordærvelige Sag i samme Time kunde være bleven endelig afgjort i Overensstemmelse med hans lyseste Drømme, vilde Sporene af de for tidlige Sorger, Selvbebrejdelser og Skuffelser, den havde voldt ham, dog lige til hans Dødsstund være blevne i hans Træk.

„Synet af vor kære, lille Kone," sagde Richard, medens Ada endnu stadig var tavs og stille, „er mig saa naturligt, og hendes medlidende Ansigt ligner saa ganske Ansigtet fra gamle Dage —"

Ak, nej, nej. Jeg smilede og rystede paa Hovedet.

„— ligner saa ganske Ansigtet fra gamle Dage," sagde Richard i sin hjertelige Tone, og idet han greb min Haand med det broderlige Venskab, der var saa ganske uforandret, „at jeg ikke kan forstille mig for hende. Jeg vakler lidt, det er Sandheden. Undertiden haaber jeg, min Ven, og undertiden — fortvivler jeg vel just egentlig ikke, men dog næsten. Jeg bliver," sagde Richard, idet han blidt slap min Haand og gik hen over Gulvet, „saa træt!"

Han gik nogle faa Gange frem og tilbage og sank ned

paa Sofaen. „Jeg bliver," gentog han mørkt, „saa træt. Det er et saa mattende, mattende Arbejde!"

Han støttede sig paa sin Arm, idet han i en grublende Tone sagde disse Ord, og medens han stirrede ned paa Gulvet, rejste min Yndling sig, tog sin Hat af, knælede ved Siden af ham, saa at hendes guldgule Haar faldt som Solskin paa hans Hoved, slyngede begge sine Arme om hans Hals og vendte sit Ansigt om mod mig. Aah, hvilket kærligt, opofrende Aasyn saa jeg da ikke!

„Kæreste Esther," sagde hun ganske rolig, „jeg gaar ikke hjem igen."

Pludselig gik der et Lys op for mig.

„Aldrig mere. Jeg bliver her hos min elskede Mand. Vi have været gifte i omtrent to Maaneder. Gaa hjem uden mig, min egen Esther; jeg gaar ikke mere hjem!" Med disse Ord trak min Yndling hans Hoved ned paa sit Bryst og lod det hvile der. Og har jeg nogen Sinde i mit Liv set en Kærlighed, som intet uden Døden kunde forandre, saa jeg den dengang.

„Tal til Esther, kæreste," sagde Richard, idet han brød Tavsheden. „Fortæl hende, hvorledes det gik til."

Jeg gik hende i Møde, førend hun kunde komme hen til mig, og sluttede hende i mine Arme. Ingen af os talte; men med hendes Kind mod min brød jeg mig ikke om at høre noget. „Min Veninde," sagde jeg, „min Søster, min stakkels, stakkels Pige!" Jeg beklagede hende saa inderlig. Jeg holdt meget af Richard; men jeg følte Trang til at beklage hende saa inderlig.

„Kan du tilgive mig, Esther? Kan Fætter John tilgive mig?"

„Elskede Veninde," svarede jeg, „at tvivle et Øjeblik derpaa er at gøre ham stor Uret. Og jeg selv!" — Ja, jeg, hvad havde jeg at tilgive?

Jeg tørrede min hulkende Yndlings Øjne og satte mig ved Siden af hende paa Sofaen, og Richard satte sig paa den anden Side af mig, og medens jeg mindedes hin

saa forskellige Aften, da de første Gang havde gjort mig til deres fortrolige og meddelt mig deres Hemmelighed i den gladeste, mest henrykte Tone, fortalte de mig, hvorledes det var gaaet.

„Alt, hvad jeg havde, var Richards," sagde Ada, „og da Richard ikke vilde tage det, Esther, var der ikke andet for mig at gøre end at blive hans Kone, dersom min Kærlighed var ægte."

„Og De var saa stærkt og kærlig optagen, fortræffelige Dame Durden," sagde Richard, „at vi slet ikke kunde komme til at tale med Dem paa den Tid! Og desuden var det ikke noget længe overvejet Skridt. Vi gik ud en Formiddag og bleve viede."

„Og efter at det var sket, Esther," sagde min Yndling, „tænkte jeg stadig paa, hvorledes jeg skulde sige dig det, og hvorledes jeg bedst skulde bære mig ad. Snart syntes jeg, at du straks burde vide det, og snart, at du ikke burde vide det, og at det burde skjules for Fætter John, og jeg kunde ikke blive enig med mig selv og græmmede mig saa meget."

Hvor egenkærlig maa jeg ikke have været, siden jeg ikke før havde kunnet tænke paa dette! Jeg ved ikke, hvad jeg nu sagde. Jeg var saa nedtrykt, og dog holdt jeg saa meget af dem og var saa glad over, at de holdt af mig; jeg beklagede dem saa inderlig og følte dog en Slags Stolthed over deres Kærlighed til hinanden. Jeg har aldrig før haft en paa een Gang saa smertelig og saa glædelig Følelse og ikke vidst, hvilken der var den fremherskende i mit Hjerte. Men jeg var ikke til Stede for at formørke deres Vej; det gjorde jeg ikke.

Da jeg var bleven mindre taabelig og mere fattet, tog min Yndling sin Vielsesring op fra sit Bryst, kyssede den og satte den paa. Da huskede jeg paa den foregaaende Aften og fortalte Richard, at hun siden sit Giftermaal havde baaret den om Natten, naar ingen kunde se det. Rødmende spurgte Ada mig, hvoraf jeg vidste det? Og da sagde jeg

Ada, at jeg havde set hendes Haand ligge skjult under Puden, men mindst havde tænkt paa, hvorfor. Og saa begyndte de at fortælle mig, hvorledes det var gaaet til, og jeg begyndte igen at blive glad og sørgmodig og taabelig og skjulte mit simple gamle Ansigt, det bedste jeg kunde, for ikke at tage Modet fra dem.

Saaledes gik Tiden, indtil jeg maatte tænke paa at vende tilbage, og dette Øjeblik var det værste; thi da blev min Yndling helt modløs. Hun klyngede sig om min Hals, gav mig ethvert kærligt Navn, hun kunde optænke, og vidste ikke, hvad der skulde blive af hende uden mig! Heller ikke gik det Richard stort bedre, og jeg selv, ja jeg vilde være bleven den værste af os alle tre, hvis jeg ikke strengt havde sagt til mig selv: „Hør, Esther, hvis du gør det, taler jeg aldrig mere til dig igen!“

„Naa, det maa jeg tilstaa,“ sagde jeg, „aldrig har jeg set saadan en Kone. Jeg tror, hun slet ikke holder af sin Mand. Der, Richard, tag for Guds Skyld mit Barn.“ Men jeg holdt hele Tiden fast paa hende og kunde have grædt over hende, jeg ved ikke hvor længe.

„Herved underretter jeg dette kære unge Par om,“ sagde jeg, „at jeg kun gaar for at komme igen i Morgen, og at jeg vil komme og gaa, indtil Symonds Inn bliver ked af at se mig. Jeg vil derfor ikke sige Farvel, Richard; thi hvad kunde det vel nytte, naar jeg kommer saa snart igen?“

Jeg havde nu overgivet min Yndling til ham og vilde gaa; men jeg tøvede for at opfange endnu et Blik fra det herlige Aasyn, som jeg kun med blødende Hjerte kunde skilles fra.

Jeg sagde derfor — i en livlig, travl Tone — at hvis de ikke opmuntrede mig til at komme igen, var jeg ikke vis paa, om jeg turde tage mig den Frihed, hvorpaa min søde Pige saa op, smilede svagt gennem sine Taarer, og jeg tog hendes yndige Ansigt mellem mine Hænder og gav det et Afskedskys og løb bort.

Men da jeg var kommen ned, aa, hvor jeg da græd! Det forekom mig næsten, som om jeg havde mistet min Ada for stedse. Jeg følte mig saa ensom og forladt uden hende, og det var saa sørgeligt at gaa hjem uden Haab om at se hende der, at jeg var aldeles utrøstelig, medens jeg gik frem og tilbage i en mørk Krog og hulkede og græd.

Lidt efter lidt fattede jeg mig, efter at jeg havde skændt paa mig selv, hvorpaa jeg tog en Vogn og kørte hjem. Den stakkels Dreng, som jeg havde fundet ved St. Albans, var kort i Forvejen atter kommen til Syne og laa og droges med Døden, ja var allerede dengang død, skønt jeg ikke vidste det. Min Formynder var gaaet ud for at spørge til ham og kom ikke hjem til Spisetid. Da jeg var ganske ene, græd jeg atter lidt, skønt jeg dog ikke tror, at jeg i det hele taget opførte mig saa grumme daarlig.

Det var ganske naturligt, at jeg endnu ikke kunde være helt vant til Tabet af min Yndling. Tre til fire Timer var ingen lang Tid efter saa mange Aars Forløb. Men min Sjæl dvælede saa længe ved de uhyggelige Omgivelser, hvorunder jeg havde forladt hende, og jeg udmalede mig dem som saa skumle og haarde, og jeg længtes saa meget efter at være i hendes Nærhed og paa en eller anden Maade at drage Omsorg for hende, at jeg besluttede at gaa derhen igen om Aftenen, alene for at se op til hendes Vinduer.

Det var taabeligt, ved jeg nok, men det syntes jeg slet ikke, og jeg synes det heller ikke engang nu. Jeg gjorde Charley til min fortrolige, og vi gik ud i Skumringen. Det var mørkt, da vi kom hen til min søde Piges ny, fremmede Hjem, og der var Lys bag de gule Rullegardiner. Vi gik forsigtig tre eller fire Gange der forbi og undgik kun med Nød og næppe at møde Vholes, der kom ud fra sit Kontor og drejede Hovedet for at se op, førend han gik hjem. Synet af hans magre, sorte Skikkelse og det forladte Udseende af denne mørke Krog stemte overens med min

Sindstilstand. Jeg tænkte paa min søde Piges Ungdom, Kærlighed og Skønhed, der vare indespærrede i et for dem saa lidet passende Rum, næsten som om det var paa et fælt Sted.

Der var meget ensomt og meget stille, og jeg tvivlede ikke om, at jeg jo trygt kunde listę mig ovenpaa. Jeg lod Charley blive nede og gik op med lette Trin, uden at forstyrres af noget Skær af de matte Tranlygter undervejs. Jeg lyttede nogle Øjeblikke og troede i Husets mugne Tavshed at kunne høre deres unge Stemmers Mumlen. Jeg lagde mine Læber paa Ligbaare-Fyldingen i Døren som et Kys til min Veninde og gik sagte ned igen med den Beslutning en af de første Dage at tilstaa dette Besøg.

Og det gjorde mig virkelig godt; thi skønt kun Charley og jeg vidste noget derom, var jeg til Mode, som om det paa en Maade havde formindsket Adskillelsen mellem Ada og mig og atter bragt os sammen i disse Øjeblikke. Jeg gik hjem, endnu ikke ganske vant til Forandringen, men dog bedre tilpas efter denne Flagren omkring min Yndling.

Min Formynder var kommen hjem og stod tankefuld ved det mørke Vindue. Da jeg kom ind, klarede hans Ansigt op, og han gik hen til sin Stol; men han opdagede Udtrykket i mit Ansigt, da jeg tog min.

„Lille Kone," sagde han, „De har grædt."

„Ja, Formynder," svarede jeg, „jeg er næsten bange for det. Ada har været saa ulykkelig og er saa nedtrykt, Formynder."

Jeg lagde min Arm paa Ryggen af hans Stol og læste i hans Øjne, at mine Ord og mit Blik paa hendes tomme Plads havde forberedt ham.

„Er hun gift, kære Esther?"

Jeg fortalte ham det hele, og at hendes første Bøn havde været om hans Tilgivelse.

„Den har hun," sagde han. „Himmelen velsigne hende og hendes Mand!" Men ligesom den første Tilskyndelse, jeg havde følt, havde været at beklage hende, saaledes gik

det nu ogsaa ham. „Stakkels Pige, stakkels Pige! Stakkels Rick! Stakkels Ada!“

Vi tav begge, indtil han sagde med et Suk: „Ja, ja, kære Veninde; der bliver tommere og tommere paa Bleak House.“

„Men dets Husmoder bliver tilbage, Formynder.“ Skønt jeg var noget frygtsom for at sige dette, vovede jeg det dog paa Grund af den sørgmodige Tone, hvori han havde talt. „Hun vil gøre alt, hvad hun kan, for at oplive det.“

„Det vil lykkes hende, kære Veninde.“

Brevet havde ingen Forskel frembragt imellem os, med Undtagelse af, at Pladsen ved hans Side var bleven min; det fremkaldte heller ingen nu. Han vendte sit klare Blik mod mig, lagde sin Haand paa min paa sin gamle Vis og sagde atter: „Det vil lykkes hende. Men alligevel bliver der dog tommere og tommere paa Bleak House, lille Kone!“

Det gjorde mig ondt, at dette var alt, hvad der blev talt derom. Jeg følte mig skuffet. Jeg frygtede for, at jeg maaske dog ikke ganske havde været alt, hvad jeg havde villet være efter Brevet og Svaret.

Tyvende Kapitel.

Genstridighed.

Kun een Dag var forløben, da Woodcourt tidlig om Morgenen, som vi vilde sætte os til Frokosten, traadte hastig ind med den overraskende Efterretning, at der var blevet begaaet et skrækkeligt Mord, for hvilket George var bleven greben og sat i Fængsel. Da han fortalte os, at Sir Leicester havde udsat en stor Belønning for Morderens Paagribelse, fattede jeg i min første Forskrækkelse ikke Aarsagen; men nogle faa Ord til oplyste mig om, at den myrdede Person var Sir Leicesters Retskonsulent, og øje-

blikkelig kom jeg til at tænke paa min Moders Frygt for ham.

Denne uforudsete Voldsgerning mod et Menneske, som hun saa længe havde iagttaget og mistroet, og som saa længe havde iagttaget og mistroet hende; et Menneske, for hvem hun kun kunde have haft ringe Godhed, da hun altid i ham havde frygtet en farlig og hemmelig Fjende, forekom mig saa rædsom, at mine første Tanker gjaldt hende. Hvor forfærdeligt at høre tale om en saadan Dødsmaade uden at være i Stand til at føle Medlidenhed! Hvor skrækkeligt at tænke sig, at hun maaske endog undertiden havde ønsket den gamle Mand bort, der saa hurtig var bleven bragt fra Liv til Død!

Denne Masse Tanker, som forøgede den Sorg og Frygt, jeg altid følte, naar hint Navn blev nævnt, satte mig i en saadan Bevægelse, at jeg næppe kunde sidde stille paa min Plads ved Bordet. Jeg var aldeles ude af Stand til at følge Samtalen, førend jeg havde haft Tid til at fatte mig. Men da jeg kom til mig selv igen og saa, hvor rystet min Formynder var, og hørte, at de talte med Venskab om den mistænkte Mand, og mindedes enhver gunstig Dom, vi havde fældet om ham paa Grund af det gode, vi vidste om ham, vaktes min Deltagelse og Frygt paa hans Vegne saa stærkt, at jeg atter kunde holde mine Tanker samlede.

„Tror De det muligt, Formynder, at der er Grund til denne Beskyldning imod ham?“

„Det kan jeg ikke tro, kære Esther. Denne Mand, som vi have set være saa aabenhjertig og medlidende, som med en Kæmpes Kræfter forener et Barns Blidhed, som ser ud til at være saa modig en Karl og tillige er saa naturlig og rolig, denne Mand skulde med Grund være beskyldt for en saadan Forbrydelse? Jeg kan ikke tro det. Jeg ikke blot tror det ikke og vil ikke tro det; men jeg kan ikke tro det!“

„Jeg ikke heller,“ sagde Woodcourt. „Men hvad vi nu ogsaa tro eller vide om ham, vi bør dog ikke glemme,

at der er et Skin imod ham. Han bar Nag til den afdøde og har aabenbart omtalt det paa mange Steder. Han skal have ytret sig med Heftighed imod ham og har ganske vist ytret sig saaledes om ham til mig. Han indrømmer, at han var alene paa Skuepladsen for Mordet faa Minutter efter, at det var blevet begaaet. Jeg tror fuldt og fast, at han er lige saa uskyldig som jeg selv; men alle Grunde til Mistanke tale imod ham."

„Det er sandt," sagde min Formynder og tilføjede, idet han henvendte sig til mig, „og det vilde være at vise ham en meget daarlig Tjeneste, min Ven, hvis vi lukkede Øjnene for Sandheden i nogen Henseende."

Jeg indsaa naturligvis, at vi maatte indrømme, ikke alene for os selv, men ogsaa for andre, hvor meget Omstændighederne vare imod ham; men desuagtet vidste jeg — det kunde jeg ikke bare mig for at sige — at deres Vægt ikke vilde bringe os til at svigte ham i Nøden.

„Det forbyde Gud!" svarede min Formynder. „Vi ville hjælpe, saaledes som han selv hjalp de to stakkels Mennesker, der nu ere døde og borte." Han mente Gridley og Drengen, som George havde givet Husly.

Woodcourt fortalte os derpaa, at Rytterens Medhjælper havde været hos ham før Daggry efter at have flakket hele Natten om paa Gaden som en vanvittig. Noget af det første, Rytteren havde været bange for, var, at vi skulde tro ham skyldig, og han havde paalagt sit Sendebud at skildre hans Uskyldighed og forsikre os derom saa højtidelig, han kunde. Woodcourt havde kun kunnet berolige Manden ved at love at ville gaa ganske tidlig til os og overbringe disse Forsikringer, og han tilføjede, at han nu selv vilde besøge Fangen.

Min Formynder sagde straks, at han ogsaa vilde gaa til ham. Foruden at jeg syntes overmaade godt om den afskedigede Soldat, og at han holdt af mig, nærede jeg den hemmelige Interesse for, hvad der var sket, som kun min Formynder kendte. Det forekom mig at trække tættere

sammen om mig. Det syntes at blive personlig vigtigt for mig, at Sandheden kom for Dagen, og at ingen uskyldig mistænktes; thi var Mistanken først kommen paa Vildspor, kunde den let fare endnu mere vild.

Kort sagt, jeg følte, at det ligesom var en Pligt for mig at gaa med dem. Min Formynder søgte ikke at faa mig derfra, og jeg gik.

Det var et stort Fængsel med mange Gaarde og Gange, der lignede hverandre saa meget og vare saa ens brolagte, at jeg paa Vejen igennem det syntes at faa en klarere Forestilling om den Kærlighed, som ensomme, fra det ene Aar til det andet inden for de samme døde Mure indespærrede Fanger have følt for Ukrudt eller et Græsstraa — saaledes som jeg havde læst. — I et hvælvet Rum, der lignede en overjordisk Kælder, og hvor Væggene vare saa blendende hvide, at de gjorde de svære Jærnstænger i Vinduerne og den jærnbeslaaede Dør endnu sortere, end de i Virkeligheden vare, fandt vi Rytteren staaende i en Krog. Han havde siddet paa en Bænk og var staaet op, da han havde hørt Laasene blive aabnede og Boltene tagne fra.

Da han saa os, traadte han et Skridt frem med sine sædvanlige tunge Trin, hvorpaa han blev staaende og gjorde et let Buk. Men da jeg gik nærmere hen til ham og strakte Haanden ud imod ham, forstod han os paa Øjeblikket.

„Dette lettede en Sten fra mit Hjerte, forsikrer jeg Dem, Miss og mine Herrer," sagde han, idet han hilste paa os med stor Hjertelighed og trak Vejret dybt. „Og nu bryder jeg mig ikke saa meget om, hvorledes Enden bliver."

Han syntes næppe at være Arrestanten. Med sin Koldblodighed og soldatermæssige Holdning saa han snarere ud til at være Skildvagt i Fængselet.

„Dette er et endnu simplere Sted end min Skydebane at modtage en Dame paa," sagde George, „men jeg ved, at Miss Summerson tager til Takke med Lejligheden." Og da han førte mig hen til den Bænk, han havde siddet paa,

satte jeg mig, hvilket syntes at være ham en stor Tilfredsstillelse.

„Hør nu, George," bemærkede min Formynder, „da vi ingen Forsikringer forlange fra Deres Side, tror jeg heller ikke, at vi have nødig at give Dem nogle fra vor."

„Aldeles ikke. Jeg takker Dem af mit ganske Hjerte. Hvis jeg ikke var uskyldig i denne Forbrydelse, kunde jeg ikke se Dem i Øjnene og bevare min Hemmelighed under et saa venligt Besøg. Jeg paaskønner det saare meget. Jeg hører ikke til de veltalende, men jeg paaskønner det dybt, Miss Summerson og mine Herrer."

Han lagde et Øjeblik sin Haand paa sit brede Bryst og bøjede Hovedet mod os. Skønt han straks efter rettede sig igen, udtrykte han dog megen naturlig Følelse ved disse simple Midler.

„For det første," sagde min Formynder, „maa jeg spørge, om vi kunne gøre noget for Deres personlige Velvære, George? Er der noget, De ønsker, som kunde formindske Ubehageligheden ved denne Arrest?"

„Ja," svarede George, efter at have tænkt sig lidt om, „jeg er Dem ligefuldt meget taknemmelig; men da Tobak strider mod Reglementet, kan jeg ikke sige, at der er noget."

„Med Tiden vil De dog maaske komme til at tænke paa en eller anden Bagatel. Naar De gør det, George, saa lad os det vide."

„Mange Tak. Men en Mand, der har tumlet sig om i Verden paa en saadan Landstrygermaner som jeg, kommer i saa Henseende nok ud af det paa et Sted som dette."

„Dernæst ville vi tale om Deres Sag," sagde min Formynder.

„Ja netop," svarede George, idet han med stor Fatning og en Smule Nysgerrighed lagde Armene over Kors paa Brystet.

„Hvorledes staar den?"

„Aa, for Tiden er den udsat. Bucket har ladet mig vide, at han sandsynligvis fra Tid til anden vil forlange en

Række Udsættelser, indtil Sagen er bleven fuldstændigere. Hvorledes den skal blive fuldstændigere, indser jeg ikke selv; men det sørger Bucket nok for."

„Men Gud bevares, Mand!" udbrød min Formynder, overrasket og med sin gamle Heftighed; „De taler jo om Dem selv, som om De var en anden!"

„Uden Fortrydelse; jeg paaskønner meget Deres Godhed. Men jeg indser ikke, hvorledes en uskyldig Mand skal finde sig i saadanne Ting uden at løbe Panden mod Væggen, naar han ikke vil se dem fra dette Standpunkt."

„Det er til en vis Grad sandt nok," svarede min Formynder formildet. „Men, gode Ven, selv en uskyldig Mand maa træffe de sædvanlige Forholdsregler til sit Forsvar."

„Ganske vist, Sir, og det har jeg ogsaa gjort. Jeg har sagt til Dommerne: „Mine Herrer, jeg er lige saa uskyldig i denne Gerning, som De selv ere; hvad der er blevet fremført mod mig som Kendsgerninger, har sin fuldkomne Rigtighed; mere ved jeg ikke derom." Det agter jeg at vedblive at sige. Hvad kan jeg gøre mere? Det er Sandheden."

„Men Sandheden alene er ikke tilstrækkelig."

„Ikke det? Det er temmelig daarlige Udsigter for mig!" svarede George godmodig.

„De maa have en Sagfører," vedblev min Formynder. „Vi maa tage en dygtig Prokurator."

„Jeg beder Dem undskylde," sagde George og traadte et Skridt tilbage. „Jeg er Dem ligefuldt taknemmelig. Men jeg maa udtrykkelig bede mig fritagen for noget af den Slags."

„Vil De ingen Prokurator have?"

„Nej." George rystede eftertrykkelig paa Hovedet. „Jeg takker Dem ligefuldt, men — ingen Prokurator."

„Hvorfor ikke?"

„Jeg holder nu engang ikke af den Race," sagde George. „Gridley gjorde det ikke heller. Og — hvis De tillader, at jeg siger det — og jeg havde næppe troet, at De selv gjorde det."

„I civile Sager," forklarede min Formynder lidt forlegen; „i civile Sager!"

„Ja saa,“ svarede Rytteren paa sin korte Maade. „Jeg kan overhovedet ikke døje den Race!“

Idet han lod Armene synke og forandrede Stilling, stod han med den ene af sine svære Hænder paa Bordet og den anden paa Hoften som et saa fuldstændigt Billede af en Mand, der ikke lader sig rokke fra en een Gang tagen fast Beslutning. Det var forgæves, at vi alle tre søgte at overtale ham; han hørte paa os med den Venlighed, som klædte hans frimodige Væsen saa godt, men blev aabenbart ikke mere bevæget af vore Forestillinger, end hans Fængsel blev det.

„Tænk Dem vel om, Mr. George,“ sagde jeg. „Har De intet Ønske med Hensyn til Deres Sag?“

„Jeg kunde vistnok ønske, Miss, at blive stillet for en Krigsret, men derom, ved jeg, kan der ikke være Tale. Vil De have den Godhed, Miss, at skænke mig Deres Opmærksomhed et Par Minutter, ikke mere, skal jeg søge at forklare mig saa tydelig, som jeg kan.“

Han saa paa os alle tre, den ene efter den anden, rystede lidt paa Hovedet, som om han bragte det i Lave i Halsbindet og Kraven paa en stram Uniform, og vedblev efter et Øjebliks Overvejelse:

„Som De ved, Miss, er jeg bleven belagt med Haandjærn, tagen i Forvaring og bragt hertil. Jeg er en brændemærket og vanæret Mand, og her er jeg. Min Skydebane er bleven ransaget af Bucket fra øverst til nederst; min Smule Ejendom — den er kun ringe — er der blevet vendt op og ned paa, til den ikke kender sig selv mere, og som sagt, her er jeg. Det beklager jeg mig ikke videre over. Skønt jeg ikke for nogen umiddelbart foregaaende Brøde er indsat i dette Kvarter, indser jeg dog meget vel, at hvis jeg ikke havde ført et saadant Landstrygerliv i min Ungdom, vilde det ikke være sket. Det er sket. Dernæst kommer det Spørgsmaal, hvorledes der raades Bod derpaa?“

Han gned sig et Øjeblik med en godmodig Mine paa sin brune Pande og sagde undskyldende: „Jeg er en saa

stakaandet Taler, at jeg maa tænke mig lidt om.“ Lidt efter saa han igen op og vedblev:

„Hvorledes der skal raades Bod derpaa? Den ulykkelige afdøde var selv Prokurator og havde et temmelig fast Tag i mig. Jeg vil ikke gerne røre op i hans Aske; men han havde, hvad jeg, hvis han levede, vilde kalde et Fandens fast Tag i mig. Jeg synes ikke bedre om hans Haandtering for den Sags Skyld. Havde jeg holdt mig fri for hans Haandtering, var jeg ogsaa sluppen for dette Sted. Men det er ikke det, jeg mener. Sæt nu, at jeg havde dræbt ham. Sæt nu, at jeg virkelig havde taget Livet af ham med en af de nylig afskudte Pistoler, som Bucket havde fundet i min Bolig og, Gud bedre det! kunde have fundet der hver Dag, siden den blev min Bolig. Hvad vilde jeg da have gjort, saa snart jeg var bleven sat fast her? Taget en Prokurator.“

Han standsede, idet han hørte nogen rasle med Laasene og Boltene, og vedblev først, da Døren var bleven aabnet og atter lukket. Hvorfor den blev aabnet, skal jeg straks forklare.

„Jeg havde taget en Prokurator, og han havde sagt — som jeg saa ofte har læst i Aviserne: — „Min Klient siger intet, min Klient forbeholder sig sit Forsvar — min Klient gør dit, min Klient gør dat.“ Godt! Denne Race har ikke for Skik at gaa lige løs paa en Ting, saaledes som jeg vil have det, eller at tænke, som andre Mennesker tænke. Sæt, jeg er uskyldig og tager en Prokurator. Det er lige saa rimeligt, ja rimeligere, at han holder mig for skyldig, end at han ikke gør det. Hvad vilde han nu i ethvert Tilfælde gøre? Bære sig ad, som om jeg var skyldig; lukke Munden paa mig, paalægge mig ikke at forsnakke mig, lægge Skjul paa Omstændigheder, hugge Vidneforklaringerne i Stumper og Stykker, chikanere og maaske skaffe mig fri. Men, Miss Summerson, bryder jeg mig om at blive fri paa den Maade? Eller vil jeg ikke hellere lade mig hænge paa

min egen Maade — hvis De vil undskylde, at jeg taler om en saa ubehagelig Ting i Damers Nærværelse?"

Han var nu bleven varm af sit Emne og havde ikke længere nødig at tænke sig om.

„Jeg vilde hellere lade mig hænge paa min egen Maade. Og det vil jeg! Dermed skal det ikke være sagt" — her saa han paa os alle, med sine kraftige Arme over Kors, idet han hævede sine sorte Øjenbryn — „at jeg er mere for at blive hængt end ethvert andet Menneske. Hvad jeg mener, er, at jeg maa blive helt og holdent frikendt eller ogsaa slet ikke. Naar jeg derfor hører noget, som er sandt, blive fremført imod mig, saa siger jeg, at det er sandt; og naar de sige til mig: „Hvad De forklarer, vil blive brugt," saa svarer jeg dem, at det bryder jeg mig ikke om; det maa gerne blive brugt. Kunne de ikke gøre mig uskyldig med den hele Sandhed, ville de rimeligvis heller ikke kunne gøre det med mindre eller med andet. Og kunne de det, har det ingen Værd for mig."

Med et Par Skridt hen over Stengulvet vendte han tilbage til Bordet og sluttede.

„Jeg takker Dem, Miss, og Dem begge, mine Herrer, mange Gange for Deres Opmærksomhed og endnu mere for Deres Deltagelse. Det er den simple Forklaring af Sagen, saaledes som den viser sig for en menig Rytter med en enfoldig Pallask-Forstand. Jeg har ikke opført mig videre godt i Livet, selv om jeg har opfyldt mine Pligter som Soldat, og times der mig ogsaa det værste, kommer jeg dog saa temmelig til at høste, hvad jeg har saaet. Da den første Forskrækkelse over at være bleven greben som Morder var overstaaet — og en Landstryger, der har tumlet sig saaledes som jeg, har ikke ret lang Tid nødig til at faa en Forskrækkelse overstaaet — arbejdede jeg mig op saaledes, som De nu ser mig. Og saaledes vil jeg blive ved at være. Ingen Slægtninge ville blive vanærede ved mig eller ulykkelige for min Skyld, og — det er alt, hvad jeg har at sige."

Døren var bleven aabnet for en anden soldatermæssig

Mand, hvis Udvortes ved første Øjekast var mindre fordelagtigt, og for en vejrslaaet, klarøjet, kernesund Kone, der havde en Kurv paa Armen og straks med største Opmærksomhed hørte paa alt, hvad George sagde. George havde modtaget dem med et fortroligt Nik og et venligt Øjekast, men uden nogen særlig Hilsen under sit Foredrag. Han trykkede nu hjertelig deres Hænder og sagde: „Miss Summerson og mine Herrer, det er en af mine gamle Kammerater, Josef Bagnet. Og det er hans Kone, Mrs. Bagnet."

Bagnet gjorde et stift, militært Buk for os, og Mrs. Bagnet nejede.

„De ere mine gode Venner," sagde George. „Det var i deres Hus, jeg blev arresteret."

„Ved Hjælp af en brugt Violoncel," tog Bagnet til Orde og kastede vredt med Hovedet. „Med en god Tone til en Ven. Hvem det ikke kommer an paa Penge."

„Mat," sagde George, „du har noget nær hørt, hvad jeg har sagt til denne Dame og disse to Herrer. Jeg ved, at du finder det rigtigt."

Efter nogen Overvejelse henviste Bagnet dette Punkt til sin Kone. „Gamle Tøs," sagde han. „Sig ham. Om jeg finder det rigtigt. Eller ikke."

„Aa, George," udbrød Mrs. Bagnet, der imidlertid havde udpakket sin Kurv, hvori der var et Stykke koldt, saltet Flæsk, lidt Te og Sukker og et Brød. „De burde vide, at han gør det. De burde vide, at det er nok til at gøre et Menneske tosset at høre Dem tale saaledes. De vil ikke blive fri paa den ene, og De vil ikke blive fri paa den anden Maade — hvad mener De med al den Vælgen og Vragen? Det er noget Snak, George."

„Vær ikke saa streng imod mig i min Ulykke, Mrs. Bagnet," sagde Rytteren spøgende.

„Aah, Pokker i Vold med Deres Ulykke," udbrød Mrs. Bagnet, „naar den ikke gør Dem fornuftigere end som saa. Jeg har aldrig i mit Liv skammet mig saaledes ved at høre en Mand vaase, som ved i Dag at høre Dem tale til disse

fremmede Folk. Prokurator? Hvad andet, end at der vilde være for mange Kokke, skulde hindre Dem i at tage en halv Snes Prokuratorer, naar den Herre raader Dem til det?"

„Det er en meget fornuftig Kone," sagde min Formynder. „Jeg haaber, at De overtaler ham, Mrs. Bagnet."

„Overtaler ham?" svarede hun. „Gud velsigne Dem, nej. De kender ikke George. Se engang!" Mrs. Bagnet slap sin Kurv for at pege paa ham med sine bare, brune Hænder. „Der staar han, saa egensindig og bestemt en Mand i fejl Retning, som der nogen Sinde har gjort et menneskeligt Væsen under Himmelen utaalmodig! De kunde lige saa gerne med Deres egne Kræfter tage en Ottefyrretyvepundiger paa Skulderen og eksercere med den som faa den Mand fra en Ting, naar han først har sat sig den i Hovedet. Kender jeg ham maaske ikke?" raabte Mrs Bagnet. „Kender jeg Dem ikke, George? Jeg vil ikke haabe, at De efter alle disse mange Aars Forløb vil faa et nyt Sind imod mig?"

Hendes venskabelige Harme gjorde en eksemplarisk Virkning paa hendes Mand, der flere Gange rystede paa Hovedet ad Rytteren som en tavs Opfordring til at give efter. Imidlertid saa Mrs. Bagnet paa mig, og af hendes Øjnes Spillen kunde jeg se, at hun vilde have mig til at gøre noget, skønt jeg ikke fattede, hvad det var.

„Men jeg har for mange Aar siden holdt op at tale til Dem, gamle Kammerat," sagde Mrs. Bagnet, idet hun pustede lidt Støv af det saltede Flæsk og igen saa paa mig; „og naar Damer og Herrer først lære at kende Dem saa godt, som jeg gør, ville de ogsaa holde op at tale til Dem. Hvis De ikke er for stolt til at modtage en lille Bid Mad, saa er her noget."

„Jeg modtager det og siger mange Tak," svarede Rytteren.

„Naa, saa det gør De dog?" sagde Mrs. Bagnet, der vedblev at brumme godmodig. „Det undrer mig virkelig. Det er sært, at De ikke af bare Egensindighed ogsaa vil

sulte Dem ihjel, det vilde kun ligne Dem. Maaske sætter De Dem det i Hovedet næste Gang.“ Her saa hun atter paa mig, og af de Øjekast, som hun skiftevis kastede paa Døren og paa mig, fattede jeg nu, at hun ønskede, at vi skulde vente paa hende uden for Fængselet. Efter at jeg paa lignende Maade havde meddelt min Formynder og Woodcourt dette, rejste jeg mig.

„Vi haabe, at De vil skifte Mening, Mr. George,“ sagde jeg, „og vi ville atter besøge Dem i Haab om at finde Dem mere fornuftig.“

„Mere taknemmelig, Miss Summerson, kan De ikke finde mig,“ svarede han.

„Men føjeligere, haaber jeg,“ sagde jeg. „Og jeg beder Dem huske paa, at Opklaringen af denne Hemmelighed og Opdagelsen af den virkelige Gerningsmand kan være af yderste Vigtighed ogsaa for andre end Dem selv.“

Han hørte ærbødig paa mig, men uden synderlig at ænse disse Ord, som jeg udtalte vendt lidt bort fra ham, idet jeg gik hen til Døren, mens han, som de sidenefter fortalte mig, iagttog min Højde og Skikkelse, der lige pludselig syntes at interessere ham.

„Det er mærkeligt,“ sagde han. „Og dog forekom det mig dengang saaledes!“

Min Formynder spurgte ham om, hvad han mente.

„Aah, da mit Uheld førte mig hen til den døde Mands Trappe den Aften, han blev myrdet, saa jeg en Skikkelse, der lignede Miss Summerson, gaa forbi mig i Mørket. Jeg var lige ved at tale til den.“

Et Øjeblik følte jeg en saadan Gysen, som jeg hverken før eller senere har følt, og som jeg haaber aldrig oftere at komme til at føle.

„Den gik ned ad Trappen, samtidig med, at jeg gik op ad den,“ sagde Rytteren, „forbi det af Maanen oplyste Vindue og havde en vid, sort Kaabe paa; jeg opdagede en bred Frynse paa den. Men det har intet at gøre med denne

Sag, undtagen at Miss Summerson i dette Øjeblik lignede Skikkelsen saa meget, at jeg kom til at tænke paa den."

Jeg kan ikke forklare mine Følelser i dette Øjeblik; det er nok at sige, at den uklare Forpligtelse, jeg fra først af havde følt til at følge Undersøgelsen, var tiltagen, uden at jeg udtrykkelig havde vovet at gøre mig selv noget Spørgsmaal, og at jeg var harmfuld vis paa, at der ikke var nogen mulig Grund for mig til at være bange.

Da vi vare komne ud af Fængselet, gik vi frem og tilbage et kort Stykke fra Porten, der laa paa et afsides Sted, og vi havde ikke ventet længe, førend Mr. og Mrs. Bagnet ligeledes kom ud og hurtig nærmede sig os.

Der stod en Taare i hver af Mrs. Bagnets Øjne, og hendes Ansigt var rødt og sorgfuldt.

„Jeg lod ikke George mærke, hvad jeg tænkte derom, forstaar De nok, Miss," var hendes første Ord, da hun kom hen til os, „men han er paa en slem Vej, den stakkels gamle Fyr."

„Ikke med Klogskab, Forsigtighed og god Hjælp," svarede min Formynder.

„En Mand som De maa jo bedst vide det, Sir," svarede Mrs. Bagnet, idet hun hurtig tørrede Øjnene med Sømmen af sin Kaabe; „men jeg er urolig for ham. Han har været saa uforsigtig og sagt saa meget, som han aldrig har ment. De edsvorne ville maaske ikke forstaa ham saaledes, som Livsenstræet og jeg gøre. Og saa er der saadan en Mængde slemme Omstændigheder imod ham, og der vil blive bragt saa mange Folk frem til at tale imod ham, og Bucket er saa underfundig."

„Med en brugt Violoncel. Og sagde, han blæste paa Fløjte. Som Dreng," tilføjede Bagnet meget højtidelig.

„Hør, jeg vil sige Dem noget, Miss," sagde Mrs. Bagnet; „og naar jeg siger Miss, mener jeg Dem alle. Kom herhen i Krogen ved Muren, saa skal jeg sige Dem det."

Mrs. Bagnet førte os hen til et mere afsides Sted og

var i Begyndelsen for aandeløs til at blive ved, hvilket fik Bagnet til at sige: „Gamle Tøs. Sig dem det.“

„Ja, Miss,“ vedblev den gamle Tøs, idet hun løste sine Hattebaand for at faa mere Luft. „De kunde lige saa let flytte Dover Kastel som faa George af Pletten i dette Punkt, medmindre De havde en ny Kraft til at bevæge ham med. Og den har jeg opdaget!“

„De er en Perle af en Kone,“ sagde min Formynder. „Bliv ved!“

„Ja hør nu, Miss,“ vedblev hun, idet hun i sin Ivrighed og Bevægelse klappede en halv Snes Gange i Hænderne ved hver Sætning, „det, han siger om, at han ingen Slægtninge har, er noget Snak. De vide ikke, hvor han er; men han ved nok, hvor de ere. Han har flere Gange sagt mere til mig end til nogen anden, og det var ikke for ingenting, at han een Gang talte til min Woolwich om en Moders hvide og rynkede Hoved. Det gælder halvhundrede Pund, at han den Dag havde set sin Moder. Hun lever og maa straks bringes hertil.“

Øjeblikkelig tog Mrs. Bagnet nogle Knappenaale i Munden og begyndte at fæste sine Skørter op lidt oven for den nederste Kant af sin Kaabe, hvilket hun tilendebragte med en overraskende Hurtighed og Færdighed.

„Livsenstræ,“ sagde Mrs. Bagnet, „pas du Børnene, gamle, og giv mig Paraplyen! Jeg tager til Lincolnshire og henter den gamle Dame herind.“

„Men Gud velsigne Konen!“ udbrød min Formynder med Haanden i Lommen. „Hvorledes vil hun komme dertil? Har hun Penge?“

Mrs. Bagnet henvendte sig endnu en Gang til sine Skørter og fremtog en Skindpung, i hvilken hun hastig eftertalte nogle Shillings, og som hun derpaa ganske beroliget lukkede igen.

„Bryd Dem bare aldrig om mig, Miss. Jeg er en Soldats Kone og vant til at rejse paa min egen Maade. Livsenstræ, gamle Dreng,“ her kyssede hun ham, „et til dig

og tre til Børnene. Og nu af Sted til Lincolnshire efter Georges Moder!"

Og hun drog virkelig af Sted, mens vi tre stod og saa ganske forbavsede paa hverandre. Hun skred fremad i sin graa Kaabe med kraftige Skridt, drejede om Hjørnet og var borte.

„Mr. Bagnet," sagde min Formynder, „vil De virkelig lade hende gaa saaledes?"

„Maa saa være," svarede han. „Gik een Gang hjem. Fra en anden Verdensdel. I den samme graa Kaabe. Og med den samme Paraply. Naar den gamle Tøs siger, jeg vil gøre det. Saa gør hun det."

„Da er hun ogsaa lige saa ærlig og ægte, som hun ser ud til," svarede min Formynder, „og det er umuligt at sige mere til hendes Ros."

„Hun er Fanebærer ved Bataillonen Mageløs," sagde Bagnet og saa paa os over sin Skulder, idet han ligeledes gik. „Og der er ikke hendes Lige."

Et og tyvende Kapitel.

Sporet.

Bucket og hans tykke Pegefinger ere under de forhaandenværende Omstændigheder i en dyb Raadslagning med hinanden. Naar Bucket har en Sag af paatrængende Vigtighed under Overvejelse, synes hans tykke Pegefinger at opsvinge sig til samme Værdighed som en spiritus familiaris. Han holder den for Øret, og den tilhvisker ham Oplysninger; han lægger den paa Læberne, og den paabyder ham Tavshed; han gnider sig paa Næsen med den, og den skærper hans Lugtesans; han truer med den ad den skyldige, og den forhekser denne til hans egen Undergang. Augurerne i Opdagelsestemplet forudsige altid, at naar Bu-

cket og denne Finger holde saadanne Konferencer, vil det ikke vare længe, førend man hører tale om en frygtelig Hævner.

For øvrigt blidelig flittig i sine Iagttagelser af den menneskelige Natur, i det hele taget en velvillig Filosof, der ikke er tilbøjelig til at være streng imod Menneskeslægtens Daarskaber, gennemsnuser Bucket et uhyre Antal Huse og strejfer om i en Uendelighed af Gader, tilsyneladende helt vansmægtende af Mangel paa et Formaal. Han er i den venligste Stemning mod sine Kolleger og drikker gerne med de fleste af dem. Han er rundhaandet med sine Penge, forekommende i sit Væsen, uskyldig i sin Samtale — men gennem hans Livs rolige Strøm glider der en Understrøm af Pegefinger.

Tid og Sted kunne ikke binde Bucket. Som det abstrakte Menneske er han her i Dag og borte i Morgen, men højst forskellig fra det, er han her igen den næste Dag. I Aften ser han tilfældigvis paa Jærnslukkeren ved Døren til Sir Leicester Dedlocks Hus i Byen, og i Morgen tidlig vandrer han paa Altanen paa Chesney Wold, hvor engang hin gamle Mand vandrede, hvis Genfærd forsones ved hundrede Guineer. Skuffer, Pulte, Lommer, alt, hvad der har hørt ham til, undersøger Bucket. Nogle Timer senere er han og Romeren ene med hinanden og sammenligne deres Pegefingre.

Det er rimeligt nok, at disse Sysler ere uforenelige med Hjemmets Glæder, men det er vist, at Bucket ikke for Tiden gaar hjem. Skønt han i Almindelighed sætter stor Pris paa at være sammen med sin Kone — en Dame med et medfødt opdagende Snilde, som, naar det var blevet uddannet ved fagmæssig Øvelse, kunde have udrettet store Ting, men nu er bleven staaende paa en Dilettants Standpunkt — holder han sig fjernt fra denne søde Trøst. Mrs. Bucket er med Hensyn til Selskab og Samtale afhængig af deres logerende, der til Lykke er en elskværdig Dame, for hvem hun føler Godhed.

Paa Begravelsesdagen samler en stor Skare sig i Lincolns Inn Fields. Sir Leicester Dedlock overværer personlig Ceremonien; strengt taget, er der kun tre andre menneskelige Væsener med i Følget, nemlig Lord Doodle, William Buffy og den svagelige Fætter, der er bleven tagen med i Tilgift; men Antallet af utrøstelige Kareter er umaadeligt. Pairsskabet yder mere firehjulet Sorg, end man nogen Sinde har set der i Nabolaget. Saa stor er Massen af Vaabenskjolde paa Karetdøre, at man skulde tro, det heraldisk-genealogiske Kollegium havde mistet Fader og Moder ved eet Slag. Hertugen af Foodle sender en glimrende Bygning af Støv og Aske med Sølv Hjulkapsler og Patentaksler, alt af de nyeste Opfindelser, og tre faderløse, seks Fod høje Orme, der staa bagpaa i en Klynge af Jammer. Alle Galakuske i London synes at have faaet Sorg, og hvis hin døde gamle Mand i den rustrøde Dragt ikke har tabt al Smag for Hestekød, hvilket synes umuligt, maa denne blive højlig tilfredsstillet den Dag.

Blandt Bedemændene og Ekvipagerne og Læggene paa saa mange sorgfarvede Ben sidder Bucket rolig skjult i en af de utrøstelige Kareter og iagttager i al Magelighed Folkestimmelen gennem Jalusierne. Han har et skarpt Øje for en Folkestimmel — for hvad har han ikke det? — og idet han ser sig om hist og her, snart fra den ene og snart fra den anden Side af Kareten, nu op til Vinduerne og nu hen imellem Menneskehovederne, undgaar intet ham.

„Naa, saa der er du, min Ægtemage?“ siger Bucket til sig selv, henvendt til Mrs. Bucket, der ved hans Hjælp har faaet Plads paa Trappen til den afdødes Hus. „Du tager dig sandelig meget godt ud, Mrs. Bucket!“

Toget har endnu ikke sat sig i Bevægelse, men venter paa, at Anledningen til det skal blive bragt ud. I den forreste vaabenprydede Karet bruger Bucket sine to tykke Pegefingre til at holde Jalusiet et Haars Bredde aabent, mens han ser ud.

Det taler en hel Del for hans Kærlighed som Ægte-

mand, at han endnu stadig er optaget af Mrs. Bucket. „Naa, saa der er du, min Ægtemage, hvad?“ gentager han mumlende. „Og har din logerende med. Jeg lægger Mærke til dig, Mrs. Bucket; jeg vil haabe, at du har det godt, min Ven!“

Bucket siger ikke mere, men sidder med de opmærksomste Øjne, indtil det ødelagte Gemme for adelige Hemmeligheder bæres ned, — hvor ere alle disse Hemmeligheder nu? Gemmer han dem endnu? Fløj de bort med ham paa hin pludselige Rejse? — og indtil Toget sætter sig i Bevægelse, og Buckets Udsigt forandres. Derpaa sætter han sig i Lave til en magelig Køretur og noterer sig Karetens Udstyrelse for det Tilfælde, at han skulde faa Brug for en saadan Kundskab.

Der er Forskel nok paa Tulkinghorn, som er indelukket i sin sorte Vogn, og paa Bucket, der er indelukket i sin; Forskel nok paa det umaadelige Rum uden for det lille Saar, der har dysset den ene, som skumples saa tungt hen over Stenbroen i Gaderne, i den faste Søvn, og paa det smalle Spor af Blod, der holder den anden i den aarvaagne Tilstand, som ytrer sig i hvert Haar paa hans Hoved! Men det er ens for dem begge; ingen af dem forstyrres af det.

Paa sin ejendommelige, magelige Maade bliver Bucket siddende, til Toget er forbi, og glider ud af Vognen, da den Lejlighed dertil, hvorom han er bleven enig med sig selv, tilbyder sig. Han gaar til Sir Leicester Dedlocks Hus, der for Tiden er ligesom et Hjem for ham, hvor han gaar og kommer til enhver Tid, naar han lyster, hvor han altid er velkommen, hvor han kender hele Personalet og bevæger sig i en gaadefuld stor Atmosfære.

Bucket behøver hverken at banke eller ringe. Han har ladet sig give en Nøgle og kan gaa ind, naar han vil. Idet han gaar gennem Forstuen, siger Merkurius: „Her er igen et Brev til Dem, Mr. Bucket; det er kommet med Posten.“

„Igen et Brev, hvad?“ siger Bucket.

Skulde Merkurius tilfældigvis være fyldt af en længselsfuld Nysgerrighed med Hensyn til Buckets Breve, da er denne snedige Person ikke den Mand, der skal tilfredsstille den. Bucket ser paa ham, som om hans Ansigt var et Perspektiv af flere Miles Længde, og han i al Mageligheid tog det i Øjesyn.

„De skulde ikke have en Daase hos Dem?“ spørger Bucket.

Uheldigvis snuser Merkurius ikke.

„Kunde De ikke skaffe mig en Pris et eller andet Sted fra?“ siger Bucket. „Mange Tak. Det gør intet til Sagen, hvad det er; i den Henseende er jeg ikke kræsen. Mange Tak.“

Efter sindig at have forsynet sig af en Daase, der er bleven laant nedenunder, og gjort mange Ophævelser med at smage paa Tobakken først med den ene og saa med den anden Side af sin Næse, erklærer Bucket efter modent Overlæg, at den er af den rette Sort, og gaar bort med Brevet i Haanden.

Skønt nu Bucket gaar op til det lille Bibliotek inden for det større med et Ansigt som en Mand, der modtager flere Snese Breve om Dagen, staar han dog ikke i nogen udbredt Brevveksling. Han er ingen stor Skribent, men haandterer sin Pen omtrent paa samme Maade, som han haandterer den Politistav, han fører med sig for altid at have den rede, og afskrækker andre fra at brevveksle med ham som den, der er alt for oprigtig og ligefrem i kildne Sager. Desuden har han ofte set Breve gøre Skade, naar de ere blevne fremlagte under et Forhør, og har haft Lejlighed til at opleve, at det var dumt at skrive dem. Af disse Grunde har han meget lidt at gøre med Breve baade som Afsender og som Modtager, og dog har han i de sidste fire og tyve Timer modtaget henved et halvt Dusin.

„Og dette,“ siger Bucket, idet han breder det ud paa Bordet, „er skrevet med samme Haand og indeholder de samme to Ord.“

Hvilke to Ord?

Han drejer Nøglen om i Laasen, løser op for sin, for saa mange skæbnesvangre Brevtaske, lægger et andet Brev ved Siden af det første og læser: „Lady Dedlock“, skrevet med kække Bogstaver i dem begge.

„Ja, ja,“ siger Bucket; „men jeg kunde have tjent Pengene uden denne anonyme Oplysning.“

Efter at have lagt Brevene i Bogen og atter snøret denne til, aabner han Døren, for at hans Middagsmad tillige med en Karaffel Sherry kan blive bragt ind paa en stadselig Bakke. Bucket ytrer ofte i venskabelige Kredse, hvor der ikke findes Tvang, at han holder mere af en Mundfuld af den ægte, mørke, ostindiske Sherry end af noget andet, man kan byde ham. Følgelig fylder og tømmer han sit Glas, idet han smækker med Læberne; men medens han fortsætter sin Nydelse, faar han et Indfald.

Bucket aabner sagte Forbindelsesdøren imellem dette Værelse og det ved Siden af og ser derind. Værelset er tomt, og Ilden næsten udbrændt. Buckets Øje fæster sig, efter at have svævet som en Due omkring i Værelset, paa et Bord, hvorpaa Breve sædvanligvis henlægges, lige som de komme. Flere Breve til Sir Leicester ligge paa det. Bucket gaar nærmere og undersøger Udskrifterne. „Nej,“ siger han, „intet af dem er fra den Haand. Det er kun mig, der skrives til. Jeg kan sige det til Sir Leicester Dedlock i Morgen.“

Dermed vender han tilbage for med god Appetit at ende sit Maaltid og kaldes efter en kort Lur ind i Salen. Sir Leicester har modtaget ham der for flere Aftener siden for at høre, om han har noget at melde. Den svagelige Fætter, der er meget medtagen af Begravelsen, og Volumnia ere til Stede.

Bucket gør tre, tydelig forskellige Buk for disse tre Personer, et hyldende Buk for Sir Leicester, et galant Buk for Volumnia og et genkendende Buk for den svagelige Fætter, til hvem dette ligesom henkastende siger: „De er

en Gadestryger, og De kender mig, og jeg kender Dem.“ Efter at have uddelt disse tre smaa Prøver paa sin Takt gnider Bucket sig i Hænderne.

„Har De noget nyt, Betjent?“ spørger Sir Leicester. „Ønsker De maaske en Samtale med mig i Enrum?“

„Nej, ikke i Aften, Sir Leicester Dedlock, Baronet.“

„Thi min Tid,“ vedbliver Sir Leicester, „staar ganske til Deres Raadighed, for at Lovens fornærmede Majestæt kan blive hævnet.“

Bucket hoster og kaster et Blik paa den sminkede og med sit Perlehalsbaand smykkede Volumnia, som om han ærbødig vilde sige: „De er en smuk Skabning, forsikrer jeg Dem. Jeg har set hundrede styggere paa Deres Alder, det har jeg min Sandten!“

Den skønne Volumnia, der vist godt kender sine Yndigheders humaniserende Indflydelse, holder op at skrive trekantede Billetter og ordner grublende Perlehalsbaandet. Bucket lovpriser i sit stille Sind dette Smykke og finder det højst rimeligt, at Volumnia skriver Digte.

„Dersom jeg ikke,“ vedbliver Sir Leicester, „skulde paa det eftertrykkeligste have indskærpet Dem, Betjent, at bruge hele Deres Dygtighed i denne afskyelige Sag, da ønsker jeg særlig at nytte Lejligheden til at afhjælpe den Forsømmelse, hvori jeg maatte have gjort mig skyldig. Tag intet Hensyn til Omkostningerne. Jeg er forberedt paa at afholde enhver Udgift. De kan ikke under Udførelsen af den Gerning, De har overtaget, paadrage Dem nogen, som jeg ikke er villig til at bære.“

Bucket gør atter Sir Leicesters Buk som Svar paa hans Rundhaandethed.

„Min Sjæl,“ tilføjer Sir Leicester med ædel Varme, „har, som let vil kunne indses, endnu ikke faaet sin Ligevægt tilbage efter den sidste djævelske Tildragelse, og faar den sandsynligvis heller aldrig. Men den er fuld af Harme i Aften, efter at være bleven den Prøvelse underkastet at

maatte overgive en trofast, ivrig og hengiven Tilhængers Levninger til Graven."

Sir Leicesters Røst skælver, og hans graa Haar rejse sig paa hans Hoved. Taarer staa i hans Øjne; den bedste Del af hans Natur er bleven vakt.

„Jeg erklærer højtidelig, at indtil denne Forbrydelse er bleven opdaget og retfærdig straffet, er jeg næsten til Mode, som om der var en Plet paa mit Navn. En Mand, der har ofret mig en stor Del af sit Liv, en Mand, som stadig har siddet ved mit Bord og sovet under mit Tag, gaar fra mit Hus hjem til sit eget og fældes inden en Time, efter at han har forladt mig. Jeg kan ikke sige, om han maaske ikke er bleven forfulgt fra mit Hus, ja maaske fra først af udkaaret som Offer paa Grund af sin Forbindelse med mit Hus, en Forbindelse, som mulig har vakt Formodning om, at han besad større Formue og i det hele taget var en vigtigere Person, end hans egen tarvelige Levemaade gav Grund til at tro. Kan jeg ikke med mine Midler, min Indflydelse og min Stilling bringe samtlige medskyldige i en saadan Forbrydelse for Lyset, da mislykkes det mig at haandhæve min Agtelse for denne Mands Minde og min Troskab mod en Mand, som var trofast imod mig."

Medens han med megen Bevægelse og Alvor afgiver denne Forsikring og ser sig om i Salen, som om han talte til en Forsamling, iagttager Bucket ham med en Værdighed, hvori der, naar denne Tanke ikke var saa formastelig, kunde synes at ligge et Skær af Medlidenhed.

„Dagens Ceremoni," vedbliver Sir Leicester, „dette slaaende Eksempel paa den Agtelse, hvori min afdøde Ven" — han lægger Eftertryk paa Ordet; thi Døden udjævner enhver Forskel — „stod hos Landets Blomst, har, siger jeg, forværret det Stød, jeg har lidt ved denne afskyelige og frække Forbrydelse. Om det saa var min Broder, som havde udøvet den, vilde jeg ikke skaane ham."

Bucket sætter et alvorligt Ansigt op. Volumnia ytrer

om den afdøde, at han var saadan en paalidelig og sød Mand!

„De maa sikkert føle det som et Tab for Dem, Miss," svarer Bucket deltagende. „Han egnede sig ganske til at være et Tab."

Volumnia giver Bucket at forstaa, at hendes følsomme Sjæl er fast besluttet paa aldrig at overstaa det, at hendes Nervesystem er opløst, og at hun ikke nærer mindste Haab om nogen Sinde mere at komme til at smile. Imidlertid lægger hun en trekantet Billet, indeholdende en Beskrivelse af hendes melankolske Tilstand, sammen til hin frygtelige gamle General i Bath.

„Det kan sagtens ryste et skrøbeligt Fruentimmer," siger Bucket sympatisk; „men det gaar nok over igen."

Volumnia ønsker fremfor alt at faa at vide, hvad der gaar for sig? Om man tror at kunne faa denne skrækkelige Soldat overbevist, eller hvad det nu hedder? Om han har medskyldige, eller hvad det nu kaldes i det juridiske Sprog? Og en hel Del mere af et lignende uskyldigt Indhold.

„Ja, ser De, Miss," svarer Bucket og sætter Fingeren i en overtalende Bevægelse — og saa stort er hans medfødte Galanteri, at han nær havde sagt: lille Ven — „det er ikke nogen let Sag at svare paa disse Spørgsmaal for Øjeblikket. Ikke i dette Øjeblik. Jeg har, Sir Leicester Dedlock, Baronet," hvem Bucket i Kraft af hans Vigtighed drager med ind i Samtalen, „forfulgt denne Sag, Morgen, Middag og Aften. Havde jeg ikke faaet et Par Glas Sherry, tror jeg ikke, jeg kunde have lagt mit Hoved saaledes i Blød, som jeg har gjort. Jeg kunde svare paa Deres Spørgsmaal, Miss, men Pligten forbyder det. Sir Leicester Dedlock, Baronet, vil meget snart faa at vide alt, hvad der er blevet opsporet. Og jeg vil haabe, at han vil finde," Bucket sætter atter et alvorligt Ansigt op, „at det er til hans Tilfredshed."

Den svagelige Fætter haaber, at en eller anden Karl vil blive henrettet — for Eksemplets Skyld. Tror, der

hører større Indflydelse til nu for Tiden at skaffe en Mand i Galgen end til at skaffe en Mand en Plads med ti Tusinde om Aaret. Tvivler ikke om, at det — for Eksemplets Skyld — er langt bedre at hænge den urette end slet ingen.

„De kender Livet, Sir, gør De," siger Bucket med en komplimenterende Blinken med sit Øje og en Krumning af sin Finger, „og De kan stadfæste, hvad jeg har sagt til denne Dame. Til Dem er det unødvendigt at sige, at jeg har draget Nytte af de Oplysninger, jeg har indhentet. De forstaar Dem paa, hvad man ikke kan forlange, at en Dame skal forstaa sig paa, og, Gud! især i Deres ophøjede Stilling i Samfundet, Miss," siger Bucket, der bliver ganske rød over atter at have været ved at sige lille Ven.

„Betjenten, Volumnia," siger Sir Leicester, „er sin Pligt tro og har fuldkommen Ret."

Bucket mumler: „Glæder mig at beæres med Deres Bifald, Sir Leicester Dedlock, Baronet."

„I Sandhed, Volumnia," vedbliver Sir Leicester, „det er ikke at give noget godt Mønster til Efterlignelse at gøre Betjenten saadanne Spørgsmaal, som De har gjort ham. Han er den bedste Dommer om sit Ansvar; hans Ansvar er hans Rettesnor. Og det sømmer sig ikke for os, der hjælpe til med at give Lovene, at lægge Hindringer i Vejen for dem, der fuldbyrde dem, eller," tilføjer Sir Leicester meget strengt; thi Volumnia har været i Færd med at tage Ordet, førend han har afrundet sin Sætning, „eller som hævne deres fornærmede Majestæt."

Volumnia forklarer i al Ydmyghed, at hun ikke alene kan forsvare sig mod den Nysgerrighed, som hun har tilfælles med sit Køns letsindige Ungdom, men ogsaa, at hun virkelig er nær ved at dø af Sorg over og Deltagelse for den dyrebare Mand, hvis Tab de alle beklage.

„Meget godt, Volumnia," svarer Sir Leicester, „saa kan De ikke være forsigtig nok."

Bucket benytter en Pause til atter at lade sig høre.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, jeg har intet imod, med Deres Tilladelse og imellem os, at sige denne Dame, at jeg opfatter Sagen som saa noget nær fuldstændig. Det er en smuk Sag — en smuk Sag — og den Smule, der mangler i dens Fuldstændighed, venter jeg at kunne skaffe til Veje om nogle faa Timer.“

„Det glæder mig at høre,“ siger Sir Leicester. „En stor Ære for Dem.“

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, jeg haaber, at det saavel skal gøre mig Ære som vise sig at være tilfredsstillende for alle. Naar jeg skildrer den som en smuk Sag, Miss,“ vedbliver Bucket med et alvorligt Blik paa Sir Leicester, „mener jeg fra mit Synspunkt. Sete fra andre Synspunkter, medføre saadanne Sager altid større eller mindre Ubehageligheder. Meget sælsomme Ting komme til vor Kundskab om Familier, Miss, Ting, som De, Gud velsigne Dem! vilde holde for sande Fænomener!“

Med sit lille uskyldige Skrig tilkendegiver Volumnia, at det vil hun gerne tro.

„Ja, og det endog i fine Familier, i høje Familier, i store Familier,“ siger Bucket, idet han atter alvorlig skotter hen til Sir Leicester. „Jeg har før haft den Ære at være bleven brugt i høje Familier, og De gør Dem ingen Forestilling om — ja, jeg vil endog gaa saa vidt at sige, at ikke engang De, Sir,“ disse Ord henvendes til den svagelige Fætter, „gør Dem nogen Forestilling om det Spil, der undertiden drives.“

Fætteren, der, overvældet af Kedsomhed, har begravet sit Hoved i Sofapuder, gaber: „Meget muligt.“

Sir Leicester, der finder det paa Tiden at lade Betjenten gaa, blander sig her majestætisk i Talen med de Ord: „Meget vel, mange Tak!“ og med en Haandbevægelse, der tilkendegiver ikke alene, at det er ude med Samtalen, men ogsaa, at naar høje Familier forfalde til lave Vaner, maa de selv bære Følgerne, tilføjer han nedladende: „De maa

ikke glemme, Betjent, at jeg er til Deres Raadighed, naar De ønsker det."

Bucket — endnu stadig alvorlig — spørger, om det er belejligt i Morgen tidlig, hvis han kommer saa vidt, som han venter. Sir Leicester svarer: „Enhver Tid er mig lige passende." Bucket gør sine tre Buk og er i Færd med at gaa, da et glemt Punkt falder ham ind.

„Om Forladelse," siger han med dæmpet Stemme, idet han forsigtig vender tilbage, „turde jeg spørge om, hvem der har slaaet Kundgørelsen om Belønningen op paa Trappegangen?"

„Jeg har ladet den slaa op der," svarer Sir Leicester.

„Vilde det være en utilbørlig Frihed, Sir Leicester Dedlock, Baronet, hvis jeg spurgte Dem om Grunden?"

„Aldeles ikke. Jeg valgte Trappegangen som en iøjnefaldende Del af Huset. Jeg tror ikke, at Kundgørelsen kan træde stærkt nok frem for Personalet. Jeg ønsker, at mine Folk skulle gennemtrænges af Forbrydelsens Afskyelighed, Beslutningen om at straffe den og Umuligheden af at undgaa Straffen. Imidlertid, Betjent, har De paa Grund af Deres nøjere Kendskab til Sagen nogen Indvending —"

Bucket ser ingen nu; da Kundgørelsen engang er opslaaet, er det bedst ikke at tage den ned igen. Idet han gentager sine tre Buk, trækker han sig tilbage og lukker Døren ved Volumnias lille Skrig, der tjener til Indledning for hendes Mening, at denne fortryllende rædsomme Person er et sandt Rædselskabinet.

Med sin Lyst til Selskab og sin Lethed til at lempe sig efter alle Samfundsklasser staar Bucket kort efter foran Forstuekaminen, der blusser klart og varmer paa den tidlige Vinteraften, og beundrer Merkurius.

„De holder vist seks Fod og to Tommer?" siger Bucket.

„Tre," siger Merkurius.

„Saa meget? Men De er rigtignok ogsaa bredskuldret i Forhold dertil, saa at De ikke ser saa høj ud. De hører ikke til den tyndbenede Slags. Er De nogen Sinde bleven

modelleret?“ spørger Bucket og lægger et kunstnerisk Udtryk i Retningen af sit Øje og Hoved.

Merkurius er aldrig bleven modelleret.

„Da burde De virkelig lade Dem modellere; en af mine Venner, hvem De snart vil høre omtale som Billedhugger ved det kongelige Kunstakademi, vilde gerne give en køn Skilling for at faa Lov til at aftegne Deres Former. Mylady er nok ude, ikke sandt?“

„Ja, hun er i Middagsselskab.“

„Hun er nok for det meste ude hver Dag?“

„Ja.“

„Det er ikke saa underligt!“ siger Bucket. „Saadan en fin Dame som hun, saa smuk, saa yndig, saa elegant, er ligefrem som en frisk Citron paa et Middagsbord; hun forskønner alt, hvor hun kommer. Var Deres Fader i samme Fag som De?“

Nej.

„Da var min det. Min Fader var først Page, saa Lakaj, derpaa Kældermester, derefter Hushovmester og endelig Værtshusholder. Levede almindelig agtet og døde savnet. Sagde med sit sidste Aandedræt, at den Tid, da han havde tjent, var den hæderligste Del af hans Løbebane, og det var den. Jeg har baade en Broder og en Svoger, som tjene. Har Mylady et godt Sind?“

Merkurius svarer: „Saa godt, som man kan vente det.“

„Ah!“ siger Bucket. „Lidt forkælet? Lidt lunefuld? Naa Herre Gud! Hvad kan man vente andet af Damerne, naar de ere saa smukke som hun? Og holde vi ikke netop derfor saa meget des mere af dem; hvad?“

Med Hænderne i Lommen paa sine lyse, ferskenblomstfarvede Knæbenklæder udstrækker Merkurius sine symmetriske Silkeben med en galant Mands Mine og kan ikke nægte det. Nu høres Lyden af Vognhjul og en voldsom Ringen paa Klokken. „Naar man taler om Solen,“ siger Bucket, „saa skinner den.“

Fløjdørene skydes op, og hun gaar gennem Forstuen.

Endnu meget bleg, er hun klædt i let Sorg og bærer to dejlige Armbaand. Enten er det deres eller Armenes Skønhed, som i Særdeleshed tiltrækker sig Buckets Opmærksomhed. Han ser paa dem med et spejdende Blik og klingrer med noget i sin Lomme — maaske Halvpence.

Da hun i Afstand er bleven ham var, ser hun spørgende paa den anden Merkurius, der har ledsaget hende hjem.

„Mr. Bucket, Mylady."

Bucket gør et Skrabud og træder frem, idet han fører sin spiritus familiaris hen over sin Mundregion.

„Venter De paa at komme til at tale med Sir Leicester?"

„Nej, Mylady, jeg har talt med ham."

„Har De noget at sige mig?"

„Ikke for Øjeblikket, Mylady."

„Har De gjort ny Opdagelser?"

„Nogle faa, Mylady."

Dette er kun i Forbigaaende. Hun standser næppe engang og fejer alene op ad Trappen. Bucket, der gaar hen til det nederste af denne, iagttager hende, mens hun gaar op ad de Trin, ad hvilke den gamle Mand gik ned til sin Grav; forbi morderiske Grupper af Billedstøtter, som med deres Skyggevaaben gentage sig paa Væggen; forbi den trykte Kundgørelse, som hun ser paa, da hun gaar forbi den; derpaa er hun forsvunden.

„Det er virkelig en yndig Kone," siger Bucket, idet han gaar tilbage til Merkurius. „Men hun ser lidt svag ud."

Er heller ikke rigtig stærk, fortæller Merkurius ham. Lider meget af Hovedpine.

Virkelig? Det er Skade! Bucket vilde raade hende til at gaa dygtig. Ja, hun gaar ogsaa, svarer Merkurius. Gaar undertiden i to Timer, naar Hovedpinen er slem. Endog om Aftenen.

„Er De ogsaa vis paa, at De holder seks Fod og tre

Tommer?“ spørger Bucket. „Undskyld, at jeg afbryder Dem et Øjeblik.“

„Der er ikke mindste Tvivl derom.“

„De er saa godt bygget, at jeg ikke vilde have troet det. Skønt Garderne regnes for at være smukke Folk, ere de dog saa klejne af Bygning. — Saa hun spadserer om Aftenen? Dog vel kun, naar det er Maaneskin?“

Ja vel. Naar det er Maaneskin. Naturligvis. Aa, naturligvis! Fortrolighed og Enighed paa begge Sider.

„Selv gaar De nok ikke meget?“ siger Bucket. „De har sagtens ikke synderlig Tid dertil?“

Desuden holder Merkurius ikke af at gaa. Foretrækker at gøre sig Bevægelse til Vogns.

„Det forstaar sig,“ siger Bucket. „Det er noget andet. Nu, da jeg husker mig om,“ siger Bucket, medens han varmer sine Hænder og ser velbehagelig paa Luen, „var hun nok ude at spadsere samme Aften, som denne Historie gik for sig?“

„Ganske rigtigt! Jeg lukkede hende ind i Haven paa den anden Side af Gaden.“

„Og forlod hende der. Ja, det gjorde De. Jeg saa Dem gøre det.“

„Da saa jeg ikke Dem,“ siger Merkurius.

„Jeg havde Hastværk, jeg vilde besøge en gammel Tante, som bor i Chelsea — den næstnæste Dør fra det oprindelige gamle Kaffehus — halvfemsindstyve Aar er den gamle Dame, ugift og har lidt Formue. Ja, jeg kom tilfældigvis forbi. Lad mig se, hvad kunde Klokken vel være? Den var ikke ti.“

„Halv ti.“

„De har Ret, det var den. Og tager jeg ikke fejl, var Mylady indhyllet i en vid, sort Kaabe med en bred Frynse om?“

„Det var hun naturligvis.“

Det var hun naturligvis. Bucket maa vende tilbage til et lille Arbejde ovenpaa; men han maa først veksle et

Haandtryk med Merkurius til Tak for hans behagelige Konversation, og vil han — det er alt, hvad han forlanger — vil han, naar han faar en halv Time tilovers, tænke paa at skænke Billedhuggeren ved Akademiet den til begge Parters gensidige Fordel?

To og tyvende Kapitel.

En Mine sprænges.

Vederkvæget af Søvnen, staar Bucket tidlig op om Morgenen og laver sig til en Mønstring. Fikset op ved Hjælp af en ren Skjorte og en vaad Haarbørste — et Instrument, hvormed han ved højtidelige Lejligheder glatter de tynde Lokker, han har tilbage efter et Liv, fuldt af anstrengende Studier — spiser Bucket en Frokost, der bestaar af to Stykker Lammekarbonade, Te, Æg, ristet Brød og Marmelade i et tilsvarende Forhold som Grundlag til at bygge videre paa. Efter ret at have gjort sig til gode med disse styrkende Sager og i al Stilhed konfereret med sin spiritus familiaris, beder han i Fortrolighed Merkurius om „godhedsfuldt at sige Sir Leicester Dedlock, Baronet, at hvis han ser sig i Stand til at tale med mig, ser jeg mig i Stand til at komme til ham.“ Han faar den naadige Besked, at Sir Leicester om ti Minutter vil være færdig med sin Paaklædning og modtage Bucket i Biblioteket; og Bucket gaar da til dette Gemak, hvor han stiller sig foran Kaminen med Fingeren paa Hagen og ser paa de brændende Kul.

Tankefuld er Bucket, som den Mand nok kan være, der har et vigtigt Arbejde for, men fattet, tillidsfuld og sikker i sin Sag. Efter Udtrykket i hans Ansigt at dømme kunde man holde ham for en berømt Whistspiller, der skal spille om en høj Indsats — hundrede Guineer f. Eks. — og vel har Spillet i Haanden, men tillige skal hævde sin An-

seelse ved at spille sine Kort lige til det sidste paa den mesterligste Maade. Bucket er ikke det mindste ængstelig eller forvirret, da Sir Leicester træder ind, men iagttager stiltiende Baronetten, idet denne langsomt nærmer sig sin Lænestol, med den samme Værdighed som i Gaar.

„Det gør mig ondt at have ladet Dem vente, Betjent; men jeg er staaet noget sildigere op end ellers i Dag. Jeg er ikke rigtig rask. Den Spænding og Harme, hvoraf jeg nylig har lidt, have været mig for stærke. Jeg er tilbøjelig til at faa Podagra;“ Sir Leicester havde nær sagt, smaa Upasseligheder og havde ogsaa sagt dette til enhver anden; men Bucket kender aabenbart Sammenhængen; „og nylig indtrufne Omstændigheder have kaldt den frem.“

Idet han sætter sig med megen Møje og et Udtryk af Smerte, kommer Bucket lidt nærmere og bliver staaende med en af sine store Hænder paa Bordet.

„Jeg ved ikke, Betjent,“ siger Sir Leicester, idet han løfter sine Øjne op mod hans Ansigt, „om De ønsker, at vi skulle være ene; det maa De ganske raade for. Ønsker De det, godt og vel. Hvis ikke, vilde det interessere Miss Dedlock —“

„Ja, Sir Leicester Dedlock, Baronet,“ svarer Bucket, med sit Hoved overtalende paa den ene Side og sin Pegefinger hængende ved det ene Øre som en Ørenring, „vi kunne i dette Øjeblik ikke være for meget i Enrum. De vil straks indse, at vi ikke kunne være for meget i Enrum. En Dame, især en Dame i Miss Dedlocks ophøjede Stilling i Samfundet, kan under ingen Omstændigheder være mig andet end behagelig; men uden Hensyn til mig selv, maa jeg tage mig den Frihed at forsikre Dem, at jeg ved, at vi ikke kunne være for meget i Enrum.“

„Det er tilstrækkeligt.“

„Jeg er saa vis derpaa,“ vedbliver Bucket, „at jeg var i Færd med at udbede mig Deres Tilladelse til at dreje Nøglen om i Laasen.“

„Meget gerne.“ Behændig og sagte iværksætter Bucket

denne Forsigtighedsforanstaltning, idet han lægger sig et Øjeblik paa Knæ for at sætte Nøglen saaledes i Laasen, at ingen kan titte ind udefra.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet; jeg sagde i Gaar Aftes, at jeg kun manglede meget lidt i at have denne Sag fuldstændig. Jeg har nu fuldstændiggjort den og samlet Beviser imod den Person, som har udøvet Forbrydelsen."

„Imod Soldaten?"

„Nej, Sir Leicester Dedlock; ikke mod Soldaten."

Sir Leicester ser forbavset ud og spørger: „Er Manden arresteret?"

Bucket svarer ham efter et Ophold: „Det er en Kvinde."

Sir Leicester lægger sig tilbage i sin Stol og udbryder aandeløs: „Gode Gud!"

„Sir Leicester Dedlock, Baronet," begynder Bucket, idet han bøjer sig over ham, med den ene Haand paa Bordet, og idet han bruger Pegefingeren paa den anden paa en udtryksfuld Maade, „det er min Pligt at forberede Dem paa en Række Omstændigheder, som kunne, ja jeg gaar endog saa vidt at sige, som ville volde Dem en Rystelse. Men De er en Gentleman, og jeg ved, hvad en Gentleman er, og hvad en Gentleman er i Stand til. Forestaar der Dem et Slag, saa tænker De naturligvis paa Deres Familie. De spørger Dem selv, hvorledes alle Deres Forfædre lige op til Julius Cæsar — for ikke for Øjeblikket at gaa længere tilbage end til ham — vilde have baaret dette Slag; De mindes Snese af dem, som vilde have baaret det godt, og De bærer det selv godt for deres Skyld og for at hævde Familiens Ære. Det er saaledes, De tænker, og det er saaledes, De handler, Sir Leicester Dedlock, Baronet."

Sir Leicester, der ligger bagover i sin Stol og griber fat om Armene paa den, sidder og ser paa ham med et forstenet Ansigt.

„Idet jeg nu," vedbliver Bucket, „saaledes forbereder Dem, maa det være mig tilladt tillige at bede Dem om ikke noget Øjeblik at være urolig over, hvad jeg har faaet

at vide. Jeg ved saa meget om saa mange Personer, baade høje og lave, at en Smule Kundskab mere eller mindre ikke har det ringeste at betyde. Jeg tror ikke, at der gives noget Træk paa Brættet, som vilde overraske mig; og om jeg ved, at dette eller hint Træk er blevet gjort, er en aldeles ligegyldig Sag, da ethvert muligt Træk — forudsat, at det gøres i en fejl Retning — ifølge min Erfaring er sandsynligt. Derfor er det, at jeg siger, at De ikke maa gaa hen og lade Dem bringe ud af Ligevægt, fordi jeg kender noget til Deres Familieanliggender."

„Jeg takker Dem, fordi De forbereder mig," svarer Sir Leicester efter en Pause og uden at røre Haand, Fod eller Ansigtstræk, „jeg vil ikke haabe, at det er nødvendigt, skønt jeg gerne vil indrømme, at det er vel ment. Vær saa god at blive ved og," Sir Leicester synes at gyse tilbage for Skyggen af hans Skikkelse, „og tag Dem en Stol, hvis De ikke har noget imod det."

Ikke det mindste. Bucket henter en Stol og formindsker sin Skygge. „Med denne korte Indledning, Sir Leicester Dedlock, Baronet, kommer jeg til Sagen. Lady Dedlock —"

Sir Leicester rejser sig i Sædet og stirrer barsk paa ham. Bucket sætter, som et formildende Middel, Fingeren i Bevægelse.

„Lady Dedlock, ser De, bliver almindelig beundret. Det bliver hendes Naade; hun bliver almindelig beundret."

„Jeg vilde meget foretrække, Betjent," svarer Sir Leicester stift, „at Myladys Navn ganske udelodes af denne Samtale."

„Det vilde jeg med, men — det er umuligt."

„Umuligt?"

Bucket ryster paa sit ubarmhjertige Hoved.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, det er aldeles umuligt. Det, jeg har at sige, vedrører netop hendes Naade. Hun er den Tap, hvorom alting drejer sig."

„Betjent," svarer Sir Leicester med glødende Øjne og dirrende Læber, „De kender Deres Pligt. Gør Deres Pligt,

men vogt Dem for at overskride den. Jeg taaler det ikke. Jeg vilde ikke kunne udholde det. De bringer Myladys Navn i denne Forbindelse paa Deres eget An- og Tilsvar. Myladys Navn bør ikke letsindig bruges af almindelige Mennesker."

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, jeg siger, hvad jeg maa sige, og ikke mere."

„Jeg haaber, at det vil vise sig saaledes. Meget vel. Bliv ved, bliv ved."

Idet Bucket betragter de harmfulde Øjne, som nu undgaa ham, og den harmfulde Skikkelse, der skælver fra Hoved til Fod, men dog stræber at være rolig, føler han sig for med sin Pegefinger og vedbliver.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, min Pligt byder mig at underrette Dem om, at den afdøde Mr. Tulkinghorn i lang Tid nærede Mistillid og Mistanke til Lady Dedlock."

„Havde han vovet at lade sig i mindste Maade forstaa dermed til mig — hvilket han aldrig gjorde — havde jeg selv dræbt ham!" udbryder han og slaar i Bordet med sin Haand. Men endog midt i denne Hede og Harme afbryder han sig selv, standset af Buckets kløgtige Øjne, idet denne langsomt bevæger sin Pegefinger og med en Blanding af Fortrolighed og Taalmodighed ryster paa Hovedet.

„Den afdøde Mr. Tulkinghorn var tavs og forsigtig, og hvad han egentlig tænkte paa fra Begyndelsen af, tør jeg ikke ganske paatage mig at sige. Men jeg ved af hans egen Mund, at han i lang Tid havde Lady Dedlock mistænkt for af en Haandskrift, som hun havde set her i dette Hus og paa en Tid, da De selv var til Stede, at have opdaget Tilværelsen af en meget fattig Person, der havde været hendes Elsker, førend De friede til hende, og burde have været hendes Mand;" Bucket standser og gentager sindig, „burde have været hendes Mand; derom er der ikke mindste Tvivl. Jeg ved af hans egen Mund, at da denne Person kort efter døde, havde Mr. Tulkinghorn Lady Dedlock mistænkt for at have besøgt hans usle Logi og hans endnu uslere Grav, ene og hemmelig. Jeg ved af mine egne

Undersøgelser og af mine egne Øjne og Øren, at Lady Dedlock gjorde et saadant Besøg i sin Kammerpiges Klæder; thi Mr. Tulkinghorn brugte mig til at se hendes Naade efter i Sømmene — undskyld, at jeg bruger det Udtryk, vi i Almindelighed bruge — og jeg saa hende ogsaa for saa vidt fuldstændig efter i Sømmene. Jeg konfronterede Pigen i Kontoret i Lincolns Inn Fields med et Vidne, der havde været Lady Dedlocks Vejviser, og der kunde ikke være Skygge af Tvivl tilbage om, at hun uden den unge Piges Vidende havde taget hendes Klæder paa. Jeg søgte i Gaar at bane Vejen en Smule for disse ubehagelige Meddelelser ved at sige, at der undertiden foregik meget besynderlige Ting, selv i høje Familier. Alt dette er foregaaet i Deres egen Familie og med Deres egen Gemalinde. Det er min Overbevisning, at Mr. Tulkinghorn var optaget af disse Undersøgelser lige til sin Dødstime, og at der endnu hin Aften i den Anledning var ondt Blod mellem ham og Lady Dedlock. Forehold nu Lady Dedlock dette, Sir Leicester Dedlock, og spørg hendes Naade, om hun ikke, efter at han havde forladt hende, gik, iført en vid, sort Kaabe med en bred Frynse om, til hans Kontor for at tale yderligere med ham.“

Sir Leicester sidder som en Billedstøtte og stirrer paa den grusomme Pegefinger, der sonderer hans Hjertes Livsblod.

„Forehold hendes Naade dette, Sir Leicester Dedlock, Baronet, fra mig, Inspektør Bucket af Opdagelsespolitiet. Og skulde hendes Naade gøre Vanskeligheder med at indrømme det, saa sig hende, at det ikke nytter noget; at Inspektør Bucket ved det og ved, at hun gik forbi Soldaten, som De kaldte ham — skønt han nu ikke længer staar i Tjenesten — og ved, at hun ved, at hun gik forbi ham paa Trappen. Naa, Sir Leicester Dedlock, Baronet, hvorfor fortæller jeg Dem nu alt dette?“

Sir Leicester, der har bedækket sit Ansigt med sine Hænder, giver sig Luft i en Stønnen og beder ham standse

et Øjeblik. Lidt efter lidt tager han Hænderne bort og overholder saaledes sin Værdighed og ydre Ro, skønt der ikke er mere Farve i hans Ansigt end i hans hvide Haar, saa at Bucket bliver lidt bange for ham. Der er noget frossent og stift i hans Væsen, foruden dettes sædvanlige Skal af Hovmod, og Bucket mærker snart en usædvanlig Langsomhed i hans Tale og nu og da en underlig Vanskelighed ved at begynde, der faar ham til at udstøde uartikulerede Lyd. Med saadanne Lyd bryder han nu Tavsheden, men faar dog snart saa megen Magt over sig selv, at han kan sige, at han ikke fatter, hvorfor en saa trofast og ivrig Mand som den afdøde Tulkinghorn ikke skulde have meddelt ham noget om denne smertelige, denne sørgelige, denne uventede, denne overvældende, denne utrolige Efterretning.

„Forehold ligeledes hendes Naade dette, Sir Leicester Dedlock, Baronet," svarer Bucket, „og lad hende forklare det. De vil da erfare, at jeg skulde tage meget fejl, hvis det ikke havde været Mr. Tulkinghorns Hensigt at meddele Dem det hele, saa snart han mente, at Tidens Fylde var kommen, og at han havde givet hendes Naade dette at forstaa. Han kunde jo have villet meddele det den samme Morgen, da jeg undersøgte hans Lig. De ved ikke, hvad jeg agter at sige og gøre om fem Minutter fra dette Øjeblik, Sir Leicester Dedlock, Baronet, og hvis jeg nu pludselig blev revet bort, saa vilde De dog maaske undre Dem over, at jeg ikke havde gjort det, ikke sandt?"

Sandt. Sir Leicester, der med en vis Møje undgaar hine paatrængende Lyd, siger: „Sandt." I det samme høres en høj Larm af Stemmer i Forstuen. Efter at have lyttet, gaar Bucket hen til Døren, aabner den sagte og lytter igen. Derpaa trækker han Hovedet til sig og hvisker hastig, men rolig: „Sir Leicester Dedlock, Baronet, denne ulykkelige Familiehistorie er kommen ud, som jeg ventede, at den vilde, eftersom den afdøde Mr. Tulkinghorn blev kaldt saa pludselig bort. Den eneste Udvej til at faa den neddysset,

er at lade disse Folk, der nu skændes med Deres Tjenere, komme herind. Vilde De have noget imod — for Familiens Skyld — at blive siddende ganske stille, medens jeg ser dem efter i Sømmene? Og vil De nikke en Gang imellem, naar jeg synes at bede Dem om det?"

Sir Leicester svarer utydelig: „Betjent, gør, hvad De vil!" Og med et Nik og en skarpsindig Krumning af Pegefingeren glider Bucket ned i Forstuen, hvor Stemmerne snart dø hen. Han er ikke længe om at vende tilbage med Merkurius og en anden, ligeledes pudret og med ferskenblomstfarvede Knæbenklæder smykket Guddom; de bære en Bærestol, hvori der sidder en affældig gammel Mand, imellem sig. En Mand til og to Fruentimmer komme bagefter. Efter at Bucket i en venlig og utvungen Tone har befalet Merkurerne at sætte Stolen paa Gulvet, lader han dem gaa og lukker atter Døren. Sir Leicester ser paa dette Angreb paa hans hellige Enemærker med en iskold Stirren.

„De kende mig maaske, mine Herrer," siger Bucket i en fortrolig Tone. „Jeg er Inspektør Bucket af Opdagelsespolitiet, er jeg, og dette," her stikker han den øverste Ende af sin bekvemme lille Politistav frem af Brystlommen, „er min Hjemmel. De ønskede at se Sir Leicester Dedlock, Baronet. Godt! Her se De ham, og De maa vide, at det ikke er enhver, hvem denne Ære indrømmes. Deres Navn, gamle Herre, er Smallweed; jeg kender det godt."

„Naa ja, De har aldrig hørt noget ondt om det!" raaber Smallweed med skingrende Stemme.

„De skulde tilfældigvis ikke vide, hvorfor Svinet blev slagtet?" spørger Bucket med et fast Blik, men uden at blive hidsig.

„Nej."

„Aa, det blev slagtet, fordi det havde for meget af Munden. Bring Dem ikke i den samme Stilling, det vilde ikke være Dem værdigt. De plejer maaske at omgaas med døve Folk?"

„Ja, min Kone er døv."

„Det forklarer, hvorfor De stemmer Deres Røst saa højt. Men da hun ikke er her til Stede, saa stem den et Par Oktaver lavere, og jeg vil ikke alene takke Dem, men det vil ogsaa klæde Dem bedre. Denne anden Mand er nok i Prækefaget, ikke sandt?“

„Hans Navn er Chadband,“ siger Smallweed og taler fra nu af i en langt mere dæmpet Tone.

„Havde engang en Ven og Kollega af samme Navn,“ siger Bucket og rækker Haanden frem, „og synes følgelig godt om det. Mrs. Chadband formodentlig?“

„Og Mrs. Snagsby,“ tilføjer Smallweed.

„Manden Papirhandler og en af mine meget gode Venner,“ siger Bucket. „Elsker ham som en Broder! — Naa, hvad er der da paa Færde?“

„Mener De, hvorfor vi ere komne?“ spørger Smallweed, lidt modfalden over denne pludselige Vending.

„Ah, De ved, hvad jeg mener. Lad os da her i Overværelse af Sir Leicester Dedlock, Baronet, høre, hvad der er paa Færde. Naa!“

Smallweed vinker ad Chadband og raadfører sig et Øjeblik hviskende med ham. Chadband siger højt: „Ja; De først,“ og trækker sig tilbage til sin forrige Plads.

„Jeg var Mr. Tulkinghorns Ven og Klient,“ piber Bedstefader Smallweed, „og gjorde Forretninger med ham. Jeg havde Nytte af ham, og han Nytte af mig. Krook, der er død og borte, var min Svoger. Han var kødelig Broder til en Brandstok af en Skade — med andre Ord, til min Kone. Jeg arvede alle Krooks Efterladenskaber. Jeg undersøgte alle hans Papirer og Effekter. De bleve alle gravede op i mit Paasyn. Der fandtes en Pakke Breve, der havde tilhørt en afdød Person og laa skjulte længst inde paa en Hylde i Lady Janes Seng — hans Kats Seng. Han skjulte alle Slags Ting paa alle mulige Steder. Mr. Tulkinghorn ønskede at faa dem og fik dem ogsaa, men jeg havde først set dem igennem. Jeg er Forretningsmand og kiggede i dem. Det var Breve fra den logerendes Kæreste, der under-

skrev sig Honoria. Ak Gud, Honoria er intet almindeligt Navn, vel? Der er ingen Dame her i Huset, som underskriver sig Honoria, vel? Aa nej, det tror jeg ikke; nej, det tror jeg ikke! Og heller ikke med den samme Haand maaske? Aa nej, det tror jeg ikke!"

Her faar Smallweed midt i sin Triumf et Anfald af Hoste og afbryder sin Tale med det Udraab: „O Himmel! Aa Gud! Jeg bliver rystet i Stykker!"

„Naa," siger Bucket efter at have ventet, til han er kommen til sig selv igen, „dersom De nu er færdig til at sige noget, der vedkommer Sir Leicester Dedlock, Baronet, saa sidder denne Herre der, som De ser."

„Har jeg ikke allerede sagt det, Mr. Bucket?" udbryder Smallweed. „Vedkommer det ikke denne Herre? Komme Kaptajn Hawdon og hans evig elskende Honoria og deres Barn oven i Købet maaske ikke ham ved? Naa, jeg vil vide, hvor disse Breve ere. Det vedkommer mig, selv om det ikke vedkommer Sir Leicester Dedlock. Jeg vil vide, hvor de ere. Jeg vil ikke have, at de saaledes i al Stilhed skulle forsvinde. Jeg overlod dem til min Ven og Konsulent, Mr. Tulkinghorn, ikke til nogen anden."

„Men han betalte Dem jo for dem, ved De nok, og det meget ordentlig," siger Bucket.

„Det bryder jeg mig ikke om. Jeg vil vide, hvem der har faaet dem. Og jeg vil sige Dem, hvad vi fordre — hvad vi alle sammen her fordre. Vi fordre større Anstrengelser og flere Undersøgelser af dette Mord. Vi vide, hvem der var delagtig i det, og hvor Bevæggrunden laa skjult, og De har ikke gjort nok. Hvis George, denne Landstryger af en Dragon, har haft Del i det, saa var han kun medskyldig i det og sat ud derpaa. De ved saa godt som nogen, hvad jeg mener."

„Nu vil jeg sige Dem noget," siger Bucket, der øjeblikkelig forandrer sit Væsen, idet han gaar tæt hen til ham og lægger en Tryllekraft i sin Pegefinger, „jeg vil være fordømt, om jeg taaler, at noget menneskeligt Væsen

i Verden ødelægger min Sag eller saa meget som en halv Sekund griber ind i den. De fordrer større Anstrengelser og flere Undersøgelser? Det fordrer De? Ser De denne Haand, og tror De ikke, at jeg ved, naar det er Tid at strække den ud og lægge den paa den Arm, der løsnede hint Skud?"

Saa stor er denne Mands frygtede Magt og saa frygtelig tydeligt er det, at det ikke er et tomt Praleri af ham, at Smallweed begynder at gøre Undskyldninger. Bucket lader sin pludselige Harme fare og afbryder ham.

„Hvad jeg vil raade Dem til, er, at De ikke bryder Deres Hoved med dette Mord. Det er min Sag. Hold De Øje med Aviserne, og det skal ikke undre mig, om De med det første faar noget at læse derom, naar De ser Dem godt for. Og saa er der disse Breve. De ønsker at vide, hvem der har faaet dem. Det kan jeg gerne sige Dem. Jeg har faaet dem. Er det denne Pakke?"

Smallweed ser med graadige Blikke paa den lille Pakke, som Bucket tager frem af en gaadefuld Del af sin Frakke, og indrømmer, at det er den samme.

„Hvad mere har De at sige?" spørger Bucket. „Men luk bare ikke Deres Mund alt for højt op, for De ser slet ikke smuk ud, naar De gør det."

„Jeg forlanger fem Hundrede Pund."

„Nej, De gør ikke; De mener halvhundrede."

Det viser sig imidlertid, at Smallweed virkelig mener fem Hundrede.

„Jeg maa da sige Dem, at det af Sir Leicester Dedlock, Baronet, er mig overdraget at tage denne ubetydelige Sag — dog uden at indrømme eller love noget — under Overvejelse," siger Bucket; Sir Leicester bøjer mekanisk sit Hoved; „og De opfordrer mig til at tage et Forslag om fem Hundrede Pund under Overvejelse. Det er jo et aldeles urimeligt Forslag. To Gange halvhundrede vilde allerede være galt nok, men dog altid bedre. Vil De derfor ikke hellere lade det blive ved to Gange halvhundrede?"

Smallweed er aldeles overbevist om, at han helst ikke vil lade det blive derved.

„Saa," siger Bucket, „ville vi høre Mr. Chadband. Gud, mangen en Gang har jeg hørt min Kollega af dette Navn, og en mere maadeholden Mand, end han i enhver Henseende var, har jeg aldrig truffet paa."

Paa denne Opfordring træder Chadband frem, og efter en Smule slesk Smilen og en Smule Tranpresning med de indvendige Flader af sine Hænder ytrer han sig, som følger:

„Mine Venner, vi — min Hustru Rachel og jeg — ere her i de riges og de stores Boliger. Hvorfor ere vi her i de riges og de stores Boliger, mine Venner? Er det, fordi vi ere indbudne? Er det, fordi vi ere indbudne til at holde Gilde med dem, fordi vi ere indbudne til at fryde os med dem, fordi vi ere indbudne til at spille paa Lut med dem, fordi vi ere indbudne til at danse med dem? Nej. Hvorfor ere vi da her, mine Venner? Ere vi i Besiddelse af en syndig Hemmelighed, og forlange vi Korn og Vin og Olie — eller, hvad der omtrent er det samme, Penge — for at dølge den? Sandsynligvis, mine Venner."

„De er Forretningsmand, er De," svarer Bucket meget opmærksomt, „og følgelig vil De sige, hvad Deres Hemmelighed er. De har Ret. Det er det bedste, De kan gøre."

„Lader os derfor, min Broder," siger Chadband med et snedigt Øjekast, „skride dertil i en Kærlighedens Aand. Rachel, min Hustru, træd frem!"

Den mere end villige Mrs. Chadband træder saaledes frem, at hun puffer sin Mand til Side og ser paa Bucket med et haardt, truende Smil.

„Da De ønsker at vide, hvad vi ville," siger hun, „vil jeg sige Dem det. Jeg deltog i Opdragelsen af Miss Hawdon, hendes Naades Datter. Jeg tjente hos hendes Naades Søster, der tog sig den Skam, hendes Naade havde bragt over hende, meget nær og foregav, endog for hendes Naade, at Barnet havde været dødfødt, hvilket det ogsaa næsten var. Men det lever, og jeg kender det." Med disse Ord, et

Smil og et bittert Eftertryk paa Ordene „hendes Naade“ lægger Mrs. Chadband Armene over Kors og ser uforsonlig paa Bucket.

„Jeg tænker nu,“ svarer denne, „at De venter Dem en Tyvepunds Note eller en Foræring af omtrent samme Værdi.“

Mrs. Chadband smiler kun og svarer ham haanlig, at han kan „tilbyde“ tyve Pence.

„Min Ven Papirhandlerens gode Kone derhenne,“ siger Bucket og lokker Mrs. Snagsby frem med Fingeren. „Hvad er Deres Ærinde?“

Mrs. Snagsby hindres i Begyndelsen af Taarer og Klager fra at meddele sit Ærindes Natur; men efterhaanden kommer det paa en forvirret Maade for Lyset, at hun er en af Krænkelser og Fornærmelser overvældet Kone, hvem Snagsby stadig har skuffet, forladt og søgt at holde i Uvidenhed, og hvis væsentligste Trøst i alle hendes Trængsler har været den Sympati, hun havde fundet hos den afdøde Tulkinghorn, der havde ytret saa megen Deltagelse for hende, da han engang i hendes mensvorne Mands Fraværelse havde indfundet sig i Cooks Court, at hun siden stadig havde betroet ham sine Sorger. Alle, viser det sig, have, med Undtagelse af det tilstedeværende Selskab, komplotteret imod Mrs. Snagsbys Fred. Der er nu Guppy, Kontorist hos Kenge & Carboy, der først havde været saa aaben som Middagssolen, men pludselig blev saa indesluttet som Midnatten, utvivlsomt under Paavirkning af Snagsbys Bestikkelser og Overtalelser. Og saa er der Weevle, Guppys Ven, der af samme Aarsag logerede saa gaadefuldt oppe i en Gyde. Og der var den afdøde Krook og den afdøde Nimrod og den afdøde Jo, og de havde „alle sammen været med i det.“ Hvori, siger Mrs. Snagsby ikke udtrykkelig; men hun ved, at Jo var Snagsbys Søn, ved det „saa godt, som om det var blevet udbasunet med en Trompet,“ og hun fulgte Snagsby i Hælene, da han sidste Gang besøgte Drengen, og naar han ikke var hans Søn, hvorfor vilde han saa besøge ham? Hendes eneste Arbejde havde i længere

Tid kun været at følge Snagsby i Hælene overalt, frem og tilbage, op og ned, og at lægge mistænkelige Omstændigheder sammen — og enhver Omstændighed, som var indtruffen, havde været meget mistænkelig; og paa den Maade havde hun Nat og Dag forfulgt sit Formaal, at opdage og knuse sin falske Ægtefælle. Derved var det sket, at hun havde bragt Chadbands sammen med Tulkinghorn og talt med Tulkinghorn om Guppys forandrede Væsen og tilfældigvis gjort sit til at bringe de Omstændigheder, hvori det tilstedeværende Selskab er interesseret, for Lyset, mens hun endnu stadig er paa den brede Landevej, der skal ende med Snagsbys fuldstændige Blottelse og en Skilsmisse. Alt dette er Mrs. Snagsby som en krænket Hustru, som Mrs. Chadbands Veninde og Chadbands Ven og som den, der sørger over den afdøde Tulkinghorn, kommen for at bevidne under Fortrolighedens Segl med al mulig Forvirring og alle mulige og umulige Forviklinger, men uden at have noget pekuniært Øjemed eller nogen anden Plan eller Hensigt end den nævnte, idet hun her, som overalt, medbringer sin egen tykke Atmosfære af Støv fra sin Skinsyges uophørlig snurrende Mølle.

Under denne Indledning, der varer temmelig længe, konfererer Bucket, der med et eneste Blik har gennemskuet Mrs. Snagsbys gennemsigtige Vineddike, med sin Dæmon og skænker Chadbands og Smallweed sin skarpeste Opmærksomhed. Sir Leicester Dedlock er ubevægelig med det samme Islag paa sig, alene med Undtagelse af, at han et Par Gange ser paa Bucket, som om han blandt hele Menneskeslægten kun stolede paa denne Politiofficiant.

„Meget vel," siger Bucket. „Nu forstaar jeg Dem, ser De, og da det af Sir Leicester Dedlock, Baronet, er mig overdraget at bringe denne ubetydelige Sag i Orden," her nikker Sir Leicester atter mekanisk for at stadfæste denne Erklæring, „kan jeg skænke den min upartiske og fuldstændige Opmærksomhed. Jeg vil nu slet ikke hentyde til et Komplot for at udpresse Penge eller til noget af den Slags,

da vi alle sammen ere erfarne Mænd og Kvinder, og det er vor Hensigt at komme ud af det i Mindelighed. Men jeg vil sige Dem, hvad der virkelig undrer mig; det undrer mig, at De kunde tænke paa at gøre saadan en Støj nede i Forstuen. Det var saa ganske imod Deres egen Fordel. Det er det, jeg ikke kan fatte."

„Vi vilde ind," siger Smallweed.

„Ja naturligvis vilde de ind," indrømmer Bucket ligefrem; „men at en gammel Mand i Deres Alder — der virkelig kan kaldes ærværdig, læg vel Mærke til det! — hvis Forstand, som jeg slet ikke tvivler om, maa være bleven skærpet ved Tabet af hans Lemmer, idet hele hans Livskraft derved har sat sig fast i hans Hoved, at saadan en Mand, siger jeg, ikke tænker paa, at naar han ikke kan holde en Sag som denne saa hemmelig som mulig, er den ikke en Bønne værd for ham, det er højst underligt! De ser selv, at Deres Hidsighed er løben af med Dem, og derfor har De tabt Terræn."

„Jeg sagde kun, at jeg ikke vilde gaa, medmindre en af Tjenerne først gik op til Sir Leicester Dedlock," svarede Smallweed.

„Ganske rigtigt! Der var det, at Deres Hidsighed løb af med Dem. Hold den en anden Gang bedre i Tømme, saa tjener De Penge. Skal jeg ringe paa Tjenerne, for at de kunne bære Dem ned?"

„Naar skulle vi høre mere om dette?" spørger Mrs. Chadband alvorlig.

„Gud glæde Deres Hjerte, hvilket ægte Fruentimmer De dog er! Altid nysgerrigt er Deres fortryllende Køn!" svarer Bucket galant. „Jeg skal have den Fornøjelse at hilse paa Dem i Morgen eller Overmorgen og heller ikke glemme Mr. Smallweed og hans Forslag om de to Gange halvhundrede."

„Fem Hundrede!" udbryder Smallweed.

„Rigtig; nominelt fem Hundrede;" Bucket har Klokke-

strengen i Haanden; „skal jeg nu paa egne og Husets Herres Vegne sige Dem Farvel?“ spørger han i en indsmigrende Tone.

Da ingen har Dristighed nok til at modsætte sig, at han gør det, gør han det, og Selskabet gaar bort i samme Orden, som det kom. Bucket følger det til Døren og siger derpaa med en alvorlig Forretningsmine:

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, De maa selv afgøre, om De vil tilkøbe Dem Tavshed i denne Sag. Jeg vilde i det hele taget raade til at købe den, og jeg tror, at den købes temmelig billig. Denne lille sure Agurk af Mrs. Snagsby er bleven brugt af alle Deltagerne i Spekulationen og har gjort en Del mere Skade ved at bringe løst og fast i Forbindelse med hinanden, end om det virkelig havde været hendes Hensigt at skade nogen. Mr. Tulkinghorn holdt alle disse Heste under een Tømme og kunde vistnok have kørt dem, som han vilde; men han faldt hovedkulds ned fra Bukken, og nu have de faaet Benene over Skaglerne og trække og hale alle sammen hver sin Vej. Saaledes er det, og saaledes er Livet. Naar Katten er borte, lege Musene paa Bordet, og naar Isen bryder op, løber Vandet. Og nu var det den Person, som skal arresteres.“

Sir Leicester synes at vaagne, skønt hans Øjne have staaet vidt aabne, og han ser vist paa Bucket, mens denne raadfører sig med sit Ur.

„Den Person, som skal arresteres, er her i Huset,“ vedbliver Bucket, idet han med fast Haand og tiltagende Gemytlighed stikker Uret i Lommen igen, „og jeg agter at anholde hende i Deres Nærværelse. De maa ikke sige et Ord eller røre Dem af Stedet, Sir Leicester Dedlock, Baronet. Der skal ikke blive mindste Støj eller Forstyrrelse. Jeg skal komme tilbage i Løbet af Aftenen, hvis det er Dem belejligt, og søge at imødekomme Deres Ønsker med Hensyn til denne ulykkelige Familiehistorie, og den bedste Maade den kan holdes hemmelig paa. Vær nu endelig ikke ængstelig paa Grund af den forestaaende Anholdelse. De skal fuldstændig lære Sagen at kende fra først til sidst.“

Bucket ringer, gaar hen til Døren, hvisker noget til Merkurius, lukker Døren igen og stiller sig bag ved den med korslagte Arme. Efter et Par Minutters Forløb gaar Døren langsomt op, og et Fruentimmer træder ind. Det er Mademoiselle Hortense.

I samme Øjeblik, hun er kommen indenfor, smækker Bucket Døren i og sætter Ryggen imod den. Denne pludselige Larm bringer hende til at vende sig om, og nu først ser hun Sir Leicester Dedlock sidde i en Lænestol.

„Jeg beder om Forladelse," mumler hun hastig; „man sagde mig, at der ikke var nogen her."

Hendes Skridt hen mod Døren bringer hende Ansigt til Ansigt med Bucket. Pludselig farer en Krampetrækning hen over hendes Aasyn, og hun bliver saa bleg som et Lig.

„Det er min logerende, Sir Leicester Dedlock," siger Bucket og nikker til hende. „Dette unge, udenlandske Fruentimmer har logeret nogle Uger hos mig."

„Hvad tror De, at Sir Leicester bryder sig om det, min Engel?" svarer Mademoiselle i en spøgende Tone.

„Ja, min Engel," siger Bucket, „det skulle vi faa at se."

Mademoiselle Hortense iagttager ham med en Gnavenhed i sit stramme Ansigt, der efterhaanden gaar over til et haanligt Smil. „De er meget hemmelighedsfuld. Er De fuld?"

„Saa temmelig ædru," svarer Bucket.

„Jeg er nylig kommen med Deres Kone til dette afskyelige Hus. Deres Kone forlod mig for nogle Minutter siden. Man siger mig dernede, at Deres Kone er heroppe. Jeg kommer op, men Deres Kone er ikke her. Hvad skulle disse Narrestreger til?" spørger Mademoiselle med Armene over Kors, men med noget i sin mørke Kind, der pikker som et Ur.

Bucket truer kun med Fingeren ad hende.

„Aa min Gud, De er en stakkels Tosse!" udbryder Mademoiselle med et Smil og Kast med Hovedet. „Lad mig nu

komme ned igen, De store Gris," tilføjede hun, idet hun truende stampede i Gulvet.

„Hør, Mademoiselle," siger Bucket i en kold, fast Tone, „gaa nu hen og sæt Dem der paa Sofaen."

„Jeg vil ikke sætte mig paa noget," svarer hun med en Skylregn af Kast med Hovedet.

„Hør, Mademoiselle," gentager Bucket rolig, „gaa nu og sæt Dem der paa Sofaen."

„Hvorfor?"

„Fordi jeg anholder Dem som anklaget for et Mord, hvilket jeg ikke har nødig at fortælle Dem. Jeg vil gerne være høflig mod en af Deres Køn og en Udlænding oven i Købet, hvis jeg kan. Kan jeg ikke, maa jeg være grov, og der er endnu grovere Karle udenfor. Hvorledes jeg skal være, afhænger af Dem selv, og jeg raader Dem derfor som Deres Ven, at De, førend en halv Sekund er gaaet, sætter Dem der paa Sofaen."

Mademoiselle giver efter, idet hun i en sammentrængt Tone, og mens det omtalte i hendes mørke Kind pikker hurtigere og stærkere, siger: „De er en Djævel."

„Se," vedbliver Bucket bifaldende, „nu er De artig og opfører Dem, som jeg kunde vente, at et ungt udenlandsk Fruentimmer med Deres Forstand vilde gøre. Derfor vil jeg give Dem et godt Raad, og det er: Tal ikke for meget. Der er ingen, som forlanger, at De skal sige noget her, og De kan ikke holde Tungen for stille i Deres Mund. Kort sagt, jo mindre De parlerer, des bedre, ser De." Bucket er meget fornøjet over sin franske Forklaring.

Med sin tigeragtige Udvidning af Munden sidder Mademoiselle, hvis sorte Øjne udskyde deres Ild imod ham, rank og i en stiv Stilling paa Sofaen med knyttede Hænder — og med knyttede Fødder med, skulde man næsten tro — og mumler: „Aa De, Bucket, De er en Djævel!"

„Sir Leicester Dedlock, Baronet," siger Bucket, „dette unge Fruentimmer, min logerende, var paa den Tid, jeg før talte om, Kammerpige hos hendes Naade, og da dette unge

Fruentimmer var meget opbragt og forbitret paa hendes Naade, efter at hun var bleven sagt op —"

„Løgn!" raaber Mademoiselle. „Jeg sagde selv op."

„Hvorfor vil De nu ikke følge mit Raad?" siger Bucket i en indstændig, næsten bønfaldende Tone. „Jeg undrer mig over den Uforsigtighed, hvori De gør Dem skyldig. De kommer til at sige noget, som vil blive brugt imod Dem, ser De. Det gør De ganske sikkert. Bryd Dem kun ikke om, hvad jeg siger, førend det bliver sagt for Retten. Jeg taler jo ikke til Dem."

„Opsagt!" raaber Mademoiselle rasende. „Og det af hendes Naade! En dejlig hendes Naade, i Sandhed! Jeg ødelagde jo mit gode Navn og Rygte hos saadan en skændig hendes Naade!"

„Jeg undrer mig min Sæl over Dem!" indvender Bucket. „Jeg troede virkelig, at de Franske vare en mere poleret Nation. At høre et Fruentimmer tage saaledes paa Vej, naar Sir Leicester Dedlock, Baronet, er til Stede!"

„Han er en stakkels bedragen Tosse!" raaber Mademoiselle. „Jeg spytter paa hans Hus, paa hans Navn, paa hans Dumhed," hvilket hun alt sammen lader Gulvtæppet forestille. „Aa, hvilken stor Mand han er! Aa ja vist, stolt! Aa Gud! Pyt!"

„Ser De, Sir Leicester Dedlock," vedbliver Bucket, „dette hidsige udenlandske Fruentimmer satte sig i sin Arrighed ligeledes i Hovedet, at hun havde faaet et Krav paa den afdøde Mr. Tulkinghorn, fordi hun ved den omtalte Lejlighed havde været til Stede i hans Kontor, skønt hun blev rundelig betalt for sin Tidsspilde og sin Ulejlighed."

„Løgn!" raaber Mademoiselle. „Jeg afslog rent ud hans Penge."

„Ja, vil De endelig parlere," siger Bucket i en Parentes, „saa maa De ogsaa bære Følgerne deraf. Om hun nu blev min logerende, Sir Leicester Dedlock, i den bestemte Hensigt at udføre den Gerning og narre mig, derom har jeg ingen Mening; men hun boede i mit Hus i denne Egenskab

i al den Tid, hun luskede om ved Mr. Tulkinghorns Kontor for at yppe Klammeri og tillige for at forfølge og halvt skræmme Livet af en ulykkelig Papirhandler."

„Løgn!" raaber Mademoiselle, „alt sammen Løgn!"

„Mordet blev begaaet, og De ved, under hvilke Omstændigheder. Nu beder jeg Dem følge mig opmærksomt et Par Minutter. Jeg blev hentet, og Sagen overdroges mig. Jeg undersøgte Stedet, Liget, Papirerne, kort sagt, alt. Paa Grund af en Underretning, jeg fik — af en Kontorist der i Huset — arresterede jeg George, da man havde set ham drive der omkring om Aftenen omtrent paa samme Tid, som Mordet var blevet udøvet, og hørt ham føre højrøstet Samtale med den afdøde ved tidligere Lejligheder, ja endog at true ham, hvilket Vidnet godtgjorde. Hvis De spørger mig, Sir Leicester Dedlock, om jeg fra først af holdt George for Morderen, saa svarer jeg i al Oprigtighed, nej; men han kunde desuagtet være det, og der var nok imod ham til at gøre det til Pligt for mig at paagribe ham."

Idet Bucket med Spænding — for saa vidt en saadan kan ytre sig hos ham — bøjer sig fremover og indleder det, han nu vil sige, med et spøgelseagtigt Slag i Luften med sin Pegefinger, fæster Mademoiselle sine sorte Øjne paa ham med en mørk Panderynkning og presser sine tørre Læber tættere og fastere sammen.

„Jeg kom hjem om Aftenen og traf dette unge Fruentimmer ved Bordet med min Kone. Lige fra det Øjeblik, hun havde lejet Værelser hos os, havde hun ladet, som om hun gjorde særdeles meget af min Kone; men den Aften gjorde hun endnu mere af hende end ellers, ja overdrev det egentlig. Ligeledes overdrev hun sin Ærbødighed og alt saadant noget for Mr. Tulkinghorns Minde, og mens jeg nu sad lige over for hende ved Bordet og saa hende med en Kniv i Haanden, for det mig ved den levende Gud som et Lyn igennem Hovedet, at hun havde gjort det."

Mademoiselle kan næppe høres, idet hun hvisler Ordene: „De er en Djævel!"

„Men hvor," vedbliver Bucket, „havde hun nu været den Aften, da Mordet blev udøvet? Hun havde været i Teatret. — Hun havde virkelig været der, baade før og efter Gerningen. — Jeg vidste, at jeg havde med et forslagent Hoved at gøre, og at Beviset vilde blive meget vanskeligt, og jeg lagde en Fælde for hende — saadan en Fælde, som jeg aldrig har lagt før, en Spekulation, som jeg endnu ikke havde prøvet paa. Vort Hus er kun lille, men dette unge Fruentimmers Øren skarpe, og da jeg derfor var kommen i Seng, stoppede jeg Lagenet i Munden paa min Kone, for at hun ikke skulde skrige op af Forundring, og fortalte hende det hele. — Lad det fare, min Snut, eller ogsaa binder jeg Fødderne sammen paa Dem ved Anklerne." Idet Bucket afbryder sig selv, har han lydløst nærmet sig Mademoiselle og lagt sin tunge Haand paa hendes Skulder.

„Hvad er der nu i Vejen med Dem?" spørger hun ham.

„Tænk ikke længer paa at springe ud ad Vinduet. Det er det, der er i Vejen med mig. Kom, tag min Arm! De har ikke nødig at rejse Dem; jeg skal sætte mig ved Siden af Dem. Naa, tag nu min Arm. Jeg er en gift Mand, ved De nok, og De kender jo min Kone. Tag kun min Arm.!"

Hun søger forgæves med en pinlig Lyd at væde de tørre Læber, kæmper med sig selv og adlyder.

„Se saa, nu er det, som det skal være. Sir Leicester Dedlock, Baronet, denne Sag vilde aldrig være bleven til den Sag, den er bleven til, hvis vi ikke havde haft Mrs. Bucket, der er en Kone, som ikke har sin Mage blandt halvhundrede Tusinde! For at gøre dette unge Fruentimmer trygt, har jeg ikke sat min Fod i vort Hus siden, men dog saa ofte, det har været nødvendigt, sat mig i Forbindelse med min Kone ved Hjælp af Hvedebrødet og Mælkespanden. De Ord, jeg hviskede til min Kone, mens hun havde Lagenet i Munden, vare: „Kan du stadig dysse hende i Søvn ved naturlige Fortællinger om min Mistanke mod George og lignende, min Ven? Kan du undvære Hvile og holde Vagt over hende Dag og Nat? Tør du paatage dig at

sige: Hun skal ikke gøre noget uden mit Vidende; hun skal være min Fange, uden at ane det; hun skal lige saa lidt slippe fra mig som fra Døden, og hendes Liv skal være mit Liv, hendes Sjæl min Sjæl, indtil jeg har fanget hende, hvis hun er Mordersken?" Og min Kone sagde, saa godt hun kunde for Lagenet: „Bucket, det kan jeg!" Og hun holdt Ord som en Mand!"

„Løgn!" afbryder Mademoiselle ham. „Alt sammen Løgn!"

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, hvorledes slog nu mine Beregninger til under disse Omstændigheder? Da jeg gjorde Regning paa, at dette hidsige unge Fruentimmer vilde overdrive i andre Henseender, havde jeg da Ret eller Uret? Jeg havde Ret. Hvad søger hun at gøre? Kan De tænke det? Hun søgte at vælte Skylden for Mordet over paa Lady Dedlock."

Sir Leicester rejser sig op fra Stolen, men synker ned i den igen.

„Og hun opmuntredes dertil ved at høre, at jeg stadig var her, hvilket skete med Forsæt. Luk nu denne Brevtaske op, Sir Leicester Dedlock, hvis jeg tør være saa fri at kaste den hen til Dem, og se paa de Breve, der bleve mig sendte, og som alle indeholde de to Ord, Lady Dedlock. Luk det op, der er adresseret til Dem selv, og som jeg opsnappede i Morges, og læs de tre Ord, „Lady Dedlock, Morderske," som det indeholder. Disse Breve ere regnede ned i Hobetal. Hvad siger De nu til, at min Kone fra sit Kighul har set dette unge Fruentimmer skrive dem alle sammen? Hvad siger De til, at min Kone endnu for en halv Time siden har faaet fat i det tilsvarende Blæk og Papir? Hvad siger De til, at min Kone har lagt Mærke til, at dette unge Fruentimmer selv bragte hvert et eneste et af dem paa Posthuset?" spørger Bucket med triumferende Beundring for sin Hustrus Snilde.

To Ting ere i Særdeleshed iøjnefaldende, da Bucket nærmer sig Slutningen. For det første, at han synes umærkelig at tiltage sig en skrækkelig Ejendomsret over Made-

moiselle, og dernæst, at selv den Luft, hvori hun aander, synes at indsnævres og sammentrænges om hende, som om et tæt Garn eller Ligklæde droges tættere og tættere sammen om hendes aandeløse Skikkelse.

„Der er ingen Tvivl om, at hendes Naade var paa Stedet i hint rædsomme Øjeblik," siger Bucket, „og at min udenlandske Veninde her saa hende fra den øverste Ende af Trappen. Hendes Naade, George og min udenlandske Veninde vare temmelig tæt i Hælene paa hverandre; men da dette ikke gør videre til Sagen, vil jeg ikke opholde mig derved. Jeg fandt Forladningen til den Pistol, hvormed Mr. Tulkinghorn var bleven skudt. Det var et Stykke af den trykte Beskrivelse over Deres Gaard Chesney Wold. Det har ikke stort at sige, vil De sige. Nej. Men naar min udenlandske Veninde her er i den Grad tryg, at hun tror uden Fare at kunne rive Resten af dette Blad i Stykker, og naar min Kone lægger Stykkerne sammen og finder, at Forladningen mangler, saa begynder det at se ud efter noget."

„Det er meget lange Løgne," afbryder Mademoiselle ham. „De vrøvler en hel Del. Er De snart færdig, eller vil De stadig blive ved at tale?"

„Sir Leicester Dedlock, Baronet; det sidste Punkt i Sagen, som jeg nu vil omtale, viser, hvor nødvendigt det er i vort Fag at have Taalmodighed og aldrig at overile sig. Jeg iagttog i Gaar dette Fruentimmer uden hendes Vidende, mens hun saa paa Begravelsen i Selskab med min Kone, som havde foreslaaet at tage hende med derhen. Jeg havde saa meget at fælde hende med og saa saadant et Udtryk i hendes Ansigt, og jeg blev saa irriteret over hendes Ondskab mod hendes Naade, og det var i det hele ret saadant et Øjeblik til at bringe, hvad man kunde kalde Gengældelse ned over hende, at hvis jeg havde været en yngre Mand med mindre Erfaring, saa havde jeg ganske sikkert grebet hende. Nu i Gaar Aftes, da hendes Naade, der bliver saa almindelig beundret, kom hjem og saa ud — ak Gud! man kunde næsten sige som Venus, der stiger op af Havet, var

det mig en saa ubehagelig og urimelig Tanke, at hun fik Skyld for et Mord, hvori hun var uskyldig, at jeg fik den største Lyst til at gøre Ende paa Historien. Men hvad var jeg da gaaet Glip af? Jeg vilde være gaaet Glip af Vaabenet. Efter at Ligtoget var taget bort, foreslog min Arrestantinde her min Kone, at de skulde tage med en Omnibus et lille Stykke Vej ud paa Landet og drikke Te paa et meget pænt Forlystelsessted. Tæt ved dette Forlystelsessted er der nu en Dam. Mens de drak Te, rejste min Arrestantinde sig for at hente sit Lommetørklæde inde i det Sovekammer, hvor Hattene laa; hun blev temmelig længe borte og kom lidt forpustet tilbage. Saa snart de vare komne hjem, blev dette mig meddelt af min Kone tillige med hendes Iagttagelser om Formiddagen. Jeg lod Dammen ransage ved Maaneskin i Overværelse af et Par af vore Folk, og Lommepistolen blev funden, førend den havde ligget der ret mange Timer. Og nu, lille Ven, stik nu Deres Arm lidt længere ind under min og hold den stille; jeg skal ingen Fortræd gøre Dem."

I en Snup lægger Bucket et Haandjærn om hendes Arm. „Det var det ene," siger Bucket. „Nu det andet, min Ven. Se saa, nu ere vi færdige."

Han rejser sig; hun rejser sig med. „Hvor," spørger hun ham, idet hun formørker sine sorte Øjne, indtil deres synkende Laag næsten skjule dem — og desuagtet stirre de; „hvor er Deres falske, troløse, forbandede Kone?"

„Hun er gaaet i Forvejen op paa Politikammeret," svarer Bucket. „Der vil De faa hende at se."

„Gid jeg maatte kysse hende!" udbryder Mademoiselle og fnyser som en Tigerinde.

„De vilde rimeligvis bide hende," siger Bucket.

„Ja, jeg vilde!" svarer hun og spiler Øjnene op. „Jeg kunde sønderslide hende Led for Led."

„Gud velsigne Dem, min Tøs," siger Bucket med største Ro, „det er jeg ganske forberedt paa at høre. I Fruentimmer bære altid saadant et skrækkeligt Nag til hinanden,

naar I ere blevne uenige. De er vist ikke halv saa vred paa mig, hvad?"

„Nej; skønt De alligevel er en Djævel."

„Snart Engel og snart Djævel, ikke sandt? Men jeg har min Tjeneste at varetage, maa De vide. Lad mig give Dem Deres Sjal ordentlig paa. Jeg har været Kammerpige hos en hel Del før nu. Er der noget i Vejen med Hatten. Der holder en Droske udenfor."

Med et harmfuldt Blik i Spejlet sætter Mademoiselle Hortense sig med et eneste Kast med Kroppen i den pynteligste Stand og ser, sandt at sige, ualmindelig godt ud.

„Hør engang, min Engel," siger hun efter nogle sarkastiske Nik, „De er meget aandrig. Men kan De kalde ham til Live igen?"

Bucket svarer: „Ikke saa ganske."

„Det er sært. Hør endnu en Gang. De er meget aandrig. Kan De gøre en hæderlig Dame ud af hende?"

„Vær ikke saa ondskabsfuld," siger Bucket.

„Eller en hovmodig Kavaler ud af ham?" raaber Mademoiselle og peger med ubeskrivelig Haan paa Sir Leicester. „Aa, saa se engang paa ham! Det stakkels Barn! Ha, ha, ha!"

„Stille, stille, denne Parleren er jo endnu værre end den anden. Kom nu med!"

„De kan ikke gøre noget af alt dette? Saa maa De gøre, hvad De vil, med mig. Det er kun Døden, og den er ens overalt. Lad os gaa, min Engel. Far vel, De gamle graahaarede Mand. Jeg beklager Dem, og jeg foragter Dem!"

Med disse Ord smækker hun Tænderne sammen, som om hendes Mund lukkedes med en Fjeder. Det er umuligt at beskrive, hvorledes Bucket faar hende ud; men han udfører det paa en for ham ejendommelig Maade, idet han omgiver og gennemtrænger hende som en Sky og svæver bort med hende, som om han var en moderne Jupiter og hun Genstanden for hans Kærlighed.

Efter at være bleven ene bliver Sir Leicester siddende i samme Stilling, som om han endnu hørte efter, og hele

hans Opmærksomhed var optagen. Omsider ser han sig om i det tomme Værelse, og da han ser, hvor øde det er, rejser han sig vaklende op, skyder sin Stol tilbage og gaar nogle Skridt, idet han holder sig ved Bordet. Derpaa bliver han staaende og ser op med nogle flere af hine uartikulerede Lyd og synes at stirre paa noget.

Himmelen maa vide, hvad han ser; det er maaske Chesney Wolds grønne Skove, den stolte Bygning, hans Forfædres Billeder, der blive udslettede af fremmede; Politibetjente, der med plumpe Hænder vende op og ned paa hans kostbare Arvestykker; Tusinder af Fingre, der pege ad ham; Tusinder af Ansigter, der smile spottende ad ham. Men om ogsaa saadanne Skygger svæve forbi ham og forvirre ham, er der dog een Skygge, som han selv i dette Øjeblik kan nævne med en vis Tydelighed, og til hvilken han alene henvender sine udstrakte Arme og de hvide Haar, han river af sit Hoved.

Det er hende, i Forbindelse med hvem han, naar undtages, at hun i en lang Aarrække har været Hovedfibren i hans Værdigheds og Stoltheds Rod, aldrig har næret nogen egenkærlig Tanke. Det er hende, hvem han har elsket, beundret, æret og gjort til Genstand for Verdens Ærbødighed. Det er hende, som i den inderste Kerne af alle hans Livs tvungne Formaliteter og Vedtægter har været et Indbegreb af levende Ømhed og Kærlighed, udsat, som intet andet, for at blive ramt af den Smerte, han føler. Han ser hende, næsten med Udelukkelse af sig selv, og kan ikke udholde Skuet af hende, der er stødt ned fra den ophøjede Plads, hun har indtaget med saa megen Ynde.

Og selv idet han er i Færd med at synke om, kan han endnu, idet han glemmer sig selv, udtale hendes Navn med en vis Tydelighed midt under hine paatrængende Lyd og i en Tone, der snarere er sørgmodig og medlidende end bebrejdende.

Tre og tyvende Kapitel.

Flugt.

Inspektør Bucket af Opdagelsespolitiet har endnu ikke slaaet sit store Slag, saaledes som det ovenfor er fortalt, men styrker sig endnu ved Søvn til sin Mønstringsdag, mens en Ekstrapostvogn ved Nattetid kører ad de frosne, vinterlige Veje fra Lincolnshire til London.

Jærnbaner skulle snart gennemskære hele denne Strækning, og larmende og brusende skal Lokomotivet med dets Vogntog fare som et Meteor hen over det vidtstrakte Nattelandskab og bringe Maanen til at blegne; men endnu findes saadanne Ting ikke i disse Egne, skønt man ikke er ganske uforberedt paa dem. Foreløbige Arbejder ere i Gang; Opmaalinger foretages; Jord afstikkes. Broer ere paabegyndte, og deres endnu ikke forenede Piller se sørgmodig paa hinanden hen over Floder og Veje, ligesom et Par elskende af Mursten og Kalk, hvis Forening trues af Hindringer; Brudstykker af Dæmninger ere opkastede og ligge som bratte Skrænter med Strømme af rustne Vogne og Trillebøre tumlende ned over dem; Trefødder af høje Stænger ses paa Bakketoppene, hvor Talen er om Tunneler; alt ser ud som et Kaos, og som om det var overgivet til sørgelig Haabløshed. Hen ad de frosne Landeveje og gennem Natten arbejder Postvognen sig frem uden at tænke paa nogen Jærnbane.

Mrs. Rouncewell, der i saa mange Aar har været Husholderske paa Chesney Wold, sidder inde i Vognen, og ved Siden af hende Mrs. Bagnet med sin graa Kaabe og sin Paraply. Den gamle Tøs vilde have foretrukket Kuskesædet, hvor der er friskere Luft, og fordi det er en Slags primitivt Sæde, der stemmer mere overens med hendes sædvanlige Rejsemaade; men Mrs. Rouncewell er alt for omhyggelig for hendes Bekvemmelighed, til at hun kan tillade hende at foreslaa det. Den gamle Dame kan ikke gøre nok for den gamle Tøs. Hun sidder med sit majestætiske Væsen

og holder hendes Haand, som hun, uden at ænse dens Ruhed, ofte trykker til sine Læber. „De er selv Moder, kære Sjæl," siger hun mange Gange, „og De har opdaget min Georges Moder."

„Aah, George," svarer Mrs. Bagnet, „har altid været aabenhjertig mod mig, og da han var hjemme hos os og sagde til min Woolwich, at af alt, hvad min Woolwich kunde komme til at tænke paa, naar han var bleven Mand, vilde det trøsteligste være, at han aldrig havde bragt en sorgfuld Rynke i sin Moders Ansigt eller sat hende et graat Haar i Hovedet, da var jeg paa Grund af den Tone, hvori han talte, vis paa, at noget nyt havde bragt ham til at tænke paa hans egen Moder. I tidligere Tider havde han saa ofte sagt til mig, at han havde opført sig slet imod hende."

„Aldrig, kære Veninde!" svarer Mrs. Rouncewell og brister i Graad. „Gud velsigne ham, aldrig! Han har altid været venlig og kærlig imod mig, min George! Men han havde et kækt Mod og var lidt vild af sig og lod sig hverve til Soldat. Og jeg ved godt, at han først ikke vilde lade høre fra sig, før han blev Officer; og da han nu ikke blev det, ved jeg, at han mente, han stod under os og ikke vilde gøre os Skam. Thi et Løvehjerte havde min George lige fra lille Barn."

Den gamle Dames Hænder famle omkring ligesom fordum, mens hun skælvende mindes, hvilken rar Dreng, hvilken smuk Dreng, hvilken lystig, godmodig, opvakt Dreng han var; hvorledes de alle holdt af ham nede paa Chesney Wold; hvorledes Sir Leicester holdt af ham; hvorledes selv de Mennesker, der havde været vrede paa ham, tilgav ham, saa snart han var borte, den stakkels Dreng. Og nu at skulle se ham, og det i et Fængsel! Og den brede Brystsmække hæver sig, og den pyntelige, ranke, gammeldags Skikkelse bøjer sig under sin Byrde af kærlig Sorg.

Med et godt, varmt Hjertes instinktmæssige Klogskab overlader Mrs. Bagnet en kort Tid den gamle Husholderske til hendes bevægede Følelser — ikke uden at fare med

Haanden hen over sine egne moderlige Øjne — og synger derpaa i sin opmuntrende Tone:

„Da jeg nu gaar udenfor for at kalde George ind til Te — han vilde nu endelig ryge sin Pibe ude paa Gaden, saa siger jeg til ham: „Men for Himmelens Skyld, George, hvad fejler De dog i Eftermiddag? Jeg har set saa mange Ting og set Dem temmelig ofte baade i godt og i daarligt Humør, saavel udenlands som hjemme, men aldrig har jeg set Dem saa tungsindig og angerfuld.“ „Ja, Mrs. Bagnet,“ siger George, „det er, fordi jeg virkelig ogsaa er baade tungsindig og angerfuld i Eftermiddag, at De ser mig saaledes.“ „Hvad har De da gjort, gamle Kammerat?“ siger jeg. „Aa, Mrs. Bagnet,“ siger George, „hvad jeg har gjort, er blevet gjort for mange Aar siden, og det er bedst at lade være at prøve paa at faa det ændret. Hvis jeg nogen Sinde kommer i Himmelen, vil det ikke ske, fordi jeg har været en god Søn mod en Moder, der er Enke; mere siger jeg ikke.“ Da nu George fortæller mig, at det er bedst at lade være at prøve paa at faa det ændret, faar jeg saadan mine egne Tanker, som jeg saa tit har haft, og jeg lokker det ud af George, hvorledes det er gaaet til, at han har faaet saadanne Ting paa Hjertet den Eftermiddag. Da fortæller George mig, at han tilfældigvis i Prokuratorens Kontor har set en smuk gammel Dame, som har mindet ham om hans Moder, og han bliver ved at snakke om denne gamle Dame, til han rent glemmer sig selv og maler mig hendes Billede, saaledes som hun saa ud for mange Aar siden. Da George er bleven færdig, spørger jeg ham, hvem den gamle Dame er, som han har set. Og George siger, at det er Mrs. Rouncewell, der i halvhundrede Aar har været Husholderske nede paa Chesney Wold i Lincolnshire. George har ofte før fortalt mig, at han er fra Lincolnshire, og om Aftenen siger jeg til mit gamle Livsenstræ: „Livsenstræ, det gælder fem og fyrretyve Pund, det er hans Moder!“

Alt dette fortæller Mrs. Bagnet nu i det mindste for tyvende Gang i de sidste fire Timer og kvidrer det frem som en Slags Fugl i en temmelig høj Tone, for at den gamle Dame kan høre det trods Hjulenes Raslen.

„Gud lønne Dem; Tak," siger Mrs. Rouncewell. „Gud lønne Dem; Tak, De rare Menneske!"

„Kære! Der tilkommer saamænd ikke mig nogen Tak. De skal selv have Tak, fordi De vil takke mig! Men glem ikke, at hvad De helst maa gøre, naar De ser, at George er Deres Søn, er at faa ham til — for Deres Skyld — at modtage al mulig Hjælp, for at han kan komme til sin Ret og gøre sig ren for en Anklage, han er lige saa uskyldig i som De eller jeg. Det nytter ikke, at han har Sandheden og Retfærdigheden paa sin Side; han maa ogsaa vinde Loven og de lovkyndige for sig!" udbryder den gamle Tøs, aabenbart i den Overbevisning, at de sidste danne et særskilt Lav, som for altid har sagt sig ud af Kompagniskab med Sandhed og Retfærdighed.

„Han skal," siger Mrs. Rouncewell, „faa al den Hjælp, der kan skaffes ham i denne Verden, kære Kone. Jeg vil sætte alt, hvad jeg ejer, og det med Glæde, ind paa at skaffe ham den. Sir Leicester vil gøre sit bedste. Jeg — jeg ved noget, kære Kone, og vil bruge hele min Overtalelsesevne som hans Moder, der har været skilt fra ham i alle disse Aar og nu finder ham i Fængsel."

Den stærke Uro i den gamle Husholderskes Væsen, hendes afbrudte Ord og den Heftighed, hvormed hun vrider sine Hænder, gøre et mægtigt Indtryk paa Mrs. Bagnet og vilde have forbavset hende, hvis hun ikke havde udledet den fra hendes Sorg over Sønnens Stilling. Og dog fatter Mrs. Bagnet ikke, hvorfor Mrs. Rouncewell, ligesom i Aandsfraværelse, atter og atter mumler: „Mylady, Mylady!"

Den kolde Vinternat svinder mere og mere, Dagen bryder frem, og Vognen ruller gennem den tidlige Morgentaage som et Genfærd af en hedengangen Vogn. Den har Spøgelseselskab nok i Genfærd af Træer og Hækker, der

langsomt forsvinde og vige Pladsen for Dagens Virkeligheder. London naas, og de rejsende stige ud, den gamle Husholderske meget forvirret, Mrs. Bagnet derimod ganske munter og rolig, hvilket hun ogsaa vilde være, selv om hendes Bestemmelsessted, uden foregaaende ny Ekvipering, havde været det gode Haabs Forbjærg, Øen Ascension, Hong Kong eller enhver anden militær Station.

Men da de komme til Fængselet, hvor Rytteren er indespærret, er det lykkedes den gamle Dame med sin lavendelblaa Kjole at iføre sig meget af den adstadige Ro, der er dens sædvanlige Ledsager. Hun ser ud som et vidunderlig alvorligt, bestemt og smukt Stykke gammelt Porcelæn, skønt hendes Hjerte banker stærkt, og hendes Brystsmække kruses mere, end selv Mindet om denne egensindige Søn har kruset den i disse mange Aar.

Idet de nærme sig Cellen, se de Døren staa aaben og en Opsynsmand i Færd med at gaa ud. Den gamle Tøs beder ham rask ved et Tegn ikke at sige noget, og med et samtykkende Nik lader han dem gaa ind, idet han lukker Døren.

George, der sidder og skriver ved sit Bord og tror, han er ene, slaar derfor ikke Øjnene op, men bliver siddende, hensunken i dybe Tanker. Den gamle Husholderske ser paa ham, og hendes famlende Hænder ere mere end tilstrækkelige til at støtte Mrs. Bagnets Formodninger, selv om hun kunde se Moderen og Sønnen sammen, idet hun ved, hvad hun ved, og tvivle om deres Slægtskab.

Ingen Raslen af Husholderskens Kjole, ingen Bevægelse, intet Ord røber hende. Hun staar og ser paa ham, mens han bliver ved at skrive uden at ane noget; og kun hendes urolige Hænder skaffe hendes Følelser Luft. Men de ere meget veltalende; meget, meget veltalende. Mrs. Bagnet forstaar dem. De tale om Taknemmelighed, Glæde, Sorg, Haab; om en uudslukkelig Kærlighed, der ikke er bleven opmuntret af nogen Gengældelse, siden hin kraftige Mand var Yngling; om at en bedre Søn er bleven elsket

mindre, medens denne Søn er bleven elsket med saa megen Inderlighed og Stolthed; og de tale et saa rørende Sprog, at Mrs. Bagnets Øjne fyldes med Taarer, som rulle tindrende ned ad hendes solbrændte Kinder.

„George Rouncewell! Mit kære Barn, vend dig om og se paa mig!“

Rytteren springer op og falder sin Moder om Halsen og knæler for hende. Hvad enten det er af sen Anger, eller det er af en Tankeforbindelse, der paatrænger sig ham, kort sagt, han folder sine Hænder ligesom Barnet, naar det læser sin Bøn, hæver dem op mod hendes Bryst, bøjer sit Hoved og græder.

„Min George, min kæreste Søn! Altid min Yndling og endnu min Yndling, hvor har du været i disse grusomt lange Aar? Og hvilken Mand han er bleven, hvilken smuk, kraftig Mand! Han er saa ganske bleven, hvad jeg vidste, at han vilde blive, hvis det behagede Gud at lade ham leve!“

I nogen Tid kan hverken hun spørge eller han svare sammenhængende, og imidlertid har den gamle Tøs vendt sig bort, støtter sin ene Arm paa den kalkede Væg og sin ærlige Pande paa Armen, tørrer sine Øjne med den tjenstdygtige graa Kaabe og gør sig rigtig til gode som den allerbedste gamle Tøs, hun er.

„Moder,“ siger Rytteren, da de ere blevne roligere, „skænk mig først og fremmest din Tilgivelse! Thi jeg ved, hvor meget jeg trænger til den.“

Hendes Tilgivelse! Den skænker hun ham af sit ganske Hjerte. Hun har altid tilgivet ham. Hun siger, at hun for mange Aar siden har skrevet i sit Testamente, at han var hendes elskede Søn George. Hun har aldrig tænkt noget ondt om ham, nej aldrig. Var hun død uden denne Lyksalighed — og hun er nu en gammel Kone og kan ikke vente at leve længe — vilde hun have velsignet ham som sin elskede Søn George med sit sidste Aandedræt, hvis hun da havde været ved sin Samling.

„Moder, jeg har været en ulydig Søn imod dig, og jeg

har faaet min Løn, men i de sidste Aar har jeg dog haft ligesom et Glimt af et Forsæt. Da jeg forlod Hjemmet, brød jeg mig ikke meget — jeg er bange for, ikke ret meget — om det og gik min Vej og lod mig hverve, idet jeg bildte mig ind, at jeg ikke brød mig om nogen, og at ingen brød sig om mig."

Rytteren har tørret sine Øjne og gemt sit Lommetørklæde; men der er en paafaldende Modsætning mellem den Maade, hvorpaa han ellers plejer at udtrykke sig, og den Tone, hvori han nu taler, og som undertiden afbrydes af et kvalt Suk.

„Jeg skrev altsaa, som du jo kun alt for vel ved, Moder, en Linie hjem for at sige, at jeg havde ladet mig hverve under et andet Navn, og med det drog jeg udenlands. I Udlandet tænkte jeg een Gang paa, at jeg vilde skrive hjem næste Aar, naar jeg havde faaet det bedre. Da det Aar var omme, tænkte jeg paa, at jeg vilde skrive hjem næste Aar, naar det var gaaet mig bedre. Da ogsaa det Aar var omme, tænkte jeg maaske ikke synderlig derpaa. Saaledes gik det fra det ene Aar til det andet i en Tjenestetid af ti Aar, indtil jeg begyndte at blive ældre og spørge mig selv, hvorfor jeg i det hele taget skulde skrive?"

„Jeg bebrejder dig intet, Barn — men hvorfor ikke for at lette mit Hjerte? Hvorfor ikke skrive et Ord til din kærlige Moder, som jo dog ogsaa begyndte at blive ældre?"

„Himmelen tilgive mig, Moder; men jeg syntes, at det kun kunde være en ringe Trøst at høre fra mig. Du var æret og agtet, min Broder begyndte, som jeg saa ved af og til at læse i Aviserne fra det nordlige, at samle sig Formue og vinde Berømmelse; jeg derimod, jeg var kun en omflakkende, ustadig Dragon, der ikke, som han, selv havde skabt sig sin Lykke, men kun sin Ulykke, kastet alle sine tidligere Fordele bort, glemt den Smule, han havde lært, og ikke skaffet sig andet, end hvad der gjorde ham uskikket til det meste af det, jeg kunde tænke mig. Hvorfor skulde jeg da lade høre fra mig? Hvad kunde det nytte,

efter at jeg havde ladet saa lang Tid gaa hen? Du havde overstaaet det værste, Moder. Jeg vidste, at du da — jeg var allerede bleven Mand — havde sørget over mig og grædt for mig og bedet for mig, og at Smerten var forbi, eller i det mindste bleven mildere, og jeg foretrak at staa saaledes i dine Tanker."

Den gamle Dame ryster sørgmodig paa Hovedet og griber en af hans kraftige Hænder, som hun kærlig lægger paa sin Skulder.

„Nej, nej, jeg siger ikke, at det var saaledes, Moder, men kun, at jeg forestillede mig det saaledes. Jeg sagde før, hvad kunde det nytte til? Ja, kære Moder, det kunde vistnok have nyttet mig noget; men det forekom mig saa lavt at tænke derpaa. Du vilde have søgt mig op; Du vilde have købt mig fri; du vilde have taget mig med til Chesney Wold; du vilde have bragt mig sammen med min Broder og hans Familie; I vilde alle have gjort eder Umage for at gøre noget for mig og bringe mig i en net, borgerlig Stilling. Men hvorledes vilde nogen af eder kunne føle sig rolig for mig, naar jeg ikke engang selv kunde være det? Hvorledes kunde I andet end regne en ørkesløs Dragon for en Byrde og en Skam for eder, naar han var en Byrde og en Skam for sig selv, undtagen naar han fulgte sin Fane? Hvorledes kunde jeg have set min Broders Børn i Ansigtet og driste mig til at vise mig som et Eksempel for dem, jeg, der som en letsindig Dreng var løben bort fra mit Hjem og havde været min Moders Sorg og Ulykke? „Nej, George!" Det var mine Ord, Moder, da jeg lod alt dette passere Revu for mig. „Som du har redet, maa du ligge."

Mrs. Rouncewell retter sin statelige Skikkelse og ryster med svulmende Stolthed paa Hovedet ad Mrs. Bagnet ligesom for at sige: „Det sagde jeg Dem nok!" Denne giver sine Følelser Luft og ytrer sin Deltagelse for Samtalen ved at give Rytteren et stærkt Puf mellem Skuldrene med sin Paraply, hvilken Handling hun senere flere Gange gentager

i en Slags kærligt Vanvid, idet hun aldrig undlader efter enhver saadan Demonstration paa ny at tage sin Tilflugt til den kalkede Væg og den graa Kaabe.

„Saaledes kom jeg paa den Tanke, Moder, at den bedste Bod, jeg kunde gøre, var at ligge, som jeg havde redet, og at dø paa dette Leje. Og det havde jeg ogsaa gjort — skønt jeg har set dig mere end een Gang nede paa Chesney Wold, naar du mindst tænkte paa det — havde min gamle Kammerats Kone her ikke været og vist, at hun var mig for stærk. Men jeg takker hende for det. Jeg takker Dem for det af mit ganske Hjerte, Mrs. Bagnet.“

Dette besvarer Mrs. Bagnet med to Puf.

Og nu foreholder den gamle Dame sin Søn George, sin egen, kære, genfundne Dreng, hendes Stolthed og Glæde, hendes Øjnes Lys, hendes Livs lykkelige Aften og ethvert kærligt Navn, hun kan optænke, at han maa lade sig lede af de bedste Raad, der kunne faas for Penge og gode Ord; at han maa overdrage sin Sag til de dygtigste Prokuratorer, der kunne opdrives; at han under disse alvorlige Forhold maa handle saaledes, som det raades ham, og ikke være egensindig, hvor stor Ret han end kan have, men love kun at ville tænke paa sin stakkels gamle Moders Sorg og Ængstelse, indtil han er bleven fri, hvis han ikke vil knuse hendes Hjerte.

„Moder, det er lidt nok at sige ja til,“ svarer Rytteren og afbryder hende med et Kys; „sig mig, hvad jeg skal gøre, og jeg vil gøre en sen Begyndelse og gøre det. De tager Dem jo nok af min Moder, Mrs. Bagnet, ikke sandt?“

Et meget stærkt Puf med den gamle Tøses Paraply.

„Dersom De vil gøre hende bekendt med Mr. Jarndyce og Miss Summerson, vil hun se, at de tænke ligesom hun, og de ville give hende de bedste Raad.“

„Og George,“ siger den gamle Dame, „vi maa saa snart som mulig sende Bud efter din Broder. Det er en fornuftig, dygtig Mand, siger man, der kender til Verden uden for

Chesney Wold, skønt jeg ikke kender stort til den, og han kan være os til stor Nytte."

„Moder," svarer Rytteren; „er det for tidligt at bede om en Tjeneste?"

„Paa ingen Maade, min Ven."

„Saa vis mig een stor Tjeneste. Lad ikke min Broder faa noget at vide?"

„Hvorom, min Ven?"

„Om mig. Jeg kan virkelig ikke udholde det; jeg kan ikke overvinde mig dertil. Han har vist sig saa forskellig fra mig og gjort saa meget for at svinge sig op, medens jeg var Soldat, at jeg ikke har Malm nok i Kroppen til at kunne tale med ham her paa dette Sted, mens en saadan Beskyldning sidder paa mig. Hvorledes skulde en Mand som han kunne have nogen Glæde af en saadan Opdagelse? Det er umuligt. Nej, skjul min Hemmelighed for ham, Moder; vis mig en større Godhed, end jeg fortjener, og skjul min Hemmelighed for min Broder fremfor ethvert andet Menneske."

„Men dog ikke altid, kære George?"

„Maaske ikke, Moder, skønt det gerne kan hænde, at jeg ogsaa kommer til at bede dig derom; men skjul den nu, derom beder jeg indstændig. Skal det nogen Sinde siges ham, at hans Udskud af Broder atter er kommen til Syne, vil jeg helst selv sige det og lade det afhænge af den Maade, hvorpaa han synes at optage det, om jeg skal avancere eller retirere."

Da han aabenbart nærer en rodfæstet Følelse i dette Punkt, og Dybden af den genkendes i Mrs. Bagnets Ansigt, giver hans Moder sit Samtykke.

„I enhver anden Henseende, kære Moder, skal jeg være saa føjelig og lydig, som du kan ønske; kun i denne ene er jeg fast. Og nu er jeg rede til at tale med Prokuratorerne. Jeg har opsat," her kaster han et Blik paa sit Skriveri paa Bordet, „en nøjagtig Forklaring om, hvad jeg vidste om den afdøde, og hvorledes jeg blev indviklet i

denne ulykkelige Sag. Det er indført kort og tydelig, som i en Paroljournal; der staar ikke eet Ord mere deri end nødvendigt. Jeg har haft i Sinde at læse det op fra Ende til anden, naar jeg bliver opfordret til at sige noget til mit Forsvar. Jeg ønsker, at jeg endnu maa faa Lov dertil; men nu har jeg ikke længer nogen egen Vilje i denne Henseende, og hvad der saa bliver sagt eller gjort, lover jeg ikke at have nogen."

Da Tingene for saa vidt ere blevne ordnede paa en tilfredsstillende Maade, og Tiden alt er skreden stærkt frem, foreslaar Mrs. Bagnet at bryde op. Atter og atter hænger den gamle Dame sig om sin Søns Hals, og atter og atter trykker Rytteren hende til sit brede Bryst.

„Hvor fører De min Moder hen, Mrs. Bagnet?"

„Jeg vil hen til Familiens Hus her i Byen. Jeg har noget at gøre der, som straks maa ske," svarer Mrs. Rouncewell.

„Vil De køre derhen med min Moder, Mrs. Bagnet? Dog det ved jeg naturligvis, at De vil. Hvorledes kunde jeg spørge derom?"

„Ja hvorledes?" tilkendegiver Mrs. Bagnet med Paraplyen.

„Følg med hende, min gamle Veninde, og tag min Taknemmelighed med Dem. Kys Quebec og Malta fra mig, hils min Gudsøn, giv Livsenstræet et hjerteligt Haandtryk og tag selv dette, og gid det var ti Tusinde Pund i Guld!" Med disse Ord lægger Rytteren sine Læber paa den gamle Tøses garvede Pande, og Døren lukker sig for ham i hans Celle.

Den gamle Husholderskes Bønner kunne ikke faa Mrs. Bagnet til at blive i Vognen for selv at køre hjem i den. Efter muntert at være sprungen ud ved Døren til det Dedlockske Palais og have hjulpet Mrs. Rouncewell op ad Trappen og trykket hendes Haand, tradsker den gamle Tøs af Sted og kommer kort efter hjem i den Bagnetske Fa-

milies Skød, hvor hun giver sig til at skylle Urter, som om intet var hændet.

Mylady er i det Værelse, hvor hun har haft sin sidste Samtale med den myrdede Mand, og sidder, hvor hun sad hin Aften, og ser paa det Sted, hvor han stod paa Kamintæppet og iagttog hende saa skarpt; da høres der en Banken paa Døren. Hvem er det? Mrs. Rouncewell. Hvad har bragt Mrs. Rouncewell saa uventet til Byen?

„Sorger, Mylady, tunge Sorger. Aah, Mylady, tør jeg udbede mig en Samtale med Dem?“

Hvad er det for en ny Tildragelse, der bringer denne rolige gamle Kone til at skælve saaledes? Hvorfor mon hun, der er langt lykkeligere end hendes Frue, som hendes Frue saa ofte har tænkt, stammer og ser saaledes paa hende med en saa underlig Mistillid?

„Hvad er der paa Færde? Sæt Dem ned og træk Vejret.“

„Aah, Mylady, Mylady! Jeg har fundet min Søn — min yngste, som for saa lang Tid siden gik bort og lod sig hverve. Og han er i Fængsel.“

„For Gæld?“

„Nej, Mylady, jeg vilde med Glæde have betalt enhver Gæld for ham.“

„Hvorfor er han da i Fængsel?“

„Fordi han er anklaget for et Mord, hvori han er lige saa uskyldig som — som jeg er det. Anklaget for Mordet paa Mr. Tulkinghorn.“

Hvad mener hun med dette Blik og denne bønfaldende Bevægelse? Hvorfor nærmer hun sig? Hvad er det for et Brev, hun har i Haanden?

„Lady Dedlock, min kære Frue, min gode Frue, min kærlige Frue; De maa have Hjerte til at føle med mig, De maa have Hjerte til at tilgive mig. Jeg var i Familiens Tjeneste, før De blev født. Jeg er den hengiven. Men husk paa, at min Søn er uretfærdig anklaget!“

„Jeg anklager ham ikke.“

„Nej, Mylady, nej. Men andre gøre det, og han er i Fængsel og i Fare. Aa, Lady Dedlock, kan De sige eet Ord for at rense ham, saa sig det!“

Hvad kan dette være for et Blendværk? Hvilken Magt tror hun, at den Person, som hun bønfalder, har til at afværge denne uretfærdige Mistanke, hvis den er uretfærdig? Myladys smukke Øjne stirre paa hende med Forbavselse, næsten med Frygt.

„Mylady, jeg rejste i Aftes fra Chesney Wold for paa mine gamle Dage at finde min Søn, og Fodtrinene paa Genfærdets Gangsti lød saa uafbrudt og højtidelig, som jeg ikke har hørt dem lyde i mange Aar. Den ene Aften efter den anden, efter at Mørket er faldet paa, har Lyden klinget igennem Deres Værelser; men i Aftes var den skrækkeligst. Og da det blev mørkt i Aftes, Mylady, fik jeg dette Brev.“

„Hvad er det for et Brev?“

„Stille, stille!“ Husholdersken ser sig om og svarer med en forskrækket Hvisken: „Jeg har ikke talt et eneste Ord derom, Mylady. Jeg tror ikke, hvad der staar i det; jeg ved, det kan ikke være sandt; jeg er fuldt og fast overtydet om, at det ikke er sandt. Men min Søn er i Fare, og De maa have Hjerte til at beklage mig. Ved De noget, som andre ikke ved, har De nogen Mistanke eller i det hele nogen Traad eller nogen Grund til at gemme det i Deres eget Bryst, aa, kære Frue, saa overvind denne Grund og lad det blive bekendt! Dette er næsten alt, hvad jeg holder for muligt. Jeg ved, at De ikke er nogen haard Dame; men De gaar altid Deres egne Veje uden Hjælp og er ikke fortrolig mod Deres Venner; og alle de, der beundre Dem — og det gøre alle — kende Dem som den, der holder sig langt borte fra dem, og hvem ingen ret tør nærme sig. Mylady, De har maaske stolte eller harmfulde Grunde til ikke at ville nedlade Dem til at sige noget, som De ved; men i saa Tilfælde beder jeg Dem: tænk paa en tro Tjenerinde, som har tilbragt hele sit Liv i denne Familie,

som hun elsker saa inderlig, og giv efter og hjælp mig at rense min Søn. Mylady, gode Frue, jeg er saa ringe paa min Plads, og De af Naturen saa ophøjet og fjern, at De maaske ikke fatter, hvad jeg føler for mit Barn; men jeg tager mig det saa nær, at jeg har været saa dristig at komme her for at bønfalde Dem om ikke at foragte os, hvis De kan vise os nogen Ret eller Retfærdighed i denne frygtelige Tid!"

Lady Dedlock løfter hende op uden at sige et Ord, førend hun har taget Brevet af hendes Haand.

„Skal jeg læse dette?"

„Naar jeg er gaaet, Mylady, hvis De vil være saa god, og husk saa paa, hvad jeg har bedet Dem om."

„Jeg ved intet, som jeg kan gøre. Jeg ved ikke, at jeg fortier noget, som kan vedkomme Deres Søn. Jeg har ikke anklaget ham."

„Saa meget mere, Mylady, vil De beklage ham som den, der er falskelig beskyldt, naar De har læst Brevet."

Den gamle Husholderske gaar og lader hende beholde Brevet. Hun er virkelig ikke af Naturen nogen haard Dame, og der har været den Tid, da Synet af denne ærværdige Skikkelse, naar den bønfaldt hende med saa megen Inderlighed, vilde have rørt hende til den største Medlidenhed. Men hun, som for længst er vant til at undertrykke enhver Bevægelse og kue Virkeligheden, for længst udlært i den ødelæggende Skole, der indespærrer Hjertets naturlige Følelser, ligesom Fluer i Rav, og udbreder een og samme ensformige, kolde Glans over det gode og det slette, det følsomme og ufølsomme, det bevidste og ubevidste, har lige til nu underkuet endog sin Forundring.

Hun aabner Brevet. Paa Papiret er udbredt en trykt Beretning om Opdagelsen af Liget, saaledes som det laa med Ansigtet ned mod Gulvet og skudt gennem Hjertet; og nedenunder staar hendes eget Navn skrevet med Ordet „Morderske" ved Siden af. Papiret falder ud af hendes Haand. Hvor længe det har ligget paa Gulvet, ved hun

ikke; men det ligger der, hvor det faldt, medens en Tjener staar foran hende og melder den unge Mand, som hedder Guppy. Ordene ere sandsynligvis blevne gentagne flere Gange; thi de runge i hendes Øren, førend hun begynder at forstaa dem.

„Lad ham komme ind!“

Han kommer ind. Med Brevet, hun har taget op fra Gulvet, i Haanden, søger hun at samle sine Tanker. I Guppys Øjne er hun den samme Lady Dedlock, der indtager den samme forberedte stolte, isnende Stilling.

„Deres Naade er maaske ikke straks tilbøjelig til at undskylde dette Besøg af en Person, der aldrig har været Deres Naade synderlig velkommen, hvorover han ikke beklager sig, da han maa tilstaa, at der tilsyneladende aldrig har været nogen særlig Aarsag, hvorfor han skulde være det; men jeg haaber, at Deres Naade ikke vil tage mig min Frihed ilde op, naar jeg har meddelt Dem mine Grunde.“

„Gør det.“

„Tak, Deres Naade. Jeg maa da først forklare Deres Naade“ — Guppy sætter sig paa Kanten af en Stol og lægger sin Hat paa Gulvet — „at Miss Summerson tilkendegav mig, efter at jeg sidste Gang havde haft den Fornøjelse at gøre Deres Naade min Opvartning, at det var hendes bestemte Ønske, at jeg aldeles ingen Skridt gjorde i nogen hende vedkommende Sag. Og da Miss Summersons Ønsker altid ere mig en Lov, ventede jeg følgelig ikke, at jeg oftere skulde nyde den Ære at gøre Deres Naade min Opvartning.“

Og dog er han her alligevel, siger Lady Dedlock koldt.

„Og dog er jeg her alligevel,“ indrømmer Guppy, „idet jeg agter under Fortrolighedens Segl at meddele Deres Naade, hvorfor jeg er her.“

Det, siger hun, kan han hverken gøre for tydelig eller for kort.

„Heller ikke kan jeg,“ svarer Guppy i en krænket Tone,

„for specielt bede Deres Naade om specielt at lægge Mærke til, at det ikke er nogen mig personlig vedkommende Sag, som bringer mig herhen. Jeg har ingen egennyttige Planer at fremme ved at komme her. Havde jeg ikke givet mit Løfte til Miss Summerson, skulde jeg aldrig oftere været kommen over denne Dørtærskel.“

Guppy holder dette for et gunstigt Øjeblik til at purre op i Haaret med begge Hænder.

„Deres Naade vil mindes, at jeg, da jeg sidst var her, løb mod en i vort Fag meget fremragende Personlighed, hvis Tab vi alle beklage. Denne Personlighed begyndte fra den Tid af at trænge sig ind paa mig paa en Maade, som jeg gerne kan kalde nærgaaende, og som stadig gjorde det overordentlig vanskeligt for mig at undgaa mod min Vilje at sige noget, der kunde stride mod Miss Summersons Ønsker. Selvros er ingen Anbefaling; men jeg tør nok sige om mig selv, at jeg heller ikke er nogen daarlig Forretningsmand.“

Lady Dedlock ser paa ham med et strengt, spørgende Blik. Guppy vender straks Øjnene bort fra hendes Ansigt og ser et andet Sted hen.

„Ja, det faldt mig saa vanskeligt,“ vedbliver han, „at danne mig nogen Forestilling om, hvad denne Person havde i Sinde at gøre i Forbindelse med andre, indtil det Tab indtraf, som vi alle beklage, at jeg blev ganske tummelumsk. Smalhans — et Navn, hvormed jeg hentyder til en anden Person, en af mine Venner, som Deres Naade ikke kender — begyndte ligeledes at blive saa indesluttet og tvetydig, at man somme Tider havde ondt ved at holde sine Hænder fra hans Hoved. Men ved at anstrenge mine ringe Evner og ved Hjælp af en fælles Ven ved Navn Tony Weevle — der har et højst aristokratisk Gemyt og altid har Deres Naades Portræt hængende i sit Værelse — har jeg nu faaet Grund til en Frygt, hvorfor jeg er kommen for at advare Deres Naade. Vil Deres Naade for det første tillade mig at spørge, om De ingen underlige fremmede har haft i Dag?

Jeg mener ikke fine fremmede, men saadanne fremmede som f. Eks. Miss Barbarys forrige Tjenestepige og en Person, der ikke kunde bruge sine Underekstremiteter, men maatte lade sig bære op ad Trappen som en Guy Fawkes?"

„Nej."

„Da forsikrer jeg Deres Naade, at der har været saadanne fremmede her, og at De ere blevne modtagne; thi jeg saa dem ved Døren og ventede paa Hjørnet af Pladsen, til de kom ud igen, og gik bagefter en halv Times Omvej for at undgaa dem."

„Hvad har jeg, eller hvad har De dermed at gøre? Jeg forstaar Dem ikke. Hvad mener De?"

„Deres Naade, jeg kommer for at advare Dem. Der er maaske ingen Grund dertil. Meget vel. Saa har jeg kun gjort mit bedste for at holde mit Løfte til Miss Summerson. Af hvad Smalhans har ymtet om, og vi presset ud af ham, har jeg en stærk Mistanke om, at de Breve, som jeg skulde have bragt Deres Naade, ikke bleve tilintetgjorte, dengang jeg troede, at de bleve det, og at hvis der var noget at angive, er det blevet angivet, ligesom ogsaa, at de omtalte fremmede have været her i Formiddags for at tjene Penge derved, og at Pengene ere blevne tjente eller ville blive det."

Guppy tager sin Hat og rejser sig.

„Deres Naade ved bedst, om der er noget eller intet i det, jeg har sagt. Men er der noget eller intet, saa har jeg kun handlet i Overensstemmelse med Miss Summersons Ønske om at lade Tingene gaa deres Gang og saa vidt mulig afværge, hvad jeg havde begyndt; dette er mig nok. Hvis jeg har taget mig for stor en Frihed ved at advare Deres Naade, uden at der er nogen Nødvendighed derfor, saa haaber jeg, at De vil søge at glemme min Dristighed, ligesom jeg vil søge at glemme Deres Mishag. Jeg tager nu Afsked med Deres Naade og forsikrer Dem, at De ikke er i Fare for, at jeg oftere skal gøre Dem min Opvartning."

Hun næppe svarer paa disse Afskedsord med et Blik; men noget efter at han er gaaet, ringer hun paa Klokken.

„Hvor er Sir Leicester?“

Merkurius svarer, at han for Øjeblikket har lukket sig inde i Biblioteket og er ene.

Har der været fremmede hos Sir Leicester i Formiddag?

Flere i Forretninger. Merkurius giver en Beskrivelse af dem, hvilket Guppy har givet i Forvejen. Det er nok; han kan gaa.

Saaledes! Alt er forbi. Hendes Navn i disse mange Munde; hendes Mand ved, hvorledes han er bleven forurettet; hendes Skam vil blive offentliggjort — udbredes maaske, medens hun tænker derpaa — og i Tilgift til det af hende saa længe forudsete, af ham uforudsete Lyn anklages hun af en usynlig Anklager som sin Fjendes Morderske.

Hendes Fjende var han, og hun har ofte, ofte ønsket ham død. Hendes Fjende er han, selv i sin Grav. Denne skrækkelige Beskyldning kommer over hende som en ny Pinsel fra hans livløse Haand. Og da hun mindes, at hun hemmelig var ved hans Dør hin Aften, og at det kan blive udlagt, som om hun saa kort i Forvejen havde sendt sit mest yndede Tyende bort alene for at undgaa at blive iagttaget, gyser hun, som om Bøddelens Hænder allerede rørte ved hendes Hals.

Hun har kastet sig ned paa Gulvet og ligger med Haaret vildt udbredt og Ansigtet begravet i Puderne paa en Sofa. Hun staar op, løber frem og tilbage og kaster sig atter ned og rokker og stønner. Den Rædsel, der er over hende, er ubeskrivelig. Var hun virkelig Mordersken, kunde den i Øjeblikket næppe være dybere.

Thi ligesom hendes morderiske Udsigt, førend Gerningen blev udført, hvor fint alle Forberedelserne dertil end vare trufne, vilde være bleven lukket med en kæmpestor Udvidelse af den forhadte Skikkelse, som hindrede hende i at se Følgerne af Udaaden, og ligesom hine Følger vilde have

væltet sig frem i en utænkelig Strøm i samme Øjeblik, som Skikkelsen var fældet, hvilket altid sker, naar et Mord er begaaet, saaledes ser hun nu, at medens hun plejede at tænke: „Gid dog et eller andet dræbende Slag kunde ramme den gamle Mand og rydde ham af Vejen!“ var det kun Ønsket om, at alt, hvad han holdt i sin Haand imod hende, maatte blive spredt for Vindene og ført omkring paa mange forskellige Steder. Og denne syndige Lettelse har hun ogsaa følt ved hans Død. Hvad var hans Død andet end Fjernelsen af Slutstenen til en skummel Hvælving, og nu synker denne Hvælving sammen i tusinde Brudstykker, der sønderbrydes og knuses til Støv!

Saaledes overskygger og paatrænger det frygtelige Indtryk sig hende, at fra denne Forfølger, hvad enten han er levende eller død — hvad enten han staar haard og urokkelig foran hende i sin alt for vel huskede Skikkelse eller ligger ikke mindre haard og urokkelig i sin Ligkiste — er der ingen Frelse undtagen i Døden. Forfulgt, flygter hun. Forviklingen af hendes Skændsel, hendes Frygt, Anger og Elendighed overvælder hende, og selv hendes stærke Selvtillid bøjes og hvirvles bort som et Blad for en vældig Storm.

Hun skriver hurtig følgende Linier til sin Mand, forsegler dem og lader dem ligge paa Bordet.

„Søges eller beskyldes jeg for hans Mord, saa tro, at jeg er aldeles uskyldig. Tro ikke andet godt om mig; thi jeg er ikke uskyldig i noget andet, De har hørt eller vil høre mig blive beskyldt for. Han forberedte mig hin skæbnesvangre Aften paa, at han vilde røbe min Brøde til Dem. Da han havde forladt mig, gik jeg ud under Paaskud af at spadsere i Haven, men i Virkeligheden for at gaa efter ham og for sidste Gang bede ham ikke forlænge denne skrækkelige Spænding, hvormed han havde holdt mig paa Pinebænken, De ved ikke hvor længe, men slaa til næste Morgen.

Jeg fandt hans Hus mørkt og stille. Jeg ringede to Gange paa Klokken, men ingen svarede, og jeg gik hjem.

Jeg har intet Hjem mere. Jeg vil ikke længer falde Dem til Byrde. Gid De i Deres retfærdige Harme maatte være i Stand til at glemme den uværdige Kvinde, som De har spildt den ædelmodigste Hengivenhed paa — der skyr Dem, kun med en dybere Undseelse end den, hvormed hun flygter for sig selv — og som skriver dette sidste Farvel!"

Hun tilslører og klæder sig hurtig paa, lader alle sine Smykker og Penge tilbage, lytter, gaar ned i et Øjeblik, da Forstuen er tom, aabner og lukker den store Dør og iler bort i den gennemtrængende, kolde Blæst.

Fire og tyvende Kapitel.

Forfølgelse.

Lidenskabsløst, som det sømmer sig dets ophøjede Race, stirrer det Dedlockske Palads paa de andre sørgelig store Huse i Gaden og viser intet ydre Tegn paa, at noget galt foregaar inde i det. Kareter rulle; der bankes paa Døre; Verden veksler Visitter; gamle Tryllersker med knoklede Halse og ferskenfarvede Kinder, der, naar de ses ved Dagens Lys, have et spøgelseagtigt Blomsterskær, idet disse tillokkende Skabninger ligne en Sammensmeltning af Døden og Damen, blende Menneskenes Øjne. Ud fra de kolde Stalde komme let gyngende Ekvipager, der styres af kortbenede Kuske, som synke dybt ned i de dunbløde Buktæpper, og bagpaa staa skinnende Merkurer med Paradestokke og trekantede Hatte paa tværs — et Skue for Engle.

Det Dedlockske Palads forandrer sig ikke i sit Ydre, og Timer gaa, førend dets ophøjede Sløvhed forstyrres indenfor. Men den skønne Volumnia, der lider af den almindelig

herskende Sygdom Kedsomhed og mærker, at denne Skrøbelighed angriber hendes Livsaander, vover omsider for en Forandrings Skyld at gaa til Biblioteket. Da hendes sagte Banken paa Døren ikke frembringer noget Svar, aabner hun den og titter ind, og da hun ingen ser derinde, træder hun nærmere.

Det hedder om den livlige Dedlock i hin de gamles græsbevoksede Stad Bath, at hun gribes af en brændende Nysgerrighed, som tilskynder hende til ved alle passende og upassende Lejligheder at svæve omkring med et i Guld indfattet Glas for Øjet og ransage Genstande af alle mulige Slags. Saa meget er vist, at hun nytter Lejligheden til at flagre som en Fugl mellem sin Slægtnings Breve og Papirer, idet hun snart pikker lidt i hint Dokument, snart med Hovedet paa Siden skotter til dette og hopper spejdende og rastløs omkring fra Bord til Bord med Glasset for Øjet. I Løbet af disse Undersøgelser snubler hun over noget og ser, idet hun vender Glasset i denne Retning, sin Slægtning ligge paa Gulvet som et fældet Træ.

Volumnias lille Yndlingsskrig faar en Forøgelse af Virkelighed ved denne Overraskelse, og Huset kommer hurtig i Bevægelse. Tjenere fare op og ned ad Trapper, der trækkes voldsomt i Klokkestrenge, Læger blive hentede, og Lady Dedlock søges overalt, men findes ikke. Ingen har hørt eller set noget til hende, siden hun sidst ringede paa sin Klokke. Hendes Brev til Sir Leicester findes paa Bordet; men det er endnu tvivlsomt, om han ikke har faaet et andet Budskab fra en anden Verden, som kræver et personligt Svar, og om ikke alle levende og døde Sprog ere som eet for ham.

De lægge ham paa hans Seng, gnide, børste og vifte ham, give ham Is paa Hovedet og bruge alle Oplivelsesmidler. Dagen er imidlertid svunden, og det er blevet Nat i hans Værelse, førend det rallende Aandedræt lægger sig, eller hans stirrende Øjne røbe nogen Bevidsthed om det Lys, som nu og da føres forbi dem. Dog da denne For-

andring er indtraadt, bliver den ved, og lidt efter lidt nikker han, eller bevæger han sine Øjne, ja endog sin Haand til Tegn paa, at han hører og forstaar.

Han faldt denne Morgen som en smuk, statelig Herre, lidt svag, men med et anseligt Ydre og et fyldigt Ansigt. Nu ligger han paa sin Seng som en gammel Mand med indfaldne Kinder, en affældig Skygge af sig selv. Hans Røst var blød og rund, og han havde længe været saa overbevist om Vægten og Vigtigheden for Menneskeslægten af ethvert Ord, han sagde, at hans Ord virkelig vare komne til at klinge, som om der laa noget i dem. Men nu kan han kun hviske, og det, han hvisker, klinger, som hvad det er — idel Visvas og Snak.

Hans yndede, trofaste Husholderske staar ved hans Seng. Det er det første, han lægger Mærke til, og det glæder ham aabenbart. Efter forgæves at have søgt at gøre sig forstaaelig ved at tale, gør han Tegn for at faa noget at skrive med, men saa utydelig, at man i Begyndelsen ikke kan forstaa ham; det er hans gamle Husholderske, der fatter, hvad han vil, og bringer ham en Tavle.

Han tøver noget og kradser derpaa langsomt med en Haand, der ikke ligner hans sædvanlige: „Chesney Wold?“

Nej, svarer hun ham, han er i London. Han var bleven syg i Biblioteket i Formiddags. Meget glad er hun over at være kommen til London for at kunne pleje ham.

„Deres Ildebefindende har ikke videre at sige, Sir Leicester; De vil være langt bedre i Morgen, det sige alle Lægerne,“ forsikrer hun, idet Taarerne strømme ned ad hendes smukke, gamle Ansigt.

Efter at have kastet et Blik omkring i Stuen og med særlig Opmærksomhed stirret paa alle dem, der staa ved Sengen, hvor ogsaa Lægerne befinde sig, skriver han: „Mylady.“

„Mylady gik ud, Sir Leicester, førend De blev syg, og ved endnu intet om Deres Ildebefindende.“

Han peger atter i stærk Bevægelse paa hint Ord. De søge alle at berolige ham; men han peger igen. Mens de

se paa hverandre og ikke vide, hvad de skulle sige, tager han atter Tavlen og skriver: „Mylady, for Guds Skyld, hvor?“ og stønner bønfaldende.

Man finder det raadeligst, at den gamle Husholderske giver ham Lady Dedlocks Brev, hvis Indhold ingen kender eller kan have nogen Formodning om. Hun aabner det for ham og breder det ud, for at han kan læse det. Da han med megen Anstrengelse har læst det to Gange igennem, vender han det om, for at ingen skal se det, og ligger og stønner. Han ligesom falder i en Døs, og det varer en Time, førend han igen slaar Øjnene op, idet han støtter sig paa sin trofaste gamle Husholderskes Arm. Lægerne indse, at han har bedst af at være ene med hende, og holde sig afsides, naar de ikke ligefrem ere sysselsatte med ham.

Tavlen tages atter i Brug; men det Ord, han vil skrive, kan han ikke huske. Hans Ivrighed, hans Sorg herover ere ynkelige at skue. Det synes, som om han skulde blive vanvittig ved at føle, hvormeget det haster, og se sig ude af Stand til at ytre, hvad han vil have udrettet, eller hvem han vil have hentet. Han har skrevet Bogstavet B, men derved er han bleven staaende. Pludselig sætter han, da hans Jammer har naaet sit højeste, et Mr. foran det. Den gamle Husholderske siger: „Bucket?“ Himmelen være lovet! Det er det, han mener.

Bucket er dernede efter Aftale. Skal han komme op?

Det er umuligt at tage fejl af, at Sir Leicester brænder af Længsel efter at se ham, og at han ønsker, at alle, undtagen Husholdersken, skulle forlade Værelset. Det sker hurtig, og Bucket kommer ind. Sir Leicester synes at være falden ned fra sin ophøjede Stilling for ene og alene at stole paa denne Mand blandt alle Mennesker paa Jorden.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, det gør mig ondt at se Dem i denne Tilstand. Jeg haaber, at De vil fatte Mod. Jeg er vis paa, at De for Familiens Æres Skyld vil det.“

Sir Leicester rækker ham hendes Brev og ser ham stift i Ansigtet, mens han læser det. Et Lys synes at gaa op

for Bucket under Læsningen; med en Bøjning af sin Finger, mens hans Øjne endnu følge Ordene, tilkendegiver han: „Sir Leicester, jeg forstaar Dem.“

Sir Leicester skriver paa Tavlen. „Fuldstændig Tilgivelse. Find —.“ Bucket standser hans Haand.

„Sir Leicester Dedlock, Baronet, jeg skal finde hende. Men min Søgen efter hende maa begynde straks. Ingen Minut maa spildes.“

Med Tankens Hurtighed følger han Sir Leicesters Blik paa en lille Kasse, der staar paa et Bord.

„Skal jeg bringe Dem den, Sir Leicester Dedlock, Baronet? Gerne lukke den op med en af disse Nøgler! Gerne. Den mindste Nøgle? Ganske rigtigt. Tage Banknoterne ud? Det skal jeg. Tælle dem? Det er snart gjort. Tyve og tredive er halvtreds, og tyve er halvfjerds og halvtreds er hundrede og tyve, og fyrretyve er hundrede og tres. Bruge dem til Udgifter? Det skal jeg og naturligvis aflægge Regnskab. Ikke spare paa Pengene? Nej, det skal jeg ikke.“

Hurtigheden og Sikkerheden af Buckets Fortolkning af alle disse Punkter grænser til det vidunderlige. Mrs. Rouncewell, der holder Lyset, bliver svimmel af hans Øjnes og Hænders Raphed, da han springer op, udrustet til sin Rejse.

„De er vist Georges Moder, ikke sandt, gamle Dame?“ siger Bucket afsides, med Hatten allerede paa Hovedet, og idet han knapper sin Frakke.

„Jo, Sir, jeg er hans sørgende Moder.“

„Det tænkte jeg nok, efter hvad han nylig fortalte mig. Naa, saa vil jeg sige Dem noget. De skal ikke længer sørge; Deres Søn har det godt. Naa, giv Dem nu ikke til at græde; for det, De har at gøre, er at passe Sir Leicester Dedlock, Baronet, og det kan De ikke ved at græde. Deres Søn har det godt, siger jeg Dem, og han sender Dem sin kærlige Hilsen og haaber, at De ogsaa har det godt. Han er bleven hæderlig frikendt, er han, uden at der hviler større Plet paa hans gode Navn end paa Deres, der sikkert er saa rent som nyfalden Sne; det tør jeg holde et Pund paa. De kan

tro mig; thi jeg arresterede Deres Søn. Og han opførte sig meget modig ved den Lejlighed, og en smuk Mand er han, og De er en smuk gammel Dame, og I to ere en Moder og en Søn, der kunde vises frem som et Par Modeller i et Menageri. Sir Leicester Dedlock, Baronet, det, De har overdraget mig, skal jeg sørge for. Frygt ikke for, at jeg skal skeje ud fra min Vej, hverken til højre eller venstre. Jeg skal hverken lægge mig til at sove eller barbere mig, førend jeg har fundet, hvad jeg nu gaar for at søge. Jeg skal sige alt, hvad der kan tænkes af Venlighed og Tilgivelse fra Dem? Og gid De snart maa komme Dem, og disse Familiehistorier blive jævnede, som, ak Gud, saa mange andre Familiehistorier ere blevne og ville blive det lige til Tidernes Ende."

Efter dette Foredrag gaar Bucket, tilknappet, sagte sin Vej og ser vist ud for sig, som om han allerede gennemborede Natten med sit Blik for at opsøge Flygtningen.

Det første, han gør, er at gaa til Lady Dedlocks Værelser og undersøge dem for at finde et eller andet, om ogsaa nok saa ringe Spor, der kan hjælpe ham paa Gled. Værelserne ere nu mørke, og at se Bucket holde et Vökslys op over sit Hoved og i Tankerne optage et Inventarium over de mange sirlige Genstande, der staa i en saa underlig Modsætning til ham selv, er et Syn — som ingen faar at se, da han meget omhyggelig har lukket sig inde.

„Det kan man kalde et stadseligt Boudoir," siger Bucket. „Maa have kostet en Masse Penge. Pæne Sager at løbe bort fra, disse hersens; hun maa have haft Kniven paa Struben."

Mens han aabner og lukker Bordskuffer og ransager Æsker og Juvelskrin, ser han sit Billede i forskellige Spejle og anstiller moralske Betragtninger derover.

„Man kunde let falde paa, at jeg bevægede mig i de fine Kredse og pyntede mig for at gaa paa Bal" siger Bucket. „Jeg begynder næsten at tro, at jeg er en Modejunker i Livgarden uden at vide af det."

Idet han ser sig om overalt, har han aabnet en lille pyntelig Kasse, der staar i en dyb Skuffe. Hans store Haand vender nogle Handsker, som den næppe kan føle, saa fine og bløde ere de, og faar fat paa et hvidt Lommetørklæde.

„Hm, lad os engang se paa dig," siger Bucket og sætter Lyset fra sig. „Hvorfor mon du saaledes er blevet gemt for dig selv? Hvad kan Grunden være dertil? Tilhører du hendes Naade eller en anden? Der maa dog vel staa et Mærke paa dig et eller andet Sted, skulde man tro?"

Han finder det, mens han taler; „Esther Summerson."

„Ha, ha," siger Bucket og standser med Fingeren ved Øret. „Godt, jeg vil tage dig med."

Han ender sine Undersøgelser lige saa rolig og omhyggelig, som han har begyndt paa dem, efterlader alt nøjagtig, som han har fundet det, smutter bort efter fem Minutters Forløb i det hele og gaar ud paa Gaden. Med et Blik op mod de svagt oplyste Vinduer i Sir Leicesters Værelse gaar han med raske Skridt til den nærmeste Holdeplads, vælger sig en Hest og befaler Kusken at køre til Skydebanen. Bucket gør ikke Fordring paa at være en videnskabelig Hestekender; men han bruger et Par Skilling paa de vigtigste Tildragelser i dette Fag og indeslutter i Almindelighed sine Kundskaber i saa Henseende i den Ytring, at naar han ser en Hest, der kan gaa, kender han den.

Hans Hestekendskab svigter ham heller ikke i det Tilfælde. Raslende hen over Stenene med en farlig Hurtighed, og dog med sine skarpe Øjne fæstede paa enhver luskende Skabning, som han kommer forbi i de mørke Gader, ja selv paa Vinduerne i de øvre Etager, hvor Folk ere gaaede eller ere ved at gaa i Seng, paa alle de Hjørner, han ruller forbi, paa den tunge Himmel og paa Jorden, der er dækket med et tyndt Lag Sne — thi der kunde jo let vise sig noget, hvoraf han kunde drage Nytte — jager han til sit Bestemmelsessted, og det med en saadan Fart, at Hesten er nær ved at kvæle ham i en Sky af Damp.

„Spænd den fra et Øjeblik, for at den kan puste ud, til jeg kommer tilbage.“

Han løber op ad den lange Brædegang og finder Rytteren, der ryger sin Pibe.

„Jeg tænkte nok, at jeg skulde træffe Dem, George, efter alt det, De har gaaet igennem, min Gut. Jeg har paa Ære ikke et Ord at undvære nu, da det gælder om at frelse et Fruentimmer. Miss Summerson, som var her, da Gridley døde — det var Navnet, ved jeg — rigtigt! Hvor bor hun?“

Rytteren er nylig kommen derfra og giver ham Adressen.

„De vil ikke fortryde det, George. God Nat!“

Han iler bort med én uklar Forestilling om at have set Fil sidde ved den svage Ild og stirre med gabende Mund paa ham, og galoperer atter af Sted i en Sky af Damp.

Jarndyce, den eneste, der er oppe i Huset, er i Færd med at gaa i Seng; han rejser sig fra sin Bog, da han hører, at der bliver ringet saa stærkt paa Klokken, og gaar i Slobrok ned til Gadedøren.

„Bliv ikke bange, Sir.“ Et Øjeblik efter staar hans Gæst fortrolig ved Siden af ham inde i Forstuen, har lukket Døren og holder Haanden paa Laasegrebet. „Jeg har haft den Fornøjelse at se Dem før. Inspektør Bucket. Se paa dette Lommetørklæde. Det er Miss Esther Summersons. Selv fundet det i en af Lady Dedlocks Skuffer for et Kvarter siden. Intet Øjeblik at spilde. Det gælder Liv eller Død. De kender Lady Dedlock?“

„Ja.“

„Der er sket en Opdagelse der i Dag. Familiehistorier ere komne for Lyset. Sir Leicester fik et Anfald — Apopleksi eller Epilepsi — kunde ikke komme rigtig til Samling, og megen kostbar Tid er gaaet tabt. Lady Dedlock forsvandt i Eftermiddags og efterlod et Brev til ham, som ser slemt ud. Løb det igennem. Her er det!“

Da Jarndyce har læst det, spørger han ham, hvad han mener derom.

„Ved ikke. Det tyder paa Selvmord. I ethvert Tilfælde bliver der med hver Minut større og større Fare for, at det vil ende dermed. Jeg vilde give hundrede Pund for hver Time, det var tidligere. Hør nu, Mr. Jarndyce, Sir Leicester har overdraget mig at finde hende, at frelse hende og bringe hende hans Tilgivelse. Jeg har Penge og uindskrænket Fuldmagt; men jeg maa have noget mere. Jeg maa tale med Miss Summerson.“

Urolig gentager Jarndyce: „Miss Summerson?“

„Ser De, Mr. Jarndyce;“ Bucket har imidlertid med stor Opmærksomhed studeret hans Ansigt; „jeg taler til Dem som til en Mand med et menneskekærligt Hjerte og under saa paatrængende Omstændigheder, som man ikke ofte oplever. Hvis det nogen Sinde har været farligt at tøve, saa er det nu, og hvis De nogen Sinde ikke skulde kunne tilgive Dem selv at have været Skyld i det, er det denne Gang. Otte eller ti Timer, hver, siger jeg Dem, hundrede Pund værd i det mindste, ere gaaet tabte, siden Lady Dedlock forsvandt. Det er mig overdraget at finde hende. Jeg er Inspektør Bucket. Foruden alt det andet, der hviler tungt paa hende, tror hun ogsaa, at hun er mistænkt for et Mord. Hvis jeg kommer ene til hende, kan hun, da hun er uvidende om, hvad Sir Leicester har meddelt mig, let bringes til Fortvivlelse. Men hvis jeg kommer i Selskab med en ung Dame, der svarer til Beskrivelsen af en ung Dame, hun har Ømhed for — jeg spørger ikke og siger ikke mere end dette — vil hun tro, at jeg vil hende vel. Lad mig nærme mig hende og være i Stand til at vise hende denne unge Dame, da skal jeg frelse og overtale hende, hvis hun lever. Lad mig nærme mig hende alene — en vanskeligere Sag — og jeg vil gøre mit bedste, men jeg indestaar ikke for, hvad det bedste vil blive. Tiden flyver; Klokken gaar til eet. Naar den slaar eet, er der gaaet en Time til, og da er den tusinde Pund værd, i Stedet for hundrede.“

Alt dette er sandt, og Sagens paatrængende Natur lader sig ikke drage i Tvivl. Jarndyce beder ham blive der, mens han taler med Miss Summerson. Bucket siger, at det vil han; men ifølge sit sædvanlige Princip gør han det ikke, men gaar med ovenpaa og beholder sin Mand i Sigte. Han bliver staaende ude paa den mørke Trappegang, lurende og spejdende, mens de tale sammen. Kort efter kommer Jarndyce og siger, at Miss Summerson øjeblikkelig vil være hos ham og stille sig under hans Beskyttelse for at følge med ham, hvorhen han vil. Bucket er meget tilfreds hermed og venter paa hende ved Døren.

Der stiger han i Tankerne op i et højt Taarn og ser sig vidt og bredt om. Han opdager mange ensomme Skikkelser, der snige sig gennem Gaderne; mange ensomme Skikkelser paa Heder og Landeveje og under Høstakke. Men den Skikkelse, han søger, er ikke iblandt dem. Andre ensomme Skikkelser ser han paa Broer, hvor de staa og stirre ud over Rækværket, eller i dunkle Afkroge nede ved Floden, og en mørk, mørk, uformelig Genstand, der driver med Strømmen og er endnu ensommere end alle de andre, holder fast paa hans Opmærksomhed med en druknendes Tag.

Hvor er hun? Levende eller død, hvor er hun? Hvis Lommetørklædet, mens han lægger det sammen og omhyggelig gemmer det, ved en Tryllekraft blev sat i Stand til at vise ham det Sted, hvor hun fandt det, og det natlige Landskab omkring Hytten, hvor det tilhyllede det lille Barn, vilde han da opdage hende der? Ude paa Sletten, hvor Teglovnene brænde med blegblaat Skær; hvor Straatagene paa de usle Hytter, i hvilke Murstenene formes, adsplittes af Vinden; hvor Leret og Vandet ere haardt frosne, og den Mølle, den magre, blinde Hest gaar rundt i hele Dagen, ligner et Redskab for menneskelige Pinsler — der ses en ensom Skikkelse skride hen over den øde, golde Egn med den sørgelige Verden foran sig, pisket af Sneen og jaget af Vinden og ligesom udstødt fra ethvert Selskab. Og det er Skikkel-

sen af en Kvinde, men i en elendig Dragt, og aldrig ere saadanne Klædningsstykker blevne bragte gennem Forstuen og ud ad den store Dør i det Dedlockske Palais.

Fem og tyvende Kapitel.

Esthers Fortælling.

Jeg var gaaet i Seng og falden i Søvn, da min Formynder bankede paa Døren til mit Værelse og bad mig straks at staa op. Paa mit ilfærdige Spørgsmaal om, hvad der var hændet, meddelte han mig efter et Par indledende Ord, at der var sket en Opdagelse i Sir Leicester Dedlocks Hus; min Moder var flygtet; en Person, der nu var i vort Hus, var bemyndiget til at bringe hende den fuldstændigste Forsikring om kærlig Beskyttelse og Tilgivelse, naar han kunde finde hende, og bad, om jeg vilde ledsage ham, i Haab om, at mine Forestillinger vilde røre hende, hvis hans skulde slaa fejl. Det var omtrent dette, jeg fattede; men jeg kom i en saadan Forvirring af Skræk, Hastværk og Sorg, at jeg trods alle mine Bestræbelser først flere Timer efter syntes at tilbagevinde den rette Sindsstemning.

Ikke des mindre klædte jeg mig hurtig paa uden at vække Charley eller nogen anden og gik ned til Bucket, der var den Person, hvem Hemmeligheden var betroet. Idet min Formynder førte mig hen til ham, fortalte han mig dette og forklarede mig, hvorledes han var kommen til at tænke paa mig. Med dæmpet Stemme læste Bucket ved Skinnet af min Formynders Lys nede i Forstuen et Brev for mig, som min Moder havde ladet ligge paa sit Bord, og ti Minutter efter at jeg var bleven vækket, sad jeg ved Siden af ham og rullede rask gennem Gaderne.

Hans Væsen var meget bestemt, og dog meget hensynsfuldt, mens han forklarede mig, at en stor Del afhang af,

om jeg var i Stand til uden Forvirring at svare paa nogle Spørgsmaal, som han ønskede at gøre mig. Han spurgte, om jeg ofte havde set min Moder, hvem han kun omtalte som Lady Dedlock; naar og hvor jeg sidst havde talt med hende, og hvorledes hun havde faaet mit Lommetørklæde. Da jeg havde givet ham Svar, opfordrede han mig til særlig at overveje, om jeg vidste nogen, lige meget hvor, til hvem hun mulig i sin største Nød vilde betro sig. Jeg kunde ikke tænke mig nogen anden end min Formynder, men nævnede dog til sidst ogsaa Boythorn. Jeg kom til at tænke paa ham paa Grund af den ridderlige Maade, hvorpaa han havde nævnet min Moders Navn, og af Hensyn til det, min Formynder havde meddelt mig om hans Forlovelse med hendes Søster og den Forbindelse, hvori han, uden selv at vide af det, stod med hendes sørgelige Historie.

Min Ledsager havde standset Kusken, mens vi havde denne Samtale, for at vi saa meget des bedre kunde høre hinanden. Han lod ham nu køre videre og sagde mig, efter at have tænkt sig om et Øjeblik, at han var bleven enig med sig selv om, hvorledes han vilde bære sig ad. Han vilde gerne underrette mig om, hvad hans Plan var; men jeg var endnu alt for fortumlet til at kunne fatte den.

Vi vare ikke kørte ret langt fra vor Bolig, før vi holdt i en Sidegade uden for et med Gas belyst Hus, der saa ud som en offentlig Bygning. Bucket førte mig derind og bad mig sætte mig i en Lænestol ved en blussende Ild. Klokken var nu over eet, som jeg kunde se af Uret, der hang paa Væggen. To Politiembedsmænd, der i deres pyntelige Uniformer slet ikke saa ud som Folk, der vare oppe hele Natten, skrev rolig ved en Pult, og der var i det hele taget meget stille i Værelset, med Undtagelse af en fjern Raaben og Banken paa fjerne Døre under Jorden, som ingen syntes at skænke videre Opmærksomhed.

En tredje Mand i Uniform, som Bucket kaldte paa, og til hvem han hviskede noget, gik ud, og derpaa raadslog de to andre med hinanden, mens en skrev efter Buckets

dæmpede Diktat. Det var en Beskrivelse af min Moder, hvormed de havde travlt; thi Bucket bragte mig den, da den var færdig, og oplæste den hviskende. Den var meget nøjagtig.

Den anden Politiembedsmand, som nøje havde lagt Mærke til den, skrev den derpaa af og kaldte en anden Mand i Uniform — der var flere saadanne i et Værelse udenfor — ind, og han tog den og gik bort med den. Alt dette skete med den største Hurtighed og uden at spilde et Øjeblik, men alligevel syntes ingen at have Hastværk. Saa snart Papiret var sendt af Sted, tog de to Politiembedsmænd atter fat paa deres stille Skriveri, som de besørgede med Pyntelighed og Omhu. Bucket gik tankefuld hen og varmede sine Støvlesaaler ved Kaminen.

„Er De godt indpakket, Miss Summerson? spurgte han mig, idet hans Øjne mødte mine. „Det er en fortvivlet barsk Nat for en ung Dame at være ude i.“

Jeg svarede ham, at jeg var varmt paaklædt og ikke brød mig om Vejret.

„Det kan blive en lang Rejse,“ sagde han; „men naar den kun ender godt, faar det være det samme, Miss.“

„Jeg beder Himmelen, at den maa ende godt!“ sagde jeg.

Han nikkede beroligende. „Hvad De saa gør, maa De ikke være bange. De maa være rolig og fattet, hvad der saa hænder; det er bedst for Dem, bedst for mig, bedst for Lady Dedlock, bedst for Sir Leicester Dedlock, Baronet.“

Han var virkelig meget mild og venlig, og mens han stod ved Kaminen og varmede sine Støvler og gned sig i Ansigtet med sin Pegefinger, følte jeg en Tillid til hans Skarpsindighed, som beroligede mig. Klokken var endnu ikke et Kvarter til to, da jeg hørte Hovslag og Vognhjul udenfor. „Nu, Miss Summerson,“ sagde han, „kunne vi tage bort.“

Han bød mig sin Arm, de to Politimænd bukkede høflig for mig, og uden for Døren fandt vi en Wienervogn med en Postillon og Postheste. Bucket hjalp mig op og satte

sig selv paa Kuskesædet. Den Mand i Uniform, som han havde sendt bort efter Vognen, rakte ham derefter en Blendlygte, og efter at han havde givet Kusken en kort Instruks, rullede vi af Sted.

Jeg var langt fra at være vis paa, at jeg ikke drømte. Vi rullede med en saadan Fart gennem en Mængde Gader, at jeg snart tabte enhver Forestilling om, hvor vi nu vare, med Undtagelse af, at vi flere Gange vare kørte over Floden endnu stadig kom igennem et lavt liggende, tæt tilbygget Kvarter nede ved Vandet, som gennemskares af Dokker og Basiner, mægtige Pakhuse, Svingbroer og Skibsmaster. Omsider holdt vi paa Hjørnet af en lille smudsig Sidegade, som Blæsten fra Floden ikke kunde rense, og ved Skinnet af min Ledsagers Blendlygte saa jeg ham i Samtale med flere Mænd, der lignede en Blanding af Politibetjente og Søfolk. Paa den forfaldne Mur, hvorved de stod, sad en Plakat, hvorpaa jeg kunde skelne Ordene: „Funden druknet," og disse og en Indskrift om „Druknedes Redning," indgav mig den rædsomme Mistanke, som vort Besøg paa dette Sted kunde tyde til.

Jeg havde ikke nødig at minde mig selv om, at jeg ikke var til Stede for ved min Svaghed at forøge Undersøgelsens Vanskeligheder, formindske Haabet om, at den kunde føre til noget, eller forhale den. Jeg var rolig; men hvad jeg led paa dette skrækkelige Sted, kan jeg aldrig glemme. Og dog var det ligesom en Drøms Rædsler. En mørk, tilsølet Mand med lange, af Vand udbulnede Støvler og en tilsvarende Hat kaldtes op fra en Baad og hviskede med Bucket, der gik ned med ham ad nogle glatte Trappetrin, ligesom for at se paa noget hemmeligt, han havde at paavise. De kom tilbage og tørrede deres Hænder paa deres Klæder, efter at have rørt ved noget vaadt; men det var, Gud være lovet, ikke, hvad jeg frygtede.

Efter en yderligere Raadslagning gik Bucket, hvem alle syntes at kende og bøje sig for, med de andre ind ad en Dør og lod mig blive siddende i Vognen, mens Kusken gik

frem og tilbage ved sine Heste for at varme sig. Floden begyndte at stige, efter Lyden at dømme, og jeg kunde høre den bryde sig for Enden af Gaden med en sagte Brusen hen imod mig, og den Tanke gennemisnede mig, at den vilde kaste min Moder hen for Hestens Fødder.

Bucket kom atter ud, idet han opfordrede de andre til Aarvaagenhed, lukkede sin Blendlygte og satte sig igen paa Kuskesædet. „Bliv ikke forskrækket, Miss Summerson, fordi vi ere komne herned," sagde han. „Jeg maa kun have alt sat i Gang og vide, at det er i Gang, ved selv at se efter. Af Sted, min Gut."

Vi syntes at køre den samme Vej tilbage, som vi vare komne, ikke fordi jeg i min forvirrede Sindstilstand havde lagt Mærke til nogen enkelt Ting, men det var af Gadernes Udseende i Almindelighed, at jeg troede det. Vi holdt igen en Minut ved et Kontor eller Politikammer og kørte igen over Floden. I al den Tid havde min Ledsager intet Øjeblik været mindre aarvaagen; men da vi vare komne over Broen, syntes han om mulig at passe mere paa. Han rejste sig op for at se ud over Rækværket; han steg ned og gik tilbage efter en mørk, kvindelig Skikkelse, der svævede forbi os og stirrede ned i den dybe, sorte Afgrund af Vand med et Ansigt, som fik mit Hjerte til at staa stille. Floden havde et frygteligt Udseende, saa skummelt og hemmelig listede den sig af Sted mellem de lave, flade Bredder, saa opfyldt var den af utydelige, rædsomme Skikkelser, baade af Legeme og Skygge, saa dødningeagtig og hemmelighedsfuld. Mange Gange har jeg set den siden baade i Solskin og Maaneskin; men aldrig har jeg kunnet frigøre mig for Indtrykket fra den Rejse. I mine Tanker brænde Lysene paa Broen altid dunkelt; den skærende Blæst svøber sig om den husvilde Kvinde, vi kom forbi; de enslydende Hjul snurre rundt, og Lyset fra Vognlygterne ser blegt paa mig som et Ansigt, der hæver sig op fra det frygtelige Vand.

Rumlende og rumlende gennem de tomme Gader, kom vi omsider fra Stenbroen ud paa de mørke, glatte Veje og

begyndte at lade Husene ligge bag ved os. Efter nogen Tids Forløb genkendte jeg Vejen til St. Albans. I Barnet stod friske Heste til os, og vi skiftede og kørte videre. Det var meget koldt, og det flade Land var hvidt af Sne, skønt det ikke sneede nu.

„Denne Vej er nok vel kendt af Dem, Miss Summerson?“ sagde Bucket opmuntrende.

„Ja,“ svarede jeg; „har De faaet noget at vide?“

„Intet, man kan stole paa,“ sagde han; „men det er jo ogsaa tidligt endnu.“

Han havde været inde i hver eneste Kro, hvor der var Lys — der var ikke faa paa den Tid, da Landevejene dengang vare stærkt befærdede af Kvægdrivere — og var staaet af Vognen for at tale med Bommændene. Jeg havde hørt ham bestille Drikkevarer, klingre med Penge og vise sig lystig og forekommen overalt; men hver Gang han igen satte sig op paa Kuskesædet, fik hans Ansigt atter sit aarvaagne, snedige Udtryk, og han sagde altid i den samme forretningsmæssige Tone til Kusken: „Af Sted, min Gut!“

Paa Grund af alle disse Standsninger var Klokken bleven mellem fem og seks, og vi vare endnu nogle faa Mile fra St. Albans, da han kom ud fra en af disse Kroer og bød mig en Kop Te.

„Drik det, Miss Summerson, det vil gøre Dem godt. Nu begynder De at blive Dem selv igen, ikke sandt?“

Jeg takkede ham og sagde, at jeg haabede det.

„I Begyndelsen var De, hvad man kalder, bedøvet,“ vedblev han, „og Gud! det var ikke saa underligt. Tal ikke saa højt, bedste Miss. Alting er i Orden. Hun er foran.“

Jeg ved ikke, hvad det var for et Glædesudbrud, der kom eller var i Færd med at komme over mine Læber; men han rakte Fingeren i Vejret, og jeg tvang mig til at tie.

„Kom her igennem til Fods i Aftes omtrent Klokken otte eller ni. Jeg hørte først om hende ved Bommen ovre ved Highgate, men var ikke rigtig vis paa det. Paa Sporet af hende hele Vejen, idet jeg snart fandt hende paa det

ene Sted og snart tabte hende af Syne paa det andet; men nu er hun ganske sikkert foran os. Tag de Kopper, Staldkarl, og er du ikke bleven oplært til Smørhandelen, saa pas paa, om du kan fange en halv Krone med din anden Haanden. En, to, tre, der er den! Prøv nu en Galop, min Gut!"

Vi kom snart til St. Albans og steg ud lidt før Dag, ligesom jeg begyndte at ordne og fatte Nattens Begivenheder og virkelig at tro, at det ikke var en Drøm. Efter at have ladet Vognen blive holdende ved Posthuset og bestilt friske Heste, gav min Ledsager mig Armen, hvorpaa vi gik hjemad.

„Da dette er Deres rigtige Hjem, Miss Summerson", bemærkede han, „gad jeg dog nok vide, om ikke en eller anden fremmed, der svarer til Beskrivelsen, har spurgt om Dem eller Mr. Jarndyce. Vel har jeg ingen Tro dertil; men det kunde dog vel være muligt."

Mens vi gik op ad Bakken, saa han sig om med et skarpt Blik — Dagen var nu ved at bryde frem — og mindede mig om, at jeg var gaaet ned ad den en Aften, som jeg havde Grund til ikke at glemme, i Følge med min lille Pige og den stakkels Jo, som han kaldte Viskelæderet.

Jeg kunde ikke fatte, hvoraf han vidste dette.

„De kom forbi en Mand dernede paa Vejen, ved De nok," sagde Bucket.

Ja, ogsaa dette huskede jeg meget godt.

„Det var mig," sagde Bucket. Og da han saa min Forundring, vedblev han:

„Jeg kørte ned i en Gig den Eftermiddag for at søge efter denne Dreng. De kunde have hørt Lyden af mine Hjul, da De kom ud for selv at søge efter ham; thi jeg saa Dem og Deres lille Pige gaa opad, mens jeg trak Hesten ned. Ved at gøre et Par Spørgsmaal om ham i Byen fik jeg snart at vide, i hvilken Slags Selskab han var, og mens jeg kørte til Teglværket, saa jeg Dem tage ham med hjem."

„Havde han begaaet nogen Forbrydelse?"

„Han var ikke beskyldt for noget,“ svarede Bucket og løftede koldblodig paa Hatten; „men jeg tror ikke, at han var særdeles ren. Nej. Hvad jeg vilde ham, gik netop ud paa at faa denne selvsamme Sag om Lady Dedlock holdt hemmelig. Han havde ladet Munden løbe mere end tilbørlig om en lille tilfældig Tjeneste, som han var bleven betalt for af den afdøde Mr. Tulkinghorn, og det gik paa ingen mulig Maade an at lade ham spille det Spil. Da jeg derfor havde advaret ham om at forlade London, besluttede jeg en Eftermiddag at advare ham om at blive borte derfra nu, da han var borte, og gaa længere bort og se sig vel for, saa jeg ikke fik fat paa ham, hvis han vendte tilbage.“

„Den stakkels Dreng!“ sagde jeg.

„Stakkel nok,“ indrømmede Bucket, „og Ulejlighed nok, og aldrig langt nok borte fra London. Jeg blev ganske forbløffet, kan jeg forsikre Dem, da jeg saa ham blive ført ind i Deres Hjem.“

Jeg spurgte ham, hvorfor? „Hvorfor, bedste Miss?“ sagde Bucket. „Naturligvis vilde der da ingen Ende være paa hans Mund. Han kunde lige saa gerne være bleven født med en paa halvanden Alen og et Stykke til.“

Skønt jeg nu husker denne Samtale, var jeg dog dengang saa fortumlet i Hovedet, at jeg næppe var i Stand til at fatte, at han indlod sig paa disse Enkeltheder for at adsprede mig. I den samme venlige Hensigt talte han aabenbart ofte til mig om ligegyldige Ting, mens hans Ansigt havde travlt med det ene Formaal, vi havde for Øje. Han dvælede endnu stadig ved dette Emne, da vi traadte ind ad Haveporten.

„Ah,“ sagde Bucket, „her ere vi da, og et pænt, afsides Sted er det. Minder en om Landstedet i Visen, der kendes paa Røgen, „som saa yndig sig bølged'.“ De ere tidlig paa Færde med Køkkenilden, og det vidner om gode Tjenestefolk. Men det, som man bør passe paa med Tjenestefolk, er, hvem der kommer og besøger dem; man ved aldrig, hvad de have for, naar man ikke ved dette. Og een

Ting endnu, bedste Miss. Hvis De finder en ung Mand bag Køkkendøren, skal De lade denne unge Mand arrestere som mistænkt for at have skjult sig i et ulovligt Øjemed."

Vi stod nu foran Huset; han saa opmærksomt og nøje ned i Gruset efter Fodspor, førend han løftede Øjnene op til Vinduerne.

„Lader De altid denne ældre unge Herre bo i det samme Værelse, naar han er her i Besøg, Miss Summerson?" spurgte han med et Blik paa Skimpoles sædvanlige Værelse.

„De kender Mr. Skimpole!" sagde jeg.

„Hvad er det, De kalder ham?" svarede Bucket, idet han lagde Øret til. „Er det Skimpole? Jeg har tit gerne villet vide, hvad hans Navn vel kunde være. Skimpole. Ikke John, og heller ikke Jakob?"

„Harald," sagde jeg ham.

„Harald. Ja, det er en sær Snegl, denne Harald," sagde Bucket og saa udtryksfuldt paa mig.

„Det er en ejendommelig Karakter."

„Intet Begreb om Penge. Men han tager dem dog."

Jeg svarede uvilkaarlig, at jeg saa, at Bucket kendte ham.

„Jeg vil sige Dem noget, Miss Summerson," vedblev han. „Deres Sind vil have godt af, at De ikke holder alt for fast ved eet Punkt alene, og derfor vil jeg snakke med Dem for en Forandrings Skyld. Det var ham, der viste mig, hvor Viskelæderet var. Jeg besluttede den Aften at gaa hen til Døren og spørge efter Viskelæderet, hvis det ikke kunde være anderledes; men da jeg dog først vilde prøve et Træk eller saa, hvis et saadant var paa Brættet, kastede jeg en lille Sten op paa Vinduet der, hvor jeg saa en Skygge. Saa snart Harald havde aabnet det, og jeg set et Glimt af ham, tænkte jeg: Der har du din Mand. Jeg talte derfor først godt til ham om, at jeg nødig vilde forstyrre Familien, efter at den var gaaet i Seng, og at det var beklageligt, at menneskekærlige unge Damer husede Landstrygere, og da jeg derpaa var bleven rigtig klog paa

ham, sagde jeg, at jeg vilde regne en Fempunds Note for vel brugt, hvis jeg kunde fri Huset fra Viskelæderet uden Alarm eller Ulejlighed. Saa sagde han, idet han nok saa lystig trak Øjenbrynene i Vejret: „Det nytter ikke at tale om en Fempunds Note til mig, min Ven, da jeg er et sandt Barn i saadanne Ting og ikke forstaar mig paa Penge.“ Jeg fattede naturligvis, hvad det vilde sige, at han tog det saa let, og da jeg nu var ganske vis paa, at han var min Mand, svøbte jeg Noten om en lille Sten og kastede den op til ham. Godt; han ler og straaler og ser saa uskyldig ud, som man kan tænke sig det, og siger: „Men jeg kender ikke disse Tings Værdi. Hvad skal jeg gøre med den?“ „Give den ud, Sir,“ siger jeg. „Men jeg bliver narret,“ siger han; „man giver mig ikke rigtig tilbage paa den; jeg taber den, jeg faar ingen Nytte af den.“ Gud, De har aldrig set Mage til Ansigt som det, han satte op, da han stak den i Lommen! Naturligvis sagde han mig, hvor jeg kunde finde Viskelæderet, og jeg fandt ham.“

Jeg holdt dette for meget troløst imod min Formynder fra Skimpoles Side og for overskridende de sædvanlige Grænser for hans barnlige Uskyldighed.

„Grænser, kære Miss?“ svarede Bucket. „Hør, Miss Summerson, jeg vil give Dem et Raad, som Deres Mand vil finde nyttigt, naar De lykkelig og vel er bleven gift og har faaet Børn. Naar en Person fortæller Dem, at han er saa uskyldig, som han kan være, med Hensyn til Penge, saa pas vel paa dem; for det er en afgjort Sag, at han vil se at faa Fingre i dem, naar han bare kan. Naar en Person forsikrer Dem: „I verdslige Ting er jeg et Barn,“ kan De være vis paá, at denne Person kun stræber at holde sig fri for Ansvar, og at De har faaet hans Nummer, og at dette er Nummer eet. Selv er jeg nu ikke poetisk, undtagen naar det gælder at synge en Vise i et godt Lag; men jeg er en praktisk Mand, og den Erfaring har jeg gjort: Fast og løs i een Ting, fast og løs i alle. Det er Regelen, og den har jeg aldrig set slaa fejl, lige saa lidt som De

eller nogen anden vil faa det at se. Og med denne Advarsel til de godtroende, kære Frøken, vil jeg tage mig den Frihed at trække i denne Klokkestreng og vende tilbage til vor Forretning."

Jeg tror ikke, at den noget Øjeblik havde været ude af hans Sind, lige saa lidt som af mit, eller ude af hans Ansigt. Alle Folkene bleve forbavsede over at se mig saa uventet paa denne Tid af Dagen og i et saadant Selskab, og deres Forundring formindskedes ikke ved mine Spørgsmaal. Ingen havde imidlertid været der. Der kunde ikke være Tvivl om, at dette var Sandhed.

„Saa, Miss Summerson," sagde min Ledsager, „kunne vi ikke skynde os for meget med at komme hen til Huset, hvor hine Teglbrændere ere at finde. De fleste Spørgsmaal der overlader jeg til Dem, hvis De vil have den Godhed at gøre dem. Den naturligste Maade er Deres egen Maade."

Vi satte os øjeblikkelig igen i Bevægelse. Da vi kom til Huset, fandt vi det lukket og tilsyneladende forladt; men en af Naboerne, som kendte mig og kom ud, medens jeg søgte at blive hørt, underrettede mig om, at de to Koner og deres Mænd nu boede sammen i det andet Hus af ubrændte Mursten, der laa i Udkanten af det Stykke Land, hvor Teglovnene vare, og hvor de lange Rækker Mursten bleve tørrede. Vi spildte ingen Tid, men gik straks hen til dette Sted, som var nogle Hundrede Skridt borte, og da Døren stod paa Klem, skubbede jeg den op.

Kun tre af dem sad ved Frokosten, og Barnet laa og sov i en Seng i en Krog. Det var Jenny, det døde Barns Moder, som var fraværende. Den anden Kone rejste sig op, da hun saa mig, og Mændene, skønt tvære og tavse som sædvanlig, nikkede som Tegn paa, at de genkendte mig. De vekslede et Blik, da Bucket traadte ind bag efter mig, og det undrede mig at se, at Konen aabenbart kendte ham.

Jeg havde naturligvis bedet om Tilladelse til at gaa ind. Liz, det eneste Navn, hvorunder jeg kendte hende, stod op for at overlade mig sin Stol; men jeg satte mig

paa en Bænk ved Ilden, og Bucket tog Plads paa Kanten af Sengestedet. Nu, da jeg skulde tale og var kommen mellem Mennesker, med hvem jeg ikke var nærmere kendt, følte jeg, at jeg blev forvirret og svimmel. Det faldt mig meget vanskeligt at begynde, og jeg kunde ikke bare mig for at briste i Taarer.

„Liz," sagde jeg, „jeg har rejst en lang Vej om Natten og i Snevejr for at opspørge en Dame —"

„Der har været her, som De ved," faldt Bucket mig i Talen, idet han henvendte sig med et roligt, venligt Ansigt til den hele Klynge; „det er den Dame, som den unge Dame mener. Den Dame, som var her i Aftes, som De ved."

„Og hvem har sagt Dem, at nogen har været her?" — spurgte Jennys Mand, som tvært havde holdt op at spise for at høre efter og nu maalte ham med Øjnene.

„En Mand ved Navn Michael Jackson i en blaa Bomuldsfløjls Vest med en dobbelt Rad Perlemors Knapper," svarede Bucket øjeblikkelig.

„Han gjorde bedst i at passe sig selv, hvem han saa er," brummede Manden.

„Han har nok intet Arbejde, saa vidt jeg ved," sagde Bucket, idet han undskyldte Michael Jackson, „og saa gaar Munden paa Folk."

Konen havde ikke sat sig paa Stolen, men stod og famlede med sin Haand paa dens knækkede Ryg, mens hun saa paa mig. Jeg tror, at hun gerne vilde have talt med mig i Enrum, hvis hun havde turdet. Hun stod endnu i den samme raadvilde Stilling, da hendes Mand, som spiste med et Stykke Brød og Flæsk i den ene og sin Foldekniv i den anden Haand, slog haardt i Bordet med Knivskaftet og befalede hende med en Ed at passe sig selv og sætte sig ned.

„Jeg vilde overmaade gerne have talt med Jenny," sagde jeg, „da jeg er vis paa, at hun vilde have sagt mig alt, hvad hun vidste om denne Dame, som det er mig saa

magtpaaliggende — De kan ikke tænke Dem, hvor magtpaaliggende — at finde. Kommer Jenny snart? Hvor er hun?“

Konen havde stor Lyst til at svare; men Manden sparkede atter med en Ed til hendes Fod med sin svære Støvle. Han overlod det til Jennys Mand at sige, hvad han fandt for godt, og efter et tvært Ophold vendte denne sit buskede Hoved om imod mig.

„Jeg ser ikke videre gerne, at fine Folk komme i mit Hus, som jeg tror, at De før har hørt mig sige, Miss. Jeg lader Deres Huse være i Fred, og det er underligt, at de ikke kunne blive fra mit. Der vilde vist blive et fælt Staahej, hvis jeg vilde besøge Dem. Alligevel beklager jeg mig dog ikke saa meget over Dem som over andre, og jeg vilde ogsaa nok give Dem et høfligt Svar, skønt jeg siger Dem i Forvejen, at jeg ikke lader mig trække ud af min Hule som en Grævling. Om Jenny kommer snart? Nej, hun gør ikke. Hvor hun er? Hun er gaaet til London.“

„Gik hun i Aftes?“ spurgte jeg.

„Om hun gik i Aftes? Ja, hun gik i Aftes,“ svarede han med et gnavent Kast med Hovedet.

„Men var hun her, da Damen kom? Og hvad sagde Damen til hende, og hvor er Damen gaaet hen? Jeg beder Dem være saa god at sige mig det,“ sagde jeg; „for det er af største Vigtighed, at jeg faar det at vide.“

„Hvis min Mand vilde lade mig tale og ikke bruge onde Ord“ — begyndte Konen frygtsomt.

„Din Mand,“ sagde hendes Mand, idet han med langsomt Eftertryk mumlede en Forbandelse, „vil knække din Hals, hvis du blander dig i, hvad der ikke kommer dig ved.“

Efter en Pause vendte den fraværende Kones Mand sig om mod mig og svarede med sin sædvanlige brummende Uvillighed:

„Om Jenny var her, da Damen kom? Ja, hun var her, da Damen kom. Hvad Damen sagde til hende? Naa, jeg vil fortælle Dem, hvad Damen sagde til hende. Hun sagde:

„Kan De huske, at jeg engang kom til Dem for at tale med Dem om den unge Dame, som havde besøgt Dem? Kan De huske, at det var mig, som gav Dem noget for et Lommetørklæde, som hun havde glemt?“ Jo, det kunde hun nok huske, og det kunde vi alle. Godt da, var denne unge Dame nu deroppe i Huset? Nej, hun var ikke oppe i Huset. Godt da, saa hør! Damen var paa en Rejse ganske alene, saa underligt som det ogsaa kom os for, og kunde hun hvile sig en Times Tid eller saa der, hvor De nu sidder? Ja, det kunde hun, og det gjorde hun. Saa gik hun — det kunde være omtrent tyve Minutter over elleve eller ogsaa tyve Minutter over tolv; for vi have intet Ur her at rette os efter. Hvor hun gik hen? Jeg ved ikke, hvor hun gik hen. Hun gik den ene Vej, og Jenny gik den anden; den ene gik lige til London, og den anden lige bort derfra. Det er det hele. Spørg denne Mand. Han hørte og saa det alt sammen. Han ved det!“

Den anden Mand gentog: „Det er det hele.“

„Græd Damen?“ spurgte jeg.

„Hun gjorde Fanden heller,“ svarede den første Mand. „Hendes Sko vare daarlige, og hendes Klæder vare daarlige; men selv fejlede hun ikke noget, det jeg kunde se.“

Konen sad med korslagte Arme og med Øjnene fæstede paa Gulvet. Hendes Mand havde drejet sin Stol lidt for at kunne se hende i Ansigtet og lod sin Haand, der var svær som en Hammer, ligge paa Bordet, ligesom rede til at udføre sin Trussel, hvis hun ikke adlød ham.

„Jeg haaber, at De ikke har noget imod,“ sagde jeg, „at jeg spørger Deres Kone, hvorledes Damen saa ud?“

„Naa,“ sagde han brummende til hende. „Du hører, hvad hun siger. Gør det kort og svar hende.“

„Syg,“ svarede Konen. „Bleg og udmattet. Meget syg.“

„Talte hun meget?“

„Ikke meget; men hendes Stemme var hæs.“

Medens hun svarede, saa hun hele Tiden paa sin Mand, ligesom for at bede ham om Tilladelse til at tale.

„Var hun afmægtig?“ spurgte jeg. „Spiste eller drak hun her?“

„Bliv ved!“ sagde Manden til Svar paa hendes spørgende Blik. „Svar hende og gør det kort.“

„Hun fik lidt Vand, Miss, og Jenny hentede noget Brød og Te til hende. Men hun rørte det næppe.“

„Og da hun gik herfra —“ begyndte jeg, da Jennys Mand i det samme utaalmodig afbrød mig.

„Da hun gik herfra, gik hun lige Nord paa ad Landevejen. Spørg Dem for undervejs, hvis De ikke tror mig, og se, om det ikke er sandt. Og nu er Visen ude. Det er det hele.“

Jeg kastede et Blik paa min Ledsager, og da jeg saa, at han allerede havde rejst sig og var færdig til at gaa, takkede jeg dem for, hvad de havde meddelt mig, og tog Afsked. Konen saa vist paa Bucket, idet han gik ud, og han saa ligeledes vist paa hende.

„Hør, Miss Summerson,“ sagde han, medens vi hurtig gik bort, „de have hendes Naades Ur. Det er en afgjort Sag.“

„Saa De det da?“ udbrød jeg.

„Saa godt som,“ svarede han. „Hvorledes kunde han ellers have snakket om sine „tyve Minutter over,“ og om, at han intet Ur havde at rette sig efter? Tyve Minutter! Han plejer ikke at regne sin Tid saa nøjagtig. Regner han efter halve Timer, er det det allerhøjeste, og derfor, ser De, har enten hendes Naade givet ham Uret, eller han har taget det. Jeg tror, at hun har givet ham det. Men hvorfor gav hun ham det? Hvorfor gav hun ham det?“

Han gentog flere Gange dette Spørgsmaal ved sig selv, medens vi ilede af Sted, og syntes at vakle mellem en Mængde Svar, der opsteg i hans Sjæl.

„Hvis vi havde Tid tilovers,“ sagde Bucket, „hvad der er det eneste, vi ikke har i dette Tilfælde, saa kunde jeg maaske faa det ud af Konen; men det er en alt for tvivlsom Mulighed at stole paa under de nuværende Forhold.

De holde skarpt Udkig med hende, og enhver Nar ved, at en stakkels Skabning som hun, forslaaet og sparket og stødt og puffet fra Hoved til Fod, følger den Mand, der mishandler hende, gennem tykt og tyndt. Der stikker noget under. Det er Skade, at vi ikke fik den anden Kone i Tale."

Jeg beklagede det overordentlig; thi hun var meget taknemmelig, og jeg var vis paa, at hun ikke vilde have modstaaet mine Bønner.

„Det er muligt, Miss Summerson," sagde Bucket grublende, „at hendes Naade sendte hende til London med en eller anden Underretning til Dem, og at hendes Mand fik Uret for at lade hende gaa. Det er mig ikke saa tydeligt, som jeg kunde ønske, men dog altid tydeligt nok. Jeg har ingen Lyst til at spilde Sir Leicesters Penge paa disse Lømmeler og indser heller ikke, at det for Tiden vilde nytte os noget. Nej. Vor Vej, Miss Summerson, gaar derfor lige ud — aldeles lige ud — og endnu stadig Tand for Tunge!"

Vi gik endnu en Gang til mit Hjem, for at jeg i en Hast kunde skrive en Billet til min Formynder, og derpaa skyndte vi os tilbage til Vognen. Hestene bleve trukne frem, saa snart vi kom, og faa Minutter efter vare vi atter paa Landevejen.

Ved Daggry havde det begyndt at sne, og det sneede nu stærkt; Luften var saa tyk af Dagens Mørke og den tætte Sne, at vi kun kunde se et ganske kort Stykke for os. Skønt det var overordentlig koldt, var Sneen kun til Dels frossen, og med en Lyd, som om vi vare paa en med smaa Muslingskaller overstrøet Strandbred, blev den til Mudder og Vand under Hestenes Hove. De gled og snublede undertiden en Fjerdingvej ad Gangen, og vi nødtes til at holde stille for at lade dem hvile sig. Een Hest faldt tre Gange paa den første Station og rystede saa stærkt og blev saa bange, at Kusken til sidst maatte stige ned og trække den.

Jeg kunde hverken spise eller sove og blev saa nervøs af disse Forsinkelser og den Langsomhed, hvormed vi rejste, at jeg følte en ufornuftig Lyst til at stige ud og gaa; men jeg gav dog efter for min Ledsagers bedre Forstand og blev, hvor jeg var. I al denne Tid var han holdt ved frisk Mod af en vis Glæde over det Hverv, han havde paataget sig, og var oppe og nede ved ethvert Hus, vi kom til; tiltalte Folk, han aldrig før havde set, som gamle bekendte; løb ind for at varme sig ved enhver Ild, han saa; snakkede og drak og vekslede Haandtryk i enhver Skænkestue; var venskabelig mod enhver Fragtkusk, Hjulmand, Grovsmed og Bommand, men syntes dog aldrig at spilde Tid og satte sig altid op paa Kuskesædet igen med sit aarvaagne Ansigt og sit forretningsmæssige: „Af Sted, min Gut!"

Medens vi næste Gang skiftede Heste, kom han ud fra Stalden med et tykt Lag vaad Sne paa sig, der dryppede ned fra ham, og plaskede og vadede gennem det op til sine vaade Knæ, som han saa tit havde gjort, siden vi forlod St. Albans, og talte til mig ved Siden af Vognen.

„Vær ved godt Mod. Det er ganske vist, at hun er kommen her igennem, Miss Summerson. Der er nu ikke mindste Tvivl tilbage om Klædedragten, og den er bleven set her."

„Endnu stadig til Fods?" spurgte jeg.

„Endnu stadig til Fods. Jeg mener, at den Herre, De nævnte, er Maalet; og dog synes jeg ikke om, at han bor i den Egn af Landet, hvor hun er kendt."

„Jeg ved saa lidt derom," sagde jeg. „Der kan maaske være en eller anden her i Nærheden, som jeg aldrig har hørt tale om."

„Det er sandt. Men hvad De saa gør, saa giv Dem ikke til at græde, bedste Miss, og gør Dem saa faa Sorger som muligt. Af Sted, min Gut!"

Det sneede uophørlig hele Dagen, en tyk Taage faldt tidlig paa og lettede eller klarede intet Øjeblik. Mage til Veje havde jeg aldrig set. Undertiden var jeg bange for,

at vi havde forvildet os og vare komne ud paa pløjede Marker eller i Moserne. Naar jeg tænkte paa, hvor længe jeg havde været ude, forekom det mig som et ubestemt langt Tidsrum, og jeg syntes paa en underlig Maade aldrig at have været fri for den Ængstelse, hvoraf jeg dengang led.

Alt som vi kørte videre, begyndte jeg at ane, at min Ledsager havde mistet sin Tillidsfuldhed. Han var den samme som før mod alle Folk paa Landevejen; men han saa alvorligere ud, naar han satte sig paa Kuskesædet. Jeg saa hans Finger atter og atter gaa urolig hen over hans Mund et langt Stykke Vej. Jeg hørte ham spørge Kuske paa Diligencer og andre Køretøjer, som vi mødte, om, hvilke Passagerer de havde set i andre Diligencer og Køretøjer, som vare forude. Deres Svar opmuntrede ham ikke. Han gav mig altid et beroligende Svar med sin Finger og løftede Øjenlaaget i Vejret, naar han satte sig op igen, men syntes at være forlegen, hver Gang han sagde: „Af Sted, min Gut!“

Paa et Skiftested betroede han mig til sidst, at han havde tabt Sporet af Dragten for saa lang Tid siden, at det begyndte at undre ham. Det var intet, sagde han, at tabe et saadant Spor en kort Stund og atter at finde det og saa fremdeles; men her var det forsvundet paa en uforklarlig Maade, og vi havde ikke siden stødt paa det. Dette bestyrkede den Frygt, der var opstaaet hos mig, da han begyndte at se paa Vejviserne og forlade Vognen ved Korsveje et Kvarter ad Gangen, medens han undersøgte dem. Men jeg maatte ikke tabe Modet, sagde han, da det var muligt, at den næste Station kunde bringe os paa Sporet igen.

Den næste Station var imidlertid ligesom den foregaaende; vi fandt intet Spor. Her laa en rummelig Kro, en ensom, men hyggelig og solid Bygning, og da vi, førend jeg vidste af det, holdt inde i en stor Port, hvor Værtinden og hendes smukke Døtre kom hen til Vogndøren og

bad mig stige ud og forfriske mig, medens Hestene bleve gjorte færdige, fandt jeg, at det vilde være uvenligt at afslaa det. De førte mig ovenpaa i et opvarmet Værelse og lod mig være alene.

Det laa i et Hjørne af Huset, husker jeg, og jeg havde Udsigt til to Sider, paa den ene til en Staldgaard, der vendte ud til en Bivej, og hvor Staldkarlene spændte de trætte Heste fra den tilsølede Vogn, og hinsides Gaarden til selve Bivejen, ud over hvilken Skiltet hang og svajede frem og tilbage; paa den anden Side til en Skov af mørke Fyrretræer. Deres Grene vare tyngede af Sne, som faldt sagte ned i hvide Hobe, mens jeg stod ved Vinduet. Natten begyndte at falde paa, og dens Sørgelighed forøgedes ved Modsætningen af Genskinnet af Ilden, der glødede og glimtede paa Vinduesruden. Medens jeg saa ud mellem Træernes Stammer og fulgte de smudsige Pletter i Sneen, hvor Tøen sænkede sig ned i den og undergravede den, tænkte jeg paa det moderlige Ansigt i skøn Modsætning til de Døtre, der nys havde budt mig velkommen, og paa min egen Moder, der maaske laa i en saadan Skov og var Døden nær.

Jeg blev forskrækket, da jeg saa dem alle sammen omkring mig, men huskede, at jeg, førend jeg tabte Sans og Samling, af yderste Evne havde stræbt ikke at gøre det, og det var dog en lille Trøst. De understøttede mig med Puder paa en stor Sofa foran Kaminen, og derpaa sagde den godlidende Værtinde, at jeg ikke maatte rejse videre den Nat, men skulde gaa i Seng. Dog dette gjorde mig saa bange for, at de vilde opholde mig her, at hun snart tog sine Ord tilbage og kun forlangte, at jeg skulde hvile mig.

En god, kærlig Skabning var hun. Hun og hendes tre smukke Pigebørn havde saa travlt med mig. Jeg skulde faa varm Suppe og Kyllingesteg, medens Bucket tørrede sig og spiste paa et andet Sted; men jeg kunde ikke spise, da et pænt Bord kort efter blev dækket ved Kaminen, hvor nødig jeg end vilde gøre dem imod. Imidlertid kunde jeg

dog nyde lidt ristet Brød og en Smule varm Krydder-vin, og da denne Vederkvægelse virkelig gjorde mig godt, var det dog en Slags Vederlag.

Nøjagtig efter den halve Times Forløb kom Vognen rullende frem i Porten, og de førte mig ned, opvarmet, forfrisket, styrket af deres Venlighed, og vis paa, forsikrede jeg dem, ikke at besvime mere. Da jeg var kommen ind i Vognen og taknemmelig havde taget Afsked med dem alle, steg den yngste Datter — en blomstrende Pige paa nitten Aar, der, som de havde fortalt mig, var den første af dem, der skulde giftes — op paa Vogntrinet, bøjede sig ind og kyssede mig. Jeg har aldrig set hende siden; men endnu i denne Time tænker jeg paa hende som min Veninde.

De gennemsigtige Vinduer med Ilden og Lyset, der saa saa varme og klare ud i Sammenligning med det kolde Mørke udenfor, vare snart forsvundne, og atter knuste og masede vi den løse Sne. Vi kom møjsommelig nok fremad; men de slette Veje vare ikke stort værre, end de havde været, og Vejen til den næste Station var kun et Par Mil. Min Ledsager, der sad paa Kuskesædet og røg sin Pibe — jeg havde i den sidste Kro tænkt paa at bede ham gøre det, da jeg saa ham staa ved en stor Ild i en hyggelig Sky af Tobaksrøg — var aarvaagen som altid og lige saa hurtig nede og oppe igen, hver Gang vi kom til en Menneske-bolig eller et Menneske. Han havde tændt sin lille Blend-lygte, der syntes at være hans Yndling; thi Vognen havde Lygter; og nu og da vendte han den ind imod mig for at se, hvorledes jeg havde det. Foran paa Vognen var der et Vindue til at slaa ned, som jeg dog aldrig lukkede, da det syntes ligesom at udelukke Haabet.

Vi kom til Stationen, uden at have genfundet det tabte Spor. Jeg saa ængstelig paa ham, mens vi holdt for at skifte; men af hans endnu alvorligere Ansigt, mens han stod og iagttog Staldkarlene, saa jeg, at han ikke havde faaet noget at vide. Men et Øjeblik efter, mens jeg lagde

mig tilbage paa Sædet, saa han ind til mig med sin brændende Lygte i Haanden som et ivrigt og helt andet Menneske.

„Hvad er det?“ sagde jeg og for op. „Er hun her?“

„Nej, nej. Bild Dem ikke noget ind, kære. Her er ingen. Men jeg har fundet det.“

Den krystalliserede Sne sad i hans Øjenbryn og Haar og laa i Striber paa hans Frakke. Han maatte først ryste den af sit Ansigt og trække Vejret, førend han kunde tale til mig.

„Hør nu, Miss Summerson,“ sagde han, idet han bankede med sin Finger paa Forlæderet, „De maa ikke ængste Dem over, hvad jeg nu vil gøre. De kender mig. Jeg er Inspektør Bucket, og De kan stole paa mig. Vi have kørt en lang Vej; det er det samme. Fire Heste frem til næste Station opefter! Hurtig!“

Der blev et Røre i Gaarden, og en Mand kom løbende ud fra Stalden for at faa at vide, „om han mente opefter eller nedefter?“

„Opefter, siger jeg! Opefter! Er det ikke Engelsk? Opefter?“

„Opefter?“ sagde jeg forbavset. „Til London! Vende vi tilbage?“

„Miss Summerson,“ svarede han, „tilbage, sporenstregs tilbage. De kender mig. Vær ikke bange. Jeg vil følge den anden.“

„Den anden,“ gentog jeg, „hvem?“

„De kaldte hende jo Jenny, ikke sandt? Jeg vil følge hende. Kom med de to Par Heste for en Krone til Mands. Skrub jer, siger jeg!“

„De vil da vel ikke opgive den Dame, vi søge? De vil da vel ikke svigte hende i en saadan Nat og i den Stemning, hvori jeg ved, hun maa være?“ sagde jeg i den stærkeste Bevægelse og greb hans Haand.

„De har Ret, kære; nej, det vil jeg ikke. Men jeg vil følge den anden. Skynd jer hid med Hestene. Lad en

Mand ride forud til næste Station og lad ham sende en anden forud igen og bestille fire Heste hele Vejen igennem. Kære, gode Miss, vær ikke bange!"

Disse Befalinger og den Maade, hvorpaa han løb omkring i Gaarden og skyndte paa Folkene, voldte en almindelig Tummel, der næppe virkede mindre bedøvende paa mig end den pludselige Forandring. Men da Forvirringen var paa sit højeste, galoperede en Rytter af Sted for at bestille Skifte, og vore Heste bleve satte i rask Trav.

„Kære Frøken," sagde Bucket, idet han sprang op paa Sædet og saa ind til mig, „De maa undskylde, hvis jeg er alt for fortrolig; ængst og plag Dem ikke mere end haardt nødvendig. Jeg siger ikke mere for Øjeblikket; men De kender mig; ikke sandt, hvad?"

Jeg stræbte at svare, at jeg vidste, at han langt bedre end jeg var i Stand til at bestemme, hvad vi burde gøre; men var han ogsaa vis paa, at dette var det rigtige. Kunde jeg ikke rejse ene videre for at opsøge — jeg greb atter i min Sorg hans Haand og hviskede til ham — min egen Moder.

„Kære Frøken," svarede han, „jeg ved det, jeg ved det, og tror De, at jeg vil bedrage Dem? Jeg er Inspektør Bucket. De kender mig, ikke sandt?"

Hvad kunde jeg svare andet end ja?

„Saa vær da ved saa godt Mod, som De kan, og stol paa, at jeg lige saa lidt vil svigte Dem som Sir Leicester Dedlock, Baronet. Ere I færdige der?"

„Alting færdigt, Sir!"

„Nu, saa af Sted da; af Sted, Gutter!"

Atter vare vi paa den sørgelige Vej, ad hvilken vi vare komne, og kastede Dyndet og den optøede Sne til Siderne, som om de spredtes af et Møllehjul.

Seks og tyvende Kapitel.

En Vinterdag og en Vinternat.

Endnu stadig lidenskabsløst, som det sømmer sig dets Stand, forholder det Dedlockske Palads sig mod den ynkelig stolte Gade. Af og til ses pudrede Hoveder ved de smaa Vinduer i Forstuen for at se paa det ubeskattede Pudder, der hele Dagen falder ned fra Himmelen, og i det samme Drivhus findes der en Ferskenblomst, der vender sig eksotisk bort fra det ødelæggende Vejr udenfor hen mod Ilden i den store Kamin. Det hedder, at Mylady er taget ned til Lincolnshire, men snart ventes tilbage.

Men Rygtet, der har saa travlt, vil ikke tage ned til Lincolnshire; det vil absolut flagre og sladre omkring i Byen. Det ved, at den stakkels ulykkelige Mand, Sir Leicester, er bleven skammelig behandlet. Det hører, kære Barn, forskrækkelige Ting. Det gør hin Verden af flere Miles Omkreds ganske lystig. Ikke at vide, at der er noget galt paa Færde i det Dedlockske Hus, er at erklære sig selv for et Nul. En af Tryllerinderne med ferskenblomstfarvede Kinder og Hals som en Benrad kender allerede alle de væsentlige Omstændigheder, som ville komme for Dagen i Overhuset, naar Sir Leicester forlanger Skilsmissedom.

Hos Juvelererne Blaze & Sparkle og Kræmmerne Sheen & Gloss er og vil det i flere Timer være Tidsalderens Emne og Aarhundredets betegnende Træk. Skønt disse Etablissementers Velynderinder ere saa ophøjet uransagelige, blive de dog vejede og maalte med samme Omhu som enhver anden Handelsartikel og opfattes fuldkomment paa denne ny Maade af den mest uøvede Medhjælper bag Disken. „Vore Folk, Mr. Jones,“ sige Blaze & Sparkle til Medhjælperen, idet de antage ham, „vore Folk ere Faar — kun Faar. Hvor to eller tre mærkede gaa hen, der følge de andre efter. Hold Øje med disse to eller tre Stykker, Mr. Jones, saa har De hele Flokken.“ Paa samme Maade tale Sheen

& Gloss til deres Jones for at vise ham, hvorledes han skal bære sig ad med at fange de fine Folk og bringe det, som Sheen & Gloss maatte ønske, i Mode. Efter lignende ufejlbare Principper indrømmer Boghandler Sladdery, den store Ejer af glimrende Faar, endnu samme Dag: „Ak ja, Sir, der gaar unægtelig visse Rygter om Lady Dedlock blandt mine høje Forbindelser. Mine høje Forbindelser, ser De, maa have noget at tale om, og det gælder kun om at faa en Historie i Gang blandt et Par Damer, som jeg kunde nævne, saa gaar den i dem alle. Det selvsamme, som jeg vilde have gjort mod disse Damer, hvis De, Sir, havde bragt mig en eller anden Nyhed, som De ønskede afsat, have de i dette Tilfælde gjort af sig selv, fordi de kende Lady Dedlock og maaske nære en Smule uskyldig Misundelse mod hende. De skal faa at se, at dette Emne vil blive meget yndet blandt mine høje Forbindelser. Havde det været en Spekulation, vilde det have bragt Penge ind. Og naar jeg taler saaledes, kan De være vis paa, at jeg har Ret; thi jeg har gjort det til min Opgave at studere mine høje Forbindelser og trække dem op som et Urværk."

Saaledes trives Rygtet i Hovedstaden og vil ikke drage ned til Lincolnshire. Klokken halv seks efter Normaluret paa Generalitetet har det endog aflokket den højvelbaarne Mr. Stables et Par Ord, som efter al Rimelighed vil fordunkle den gamle, hvorpaa han saa længe har støttet sin konversationelle Anseelse. Dette glimrende Indfald gaar ud paa, at da han altid havde troet, at hun var det bedst dresserede Fruentimmer i det hele Stutteri, havde han ikke kunnet gøre sig nogen Forestilling om, at hun vilde brække ud. Det modtages med umaadeligt Bifald i Væddeløbskredsene.

Paa samme Maade gaar det til ved Fester og Gæstebud; paa Firmamenter, som hun ofte har forskønnet, og blandt Stjernebilleder, som hun endnu i Gaar fordunklede, er hun stadig det fremherskende Emne. Hvad er det? Hvem er det? Naar skete det? Hvorledes skete det? Hun

diskuteres af sine dyrebare Veninder med alle de fineste Talemaader, der ere i Mode, med det sidste ny Ord, den sidste ny Maner, den sidste ny Dræven og den polerede Ligegyldigheds Fuldkommenhed. Et mærkeligt Træk ved dette er, at det er saa begejstrende, at flere Mennesker, som ellers aldrig lukke Munden op, lukke Munden op derom og virkelig sige gode Ting; William Buffy bringer et af disse Indfald med fra det Sted, hvor han spiser til Middag, ned til Underhuset, hvor Føreren for hans Parti rækker det omkring med sin Snustobaksdaase for at holde Folk tilbage, som gerne vilde gaa, og det med saa god Virkning, at Formanden, hvem det selv er blevet hvisket i Øret under den ene Flig af hans Paryk, tre Gange, uden at man bryder sig om det, raaber: „Stille dernede ved Skranken!“

Og den ikke mindst forbavsende Omstændighed ved, at hun er Genstand for Bysnak, er den, at Folk, som staa paa Grænsen af Sladderys høje Forbindelser, Folk, som ikke vide og aldrig have vidst noget om hende, mene, det er af væsentlig Vigtighed for deres gode Navn og Rygte at lade, som om hun ligeledes er deres Emne, og at detaillere hende ud paa anden Haand med det sidste ny Ord og den sidste ny Maner og den sidste ny Dræven og den sidste ny polerede Ligegyldighed o. s. v. o. s. v., vel kun paa anden Haand, men som dog alt sammen synes saa godt som nyt i underordnede Systemer og af svagere Stjerner. Gives der nogen Skribent, Kunstner eller Videnskabsmand blandt disse Smaakræmmere, hvor ædelt af ham da at understøtte de svage Søstre paa saadanne majestætiske Krykker!

Saaledes gaar Vinterdagen uden for det Dedlockske Palads. Hvorledes staar det til inde i det?

Sir Leicester ligger i sin Seng, kan tale lidt, skønt kun med Møje og utydelig. Det er blevet ham paalagt at holde sig rolig og hvile sig, og man har givet ham et Opiat for at dulme hans Smerter; thi hans gamle Fjende er meget haard imod ham. Han kan ikke sove, skønt han undertiden synes at falde i en sløv, halvt vaagen Døs. Han lod

sin Seng flytte nærmere hen til Vinduet, da han hørte, at Vejret var saa barsk, og hans Hoved ligger saaledes, at han kan se Sneen og Sluden. Han iagttager dem i deres Fald den hele Vinterdag igennem.

Ved den mindste Larm i Huset, der holdes saa stille som muligt, griber han efter Griffelen. Den gamle Husholderske, der sidder hos ham, ved, hvad han vil skrive, og hvisker: „Nej, han er endnu ikke kommen tilbage, Sir Leicester. Det var sildigt i Aftes, da han rejste. Han har kun været en kort Tid borte.“

Han tager Haanden til sig igen og ser atter paa Sneen og Sluden, indtil de ved at blive sete saa vist paa, synes at falde saa tykt og hurtig, at han nødes til at lukke Øjnene en Minut for den svimlende Hvirvel af hvide Flokker og Isklumper.

Han begyndte at se paa dem, saa snart det blev lyst. Det er endnu tidligt paa Dagen, da han finder det nødvendigt, at hendes Værelse sættes i Stand til hende. Det er meget koldt og fugtigt. Lad der blive lagt godt i Kaminerne. Lad dem vide, at hun ventes. Hav den Godhed selv at sørge for det. Alt dette skriver han paa sin Tavle, og Mrs. Rouncewell adlyder med et tungt Hjerte.

„Thi jeg er bange for, George,“ siger den gamle Dame til sin Søn, der venter nedenunder for at holde hende med Selskab, naar hun har en Smule Tid tilovers, „jeg er bange for, at Mylady aldrig mere sætter sin Fod inden for disse Mure.“

„Det er en sørgelig Anelse, Moder.“

„Og heller ikke inden for Chesney Wolds Mure.“

„Det er endnu værre. Men hvorfor?“

„Da jeg saa Mylady i Gaar, saa hun ud, som om Fodtrinene paa Genfærdets Gangsti næsten havde traadt hende ned.“

„Naa, naa! Du gør dig selv bange med gamle Ammestuehistorier, Moder.“

„Nej, jeg gør ikke. Jeg har nu i tresindstyve Aar

været i denne Familie og har aldrig før næret nogen Frygt for den. Men den store, gamle Dedlockske Familie nærmer sig sin Undergang."

„Det vil jeg ikke haabe, Moder."

„Jeg takker Gud for at have levet længe nok til at kunne være hos Sir Leicester i al denne Sygdom og Sorg; thi jeg ved, at jeg hverken er for gammel eller for affældig til ikke at være et velkomnere Syn for ham end enhver anden i mit Sted. Men Fodtrinene paa Genfærdets Gangsti ville træde Mylady ned, George; de have mangen en Dag været bag ved hende, og nu ville de skride hen over hende og træde hende ned."

„Ja, kære Moder, jeg siger endnu en Gang, at det vil jeg ikke haabe."

„Ak, jeg ikke heller, George," svarer den gamle Dame, idet hun ryster paa Hovedet og aabner de foldede Hænder. „Men hvis jeg har Ret, og han skal underrettes om det, hvem skal da sige ham det?"

„Ere disse Værelser hendes?"

„Ja, det er Myladys Værelser, netop som hun forlod dem."

„Ja," siger Rytteren, idet han ser sig om og taler med mere dæmpet Stemme, „nu begynder jeg at forstaa, hvorledes du er kommen paa disse Tanker. Værelser faa et sørgeligt Udseende, naar de, som disse, ere indrettede til en Person, man er vant til at se i dem, og denne er borte, uden at nogen anden end Gud ved, hvor den er."

Han er ikke langt fra Sandheden. Ligesom enhver Skilsmisse antyder den store endelige, saaledes hviske tomme Værelser, der mangle en kendt Nærværelse, sørgmodig om, hvorledes dit Værelse og mit engang skulle være. Myladys Pragt har et hult Udseende, idet den saaledes er skummel og forladt, og i det indre Kabinet, hvor Bucket i Aftes gjorde sine hemmelige Efterforskninger, have Sporene af hendes Klæder og Smykker, ja endog Spejlene, som tilbagestraalede dem, medens de udgjorde en Del af hende

selv, et øde og tomt Udtryk. Saa mørk og kold Vinterdagen ogsaa er, er det dog mørkere og koldere i disse forladte Sale end i mangen en Hytte, som kun med Nød og næppe kan holde Vejret ude, og uagtet Tjenerne dynge Baal op paa Kaminristerne og stille Sofaerne og Lænestolene inden for de varme Glasskærme, som lade deres røde Lys skyde igennem til de fjerneste Kroge, hviler der dog en tung Sky over Værelserne, som intet Lys kan bortdrive.

Den gamle Husholderske og hendes Søn blive nede, indtil alt er færdigt, og derpaa gaar hun igen ovenpaa. Volumnia har imidlertid indtaget Mrs. Rouncewells Plads, skønt Perlehalsbaand og Sminkekrukker, hvor meget de end egne sig til at forskønne Bath, kun ere en maadelig Trøst for den syge under de nærværende Omstændigheder. Da Volumnia ikke synes vidende om — og virkelig heller ikke ved — hvad der er paa Færde, har hun fundet, at det er en kilden Opgave at finde paa passende Talemaader, og bruger forstyrrende Glatninger af Sengelagenerne, møjsommelig Træden paa Taaspidserne, en aarvaagen Titten ind i sin Slægtnings Øjne og den opirrende Hvisken til sig selv: „Han sover.“ For at vise sin Misbilligelse af denne overflødige Ytring har Sir Leicester harmfuldt skrevet et „Nej“ paa Tavlen.

Volumnia afstaar derfor Lænestolen ved Sengen til den gamle Husholderske og sætter sig lidt længere borte ved et Bord, idet hun sukker sympatisk. Sir Leicester iagttager Sneen og Sluden og lytter efter de Fodtrin, som han venter. For hans gamle Tjenerinde, der ser ud, som om hun var traadt ud af en gammel Skilderiramme for at ledsage en bortkaldt Dedlock til en anden Verden, synes Tavsheden at være fuld af Genlyden af hendes egne Ord: „Hvem skal sige ham det?“

Han har om Morgenen været under sin Kammertjeners Hænder for at kunne lade sig se og ser ogsaa saa pyntelig ud, som Omstændighederne tillade det. Han understøttes af Puder, hans graa Haar er børstet som sædvanlig, hans

Linned er ordnet indtil Pertentlighed, og han er indhyllet i en anselig Slobrok. Hans Lorgnet og hans Ur ligge tæt ved ham. Det er nødvendigt, mindre maaske for hans egen Værdigheds end for hendes Skyld, at han synes at være saa lidet urolig og saa meget sig selv, som det er muligt. Fruentimmer ville snakke, og Volumnia, skønt en Dedlock, er ingen Undtagelse. Han lader hende blive her, derom kan der næppe være nogen Tvivl, for at hindre hende i at snakke paa andre Steder. Han er meget svag; men han holder modig Stand mod Sygdom paa Legeme og Sjæl.

Da den skønne Volumnia hører til de livlige Pigebørn, der ikke ret længe kunne holde sig tavse, uden at udsætte sig for den Fare at blive grebne af Dragen Kedsommelighed, tilkendegiver dette Uhyres Nærmelse sig snart ved en Række umiskendelige Gabninger. Da hun mærker, at det er umuligt at undertrykke disse Gabninger paa nogen anden Maade end ved Samtale, siger hun Mrs. Rouncewell smukke Ting om hendes Søn og erklærer, at han er en af de vakreste Skikkelser, hun nogen Sinde har set, og har et lige saa soldatermæssigt Udvortes, som, hvad var det nu, han hed, hendes Yndlingsgardist — den Mand, hun forguder — den sødeste af alle Skabninger — han, som faldt ved Waterloo.

Sir Leicester hører saa forundret paa denne Hyldest og stirrer saa forvirret, at Mrs. Rouncewell finder det nødvendigt at forklare sig.

„Miss Dedlock taler ikke om min ældste Søn, Sir Leicester, men om min yngste. Jeg har fundet ham; han er kommen hjem.“

Sir Leicester afbryder Tavsheden med et hæst Raab. „George? Er Deres Søn George kommen hjem, Mrs. Rouncewell?“

Den gamle Husholderske tørrer sine Øjne. „Gud være lovet, ja, Sir Leicester.“

Viser denne Opdagelse af en bortebleven, denne Tilbagekomst af en Person, som saa længe har været forsvunden, sig for ham som en kraftig Stadfæstelse af hans

Forhaabninger? Tænker han: „Mon jeg ikke med den Hjælp, jeg har, skal faa hende tilbage, hende, som har været borte i færre Timer, end han har været borte i Aar?“

Det nytter ikke at bede ham være rolig; nu vil han tale, og han gør det. Med en tyk Trængsel af Lyd, men dog tydelig nok til at forstaas, siger han: „Hvorfor har De ikke sagt mig det, Mrs. Rouncewell?“

„Det skete først i Gaar, Sir Leicester, og jeg var bange for, at De ikke var vel nok til at høre tale derom.“

„Hvor er Deres Søn George, Mrs. Rouncewell?“ spørger Sir Leicester.

Mrs. Rouncewell er nødt til at indrømme, at han befinder sig der i Huset.

„Bring ham herind. Hent ham straks.“

Den gamle Dame kan ikke undgaa at søge ham op. Saa vidt han er i Stand dertil, lægger Sir Leicester sig lidt til Rette for at tage imod ham. Da han har gjort dette, ser han igen paa den faldende Sne og Slud og lytter atter efter tilbagevendende Fodtrin. En Mængde Halm er bleven strøet paa Gaden for at dæmpe Larmen dernede, og hun kunde maaske køre op for Døren, uden at han hørte Vognhjulene.

Han ligger saaledes og glemmer tilsyneladende sin nyere og mindre Overraskelse, da Husholdersken kommer tilbage, ledsaget af sin Søn Rytteren. George nærmer sig sagte Sengen, bukker, retter sig og staar, ganske rød i Ansigtet, og skammer sig inderlig over sig selv.

„Gode Gud, det er altsaa virkelig George Rouncewell!“ udbryder Sir Leicester. „Kan De huske mig, George?“

Rytteren er nødt til at se paa ham og skelne den ene Lyd fra den anden, førend han ved, hvad han har sagt; men efter at have gjort dette og faaet lidt Understøttelse af sin Moder, svarer han: „Jeg maatte virkelig have en meget daarlig Hukommelse, Sir Leicester, hvis jeg ikke kunde huske Dem.“

„Naar jeg ser paa Dem, George, ser jeg noget af en

Dreng paa Chesney Wold, som jeg godt — meget godt mindes."

„Om Forladelse, Sir Leicester," siger Rytteren, „men vil De ikke tage min Arm og rejse Dem op? De vil komme til at ligge mageligere, hvis De vil tillade mig at flytte Dem."

„Vær saa god, hvis De vil."

Rytteren tager ham i sine Arme som et Barn, løfter ham med Lethed op og vender ham med Ansigtet mere hen mod Vinduet. „Tak skal De have. De forener Deres Moders Venlighed med Deres egen Kraft," svarer Sir Leicester. „Tak skal De have."

Han tilkendegiver ham med Haanden, at han ikke maa gaa. George bliver rolig staaende ved Sengen og venter, til der bliver talt til ham.

„Hvorfor vilde De holde Dem skjult?" Sir Leicester bruger nogen Tid til at gøre dette Spørgsmaal.

„Jeg har sandelig ikke stort at rose mig af, Sir Leicester, og jeg — jeg vilde endnu, Sir Leicester, hvis De ikke var saa upasselig — hvilket jeg dog haaber ikke vil vare længe — opfatte det som en Gunst at maatte være ukendt af de fleste. Dette kræver Forklaringer, som ikke ere meget vanskelige at gætte, men som ikke vilde være paa deres rette Sted her og ikke gøre mig synderlig Ære. Hvor forskellige Meninger der end kan være om en Mængde Ting, tror jeg dog, Sir Leicester, at alle ville være enige om, at jeg ikke har stort at rose mig af."

„De har været Soldat," bemærker Sir Leicester, „og en brav Soldat."

George gør sit militære Buk. „Jeg har gjort min Pligt, Sir Leicester, det var det mindste, jeg kunde gøre."

„Jeg er langtfra vel, George," siger Sir Leicester, som næppe kan vende Øjnene fra ham.

„Det gør mig meget ondt at høre og se det."

„Det er jeg vis paa. Nej. Foruden min ældre Sygdom har jeg haft et pludseligt og slemt Anfald. Noget,

som bedøver —“ han forsøger at føre den ene Haand ned ad den ene Side, „og forvirrer —“ her rører han ved sine Læber.

Med en deltagende Mine bukker George igen. De Tider, da de begge vare unge Mænd — Rytteren er meget yngre end Sir Leicester — og saa hinanden nede paa Chesney Wold, vise sig for dem og gøre dem begge bløde.

Sir Leicester har aabenbart besluttet, førend han atter hensynker i Tavshed, at sige noget, der ligger ham paa Hjertet, paa sin ejendommelige Maade og søger at rejse sig lidt mere op imellem sine Puder. George, der mærker dette, tager ham igen i sine Arme og bringer ham i den Stilling, han ønsker. „Tak, George; De er som et andet Jeg for mig. De har ofte baaret mit Gevær paa Chesney Wold. De forekommer mig saa bekendt under disse sælsomme Forhold, meget bekendt.“ George har lagt Sir Leicesters sunde Arm over sin Skulder, idet han løftede ham op, og Sir Leicester tager den kun langsomt tilbage, mens han siger disse Ord.

„Jeg vilde have tilføjet,“ vedbliver han straks efter, „med Hensyn til dette Anfald, at det uheldigvis indtraf samtidig med en lille Misforstaaelse mellem Lady Dedlock og mig. Jeg mener ikke, at der var nogen Uenighed imellem os — det var der ikke — men kun en Meningsforskel om visse Omstændigheder, der alene vare af Vigtighed for os selv, og som en kort Tid berøver os Myladys Selskab. Hun har fundet det nødvendigt at gøre en Rejse, hvorfra hun, som jeg haaber, snart vender tilbage. Gør jeg mig forstaaelig, Volumnia? Ordene staa ikke ganske til min Raadighed, naar jeg skal udtale dem.“

Volumnia forstaar ham, og han udtaler sig ogsaa med langt større Tydelighed, end man vilde have holdt det for muligt for en Minut siden.

„Derfor, Volumnia, ønsker jeg at sige i Deres Nærværelse — og i Nærværelse af min gamle Husholderske og Veninde, Mrs. Rouncewell, hvis Sanddruhed og Troskab ingen

kan drage i Tvivl — og i Nærværelse af hendes Søn George, der vender tilbage som et kært Ungdomsminde fra mine Forfædres Hjem paa Chesney Wold — for det Tilfælde, at jeg skulde faa et Tilbagefald, for det Tilfælde, at jeg ikke skulde komme mig, for det Tilfælde, at jeg skulde miste baade Mælet og Evnen til at skrive, skønt jeg haaber det bedste —"

Den gamle Husholderske græder uden at sige et Ord; Volumnia er i den største Bevægelse og har de friskeste Blomster paa sine Kinder! Rytteren staar i en ærbødig, opmærksom Stilling, med korslagte Arme og Hovedet lidt bøjet.

„Derfor ønsker jeg at kalde eder alle til Vidne — idet jeg paa det højtideligste begynder med Dem, Volumnia — paa, at jeg uforandret staar paa samme Fod med Lady Dedlock, ikke har nogen som helst Grund til at beklage mig over hende og altid har næret den inderligste Kærlighed til hende. Sig dette til hende selv og alle andre. Siger De mindre end dette, gør De Dem skyldig i forsætlig Falskhed imod mig."

Volumnia forsikrer skælvende, at hun skal opfylde hans Paalæg bogstavelig.

„Myladys Stilling er alt for ophøjet, og hun selv alt for smuk, alt for talentfuld og selv de bedste af sine Omgivelser alt for overlegen i de fleste Henseender, til at hun ikke skulde have Fjender og Bagtalere. Sig dem derfor, ligesom jeg nu siger Dem det, at jeg ved den fulde Brug af min Forstand og Hukommelse ikke tilbagekalder nogen som helst Bestemmelse, jeg har truffet til hendes Bedste. Jeg tager intet tilbage af det, jeg har skænket hende. Jeg staar uforandret paa samme Fod med hende, og skønt jeg, som De ser, er i Stand dertil, dersom jeg var saaledes sindet, tilbagekalder jeg dog ingen Bestemmelser, jeg har truffet til hendes Fordel og Lykke."

Hans formelle Ordning af Ordene kunde til enhver anden Tid, saaledes som det ofte har været Tilfældet, have haft noget latterligt ved sig; men denne Gang er den alvorlig og rørende. Hans ædle Inderlighed, hans Troskab, hans rid-

derlige Værnen om hende, hans højmodige Sejer over hans egne Krænkelser og hans egen Stolthed for hendes Skyld ere hæderlige, mandige og sande. Intet mere værdigt kan gennem saadanne Egenskabers Glans ses hos den simpleste Haandværker; intet mere værdigt kan ses hos den mest ædelbaarne Gentleman. I et saadant Lys stræbe de begge opad, hæve de sig begge i Vejret, straale begge Støvets Børn lige meget.

Overvældet af Anstrengelse, lægger han Hovedet tilbage paa Puderne og lukker Øjnene, dog ikke over en Minut, da han atter begynder at iagttage Vejret og at lytte efter de dæmpede Lyde. Ved Ydelsen af hine Smaatjenester og den Maade, hvorpaa de modtages, er Rytteren bleven indkvarteret der som nødvendig for ham. Der er ikke blevet sagt noget, men det følger af sig selv. Han gaar et Par Skridt tilbage for at være ude af Syne og stiller sig som Skildvagt bag sin Moders Stol.

Dagen begynder nu at hælde. Taagen og Sluden, hvori Sneen nu har opløst sig, ere blevne mørkere, og Ildens Skær begynder at afspejle sig mere levende paa Væggene og Bohavet. Dunkelheden tiltager; den klare Gas viser sig pludselig i Gaderne, og de halsstarrige Tranlygter, som endnu holde sig der, blinke, idet deres Livskilde er halvt frossen og halvt optøet, gispende som gloende Fisk, hvad de ogsaa ere. Verden, som har rumlet hen over Halmen og ringet paa Klokken for at faa noget at vide, begynder at tage hjem, begynder at klæde sig paa, at spise til Middag, at diskutere sin kære Veninde tillige med alle de sidste ny Moder.

Nu bliver Sir Leicester daarligere, urolig, ængstelig og forpint. Volumnia, der med en prædestineret Duelighed til at gøre noget galt, har tændt et Lys, faar Ordre til at slukke det igen, da det endnu ikke er mørkt nok. Og dog er det meget mørkt; saa mørkt, som det bliver hele Natten. Lidt efter gør hun igen et Forsøg. Nej! Sluk det igen. Det er endnu ikke mørkt nok.

Hans gamle Husholderske er den første, som fatter, at

han stræber at holde sig selv i den Tro, at det ikke begynder at blive sildigt.

„Kære Sir Leicester, min ærede Herre," hvisker hun sagte, „jeg maa til Deres eget Bedste og af Pligtfølelse tage mig den Frihed at bede Dem ikke at ligge her i det ensomme Mørke og vente og længes. Lad mig trække Rullegardinerne ned, tænde Lys og gøre det lidt hyggeligt for Dem. Kirkeklokkerne ville derfor lige godt angive Tiden, og Natten ligefuldt gaa. Mylady kommer derfor lige godt tilbage."

„Jeg ved det, Mrs. Rouncewell; men jeg er svag — og hun har været saa længe borte."

„Ikke saa meget længe. Ikke fire og tyve Timer."

„Men det er en lang Tid. Aah, det er en lang Tid!"

Han siger dette med en Stønnen, som skærer hende i Hjertet.

Hun ved, at det ikke er noget Tidspunkt til at lade det plumpe Lys falde paa ham; hun holder hans Taarer for alt for hellige til at blive sete, endog af hende. Hun bliver derfor siddende en kort Tid i Mørket uden at sige et Ord og begynder derefter at liste sig sagte omkring, idet hun snart rører op i Ilden og snart stiller sig ved det mørke Vindue for at se ud. Omsider siger han med genvunden Fatning: „De har Ret, Mrs. Rouncewell; man bliver ikke værre, fordi man sender Bud efter Præsten. Det bliver sildigt, og de ere ikke komne. Tænd Lys!" Da dette er sket, og Vejret er lukket ude, kan han kun lytte.

Men de mærke, at saa syg og modfalden han ogsaa er, klarer han dog op, naar de foregive at ville se til Ilden i hendes Værelser og være sikre paa, at alt er færdigt til hendes Modtagelse. Saa kummerligt dette Foregivende end er, holde dog disse Hentydninger til, at hun ventes, Haabet vedlige hos ham.

Midnat kommer og med den den samme Tomhed. Der er faa Vogne paa Gaden, og af andre sildige Lyde der i Nabolaget gives der ingen, med Undtagelse af en Mand, der er saa nomadisk drukken, at han forvilder sig ud i den kolde

Zone og gaar og skælder og brøler paa Stenbroen. I denne Vinternat er det saa stille, at det at lytte til den dybe Tavshed er det samme som at se ud i det tykkeste Mørke. Høres der nogen fjern Lyd, da gaar den som et svagt Lys gennem Mørket, og alt bliver kun dumpere end før.

Tjenestetyendet har faaet Lov til at gaa i Seng — hvortil det ikke er uvilligt, da det har været oppe hele den foregaaende Nat — og kun Mrs. Rouncewell og George holde Vagt i Sir Leicesters Værelse. Volumnia har til sidst maattet søge Sengen, mens Natten sniger sig hen — eller snarere, den synes at gaa rent i Staa, mellem Klokken to og tre — da de mærke en stærkere og stærkere Uro hos ham efter at høre noget om Vejret nu, da han ikke kan se det. George patrouillerer derfor regelmæssig hver halve Time hen til de saa omhyggelig eftersete Værelser, udstrækker sin March til Forstuedøren, ser sig om og bringer den bedste Rapport, han kan, tilbage om den værste af alle Nætter; thi endnu stadig er der Slud, og selv Fortovene ere fulde af Islag.

Vejret bliver ikke bedre. Fra Portalen, fra Tagrenderne, fra Murene, fra enhver Karnis og Pille drypper den optøede Sne. Den har, ligesom for at søge Ly, sneget sig ind i Karmen til den store Dør; ind under den, i Vindueshjørnerne og i hver Revne og Sprække, og der fortæres den og dør. Den falder endnu; paa Taget, paa Tagvinduet, selv gennem Tagvinduet og dryp, dryp, dryp, med Genfærdets Gangstis Regelmæssighed, ned paa Stengulvet underneden.

Rytteren, hvis gamle Minder vækkes af den ensomme Storhed i et fornemt Hus — ikke noget nyt for ham, der engang har kendt Chesney Wold — gaar op og ned ad Trapperne og gennem de største Værelser, idet han holder sit Lys en Arms Længde ud fra sig. Idet han tænker paa sin i de sidste Uger saa afvekslende Skæbne, sin landlige Ungdom og de to Tidsafsnit i hans Liv, der paa en saa underlig Maade ere bragte sammen gennem det udstrakte, mellemliggende Rum; idet han tænker paa den Dame, der er forsvunden fra disse Værelser, som endnu indeholde alle

Kendetegnene paa hendes Nærværelse her for kort siden; paa den myrdede Mand, hvis Billede staar saa levende for hans Sjæl; idet han tænker paa Husets Herre ovenpaa og paa det anelsesfulde: „Hvem skal sige ham det?“ ser han sig om og grubler over, om han nu fik Øje paa noget, som han vilde have hele sin Dristighed nødig at gaa hen til, lægge sin Haand paa og opdage, at det var en Indbildning. Men alt er tomt, tomt som Mørket oppe og nede, mens han atter gaar op ad den store Trappe, tomt som den trykkende Tavshed.

„Er alt endnu stadig rede, George Rouncewell?“

„I den fuldkomneste Orden, Sir Leicester.“

„Intet Budskab?“

Rytteren ryster paa Hovedet.

„Intet Brev, som mulig kan være blevet overset?“

Men han ved, at der ikke gives noget saadant Haab, og lægger Hovedet ned uden at vente paa Svar.

Meget fortrolig med ham, som han selv sagde for nogle Timer siden, lægger George ham i mageligere Stillinger under den lange Rest af den tomme Vinternat; og lige saa kendt med hans ikke udtalte Ønske, slukker han Lyset og trækker Gardinerne op ved det første Daggry. Dagen kommer som et Spøgelse. Kold, farveløs og uden noget bestemt Præg, sender den en Straale af et dødningeagtigt Skær forud for sig, som om den raabte: „Se, hvad jeg bringer eder, I, som vaage der! Hvem skal sige ham det?“

Syv og tyvende Kapitel.

Esthers Fortælling.

Klokken var tre om Morgenen, da Husene uden for London endelig begyndte at udelukke Landet og omgive os med Gader. Vi vare komne ad Veje, der vare i langt værre

Tilstand end de, vi havde kørt paa ved Dag, eftersom det siden den Tid havde paa een Gang baade sneet og tøet; men min Ledsagers Energi var stadig den samme. Den havde, som det forekom mig, ikke hjulpet mindre end Hestene til at skaffe os fremad og ofte understøttet disse. De vare blevne staaende udmattede midtvejs paa Bakkerne; de vare blevne piskede gennem Strømme af oprørt Vand; de havde snublet og vare blevne indviklede i Seletøjet; men han og hans lille Lygte havde altid været rede, og naar Uheldet var overstaaet, havde jeg aldrig hørt nogen Forandring i hans koldblodige: „Af Sted, Gutter!“ Den Sikkerhed og Tillidsfuldhed, hvormed han havde ledet vor Tilbagerejse, kunde jeg ikke forklare mig. Uden Vaklen, havde han ikke engang ladet holde for at spørge sig for, førend vi vare nogle faa Mil fra London. Nogle ganske faa Ord hist og her vare da nok for ham, og saaledes kom vi mellem Klokken tre og fire om Morgenen til Islington.

Jeg vil ikke dvæle ved den Spænding og Ængstelse, hvormed jeg i al denne Tid tænkte paa, at vi med hver Minut lod min Moder længere og længere bag os. Jeg tror, at jeg nærede et kraftigt Haab om, at han maatte have Ret og ikke kunde andet end have et tilfredsstillende Øjemed med at forfølge denne Kvinde; men jeg plagede mig selv med at tvivle om dette og drøfte det paa hele Rejsen. Hvad Følgen vilde blive, naar vi fandt hende, og hvad der skulde opveje denne Tidsspilde, vare ligeledes Spørgsmaal, som jeg lige saa lidt kunde undertrykke, og min Sjæl var ganske forpint af at dvæle saa længe ved saadanne Tanker, da vi holdt stille.

Vi standsede i en Hovedgade ved en Holdeplads. Min Ledsager betalte vore to Postilloner, der vare saa fulde af Mudder, som om de vare blevne trukne henad Vejen ligesom Vognen selv, og idet han kort sagde dem, hvor de skulde køre den hen, løftede han mig ud af den og ind i en Droske, som han valgte blandt Mængden.

„Men hvor De er vaad!“ sagde han.

Det havde jeg ikke mærket noget til. Men den smeltede Sne havde banet sig Vej ind i Vognen, og jeg var stegen to eller tre Gange ud, naar en Hest, der var falden, laa og sprællede og skulde hjælpes op, og Fugtigheden var trængt igennem mine Klæder. Jeg forsikrede ham, at det ikke havde noget at sige; men Kusken, der kendte ham, lod sig ikke af mig afholde fra at løbe ned ad Gaden hen til sin Stald, hvorfra han kom tilbage med en Favnfuld ren og tør Halm. De rystede den ud og stoppede den godt ned omkring mig, og jeg fandt den varm og velgørende.

„Naa, bedste Frøken," sagde Bucket med Hovedet ind ad Vinduet, da Vogndøren var bleven lukket, „nu skulle vi nok faa fat paa denne Person. Det vil maaske vare noget; men bryd Dem bare ikke om det. De er da vel saa temmelig overtydet om, at jeg har en eller anden Grund, ikke sandt?"

Jeg tænkte kun lidt paa, hvilken det kunde være — tænkte kun lidt paa, om hvor kort en Tid jeg bedre skulde fatte den; men jeg forsikrede ham, at jeg havde Tillid til ham.

„Det kan De ogsaa," svarede han. „Og jeg vil sige Dem noget! Har De kun halv saa megen Tillid til mig, som jeg har til Dem, efter at jeg har lært Dem at kende, saa er det nok. De er ikke til mindste Ulejlighed! Jeg har aldrig set noget ungt Fruentimmer i nogen Stilling i Samfundet — og jeg har dog set adskillige, der vare højt paa Straa — opføre sig saaledes, som De har opført Dem, siden De blev kaldt op af Deres Seng. De er et Mønster, ser De, det er De," sagde Bucket med Varme; „De er et Mønster."

Jeg svarede ham, at det glædede mig meget, hvilket det virkelig ogsaa gjorde, at jeg ikke havde været ham til Byrde, og at jeg haabede heller ikke at blive det nu.

„Kære Frøken," svarede han, „naar en ung Dame er lige saa mild, som hun er modig, og lige saa modig, som hun er mild, da er det alt, hvad jeg forlanger, og mere, end jeg venter. Da bliver hun en Dronning, og det er omtrent det, De selv er."

Med disse opmuntrende Ord — de vare virkelig opmun-

trende for mig i denne forladte og ængstede Stilling — satte han sig op paa Kuskesædet, og vi kørte atter videre. Hvorhen vi kørte, vidste jeg dengang lige saa lidt, som jeg senere fik det at vide; men vi syntes at opsøge de smalleste og sletteste Gader i London. Hver Gang jeg saa ham give Kusken et Vink, var jeg forberedt paa, at vi vilde komme ind i en dybere Labyrint af saadanne Gader, og vi gjorde det ogsaa altid.

Undertiden kørte vi ud i en bredere Gade eller kom til et større, bedre oplyst Hus end de øvrige og bleve da holdende ved Kontorer som de, vi havde besøgt, da vi begyndte vor Rejse, og jeg saa ham da holde Raad med andre. Undertiden steg han ned ved en Porthvælving eller et Gadehjørne og viste paa en hemmelighedsfuld Maade Lyset i sin lille Lygte, hvilket hidkaldte lignende Lys fra forskellige mørke Kroge, ligesom lige saa mange Insekter, og da holdtes der paa ny Raad. Efterhaanden syntes vi at indskrænke vor Søgen inden for snævrere og mageligere Grænser. Enkelte vagthavende Politiofficianter kunde nu sige Bucket, hvad han ønskede at vide, og underrettede ham om, hvor han skulde gaa hen. Endelig bleve vi holdende, mens han havde en længere Samtale med en af disse Folk, som jeg paa Grund af den Maade, hvorpaa han af og til nikkede, holdt for tilfredsstillende. Da den var ude, kom han hen til mig og saa meget ivrig og opmærksom ud.

„Hør, Miss Summerson," sagde han, „De bliver ikke forskrækket over, hvad der kommer; det ved jeg nok. Jeg har ikke nødig at gøre Dem opmærksom paa andet, end at vi nu ere paa Sporet, og at De kan blive mig til Nytte, førend jeg selv ved deraf. Jeg vil nødig bede Dem derom; men vil De ikke gaa et lille Stykke?"

Jeg steg naturligvis straks ud og tog hans Arm.

„Det er ikke saa let at holde Fodfæstet," sagde Bucket; „men giv Dem Tid."

Skønt jeg saa mig forvirret og hastig om, idet vi gik

over en Gade, syntes jeg dog, at jeg skulde kende Stedet. „Ere vi i Holborn?“ spurgte jeg ham.

„Ja,“ svarede Bucket. „Kender De denne Sidegade?“

„Den ligner Chancery Lane.“

„Og er ogsaa døbt saaledes,“ sagde Bucket.

Vi gik ned ad den, og mens vi arbejdede os gennem Islaget, hørte jeg Urene slaa halv seks. Vi gik videre, saa hurtig vi kunde indtil en i en Kappe indhyllet Person, der mødte os paa det smalle Fortov, blev staaende og traadte til Side for at gøre Plads for mig. I samme Øjeblik hørte jeg et forundret Udraab og mit eget Navn blive nævnt af Woodcourt. Jeg kendte hans Stemme meget godt.

Det var saa uventet og saa — jeg ved ikke, hvad jeg skal kalde det, enten glædeligt eller smerteligt — at møde den efter min feberagtige, omflakkende Rejse og i Nattens Mørke, at jeg ikke kunde holde Taarerne tilbage. Det var, som om jeg hørte hans Stemme i et fremmed Land.

„Kære Miss Summerson, at De skulde være ude paa denne Tid og i et saadant Vejr!“

Han havde af min Formynder hørt, at jeg var bleven kaldt bort i et eller andet ualmindeligt Ærinde, og sagde mig det for at undgaa en Forklaring. Jeg meddelte ham, at vi nylig havde forladt en Droske og gik — men da var jeg nødt til at se paa min Ledsager.

„Ja, ser De vel, Mr. Woodcourt;“ han havde hørt Navnet af mig; „vi gaa for Øjeblikket om i næste Gade — Inspektør Bucket.“

Uden at ænse mine Forestillinger, havde Woodcourt i en Hast taget sin Kappe af og var i Færd med at give mig den om. „Det var et godt Træk,“ sagde Bucket, idet han hjalp ham, „et meget godt Træk.“

„Maa jeg følge med Dem?“ sagde Woodcourt, jeg ved ikke, om til mig eller til min Ledsager.

„Ih bevares!“ udbrød Bucket, „det kan De naturligvis gerne.“

Alt dette blev sagt i et Øjeblik, og de tog mig imellem sig, indhyllet, som jeg var, i Kappen.

„Jeg kommer lige fra Richard," sagde Woodcourt. „Jeg har været hos ham siden Klokken ti i Aftes."

„Er han syg?"

„Nej, nej, tro mig; ikke syg, kun ikke ganske vel. Han var nedtrykt og mat — De ved, hvor udmattet han undertiden kan blive — og Ada sendte naturligvis Bud efter mig, og da jeg kom hjem, fandt jeg hendes Billet og gik lige derhen. Naa, Richard blev saa livlig efter en kort Tids Forløb, og Ada var saa overbevist om, at det var min Skyld, skønt Gud skal vide, at jeg kun havde ringe Del deri, at jeg blev hos ham, til han havde sovet trygt nogle Timer, saa trygt, som hun selv nu sover, vil jeg haabe!"

Den venlige og fortrolige Maade, hvorpaa han omtalte dem, hans aabenbare Hengivenhed for dem, den taknemmelige Tillid, som jeg vidste, at han havde indgydt min Yndling, og den Trøst, han var hende, kunde jeg skille alt dette fra hans Løfte til mig? Hvor utaknemmelig maatte jeg ikke have været, naar det ikke havde mindet mig om de Ord, han havde sagt til mig, dengang han var bleven saa rørt over Forandringen i mit Udseende: „Jeg modtager ham som et Pant, og det skal være mig helligt!"

Vi bøjede nu ind i en anden smal Gade. „Mr. Woodcourt," sagde Bucket, der undervejs nøje havde stirret paa ham, „vort Ærinde fører os til en Papirhandler her, Mr. Snagsby. Hvad, kender De ham?" Han var saa klarsynet, at han straks saa det.

„Ja, jeg kender lidt til ham og har besøgt ham paa dette Sted."

„Nej virkelig, Sir?" sagde Bucket. „Saa er De nok saa god at tillade, at jeg lader Miss Summerson blive et Øjeblik hos Dem, mens jeg gaar ind og taler et Par Ord med ham?"

Den Politibetjent, med hvem han havde talt sidst, stod

bag ved os. Jeg vidste ikke af det, førend han talte, da jeg havde sagt, at jeg hørte nogen skrige.

„Bliv ikke forskrækket," svarede han. „Det er Snagsbys Tjenestepige."

„Ja, ser De," sagde Bucket, „Pigen lider af Krampe og har haft et temmelig slemt Anfald i Nat. En højst ubehagelig Omstændighed er det, da jeg gerne vil have nogle Oplysninger af hende, og hun maa bringes til Fornuft, enten paa den ene eller anden Maade."

„I ethvert Tilfælde vilde de ikke være oppe endnu, hvis hun ikke var daarlig, Mr. Bucket," sagde den anden Mand. „Hun har været temmelig angreben hele Natten."

„Ja, det er sandt," svarede han. „Mit Lys er brændt ud; vis Deres et Øjeblik."

Alt dette sagdes hviskende et Par Døre fra det Hus, hvori jeg svagt kunde høre Skrigen og Stønnen. I den lille Lyskreds gik Bucket nu hen til Døren og bankede paa. Døren aabnedes, efter at han havde banket to Gange, og han gik ind, mens vi bleve staaende ude paa Gaden.

„Miss Summerson," sagde Woodcourt, „dersom jeg, uden at trænge mig ind i Deres Fortrolighed, kan blive i Deres Nærhed, saa lad mig det."

„De er alt for god," svarede jeg. „Jeg har ikke nødig at ønske at skjule nogen Hemmelighed, der hører mig selv til, for Dem. Hvis jeg har en saadan, er det en andens."

„Jeg forstaar Dem. Stol paa mig. Jeg skal kun blive saa længe i Deres Nærhed, som jeg kan undgaa at krænke den."

„Jeg stoler fuldstændig paa Dem," sagde jeg. „Jeg ved og føler dybt, hvor helligt De holder Deres Løfte."

Efter en kort Tids Forløb skinnede atter den lille Lyskreds, og Bucket nærmede sig os med sit alvorlige Ansigt. „Vær saa god at komme ind, Miss Summerson," sagde han, „og sæt Dem ved Kaminen. Af de Oplysninger, jeg har modtaget, ved jeg, at De er Læge, Mr. Woodcourt. Vil De ikke se ind til denne Pige og søge at bringe hende til sig selv igen? Hun har et Brev, som det er mig meget om at

gøre at faa fat i. Det er ikke i hendes Kommode, og jeg maa tro, at hun har det paa sig; men hun er saa stiv og fortrukken, at det er vanskeligt at haandtere hende uden at gøre hende Fortræd."

Vi gik alle tre ind i Huset sammen; skønt det var koldt og raat, var der dog en beklumret Luft derinde, fordi Folk havde været oppe hele Natten. I Gangen bag ved Døren stod en sørgmodig udseende lille Mand i en graa Frakke; han syntes at have et af Naturen høfligt Væsen og talte venlig.

„Nedenunder, Mr. Bucket," sagde han. „Damen maa undskylde det forreste Køkken; vi bruge det til Dagligstue. Det bageste er Marens Sovekammer, og der ligger hun og tager i en frygtelig Grad paa Vej, den Stakkel."

Vi gik ned, ledsagede af Snagsby, der var den lille Mand. I det forreste Køkken sad Mrs. Snagsby med meget røde Øjne og et meget strengt Udtryk i sit Ansigt.

„Lille Kone," sagde Snagsby, idet han traadte ind bag efter os, „for — rent ud sagt — dog et Øjeblik at undgaa Ubehageligheder i Løbet af denne lange Nat, her er Inspektør Bucket, Mr. Woodcourt og en Dame."

Hun saa meget forbavset ud, hvilket hun ogsaa havde Grund til at blive, og saa i Særdeleshed vist paa mig.

„Lille Kone," sagde Snagsby, idet han satte sig i den mest afsides Krog ved Døren, som om han tog sig en Frihed, „det er ikke usandsynligt, at du vil spørge mig om, hvorfor Inspektør Bucket, Mr. Woodcourt og en Dame besøge os paa denne Tid. Jeg ved det ikke. Jeg har ikke den mindste Forestilling derom. Om ogsaa nogen vilde sige mig det, vilde jeg dog næppe forstaa det, og jeg vil derfor helst være fri for at høre det."

Han saa saa ulykkelig ud, mens han sad og støttede sit Hoved paa sin Haand, og jeg syntes at være saa lidt velkommen, at jeg lige vilde til at gøre en Undskyldning, da Bucket i det samme selv tog sig af Sagen.

„Hør nu, Mr. Snagsby," sagde han, „det bedste, De

kan gøre, er at følge med Mr. Woodcourt ind og se til Deres Maren —"

„Min Maren, Mr. Bucket!" udbrød Snagsby. „Bliv ved, bliv ved! Det vil snart blive revet mig i Næsen."

„— og holde Lyset," vedblev Bucket, uden at rette sine Ord, „eller holde paa hende eller vise Dem nyttig paa den Maade, det bliver forlangt af Dem, hvilket intet levende Menneske er villigere til at gøre end De; De er jo en dannet og høflig Mand og har netop den Slags Hjerte, der kan føle for andre. — Er De saa god, Mr. Woodcourt, at se til hende og, saa snart De kan faa Brevet fra hende, at lade mig faa det?"

Da de vare gaaede, bad Bucket mig sætte mig i en Krog ved Ilden og trække mine vaade Sko af; han lagde dem derpaa til Tørring paa Kamingitteret, mens han hele Tiden talte.

„De maa ikke tabe Modet over denne Mangel paa gæstfri Mine hos Mrs. Snagsby her, da hun lider under en fuldstændig Misforstaaelse. Det vil hun nok opdage, og det snarere, end det vil være behageligt for en Dame som hun, der i Almindelighed ellers forstaar at ordne sine Tanker, da jeg nu skal forklare det for hende." Med disse Ord henvendte han sig, staaende ved Kaminen med sin vaade Hat og sine vaade Tørklæder i Haanden og selv en Dynge af Fugtighed, til Mrs. Snagsby. „Det første, som jeg vil sige Dem som en gift Kone, der har, hvad man kalder Yndigheder, ikke sandt — „Tro mig, hvis al den Dejlighed etcetera" — De kender godt Visen, for det nytter ikke, at De vil fortælle mig, at De og godt Selskab ere fremmede for hinanden — Yndigheder — Tillokkelser, ser De, som burde give Dem mere Tillid til Dem selv — er, at De har gjort det."

Mrs. Snagsby saa temmelig forskrækket ud, blev lidt mildere og stammede: hvad Bucket mente.

„Hvad jeg mener?" gentog han, og jeg saa af hans Ansigt, at han, mens han talte, lyttede efter Opdagelsen af Brevet, hvad der gjorde mig meget nervøs, thi deraf vidste jeg, hvor vigtigt det maatte være. „Jeg skal sige Dem,

hvad jeg mener, Madame. Gaa hen og se Othello. Det er netop en Tragedie for Dem."

Mrs. Snagsby spurgte, slaaet af sin Samvittighed, hvorfor.

„Hvorfor?" spurgte Bucket. „Fordi det vil gaa Dem galt, hvis De ikke ser Dem for. Lige i dette Øjeblik ved jeg, at Deres Sind ikke er ganske frit med Hensyn til denne unge Dame. Men skal jeg sige Dem, hvem denne unge Dame er? Naa, hør nu, De er, hvad man kalder en intellektuel Kone med en Sjæl, der er for stor for Deres Legeme, naar De opirrer den, og De kender mig og husker, hvor De sidst saa mig, og hvad der blev talt om i den Kreds. Ikke sandt? Jo! Meget vel. Denne unge Dame er den unge Dame."

Mrs. Snagsby syntes at forstaa Hentydningen bedre, end jeg dengang gjorde.

„Og Viskelæderet — han, som De kalder Jo — var blandet ind med i den samme Sag; og Afskriveren, som De kendte, var blandet ind med i den; og Deres Mand, uden at vide mere af det end Deres Oldefader, var — af sin bedste Kunde, den afdøde Mr. Tulkinghorn — bleven blandet ind med i den, og, kort sagt, hele Huset var blandet ind med i den. Og dog kan en gift Kone med Deres Yndigheder lukke sine Øjne — og Stjerner tillige — og gaa hen og løbe sin fint formede Pande mod Væggen. Jeg skammer mig over Dem! — Jeg havde ventet, at Mr. Woodcourt imidlertid havde faaet fat paa det." —

Mrs. Snagsby rystede paa Hovedet og holdt Lommetørklædet for Øjnene.

„Er det det hele?" sagde Bucket ophidset. „Nej. Hør, hvad der sker. En anden Person, som ogsaa er blandet ind med i denne Sag, en Person i en elendig Tilstand, kommer her i Aftes, og man ser, at hun taler med Deres Tjenestepige og leverer hende et Papir, som jeg vilde give hundrede Pund for at eje. Hvad gør De? De skjuler Dem og holder Øje med dem og farer løs paa Tjenestepigen, skønt De ved, hvad hun er udsat for, og hvor let hun kan faa det, paa en saa overraskende Maade og med en saadan Strenghed,

at hun gaar fra sig selv og bliver ved at være fra sig selv, mens et Liv kan afhænge af denne Piges Ord."

Han mente saa ganske, hvad han nu sagde, at jeg uvilkaarlig foldede Hænderne og syntes, at Stuen løb rundt med mig. Men den standsede. Woodcourt kom ind, rakte ham et Papir og gik atter ud.

„Hør nu, Mrs. Snagsby, det eneste, hvorved De kan gøre det godt igen," sagde Bucket med et hurtigt Blik paa Papiret, „er at lade mig tale et Par Ord under fire Øjne med den unge Dame her. Og ved De nogen Hjælp, som De kan yde Herren derinde i Køkkenet, eller kan De tænke Dem noget, som bedre end alt andet kan bringe Pigen til sig selv, saa gør Deres Bedste, saa snart De kan." Øjeblikkelig var hun ude, og han lukkede Døren. „Naa, bedste Miss, er De rolig og ganske sikker paa Dem selv?"

„Ja," svarede jeg.

„Hvis Haandskrift er dette?"

Det var min Moders, skrevet paa et krøllet og sønderrevet, af Fugtighed plettet Stykke Papir, der var lagt klodset sammen som et Brev og adresseret til mig hos min Formynder.

„De kender Haanden," sagde han, „og er De rolig nok til at læse det for mig, saa gør det; men pas nøje paa hvert Ord!"

Det var skrevet i Brudstykker til forskellige Tider. Jeg læste, som følger:

„Jeg kom til Huset i en dobbelt Hensigt. For det første for, hvis jeg kunde, at se et kært Væsen endnu engang — men kun for at se hende — ikke for at tale med hende eller lade hende vide, at jeg var i Nærheden. Min anden Hensigt var at undgaa Forfølgelsen og forsvinde. Bebrejd ikke Konen hendes Delagtighed deri. Den Hjælp, hun ydede mig, ydede hun mig, efter at jeg havde forsikret hende, at det var til det dyrebare Væsens eget Bedste. Du husker hendes døde Barn. Mændenes Samtykke købte jeg; men hun hjalp mig frivillig.

Jeg kom.“ — — „Det blev skrevet,“ sagde min Ledsager, „mens hun hvilede sig der. Det styrker min Formodning. Jeg havde Ret.“

Det følgende var skrevet paa en anden Tid.

„Jeg har vandret en lang Vej og i mange Timer, og jeg ved, at jeg snart maa dø. Disse Gader! Jeg har intet andet Øjemed end at dø. Da jeg forlod mit Hjem, havde jeg et værre; men jeg frelstes fra at føje denne ny Brøde til det øvrige. Kulde, Fugtighed og Udmattelse ere tilstrækkelige til at forklare min Død; men jeg dør af andre Aarsager, om jeg end lider af disse. Det var retfærdigt, at alt, hvad der havde opretholdt mig, svigtede, og at jeg skulde dø af Rædsel og Samvittighedsnag.“

„Fat Mod,“ sagde Bucket; „der er kun nogle faa Ord tilbage.“

Ogsaa disse vare skrevne paa en anden Tid og efter al Sandsynlighed i Mørke.

„Jeg har gjort alt, hvad jeg kunde, for at forsvinde. Saaledes vil jeg snart blive glemt og gøre ham mindst Skam. Jeg har intet hos mig, hvorpaa jeg kan genkendes. Dette Papir giver jeg nu fra mig. Stedet, hvor jeg vil lægge mig hen, hvis jeg kan naa saa langt, har ofte været i mine Tanker. Farvel! Tilgiv!“

Bucket understøttede mig med sin Arm og førte mig venlig hen til en Stol. „Frisk Mod! Hold mig ikke for haard imod Dem; men saa snart De føler Dem i Stand dertil, maa De tage Deres Sko paa og være færdig.“

Jeg gjorde, hvad han bad om, men sad længe der og bad for min ulykkelige Moder. De vare alle sysselsatte med den stakkels Pige, og jeg hørte Woodcourt give dem Anvisninger og ofte tale til hende. Omsider kom han ind tillige med Bucket og sagde, at da det var af Vigtighed, at der blev talt mildt til hende, holdt han det for bedst, at jeg bad hende om de Oplysninger, som vi ønskede. Der var ingen Tvivl om, at hun jo nu kunde svare paa vore Spørgsmaal, naar hun blev roligere. Disse Spørgsmaal, sagde

Bucket, vare, hvorledes hun var kommen til Brevet, hvad der var forefaldet imellem hende og den Person, som havde givet hende det, og hvorhen denne Person var gaaet. Idet jeg, saa godt jeg kunde, holdt fast paa disse Punkter, gik vi ind. Woodcourt vilde være bleven udenfor, men fulgte paa min Bøn ind med os.

Den stakkels Pige sad paa Gulvet paa det Sted, hvor de havde lagt hende. De stod rundt omkring hende, skønt i nogen Afstand, for at hun kunde faa Luft. Hun var ikke smuk og saa mat og afkræftet ud; men hun havde et lidende og godt Ansigt, skønt det endnu stadig var lidt vildt. Jeg knælede ned paa Gulvet ved Siden af hende og lagde hendes stakkels Hoved paa min Skulder, hvorpaa hun slyngede sin Arm om min Hals og brast i Graad.

„Min stakkels Pige," sagde jeg, idet jeg lagde mit Ansigt mod hendes Pande; thi ogsaa jeg græd og skjalv; „det kunde synes grusomt at plage Dem nu; men der afhænger mere, end jeg kunde fortælle Dem i en hel Time, af, at vi faa noget at vide om dette Brev."

Hun begyndte ynkelig at forsikre, at hun ikke havde ment noget ondt dermed, Mrs. Snagsby.

„Derom ere vi alle overtydede," sagde jeg. „Men sig mig, hvorledes De fik det."

„Ja, kære Dame, det skal jeg og skal sige Sandhed. Jeg skal sige Sandhed, Mrs. Snagsby."

„Det er jeg vis paa," sagde jeg. „Men hvorledes gik det til?"

„Jeg havde været ude i et Ærinde, kære Dame, længe efter at det var blevet mørkt — meget sildigt — og da jeg kom hjem, saa jeg en simpelt klædt Person, der var ganske vaad og tilsølet, staa og se op ad vort Hus. Da hun saa mig gaa hen til Døren, kaldte hun mig tilbage og spurgte, om jeg boede her. Da jeg svarede ja, sagde hun, at hun kendte et Par Steder her i Nabolaget, men havde forvildet sig og ikke kunde finde dem. Aah, hvad skal jeg gøre, hvad skal jeg gøre? De vil ikke tro mig! Hun sagde

intet ondt til mig, og jeg sagde sandelig heller intet ondt til hende, Mrs. Snagsby!“

Det var nødvendigt, at hendes Madmoder beroligede hende, hvilket hun ogsaa, maa jeg tilstaa, gjorde med stor Sønderknuselse, førend hun kunde komme over det.

„Hun kunde altsaa ikke finde de Steder?“ sagde jeg.

„Nej!“ udbrød Pigen og rystede paa Hovedet. „Nej! Kunde ikke finde dem. Og hun var saa træt og mat og elendig, aa, saa elendig, at havde De set hende, Mr. Snagsby, havde De bestemt givet hende en halv Krone.“

„Ja, Maren, mit Barn,“ sagde han, uden først at vide, hvad han skulde sige. „Det haaber jeg, at jeg havde.“

„Og dog talte hun saa godt for sig,“ vedblev Pigen og saa paa mig med opspilede Øjne, „at det fik ens Hjerte til at bløde. Og saa spurgte hun mig, om jeg kendte Vejen til Kirkegaarden? Og jeg spurgte hende, hvilken Kirkegaard? Og hun sagde den fattige Kirkegaard. Og derpaa fortalte jeg hende, at jeg selv var et fattigt Barn og havde været paa Sognet. Men hun sagde, at hun mente en fattig Kirkegaard ikke ret langt herfra, hvortil man gik ind gennem en Hvælving og op ad en Trappe og gennem en Gitterport.“

Medens jeg saa paa hendes Ansigt og opmuntrede hende til at blive ved, lagde jeg Mærke til, at Bucket modtog denne Forklaring med et Blik, som forekom mig foruroligende.

„Ak Gud, ak Gud!“ raabte Pigen og pressede Haaret tilbage med Hænderne. „Hvad skal jeg gøre, hvad skal jeg gøre! Hun mente den Kirkegaard, hvor den Mand blev begravet, som tog Sovedrikken — som De kom hjem og fortalte os om, Mr. Snagsby — som forskrækkede mig saaledes. Aah, nu bliver jeg igen forskrækket. Hold paa mig!“

„Nu har De det meget bedre. Sig, sig mig mere.“

„Ja, det vil jeg; ja det vil jeg! Men vær ikke vred paa mig, saa er De en sød Dame; for jeg har været saa syg.“

Vred paa hende, stakkels Sjæl!

„Saa! Nu skal jeg, nu skal jeg. Derpaa spurgte hun, om jeg kunde sige hende, hvorledes hun skulde finde derhen, og jeg svarede ja og fortalte hende det, og hun saa paa mig med et Par Øjne, næsten som om hun var blind og selv var ved at blive borte. Og saa tog hun Brevet frem og viste mig det og sagde, at hvis hun bragte det paa Posthuset, vilde det blive lagt hen og ikke ænset eller sendt af Sted; men hvis jeg vilde tage imod det og sende det af Sted, vilde Budet blive betalt i Huset, og dertil svarede jeg, ja, naar der ikke var noget ondt i det, og hun sagde nej — intet ondt. Og saa tog jeg det, og hun sagde, at hun ikke kunde give mig noget, og jeg sagde, at jeg var fattig selv. Og saa sagde hun: Gud velsigne Dem! og gik.“

„Og hun gik —?“

„Ja,“ udbrød Pigen, idet hun foregreb Spørgsmaalet, „ja! Hun gik den Vej, jeg havde vist hende. Saa gik jeg ind, og Mrs. Snagsby kom bag paa mig og tog fat i mig, og jeg blev forskrækket.“

Woodcourt førte hende blidt bort fra mig; Bucket pakkede mig ind, og straks efter stod vi ude paa Gaden. Woodcourt tøvede, men jeg sagde: „Forlad mig ikke nu!“ og Bucket tilføjede: „De maa hellere blive hos os; vi kunne maaske komme til at trænge til Dem; spild ikke Tiden!“

Jeg har de mest forvirrede Minder om denne Vandring. Jeg husker, at det var hverken Nat eller Dag; at Morgenen gryede, men at Gadelygterne endnu ikke vare slukkede; at det endnu stadig sneede, og at Gaderne vare fulde af Dynd. Jeg husker, at nogle enkelte Børn kom forbi os. Jeg husker de vaade Tagrygge, de tilstoppede og overstrømmende Rendestene og Tagrender, de Dynger af sværtet Is og Sne, vi gik hen over, de smalle Gaarde, vi kom igennem. Tillige husker jeg, at den stakkels Pige endnu stadig syntes tydelig og lydelig at fortælle mig sin Historie; at jeg kunde mærke, hvorledes hun støttede sig paa min Arm; at Husenes smudsige Façader fik menneskelige Skikkelser og saa paa mig;

at store Vandsluser syntes at aabne og lukke sig i mit Hoved eller i Luften, og at de uvirkelige Ting vare mere legemlige end de virkelige.

Omsider stod vi under en mørk og ussel Hvælving, hvor een Lygte brændte over et Jærngitter, og hvor Morgenen mat banede sig Vej. Gitteret var lukket. Paa den anden Side af det var en Begravelsesplads — et skrækkeligt Sted, hvor Natten kun rørte sig ganske langsomt; men hvor jeg dunkelt kunde skelne Hobe af vanærede Grave og Ligstene, omgivne af smudsige Huse med nogle faa døsige Lys i Vinduerne, og fra hvis Mure en tyk Fugtighed brød frem ligesom en Sygdom. Paa Trappen ved Gitteret i den rædsomme Fugtighed, som piblede og plaskede ned overalt paa dette Sted, saa jeg med et Skrig af Medynk og Rædsel et Fruentimmer ligge — Jenny, det døde Barns Moder.

Jeg sprang frem; men de standsede mig, og Woodcourt bad mig med den største Inderlighed, endog med Taarer, at høre et Øjeblik efter, hvad Bucket sagde, førend jeg gik hen til Skikkelsen. Jeg gjorde det, synes jeg. Jeg gjorde det; det er jeg vis paa.

„Miss Summerson, De vil forstaa mig, naar De vil tænke Dem om et Øjeblik. De skiftede Klæder i Hytten.“

„De skiftede Klæder i Hytten.“ Jeg kunde gentage Ordene i mine Tanker og vidste, hvad de i og for sig havde at sige; men jeg forbandt ingen Mening med dem i nogen anden Henseende.

„Og en vendte tilbage,“ sagde Bucket, „og en gik videre. Og den, som gik videre, gik kun videre et bestemt Stykke Vej, som de vare blevne enige om for at narre os, og skød derpaa en Genvej og gik hjem. Tænk Dem et Øjeblik om!“

Ogsaa dette kunde jeg gentage i mine Tanker; men jeg havde ikke mindste Forestilling om Meningen deraf. Foran mig, paa Trappetrinene saa jeg det døde Barns Moder ligge. Der laa hun med den ene Arm slynget om en af Stængerne i Gitterporten og syntes at omfavne den. Der

laa hun, som for saa kort Tid siden havde talt med min Moder. Der laa hun, en ulykkelig, husvild, sansesløs Skabning, hun, der havde bragt min Moders Brev og var den eneste, som kunde give nogen Oplysning om, hvor min Moder var; hun, der skulde vise os Vej for at bringe hende, som vi havde søgt saa længe, Frelse og Forløsning; hun, der var kommen i denne Tilstand paa en eller anden Maade, der stod i Forbindelse med min Moder, hvem jeg ikke kunde finde, og som maaske i dette Øjeblik var uden Redning; der laa hun, og de standsede mig! Jeg saa, men fattede ikke det højtidelige og medlidende Udtryk i Woodcourts Ansigt. Jeg saa ham staa med bart Hoved i den barske Luft med Ærbødighed for noget. Men jeg var ude af Stand til at fatte alt dette.

Jeg hørte dem endog sige til hinanden:

„Skal hun gaa derhen?“

„Ja, det er bedst, hun gaar derhen. Hendes Hænder bør være de første, som røre ved hende. De have større Ret dertil end vore.“

Jeg gik hen til Gitteret og bukkede mig. Jeg løftede det tunge Hoved op, strøg det lange, vaade Haar til Side og drejede Ansigtet om. Og det var min Moder, kold og død.

Otte og tyvende Kapitel.

Perspektiv.

Jeg gaar nu over til andre Afsnit af min Fortælling. Af den Godhed, som alle mine Omgivelser viste mig, hentede jeg en Trøst, som jeg aldrig kan tænke paa, uden at blive rørt. Jeg har alt talt saa meget om mig selv, og der staar endnu saa meget tilbage, at jeg ikke vil dvæle ved min Sorg. Jeg blev syg; men det varede ikke længe,

og jeg vilde endog have undladt at nævne dette, dersom jeg havde kunnet undertrykke Mindet om deres Deltagelse.

Jeg gaar over til andre Afsnit af min Fortælling.

Under min Sygdom opholdt vi os endnu i London, hvor Mrs. Woodcourt efter min Formynders Indbydelse havde indfundet sig for at blive hos os. Da min Formynder fandt mig frisk og munter nok til at tale med ham paa vor gamle Maade — skønt jeg gerne kunde have gjort det før, hvis han vilde have tilladt det — tog jeg atter fat paa mit Arbejde og satte mig ved Siden af ham. Han havde selv fastsat Tiden dertil, og vi vare ene.

„Dame Trot," sagde han og modtog mig med et Kys, „velkommen igen i Brummeriet, kære Veninde. Jeg har en Plan at meddele Dem, lille Kone. Jeg agter at blive her, maaske et halvt Aar, maaske længer, ligesom det kan falde sig; kort sagt, rigtig at slaa mig til Ro her."

„Og imidlertid forlade Bleak House?" spurgte jeg.

„Ja; Bleak House maa lære at skøtte sig selv."

Jeg syntes, at hans Tone klang sørgmodig; men idet jeg vendte mine Øjne mod ham, saa jeg hans Aasyn opklaret af et af de gladeste Smil.

„Bleak House," gentog han, og nu mærkede jeg, at hans Tone ikke klang sørgmodig, „maa lære at skøtte sig selv. Det er saa langt borte fra Ada, og Ada trænger saa meget til Dem."

„Det ligner Dem, Formynder," sagde jeg, „at tænke derpaa; hvilken glad Overraskelse for os begge!"

„Og dog er den ikke saa aldeles uegennyttig, min Ven, hvis De agter at lovprise mig for denne Dyd; thi da De næsten altid laa paa Landevejen, kunde De kun sjælden være hos mig. Og desuden vil jeg gerne under stakkels Ricks underlige Tilstand høre saa ofte og saa meget fra Ada, som jeg kan, og ikke alene fra hende, men ogsaa fra ham, den stakkels Fyr."

„Har De set Mr. Woodcourt i Formiddag, Formynder?"

„Jeg ser Mr. Woodcourt hver Formiddag, Dame Durden."

„Siger han stadig det samme om Richard?“

„Aldeles det samme. Han kan ikke sige, at han har nogen egentlig legemlig Sygdom; tværtimod, han tror ikke, at han har nogen. Og dog er han ikke rolig for ham, og hvem kan vel være det?“

Min søde Pige havde i den sidste Tid besøgt os hver Dag, ja undertiden to Gange om Dagen; men vi havde stadig forudset, at dette kun kunde vare ved, til jeg ganske var bleven mig selv igen. Vi vidste helt vel, at hendes varme Hjerte var lige saa fuldt af Hengivenhed og Taknemmelighed mod hendes Fætter John, som det nogen Sinde havde været, og vi frikendte ganske Richard for at kunne paalægge hende at blive borte; men paa den anden Side vidste vi ogsaa, at hun holdt det for en Del af sin Pligt mod ham at være sparsom med sine Besøg i vort Hus. Min Formynders fine Følelse havde snart indset dette og søgt at forklare for hende, at han fandt, hun havde Ret.

„Den kære, ulykkelige, vildfarende Richard!“ sagde jeg. „Naar skal han dog vaagne af sin Forblindelse?“

„Endnu er han ikke paa Vej dertil,“ svarede min Formynder. „Jo mere han lider, des mere vil han blive mig fjendsk, da han har gjort mig til Hovedgrunden til sine Lidelser.“

Jeg kunde ikke bare mig for at udbryde: „Hvor uforнuftigt!“

„Ak, Dame Trot, hvor megen Fornuft skal man vel finde i Jarndyce-ktra-Jarndyce! Ufornuft og Uretfærdighed øverst, Ufornuft og Uretfærdighed i Hjertet og paa Bunden, Ufornuft og Uretfærdighed fra Begyndelsen til Enden — hvis den overhovedet nogen Sinde faar Ende — hvorledes skulde stakkels Rick, der stadig bevæger sig i dens Nærhed, kunne pille Fornuft ud af den? Han plukker lige saa lidt Druer af Torne eller Figen af Tisler, som ældre Mænd gjorde i gamle Dage.“

Hans Blidhed og Overbærenhed mod Richard, hver Gang

vi talte om ham, rørte mig saa meget, at jeg altid meget snart blev tavs ved dette Emne.

„Lordkansleren og Vicekansleren og det hele Kanslerretsbatteri af svære Kanoner vilde sagtens blive uendelig forbavsede over en saadan Ufornuft og Uretfærdighed hos en af deres Parter," vedblev min Formynder. „Naar disse lærde Herrer begynde at avle Mosroser af det Pudder, de saa i deres Parykker, vil jeg ogsaa begynde at blive forbavset!"

Han afbrød sig selv, idet han vendte Øjnene mod Vinduet for at se, hvad Vinden var, og støttede sig imidlertid paa Ryggen af min Stol.

„Naa ja, lille Kone! For at blive ved, min Ven: Denne Klippe maa vi overlade til Tiden, Tilfældet og gunstige Omstændigheder. Vi maa ikke lade Ada strande paa den. Hverken hun eller han kan taale den fjerneste Udsigt til atter at skilles fra en Ven, og derfor har jeg indstændig bedet Woodcourt og beder nu indstændig Dem, min Ven, ikke at tale om dette Emne med Rick. Lad det hvile! I næste Uge, næste Maaned, næste Aar, tidligere eller sildigere vil han se med klarere Øjne. Jeg kan vente."

Men jeg havde allerede afhandlet det med ham, tilstod jeg, og det havde Woodcourt ogsaa, troede jeg.

„Det har han sagt mig," svarede min Formynder. „Meget vel. Han har nedlagt sin Protest, og Dame Durden har nedlagt sin, og der er intet videre at sige derom. Men nu kommer jeg til Mrs. Woodcourt. Hvorledes synes De om hende, min Ven?"

Til Svar paa dette Spørgsmaal, der kom saa underlig pludselig, sagde jeg, at jeg syntes meget godt om hende og fandt hende langt behageligere end før.

„Det finder jeg ogsaa," sagde min Formynder. „Mindre af Stamtræet? Ikke saa meget om Morgan ap — hvad er det nu, han hedder?"

Det var netop det, jeg mente, indrømmede jeg, skønt

han var en meget uskadelig Person, selv den Gang vi hørte mere om ham.

„Men alligevel maa han dog helst blive mellem sin Hjemstavns Bjærge," sagde min Formynder. „Jeg er enig med Dem, og kan jeg derfor gøre noget bedre end at beholde Mrs. Woodcourt her i nogen Tid?"

„Nej. Og dog —"

Min Formynder saa paa mig og ventede paa, hvad jeg havde at sige. Jeg havde intet at sige, i det mindste havde jeg intet i mine Tanker, som jeg kunde sige. Jeg havde en utydelig Forestilling om, at det maaske havde været bedre, om vi havde haft en anden Husbeboer; men jeg kunde næppe have forklaret hvorfor, ikke engang for mig selv, eller om ogsaa for mig selv, saa dog ikke for nogen anden.

„De ser," sagde min Formynder, „at vort Hus ligger paa Woodcourts Vej, og han kan besøge hende her saa ofte, han har Lyst, hvilket er behageligt for dem begge, og vi kende hende, og hun holder af Dem."

Ja, det var ganske vist. Jeg havde intet at sige derimod. Jeg kunde ikke have foreslaaet en bedre Ordning, og dog var jeg ikke ganske rolig i mit Sind. Esther, Esther, hvorfor ikke? Esther, tænk dig om!

„Det er virkelig en meget god Plan, kære Formynder, og vi kunde ikke have gjort noget bedre."

„Er det vist, lille Kone?"

Ganske vist. Jeg havde haft Tid til at tænke mig om et Øjeblik, efter at jeg havde foreholdt mig selv denne Pligt, og var ganske vis i min Sag.

„Godt, det skal ske. Enstemmig vedtaget."

„Enstemmig vedtaget," gentog jeg og tog atter fat paa mit Arbejde.

Det var et Tæppe til hans Læsebord, som jeg broderede paa. Det var blevet lagt til Side Aftenen før min sørgelige Rejse, men ikke siden taget frem igen. Jeg viste ham det nu, og han beundrede det højlig. Da jeg havde for-

klaret ham Mønsteret og hele den store Virkning, der lidt efter lidt vilde komme frem, syntes jeg, at jeg kunde vende tilbage til vort forrige Emne.

„Dengang vi talte om Mr. Woodcourt, førend Ada forlod os, sagde De, kære Formynder, at De troede, han vilde prøve et andet Land i længere Tid. Har De siden talt med ham om det?“

„Ja, lille Kone, temmelig ofte.“

„Har han bestemt sig dertil?“

„Det tror jeg næsten ikke.“

„Maaske har der aabnet sig en anden Udsigt for ham?“

„Aa—ja—maaske,“ svarede min Formynder, der begyndte sit Svar meget snedigt. „Om et halvt Aars Tid eller saa skal der ansættes en Fattiglæge et Sted i Yorkshire. Det er i en frugtbar Egn og har en behagelig Beliggenhed med Vandløb og Gader, Købstad og Land, Møller og Moser og synes at give en saadan Mand gode Udsigter, jeg mener en Mand, hvis Forhaabninger og Formaal — som de fleste Menneskers vistnok undertiden gøre — ofte kunne ligge oven over det sædvanlige Standpunkt, men for hvem det sædvanlige Standpunkt dog vil være højt nok, naar det kun viser sig at være en Vej til at gavne og tjene andre. Alle ædle Aander ere ærgerrige, tror jeg; men den Ærgerrighed, som rolig betror sig til en saadan Vej, i Stedet for krampagtig at søge at flyve hen over den, er af den Slags, jeg sætter Pris paa. Og af den Slags er Woodcourts.“

„Faar han da denne Plads?“ spurgte jeg.

„Ja, lille Kone,“ svarede min Formynder smilende, „da jeg ikke er noget Orakel, kan jeg ikke sige det med Vished; men jeg tror det. Han nyder stor Anseelse; der var Folk fra Egnen, som led Skibbrud med ham, og, underlig nok, jeg tror, at den bedste Mand har den bedste Udsigt. De maa ikke tro, at det er nogen indbringende Forretning. Det er en saare, saare simpel Sag; en Plads, hvormed der er forbundet en hel Del Arbejde og kun en ringe Løn;

men man maa haabe, at den vil føre til noget meget bedre."

„De fattige der paa Stedet ville velsigne Valget, hvis det falder paa Mr. Woodcourt, Formynder."

„De har Ret, lille Kone; det er jeg vis paa, at de ville."

Vi talte ikke mere derom, og han sagde heller ikke et Ord om Fremtiden paa Bleak House. Men det var ogsaa den første Gang, jeg havde sat mig ved Siden af ham i min Sørgekjole, og dette forklarede det, troede jeg.

Jeg begyndte nu at besøge min søde Pige hver Dag i den mørke, kedelige Krog, hvor hun boede. Formiddagen var min sædvanlige Tid; men hver Gang jeg havde en Time at undvære, tog jeg min Hat paa og skyndte mig til Chancery Lane. De bleve begge saa glade ved at se mig til enhver Tid og bleve i Almindelighed saa opmuntrede, naar de hørte mig aabne Døren og gaa ind — da jeg var ganske som hjemme der, bankede jeg ikke paa — at jeg aldrig var bange for at komme til Ulejlighed.

Ved disse Lejligheder fandt jeg ofte Richard fraværende. Til andre Tider skrev han eller gennemlæste Dokumenter ved sit Bord, der var saa dækket med Papirer, som aldrig bleve rørte af nogen anden. Undertiden overraskede jeg ham ved Døren til Vholes' Kontor. Undertiden mødte jeg ham der i Nærheden, idet han drev omkring og bed sig i Neglene. Ofte traf jeg ham vandrende i Lincolns Inn tæt ved det Sted, hvor jeg først havde set ham, men ak, hvor forandret, hvor forandret!

At de Penge, Ada havde bragt ham, smeltede bort ligesom det Lys, jeg plejede at se brænde i Vholes' Kontor, naar det var blevet mørkt, vidste jeg meget godt. Det havde fra Begyndelsen af ikke været noget stort Beløb; han havde haft Gæld, da han giftede sig, og jeg kunde nu ikke mere tage fejl af, hvad der forstodes ved, at Vholes' Skulder var presset mod Hjulet, hvilket jeg endnu stadig hørte, at den var. Min søde Pige var den bedste Husmoder, man kunde tænke, og søgte at spare paa enhver mulig

Maade; men jeg vidste, at de hver Dag bleve fattigere og fattigere.

Hun skinnede som en dejlig Stjerne i den usle Afkrog og smykkede og prydede den, saa at den blev ligesom et andet Sted. Skønt hun var blegere, end hun havde været hjemme, og lidt mere stille, end jeg vilde have fundet det naturligt, medens hun endnu var saa fuld af Liv og Haab, var hendes Aasyn dog saa frit for enhver Sky, at jeg næsten troede, at hendes Kærlighed til Richard gjorde hende blind for hans ødelæggende Løbebane.

Med denne Mening gik jeg en Dag ud for at spise til Middag hos dem, og da jeg drejede ind i Symonds Inn, mødte jeg den lille Miss Flite, som kom ud derfra. Hun havde været der for at aflægge en Stadsvisit hos Myndlingerne i Jarndyce-ktra-Jarndyce, som hun endnu stadig kaldte dem, og havde haft den største Tilfredsstillelse af denne Ceremoni. Ada havde allerede fortalt mig, at hun indfandt sig hver Mandag Klokken fem med en lille Ekstra-Sløjfe paa sin Hat, som aldrig ellers fandtes paa den, og med sin største Pose med Dokumenter paa Armen.

„Bedste Veninde!“ begyndte hun. „Hvor henrykt! Hvorledes har De det? Hvor glad ved at se Dem! Og De vil besøge vore interessante Myndlinger i Jarndyce-ktra-Jarndyce? Det kan jeg lide! Vor Skønhed er hjemme og vil blive henrykt over at se Dem.“

„Richard er altsaa ikke kommen endnu?“ sagde jeg. „Det glæder mig; for jeg var bange for at komme lidt vel sildig.“

„Nej, han er ikke kommen hjem endnu. Han har haft en lang Dag i Retten. Jeg var der med Vholes. De holder ikke af Vholes, haaber jeg? Hold ikke af Vholes! Farlig Mand!“

„Jeg er bange for, at De ser Richard hyppigere nu end før?“ sagde jeg.

„Bedste Veninde,“ svarede Miss Flite, „hver Dag og hver Time. De husker, hvad jeg sagde Dem om Tiltræk-

ningskraften ved Kanslerens Bord? Næst efter mig selv er han den stadigste Part i Retten. Han begynder ordentlig at more vort lille Selskab. Et meget venskabeligt Selskab ere vi, synes De ikke?"

Det var ynkeligt at høre dette af hendes stakkels vanvittige Læber, skønt det ikke overraskede mig.

„Kort sagt, min meget ærede Veninde," vedblev Miss Flite, idet hun med en lige saa beskyttende som hemmelighedsfuld Mine nærmede sine Læber til mit Øre, „jeg maa betro Dem en Hemmelighed. Jeg har valgt ham til Eksekutor af mit Testamente. Udnævnt, indsat og beskikket ham. I mit Testamente. Ja."

„Nej virkelig!" sagde jeg.

„Ja," gentog Miss Flite i sin blideste Tone, „til Eksekutor og Skiftekommissær i mit Bo — Kanslerrets-Talemaader, min bedste. Jeg har betænkt, at hvis jeg skulde gaa bort, vil han kunne holde Øje med min Dom, da han er saa ordentlig til at give Møde."

Jeg kom til at sukke ved at tænke paa ham.

„Een Gang," sagde Miss Flite, idet hun ogsaa sukkede, „havde jeg haft i Sinde at udnævne, indsætte og beskikke stakkels Gridley. Ogsaa en meget ordentlig Mand, min fortryllende Pige, meget eksemplarisk, forsikrer jeg Dem! Men han gik bort, den Stakkel, og jeg har derfor udnævnt hans Eftermand. Tal ikke derom; det er noget, jeg betror Dem."

Hun aabnede forsigtig sin Sypose en lille Smule og viste mig et sammenlagt Stykke Papir i den, som indeholdt den omtalte Udnævnelse.

„Atter en Hemmelighed, bedste Veninde. Jeg har forøget min Fuglesamling."

„Nej virkelig, Miss Flite?" sagde jeg, da jeg vidste, hvor meget det glædede hende at se sin Fortrolighed modtagen med Interesse.

Hun nikkede flere Gange, og hendes Ansigt blev mørkt og forstemt. „To til. Jeg kalder dem Myndlingerne i Jarn-

dyce-ktra-Jarndyce. De ere i samme Bur som alle de andre, i Bur med Haab, Glæde, Ungdom, Fred, Ro, Liv, Støv, Aske, Ødselhed, Mangel, Undergang, Fortvivlelse, Vanvid, Død, List, Daarskab, Ord, Parykker, Pjalter, Pergament, Bytte, Præcedenser, Vrøvl, Skinke og Spinat!"

Den stakkels Sjæl kyssede mig med den sørgeligste Mine, jeg endnu havde mærket hos hende, og gik. Den Maade, hvorpaa hun opramsede Navnene paa sine Fugle, som om hun var bange for at høre dem endog fra sine egne Læber, bragte mig til at gyse.

Dette var ikke nogen opmuntrende Forberedelse til mit Besøg, og jeg kunde godt have undværet Vholes' Selskab, da Richard, der kom et Par Minutter bag efter mig, bragte ham med, for at han skulde deltage i vort Maaltid. Skønt det var meget simpelt, vare dog Ada og Richard begge ude af Stuen nogle Minutter for at hjælpe hinanden med at faa det, vi skulde spise og drikke, i Stand. Denne Lejlighed greb Vholes til at føre en kort Samtale med mig med dæmpet Stemme. Han kom hen til Vinduet, hvor jeg sad, og begyndte med Symonds Inn.

„Et kedeligt Sted, Miss Summerson, for et Liv, der ikke hører til Faget," sagde Vholes, medens han smurte Ruden til med sin sorte Handske for at gøre den klarere for mig.

„Der er ikke meget at se her," sagde jeg.

„Og heller ikke meget at høre," svarede Vholes. „Af og til kommer her en Smule Musik; men vi Jurister ere ikke musikalske af os og jage den snart bort. Jeg haaber, at Mr. Jarndyce er saa rask, som hans Venner kunne ønske det?"

Jeg takkede.

„Jeg har ikke den Fornøjelse selv at være optagen blandt hans Venner," sagde Vholes, „og jeg ved, at man undertiden paa saadanne Steder ser med ugunstige Øjne paa Mænd af vort Fag. Vor simple Fremgangsmaade er imidlertid, trods fordelagtige og ufordelagtige Rygter og alle

Slags Fordomme, at gennemføre enhver Ting aabenlyst. Hvorledes finder De Mr. C.'s Udseende, Miss Summerson?"

„Han ser meget daarlig ud, forfærdelig nedtrykt."

Vholes stod bag ved mig med sin lange, sorte Skikkelse, som næsten naaede helt op til Loftet i disse lave Værelser, og pillede paa Filipenserne i sit Ansigt, som om de vare Prydelser, og talte saa koldt og rolig, som om der ikke gaves nogen menneskelig Lidenskab eller Følelse i hans Natur.

„Mr. Woodcourt besøger nok Mr. C.?" vedblev han.

„Mr. Woodcourt er hans uegennyttige Ven," svarede jeg.

„Men jeg mener som hans fagmæssige Konsulent, som hans Læge?"

„Som saadan kan han kun udrette lidet for et nedbøjet Sind," sagde jeg.

Richard var saa mat og dog saa heftig, saa blodløs og udtæret, at det forekom mig, som om han svandt hen for sin Raadgivers Øjne, og at denne havde noget tilfælles med en Vampyr.

„Miss Summerson," sagde Vholes, idet han ganske langsomt gned sine Hænder mod hinanden, som om det omtrent var lige meget for hans kolde Følelsessans, om hans Handsker vare af Lammeskind eller ikke, „det var et meget ubesindigt Giftermaal af Mr. C."

Jeg bad ham fritage mig for at tale nærmere derom. De vare blevne forlovede som ganske unge, sagde jeg ham — lidt opbragt — medens deres Udsigter havde været langt klarere og lysere, og førend Richard havde givet efter for den ulyksalige Indflydelse, som nu formørkede hans Liv.

„Ja," indrømmede Vholes. „Men ifølge min Grundsætning altid at gaa aabenlyst til Værks maa jeg med Deres Tilladelse, Miss Summerson, sige, at jeg holder det for et højst ubesindigt Giftermaal."

„Det vilde blive et helt andet Ægteskab, et langt lykke-

ligere og bedre Ægteskab, et i alle Henseender helt forskelligt Ægteskab, Mr. Vholes," sagde jeg, „hvis Richard kunde lade sig overtale til at vende Ryggen til denne ødelæggende Proces, hvori De er hans Sagfører."

Med en lydelig Hosten eller snarere Gispen i en af sine sorte Handsker bøjede Vholes Hovedet, som om ikke engang han ganske kunde modsige dette.

„Det kan være, Miss Summerson," sagde han, „og jeg indrømmer gerne, at den unge Dame, der har antaget Mr. C.s Navn paa en saa ubetænksom Maade — De vil sikkert ikke vredes paa mig, fordi jeg endnu en Gang siger dette som en Pligt, jeg skylder Mr. C.s Forbindelser — er en højst elskværdig ung Dame. Forretninger have hindret mig i at færdes synderlig i Samfundet, undtagen i min fagmæssige Egenskab; men jeg tror mig i Stand til at se, at hun er en højst elskværdig ung Dame. Skønhed forstaar jeg mig vel ikke paa, og jeg har lige fra Dreng aldrig skænket den nogen synderlig Opmærksomhed; men ogsaa i dette Punkt tør jeg sige, at den unge Dame er lige saa udmærket. For dette, har jeg hørt, holdes hun af Kontorbetjentene i Kollegiet, og det er noget, som de forstaa sig bedre paa end jeg. Med Hensyn til Varetagelsen af Mr. C.s Interesser —"

„Aa hans Interesser, Mr. Vholes!"

„Undskyld," svarede Vholes i den samme kolde og lidenskabsløse Tone, „Mr. C. har visse Interesser, ifølge visse, under Processen omtvistede Testamenter. Det er et Udtryk, vi bruge. Med Hensyn til Varetagelsen af Mr. C.s Interesser, sagde jeg Dem, Miss. Summerson, den første Gang jeg havde den Fornøjelse at se Dem, paa Grund af mit Ønske om, at alt skulde ske aabenlyst — jeg brugte disse Ord; thi jeg noterede dem bagefter i min Dagbog, som kan fremlægges, naar det skal være — sagde jeg Dem, at Mr. C. havde opstillet det som en Grundsætning selv at ville varetage sine Interesser, og at, naar en Klient havde opstillet en Grundsætning, som ikke var af en umoralsk —

det vil sige ulovlig — Natur, paalaa det mig at gennemføre den. Jeg har gennemført, og jeg gennemfører den fremdeles. Men jeg vil ikke paa nogen Maade besmykke noget for nogen af Mr. C.s Forbindelser. Lige saa aabenhjertig, som jeg var imod Mr. Jarndyce, er jeg imod Dem. Jeg betragter det som en fagmæssig Pligt at være saaledes, skønt det ikke kan paahvile nogen. Jeg siger uforbeholdent, hvor ubehageligt det end kan klinge, at jeg holder Mr. C.s Anliggender for at være i en meget slet Stilling; at jeg holder Mr. C. selv for at være i en meget slet Stilling, og at jeg opfatter dette som et højst ubesindigt Giftermaal. — Om jeg er her, Sir? Jo Tak, jeg er her, Mr. C., og nyder Fornøjelsen af en meget behagelig Samtale med Miss Summerson, hvorfor jeg er Dem særdeles taknemmelig."

Han brød saaledes af for at svare Richard, der tiltalte ham, idet han traadte ind i Stuen. Nu fattede jeg Vholes' Omhu for at frelse sig selv og sin Anseelse alt for vel til ikke at indse, at vor værste Frygt kun holdt Skridt med hans Klients Udvikling.

Vi satte os til Bords, og jeg havde Lejlighed til nøje at iagttage Richard uden at forstyrres af Vholes — der trak sine Handsker af for at spise — thi skønt han sad lige over for mig ved det lille Bord, tvivler jeg dog om, at han, hvis han i det hele saa op, en eneste Gang vendte sine Øjne bort fra sin Værts Ansigt. Jeg fandt Richard mager og mat, aandsfraværende i sit Væsen og skødesløs i sin Paaklædning; nu og da fremtvang han Munterhed, og til andre Tider sank han hen i en sløv Tankefuldhed. I hans store, klare Øjne, der plejede at være saa livlige, laa der en Sygelighed og Uro, som ganske havde forandret ham. Jeg kan vel ikke sige, at han saa gammel ud. For Ungdommen gives der en Ødelæggelse, som ikke ligner Alderdom, og Richards Ungdom og ungdommelige Skønhed vare prægede af en saadan Ødelæggelse.

Han spiste kun lidt og syntes ikke at bryde sig om, hvad det var, viste sig langt utaalmodigere, end han ellers

plejede at være, og var opfarende endog mod Ada. Først troede jeg, at hele hans forrige glade Væsen var borte; men undertiden lyste det ud af ham, ligesom jeg enkelte Gange havde set kortvarige Glimt af mit eget gamle Ansigt se ud paa mig fra Spejlet. Hans Latter havde heller ikke ganske forladt ham; men den lignede Genklangen af en glad Lyd, og den er altid sørgelig.

Og dog glædede han sig paa sin gamle, kærlige Maade lige saa meget som før over at have mig hos sig, og vi talte glade om gamle Dage. Dette syntes ikke at more Vholes, skønt han undertiden frembragte en Gispen, som jeg tror var hans Maade at smile paa. Han stod op kort efter Maaltidet og sagde, at han med Damernes Tilladelse vilde vende tilbage til sit Kontor.

„De hænger ogsaa altid i Deres Forretninger, Vholes!“ udbrød Richard.

„Ja! Klienternes Interesse bør aldrig forsømmes. De ere det alt overvejende for en Forretningsmand som jeg, der ønsker at bevare et godt Navn blandt sine Fagbrødre og i Samfundet i det hele. At jeg nægter mig Fornøjelsen af den nærværende behagelige Samtale, sker ikke ganske uden Hensyn til Deres egne Interesser.“

Richard forsikrede, at det var han ganske vis paa, og lyste Vholes ud. Da han kom tilbage, sagde han os mere end een Gang, at Vholes var en god Fyr, en paalidelig Fyr, en Mand, der gjorde, hvad han foregav at gøre, virkelig en meget god Fyr! Han var saa paastaaelig i denne Henseende, at jeg anede, at han havde begyndt at tvivle paa Vholes. Derpaa kastede han sig udmattet paa Sofaen, og Ada og jeg tog af Bordet; thi de havde intet andet Tjenestetyende end en Kone, som gjorde rent hos dem. Min søde Pige havde et lille Piano og satte sig stille til at synge nogle af Richards Yndlingssange, efter at Lampen først var bleven sat ind i det andet Værelse, da han klagede over, at den skar ham i Øjnene.

Jeg sad imellem dem ved Siden af min søde Pige og

blev ganske tungsindig ved at lytte til hendes yndige Stemme. Jeg tror, at det samme var Tilfældet med Richard; jeg tror, at han af den Grund havde ladet Lampen tage bort. Da hun havde sunget i nogen Tid og af og til rejst sig op for at bøje sig ned til ham og tale med ham, kom Woodcourt ind. Han satte sig hos Richard og udforskede halvt spøgende, halvt alvorlig, men let og naturlig, hvorledes han havde det, og hvor han havde været hele Dagen. Kort efter foreslog han at ledsage ham paa en kort Spadseretur paa en af Broerne, og da det var en luftig, maaneklar Aften, og da Richard gerne gav sit Samtykke dertil, gik de ud sammen.

Min søde Pige sad endnu stadig ved Pianoet, og jeg sad ved Siden af hende. Da de vare gaaede, lagde jeg min Arm om hendes Liv. Hun lagde sin venstre Haand i min, men lod sin højre blive liggende paa Tangenterne og glide hen over dem, uden at anslaa nogen Tone.

„Kæreste Esther," sagde hun, „Richard har det aldrig saa godt, og jeg er aldrig saa rolig for ham, som naar han er sammen med Woodcourt. Det have vi Dem at takke for."

Jeg gjorde min Yndling opmærksom paa, at dette næppe kunde være Tilfældet, da Woodcourt var kommen i hendes Fætter Johns Hus og havde kendt os alle der; og da han altid havde holdt af Richard, og Richard altid havde holdt af ham, saa o. s. v.

„Sandt nok," sagde Ada; „men at han er os en saa hengiven Ven, skylde vi Dem."

Jeg fandt det bedst at lade min søde Pige have sin Vilje og ikke tale mere derom. Det sagde jeg og sagde det i en henkastende Tone, da jeg mærkede, at hun skælvede.

„Kæreste Esther, jeg vilde saa gerne blive en god Kone, en rigtig god, rigtig god Kone. De skal lære mig det."

Jeg lære hende det! Jeg sagde intet mere; thi jeg mærkede, at den Haand, som svævede hen over Tangenterne, rystede, og jeg indsaa, at det ikke var mig, der burde tale; at det var hende, som havde noget at sige mig.

„Da jeg blev gift med Richard, var jeg ikke blind for

det, der forestod ham. Jeg havde i lang Tid været fuldkommen lykkelig hos Dem og aldrig kendt til Uro og Sorg, mens jeg nød saa megen Kærlighed og Omhu; men jeg fattede den Fare, i hvilken han svævede, kære Esther."

„Det ved jeg, det ved jeg, søde Ada."

„Da vi bleve gifte, nærede jeg et svagt Haab om, at jeg maaske kunde overbevise ham om hans Vildfarelse; om, at han som min Mand maaske kunde komme til at se den i et nyt Lys og ikke give sig saa fortvivlet hen til den, som han gør, for min Skyld. Men selv om jeg ikke havde næret dette Haab, havde jeg alligevel ægtet ham, Esther; alligevel!"

I det øjeblikkelige Tryk af den Haand, som aldrig var stille — et Tryk, som udsprang af Udtalelsen af disse sidste Ord og forsvandt med dem — saa jeg en Stadfæstelse af hendes alvorlige Tone.

„Tro ikke, kære Esther, at jeg ikke ser, hvad De ser, og ikke frygter, hvad De frygter. Ingen kan fatte ham bedre end jeg. Den største Visdom, som nogen Sinde har levet i Verden, kunde næppe kende Richard bedre, end min Kærlighed kender ham."

Hun talte saa beskeden og blidt, og hendes skælvende Haand vidnede om en saadan Bevægelse, idet den gik frem og tilbage paa de stumme Tangenter. Min søde, søde Pige!

„Jeg ser ham hver Dag i den værste Stemning. Jeg iagttager ham, naar han sover, kender enhver Forandring i hans Ansigt. Men da jeg ægtede Richard, var det min faste Beslutning aldrig, hvis Himmelen vilde hjælpe mig, at vise ham, at jeg sørgede over, hvad han gjorde, og derved gøre ham mere ulykkelig. Naar han kommer hjem, stræber jeg efter, at han ikke skal læse nogen Uro i mit Ansigt; naar han ser paa mig, gør jeg mig Umage for, at han skal se, hvad han elsker hos mig. Jeg ægtede ham for at gøre dette, og det holder mig oppe."

Jeg mærkede, at hun skælvede endnu mere. Jeg ven-

tede paa, hvad der endnu skulde komme, og syntes nu, at jeg begyndte at vide, hvad det var.

„Og endnu noget mere holder mig oppe, Esther.“

Hun holdt inde en Minut, dog kun med at tale; hendes Haand var endnu stadig i Bevægelse.

„Jeg ser lidt ud i Fremtiden og ved ikke, hvilken stor Hjælp der endnu kan blive mig til Del. Naar Richard da fæster sine Øjne paa mig, ligger der maaske noget ved mit Bryst, som er mere veltalende, end jeg har været, som har større Evne til at vise ham hans rette Bane og vinde ham tilbage.“

Nu standsede hendes Haand. Hun trykkede mig i sine Arme, og jeg omslyngede hende med mine.

„Og selv om hint lille Væsen skulde svigte, vil jeg dog stole paa Fremtiden. Jeg ser langt ind i den gennem Aar og Aar og tror, at naar jeg er bleven gammel eller maaske er død, vil en smuk Kone, hans Datter, lykkelig gift, være stolt af ham og være til Velsignelse for ham, eller at en ædel Mand, lige saa smuk, som han selv før var, og langt lykkeligere, vil vandre i Solskinnet med ham, ære hans graa Haar og sige til sig selv: „Jeg takker Gud for, at dette er min Fader, som blev ødelagt af en fordærvelig Arv, men bragt til sig selv ved mig!“

Du søde Pige, hvilket Hjerte var ikke det, som bankede saa stærkt imod mit!

„Disse Forhaabninger holde mig oppe, kæreste Esther, og jeg ved, at de ville det, om de end stundom vige bort fra mig for en Frygt, som opstaar, naar jeg ser paa Richard.“

Jeg søgte at opmuntre min Yndling og spurgte hende, hvad hun var bange for? Hulkende og grædende svarede hun:

„At han ikke skal opleve at se sit Barn!“

Ni og tyvende Kapitel.

En Opdagelse.

De Dage, jeg tilbragte i den usle Afkrog, som min søde Pige lyste op i, kunne aldrig blegne i min Hukommelse. Nu ser jeg den aldrig og ønsker heller aldrig at faa den at se; jeg har kun været der een Gang siden; men for min Hukommelse skinner en vemodig Glorie over Stedet og vil altid vedblive at skinne der.

Der hengik naturligvis ikke en Dag, uden at jeg gik derhen. I Begyndelsen traf jeg Skimpole der nogle Gange; han spillede ørkesløst paa Pianoet og talte i sin sædvanlige livlige Tone; men mens jeg nærede en stærk Tvivl om, at han kunde være der uden at gøre Richard fattigere, følte jeg tillige, at der laa noget i hans letsindige Munterhed, der var alt for uforeneligt med, hvad jeg kendte af Adas indre Liv. Jeg saa desuden tydelig, at Ada delte mine Følelser, og besluttede derfor at gøre Skimpole et hemmeligt Besøg og paa en fin Maade tvinge ham til at forklare sig. Det var Hensynet til min søde Pige, som gjorde mig kæk.

En Formiddag gik jeg altsaa, ledsaget af Charley, til Somers Town. Da jeg nærmede mig Huset, fik jeg stor Lyst til at vende om igen; thi jeg følte, hvilket fortvivlet Forsøg det var at ville gøre Indtryk paa Skimpole, og hvor højst rimeligt det var, at han vilde slaa mig aldeles af Marken. Imidlertid syntes jeg dog, at da jeg nu engang var der, vilde jeg ogsaa udrette mit Ærinde. Jeg bankede paa Skimpoles Dør med skælvende Haand — bogstavelig med Haanden, thi Dørhammeren var borte — og fik, efter lang Parlamenteren, Adgang af en Irlænderinde, der havde været nede i Kælderen, da jeg bankede paa, og havde sprængt Laaget af en Vandtønde med en Ildrager for at bruge det til at gøre Ild med.

Skimpole, der laa paa Sofaen i sit Værelse og spillede paa Fløjte, blev henrykt over at se mig. Men hvem skulde

modtage mig, spurgte han. Hvem vilde jeg helst have til Ceremonimesterinde? Vilde jeg have hans Komedie-Datter, hans Skønheds-Datter eller hans Følsomheds-Datter? Eller vilde jeg have alle tre Døtre paa een Gang i en fuldstændig Urtekost?

Allerede halvt overvunden, svarede jeg, at jeg ønskede at tale med ham alene, hvis han tillod det.

„Med Glæde, bedste Miss Summerson! Naturligvis," sagde han, idet han flyttede sin Stol tæt hen til mig og satte sit mest fortryllende Smil op, „naturligvis er det ikke Forretninger. Saa er det mig en Fornøjelse!"

Jeg svarede, at jeg vistnok ikke var kommen i en Forretningssag, men dog heller ikke alene for Fornøjelses Skyld.

„Saa hentyd ikke dertil, bedste Miss Summerson. Hvorfor skulde De hentyde til noget, som ikke er fornøjeligt? Jeg gør det aldrig, og De er dog i enhver Henseende et langt fornøjeligere Væsen end jeg. De er fuldstændig, jeg kun ufuldstændig fornøjelig, og naar jeg derfor aldrig hentyder til en ubehagelig Sag, bør De saa meget mindre gøre det. Dermed er det afgjort, og vi ville tale om noget andet."

Skønt jeg var forlegen, tog jeg dog Mod til mig til at ytre, at jeg alligevel ønskede at tale om mit Emne.

„Jeg vilde holde det for en Fejltagelse," sagde Skimpole med sit luftige Smil, „hvis jeg kunde tro Miss Summerson i Stand til at tage fejl. Men det gør jeg ikke."

„Mr. Skimpole," sagde jeg og fæstede mine Øjne paa hans, „jeg har saa ofte hørt Dem sige, at De er ukendt med Livets sædvanlige Anliggender —"

„De mener vore Venner fra Banken, Pund, Shilling og, hvad er det nu, den yngste Kompagnon hedder? Penny!" sagde Skimpole lystig. „Ikke mindste Anelse om dem!"

„— at De maaske," vedblev jeg, „paa Grund deraf vil undskylde min Dristighed. Jeg tror, at De bør vide, at Richard er fattigere, end han nogen Sinde har været."

„Ak Gud," sagde Skimpole, „det er jeg med, siger man mig."

„Og i meget fortrykte Omstændigheder.“

„Et aldeles parallel Tilfælde!“ sagde Skimpole med henrykt Aasyn.

„Det volder naturligvis for Øjeblikket Ada megen hemmelig Ængstelse, og da jeg tror, at hun sørger mindre, naar der ingen Krav gøres paa hende af Gæster, og da der altid tynger een Sorg paa Richards Sind, er jeg falden paa at tage mig den Frihed at spørge — om De — ikke vilde —“

Da jeg med megen Møje var kommen til Sagen, tog han begge mine Hænder og foregreb med et straalende Ansigt og paa den livligste Maade mit Spørgsmaal.

„Lade være at gaa derhen? Naturligvis, bedste Miss Summerson, naturligvis, forsikrer jeg Dem. Hvorfor skulde jeg gaa derhen? Gaar jeg et Sted hen, gaar jeg derhen for min Fornøjelses Skyld. Jeg gaar aldrig noget Sted hen for at sørge, da jeg er skabt for Glæden. Sorgen kommer til mig, naar den trænger til mig. Nu har jeg i den sidste Tid kun haft meget lidt Glæde hos vor stakkels Richard, og Deres praktiske Skarpsindighed vil sige Dem hvorfor. Vore unge Venner begynde, idet de have tabt den guddommelige Poesi, der engang var saa fængslende hos dem, at tænke: „Dette er en Mand, som trænger til Pund.“ Det er jeg; jeg trænger altid til Pund, ikke til mig selv, men fordi Kræmmerne ville have dem af mig. Dernæst begynde vore unge Venner, idet de blive egenkærlige, at tænke: „Dette er den Mand, som fik Pund — som laante dem,“ hvilket jeg gjorde. Jeg laaner altid Pund. Og saaledes miste vore unge Venner, idet de reduceres til Prosa — hvilket er meget beklageligt — deres Evne til at volde mig Fornøjelse. Hvorfor skulde jeg da besøge dem? Dumt!“

Gennem det straalende Smil, hvormed han saa paa mig, idet han ræsonnerede saaledes, frembød han nu et forbavsende Udtryk af uegennyttig Velvilje.

Jeg var meget forvirret, men overvejede, at naar først Hovedpunktet var vundet, gjorde det kun lidt til Sagen, hvor sælsomt han fordrejede alt, hvad der førte til det. Des-

uden havde jeg besluttet at omtale noget mere og fandt, at jeg ikke burde lade mig afvise.

„Mr. Skimpole," sagde jeg; „førend jeg ender mit Besøg, maa jeg tage mig den Frihed at sige, at jeg blev forundret ved for kort Tid siden at høre fra den bedste Kilde, at De vidste, med hvem hin stakkels Dreng forlod Bleak House, og at De ved den Lejlighed modtog en Gave. Jeg har ikke nævnet det til min Formynder, da jeg var bange for, at det uden Nødvendighed skulde saare ham; men jeg maa sige Dem, at jeg blev meget forundret."

„Hvad, blev De virkelig forundret, bedste Miss Summerson?" svarede han spøgende og trak sine smukke Øjenbryn i Vejret.

„Meget forundret."

Han betænkte sig lidt med et venligt og snurrigt Udtryk i Ansigtet; derpaa slog han det hen og sagde i sin mest indtagende Tone:

„De ved, hvilket Barn jeg er. Hvor kunde De blive forundret?"

Jeg vilde ugerne indlade mig omstændelig paa dette Spørgsmaal; men da han bad mig derom — han var saa nysgerrig efter at faa det at vide — gav jeg ham med de mildeste Ord, jeg kunde bruge, at forstaa, at hans Opførsel syntes at tyde paa Ligegyldighed for forskellige moralske Forpligtelser. Det morede ham meget at høre dette, og med ukunstlet Naturlighed sagde han: „Nej virkelig?"

„De ved, at jeg ikke giver mig ud for at være ansvarlig. Jeg har aldrig kunnet gøre det. Ansvarlighed er en Ting, som altid har været for højt — eller for lavt for mig," sagde Skimpole, „jeg ved ikke engang hvilket; men da jeg fatter den Maade, hvorpaa den kære Miss Summerson, der altid udmærker sig ved sin praktiske Forstandighed og Klarhed, fremstiller denne Sag, skulde jeg næsten tro, at det væsentlig var et Spørgsmaal om Penge, hvad?"

Jeg var uforsigtig nok til at indrømme dette.

„Naa! Saa indser De altsaa," sagde Skimpole og rystede paa Hovedet, „at det er mig en ren Umulighed at forstaa det."

Idet jeg rejste mig for at gaa, ytrede jeg, at det var urigtigt at lade sig bestikke til at svige min Formynders Tillid.

„Bedste Miss Summerson," svarede han med en ejendommelig oprigtig Munterhed, „jeg kan ikke bestikkes."

„Ikke af Mr. Bucket?" spurgte jeg.

„Nej, ikke af nogen. Jeg sætter ikke mindste Pris paa Penge. Jeg bryder mig ikke om dem, jeg forstaar mig ikke paa dem, jeg trænger ikke til dem, jeg gemmer dem ikke — de blive straks borte for mig. Hvorledes kan jeg bestikkes?"

Jeg vidste, at jeg var af en anden Mening, skønt jeg ikke havde Evne til at drøfte Spørgsmaalet.

„Tværtimod," sagde Skimpole, „jeg er netop den Mand, som kommer i en overordnet Stilling i et saadant Tilfælde. Jeg er ophøjet over den øvrige Menneskeslægt i et saadant Tilfælde. Jeg kan handle som en Filosof i et saadant Tilfælde. Jeg indsnøres ikke af Fordomme som en italiensk Patteglut af Bind. Jeg er saa fri som Luften. Jeg føler mig lige saa ophøjet over Mistanken som Cæsars Hustru."

Jeg havde intet at svare til hans Talemaader og tog derfor Afsked. Men Skimpole, der var i det ypperligste Humør, vilde ikke vide af, at jeg gik hjem, kun ledsaget af „lille Coavinses", og fulgte mig derfor selv hjem. Undervejs underholdt han mig meget behagelig og forsikrede mig, da vi skiltes ad, at han aldrig skulde glemme den fine Takt, hvormed jeg havde udfundet det med vore unge Venner for ham.

Da jeg ikke mere fik Skimpole at se, kan jeg lige saa gerne straks slutte, hvad jeg ved af hans Historie. Imellem ham og min Formynder opstod der Kulde, især paa Grund af de omtalte Aarsager, og fordi han, som vi senere fik at vide af Ada, hjerteløst lod min Formynders Forestillinger med Hensyn til Richard uænsede. At han var i en stor Gæld til min Formynder, havde intet at gøre med deres

Skilsmisse. Han døde omtrent fem Aar senere og efterlod sig en Dagbog med Breve og andre Materialier til hans Levnetsbeskrivelse, der blev udgiven og viste, at han havde været et Offer for en Sammensværgelse af Menneskeslægten mod et elskværdigt Barn. Den blev rost for at være en meget behagelig Læsning; men jeg læste aldrig mere af den end den Sætning, hvorpaa mine Øjne tilfældigvis faldt, da jeg lukkede Bogen op. Det var denne: „Jarndyce er, ligesom de fleste andre Mennesker, jeg har kendt, den legemliggjorte Egenkærlighed."

Og nu kommer jeg til det Afsnit af min Historie, der vedrører mig selv, og hvorpaa jeg var aldeles uforberedt, da Omstændigheden indtraf. Hvilke smaa Længsler der end nu og da maatte være opstaaede i mine Tanker med Hensyn til mit eget stakkels gamle Ansigt, saa vare de dog kun opstaaede som henhørende til et Afsnit af mit Liv, der var forsvundet — forsvundet ligesom min Barndom. Jeg har ikke dulgt nogen af mine mange Svagheder i denne Henseende, men nedskrevet dem lige saa tro, som min Hukommelse har genkaldt sig dem. Og jeg haaber og agter at gøre det samme lige til det sidste Ord i disse Blade, som jeg nu ser, jeg ikke har langt til.

Maaneder svandt, og min søde Pige var, holdt oppe af de Forhaabninger, hun havde betroet mig, den samme skønne Stjerne i hin usle Afkrog. Richard hjemsøgte, mere og mere mat og udtæret, Retssalen hver Dag, sad der ørkesløst saa lang som Dagen var, uagtet han vidste, at der ikke var den fjerneste Udsigt til, at Sagen vilde blive nævnet, og hørte til Stedets faste Inventar. Jeg gad vide, om nogen af Herrerne huskede ham, saaledes som han var, da han første Gang kom derhen.

Han var saa fordybet i sine fikse Ideer, at han i sine livlige Øjeblikke plejede at tilstaa, at han aldrig vilde have trukket frisk Luft nu, hvis Woodcourt ikke havde været. Kun Woodcourt kunde af og til bortlede hans Opmærksomhed nogle faa Timer ad Gangen og vække ham, naar han

hensank i en legemlig og aandelig Døs, som i høj Grad foruroligede os og gentog sig mere og mere, mens Maanederne gik. Min søde Pige havde Ret i at sige, at han kun fortsatte sine Vildfarelser saa fortvivlet for hendes Skyld. Jeg tvivler ikke om, at hans Higen efter at vinde tilbage, hvad han havde tabt, blev end stærkere ved hans Sorg over hans unge Kone og fik Karakteren af Spillerens Vanvid.

Jeg kom der til alle Tider. Var jeg der om Aftenen, kørte jeg i Almindelighed hjem med Charley i en Droske; undertiden mødte min Formynder mig der i Nærheden, og da gik vi hjem sammen. En Aften havde han sagt, at han vilde møde mig Klokken otte. Jeg kunde ikke gaa fuldt saa punktlig, som jeg ellers plejede at gøre; thi jeg syede for min søde Pige og havde endnu nogle Sting tilbage, førend jeg var færdig; men det var kun nogle faa Minutter over det fastsatte Klokkeslæt, da jeg tog min lille Sykurv paa Armen, gav min Yndling det sidste Kys for den Aften og skyndte mig ned ad Trappen. Da det var mørkt, fulgte Woodcourt mig.

Da vi kom til det sædvanlige Mødested — det var tætved, og Woodcourt havde ofte før ledsaget mig — var min Formynder der ikke. Vi ventede en halv Times Tid og gik frem og tilbage, uden at han viste sig, og vi bleve da enige om, at han enten maatte være bleven hindret i at komme eller havde været der og var gaaet igen, og Woodcourt tilbød at følge mig hjem.

Det var den første Vandring, vi havde gjort med hinanden, med Undtagelse af de meget korte til det sædvanlige Mødested. Vi talte hele Vejen om Richard og Ada. Jeg takkede ham ikke med Ord for det, han havde gjort — min Paaskønnelse deraf var dengang hævet over ethvert Ord — men jeg haabede, at han ikke var ganske ukendt med, hvad jeg følte saa inderlig.

Ved vor Hjemkomst saa vi, at baade min Formynder og Mrs. Woodcourt vare ude. Vi vare i det samme Værelse, hvor jeg havde ført min rødmende Pige ind, dengang hendes

ungdommelige Bejler, hendes nu saa forandrede Ægtefælle, var hendes unge Hjertes Valg; det samme Værelse, hvor min Formynder og jeg havde set dem gaa bort i Solskinnet i deres Haabs og Forjættelses friske Blomst.

Mens vi stod ved det aabne Vindue og saa ud paa Gaden, talte Woodcourt til mig. Jeg mærkede straks, at han elskede mig. Jeg mærkede straks, at mit arrede Ansigt var uforandret for ham. Jeg mærkede straks, at det, jeg havde holdt for Medlidenhed og Deltagelse, var opofrende, ædel og trofast Kærlighed. Ak, for sildigt at vide det nu, for sildigt! Det var den første utaknemmelige Tanke, der opstod hos mig. For sildigt!

„Da jeg vendte tilbage," sagde han, „da jeg kom hjem, ikke rigere, end da jeg rejste bort, og fandt Dem nylig opstaaet fra Sygelejet og dog saa gennemtrængt af venlig Hensyn for andre, saa fri for enhver egenkærlig Tanke —"

„Aa ti, Mr. Woodcourt, ti!" bad jeg ham. „Jeg fortjener ikke Deres Lovtaler. Jeg nærede dengang mange egenkærlige Tanker, mange!"

„Himmelen skal være mit Vidne, mit Livs elskede, at mine Lovtaler ikke ere en elskende Mands Lovtaler, men Sandhed. De ved ikke, hvad alle Deres Omgivelser se i Esther Summerson, hvor mange Hjerter hun rører og vækker, hvilken hellig Beundring og hvilken Kærlighed hun indgyder."

„Mr. Woodcourt," udbrød jeg, „det er en stor Ting at indgyde Kærlighed, en meget stor Ting! Jeg føler mig stolt og æret derved, og at høre det bringer mig til at fælde disse Taarer, halvt af Glæde og halvt af Sorg — af Glæde, fordi jeg har indgydt den, af Sorg, fordi jeg ikke har fortjent den bedre; men jeg tør ikke tænke paa Deres Kærlighed."

Jeg sagde dette med modigere Hjerte; thi mens han roste mig saaledes, og jeg hørte hans Stemme dirre af Overbevisning om, at det, han sagde, var sandt, ønskede jeg at blive det mere værdig. Det var endnu ikke for sildigt dertil. Skønt jeg den Aften lukkede det uforudsete Blad i

mit Liv, kunde jeg dog hele mit Liv igennem gøre mig værdig dertil. Og det var en Trøst og en Tilskyndelse for mig, og jeg følte en Værdighed opstaa hos mig, som hidrørte fra ham, mens jeg tænkte saaledes.

Han brød Tavsheden.

„Det vilde kun være et slet Bevis paa den Tillid, jeg nærer til den kære Pige, der stedse vil være mig lige saa kær som nu," og den dybe Inderlighed, hvormed han sagde dette, gav mig baade Styrke og fik mig til at græde, „hvis jeg efter hendes Forsikring, at hun ikke tør tænke paa min Kærlighed, vilde tale mere om den. Dyrebare Esther, lad mig sige, at den kærlige Forestilling om Dem, som jeg tog med, da jeg rejste, hævede sig op til Himmelen, da jeg kom hjem. Jeg har altid haabet at skulle kunne sige Dem dette i det første Øjeblik, da Lykken syntes at smile til mig. Jeg har altid frygtet for, at jeg forgæves skulde sige Dem det. Baade mit Haab og min Frygt ere gaaede i Opfyldelse i Aften. Jeg bedrøver Dem. Jeg har sagt nok."

Noget, som lignede den Engel, som han holdt mig for, syntes at træde i mit Sted, og jeg var saa sørgmodig over det Tab, han havde lidt. Jeg ønskede at komme ham til Hjælp i hans Sorg, ligesom jeg havde ønsket det, dengang han ytrede den første Deltagelse for mig.

„Kære Mr. Woodcourt," sagde jeg, „førend vi skilles ad i Aften, har jeg endnu noget at sige. Jeg vilde aldrig kunne sige det, som jeg gerne vilde — aldrig — men —"

Jeg maatte atter tænke paa at gøre mig værdigere til hans Kærlighed og paa hans Sorg, førend jeg kunde gaa videre.

„Jeg paaskønner dybt Deres Ædelmodighed og skal mindes den lige til min Dødsstund. Jeg ved helt vel, hvor meget jeg er bleven forandret; jeg ved, at De ikke er ukendt med min Historie, og jeg ved, hvor ædel den Kærlighed er, som er saa trofast. Det, De har sagt mig, kunde ikke have rørt mig saa meget fra andre Læber; thi ingen andre kunde give det et saadant Værd for mig. Det skal ikke være spildt. Det skal gøre mig bedre."

Han skjulte sine Øjne med sin Haand og vendte Hovedet bort. Hvorledes skulde jeg fortjene disse Taarer?

„Skulde De under vor fortsatte Omgang – mens vi pleje Richard og Ada og, som jeg haaber, under mange lykkeligere Livsforhold — nogen Sinde se noget hos mig, som De med Rette kan tro er bedre, end det plejer at være, saa tro, at det hidrører fra denne Aften, og at jeg skylder Dem det. Og tro aldrig, kære, kære Mr. Woodcourt, tro aldrig, at jeg glemmer denne Aften, eller at mit Hjerte, saa længe det slaar, kan blive ligegyldigt for den Stolthed og Glæde at have været elsket af Dem.“

Han greb min Haand og kyssede den. Han var atter sig selv igen, og jeg følte mig endnu mere opmuntret.

„Af det, De nylig ytrede,“ sagde jeg, „tør jeg maaske haabe, at Deres Bestræbelser ere lykkedes for Dem?“

„Ja. Understøttet af Mr. Jarndyce, saaledes som De, der kender ham saa godt, let kan forestille Dem, at han har understøttet mig, har jeg været saa heldig at faa, hvad jeg søgte.“

„Himmelen velsigne ham derfor,“ sagde jeg og rakte ham min Haand, „og Himmelen velsigne Dem i alt, hvad De foretager Dem!“

„Det vil gaa mig saa meget des bedre paa Grund af dette Ønske,“ svarede han; „det vil gøre, at jeg tiltræder mine ny Pligter som et helligt Hverv, De har overdraget mig.“

„Ak,“ udbrød jeg uvilkaarlig, „hvad skal der blive af Richard, naar De er borte?“

„Jeg har ikke nødig at rejse endnu, og selv om det var Tilfældet, vilde jeg dog aldrig forlade ham.“

Der var endnu een Ting, som jeg holdt for nødvendigt at omtale, førend han forlod mig. Jeg vidste, at jeg ikke vilde være den Kærlighed, som jeg ikke kunde modtage, værdigere, naar jeg tav.

„Mr. Woodcourt,“ sagde jeg, „det vil glæde Dem at høre af mine Læber, førend jeg siger Dem Godnat, at jeg

i Fremtiden, der ligger lys og klar for mig, vil være meget lykkelig og tilfreds, uden Savn eller Ønsker."

Det var ham en kær Meddelelse, svarede han.

„Fra min Barndom," sagde jeg, „har jeg været Genstand for den utrætteligste Godhed hos det bedste af alle menneskelige Væsener, til hvem jeg er knyttet saa fast ved ethvert Hengivenhedens, Taknemmelighedens og Kærlighedens Baand, at alt, hvad jeg kunde gøre inden for et helt Livs Omraade, ikke vilde kunne udtrykke en eneste Dags Følelser."

„Jeg deler disse Følelser," svarede han; „De taler om Mr. Jarndyce."

„De kender hans Dyder," sagde jeg, „men faa kunne kende hans Karakters Højhed saaledes som jeg. Alle dens bedste og mest ophøjede Egenskaber have ikke vist sig klarere for mig i noget end i den Fremtid, han har skabt mig, og som jeg er saa lykkelig ved. Havde Deres inderligste Hyldning og Agtelse ikke allerede tilhørt ham, vilde de, tror jeg, være komne til at tilhøre ham ved denne Forsikring og ved den Følelse, den for min Skyld vilde have vakt hos Dem."

Han svarede med Varme, at det vilde de. Jeg rakte ham atter min Haand.

„God Nat," sagde jeg. „Far vel."

„Det første til vi ses i Morgen; det sidste som et Farvel for stedse til dette Emne imellem os?"

„Ja."

„God Nat. Far vel!"

Han forlod mig, og jeg blev staaende ved det mørke Vindue og iagttog Gaden. Hans Kærlighed havde med al dens Standhaftighed og Ædelmodighed dog vist sig saa pludselig for mig, at han ikke havde været en Minut borte, førend min Styrke veg fra mig, og Gaden skjultes for mig af mine frembrydende Taarer.

Men det var ikke Angerens eller Sorgens Taarer. Han havde kaldt mig sit Livs elskede og sagt, at jeg altid

vilde være ham lige saa kær som nu, og jeg var til Mode, som om mit Hjerte ikke kunde rumme Triumfen over at have hørt disse Ord. Min første forvirrede Tanke var død hen. Det var ikke for sildigt at høre disse Ord; thi det var ikke for sildigt at begejstres af dem til at være god, trofast, taknemmelig og tilfreds. Hvor let var ikke min Bane; hvor meget lettere var den ikke end hans!

Tredivte Kapitel.

Endnu en Opdagelse.

Jeg havde ikke Mod til at se nogen den Aften. Jeg havde ikke engang Mod til at se mig selv; thi jeg var bange for, at mine Taarer skulde gøre mig Bebrejdelser. Jeg gik op paa mit Værelse i Mørke og lagde mig til at sove i Mørke. Jeg trængte ikke til Lys for at læse min Formynders Brev; thi jeg kunde det udenad. Jeg tog det der, hvor jeg gemte det, og gentog dets Indhold ved dets eget klare Lys af Oprigtighed og Kærlighed og lagde mig til at sove med det paa min Pude.

Jeg stod op meget tidlig om Morgenen og kaldte paa Charley, for at hun skulde gaa ud med mig. Vi købte Blomster til Frokostbordet og kom hjem og ordnede dem og gav os saa meget at gøre som mulig. Vi havde været saa tidlig paa Færde, at jeg endnu fik Tid nok til at høre Charley i hendes Lektier, førend vi spiste Frokost, og Charley, der ikke havde forbedret sig det mindste i det gamle mangelfulde Punkt, Grammatiken, skilte sig ved dem med Glans, og vi vare begge to særdeles dygtige. Da min Formynder kom ind, sagde han: „Men, lille Kone, De ser jo mere blomstrende ud end Deres egne Blomster!“ Og Mrs. Woodcourt foredrog og oversatte et Stykke af Mewlinwillinwodd, som Udtryk for, at jeg lignede et Bjærg, som Solen skinnede paa.

Dette var alt sammen saa fornøjeligt, at jeg haaber, at det gjorde mig endnu mere lig det Bjærg, som Solen skinnede paa. Efter Frokosten oppebiede jeg Lejligheden og ventede, til jeg saa min Formynder alene inde i hans Værelse — Værelset fra i Gaar Aftes. Derpaa gjorde jeg en Undskyldning, fordi jeg maatte gaa derind med mine Husholdningsnøgler, og lukkede Døren efter mig.

„Naa, Dame Durden," sagde han; Posten havde bragt ham adskillige Breve, og han sad og skrev. „Mangler De Penge?"

„Paa ingen Maade; jeg er vel forsynet."

„Der har aldrig været Mage til Dame Durden, til at faa Penge til at vare."

Han lagde Pennen fra sig og lagde sig tilbage i sin Lænestol og saa paa mig. Jeg har ofte omtalt hans klare Ansigt; men jeg syntes, at det aldrig var forekommet mig saa klart og saa godt. Der var en ophøjet Glæde i det, som bragte mig til at tænke, „han har gjort en mere end almindelig kærlig Gerning i Dag."

„Der har aldrig," gentog min Formynder tankefuld, mens han smilte til mig, „været Mage til Dame Durden, til at faa Penge til at vare."

Han havde endnu aldrig forandret sit gamle Væsen. Jeg elskede det, og det saa højt, at da jeg nu gik hen til ham og satte mig paa min sædvanlige Stol, der altid stod ved Siden af hans — thi undertiden læste jeg for ham, og undertiden talte jeg med ham, og undertiden arbejdede jeg stille ved Siden af ham — kunde jeg næppe faa mig til at forstyrre det ved at lægge min Haand paa hans Skulder. Men jeg mærkede snart, at jeg slet ikke forstyrrede det.

„Kære Formynder," sagde jeg, „jeg vilde gerne tale med Dem. Har jeg været forsømmelig med noget?"

„Forsømmelig, min Ven?"

„Har jeg ikke været, som jeg gerne vilde være, siden — jeg bragte Svar paa Deres Brev, Formynder?"

„De har været alt, hvad jeg har kunnet ønske, kære Esther.“

„Det glæder mig at høre. De ved, at De sagde: Er dette Husmoderen paa Bleak House? Og jeg sagde ja.“

„Ja,“ sagde min Formynder og nikkede. Han havde omslynget mig med sin Arm, som om der var noget at beskytte mig imod, og saa mig smilende ind i Ansigtet.

„Siden den Tid,“ sagde jeg, „have vi kun talt een Gang om denne Sag.“

„Og da sagde jeg, at det blev tommere og tommere paa Bleak House, og det var sandt, min Ven.“

„Og jeg sagde,“ mindede jeg ham frygtsomt om, „at dets Husmoder blev tilbage.“

Han holdt mig endnu stadig omslynget paa den samme beskyttende Maade og med den samme klare Godhed i sit Ansigt.

„Kære Formynder,“ sagde jeg, „jeg ved, hvor nær De har taget Dem alt, hvad der er hændet, og hvor god De har været. Da der nu er gaaet saa lang en Tid, og De endnu i Morges talte om, at jeg igen var saa rask, venter De maaske af mig, at jeg atter skal bringe Sagen paa Bane. Maaske bør jeg det ogsaa. Jeg vil være Husmoder paa Bleak House, naar De ønsker det.“

„Se engang,“ svarede han muntert, „hvilken Sympati der maa være imellem os! Jeg havde intet paa Hjertet, med Undtagelse af stakkels Rick — og han er en stor Undtagelse. Da De kom ind, var jeg ganske opfyldt deraf. Naar skulle vi give Bleak House dets Husmoder, lille Kone?“

„Naar De vil.“

„I næste Maaned?“

„Ja, kære Formynder.“

„Den Dag, da jeg gør det gladeste og bedste Skridt i mit Liv — den Dag, da jeg skal være et stoltere og misundelsesværdigere Menneske end noget andet Menneske i Verden — den Dag, da jeg giver Bleak House dets lille Husmoder — skal altsaa være i næste Maaned!“

Jeg lagde min Arm om hans Hals og kyssede ham, netop ligesom jeg havde gjort den Dag, da jeg bragte ham mit Svar.

Tjenestepigen kom til Døren for at melde Bucket, hvilket egentlig var overflødigt; thi Bucket tittede allerede over hendes Skulder. „Mr. Jarndyce og Miss Summerson," sagde han noget forpustet, „med enhver mulig Undskyldning for Paatrængenhed beder jeg Dem tillade, at jeg lader en Person bringe herop, som er ude paa Trappen og gør Indvendinger mod at blive derude, idet han frygter for at blive Genstand for Bemærkninger i sin Fraværelse. Tillader De altsaa? Mange Tak. Vær saa god at flytte os det Stykke Møbel herop, hvad?" sagde Bucket og vinkede ud over Rækværket.

Dette besynderlige Forlangende bragte os en gammel Mand med en sort Kalot paa Hovedet, og som ikke kunde gaa, hvorfor han blev baaren ind af et Par Dragere og sat i Stuen tæt ved Døren. Bucket affærdigede straks Dragerne og lukkede med en hemmelighedsfuld Mine Døren i Laas.

„Ser De, Mr. Jarndyce," begyndte han, idet han lagde Hatten fra sig og aabnede et Foredrag med en Svingning af sin uforglemmelige Pegefinger, „De kender mig jo, og Miss Summerson kender mig jo ogsaa. Denne Herre kender mig ligeledes, og hans Navn er Smallweed. Diskontofaget er i Særdeleshed hans Fag, og han er, hvad man kunde kalde Vekselerer. Det er jo det, De er, ikke sandt?" sagde Bucket og bukkede sig lidt, mens han talte med Manden, der var overordentlig mistroisk imod ham.

Han syntes at ville gøre Indvendinger imod denne Omtale af ham, men fik i det samme et heftigt Anfald af Hoste.

„Hør engang, moralske Væsen," sagde Bucket, idet han drog sig Anfaldet til Nytte, „De skulde lade være at sige imod, naar der ingen Grund er til det, saa kom saadant noget ikke over Dem. Nu henvender jeg mig til Dem, Mr. Jarndyce. Jeg har underhandlet med denne Herre paa Sir Leicester Dedlock, Baronets Vegne og er baade paa den ene

og den anden Maade kommen meget i hans Hus. Hans Hus er det samme, som forhen beboedes af Skibsinventariehandler Krook, en Slægtning af denne Mand. De har nok set ham, mens han levede?"

Min Formynder svarede: „Ja."

„Nu vel, De maa da vide," sagde Bucket, „at denne Mand har arvet Krooks Efterladenskaber, for det meste noget Skrimmelskrammel, hvoriblandt en Masse Makulatur, som ingen, Gud velsigne Dem! kunde have mindste Nytte af."

Buckets listige Øjekast og den mesterlige Maade, hvorpaa det lykkedes ham, uden noget Blik eller Ord, hvorimod hans aarvaagne Tilhører kunde gøre Indsigelse, at underrette os om, at han fremstillede Sagen i Overensstemmelse med en tidligere Aftale, berøvede os enhver Fortjeneste af fuldkomment at forstaa ham. Vanskeligheden for ham derved forøgedes ved, at Smallweed baade var døv og mistroisk og iagttog hans Ansigt med den skarpeste Opmærksomhed.

„Blandt disse mange Bunker af gamle Papirer begynder denne Herre, da han har tiltraadt Arven, at rumstere, forstaar De nok," sagde Bucket.

„Hvilket? Sig det een Gang til," raabte Smallweed med skingrende, gennemtrængende Røst.

„At rumstere," gentog Bucket. „Som en klog Mand og den, der var vant til selv at passe Deres egne Sager, begyndte De at rumstere med de Papirer, De havde arvet; ikke sandt?"

„Jo naturligvis," raabte Smallweed.

„Naturligvis," sagde Bucket i en konverserende Tone, „og det havde været en stor Fejl af Dem, hvis De ikke havde gjort det. Og saaledes fandt De tilfældigvis, ikke sandt," vedblev Bucket, idet han bøjede sig ned til ham med et Udtryk af spøgefuldt Drilleri, som Smallweed ingenlunde gengældte, „og saaledes fandt De tilfældigvis et Papir, underskrevet Jarndyce. Ikke sandt?"

Smallweed stirrede urolig paa os og nikkede tvært.

„Og da De nu i Ro og Mag saa dette Papir nærmere efter — alt sammen til sin Tid; thi De var jo slet ikke nysgerrig efter at læse det, og hvorfor skulde De vel ogsaa været det? — hvad opdagede De saa, at det var andet end et Testamente? Det var det snurrige af det," sagde Bucket med det samme livlige Udtryk af, at han mindede om en Spøg til Bedste for Smallweed, der endnu stadig havde det samme modfaldne Udseende, som om han slet ikke syntes om den. „Hvad opdagede De saa, at det var andet end et Testamente?"

„Jeg ved ikke, om det er gyldigt som Testamente eller hvilket som helst andet," snærrede Smallweed.

Bucket stirrede et Øjeblik paa den gamle Mand, der var gleden ned og sunken sammen i sin Lænestol som en Bylt, som om han havde stor Lyst til at fare løs paa ham, men vedblev desuagtet at bøje sig ned til ham med den samme venlige Mine, medens Krogen af hans ene Øje hvilede paa os.

„Ikke des mindre," sagde Bucket, „blev De lidt tvivlraadig og urolig i Deres Samvittighed derover, da De har en meget øm Samvittighed."

„Hvad? Hvad er det, De siger, at jeg har?" spurgte Smallweed med Haanden til Øret.

„En meget øm Samvittighed."

„Naa! Vel, bliv ved."

„Og da De havde hørt tale en hel Del om en berømt Kanslerretssag af samme Navn, og da De vidste, hvor opsat Krook var paa at købe alle Slags gamle Møbler og Papirer og Bøger, uden nogen Sinde at ville skille sig ved dem, og stadig vilde lære sig selv at læse, saa begyndte De at tænke — og De har saamænd aldrig haft mere Ret i alle Deres livfødte Dage — „Guds Død, ser jeg mig ikke for, kan jeg maaske komme i Forlegenhed paa Grund af dette hersens Testamente."

„Pas nu paa, Bucket, hvorledes De føjer Deres Ord," raabte den gamle Mand ængstelig med Haanden til Øret.

„Tal rent ud af Posen! Ingen af Deres fordømte Underfundigheder. Løft mig op, for at jeg bedre kan høre. Aa Gud, jeg er bleven rystet i Stumper og Stykker!“

Bucket løftede ham ogsaa op i en Fart; men saa snart han kunde høres for Smallweeds Hosten og afskyelige Udraab: „Aa, mine Ben! Aa Gud! Der er intet Vejr i min Krop! Jeg er værre end den sladrende, snadrende Brandstok af en So hjemme;“ vedblev Bucket paa samme skæmtefulde Maade som før.

„Og da jeg nu tilfældigvis har min Gang i Deres Hus, saa gør De mig til Deres fortrolige, ikke sandt?“

Jeg tror, det vilde være umuligt at gøre en Indrømmelse med større Uvilje og mere nødtvungent, end Smallweed indrømmede dette, hvoraf det var klart, at Bucket var den allersidste, som han kunde være falden paa at gøre til sin fortrolige, dersom han paa nogen mulig Maade kunde have undgaaet det.

„Og jeg indlader mig paa Sagen med Dem — vi blive snart enige om den — og styrker Dem i Deres velgrundede Frygt for, at De vil bringe Dem selv i en meget fæl Knibe, hvis De ikke rykker ud med dette hersens Testamente, og følgelig aftaler De med mig, at det skal udleveres til Mr. Jarndyce uden Vilkaar. Skulde det vise sig at være af Værdi, vilde De ganske stole paa ham, med Hensyn til Deres Godtgørelse; saaledes var det jo, ikke sandt?“

„Ja, det var Aftalen,“ indrømmede Smallweed gnaven.

„Og paa Grund deraf,“ sagde Bucket, idet han med eet lagde sit venlige Væsen til Side og blev strengt forretningsmæssig, „har De nu Testamentet hos Dem, og det eneste, De nu har tilbage at gøre, er at rykke ud med det.“

Efter at have tilkastet os et Blik fra den iagttagende Krog af sit Øje og givet sin Næse en triumferende Gnidning med sin Pegefinger, stod Bucket med Øjnene fæstede paa sin fortrolige Ven og med Haanden udstrakt for at modtage Dokumentet og overgive det til min Formynder. Det fremtoges kun saare nødig og med mange Ord fra

Smallweeds Side om, at han var en fattig, vindskibelig Mand og overlod det til Jarndyces Æresfølelse, om han skulde tabe ved sin Redelighed. Lidt efter lidt fremtog han af en Brystlomme et plettet, gulnet Papir, der var meget svedent udenpaa og lidt forbrændt i Kanterne, som om det for længe siden var blevet kastet paa Ilden og hurtig snappet igen. Bucket skyndte sig med en Taskenspillers Behændighed at bringe dette Papir fra Smallweed over til Jarndyce, og idet han rakte min Formynder det, hviskede han mellem Fingrene:

„Vare ikke blevne enige om, hvad de vilde have for det. Skændtes og snakkede frem og tilbage derom. Jeg bød dem tyve Pund derfor. Først skældte de gerrige Børnebørn ham ud, fordi de ikke kunde lide, at han levede saa urimelig længe, og derpaa skældte de hinanden Huden fuld. Gud, der er ikke een af Familien, som ikke vil sælge den anden for et Pund eller to, med Undtagelse af den gamle Dame, og det er endda kun, fordi hun er for fjollet til at slutte en Handel.“

„Mr. Bucket,“ sagde min Formynder, „hvor meget eller hvor lidt dette Dokument end kan være værd for nogen, skylder jeg Dem alligevel Tak, og har det nogen Værdi, forpligter jeg mig at sørge for, at Mr. Smallweed bliver belønnet i Overensstemmelse dermed.“

„Ikke efter Deres Fortjeneste, hører De,“ sagde Bucket til en venskabelig Forklaring for Smallweed; „det skal De ikke være bange for, men efter Dokumentets Værdi.“

„Det er netop det, jeg mener,“ sagde min Formynder. „Jeg beder Dem lægge Mærke til, Mr. Bucket, at jeg ikke selv undersøger dette Dokument. Rent ud sagt, har jeg for mange Aar siden forsvoret at indlade mig paa den hele Sag, og jeg væmmes ved at tænke paa den. Miss Summerson og jeg ville straks overlevere Dokumentet til min Sagfører, og dets Tilværelse skal blive meddelt for samtlige vedkommende.“

„Mr. Jarndyce kan ikke tale fornuftigere, forstaar De,“

ytrede Bucket til sin Ledsager. „Og da det nu maa være Dem klart, at ingen vil blive forurettet -- hvilket maa være en stor Lettelse for Deres Samvittighed — kunne vi skride til den Ceremoni at bære Dem hjem igen.“

Han lukkede Døren op, kaldte Dragerne ind, bød os Godmorgen og gik med et meget sigende Blik og en Bøjning af sin Pegefinger.

Vi gik ligeledes, nemlig til Lincolns Inn, og det saa hurtig som mulig. Kenge var ikke optagen, og vi traf ham ved hans Bord i hans støvede Stue med de indholdsløst udseende Bøger og Aktbunkerne. Efter at Guppy havde sat Stole til os, tilkendegav Kenge den Forundring og Glæde, han følte ved det usædvanlige Syn af Jarndyce i sit Kontor. Han drejede sin Lorgnet, mens han talte, og var mere Konversations-Kenge end ellers.

„Jeg haaber,“ sagde han, „at Miss Summersons venlige Indflydelse,“ her bukkede han for mig, „har faaet Mr. Jarndyce,“ her bukkede han for ham, „til at tilsidesætte lidt af sit Nag til en Sag og til en Domstol, der ere — hvad skal jeg kalde det? — der indtage Deres Plads i den majestætiske Kolonnade af vort Fags Piller?“

„Jeg er tilbøjelig til at tro,“ svarede min Formynder, „at Miss Summerson har set for meget af Virkningerne baade af Domstolen og af Sagen til at ville gøre sin Indflydelse gældende til Fordel for dem. Ikke des mindre ere de for en stor Del Skyld i, at jeg er her. Førend jeg lægger dette Dokument paa Deres Pult, Mr. Kenge, maa jeg sige Dem, hvorledes det er kommet i mine Hænder.“

Det gjorde han kort og tydelig. „Det kunde ikke,“ sagde Kenge, „være udviklet klarere og bestemtere, om det havde været en Retssag.“ — „Har De nogen Sinde set engelsk Rettergang være klar og bestemt?“ sagde min Formynder. — „Aa fy!“ sagde Kenge.

I Begyndelsen havde han ikke syntes at lægge synderlig Vægt paa Dokumentet; men da han saa det, lod det, som om han fattede større Opmærksomhed derfor, og da han

havde aabnet det og læst lidt af det gennem sin Lorgnet, blev han forbavset. „Mr. Jarndyce," sagde han, idet han vendte Øjnene fra det, „har De læst det igennem?"

„Nej, jeg har ikke," svarede min Formynder.

„Men, bedste Herre," svarede Kenge, „det er et Testamente af en sildigere Dato end noget af dem, der ere fremlagte i Retten. Det synes at være skrevet helt igennem med Testators egen Haand og er udfærdiget og attesteret i behørig Form. Og selv om det har været bestemt til at tilintetgøres, hvilket muligvis kunde holdes for godtgjort ved disse Spor af Ild, er det dog ikke blevet tilintetgjort."

„Nu vel," sagde min Formynder, „hvad vedkommer det mig?"

„Mr. Guppy!" raabte Kenge. „Undskyld, Mr. Jarndyce. Formeld Mr. Vholes i Symonds Inn min Kompliment. Jarndyce-ktra-Jarndyce. Ønsker at tale med ham."

Guppy forsvandt.

„De spørger, hvad dette vedkommer Dem, Mr. Jarndyce. Havde De gennemlæst dette Dokument, vilde De have set, at det forværrer Deres Udsigter, skønt de endnu ere meget gode, meget gode," sagde Kenge og slog venlig og overtydende ud med Haanden. „De vilde endvidere have set, at Richard Carstones og Miss Ada Clares, nu Mrs. Richard Carstones, Udsigter ere blevne meget væsentlig forbedrede derved."

„Kenge," sagde min Formynder, „kunde alle de Rigdomme, som Processen har bragt ind i denne skammelige Kanslerret, tilfalde mine unge Slægtninge, vilde jeg være veltilfreds. Men vil De forlange, at jeg skal tro, at der kan komme noget godt ud af Jarndyce-ktra-Jarndyce?"

„Fordom, bedste Mr. Jarndyce, Fordom. Dette Land er et meget stort Land. Dets Naturretssystem er et meget stort System!"

Min Formynder tav, og Vholes kom. Kenges Anseelse i Faget frembragte et Udtryk af Beskedenhed hos ham.

„God Dag, Mr. Vholes? Hav den Godhed at tage Dem

en Stol her ved Siden af mig, og gennemlæs dette Dokument.“

Vholes adlød denne Opfordring og syntes at læse hvert eneste Ord i Papiret. Det syntes ikke at bringe ham i Spænding; men han kom ikke i Spænding over noget. Da han omhyggelig havde undersøgt det, trak han sig tilbage i en Vinduesfordybning med Kenge og talte temmelig længe med ham. Det overraskede mig ikke at se, at Kenge var tilbøjelig til at modsige ham, førend han endnu havde sagt ret meget; thi jeg vidste, at to Mennesker endnu aldrig havde været enige om noget i Jarndyce-ktra-Jarndyce. Men han syntes alligevel at overbevise Kenge under en Samtale, der lød, som om den kun bestod af de Ord: „Generalskatmester,“ „Generalregnskabsfører,“ „Beregning,“ „Sagens Genstand“ og „Omkostninger.“ Da de vare færdige, kom de tilbage til Kenges Bord og talte højt.

„Ja; men er det dog ikke et mærkeligt Dokument, Mr. Vholes?“ sagde Kenge.

„Meget mærkeligt.“

„Og et meget vigtigt Dokument, Mr. Vholes?“

„Meget vigtigt.“

„Og som De siger, Mr. Vholes, naar Sagen kommer paa Listen i næste Retstermin, vil dette Dokument være en uventet og interessant Omstændighed ved den,“ sagde Kenge med et majestætisk Blik paa min Formynder.

„Og naar,“ spurgte min Formynder, idet han stod op efter en Pause, under hvilken Kenge havde klingret med sine Penge og Vholes pillet paa sine Filipenser, „naar er den næste Retstermin?“

„Den næste Retstermin falder i næste Maaned,“ svarede Kenge. „Vi ville naturligvis straks skride til at foretage alt fornødent med Hensyn til dette Dokument og samle de nødvendige Beviser; og De vil naturligvis modtage vor sædvanlige Meddelelse om, at Sagen staar paa Retslisten.“

„Som jeg naturligvis skal skænke min sædvanlige Opmærksomhed.“

„Endnu stadig," sagde Kenge, medens han førte os gennem det ydre Kontor ud til Døren, „endnu stadig med Deres oplyste Forstand tilbøjelig til at gentage en almindelig Fordom? Vi ere et blomstrende Samfund, Mr. Jarndyce, et meget blomstrende Samfund. Vi ere et stort Land, Mr. Jarndyce. Dette er et stort System, Mr. Jarndyce, og kunde De ønske, at et stort Land skulde have et lille System? Nej aldrig, aldrig!"

Han sagde dette oppe paa Trappen, idet han sagte bevægede sin højre Haand, som om den var en Murske af Sølv, hvormed han udbredte sine Ords Cement paa Systemets Sammensætning og befæstede det for tusinde Menneskealdere.

Et og tredivte Kapitel.

Staal og Jærn.

Georges Skydebane er at faa til Leje, Inventariet er solgt, og George selv er paa Chesney Wold, hvor han ledsager Sir Leicester paa hans Rideture og rider tæt ved hans venstre Side paa Grund af den ustadige Haand, hvormed han fører sin Hest. Men i Dag er George ikke saaledes optaget. I Dag rejser han til Jærnværks-Egnene længere Nord paa for at se sig om.

Da han kommer ind i Jærnværks-Egnene, er der ikke længere saadanne friske, grønne Skove som de paa Chesney Wold, og Kulgruber og Aske, høje Skorstenspiber og røde Mursten, vissent Grønsvær, ødelæggende Baal og en tung, aldrig lettere Sky af Røg blive karakteristiske for Landskabet. Blandt saadanne Genstande rider Rytteren og ser sig om og søger stadig efter noget, som han er kommen for at finde.

Omsider holder Rytteren, sværtet af Støvet paa Kul-

vejene, sin Hest an paa den store Kanalbro i en travl By, der runger af Jærn og indeholder flere Baal og mere Røg, end han hidtil har set, og spørger en Arbejder, om han kender Navnet Rouncewell der i Egnen.

„Ih, Herre," siger Arbejderen, „tror De ikke, at jeg kender mit eget Navn?"

„Er det da saa vel kendt her, Kammerat?" spørger Rytteren.

„Rouncewells? Det var noget at spørge om!"

„Hvor kan jeg finde det?" spørger Rytteren.

„Er det Banken, Fabrikken eller Huset?"

„Hm! Rouncewell lader til at være saadan en stor Mand," mumler Rytteren og stryger sig om Hagen, „at jeg halvvejs kunde have Lyst til at vende om igen. Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg vil. Tror De, at jeg kan træffe Mr. Rouncewell i Fabrikken?"

„Det er ikke let at sige, hvor De kan træffe ham; paa denne Tid af Dagen træffer De maaske ham eller hans Søn der, hvis han er i Byen; men hans Leverancer føre ham alle Vegne hen."

Og hvor er Fabrikken? Kan han se de Skorstenspiber — de højeste? Ja, dem kan han se. Naa, saa har han kun nødig at holde Øje med disse Skorstenspiber og ride ganske lige ud, saa vil han snart se dem nede i en Sidegade til venstre, omgivne af en stor Brandmur, der danner den ene Side af Gaden. Det er Rouncewells Fabrik.

Rytteren takker Arbejderen og rider langsomt videre, medens han ser sig om. Han vender ikke om, men sætter sin Hest, som han har stor Lyst til selv at give Foder, ind i en Gæstgivergaard, hvor nogle af Rouncewells Folk spise til Middag, som Staldkarlen fortæller ham. Nogle af Rouncewells Folk ere nylig gaaede fra Arbejde for at spise og synes at oversvømme den hele By. Det er nogle senefulde, kraftige Karle, disse Rouncewells Folk, og lidt sodede med.

Han kommer til en Port i Brandmuren, ser ind ad

den og opdager en uhyre Masse Jærn der indenfor i ethvert Stadium og i en umaadelig Afveksling af Skikkelser: som Stænger, Kiler, Plader, Kasser, Kedler, Aksler, Hjul, Drev, Krumtapper, Skinner; snoede og vredne i ekscentriske og bagvendte Former som særskilte Dele af Maskiner; hele Bjærge af gammelt Jærn ligge sønderslaaede og rustne; fjerne Ovne gløde og boble af nyt Jærn; straalende Fyrværkerier af det sprude omkring under Damphammerens Slag; rødglødende Jærn, hvidglødende Jærn, koldt og sort Jærn; overalt Smag af Jærn, Lugt af Jærn og en babylonisk Lyd af Jærn."

„Det er et Sted, hvor et Menneske kan faa Hovedpine," siger Rytteren, idet han ser sig om efter et Kontor. „Hvem kommer der? Han ligner mig meget, saaledes som jeg var, førend jeg blev udvoksen. Det maa være min Brodersøn, hvis der ellers gives noget, som hedder Familielighed. Deres Tjener."

„Deres Tjener igen. Søger De nogen?"

„Undskyld; er De ikke den unge Mr. Rouncewell?"

„Jo."

„Jeg søgte Deres Fader. Jeg vilde gerne tale et Par Ord med ham."

Den unge Mand svarer ham, at han er kommen i et heldigt Øjeblik, da hans Fader netop er til Stede, og fører ham hen til Kontoret. „Ligner mig meget, førend jeg blev udvoksen — ligner mig som Pokker!" tænker Rytteren undervejs. De komme til en Bygning i Gaarden med et Kontor i en Etage ovenpaa. Ved Synet af en Mand i Kontoret bliver George ganske rød i Hovedet.

„Hvilket Navn skal jeg nævne for min Fader?" spørger den unge Mand.

Ganske opfyldt af Forestillingen om Jærn, svarer George i sin Fortvivlelse: „Staal," og bliver forestillet som saadan. Han lades ene med den omtalte Mand i Kontoret, der sidder ved et Bord med Regnskabsbøger foran sig og nogle Ark Papir, der vrimle af Hærskarer af Tal og Tegninger i

de særeste Skikkelser. Kontoret er et simpelt Værelse med Vinduer uden Gardiner og vender ud til Jærnperspektivet nedenfor. Paa Bordet ligge nogle Stykker Jærn imellem hverandre, som med Forsæt ere blevne sønderbrudte for at prøves i forskellige Perioder af deres Tjenestetid i forskellige Egenskaber. Alt er dækket med Jærnstøv, og fra Vinduerne ser man Røgen stige tungt op af de høje Skorstenspiber for at blande sig med Røgen fra et dampende Babylon af andre Skorstenspiber.

„Jeg er til Deres Tjeneste, Mr. Staal," siger Manden, da hans Gæst har taget en støvet Stol.

„Naa ja, Mr. Rouncewell," svarer George, idet han bøjer sig forover med den venstre Arm paa sit Knæ og sin Hat i Haanden og meget forsigtig møder sin Broders Øje, „jeg er næsten bange for, at jeg ved dette Besøg snarere vil blive holdt for næsvis end for velkommen. Jeg har tjent som Dragon i mine Dage, og en af mine Kammerater, som jeg holdt meget af, var, hvis jeg ikke tager fejl, en Broder af Dem. Jeg tror, De havde en Broder, som gjorde sin Familie nogen Sorg og løb bort og ikke gjorde andet godt, end at han blev borte?"

„Er De ogsaa ganske vis paa," svarer Jærnværksejeren med forandret Stemme, „at Deres Navn er Staal?"

Rytteren stammer og ser paa ham. Hans Broder springer op, kalder ham ved Navn og griber begge hans Hænder.

„Du er mig for klog!" udbryder Rytteren, idet Taarerne styrte ud af hans Øjne. „Hvorledes har du det, kære, gamle Kammerat? Jeg kunde aldrig tro, at du vilde være bleven halvt saa glad ved at se mig, som du er. Hvorledes har du det, kære, gamle Kammerat, hvorledes har du det?"

De trykke hinandens Hænder og omfavne atter og atter hinanden, idet Rytteren til sit: „Hvorledes har du det, kære, gamle Kammerat?" stadig føjer den Forsikring, at han aldrig havde troet, at hans Broder vilde være bleven halvt saa glad ved at se ham, som han er.

„Det var saa langt derfra," erklærer han, idet han slutter sin fuldstændige Fortælling af alt, hvad der var gaaet forud for hans Ankomst, „at jeg kun tænkte meget lidt paa at vise mig. Jeg havde ment, at hvis du paa nogen Maade taalte at høre mit Navn, kunde jeg med Tiden maaske have faaet mig til at skrive et Brev. Men det vilde ikke have forundret mig, Broder, hvis du ikke havde holdt det for velkomment nyt at høre fra mig."

„Vi skulle vise dig, hvad Slags nyt vi holde det for, George," svarer hans Broder. „I Dag er det en stor Festdag hjemme, og du kunde ikke være kommen belejligere, du gamle, solbrændte Soldat. Jeg har truffet den Aftale med min Søn Wat, at han i Dag om et Aar skal gifte sig med saa smuk og god en Pige, som du nogen Sinde har set paa alle dine Tog. I Morgen rejser hun til Tyskland for at faa en Smule Politur sat paa sig, og denne Tildragelse højtideligholde vi som en Fest, og du skal være dens Helt."

George overvældes først saa ganske af denne Udsigt, at han meget alvorlig modsætter sig den foreslaaede Ære. Han lader sig imidlertid overtale af sin Broder og sin Brodersøn — for hvem han gentager sin Forsikring, at han aldrig kunde have troet, at de vilde være blevne halvt saa glade ved at se ham — og føres hjem til et elegant Hus, i hvis hele Indretning man ser en smuk Blanding af Forældrenes simple Vaner med dem, som høre til deres forandrede Stilling og deres Børns bedre Kaar. Her bliver George sat i stor Forlegenhed af sine Niecers Dannelse og Talenter og sin tilkommende Niece Rosas Skønhed og af disse unge Damers venlige Hilsener, som han modtager ligesom i en Drøm. Han røres ligeledes smertelig af sin Nevøs ærbødige Opførsel og har en ynkelig Følelse af, at han selv er en Døgenigt. Der hersker imidlertid megen Munterhed og Glæde. Selskabet er meget hjerteligt, og George holder sig kækt og martialsk, og hans Løfte om at komme til Bryllupet og være Brudens Forlover modtages

med almindelig Jubel. Det løber rundt i Georges Hoved den Nat, medens han ligger i Stadssengen i sin Broders Hus og tænker paa alle disse Ting og ser Billederne af sine Niecer — de have været saa imponerende den hele Aften i deres bølgende Musselinskjoler — valse paa tysk Maner hen over hans Overdyne.

Næste Morgen lukke Brødrene sig inde i Jærnværksejerens Værelse, hvor den ældste giver sig til med sin vante Klarhed og Forstandighed at udvikle, hvorledes han tror, at han bedst kan bruge George ved sine Forretninger; men da trykker George hans Haand og afbryder ham.

„Broder, jeg takker dig en Million Gange for din mere end broderlige Modtagelse og en Million Gange til for dine mere end broderlige Hensigter. Men mine Planer ere lagte. Førend jeg imidlertid taler videre om dem, ønsker jeg at raadføre mig med dig om et Familieanliggende. Hvorledes," siger Rytteren, idet han lægger Armene over Kors og ser paa sin Broder med uovervindelig Fasthed, „hvorledes skal jeg faa Moder til at kradse mig ud?"

„Jeg forstaar dig ikke rigtig, George," svarer Jærnværksejeren.

„Jeg siger, Broder, hvorledes skal jeg faa Moder til at kradse mig ud? For gøre det maa hun."

„Kradse dig ud af hendes Testamente, mener du vel?"

„Ja, naturligvis. Kort sagt," siger Rytteren og lægger endnu bestemtere Armene over Kors, „jeg mener — faa hende til — at kradse mig ud?"

„Men, kære George," svarer hans Broder, „er det da saa uundgaaelig nødvendigt, at det sker?"

„Aldeles! Jeg kunde ikke gøre mig skyldig i den Lavhed at komme tilbage og ikke faa det gjort. Jeg kunde aldrig være vis paa ikke at gaa min Vej igen. Jeg har ikke lusket mig hjem for at berøve dine Børn, om ikke dig selv, Broder, eders Ret, jeg, som for længe siden har forbrudt min! Skal jeg blive og holde Hovedet i Vejret, maa jeg kradses ud. Naa, du er kendt for din Skarpsindig-

hed og Dømmekraft, og du kan sige mig, hvorledes det skal bringes i Stand."

„Jeg kan sige dig, George," svarer Jærnværksejeren sindig, „hvorledes det ikke skal gøres, og dog, som jeg haaber, være lige saa fyldestgørende for dig. Kast dit Øje paa Moder, se paa hende, tænk paa, hvor rørt hun var, da hun opdagede dig. Tror du, at der gives noget Hensyn i Verden, som kunde faa hende til at gøre et saadant Skridt mod sin Yndlingssøn? Tror du, at der er nogen Udsigt til hendes Samtykke, som kunde opveje den Krænkelse, det vilde volde hende, den kærlige, gamle Kone, at foreslaa det? Tror du det, tager du fejl. Nej, George, du maa finde dig i ikke at blive kradset ud. Og jeg tror," der udbreder sig et Smil over Jærnværksejerens Ansigt, mens han ser paa Broderen, som sidder, meget skuffet og grubler, „og jeg tror, at du dog kan komme næsten lige saa godt ud af det, som om det skete."

„Hvorledes det, Broder?"

„Da du er saa bestemt derpaa, kan du jo ved Testamente raade, som du selv vil, over alt, hvad du bliver saa uheldig at arve, ikke sandt?"

„Jo!" siger Rytteren og giver sig atter til at gruble. Derpaa spørger han indstændig, idet han lægger sin Haand paa sin Broder: „Vilde du have noget imod, Broder, at sige det til din Kone og dine Børn?"

„Ikke det mindste."

„Tak. Du vilde maaske heller ikke have noget imod at sige dem, at skønt jeg unægtelig er en Landstryger, er jeg dog kun en Landstryger af det forfløjne Slags og ingen simpel Karl?"

Jærnværksejeren undertrykker sit skæmtefulde Smil og samtykker.

„Tak, mange Tak, det tager en Sten fra mit Hjerte," siger Rytteren og hæver Brystet, idet han aabner sine Arme og lægger en Haand paa hvert Knæ, „skønt jeg havde sat mig saa fast i Hovedet at blive kradset ud."

Brødrene ligne i høj Grad hinanden, medens de sidde saaledes Ansigt til Ansigt; men en vis massiv Naturlighed og Mangel paa Kendskab til Verdens Skikke ere ganske paa Rytterens Side.

„Og nu," vedbliver han, idet han ryster Ærgrelsen af sig, „nu til mine Planer. Du har været saa broderlig at foreslaa mig at komme til dig og tage Plads blandt Frugterne af din Udholdenhed og Forstand. Jeg takker dig hjertelig. Det er mere end broderligt, som jeg før sagde, og jeg takker dig hjertelig derfor;" han trykker længe hans Haand. „Men Sandheden er, Broder, jeg er en — jeg er en Slags vildt Ukrudt, og det er for sildigt at plante mig i en ordentlig Have."

„Kære George," svarer den ældre, idet han vender sit alvorlige, kraftige Ansigt mod ham og smiler tillidsfuldt, „overlad det til mig, og lad mig prøve paa det."

George ryster paa Hovedet. „Du kunde vistnok gøre det, hvis nogen kunde; men det lader sig ikke gøre. Det lader sig ikke gøre. Derimod træffer det sig paa den anden Side saaledes, at jeg kan være Sir Leicester til en Smule Nytte efter hans Sygdom, og at han hellere vil modtage denne Hjælp af vor Moders Søn end af enhver anden."

„Naa ja da, kære George," svarer Jærnværksejeren med en Skygge paa sit aabne Ansigt, „hvis du foretrækker at tjene blandt Sir Leicester Dedlocks Hustropper —"

„Der har vi det, Broder!" afbryder Rytteren ham. „Der har vi det; du synes ikke om Planen; men det bryder jeg mig ikke om. Du er ikke vant til at staa under Kommando, men det er jeg. Hos dig er alt i Orden og under Disciplin; hos mig trænger derimod alt til at holdes dertil. Vi ere ikke vante til at gaa frem paa samme Maade eller til at se Tingene fra det samme Synspunkt. Jeg vil ikke tale videre om mine Kasernemanerer, eftersom jeg var saa temmelig i mit Es i Aftes, og de desuden næppe ville blive ænsede her, naar jeg først vel er borte. Men jeg vil dog komme bedst ud af det paa Chesney Wold, hvor der er

mere Plads til et Ukrudt end her; og desuden vil den kære, gamle Kone blive glad. Derfor modtager jeg Sir Leicester Dedlocks Tilbud. Naar jeg kommer næste Aar for at være Forlover eller naar jeg i det hele kommer, skal jeg nok være saa fornuftig at lægge Hustropperne i Baghold og ikke lade dem manøvrere paa din Grund. Jeg takker dig endnu en Gang hjertelig og er stolt af at tænke mig Rouncewell'erne, saaledes som de ville blive grundlagte af dig."

„Du kender dig selv, George," siger den ældre Broder, idet han gengælder hans Haandtryk, „og maaske kender du mig bedre, end jeg selv gør. Følg dit eget Hoved! Naar vi kun ikke ganske blive skilte ad igen, saa følg dit eget Hoved."

„Vær kun ikke bange for det!" svarer Rytteren. „Men førend jeg vender Næsen hjem igen, vil jeg bede dig vise mig den Tjeneste at læse et Brev igennem for mig. Jeg tog det med for at afsende det herfra, da Chesney Wold maaske netop nu kunde være et sørgeligt Navn for den Person, til hvem det er skrevet. Jeg er ikke synderlig vant til at skrive Breve, og det er mig meget om at gøre, at dette Brev skulde være baade ligefremt og dog fint."

Med disse Ord leverer han Jærnværksejeren et Brev, der er tæt skrevet med temmelig blegt Blæk, men med en smuk, flydende Haand, og Jærnværksejeren læser, som følger:

„Miss Esther Summerson!

Da Inspektør Bucket har underrettet mig om, at et Brev til mig er blevet fundet blandt en vis Persons Papirer, tager jeg mig den Frihed at meddele Dem, at det kun var nogle faa Linier fra Udlandet, hvorved jeg fik Underretning om, naar, hvor og hvorledes jeg skulde aflevere et deri indlagt Brev til en ung og smuk Dame, som dengang levede ugift i England. Dette gjorde jeg efter Pligt og Skyldighed.

Jeg tager mig endvidere den Frihed at meddele Dem, at det kun bortgaves af mig som en Prøve paa en Haandskrift, og at jeg ellers ikke havde udleveret det, der forekom mig at være det uskadeligste af dem, jeg havde i mit Eje, med mindre jeg i Forvejen var bleven skudt igennem Hjertet.

Jeg tager mig endvidere den Frihed at skrive, at hvis jeg kunde have troet, at en vis ulykkelig Mand levede, kunde og vilde jeg ikke have haft Ro, førend jeg havde opdaget hans Tilflugtsted og delt min sidste Skilling med ham, hvilket lige saa vel havde været min Pligt som min Glæde. Men han var officielt meldt druknet og faldt ogsaa ganske vist over Bord om Natten i en irsk Havn faa Timer efter Skibets Ankomst fra Vestindien, hvilket jeg selv hørte af baade Officerer og menige der om Bord og er blevet officielt stadfæstet.

Jeg tager mig endvidere den Frihed at sige, at jeg i min ringe Egenskab af menig Soldat er og altid skal vedblive at være Deres i et og alt hengivne og beundrende Tjener, og at jeg holder de Egenskaber, som De fremfor alle andre ejer, for alt for ophøjede over denne Skrivelse.

Jeg har den Ære at være

George."

„Lidt stift," siger den ældre Broder, idet han med et forlegent Ansigt lægger det sammen igen.

„Men dog ikke anderledes, end at det jo kan sendes til et Mønster af en ung Dame?" spørger den yngre.

„Paa ingen Maade."

Det bliver altsaa forseglet og henlagt for at bringes paa Posthuset med Dagens Jærn-Korrespondance. Da det er gjort, tager George hjertelig Afsked med Familien og laver sig til at sadle og sidde op. Men hans Broder, der nødig vil skilles saa tidlig fra ham, foreslaar at køre med ham i en let, aaben Vogn til det Sted, hvor han vil bede

om Natten, og blive sammen med ham der til om Morgenen, medens en Tjener rider det Stykke af Vejen paa den gamle fuldblods graa fra Chesney Wold. Da Tilbudet med Glæde modtages, følger derpaa en behagelig Køretur, et behageligt Middagsmaaltid og en behagelig Frokost, alt sammen i broderligt Fællesskab. Derpaa trykke de endnu en Gang hinanden længe og hjertelig i Haanden, hvorefter Jærnværksejeren vender sit Ansigt mod Røgen og Baalene og Rytteren sit mod det grønne Landskab. Tidlig paa Eftermiddagen høres den dæmpede Lyd af hans tunge, soldatermæssige Trav paa Grønsværet i Alleen, idet han med en indbildt Klingren og Raslen af Vaaben og Oppakning rider under de gamle Ælmetræer.

To og tredivte Kapitel.

Esthers Fortælling.

Kort efter at jeg havde haft hin Samtale med min Formynder, lagde han en Morgen en forseglet Seddel i min Haand og sagde: „Dette er for næste Maaned, min Ven.“ Jeg fandt to Hundrede Pund i den.

Jeg begyndte nu i al Stilhed at træffe de Forberedelser, som jeg mente var nødvendige. Jeg indrettede mine Indkøb efter min Formynders Smag, som jeg naturligvis meget godt kendte, og ordnede min Garderobe for at behage ham, hvilket jeg ikke tvivlede om vilde lykkes mig. Jeg gjorde alt dette saa stille, fordi jeg ikke var ganske fri for min gamle Frygt for, at Ada vilde blive noget sørgmodig, fordi min Formynder selv holdt sig saa rolig. Jeg var ganske vis paa, at vort Bryllup vilde blive saa simpelt og stille som muligt. Maaske skulde jeg kun sige til Ada: „Har du Lyst at komme og se mig blive viet i Morgen, lille Ven?“ Maaske vilde vort Bryllup blive lige saa fordringsløst som

hendes, og jeg slet ikke have nødig at tale derom, førend det havde fundet Sted, og det forekom mig, som om jeg, hvis jeg havde Valget, vilde synes bedst derom.

Den eneste Undtagelse jeg gjorde, var Mrs. Woodcourt. Jeg sagde hende, at jeg skulde giftes med min Formynder, og at vi havde været forlovede i nogen Tid. Det vandt hendes højeste Bifald. Hun kunde aldrig gøre nok for mig og var mærkværdig blid nu i Sammenligning med, hvad hun havde været, da vi først lærte hende at kende. Der gaves ingen Ulejlighed, som hun jo vilde have paataget sig for at være mig til Nytte; men jeg har vel næppe nødig at sige, at jeg kun lod hende ulejlige sig saa meget, at det smigrede hendes Velvilje uden at sætte den paa Prøve.

Dette var naturligvis ingen Tid, i hvilken jeg kunde forsømme min Formynder, og jeg kunde naturligvis heller ikke forsømme min Yndling. Jeg havde derfor nok at gøre, hvilket jeg var glad over, og Charley, hun var aldeles ikke til at se for lutter Sytøj. At omgive sig med store Bunker deraf — Kurve fulde og Borde fulde — arbejde lidt og tilbringe en hel Del Tid med at stirre med sine store runde Øjne paa, hvad der var at gøre, og bilde sig ind, at hun var i Færd med at udrette det, se det var Charleys store Vigtighed og Glæde.

Imidlertid kunde jeg ikke være enig med min Formynder med Hensyn til Testamentet og nærede nogle sangvinske Forhaabninger om Jarndyce-ktra-Jarndyce. Hvem af os der havde Ret, vil snart vise sig; men jeg nærede unægtelig Forventninger. Hos Richard voldte Opdagelsen et Udbrud af Liv og Lyst til Forretninger, som opmandede ham for en kort Tid; men han havde tabt endog Haabets Spændstighed og forekom mig kun at have dets feberagtige Ængstelighed tilbage. Af noget, min Formynder sagde en Dag, da vi talte herom, indsaa jeg, at mit Bryllup ikke vilde finde Sted, førend efter den Retstermin, som det var blevet os sagt, vi skulde afvente, hvilket var mig ret kært, naar jeg tænkte paa, hvor det vilde glæde mig, hvis jeg

blev gift, efter at Richard og Ada vare komne i lidt bedre Omstændigheder.

Retsterminen var ganske nær forhaanden, da min Formynder kaldtes bort fra Byen og rejste til Yorkshire i et Ærinde for Woodcourt. Han havde i Forvejen sagt mig, at hans Nærværelse der vilde være nødvendig. Netop som jeg en Aften var kommen hjem fra min søde Pige og sad midt iblandt alle mine ny Kjoler og saa paa dem og tænkte, kom der et Brev til mig fra min Formynder. Det bad mig om at komme ud paa Landet til ham og angav, i hvilken Diligence der var bestilt Plads til mig, og paa hvilken Tid om Morgenen jeg skulde forlade Byen. I en Efterskrift var tilføjet, at jeg ikke vilde blive mange Timer borte fra Ada.

Jeg ventede dengang alt andet end at skulle gøre en Rejse; men efter en halv Time var jeg færdig til den og tog af Sted til den fastsatte Tid tidlig næste Morgen. Jeg kørte hele Dagen og kunde hele Dagen ikke fatte, hvad jeg skulde saa langt borte; snart syntes jeg, at det maatte være i dette, og snart, at det maatte være i hint Øjemed; men aldrig, aldrig, aldrig kom jeg Sandheden nær.

Det var Aften, da jeg naaede Maalet og traf min Formynder. Dette var mig en stor Trøst; thi henad Aften havde jeg begyndt at være bange for — og det saa meget mere, som hans Brev havde været meget kort — at han maaske var syg. Imidlertid var han rask, og da jeg atter saa hans venlige Ansigt være saa klart og saa godt, sagde jeg til mig selv, at han havde udøvet en ny Kærlighedsgerning.

Aftensmaden var færdig i Hotellet, og da vi vare blevne ene ved Bordet, sagde han:

„Naa, lille Kone, De er vist dygtig nysgerrig efter at faa at vide, hvorfor jeg har ladet Dem komme hertil?“

„Ja, Formynder,“ svarede jeg, „uden at holde mig for en Fatima eller Dem for en Blaaskæg, er jeg virkelig lidt nysgerrig efter at faa det at vide.“

„For altsaa at sikre Dem Deres Nattero, lille Ven,“

vedblev han muntert, „vil jeg ikke vente til i Morgen med at sige Dem det. Det har været mit inderligste Ønske paa en eller anden Maade at vise Woodcourt min Paaskønnelse af hans Menneskekærlighed mod den ulykkelige Jo, hans uvurderlige Fortjeneste af Richard og Ada og hans Værd for os alle. Da det var blevet afgjort, at han skulde bosætte sig her, faldt det mig ind, at jeg maaske kunde bede ham om at modtage et eller andet fordringsfrit og passende lille Sted, hvor han kunde opslaa sin Bolig. Et saadant Sted lod jeg da opsøge, og et saadant Sted fandtes ogsaa paa meget billige Vilkaar, og nu har jeg sat det i Stand til ham og gjort det beboeligt. Men da jeg saa paa det i Forgaars, da det hed sig, at det var færdigt, mærkede jeg, at jeg ikke forstod mig nok paa Husvæsenet til at se, om alt var, som det skulde være, og jeg sendte derfor Bud til den bedste lille Husholderske, som det var muligt at faa, for at hun skulde komme og meddele mig sine Raad og Meninger. Og der sidder hun," sagde min Formynder, „og ler og græder paa een Gang!"

Fordi han var saa kærlig, saa god, saa beundringsværdig. Jeg prøvede paa at sige ham, hvad jeg tænkte om ham, men kunde ikke faa et Ord frem.

„Stille, stille!" sagde min Formynder. „De gør for meget af det, lille Kone. Hvorfor hulker De, Dame Durden, hvorfor hulker De?"

„Det er af den inderligste Glæde, Formynder, med Hjertet fuldt af Taknemmelighed."

„Godt, godt. Det glæder mig, at det har Deres Bifald. Det tænkte jeg nok. Jeg mente, at det vilde være en behagelig Overraskelse for den lille Husmoder paa Bleak House."

Jeg kyssede ham og tørrede mine Øjne. „Nu ved jeg det!" sagde jeg. „Jeg har for længe siden set dette i Deres Ansigt."

„Nej virkelig, lille Ven?" sagge han. „Hvilken Dame Durden til at læse i et Ansigt!"

Han var saa munter, at det ikke varede længe, førend

jeg ogsaa blev det og næsten skammede mig ved at have været anderledes. Da jeg gik i Seng, græd jeg. Jeg maa tilstaa, at jeg græd; men jeg haaber, at det var af Glæde, skønt jeg ikke var ganske vis derpaa. Jeg gentog to Gange hvert eneste Ord i Brevet.

Det blev den dejligste Sommermorgen, og efter Frokosten gik vi ud Arm i Arm sammen for at se paa det Hus hvorom jeg skulde afgive min vægtige Husholderskebetænkning. Vi gik ind i en Blomsterhave gennem en Laage i en Sidemur, hvortil han havde Nøglen, og det første jeg saa, var, at alle Bedene og Blomsterne vare afstukne og plantede netop ligesom mine egne Bede og Blomster hjemme.

„De ser, lille Ven," sagde min Formynder, idet han med et glad Ansigt blev staaende og iagttog mine Blikke, „at jeg, da jeg vidste, at der ikke kunde være nogen bedre Plan, har laant Deres."

Vi gik videre gennem en smuk lille Frugthave, hvor Kirsebærrene tittede frem mellem de grønne Blade, og Æbletræernes Skygger spillede paa Græsset, hen til Huset selv, et Landsted, et rigtig landligt Sted med Dukkeværelser, men et yndigt, fredeligt, dejligt Sted, omgivet af et rigt og smilende Landskab, hvor Vandet blinkede i det fjerne, snart overgroet af Sommerplanter og snart drivende en klaprende Mølle og paa sit nærmeste Punkt tindrende frem gennem en Eng i Nærheden af den lille By, hvor Cricketspillere samlede sig i glade Klynger og et Flag vajede over et hvidt Telt og krusedes af den lette Vestenvind. Og mens vi gik igennem de smukke Værelser, ud ad de smaa, landlige Verandadøre og i de smækre Søjlegange, der kransedes af Jasminer, Gedeblade og Vedbend, genkendte jeg i Betrækket paa Væggene, Bohavets Farver og Ordningen af alle de mange nydelige Genstande, min Smag og mine smaa Luner, mine smaa Opfindelser og Manerer, som de plejede at le ad, mens de roste dem.

I min Beundring for, hvad der var saa smukt, kunde

jeg ikke finde Ord nok; men mens jeg saa alt dette, opsteg der dog en hemmelig Tvivl i min Sjæl. Vilde han blive lykkeligere derved? Vilde det ikke have været bedre for hans Sindsro, om jeg ikke var blevet bragt ham saaledes for Øje? Thi skønt jeg ikke var saaledes, som han troede, elskede han mig dog meget højt, og det kunde vække sørgelige Minder hos ham om, hvad han havde tabt. Jeg ønskede ikke, at han skulde glemme mig — han havde maaske ikke gjort det, endog uden denne Paamindelse — men min Bane var lettere end hans, og jeg kunde have forsonet mig dermed, hvis han derved var bleven lykkeligere.

„Og nu, lille Kone," sagde min Formynder, hvem jeg aldrig havde set saa stolt og glad, som mens han viste mig disse Ting og lagde Mærke til, hvorledes jeg syntes om dem, „nu sidst af alt Navnet paa dette Hus."

„Hvad hedder det, kære Formynder?"

Han førte mig hen til Indgangen, som han hidtil havde undgaaet, og sagde, idet han blev staaende, førend vi gik ud:

„Mit kære Barn, gætter De ikke Navnet?"

„Nej," sagde jeg.

Vi gik ud ad Indgangen, og over den viste han mig Navnet: Bleak House.

Han førte mig hen til en Bænk imellem Bladene tætved, og idet han satte sig ved Siden af mig og greb min Haand, talte han saaledes til mig:

„Kære Pige, i det Forhold, der har fundet Sted imellem os, haaber jeg at have vist, at Deres Lykke i Sandhed har ligget mig paa Hjerte. Da jeg skrev det Brev til Dem, hvorpaa De bragte mig Svaret," sagde han med et Smil, „havde jeg min egen Lykke for meget for Øje, men dog ogsaa Deres. Om jeg under andre Omstændigheder kunde have drømt den gamle Drøm om igen, som jeg saa ofte drømte, mens De var ganske ung, den, engang at gøre Dem til min Hustru, derom har jeg ikke nødig at spørge mig selv. Jeg drømte den om igen og skrev mit Brev, og De bragte mig Svaret. Hører De efter, hvad jeg siger, mit Barn?"

Jeg var kold og rystede stærkt, men ikke eet af hans Ord gik tabt for mig. Mens jeg sad og saa vist paa ham, og Solens Straaler, som skinnede blidt frem mellem Løvet, faldt paa hans blottede Hoved, var jeg til Mode, som om det klare Skær, der var udbredt over ham, maatte ligne Englenes Straaleglans.

„Hør mig, min Ven, men tal ikke; nu er det mig, som skal tale. Naar det var, at jeg begyndte at tvivle paa, om det, jeg havde gjort, virkelig vilde gøre Dem lykkelig, gør intet til Sagen. Woodcourt kom hjem, og jeg nærede ingen Tvivl mere.“

Jeg slyngede mine Arme om hans Hals, lod mit Hoved hvile ved hans Bryst og græd. „Hvil let og tillidsfuldt her, mit Barn,“ sagde han og trykkede mig blidt ind til sig, „jeg er nu Deres Formynder og Deres Fader. Hvil tillidsfuldt her.“

Beroligende som Løvets sagte Raslen, venlig som det frugtbare Vejr og straalende og velgørende som Solskinnet, vedblev han:

„Forstaa mig vel, min kære Pige. Jeg tvivlede ikke om, at De vilde blive tilfreds og lykkelig med mig, da De var saa kærlig og Deres Pligter taa tro; men jeg saa, med hvem De vilde blive lykkeligere. At jeg gennemskuede hans Hemmelighed, uagtet Dame Durden var blind for den, er intet Under; thi jeg kendte langt bedre end hun det Gode, som aldrig kunde forandre sig hos hende. Nu vel, jeg har længe været indviet i Allan Woodcourts Fortrolighed, skønt han først i Forgaars, nogle Timer førend De kom, blev indviet i min. Men jeg vilde ikke, at min Esthers lysende Eksempel skulde gaa tabt; jeg vilde ikke, at den mindste Tøddel af min kære Piges Dyder skulde blive ubemærket og uhædret; jeg vilde ikke, at hun skulde være et blot taalt Medlem af Morgan ap Kerrigs Stamme, nej, ikke for lige saa meget Guld, som alle Bjærgene i Wales veje!“

Han bøjede sig for at kysse mig paa Panden, og jeg

hulkede og græd paa ny; thi jeg var til Mode, som om jeg ikke kunde bære den smerteblandede Glæde over hans Ros.

„Stille, lille Kone! Græd ikke; i Dag er det en Glædesdag. I mange, mange Maaneder har jeg ventet paa den," sagde han stolt. „Endnu nogle Ord, Dame Trot, og jeg er færdig. Da jeg var fast besluttet paa ikke at bortkaste et Atom af min Esthers Værd, gjorde jeg Mrs. Woodcourt til min Fortrolige. „Hør, Frue," sagde jeg, „jeg ser tydelig, ja, jeg ved det, at Deres Søn elsker min Myndling. Jeg er endvidere ganske vis paa. at min Myndling elsker Deres Søn, men vil ofre sin Kærlighed for en Følelse af Pligt og Hengivenhed, og ofre den saa helt, saa fuldstændig og saa samvittighedsfuldt, at De aldrig vilde ane det, om De ogsaa iagttog hende Nat og Dag." Derpaa fortalte jeg hende hele vor Historie — vor — Deres og min. „Kom nu," sagde jeg, „kom nu, og bo hos os. Kom og se mit Barn hver Time paa Dagen; sæt, hvad De ser, imod hendes Stamtræ" — og jeg meddelte hende det fuldstændig; thi jeg foragter at dølge det mindste deraf — „og sig mig, naar De rolig har overvejet Sagen, hvad der er den sande, ægte Fødsel." Men Ære være hendes gamle wallisiske Blod!" udbrød min Formynder med Begejstring. „Jeg tror, at det Hjerte, som det faar til at banke, ikke slaar mindre varmt, mindre beundrende, mindre kærligt for Dame Durden end mit eget!"

Han løftede ømt mit Hoved op og kyssede mig, idet jeg klyngede mig til ham, atter og atter paa sin gamle, faderlige Maade. Hvilket Lys gik der nu ikke op over det beskyttende Væsen, jeg havde tænkt paa!

„Kun eet Ord endnu. Da Allan Woodcourt talte til Dem, min Ven, talte han med mit Vidende og Samtykke; men jeg gav ham ingen Opmuntring, nej, da disse Overraskelser skulde være min Løn, og jeg var alt for gerrig til at give Slip paa en Stump af dem. Han skulde komme og underrette mig om alt, hvad der var foregaaet, og det gjorde han. Jeg har intet mere at sige. Kæreste Veninde, Allan Woodcourt stod ved Siden af Deres Fader, da han laa

Lig — stod ved Siden af Deres Moder. Dette er Bleak House. I Dag giver jeg dette Hus dets lille Husmoder, og ved Gud, det er den skønneste Dag i hele mit Liv!"

Han stod op og rejste sig op med sig. Vi vare ikke længere ene. Min Mand — jeg har nu i fulde syv Aar kaldt ham ved dette Navn — stod ved Siden af mig.

„Allan," sagde min Formynder, „modtag af mig som en frivillig Gave den bedste Hustru, en Mand nogen Sinde har faaet. Hvad kan jeg sige mere om Dem, end at jeg ved, at De fortjener hende? Tag tillige med hende det lille Hjem, hun bringer Dem. De ved, hvad hun vil gøre det til, Allan; De ved, hvortil hun har gjort dets Navne. Lad mig undertiden dele dets Lyksalighed, og hvad ofrer jeg? Intet, intet."

Han kyssede mig atter, og nu stod Taarerne i hans Øjne, idet han med mere bevæget Stemme sagde:

„Kæreste Esther, efter saa mange Aars Samværen er ogsaa dette en Slags Skilsmisse. Jeg ved, at min Fejltagelse har voldt Dem nogen Sorg. Tilgiv Deres gamle Formynder, idet De atter sætter ham ind i hans gamle Plads i Deres Hjerte, og udslet det af Deres Hukommelse. Allan, tag min Skat!"

Han gik bort hen under det grønne Løvtag, men idet han blev staaende uden for i Solskinnet og vendte sig om imod os, sagde han:

„Jeg vil være at finde et eller andet Sted her i Nærheden. Vinden er Vesten, lille Kone, stik Vesten! Ingen maa takke mig mere; thi jeg vender nu tilbage til mine Pebersvendevaner, og skulde nogen lade denne Advarsel uænset, løber jeg bort og kommer aldrig mere igen!"

Hvilken Lykke, hvilken Fred, hvilken Glæde, hvilket Haab, hvilken Taknemmelighed, hvilken Salighed var der ikke den Dag! Vi skulde have Bryllup før Maanedens Udgang, men naar vi skulde komme og bosætte os i vort eget Hus, afhang af Richard og Ada.

Næste Dag rejste vi alle tre hjem sammen. Saa snart

vi vare komne til Byen, gik Allan straks hen for at se til Richard og bringe ham og min Yndling vort Glædesbudskab. Saa sildigt det ogsaa var, agtede jeg at besøge hende nogle Minutter, føren jeg lagde mig til at sove; men jeg maatte først hjem med min Formynder for at skænke Te for ham og indtage min gamle Plads ved hans Side; thi jeg kunde ikke lide at tænke paa, at den saa snart vilde være tom.

Da vi kom hjem, hørte vi, at en ung Mand havde været der tre Gange i Løbet af Dagen for at tale med mig, og at han, da han ved sit tredje Besøg var bleven underrettet om, at jeg ikke ventedes hjem førend Klokken ti om Aftenen, havde svaret, at saa vilde han komme til den Tid. Han havde tre Gange afgivet sit Kort: Mr. Guppy.

Mens jeg, som naturligt var, grublede over Hensigten med disse Besøg, og da jeg altid forbandt noget naragtigt med Tanken om denne Gæst, kom jeg til at fortælle min Formynder om hans Frieri og om hans senere Omslag. „Naar saa er," sagde min Formynder, „ville vi ganske vist modtage denne Helt." Der blev derfor givet Ordre til at vise Guppy ind, naar han kom igen, og næppe var den given, førend han atter indfandt sig.

Han blev noget forlegen ved at se min Formynder hos mig, men fattede sig dog og sagde: „God Dag, Sir!"

„God Dag, hvorledes har De det?" svaredé min Formynder.

„Mange Tak, saa taaleligt. Tillader De, at jeg forestiller min Moder og min specielle Ven, Mr. Weevle. Det vil sige, min Ven har gaaet under Navnet Weevle; men hans rigtige og sande Navn er Jobling."

Min Formynder bad dem tage Plads, og de satte sig.

„Tony," sagde Guppy efter et forlegent Ophold til sin Ven, „vil De begynde?"

„Gør det selv," svarede Vennen noget skarpt.

„Nu vel, Mr. Jarndyce," begyndte Guppy til sin Moders store Glæde, som hun ytrede ved at puffe til Jobling med sin Albu og blinke ad mig paa den mærkværdigste Maade,

„jeg havde troet, at jeg maaske skulde se Miss Summerson alene, og var ikke ganske forberedt paa Deres ærede Nærværelse. Men Miss Summerson har maaske meddelt Dem, at der ved tidligere Lejligheder er foregaaet noget imellem os?“

„Ja,“ svarede min Formynder smilende, „Miss Summerson har rigtignok gjort mig en saadan Meddelelse.“

„Det,“ sagde Guppy, „gør Sagen lettere. Jeg har udstaaet min Læretid hos Kenge & Carboy, og, som jeg tror, til samtlige vedkommendes Tilfredshed. Jeg er nu — efter at have underkastet mig en Eksamen, der er tilstrækkelig til at pine Sjælen af et Menneske paa Grund af en Masse Nonsens, som man kan undvære at vide — bleven optagen i Sagførerstanden og har løst min Bevilling, hvis De maaske ønsker at se den.“

„Mange Tak, Mr. Guppy,“ sagde min Formynder. „Jeg vil ingenlunde benægte — jeg tror at bruge en juridisk Talemaade — Bevillingens Tilstedeværelse.“

Guppy lod altsaa være at tage noget op af Lommen og vedblev uden dette.

„Selv har jeg ikke Kapital; men min Moder har lidt Formue i Skikkelse af en Livrente;“ her virrede Guppys Moder med Hovedet, som om hun ikke noksom kunde glæde sig over dette, holdt sit Lommetørklæde for Munden og blinkede atter ad mig; „og jeg vil aldrig kunne mangle nogle faa Pund rentefrit til mine Forretninger, hvilket altid er en Fordel, indser De nok,“ sagde Guppy med Følelse.

„Ganske vist en Fordel,“ sagde min Formynder.

„Jeg har nogle Forbindelser,“ vedblev Guppy, „i Retningen af Walcot Square, Lambeth. Jeg har derfor lejet mig et Hus der i Nabolaget for, som mine Venner mene, en Spotpris. Skatterne er en Bagatel — Brugen af Møblerne følger med i Lejen, og jeg agter snart at etablere mig der.“

Her virrede Guppys Moder lidenskabelig med Hovedet og smilte skælmsk til enhver, der vilde se paa hende.

„Der er seks Værelser foruden Køkkenet,“ sagde Guppy,

„og det er efter mine Venners Mening en bekvem Lejlighed. Naar jeg taler om mine Venner, mener jeg især min Ven Jobling, der, som jeg tror,“ her saa Guppy paa ham med en følsom Mine, „har kendt mig fra Barndommens Dage.“

Jobling stadfæstede dette ved en slæbende Bevægelse med sine Fødder.

„Min Ven Jobling vil yde mig sin Hjælp i Egenskab af Skriver og bo der i Huset. Min Moder vil ligeledes bo der, naar hendes nuværende Lejemaal i Old Street Road er udløbet og ophørt, og følgelig vil der ikke være Mangel paa Selskab. Min Ven Jobling er af Naturen aristokratisk i sin Smag, og da han desuden kender Bevægelsen i de højere Kredse, billiger han ganske de Planer, jeg nu er i Færd med at udvikle.“

Jobling sagde „Ja vel“ og trak sig lidt tilbage fra Guppys Moders Albu.

„Jeg har nu, da De er indviet i Miss Summersons Fortrolighed, ingen Grund til at sige Dem — Moder, jeg beder dig være stille — at Miss Summersons Billede var indpræget i mit Hjerte, og at jeg har gjort hende et Ægteskabstilbud.“

„Det har jeg hørt,“ svarede min Formynder.

„Omstændigheder, hvorover jeg ikke var Herre, men lige det modsatte, svækkede en Tid Indtrykket af dette Billede, paa hvilken Tid Miss Summersons Opførsel var højst gentil, ja, jeg kan tilføje, højmodig.“

Min Formynder klappede mig paa Skulderen og syntes at more sig meget.

„Jeg er nu selv kommen i en saadan Sindsstemning, at jeg ønsker Gensidighed i højmodig Opførsel. Jeg ønsker at vise Miss Summerson, at jeg kan hæve mig til en Højde, hvortil hun næppe tror mig i Stand. Jeg finder, at dette Billede, som jeg troede var udrevet af mit Hjerte, ikke er udrevet deraf. Dets Indflydelse paa mig er endnu stadig frygtelig, og idet jeg giver efter for den, er jeg villig til at overse alle de Omstændigheder, hvorover ingen af os var Herre, og at forny det Tilbud til Miss Summerson, som jeg

havde den Ære at gøre paa et tidligere Tidspunkt. Jeg tillader mig at lægge Huset i Walcot Square, Forretningen og mig selv for Miss Summersons Fødder."

„Det er i Sandhed meget højmodigt, Sir," sagde min Formynder.

„Ja, jeg ønsker ogsaa at være højmodig. Jeg antager ikke, at jeg ved at gøre Miss Summerson dette Tilbud kaster mig selv bort, og heller ikke mene mine Venner det. Imidlertid indrømmer jeg, at der gives Omstændigheder, der kunne synes en Modvægt mod mine smaa Mangler, og saaledes tilvejebringes der en billig og ligelig Balance."

„Jeg paatager mig," svarede min Formynder og smilte, idet han ringede paa Klokken, „paa Miss Summersons Vegne at svare paa Deres Tilbud. Hun paaskønner meget Deres gode Hensigter og ønsker Dem Godaften, og at De maa leve vel."

„Aah!" sagde Guppy med et dumt Blik. „Vil det sige Antagelse, Forkastelse eller Overvejelse?"

„En bestemt Forkastelse, hvis De tillader."

Guppy saa vantro paa sin Ven og sin Moder, der pludselig blev meget opbragt, saa ned paa Gulvet og op paa Loftet.

„Nej virkelig?" sagde han. „Saa synes jeg, Jobling, at De gerne, hvis De er den Ven, De giver Dem ud for, kunde føre min Moder ud, i Stedet for at lade hende blive siddende, hvor hun ikke hører hjemme."

Men Mrs. Guppy nægtede paa det bestemteste at lade sig føre ud; hun vilde ikke høre tale derom. „Aa, gaa væk med Dem," sagde hun til min Formynder. „Hvad vil De? Er min Søn Dem ikke god nok? De burde skamme Dem over Dem selv. Ud med Dem!"

„Min gode Kone," svarede min Formynder, „det er lidt urimeligt at forlange, at jeg skal gaa ud af min egen Stue."

„Det bryder jeg mig ikke om," sagde Mrs. Guppy. „Ud med Dem! Ere vi Dem ikke gode nok, saa gaa og skaf Dem en, der er bedre. Gaa hen og søg efter ham."

Jeg var aldeles uforberedt paa den Hurtighed, hvormed Mrs. Guppys Spøgefuldhed kunde gaa over til den største Vrede.

„Gaa hen og find en, der er god nok til Dem!“ gentog Mrs. Guppy. „Ud med Dem!“ Intet syntes at forundre eller opirre Guppys Moder saa meget, som at vi ikke gik ud. „Hvorfor gaar De ikke? Hvad bliver De efter?“

„Moder,“ afbrød hendes Søn hende, idet han stillede sig foran hende og skød hende tilbage, hver Gang hun vilde trænge sig hen mod min Formynder, „vil du tie?“

„Nej, William, nej, jeg vil ikke! Ikke, førend de gaa!“

Guppy og Jobling tog imidlertid Guppys Moder, der begyndte at blive temmelig grov, hver ved sin Arm og førte hende meget mod hendes Vilje ned ad Trappen, idet hendes Stemme hævede sig een Etage højere, for hver Etage hun kom ned, og mens hun paastod, at vi straks skulde gaa og finde en, der var god nok til os, og fremfor alt, at vi skulde gaa.

Tre og tredivte Kapitel.

Et nyt Livs Begyndelse.

Retsterminen var begyndt, og min Formynder modtog fra Kenge Underretning om, at Sagen vilde komme for om to Dage. Da jeg stolede saa meget paa Testamentet, var jeg i lidt Spænding, og Allan og jeg bleve derfor enige om at gaa hen i Retten den Formiddag. Richard var overordentlig bevæget og saa mat og modfalden, skønt han var mere aandelig end legemlig syg, at min søde Pige nok kunde trænge til Hjælp. Men hun saa fremad — nu kun et ganske kort Stykke — efter den Hjælp, der ventede hende, og holdt stadig Modet ved lige.

Det var i Westminster, at Sagen skulde for. Vel var den bleven foretaget hundrede Gange der; men jeg kunde

ikke frigøre mig for den Tanke, at den maaske dog nu vilde føre til et Resultat. Vi tog hjemmefra straks efter Frokost for at komme i god Tid til Westminster Hall og gik sammen derned igennem de livlige Gader.

Mens vi undervejs lagde Raad op om, hvad vi kunde gøre for Richard og Ada, hørte jeg nogen raabe: „Esther, kære Esther! Esther!“ og det var Caddy, der stak Hovedet ud ad Vinduet i den lille Vogn, som hun plejede at leje for at køre omkring til sine Elever — hun havde saa mange — ret som om hun vilde omfavne mig paa hundrede Skridts Afstand. Jeg havde skrevet en Billet til hende for at fortælle hende alt, hvad min Formynder havde gjort, men havde ikke haft Tid et Øjeblik til at gaa hen og besøge hende. Vi vendte naturligvis om, og det kærlige Væsen var saa henrykt og saa overvættes glad ved at tale om den Aften, da hun havde bragt mig Blomsterne, og saa fast besluttet paa at klemme mit Ansigt med Hat og det hele mellem sine Hænder, og i det hele at tage paa Vej, som om hun var tosset, idet hun kaldte mig ved alle mulige venlige Navne og fortalte Allan, at jeg havde gjort, jeg ved ikke hvad, for hende, at jeg blev nødt til at sætte mig ind i den lille Vogn og berolige hende ved at lade hende sige og gøre alt, hvad hun vilde. Allan, som blev staaende ved Vinduet, var lige saa glad som Caddy, og jeg lige saa glad som de to, og det undrede mig, at jeg kom af Sted, som jeg gjorde, leende og rød og alt andet end pæn, idet jeg saa efter Caddy, der kiggede ud ad Vognvinduet efter os, saa længe hun kunde øjne os.

Derved kom vi et Kvarters Tid for sent, og da vi kom til Westminster Hall, fandt vi, at Dagens Forretninger vare begyndte, og, hvad værre var, at Retssalen var propfuld lige til Døren, saa at vi hverken kunde høre eller se, hvad der foregik inde i den. Det syntes at være noget pudsigt; thi undertiden hørtes der en Latter og undertiden Raabet: „Stille!“ Det forekom mig, at det maatte være noget tiltrækkende; thi alle skubbede og trængte sig frem for at

komme nærmere. Det lod til at være noget, som gjorde Juristerne lystige; thi uden for Trængselen stod nogle unge Sagførere med Parykker og Bakkenbarter, og naar en af dem fortalte de andre noget derom, stak de Hænderne i Lommerne og lagde sig næsten dobbelt af Latter og stampede i Gulvet i Forsalen.

Vi spurgte en Herre, der stod i Nærheden af os, om han vidste, hvilken Sag der var for, og han svarede, at det var Jarndyce-ktra-Jarndyce. Vi spurgte ham da, om han vidste, hvad der foregik i den, hvortil han svarede, at det vidste hverken han eller nogen; men, saa vidt han havde opfattet det, var den forbi. Forbi for i Dag, spurgte vi ham. „Nej," sagde han, „forbi for stedse."

Forbi for stedse!

Da vi hørte dette noget uforklarlige Ord, saa vi fulde af Forbavselse paa hinanden. Kunde det være muligt, at Testamentet havde gjort Udslaget, og at Richard og Ada skulde blive rige? Det syntes for godt til at være sandt. Ak ja, desværre!

Vor Spænding varede kun kort; thi Trængselen begyndte at tage af, og Folk strømmede hede og forpustede ud og førte en Masse fordærvet Luft ud med sig, men ikke des mindre vare de meget lystige og saa snarere ud, som om de kom fra Komedie eller fra en Taskenspiller end fra en Retssal. Vi traadte til Side og spejdede efter et Ansigt, vi kendte, og straks efter bleve store Bundter Papir baarne ud — Bundter i Poser, Bundter, der vare for store til at kunne rummes i nogen Pose, umaadelige Masser Papir i alle Skikkelser og ingen Skikkelser, under hvis Byrde Bærerne vaklede, og som de for Øjeblikket kastede fra sig paa Gulvet i Forsalen for at gaa ind efter flere. Endog disse Skrivere lo. Vi saa paa Papirerne, og da vi overalt saa Jarndyce-ktra-Jarndyce, spurgte vi en officielt udseende Person, som stod midt iblandt dem, om Sagen var forbi. „Ja," svarede han, „nu var den endelig forbi," og dermed gav ogsaa han sig til at le.

I dette Øjeblik saa vi Kenge komme ud fra Retten med en venlig Værdighed udbredt over sig og lyttende til Vholes, der var ærbødig og selv bar sin Pose. Vholes var den første, som saa os. „Det er Miss Summerson," sagde han. „Og Mr. Woodcourt."

„Ja saa! Nej virkelig!" sagde Kenge og tog med den mest forekommende Artighed til Hatten for mig. „Glæder mig at se Dem. Er Mr. Jarndyce her ikke?"

Nej. Han kom der jo aldrig, huskede jeg ham paa.

„Ja," svarede han, „det er ogsaa lige saa godt, at han ikke er her i Dag; thi hans — tør jeg i min gode Vens Fraværelse sige, hans uovervindelige Særhed? — kunde maaske være bleven styrket, vel ikke med Føje, men dog maaske være bleven styrket."

„Hvad er da sket i Dag?"

„Hvad behager?" sagde Kenge forekommende.

„Hvad er der sket i Dag?"

„Hvad der er sket?" gentog Kenge. „Det er sandt. Ja. Aa, det er ikke meget. Vi ere blevne standsede — pludselig standsede — lige paa — skal jeg sige Dørtærskelen?"

„Er Testamentet blevet godkendt, Sir?" spurgte Allan. „Vil De ikke sige os det?"

„Overmaade gerne, hvis jeg kunde," svarede Kenge; „men vi kom ikke til det."

„Vi kom ikke til det," gentog Vholes, som om hans dæmpede, kolde Røst var et Ekko.

„De maa tænke paa, Mr. Woodcourt," sagde Kenge, „at det har været en stor Sag, en langvarig Sag, en indviklet Sag. Jarndyce-ktra-Jarndyce er ikke uvittig bleven kaldt et Monument i Kanslerrettens Praksis."

„Og Taalmodigheden har i lang Tid siddet oven paa det," sagde Allan.

„Det er virkelig meget godt sagt, Sir," sagde Kenge med et nedladende Smil. „Meget godt sagt! De maa endvidere tænke paa, Mr. Woodcourt, at paa disse mangfoldige Vanskeligheder, Sammenstød, smertelige Fiktioner og For-

maliteter i denne store Sag er der blevet brugt Flid, Dygtighed, Veltalenhed, Kundskaber, Intelligens, en høj Grad af Intelligens. I mange Aar ere — hm – hvad jeg vilde kalde Advokaturens Blomster og — hm — jeg drister mig til at tilføje, Uldsækkens modnede Høstfrugter — blevne ødslede paa Jarndyce-ktra-Jarndyce. Har Almenheden Nytten og Landet Æren af disse store Evner, maa de ogsaa betales med Penge eller Penges Værd."

„Undskyld mig, Mr. Kenge," sagde Allan, for hvem et Lys pludselig syntes at gaa op. „Vor Tid er knap. Er det Meningen, at man har fundet, at Sagens hele Genstand vilde gaa med til Omkostninger?"

„Hm! Jeg tror det," svarede Kenge. „Mr. Vholes, hvad siger De?"

„Jeg tror det," sagde Vholes.

„Og at Processen saaledes hæves og forsvinder?"

„Sandsynligvis," svarede Kenge. „Hvad, Mr. Vholes?"

„Sandsynligvis," sagde Vholes.

„Min elskede Pige," hviskede Allan, „det vil knuse Richards Hjerte."

Der var saadan en Angest i hans Ansigt, og han kendte Richard saa nøje, og jeg havde selv set saa meget af, hvorledes denne gradevis var bleven svagere og svagere, at det, min søde Pige i sin anende Kærligheds Fylde havde sagt mig, klang i mine Øren som en Ligklokke.

„Hvis De ønsker at tale med Mr. C.," sagde Vholes, „kan De træffe ham i Retssalen. Jeg forlod ham der, han hvilede sig lidt. Far vel, Sir; far vel, Miss Summerson." Idet han rettede sit langsomt ødelæggende Blik paa mig, mens han bandt sin Pose til, førend han skyndte sig ud med den efter Kenge, hvis konversationelle Nærværelses velgørende Skygge han nødig syntes at forlade, frembragte han en Gispen, som om han slugte den sidste Mundfuld af sin Klient, og hans sorte, tilknappede, usunde Skikkelse gled hen til den lave Dør for Enden af Forsalen.

„Min elskede Pige," sagde Allan, „overlad mig for en

kort Tid det Pant, du betroede mig. Gaa hjem med denne Efterretning og kom siden til Ada."

Jeg vilde ikke tillade, at han hentede en Vogn til mig, men bad ham straks opsøge Richard og lade mig gøre, som han ønskede. Jeg skyndte mig hjem, traf min Formynder og meddelte ham efterhaanden den Efterretning, jeg bragte med. „Lille Kone," sagde han, ganske rolig for sit eget Vedkommende; „at være bleven Processen kvit paa hvilke som helst Vilkaar er en større Lykke, end jeg havde ventet. Men stakkels Rick! Stakkels Ada!"

Vi talte om dem hele Formiddagen og overvejede, hvad der muligvis kunde gøres. Om Eftermiddagen fulgte min Formynder mig til Symonds Inn og forlod mig ved Døren. Jeg gik ovenpaa. Da min Yndling hørte mine Fodtrin, kom hun ud i den lille Gang og lagde sine Arme om min Hals, men fattede sig straks og sagde, at Richard flere Gange havde spurgt efter mig. Allan havde fundet ham siddende som en Stenstøtte i et Hjørne af Retssalen. Da han var kommen til sig selv, var han faret op, som om han med en barsk Røst havde villet tale til Dommeren, men var bleven hindret deri, idet hans Mund var fuld af Blod, og Allan havde bragt ham hjem.

Da jeg kom ind, laa han paa Sofaen med lukkede Øjne. Der stod Lægemidler paa Bordet. Værelset var gjort saa luftigt som muligt, der var rullet ned, og alt var roligt og stille. Allan stod bag ved ham og iagttog ham alvorlig. Hans Ansigt forekom mig at være helt farveløst, og nu, da jeg saa ham, uden at han saa mig, saa jeg for første Gang rigtig, hvor udtæret han var. Men han var smukkere, end jeg i lang Tid havde set ham.

Jeg satte mig stille ved Siden af ham. Idet han lidt efter slog Øjnene op, sagde han med mat Stemme, men med sit gamle Smil: „Dame Durden, kys mig, min Ven!"

Det var en stor Beroligelse og Overraskelse for mig at finde ham munter og tillidsfuld til Trods for hans svage

Tilstand. Han glædede sig mere, sagde han, over vort forestaaende Giftermaal, end han kunde finde Ord til at sige det med. Min Mand havde været en Skytsengel for ham, og han og Ada velsignede os begge og ønskede os al den Lykke, som Livet kunde skænke. Jeg var næsten til Mode, som om mit Hjerte skulde briste, da jeg saa ham gribe min Mands Haand og trykke den til sit Bryst.

Vi talte saa meget som mulig om Fremtiden, og han sagde flere Gange, at han maatte være til Stede ved vort Bryllup, hvis han bare kunde staa paa Benene; men Ada vilde nok finde paa Raad til at faa ham med. „Ja, ganske vist, kæreste Richard!“ Men da min Yndling svarede ham saa forhaabningsfuldt og saa saa himmelsk, saa skøn ud i Tillid til den Hjælp, der ventede hende — da følte jeg — følte jeg!

Han havde ikke godt af at tale for meget, og naar han tav, tav vi andre ogsaa. Medens jeg sad ved Siden af ham, lod jeg, som om jeg syede noget for Ada, da han altid havde gjort Løjer med mig, fordi jeg var saa flittig. Ada støttede sig paa hans Pude og holdt hans Hoved paa sin Arm. Han slumrede ofte; men hver Gang han vaagnede uden at se Woodcourt, spurgte han først efter ham.

Det var blevet Aften, og da jeg saa op, stod min Formynder ude i den lille Forstue. „Hvem er det, Dame Durden?“ spurgte Richard mig. Døren var bag ved ham; men paa mit Ansigt havde han kunnet se, at der var nogen derude.

Jeg saa spørgende paa Allan, og da han nikkede „Ja,“ bukkede jeg mig ned til Richard og sagde ham det. Min Formynder saa, hvad der foregik, gik straks sagte forbi mig og lagde sin Haand paa Richards. „Aah,“ sagde Richard, „De er en god Mand, De er en god Mand!“ og brast for første Gang i Graad.

Min Formynder, denne Type paa en god Mand, satte sig paa min Plads og lod sin Haand blive liggende paa Richards.

„Min kære Rick," sagde han, „Skyerne have fjernet sig, og det er nu klart. Vi kunne nu se. Vi vare alle forvirrede, Rick, mere eller mindre. Men hvad gør det? Hvorledes har du det, min kære Dreng?"

„Jeg er meget mat; men jeg haaber at blive stærkere. Jeg maa begynde et nyt Liv."

„Ja rigtigt; vel talt!" udbrød min Formynder.

„Jeg vil ikke begynde det paa den gamle Vis nu," sagde Richard med et tungsindigt Smil. „Jeg har faaet en Lære, en streng Lære; men De kan være vis paa, at jeg har lagt mig den paa Hjertet."

„Godt," sagde min Formynder, idet han vilde trøste ham, „godt, godt, kære Dreng!"

„Jeg tænker paa," vedblev Richard, „at der var intet paa Jorden, som jeg saa gerne vilde se, som Deres Hus — Dame Durdens og Woodcourts Hus. Kunde jeg blive flyttet derhen, naar jeg begynder at komme til Kræfter, føler jeg ligesom, at jeg vilde blive snarere rask der end paa noget andet Sted."

„Det har jeg ogsaa tænkt, Rick," sagde min Formynder, „og vor lille Kone med; hun og jeg have endnu i Dag talt derom, og jeg er vis paa, at hendes Mand ikke vil have noget derimod. Hvad tænker du paa?"

Richard smilte og løftede sin Arm op for at røre ved ham, medens han stod ved hans Hovedgærde.

„Jeg siger intet om Ada," sagde Richard, „men jeg tænker paa hende og har tænkt særdeles meget paa hende. Se paa hende! Se, hvor hun bøjer sig over den Pude, som hun saa haardt kunde trænge til at hvile sig paa, den dyrebare Engel, min stakkels Pige!"

Han trykkede hende i sine Arme, og ingen af os talte. Lidt efter lidt slap han hende, og hun saa paa os og op mod Himmelen og bevægede Læberne.

„Naar jeg kommer ned til Bleak House," sagde Richard, „vil jeg have meget at sige Dem, og De meget at vise mig. Thi De tager jo derned, ikke sandt?"

„Utvivlsomt, kære Rick.“

„Tak; det ligner Dem; det ligner Dem,“ sagde Richard. „Men det ligner Dem altsammen. De har fortalt mig, hvorledes De har husket alt, hvad Esther plejede at synes om. Det vil være ligesom at komme til det gamle Bleak House igen.“

„Og der vil du ogsaa komme, haaber jeg, Rick. Jeg er jo ogsaa ene nu, og det vil være en Velgerning at besøge mig. En Velgerning at besøge mig, min Ven!“ gentog han til Ada, idet han lod sin Haand glide sagte hen over hendes gyldne Haar og førte en Lok af det til sine Læber. Jeg tror, han lovede ved sig selv at tage hende til sig, hvis hun blev ene.

„Det var jo altsammen en forvirret Drøm?“ sagde Richard og greb ivrig begge min Formynders Hænder.

„Intet andet, Rick; intet andet.“

„Og De, som er saa god en Mand, vil glemme den og tilgive og beklage Drømmeren og være mild og opmuntrende, naar han vaagner?“

„Ja, det vil jeg. Hvad er jeg selv andet end en Drømmer, Rick?“

„Jeg vil begynde et nyt Liv,“ sagde Richard med et Lysglimt i sine Øjne.

Min Mand gik lidt nærmere hen til Ada, og jeg saa ham hæve sin Haand højtidelig for at advare min Formynder.

„Naar skal jeg forlade dette Sted for at gaa til den skønne Egn, hvor de gamle Dage ere, hvor jeg skal faa Kræfter til at sige, hvor meget Ada har været for mig, hvor jeg skal blive i Stand til at genkalde mig mine mange Fejl og Vildfarelser, hvor jeg skal forberede mig til at blive mit ufødte Barns Vejleder?“ sagde Richard. „Naar skal jeg komme derhen?“

„Naar du er bleven stærk nok dertil, kære Rick.“

„Min elskede Ada!“

Han søgte at rejse sig lidt op. Allan løftede ham saa

meget op, at hun kunde holde ham ind mod sit Bryst, hvilket var det, han ønskede.

„Jeg har gjort dig megen, megen Uret, min egen Ven. Jeg er falden som en stakkels forvildet Skygge paa din Vej, jeg har giftet dig med Fattigdom og Sorg, jeg har spredt din Formue for Vindene. Kan du tilgive mig alt dette, min Ada, førend jeg begynder mit ny Liv?“

Et Smil opklarede hans Ansigt, idet hun bøjede sig for at kysse ham. Han lagde langsomt sit Ansigt til hendes Bryst, trak sine Arme tættere sammen om hendes Hals og begyndte med eet Afskedssuk sit ny Liv. Ikke dette Liv, aa nej, ikke dette! Det, som forsoner med dette.

Da alt var blevet stille, kom den stakkels fjollede Miss Flite sildig om Aftenen til mig og fortalte mig, at hun havde givet alle sine Fugle deres Frihed.

Fire og tredivte Kapitel.

Nede i Lincolnshire.

Der hviler en Dæmring over Chesney Wold i disse forandrede Tider saavel som over en Del af Familiehistorien. Sagnet siger, at Sir Leicester har betalt nogle, som kunde tale, for at tie; men der er en flov Historie, som sniger sig mat hviskende om, og enhver klarere Gnist af Liv, den viser, dør snart hen. Det vides med Vished, at den smukke Lady Dedlock ligger i Gravmælet i Parken, hvor Træerne hvælve sig mørkt oven over det, og Uglen om Natten faar Skovene til at runge; men hvorfra hun blev bragt hjem for at lægges blandt Genlydene paa dette ensomme Sted, eller hvorledes hun døde, er alt sammen en Hemmelighed. Nogle af hendes fordums Venner sagde engang tilfældigvis, da Verden forsamlede sig, at det undrede dem, at Asken af de i Gravmælet skrinlagte Dedlock'er ikke gjorde Opstand

mod hendes vanhellige Selskab. Men de hensovede Dedlock'er tage sig det meget rolig og have aldrig ladet sig forlyde med at ville gøre Indsigelser.

Fra Bregnerne i Dalen og langs med Ridestierne imellem Træerne nærmer undertiden Lyden af Hovslag sig dette ensomme Sted. Da kan man se Sir Leicester — affældig, bøjet og næsten blind, men endnu med et værdigt Udseende — komme ridende, ledsaget af en kraftig Mand, der stadig holder sig paa hans venstre Side. Naar de komme til et vist Sted foran Døren til Gravmælet, bliver Sir Leicesters tilvante Hest staaende af sig selv, og Sir Leicester tager Hatten af og bliver holdende nogle Øjeblikke, førend de ride videre.

Endnu raser Krigen med den formastelige Boythorn, skønt med ubestemte Mellemrum, snart hedt, snart koldt, og flimrende som en ustadig Lue. Sandheden skal være, at da Sir Leicester bosatte sig i Lincolnshire, viste Boythorn tydelig, at han ønskede at opgive sin Vejret og gøre, hvad Sir Leicester vilde; men Sir Leicester, der opfattede dette som en Indrømmelse til sin Sygelighed eller sin Ulykke, tog det saa ilde op og blev saa majestætisk vred derover, at Boythorn saa sig i den Nødvendighed at begaa et groft Ejendomsindgreb for at bringe sin Nabo til sig selv igen. Saaledes vedbliver Boythorn med at opslaa frygtelige Plakater paa den omtvistede Vejstrækning og med sin Fugl paa Hovedet i sit Hjems Helligdom at deklamere mod Sir Leicester; saaledes trodser han ham, ligesom før i den lille Kirke, ved at lægge en venlig Uvidenhed om hans Tilværelse for Dagen; men der mumles om, at naar han er mest glubsk mod sin gamle Fjende, er han i Virkeligheden mest eftergivende, og at Sir Leicester i sin uforsonlige Værdighed kun lidt aner, hvormeget han og hans Modstander have lidt sammen ved de to Søstres Skæbne, og hans Modstander, som nu ved det, er ikke den Mand, der skal sige ham det. Saaledes fortsættes Striden til begges Tilfredsstillelse.

I et af Skovfogedhusene i Parken, det samme Hus, der kan ses fra Herregaarden, og hvor Mylady fik Øje paa Skovfogdens Barn, dengang det regnede saa stærkt, har den kraftige Mand, den fordums Rytter, sin Bolig. Nogle Relikvier fra hans forrige Stand hænge omkring paa Væggene, og en lille, halt Mand, der gør Tjeneste i Stalden, kender ingen anden Fornøjelse her i Livet end at holde dem straalende blanke. Altid har den lille Mand travlt med uden for Døren til et eller andet Vognskur at pudse Stigbøjler, Bidsler, Kindkæder, Beslag paa Seletøjer, kort sagt, alt, hvad der af pudseligt kan findes i en Hestestald, og fører saaledes et gnidende Liv. Ikke des mindre er det en vanfør lille Mand med busket Haar, ikke ulig en gammel Hund af Køterrace, der har lidt haard Medfart i sine Dage. Han lyder Navnet Fil.

Et smukt Syn er det at se den statelige gamle Husholderske, der nu er bleven noget tunghør, gaa i Kirke ved sin Søns Arm og — hvad faa gøre; thi nu er der kun sjældent Selskab paa Herregaarden — at lægge Mærke til begges Opførsel imod Sir Leicester og til hans imod dem. Midt om Sommeren faa de fremmede, og da viser der sig en graa Kaabe og en Paraply, der før vare ukendte paa Chesney Wold, imellem Løvet; to unge Damer kan man da undertiden se lege i afsides Savgrave og Afkroge i Parken, og fra Rytterens Dør kruser Røgen af to Tobakspiber sig i den duftende Luft. Da hører man en Fløjte slaa Triller inde i Huset til den begejstrende Melodi: „de britiske Grenaderer“, og sent paa Aftenen hører man en barsk, ubøjelig Stemme, mens to Mænd spadsere frem og tilbage sammen, sige: „Men jeg tilstaar det aldrig for den gamle Tøs. Disciplinen maa holdes ved lige.“

Den største Del af Herregaarden er nu tillukket, og den forevises nu ikke længer for fremmede; men desuagtet vedligeholder Sir Leicester sin sammenskrumpede Majestæt i den store Selskabssal og hviler sig paa sin gamle Plads foran Myladys Portræt. Omgærdet om Aftenen af høje

Skærme og kun lysende paa dette Sted, synes Lyset i Selskabssalen efterhaanden at skrumpe sammen og svinde ind, indtil det til sidst ganske skal ophøre. Og om kort Tid vil det ogsaa være ganske slukket for Sir Leicester, og Gravmælets fugtige Dør, der slutter saa tæt og ser saa genstridig ud, vil have aabnet sig og modtaget ham.

Volumnia, der i Tidens Løb er bleven rødere, hvor hendes Ansigt er rødt, og gulere, hvor det er hvidt, læser i de lange Aftener for Sir Leicester og nødes, for at skjule sin Gaben, til at bruge allehaande smaa Kunstgreb, af hvilke det vigtigste og virksomste er, at hun tager Perlehalsbaandet mellem sine rosenrøde Læber. Udtværede Afhandlinger om Buffy- og Boodle-Spørgsmaalet, der vise, at Buffy er uplettet og Boodle lumpen, og at Landet gaar til Grunde, fordi alting er Boodle, og intet er Buffy, eller kunde frelses, naar alting blev Buffy og intet Boodle — det maa være een af Delene; det kan ikke være noget tredje — udgør Hovedemnet for hendes Læsning. Sir Leicester bryder sig ikke stort om, hvad det er, og synes ikke at følge det synderlig nøje, undtagen for saa vidt, at han altid bliver lysvaagen, saa snart Volumnia vover at holde op; thi da gentager han med velklingende Stemme hendes sidste Ord og tillader sig med et vist Mishag at spørge, om hun føler sig træt. Imidlertid har Volumnia under sin fugleagtige Hoppen omkring og Pikken i Papiret faaet fat paa en Afhandling om hende selv for det Tilfælde, at „noget skulde hændes“ hendes Slægtning; og denne Afhandling er en passende Skadesløsholdelse for en om end nok saa lang Forelæsning og holder endog Dragen Kedsommelighed i Skak.

Fætterne ere lidt bange for Chesney Wold i dets nuværende Ensomhed, men indfinde sig der dog lidt i Jagttiden, hvorpaa Geværer knalde i Buskadserne, og nogle faa Klappere og Skytter vente paa de gamle Mødesteder efter nogle enkelte forknytte Fættere. Den svagelige Fætter, hvem det øde Sted gør endnu svageligere, synker hen i en gyselig modfalden Tilstand, idet han i sine geværløse Timer sukker

under bodfærdige Sofapuder og forsikrer, at et saadant fordømt gammelt Fængsel er tilstrækkeligt til at gøre det af med et Menneske for stedse.

Saaledes er Chesney Wold. Saa meget af det er overladt til Mørke og Tomhed; saa liden Forskel er der, hvad enten Sommersolen skinner, eller Vinteren nærmer sig; altid er det saa skummelt og ubevægeligt; nu vajer intet Flag om Dagen, ingen Lysrækker tindre om Aftenen; der er ingen Familie, som kommer og gaar; ingen Gæster oplive de kolde, blege Værelser; intet Liv rører sig der; Lidenskaben og Stoltheden ere, endog for den fremmedes Øje, døde bort paa Stedet og have overgivet det til en sløv Ro.

Fem og tredivte Kapitel.

Slutningen af Esthers Fortælling.

I fulde syv Aar har jeg været Husmoder paa Bleak House. De faa Ord, jeg har at føje til det, jeg har nedskrevet, ere snart førte i Pennen, og da skulle jeg og den ukendte Ven, til hvem jeg skriver, skilles for stedse, dog ikke uden mange kære Minder paa min Side, og heller ikke, som jeg haaber, uden nogle paa hans eller hendes.

De lagde min Yndling i mine Arme, og i mange Uger veg jeg ikke fra hende. Det lille Barn, der skulde udrette saa meget, blev født, førend Græstørven lagdes paa dets Faders Grav. Det var en Dreng, og jeg, min Mand og min Formynder gav ham hans Faders Navn.

Den Hjælp, min kære Veninde havde gjort Regning paa, blev hende til Del, skønt efter den Eviges Visdom i et andet Øjemed. Skønt det blev Barnets Hverv at lyksaliggøre og genoplive dets Moder, ikke dets Fader, var dets Evne dog mægtig nok dertil. Da jeg saa den lille,

spæde Haands Styrke, og hvorledes dens Berøring kunde læge min Yndlings Hjerte og fremkalde Haab hos hende, kom jeg til en ny Bevidsthed om Guds Godhed og Kærlighed.

De trivedes, og efterhaanden saa jeg min søde Pige gaa ud i min Have og vandre omkring der med sin spæde paa Armen. Jeg var gift dengang. Jeg var den lykkeligste blandt de lykkelige.

Paa den Tid kom min Formynder til os og spurgte Ada, om hun vilde hjem med ham.

„Begge Steder ere dit Hjem, min Ven," sagde han; „men det ældre Bleak House gør Krav paa Forrettigheden. Naar du og din Dreng ere stærke nok dertil, maa du komme og tage dit Hjem i Besiddelse."

Ada kaldte ham „kæreste Fætter John," men han sagde nej, nu maatte det være Formynder, og han knyttede en gammel Forestilling til dette Navn. Altsaa kaldte hun ham Formynder og har siden altid kaldt ham saaledes. Børnene kende ham ikke under noget andet Navn — jeg siger Børnene; jeg har to smaa Døtre.

Det er vanskeligt at tro, at Charley — der endnu stadig har runde Øjne og slet ikke er grammatikalsk — er bleven gift med en Møller i vort Nabolag; men saaledes er det, og i dette Øjeblik, idet jeg slaar Øjnene op fra min Pult, mens jeg sidder og skriver ved mit Sommervindue, ser jeg, at Møllen begynder at gaa. Jeg vil haabe, at Mølleren ikke forkæler Charley; men han holder meget af hende, og Charley er noget forfængelig af dette Parti; thi han staar sig godt og har været meget søgt. Naar jeg ser paa min lille Pige, kunde jeg let falde paa at tro, at Tiden havde staaet lige saa stille i syv Aar, som Møllen gjorde for en Time siden, ti Charleys Søster, den lille Emma, er ganske, hvad Charley før var. Med Hensyn til Charleys Broder Tom, da er jeg virkelig bange for at sige, hvor vidt han i Skolen kom i Regnekunsten; men jeg tror, at det var til Decimalerne. Men hvad det nu var, saa er han i

Lære hos Mølleren og er en god, skikkelig Fyr, der altid er forelsket i en eller anden og undser sig ved det.

Caddy Jellyby tilbragte sin sidste Ferie hos os og var lige saa sød som ellers og dansede ud og ind ad Huset med Børnene, som om hun aldrig i sit Liv havde givet Undervisning i Dans. Caddy holder nu selv en lille Vogn, i Stedet for at leje en, og bor nu en Mils Vej vest for Newman Street. Hun arbejder meget strengt, da hendes Mand, en fortræffelig Mand, er bleven halt og kun kan arbejde meget lidt. Men alligevel er hun mere end tilfreds og udretter alt, hvad der paahviler hende, med den bedste Vilje. Jellyby tilbringer sine Aftener i hendes ny Hus med Hovedet mod Væggen, ligesom han gjorde i hendes gamle. Jeg har hørt, at Mrs. Jellyby følte sig meget krænket ved sin Datters simple Giftermaal og Næringsvej; men jeg haaber, at hun har overvundet det. Hun er bleven skuffet med Hensyn til Borriobula-Gha, der mislykkedes som Følge af, at Kongen af Borriobula faldt paa at sælge alle dem, der overlevede Klimatfeberen, for Rom; men hun har slaaet sig paa Kvindens Ret til at blive Medlem af Parlamentet, og Caddy fortæller mig, at denne Mission medfører en endnu vidtløftigere Brevveksling end den forrige. Nær havde jeg glemt Caddys stakkels lille Pige. Nu er hun vel ikke slænger saadan en Mide, men hun er døvstum. Jeg tror ikke, at der gives en bedre Moder end Caddy, der i sine Fritimer lærer sig utallige døvstumme Kunster for at bøde paa sit Barns Savn.

Ret som om jeg aldrig skulde blive færdig med Caddy, mindes jeg om Peepy og gamle Turveydrop. Peepy er kommen ind i Toldfaget, hvor det gaar ham overmaade godt. Gamle Turveydrop, der er apoplektisk, bærer endnu sin Holdning til Skue omkring i Byen, gør sig endnu til gode paa sin gamle Vis, og de tro endnu stadig paa ham ligesom før. Han er standhaftig i sin Protektion mod Peepy, og man siger, at han har testamenteret ham et fransk Taffelur, der staar i hans Paaklædningsværelse — og ikke hører ham til.

For de første Penge, vi lagde op, udvidede vi vort smukke Hus ved at indrette et lille Brummeri udtrykkelig til min Formynder, hvilket vi indviede med stor Pragt, da han kom ned og besøgte os. Jeg søger at skrive alt dette i en let Tone, fordi mit Hjerte bliver fuldt ved at nærme sig Slutningen; men naar jeg skriver om ham, ville mine Taarer have deres Vilje.

Jeg kan aldrig se paa ham uden at høre den stakkels kære Richard kalde ham en god Mand. Mod Ada og hendes smukke Dreng er han den kærligste Fader; mod mig er han, hvad han altid har været, og hvilket Navn kan jeg give dette? Han er min Mands bedste og kæreste Ven, vore Børns Yndling, Genstand for vor inderligste Kærlighed og Ærefrygt. Og dog er jeg, medens jeg ser op til ham som til et overordnet Væsen, saa fortrolig og utvungen imod ham, at jeg næsten undres derover. Jeg har ikke mistet mine gamle Navne, lige saa lidt som han sit, og heller ikke sidder jeg, naar han er hos os, paa noget andet Sted end paa min gamle Stol ved Siden af ham. Dame Trot, Dame Durden, lille Kone! — ligesom før, og jeg svarer: Ja, kære Formynder! — ligesom før.

Jeg har ikke set Vinden være østlig et eneste Øjeblik siden den Dag, da han førte mig hen til Indgangen. Jeg sagde engang til ham, at nu syntes Vinden aldrig at være østlig, og han svarede, nej; den Dag havde den for stedse taget Afsked med det Hjørne.

Jeg finder, at min Yndling er smukkere end nogen Sinde. Den Sorg, der laa i hendes Ansigt — thi nu er den der ikke mere — synes at have renset endog dets uskyldige Udtryk og at have givet det et guddommeligt Præg. Naar jeg undertiden ser hende i den sorte Kjole, som hun endnu stadig gaar med, undervise min Richard, bliver jeg til Mode, som om det var saa godt at vide, at hun mindes sin kære Esther i sine Bønner.

Jeg kalder ham min Richard! Og han siger, at han har to Mødre, og at jeg er den ene.

Vi have ikke Penge i Banken, men ere stadig komne godt ud af det og have mere end nok. Jeg gaar aldrig ud med min Mand, uden at høre Folk velsigne ham. Jeg gaar aldrig ind i noget Hus uden at høre hans Ros eller se den i taknemmelige Øjne. Jeg lægger mig aldrig til at sove om Aftenen uden at vide, at han i Dagens Løb har lindret Smerter og trøstet en eller anden Medskabning i Nødens Time. Jeg ved, at der fra uhelbredeliges Leje ofte i det sidste Øjeblik er opsendt en Tak for hans taalmodige Omhu. Er det ikke at være rig?

Folk rose endog mig som Lægens Hustru. Folk holde endog af mig, naar jeg gaar omkring, og gøre saa meget af mig, at jeg bliver ganske skamfuld. Jeg skylder ham, min Kærlighed, min Stolthed, alt! De holde af mig for hans Skyld, ligesom jeg gør alt i Livet for hans Skyld.

Medens jeg for et Par Aftener siden, efter at have haft travlt med at sætte alting i Stand til min Yndling, min Formynder og lille Richard, der skulde komme Dagen efter, sad ude ved Indgangen fremfor alle Indgange, hin kære, uforglemmelige Indgang, kom Allan hjem og sagde: „Hvad gør du her, min søde lille Kone?“ Og jeg svarede: „Maanen skinner saa klart, Allan, og Aftenen er saa smuk, at jeg har siddet her og tænkt.“

„Hvad har du da tænkt paa, min Ven?“ spurgte Allan.

„Hvor du er nysgerrig!“ sagde jeg. „Jeg undser mig næsten ved at sige dig det; men jeg vil dog gøre det. Jeg har tænkt paa mit gamle Udseende — saaledes som det var.“

„Og hvad har du saa tænkt om det, min flittige Bi?“

„Jeg har tænkt paa, at det syntes mig umuligt, at du kunde have elsket mig højere, selv om jeg havde beholdt det.“

„Saaledes som det var?“ sagde Allan smilende.

„Saaledes som det var, naturligvis.“

„Min kære Dame Durden,“ sagde Allan og trak min Arm gennem sin, „ser du dig aldrig i Spejlet?“

„Det ved du jo nok; du ser mig jo gøre det.“

„Og ved du da ikke, at du er smukkere, end du nogen Sinde har været?“

Det vidste jeg ikke; jeg er ikke engang vis paa, at jeg nu ved det. Men det ved jeg, at mine søde smaa Kæledægger ere meget nydelige, og at min Yndling er dejlig, og at min Mand er smuk, og at min Formynder har det klareste og velvilligste Ansigt, og at de godt kunne undvære ret megen Skønhed hos mig — selv om —.